G mesterjegy

Nagyszeben 1600 k.

164. TALPAS POHÁR. Ezüst, részben aranyozva, vésett arabeszkes lambrequindísszel és csillagos rozettákkal. G mesterjegy. M. 16·5 cm. Nagyszeben, 1600 körül.
Becher. Silber, z. T. vergoldet, mit gravierten Arabeskenbehängen und Sternrosetten. Nagyszeben, um 1600.

Erdélyi kiáll. 1931

Magyarország Tiszti Cim- és Névtárának 1944.évi kötetét a Központi Statisztikai Hivatal anyagbeszerzési nehézségek miatt csak füzve tudja az előfizetők és az érdeklődő nagyközönség rendelkezésére bocsátani.

Azoknak az előfizetőknek, akik a Cimtár új évfolyamát füzve nem fogadják el, a Központi Statisztikai Hivatal az előfizetési dijat készséggel visszafizeti.

1131. DOHÁNYTARTÓ SZELENC[illegible]
— Tabakdose, Kupfer und Me[illegible]

1132. KOVÁCSOLT VAS[illegible]A, 12 nyel[illegible]
eisenkästchen, mi[illegible]elhenk[illegible]

1133. SÉTABOT, ar[illegible]mb[illegible]
stock, Bron[illegible]

1134. A NÉC[illegible] a Ka[illegible]
ben[illegible] Die v[illegible]
em[illegible] Kupferr[illegible]

1135 [illegible]esett zsidó fel[illegible]

[illegible]solt vas, áttört nye[illegible]
[illegible] Bart. XV—XVI. Jh.

[illegible]TSZET RÉZLAPJA, háro[illegible]
[illegible], mit Figuren. XIX. Jh.

[illegible]ÉT KAPUFOGANTYU, öntött [illegible]
griffe. Bronzeguss. Deutsch.

1139. DOBOZ, cloisonné, csigaalaku feli[illegible]
Dose, cloisonné, schneckenförmig, a[illegible]

217. ÉRMES TÁLPÁS POHÁR, részben aranyozott, talpán tojássor, öve felett trébelve kutya, szarvas és róka, peremén lambrequindisz, alatta három római érem. A felirat van bevésve 1655. évszámmal. M. 20·5 cm. GA mesterjegy. Erdély (Nagyszeben). XVII. sz. — Gróf Andrássy Géza.

Csanyi régi Cinot
31. l.

G A mesterjegy
Erdély (Nagyszeben)
XVII. sz.

gyszöges talapzaton kutyán ülő amorettel. Jelezve:
re. — Kleine Stutzuhr, Bronze vergoldet am Sockel

ett zománc, aranyozott fakeretben. *Henry Pierce Bone*
on, 1834. — Brustbild der Lavinia Jane Quin, Maler-
oeit des englischen Hofmalers Henry Pierce Bone. Lon-
Illusztr. XXXV. tábl.

onz, négy levelesdiszü lábon áll. Kihajló pereme áttört,
Viereckige Platte, Bronzevergoldet, der Rand durch-

ronz és fehér márvány, Álló óra és két kandeláber,
rü emelvény két nőalakkal, Louis XVI. füzérekkel, a
alak puttóval. Jelezve: F.BARBEDIENNE, PARIS.
rnitur, Bronze vergoldet und weisser Marmor. Eine
r zeigt zwei Frauenfiguren bei einem Altar, mit Louis
Frauenfigur mit Putto. Signiert: F.BARBEDIENNE,
Illusztr. XXXVIII. tábl.

el. Modern. — Stehlampe, Messing, mit rotem Schirm.

alakjával. Bronzozott cinköntvény. Japán, XIX. sz. —
guss bronziert. Japán, XIX. Jh.

198. ÉRMES TALPAS POHÁR. Ezüst, részben aranyozott. Talpán tojássor és trébelt levéldíszek. Testén három fa között trébelve kutya, szarvas és róka. Pereménél lambrequin-dísz s három római érem. Peremén az ajándékozásra vonatkozó németnyelvű vésett felirat: Ich Michael

Erdélyi kiáll 1931

42

198. vége

Gross ... 1655. GA betűs mesterjegy. M. 21 cm. Magyar, XVII. sz.

Münzbecher. Silber, z. T. vergoldet, getrieben. An der Wandung Hund, Hirsch und Fuchs, an der Lippe Behang und drei römische Münzen. Gravierte Widmungsinschrift: Ich Michael Gross ... 1655. G A Meisterzeichen. Ungarisch, XVII. Jh. Gróf Andrássy Géza.

G A mesterjegy
XVII. sz.

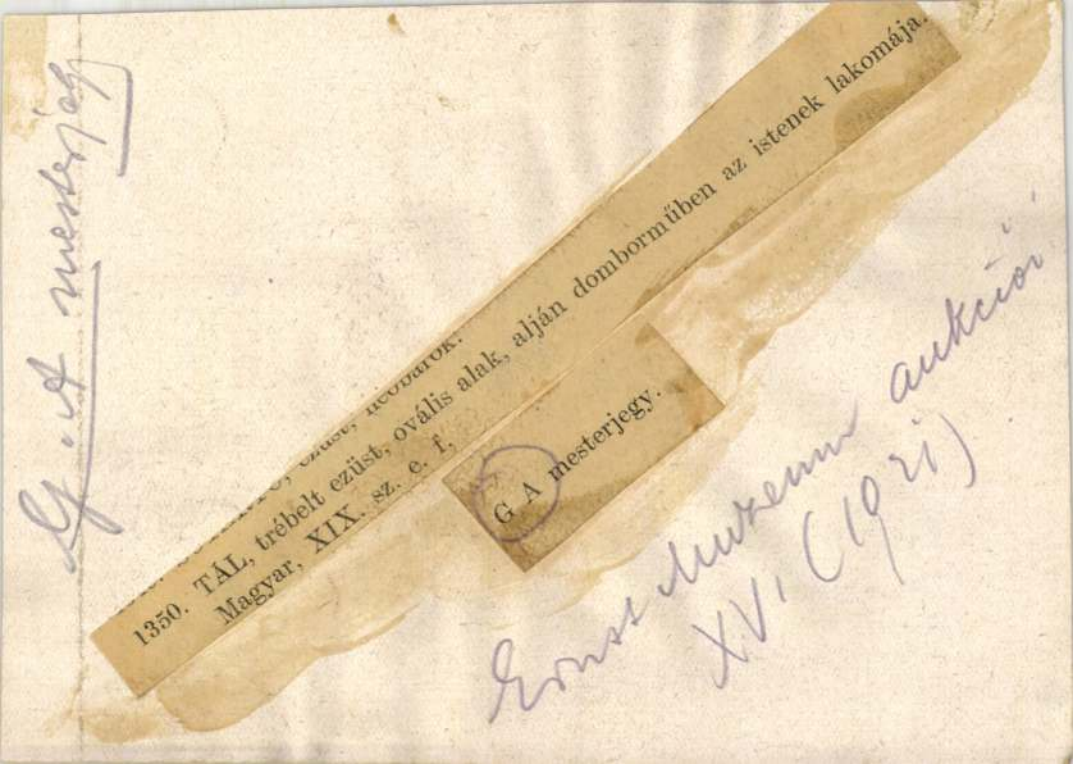
1350. TÁL, trébelt ezüst, ovális alak, alján dombormüben az istenek lakomája.
Magyar, XIX. sz. e. f.
G A mesterjegy.

GA mesterjegy
XIX. sz. e. fele

l.

Ernst Muzeum aukcioi

XV. 84. l.

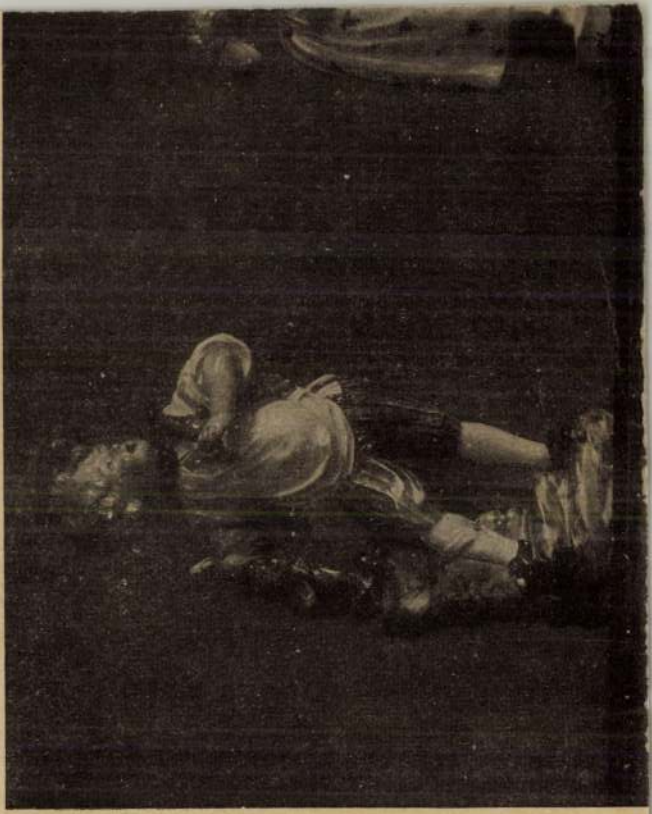

G A

Ötvös Gyulafehérvár
Kőmagyötvj. 131. l.

779

Kehely, körtenodusszal és vert kuppakosárral a XVIII. sz.
1. feléből. — *Kelch m. Birnennodus u. getr. Schalenkorb.*
1. Hälfte d. XVIII. Jh.
Székesegyház, Gyulafehérvár — *Kathedrale, Karlsburg.*

60/1937.

Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula, Ur.
művész-történetíró, a
Műemlékek Orsz. Bizottság
titkára, stb.

Budapest
XI. Budafoki-út 10

TÁLLYA
R. K. EGYHA
PECSÉTJE

TÁLLYA
20/
937 JUN 14 N 6
MAGYARORSZÁG

261. CSOBOLYÓ. Ezüst, részben aranyozva. Vederidomú, testén három abroncs és vésett rajzú sávok között barbár érmek. Billenthető kengyeles füllel. Tetején vésett rajzban Teleki Mihály és Vér Judit címere. G. B. mesterjegy. M. 24 cm. Nagyszeben, 1687.

Weinkanne. Silber, z. T. vergoldet. Eimerförmig mit drei Reifen und Barbarenmünzen zwischen gravierten Streifen. Oben graviertes Allianzwappen des Michael von Teleki und der Judith von Vér. G. B. Meisterzeichen. Nagyszeben, 1687. Magántulajdon.

Erdélyi kiadó 1931

G B mesterjegy
nagyszeben 1687

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

ELNÖK

G B mesterjegy
ónöntő

458. KUPA FEDŐVEL. Ón. Talpán és szájperemén beütött palmettasor, hengeres testén fent és lent 2—2 vésett abroncs. Domború díszű füllel. G B mesterjegy. M. 29 cm. Segesvár, XVII. sz.

Deckelkanne. Zinn. Am Fuss und am Mündungsrand Palmettenkranz, an der zylindrischen Wandung oben und unten je zwei gravierte Reifen. Henkel reliefiert. G B Meisterzeichen. Segesvár, XVII. Jh. Dr. Halász Aladár.

Erdélyi kiáll. 1931
458.

G B mesterjegy
Nagyszeben 1687

261.

VI. tábla
Erdélyi kiáll. 1931

kezelésében, melyben a fogsorok is láthatóvá vá
nak, mégis világosan felismerhető. Ehhez jár
az ugyancsak kékes, nagyszemcsés márványb
faragott leideni Dionysosfej kisázsiai eredet
melynek méretei is jól találnak a Didymaionr
való istenfejekhez. (A teljes magasság a Zeusn
0·90 m; az Apollónál 1·07 m; a Dionysosnál, h
a mellkép hiányzik, 0·78 m; az arc hossza a Zeu
nál 0·65 m; az Apollónál 0·43 m; a Dionysosn
0·47 m). Mindezek a megfigyelések arra a fe
tevésre vezetnek, hogy a leideni Dionysosfej
egykor a miletosi Didymaion egy oszlopfejéne
díszítésére szolgált. A Didymaion oszlopfőine
technikai kezelésére vonatkozólag nincsenek po
tosabb följegyzéseim, de a Mendel Katalógusába
adott leírások alapján is megállapítható, hogy
márványtömbök egymáshoz erősítésére csapok
itt is bőségesen használtak. Az egyik oszlopfőr
(p. 549 Nr. 235) Mendel a következőket írj
sur la face supérieure, trou de bardage près
l'arrête de la face antérieure et traces d'u
mortaise de 0·185 à l'angle postérieur récemme
retaillé.

Föltevésünket elegendő indok támogatja teh
arra, hogy szaktársaink ítélőszéke elé terjesszü
Még ha az ítélet nyomán a leideni Dionysosn

G. B. mesterjegy

Ötvös Nagyszeben

1687

l.

Kampis János

Erdély iparművé-

szetéről

Bp. 1936

32. l.

Pálffy Károly gróf

Derékon alól, párnázott
szembe néz. Jobb kezével a
maszkodik s balját hátr
szemöldöke és szeme barna,
hajtott, körülcsavart nya
Öltözete: prémes atillája,
szolgálati öv szorítja s
zások aranyból valók.

Vászon, méretei
Vétetett 1899-ben
Sz. N. 254/99.

III m.	687	GC a becher Özv. Alapı b) Gyapjas pohár. — Báró Radvánszky Béla, Sajóka

G. C.
Otvis Fogaras
Kamagyötvy. 114. P.

V 408

V Ötvösnevek-Goldschm

Tc

Turcháni, Andreas . . . 176

Tuschek, Michael 1862

Ulicný, Andreas 1132
Ullreich, Jacobus 1006
Umlauff, Antonius 1215
Umlauff, Johannes 798
Unger, Carolus 1203
Unverzagt, Gregorius 1395
Urbiger, Valentinus 211
Urházy, Nicolaus 1898
Uzovics, Petrus 208

Üveges, Eduardus 105
Üveges, Martinus 104

Váradi, Andreas 86
Váradi, Johannes 86
Várady-Szakmáry, Jacobus, jun. . . . 945
Várady-Szakmáry, Jacobus, sen. . . . 943
Vásárhely, Martinus 804
Vásárhelyi, Stephanus 880
Vedrődi, Franciscus 1582
Veres de Válaszút, Michael 865
Veress, Ladislaus 589
Voigt, Fridericus 1787

…cellán, lapos, kinai alak, domboru virágokkal. 50.—

…zitéssel. Testén szines tájkép, épülettel. 160.—

…SZLET, porcellán, szines virágokkal …

…porcellán, sgrafittos diszitéssel. …

…i tigriskészlet mintájára. H…

…TÓ, porcellán, kinai r… —

…virágdisszel. Bécs, …

…domboru és fes…
…dővel, 6 sótar…
…apos és 12 … 800.—

…kinai d… 160.—

…n, … 50.—

170. TALPAS CÉHPOHÁR. Ezüst, részben aranyozott. Talpán trébelt csigás dísz között gyümölcsök. Oldalán három nyujtott keretben ülő kutya, fekvő hím- és nőstényszarvas. Peremén vésett körirat. Testament Des H. Tomae Kirriger Wollenweber Czeg 1662. G C betűs jegy. Brassó, XVII. sz. eleje.
Becher. Silber, z. T. vergoldet. Mit getriebenem Rollwerk, Früchten, Hirsch, Hinde, Hund. Gravierte Randinschrift: Testament des H. Tomae Kirriger Wollenweber Czeg 1662. G C Meisterzeichen. Brassó, Anf. XVII. Jh. Gróf Andrássy Géza.

Erdélyi kiáll. 1931

XVII.
Brassó

G C mesterjegy

360. EGYSZEMÉLYES KÁVÉSKÉSZLET,

361. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, testén elő

362. TALPAS TÁL, majolika, hólyagos pere
1520 k.

363. TALPAS TÁLKA, majolika, hólyagos p

364. NAGY DISZVÁZA, fajánsz, kék kinai
furt, XVII. sz. v. .

365. DINNYEALAKU CUKORTARTÓ, fa
XVIII. sz. m. f.

366. KÁVÉSKANNA FEDŐVEL, fajánsz, s
Holics, 1750 k.

367. KÁVÉSKANNA, fajánsz, gerezdes körte

368. KUPA ÓNFEDŐVEL, fajánsz, testén el

369. KUPA ÓNFEDŐVEL, fajánsz, festett r

370. DISZTÁL, majolika, peremén groteszkdi

371. KORSÓ, fajánsz, szines virágokkal és n

G. G. mesterjegy

Brassó XVII. sz.

Ernst Muzeum aukciós

XXXIX

958. TALPAS POHÁR, aranyozott ezüst, gazdag trébelt diszitéssel: csigás és szividomu keretekben kisebb-nagyobb gyümölcskötegek és három angyalfej. Hasonló gyümölcsköteges disz van a talpon. is. G. G. mesterjeggyel. Talpán alul bevésbe S. N. betü. Brassó, XVII. sz. — Becher, Silber vergoldet, mit reichem getriebenem Dekor: kleinere und grössere Obstbüschel und drei Engelköpfe, Ähnliche Obstbüschel am Fuss. Brassó, XVII. Jh. M. 18.5 cm. Illusztr. XXXII. tábl.

895. FAZ… …ószörült
gra… …m. f. —
u… …. Böhmisch

896 … vörös hyalith i
…nit Untertasse, …

…RLEG FEDŐVEL, f
…II. sz. e. — Schlanke
…e graviert. Deutsch, A.

…ES POHÁR, fuvott üveg. Ma
…—XVIII. sz. — Stenglglas, …
…edig, XVII—XVIII. Jh.

…KÉT NYELES POHÁR, fuvott és
— Zwei Stenglgläser, geschliffen, …

…00. HÁROM NYELES POHÁR, fuvot
Drei Stenglgläser, geschliffen, vers

901. KÉT TALPAS POHÁR, köszörül
mit viereckigem Fuss, geschliffen.

902. KÉT POHÁR, fuvott üveg, különb
XVIII. sz. — Zwei Gläser, versch
Deutsch, XVIII. Jh.

Fordítás

G. G mesterjeg

Beszterce XVII. sz

l. Arch. Ért. 1914

373. l.

20

68. FEDELES KUPA. Aranyozott ezüst. Testén trébelt csigás és maszkos keretekben állatalakok és gyümölcskötegek. Fedelén virágcsokor. Hermás füllel. G. G. mesterjegy. M. 20 cm. Brassó, XVII. sz. közepe.

Deckelkrug. Silber, vergoldet. An der Wandung in getriebenem Rollwerk- und Maskenumrahmungen Tiergestalten und Fruchtbündel. Am Deckel Blumenstrauss, am Henkel Herme. G. G. Meisterzeichen. Brassó, Mitte XVII. Jh.

Magántulajdon.

Erdélyi kiáll. 1937.

G. G. mesterjegy
Brassó, XVII.

vet helyeztek el.Ezeket

ől font koszorukkal kere-

vel valamennyit idős, sza-
művész, kezükben attributu-

azt a modellt többször is
kedett.Az arcok nem sablo-
tenek reánk, hanem a lélek
szeretetet fejez ki Szent
rős akarattal, elhatározás-
kulcsokat.Id.Szent Jakab
kat tudó bölcs öregemberé.
, de feltehetjük, hogy a rend-
anis a Historia Domus kü-
vét, mint aki e munkála-

osettendekor. Cseh, 1835 k.

iveg és aranyozott bronz, a csavaros oszlopok közt szines
a: hattyu. — Aufsatz, Glas geschliffen u. Bronze vergoldet,
, farbige Meissener Porzellanfigur. Német — Deutsch, XIX. sz.

Ernst Muzeum aukcioi
XXV – XXVI

Glas, mit Diamantmedaillone. X

1117. NAGY TALPAS POHÁR, hordó
IS. — Grosser Becher mit Gravie

1118. TALPAS POHÁR, fehérréteges i
Glas mit Fuss, weisser Überfang,

1119. POHÁR, köszörült üveg, mandu

1120. POHÁR, fehér-zöldréteges üveg,
mit weiss-grünem Überfang und

1121. TALPAS POHÁR, fehér- és rózsa
szines medaillon vadász alakjával.
geschnittene Teile und farbiges M

1122. POHÁR, rózsaszinü és fehérréteg
farbig und weisser Überfang, mit

1123. POHÁR, sötétkék réteges üveg, ar
fangglas mit Goldpalmetten. Cseh

1124. POHÁR, kék, köszörült üveg, fe
mit Fries. Cseh, 1840 k.

1125. VÁZA, köszörült rubinüveg, fazett
Bécs, modern.

1126. POHÁR, kúpos, kihajló oldalu üv
Cseh, 1825 k.

G. G. mesterjegy

ötvös Pest

1842

lásd

Csányi Károly:

A budapesti amateur gyűjtemények kiállitásának lajstroma.

Bpest, 1907. 369. l.

G. G. mesterjegy
Pest 1846.

l.

Ernst Muzeum aukcioi

XXXII. 883

~~Weiss Fülöp VIII. 5.~~

G. G

ötvös -

Alapi Salamon Gézáné
Gräfin Salamon-Bethlen

687 *a* **Magister „G. G.“**

Fedeles talpaspohár. — *Kluftbecher mit Deckel.*
Fogaras, 1670.

G G mesterjegy.
Pest 1846.

1052. PERSELY, ezüst, neobarok gerezdekkel. *GG* mesterjegy. Pest, 1846. 50.—

Ernst Muzeum aukcioi
53.42.

VALAMINT FŐURI ÉS MÁS MAGÁNBIRTOKBÓL
SZÁRMAZÓ FESTMÉNYEK, MŰTÁRGYAK ÉS BUTOROK

BUDAPEST, 1936
ERNST-MÚZEUM KIADÁSA, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8.

G. G

ötvös, Pest 1840 k.

Csengő, Tört. Múzeum Tört. Oszt.

Pecsenyenyárs, 17 db 1844–1849. Wertheimer Adolf Anlajd.

lásd

Lay Brestiparmüvkiáll

30, 31. l.

ERZSÉ

űvészek

ES KIÁLL

ől április 3-

lij nincs

G. G

ötvös, Pest 1845.

Fedeles talpas serleg,
1845. Tört. Múzeum Tört.
Osztálya

lásd

Lay Bpest iparmüvkiáll

32. l.

ÁNT E

festőmű

TEMÉNYE

árcius 24-t

Belépőd

Igazgató: Schmidek Tibor dr.

G. G. ötvösmester

Pest 1850 k.

Gyümölcstartó, dr.
Deutsch József tulajd

Cukorszoró, 1851, Iparmü-
vészeti Múzeum.

lárd

Lay Bpest iparmüokiák

34, 35, l.

LÓRA

GYÜJT

M

Felelős kiadó: Fränkel József. Európa nyomda rt. —

Ernst Muzeum aukcioi XXX

1519. ASZTALI CSENGŐ ALJJAL, ezüst, domboru neobarokk diszitéssel. Bécs, 1847. — Tischglocke und Untersatz, Silber, mit Neobarockdekor. Wien, 1847.

1520. ASZTALI CSENGŐ ÉS ALJ, ezüst, a nyeles csengő gerezdes, az alj pereme áttört, benne párducos diadalkocsi puttóval. Bécs, 1837. — Tischglocke und Untersatz, Silber, die Glocke gerippt, am Untersatz Triumphwagen. Wien, 1837.

1521. KÉT TALPAS SÓTARTÓ, ezüst, ötkarélyos csészével. Bécs, 1855. — Zwei Salzfässer mit Fuss, Silber, die Schale fünfpassig. Wien, 1855.

1522. DIADALKOCSI (quadriga), öntött ezüst, ovális talapzaton. XIX. sz. — Quadriga, Silber, auf ovalem Sockel. XIX. Jh.

1523. TALPAS POHÁR, ezüst, harang alaku, gerezdes kehellyel. Német, XIX. sz. k. — Becher, Silber, der Kelch gerippt. Deutsch, M. XIX. Jh.

1524. TALPAS POHÁR, ezüst, vésett rajzu övekkel. Magyar, XVIII. sz. — Becher, Silber, graviert. Ungarisch, XVIII. Jh.

1525. POHÁR, ezüst, lapitott, sima testtel. Bécs, 1792. — Becher, Silber, von flacher, glatter Form. Wien, 1792.

1526. KIS POHÁR, aranyozott ezüst, testén sávokban diszités. Bécs, 1840. — Kleiner vergoldeter Silberbecher. Wien, 1840.

1527. KIS TALPAS POHÁR, aranyozott ezüst, oldalán vésett disz közt két medaillon épülettel. Orosz, 1874. — Kleiner Becher, Silber vergoldet, auf der Wandung Medaillone mit Gebäudedarstellungen. Russisch, 1874.

1528. KIS POHÁR, ezüst, alul dudoros. Bécs, 1855. — Kleiner Silberbecher, der untere Teil gebuckelt. Wien, 1856.

1529. TALPAS LIKŐRPOHÁR, ezüst, Orosz, 1864. — Liqueurbecher mit Fuss, Silber. Russisch, 1864.

1530. KÉT TALPAS SÓTARTÓ, ezüst, kerek tagozott, palmettás diszü peremmel. (G. G.) Pest, 1838. — Zwei Salzfässer mit Fuss, Silber. Pest, 1838.

1531. CUKORSZÓRÓ, ezüst, baluszteralak. Bécs, 1835. — Zuckerstreuer, Silber, balusterförmig. Wien, 1835.

1532. KÉT TALPAS SÓTARTÓ, ezüst, trébelt, virágos neobarok diszitéssel. Bécs, 1859. — Zwei Salzfässer mit Fuss, Silber, mit getriebenem Dekor. Wien, 1859.

1533. TALPAS CUKORTARTÓ, ezüst, kis, levélsoros peremmel. Bécs, 1827. — Zuckerbehälter mit Fuss, Silber, am Rand Blätterreihe. Wien, 1827.

1534. ASZTALI CSENGŐ, ALJJAL, ezüst, préselt leveles peremdisszel. Bécs, 1853. — Tischglocke mit Untersatz, Silber. Wien, 1853. 105 gr.

1535. ASZTALI CSENGŐ ÉS ALJ, ezüst, a kis csengőn csavart kigyóidomu fogantyu, az alj pereme préselt, áttört diszitésü. Bécs, 1828 és 1831. — Tischglocke und Untersatz, Silber. Wien, 1828 und 1831. 215 gr.

1536. OVÁLIS SÓTARTÓ, ezüst, áttört oldalu, négy oroszlánlábon nyugvó állvány, kék üvegbetéttel. Német, XIX. sz. — Ovales Salzfass, Silber, mit durchbrochener Wandung und Glasschalen. Deutsch, XIX. Jh.

1537. NŐ SZOBROCSKA, öntött ezüst, orsós ezüst talapzaton. XIX. sz. — Frauenfigur, Silber. XIX. Jh.

1538. TEJES SAJTÁR, ezüst, két kihajló füllel. Magyar, XIX. sz. e. f. — Milchtopf, Silber, mit zwei Henkeln. Ungarisch, e. H. XIX. Jh. 290 gr.

1539. NAPOLEON LOVASSZOBROCSKÁJA, öntött ezüst, leveles diszü, négyszögü talpon. „Jaque Louis Dávid: Napoleon átkel az Alpokon" festménye után. Német, XIX. sz. — Napoleon Reiterfigur, Silber, nach Jaque Louis David. Deutsch, XIX. Jh. 360 gr.

1540. OVÁLIS SÓTARTÓ, ezüst, négy hajlott lábbal. Bécs, 1806. — Ovales Salzfass, Silber, auf vier geschweifte Füsse. Wien, 1806.

1551. PERSELY, ezüst, kettős harangalak, hermás füllel. Bécs, 1835. — Büchse, Silber, glockenförmig. Wien, 1835.

1552. KÉT TALPAS SÓTARTÓ, ezüst, négyszögü, neobarok alak. Bécs, 1864. — Zwei Salzfässer mit Fuss, Silber, viereckige, barocke Form. Wien, 1864.

1553. KÉT KIS TALPAS SÓTARTÓ, ezüst, négyszögü neobarok alak. Bécs, 1855. — Zwei kleine Salzfässer mit Fuss, Silber, neobarocke, viereckige Form. Wien, 1855.

1554. TALPAS CUKORTARTÓ, ezüst, nyolcszögü talppal. XIX. sz. e. f. — Zuckerbehälter mit Fuss, Silber. E. H. XIX. Jh.

1555. FUTÓ LÓ, ezüst szobrocska. XIX. sz. — Laufendes Pferd, Silber. XIX. Jh.

1556. TINTATARTÓ, ezüst, préselt diszitéssel, Biedermeier. — Tintenbehälter, Silber, mit gepresstem Dekor. Biedermeier.

1557. KÉT LÁBAS SÓTARTÓ, ezüst, kerek csészével. Bécs, 1810. — Zwei Salzfässer mit Fuss, Silber. Wien, 1810.

1558. ILLATSZERTARTÓ, ezüst vázaalak. XIX. sz. e. f. — Flakon, Silber, vasenförmig. E. H. XIX. Jh.

1559. KÉT GYERTYATARTÓ, ezüst, empire alak, virágos empire diszitéssel. Bécs, 1817. — Zwei Leuchter, Silber, mit Empiredekor. Wien, 1817. 470 gr.

1560. SÓTARTÓ, ezüst, asztalalak, ovális csészével. Nagyszombat, 1791. — Salzfass, Silber, mit ovaler Schale. Nagyszombat, 1791.

1561. PAPIRVÁGÓ KÉS, ezüst. Japán, XIX. sz. — Papirmesser, Silber. Japan, XIX. Jh.

1562. CUKORFOGÓ, öntött ezüst, gólyaidomu. Bécs, XIX. sz. e. — Zuckerzange, Silber, in Form eines Storches. Wien, A. XIX. Jh.

1563. OVÁLIS SZELENCE, ezüst, födelén domboru jelenet: hollandus asszony két gyermekkel. Német, XIX. sz. — Ovale Dose, Silber, mit Reliefscene. Deutsch, XIX. Jh.

1564. GYUFATARTÓ SZELENCE, ezüst, vésett, virágos diszitéssel. Bécs, 1860 k. — Streichholzbehälter, Silber, mit Blumengravierung. Wien, um 1860.

1565. UTAZÓ-SÓTARTÓ, ezüst, kettős fedővel. Bécs, 1814. — Salzfass für die Reise, Silber, mit Doppeldeckel. Wien, 1814.

1566. UTAZÓ-SÓTARTÓ, ezüst, kétfedeles. Bécs, XIX. sz. — Salzfass für die Reise, Silber. Wien, XIX. Jh.

1567. SZELENCE, ezüst, födelén apró arabeszkdisz. XIX. sz. — Dose, Silber, am Deckel Arabeskendekor. XIX. Jh.

1568. TALPAS CUKORTARTÓ, ezüst, talpa gerezdes, pereme áttört, préselt diszitésü. Magyar, XIX. sz. k. — Zuckerbehälter mit Fuss, Silber, mit gepresstem Dekor. Ungarisch, M. XIX. Jh. 200 gr.

1569. TALPAS CUKORTARTÓ, cukorfogóval, ezüst, préselt, szőlőleveles peremdisszel. Bécs, 1837 és 1866. — Zuckerbehälter mit Zange, Silber, mit gepresstem Randdekor. Wien, 1867 und 1866. 120 gr.

G. H

Štvoš Kolozsvár

Kőmagyötvj 168. l.

A nagy üres körökel kissé eltüntetni kérem!

Megford!

F. sz. / Lf. Nr.	Mesterjegy / *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom / *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
990		*a)* Buzogány zománccal és 60 türkizzel díszítve. Bocskay-családi kincs. — *Prunkstreitkolben m. Email u. 60 Türkisen geschmückt. Aus d. Familienschatz d. Fürsten Bocskay.* — „1605." Bruckenthal-Museum, Nagyszeben — *Hermannstadt.* Rajza — *Abbildung in Szilágyi S.:* I. Rákóczi György, 17.
		b) Cápás pohár, magyar felirattal. — *Becher, geperlt, m. ung. Inschrift.* Matskásy István, Bp.

I Udem ∩ des

nem kurzív!

a sort a vonalig Mitültni!

G. G. G.
mesterjegy
Nagyszeben
XVII. sz.

XXXIX

Ernst Muzeum aukciói

961. TALPAS POHÁR, ezüst, részben aranyozva, trébelt lambrequin-disszel, övén csigás futó disz. G. G. G. mesterjeggyel. Nagyszeben, XVII. sz. — Becher, Silber, teilweise vergoldet, mit getriebenem Lambrequindekor, um die Leibung Volutendekor. Nagyszeben, XVII. Jh. Illusztr. XXXV. tábl. M. 18 cm.

846. OVÁLIS T[illegible]a virágok
Fayence, [illegible]braun und

847. OVÁ[illegible]z, szines virágo
Fay[illegible]em Blumendekor.

848. [illegible]ESTÁL FEDŐVEL,
[illegible]errine mit Deckel, Faye

[illegible]NA, vörös kőcserép, szines
[illegible]t farbigem Blumendekor. Ja

[illegible]NBONNIÈRE, tojásalaku szacum
[illegible]onbonnière, Satsuma Steingut, mit

[illegible] KVANONSZOBROCSKA, vörös kőcs

852. KORSÓ, barna mázas cserép, lakkfes
Krug, braun glasierter Ton, mit Blun

853. NAGY KEREK TÁL, fajánsz, kék s
runde Schüssel, Fayence, mit blauem

854. HOSSZUKÁS NYOLCSZÖGŰTÁL, z
eckige Schüssel, mit grünem Randde

855. KIS VÁZA ÉS KORSÓ, fekete má

961

G G G mesterjegy

Brassó XVII. sz.

334. BOGLÁR. Aranyozott ezüst. Felső lapján nyolc dudorral és szögfejes díszekkel. Közepén rózsacsiszolású üveg vörös folióval. Átm. 12·5 cm. Nagyszeben, XVII. sz. G. G. G. jegyű mester műve.

Heftel. Silber, vergoldet, mit acht Knöpfen und Nagelköpfen verziert. In der Mitte Glasrosette mit rotem Folio. G. G. G. Meisterzeichen. Nagyszeben, XVII. Jh.

Glück Frigyes.

Erdélyi kiáll. 1931

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

ELNÖK

G. H. mesterjegy

Nagyszeben, XVII. sz.

ÁZA, ker

nes fajánsz, ül

mit Figuren. Fra

majolika, szines i

dekor. Italienisch, XIX

942. PONCOLT CIMERES POHÁR, ezüst, részben aranyozva, oldalán vésett koszoruban kettős címer: török fejet átszurt kardot tartó kar MATSKASI BOLDISAR. AO 1684. A másikban struc madár KAPI ANNA körirat ban. G. H. mesterjegy. Nagyszeben, XVII. sz. — Gepunzter Wappenbecher, Silber, teilweise vergoldet, mit Doppelwappen und Rundschrift. Nagyszeben, XVII. Jh. M. 11 cm.

gut.

Ernst Muzeum aukciói

EG. — GLAS.

880—939.

. — Flasche aus braunem Glas. Biedermeier.

X. sz. — Zwei Glasschüsseln, geschliffen. XIX. Jh.

g, beköszörült virágos és szőlőindás disszel, csavaros - Achteckige Flasche, mit Schraubendeckel, auf der Ungarisch, e. H. XVIII. Jh.

ges üveg, négyzetes alak kiköszörült gótizáló részle- u-weisses Überfangglas, vierseitig, mit eingeschnittenem,).

ı lila alapon ezüst indadisz. Cseh, Bidermeyer. — der Stirnseite auf lilafarbigem Fond Rankenmuster in

veg, kilencoldalu, harangalaku kelyhén neobarokk arany- Glas mit Fuss, geschliffenes grünliches Glas, am neun- barockdekor. Böhmisch, 1830.

olcszögü kelyhén beköszörülve fürdőépületek és Andenken — Glas mit Fuss, geschliffen, am achteckigem Kelch Inschrift. Böhmisch, um 1850.

G. H. mesterjegy.

Brassó XVII. sz.

Ernst Muzeum aukcioi
XXVII

1797. TALPAS POHÁR, aran
medaillonokban egy-egy
vergoldet, mit getrieben
M. 13,3 cm.

XIX. Jh. 3

1779. KANNA ÉS
Német, 1850
um 1850.

leurs, Louis XVI. diszitéssel; hátlapján nyillal átlőtt két
ü tokban. Francia, 1775 k. — Taschenuhr, Gold, á quatre
. Etui mit Schildpattdekor. Französisch, um 1775.

Louis XVI. diszitéssel; hátlapján két sziv, kutya és galamb-
et, au Locle. Francia, 1780 k. — Taschenuhr, Gold, á trois
Französisch, um 1780.

alaku, kék és zöldalapu zománcdiszitéssel. — Medaillon-
lermeier.

urs, Louis XVI. diszitéssel, hátlapján amorett kutyával,
, 1780 k. — Taschenuhr, Gold, á trois couleurs, mit Louis
Amorett. Französisch, um 1780.

ouleurs, hátlapján kutya két madárral. Jelezve: *Le Roy*
nuhr, Gold, à trois couleurs, auf der Rückseite Hund mit

k-keretben trébelt mythologiai jelenet. Jelezve: *Baronneau*,
schenuhr, Silber, auf der Rückseite mythologische Scene,

két sor gyöngy, hátlapján kék és pirosalapu zománc, hor-
. sz. e. — Damenuhr, Gold, mit doppelter Perlreihe und
Jh.

GH mesterjegy

878. TALPAS POHÁR, ezüst, részben aranyozva, trébelt lambrequin- és virágdisszel. Oldalán vésett cimer: IACOBUS THEL. A.D. 1671. felirással. Mesterjegye GH.—M. 15.5 cm. Nagyszeben, XVII. sz.

Ernst Muzeum aukcioi

II.

foglalatban. Chelsea, XVIII. sz. M. 7 cm.

687. FLAKON, porcellán, gyümölcsköteg. Szines. Ezüst foglalatu födéllel. Chelsea, XVIII. sz. M. 8 cm.

688. SZOBROCSKA, porcellán, gyermek, mint Sátán, álló helyzetben, arany és meggypiros diszü kerek rokokó talapzaton. Szines. Chelsea, XVIII. sz. második fele. M. 9.8 cm.

689. MÉDAILLON, kék keménycserép, rajta fehér domborműben Vénusz és Ámor. Ovális. Cizelált sárgaréz keretben. Wedgwood, 1800. tája. M. 9 cm.

690. FÖDELES TEÁS DOBOZ ÉS KÁVÉCSÉSZE, kék Wedgwood-keménycserép alakos és ornamentális fehér domboru diszitéssel. A doboz kerek. XVIII. sz. vége. Turner-féle jegy. *Illusztr.* LXVIII. táb.

691. KÁVÉSCSÉSZE ALJJAL, porcellán; fonott füllel. Mázalatti kék diszités három-három kihagyott aranykeretes mezőben szines virágkompoziciókkal. Worcester, XVIII. sz. vége. *Illusztr.* LXII. táb.

692. MÉDAILLON, kék keménycserép, rajta fehér dombormüben férfi mellkép arc-

G H mesterjegy

Nagyszeben XVII.

Csányi végi ezüst

27 l.

XI. B

1821. KÁRTYAAS... farag
mit Schni... n.

1822. ASZT... acolt fa, ké
Hol...

1823. K... LLVÁNY, fekete
...ormig. XIX. Jh.

18... ASZTAL, mahagonifa
...oni und Bronze, mit Int

...RTYAASZTAL, mahagonifa
...ronze. Louis XVI. Stil.

...o. KÉT KAROSSZÉK, vörös bőr.

1827. OVÁLIS KETTŐS TEAASZTA
goni. XIX. Jh.

1828. HATSZÖGÜ KIS ASZTAL, dió
Tisch, Nussholz. XIX. Jh.

1829. KEREK ASZTAL, fekete fa, ...

183. NAGY TALPAS POHÁR, részben aranyozott, talpán domború levél, övén csigás dísz fut körül, peremén tré- belt díszű lambrequin. M. 23·5 cm. G H mesterjegy. Nagyszeben, XVII. sz. Gróf Andrássy Géza.

27 l.

al. XIX. sz. — Hamedan Laufteppich. XIX. Jh.

— Korassanteppich. XIX—XX. Jh. 245×130 cm.

atolischer Gebettepich. XIX. Jh. 168×106 cm.

ppich. XIX. Jh. 190×126 cm.

, barnás keret. Kula, XVII—XVIII. sz. — Gebet-
VIII. Jh. 190—130 cm.

nteppich. XIX. Jh. 200×120 cm.

ppich. XIX. Jh. 230×156 cm.

s tükrében levélcsokrok, fehér keretében virágdisz.
h. Louis Philippe. 660×560 cm.

nes virágcsokrokkal és füzérekkel. Louis Philippe.
300 cm.

X. sz. — Laufteppich. XIX. Jh. 390×100 cm.

illonokkal. XIX. sz. — Mosul-Laufteppich. XIX. Jh.

msávos kerettel. XIX. sz. — Perserläufer. XIX. Jh.

XIX. sz. — Afgantenpich. XIX. Jh. 370×230 cm.

G K mesterjegy

Kösseg, empire-

1080. Két talpas sótartó,
ezüst, triposzalakban
fenti mesterjegy 80.-P

Ernst Muzeum aukcioi

53. z.

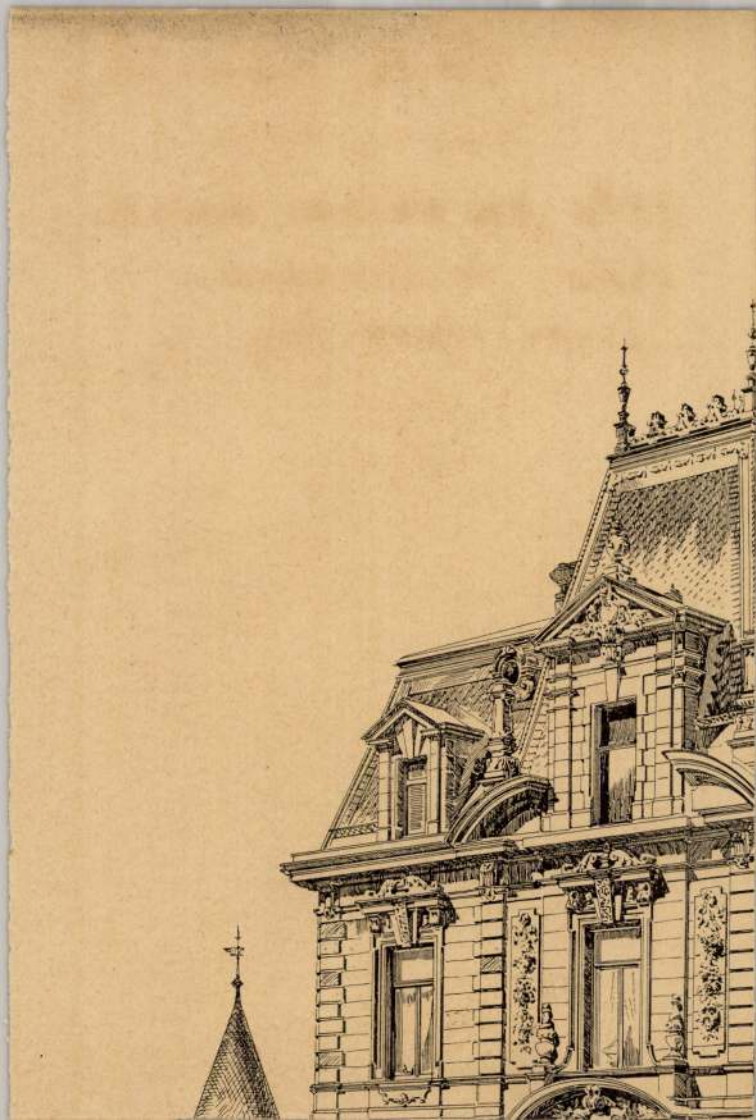

G. H. mesterjegy

Pozsony. 1825

Ernst Muzeum aukció

1176. KEREK SZELENCE, födelén dombormüben Jupiter sassal. G. H. mesterjegy. – Runde Dose, im Deckel Jupiter mit Adler. Pozsony, 1825. 180 gr.

G. H.

Otvös Pozsony –

Vártelek

Kolmaszotnyi. Zio. l.

1859

Nr. 1824

(Csányi) **Kerek szelence.** — ***Kreisrunde Dose.***

Auctio XXV., Ernszt-Museum, Bp. (Csányi.)

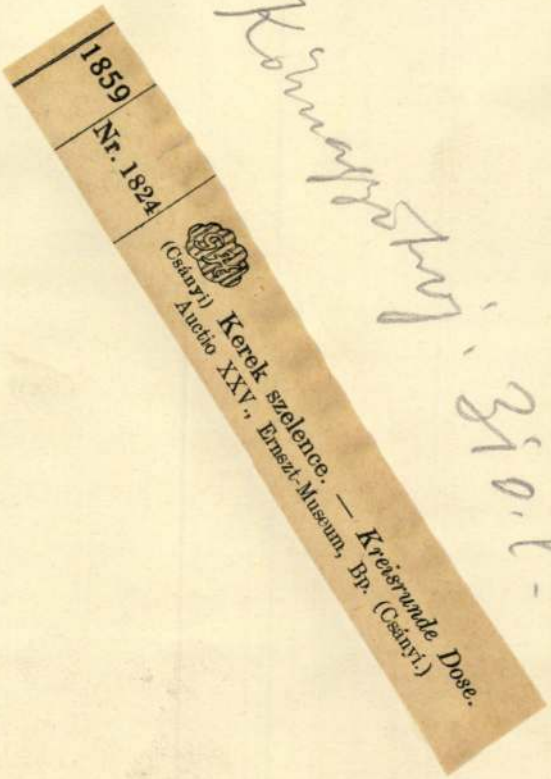

G. J.

otvoš Kolozsvár

Kőmagyötvj

168. l.

991

Kis serleg, gömbnodusszal és pikkelyes véséssel. — Kleiner Pokal, m. Kugelnodus u. grav. Schuppenornament. — „Colossvart 1611.“ M—H 12,6

Kolosváry Sándor, Nagyvárad — Grosswardein.

MEGJELENT

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

ÉVKÖNYVE

AZ 1928. ÉVRE.

Gazdag irodalmi és művészi tartalmával a karácsonyi könyvpiac eseményévé lett. Irodalmi részét *dr. Lukács György, Herczeg Ferenc, dr. Szmrecsányi Miklós, Pethő Zoltán, Gerő Ödön, Kézdi Kovács László, dr. Ybl Ervin, dr. Pipics Zoltán, dr. Milotay István, Csathó Kálmán, Dóczy Jenő, Bálint Lajos, dr. Némethy József* írták. Kétszáz mélynyomású képe a Műcsarnok kiállításainak kiváló alkotásait örökíti meg 208 oldalon.

Ezt a ritka szép kötetet a Képzőművészeti Társulat *rendes tagjai* – akik 24 pengő évi tagdíjukat befizették — tagilletmény gyanánt kapják, ráfizetés nélkül.

Az 1929. évtől kezdődőleg belépő új rendes tagok, valamint a látogató tagok

15 pengő ráfizetéssel

a számvevőségnél (Műcsarnok, Városliget) ugyancsak megkaphatják, korlátolt számban, amíg a készlet tart. Ezen kiváltásnál a tagjegyek feltétlenül felmutatandók lebélyegzés végett.

G. J. jelzésű nobrán

„G. J. F. A 1754"
jelzéssel a bencés templom
nőnéte

Csatkozl

G K mesterjegy

Brassó XVII. sz.

Erdélyi kiáll. 1931

346. CUKORTARTÓ ... sárga ala

347. KÉT PALA... orcel

348. KÉT D... estén sz

349. KÉ... rcellán, szines

350 ... es porcellán, csón

... ES VÁZA, porcellán,

... SZLET, porcellán, szines pa

... ka, két alacsony csésze és két

... SZE ALJJAL, porcellán, kék alapo

... CSÉSZE ALJJAL, porcellán, kék alapo

355. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, kék alap

356. CUKORTARTÓ FEDŐVEL, porcellán,

357. HAT CSÉSZE ALJJAL ÉS HAT K
Herend, XIX. sz.

358. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, bordás, k

359. KÉTSZEMÉLYES FEKETEKÁVÉS
gokkal. Herend, 1876 k.

171. TALPAS POHÁR. Ezüst, vésett lambrequin-dísszel, talpán két kutya nyúllal. G K mesterjegy. M. 15 cm. Brassó, XVII. sz. 1. fele. Becher. Silber, mit gravierten Behängen; am Fuss Hase und zwei Hunde. G K Meisterzeichen. Brassó, XVII. Jh. 1. Hälfte. Báró Herzog Lipót Mór.

'AJÁNSZOK, ÜVEGEK,
K ÉS TEXTILEK
0—550

SÜTÖRTÖK DÉLUTÁN ¼4 ÓRÁTÓL

. sz.	40.—
, közepén nőalak. Kina, XVIII. sz.	300.—
kokó diszitéssel. Herend, XIX. sz. m. f.	80.—
iszitéssel, két kanna, egy cukortartó és hat	350.—
estén elől szines címer. Meissen, 1725—30.	200.—
ru arany chinoiserieval. Meissen, 1725 k.	200.—

1736. ÁLLATOS-SZŐNYEG, feket

1737. PERZSARAJZU-SZŐNYEG,
XX. Jh. 185×136 cm.

1738. IMASZŐNYEG. XX. sz. —

1739. VIRÁGOS DISZÜ SZŐNY
174×102 cm.

1740. BOCCHARA-RAJZU SZŐN
muster. XIX. Jh. 166×108

1741. JORDESZ IMASZŐNYEG,
163×96 cm.

1742. ANATOL-IMASZŐNYEG, v
157—102 cm.

SOMÓZOTT SZŐNYEG, p
—98 cm.

ARA-SZŐNYEG, ba
m.

1745. L EG, XX. sz

1746. SIRÁ kék tül

199. TALPAS POHÁR, részben aranyozott, talpán két
kutya és nyúl trébelve, peremén vésett rajzú, csigás és
gyümölcsös díszű lambrequin és P L betű. M. 15 cm.
G K mesterjegy. Brassó, XVII. sz. — Herzog Mór báró.

Csányi régi erűst. 29. C.

G K mesterjegy

Brassó, XVII. sz.

nedaillonnal. XIX. sz. — Schirasteppich, XIX. Jh.

égy medaillonnal. XIX—XX. sz. — Mosullauf-

ılt virágdisszel. Perzsa, XIX. sz. — Laufteppich.

zinezésü rajzzal. XIX—XX. sz. Schirasteppich.

ér sávos kerettel. XIX. sz. — Anatolischer Gebet-

. XIX. sz. — Kulateppich. XIX. Jh. 198—114 cm.

medaillon. XIX. sz. — Knüpfteppich. XIX. Jh.

—XX. sz. — Kasakteppich. XIX—XX. Jh.

sz. — Ghiordesteppich. XIX. Jh. 141×100 cm.

t tükörrel. XX. sz. — Teppich mit persischem

1 —

69. HOLLANDI PARASZTCSALÁD
(Mit Expertise von Prof. Suida).
Fa (Holz). 51×43 cm.

Böhm Pál (Paul), (1839—1905).

70. VÁRKASTÉLY (Ansicht einer B
Fa (Holz). 175×14 cm.

öhm Pál (Paul), (1839—1905).

CIGÁNYFEJ (Zigeunerkopf). Jele
(Holz). 20×16 cm.

l), (1839—1905).

UTNÁL (Am Ziehbru
nd). 42×35 cm.

905).

eigenspiel
cm.

Böhm Pál

74. A CIGA ... igeu
Karton. 14

78. 704. KÉT ALACSONY GYERTYATARTÓ, háromszögű talppal. M. 7·5 cm. G K mesterjegy. Sopron, 1803. — Csányi Ilona.

Csányi regiérist

G K mesterjegy
Sopron 1803

e (bez.): G. Bonnard.

Engl. Kupferst., anf. XIX. Jh.)
:all után (Zwei Kinderszenen, nach R. Westall).
)ferstiche). 46×36 cm.

.kt, nach Boucher).
ich in Crayonmanier). 52×32 cm.

en). Jelezve (Bezeichnet): Borsos I.

ezeichnet): Borsos F. 851.

Illusztr. XXI. tábl.

Bildnis eines ungarischen Herrn). Jelezve (Bezeichnet):

Illusztr. XVI. tábl.

G K mesterjegy

Pest 1800. k.

78. t.

György. 711. OVÁLIS SÓTARTÓ, oldalán levélfűzérek. GK (v. R) mesterjegy. Pest, 1800 k. — Egry Aurélné.

890. SERLEG, köszörült üveg, hatkarélyc
Bidermeyer. — Pokal, geschliffenes
dekor reliefiert in Gold und Silber. I

891. TALPAS POHÁR, köszörült üveg, o
geschliffen, mit rotem Würfelmuster.

ALPAS POHÁR, harangalaku kely
0 k. — Glas mit Fuss, am glocke
50.

893. HÁR, fuvott üveg, oldalá
Gl eingeschnittenem Dekor.

894. KÉT POHÁR, üveg, nég
Zwei Gla uss, geschliffen, d

895. FLAKON, k pálüveg, négy
Opalglas. Böhm ermeyer.

896. FLAKON, dugóval, zines v
Milchglas, mit farbige mendeko

897. POHÁR, köszörült üveg, bordás o
geschliffen, mit Gürtel aus Perlstick

898. POHÁR, üveg, oldalán virágos diszü
Perlstickerei. Böhmisch, Empire.

899. SERLEG FEDŐVEL, köszörült üve

zöld kigyó, bronzfoglalatban. Cseh, XIX. sz. — Zucker-
asst, am Deckel grüne Schlange. Böhmisch, XIX. Jh.

lak, arany és szines virágos diszitéssel. Cseh, Bidermeier.
ld und farbigem Blumendekor. Böhmisch, Biedermeyer.

eg, bronz foglalatban, ládikaalak. Cseh, 1840 k. —
Böhmisch, um 1840.

örült üveg, fazettált hajló oldalakkal. Cseh, XIX. sz. —
Glas, fazettiert. Böhmisch, XIX. Jh.

JJAL, köszörült üveg, alacsony vázaalak, arany diszitéssel
ehälter, mit Deckel und Untersatz, geschliffenes Glas
kor (schadhaft). Böhmisch, um 1845.

, köszörült üveg gyémántos és legyezős disszel. Cseh,
rsatz, geschliffenes Glas. Böhmisch, um 1835.

éteges üveg, arany diszitéssel. Cseh, 1840 k. — Flasche
nit Golddekor. Böhmisch, um 1840.

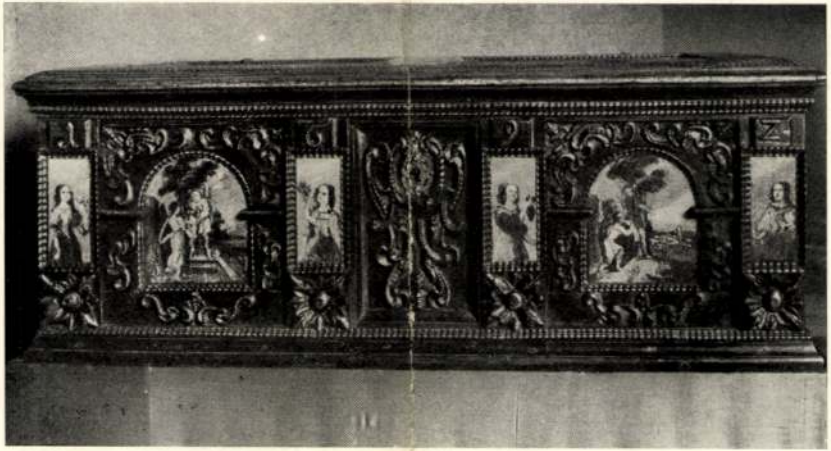

MAGYAR KELENGYELÁDA. 1692.

BRASSÓI EZÜSTKUPA. — XVII. SZ.

Szép m. kúr.
Múzeumbarátok kiáll.
(1934)

G M mesterjegy

Komárom XVII. sz

l

Csányvégiczúst

21. l -

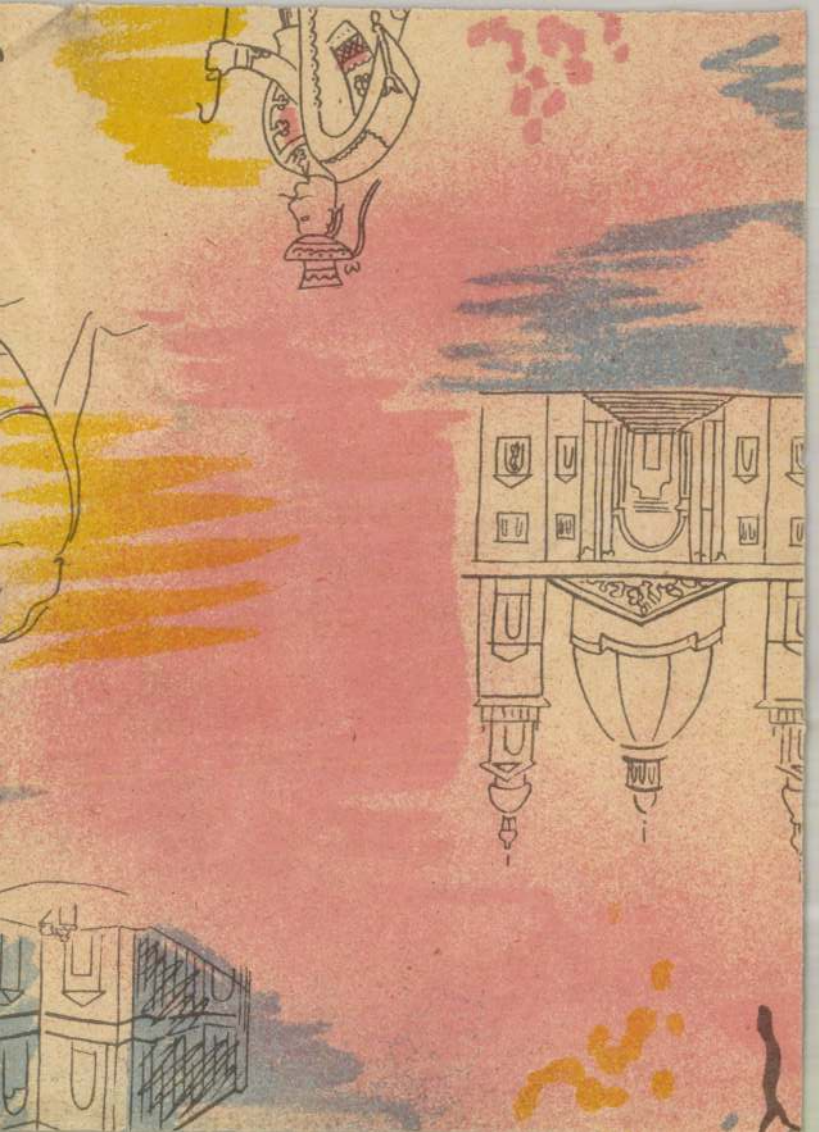

GM mesterjegy

Nagyszeben 1638

1219. SZÜZ MÁRIA SZOBROCSKÁJA,
Maria Immaculata, Elfenbeinfigur.

1220. SZOBORTALAPZAT, oszloptörzsal

1221. OROMDISZ, faragott hársfa, áttört
Lindenholzschnitzerei. Ungarisch, X

ÁLLÓ ÓRA, fekete fa, a négyszögü
trák, empire. — Stutzuhr, schw

ÁR, puszpángfa és szaru,
holz und Horn, mit Relie

1224. N OS ÓRA, vörösre p
Emp vier Säulen, Hol
risch, E

1225. KIS LEÁN alabástr
Kleines Mädche terling,

1226. KÉT OVÁLIS MÁR AIL
val. Olasz, XVIII. sz. oval
pertus. Italienisch, XVIII. Jh.

1227. KÉT OVÁLIS MÁRVÁNYMEDAIL
— Zwei ovale Marmormedaillone, Bil

1228. KÉT OVÁLIS MÁRVÁNYMEDAILL

236. PONCOLT POHÁR, aranyozott, oldalán vésett levél-koszorúban címer (mondatszalagot tartó férfi) GL betűvel és 1638. évszámmal. M. 15·2 cm. GM mester-jegy. Nagyszeben, 1638. — Gróf Andrássy Géza.

Csanyvegiernst

33. l.

: fa. Osztrák, XVIII. sz. — Schwebender Adler, Holz-
III. Jh.

kus. Enyedi Lukács gyüjteményéből. Mag. 37 cm. —
tisch. Aus der Sammlung Enyedi Lukács.

fa, szines és aranylakk boritással, négyzetes talapzaton,
Japán, XVIII. sz. — Tempelwächter, Holzschnitzerei,
isch, XVIII. Jh.

veretekkel. Belsejében varrókészlet aranyból. Födelében
n, Ahorn mit Bronzebeschlägen. Im Inneren Nähgarnitur
sisch, um 1830.

nkár képmása, öntött bronz, eredeti a nápolyi muzeum-
hische u. römische Portraits 455—56 és Hekler: Görög
Bronzekopf des Cecilius Jucundus; das Original im Mu-

evele, melyet Görgeihez intézett. Debrecen, 1849. márc. 23.
ssuth an Görgei. Debrecen, den 23. März. 1849.

ott fa, két karral. Empire. — Zwei Wandarme, aus Holz
Armen. Empire.

ott fa, tiz karral. Barok. — Zwei Wandarme, Holz,
Armen. Barock.

te fakeretben. Lipcse, 1846. — Mendelssohn's Hand-

108. NAGY NYOLCSZÖGŰ POHÁR. Ezüst, részben aranyozott. Hasábos, felfelé szélesedő testének oldalait gyümölcs- és levelekből álló díszítmények ékítik. Fenekén trébelt lap címerrel. G. O. mesterjegy. M. 16·6 cm. Brassó, XVII. sz. 1. fele.

Becher. Silber, z. T. vergoldet. Achtseitig, mit Frucht- und Blattwerk. Am Boden getriebenes Wappen. G. O. Meisterzeichen. Brassó, XVII. Jh. 1. Hälfte.

O. M. Iparművészeti Múzeum.

Erdélyi kiáll. 1931

G O mesterjegy
Brassó, XVII. sz.

Cignaroli

+ ~~meghalt~~ ugyanott 1770-ben.

ála.

balra, piros és fehér takaróval leteritve, fek-
Socrates, kinek lábainál ~~[illegible]~~ könyvek és bilin-
anitványa s egy korsó tartó ~~[illegible]~~ gyermek van. ~~Fejét~~
a mester fejét fogja; a másik bal kezét
egy a földre borulva s egy térdre eresztedve
ntve álló helyzetben tördeli kezeit. L

3

271 cm.

róf ~~ajándéka~~)

felirat van:

ΥΚΝΑΡΣΣΛΟΣ

Ε

23

At. Kipt 4.

Andrássy Károlyi gróf 1845.

G. O.

mesterjegy, Erdély 1670.

Nagy fedeles, talpas

rohai. Aranyozott ezüst-

Fedelében Teleki Mihály

és Vér Judit vésett címere

évszámmal. Magassága

32.5 cm.

Özv. Salamon Gézáné

tulajd.

Repr.

Végh Gyula: Erdély régi

művészeti emlékei.

Magyar Művészet

1931. 343 l.

1750

G. O. mesterjegy

Brassó XVIII.

151. CÁPÁS POHÁR. Ezüst, részben aranyozva. Peremén bibliai érem, fenekében Szt. György-éremmel. G. O. mesterjegy. M. 14·8 cm. Brassó, XVIII. sz. 1. fele.
Becher. Silber, z. T. vergoldet. Am Rande biblische Medaille, im Boden S. Georgs-Medaille. G. O. Meisterzeichen. Brassó, XVIII. Jh. 1. Hälfte. Magántulajdon.

Erdélyi kiáll. 1931

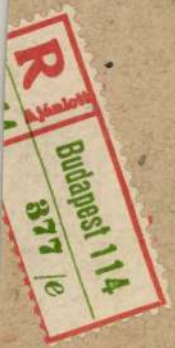
R
Budapest 114
877 /e

BUDAPEST
114

191. NAGY, FEDELES, TALPAS POHÁR. Aranyozott ezüst. Gazdagon trébelt, csigás leveles kartusaiban gyümölcskötegek. Fedelén sasmadár öntött alakja; benne Teleki Mihály és Vér Judit vésett címere évszámmal. G. O. mesterjegy. M. 32·5 cm. Erdély, 1670.

Deckelbecher. Silber, vergoldet, getrieben. In Rollwerk-Kartuschen Fruchtbündel. Deckelknauf: ein Adler. Im Deckel Allianzwappen des Michael v. Teleki und der Judith v. Vér mit Jahreszahl. G. O. Meisterzeichen. Siebenbürgen, 1670. Özv. Salamon Gézáné.

Erdélyi kiáll. 1931

G. O. mesterjegy 1670

G. O mesterjegy

Erdély 1670

191.

VII. tábla

Erdélyi kidli. 1931

Lauwrence bestritten worden, der den Leidener Dionysos als «scheinbar hadrianisch» bezeichnet. Und dieser Widerspruch ist vollauf berechtigt, denn der Dionysos ist sicher kein griechisches Original, sondern eine flotte, ungemein frisch und effektvoll gearbeitete römische Arbeit etwa trajanischer Zeit. Der Pathos und die beseelte Schönheit des zugrunde liegenden hellenistischen Originals, das auch in kleinasiatischen Terrakottaköpfen nachklingt (Abb. 7—8. Leiden, Rijks-Museum van Oudheden),[1] wurden von dem ausführenden Künstler mehr äusserlich gesteigert, als innerlich vertieft. Der kolossale Masstab, sowie der mit grossen Akzenten arbeitende Formenvortrag verraten deutlich die Absicht auf dekorative Fernwirkung.

Weiter in der bisher noch niemals erörterten Frage der einstigen Bestimmung des Leidener Kopfes führen die entscheidend wichtigen technischen Beobachtungen, die ich kürzlich am Ori-

[1] Vgl. ferner ein ähnliches Terrakottaköpfchen im Museum der bild. Künste zu Budapest. Inv. Nr. 259; sowie den Dionysoskopf aus Alexandrien in Haag: Bulletin van de vereeniging tot bevordering der kennis van de antieke beschaving I. Nr. 2 p. 15 Fig. 1. (Bissing).

G. O. mesterjegy

ötvös, Brassó.

l.

Szépmüvèszet

1943.193.l.

hogy kísérleteit ecsettel, pasztellkrétával vagy vízfe
tékekkel végzi. A nagy középületek új típusa Franci
országban is megteremtette a hatalmas, dekorat
célzatú falképfestészetet. Ez a műfaj kiváló előzm
nyekre tekinthet gall földön, gondoljunk Puvis va
Maurice Denis freskóciklusaira. A budapesti kiállítás
résztvevő művészek nagy része szép munkát vég
ezen a téren, s szívesen kapcsolódik bele, mint dekor
tőr és kosztümtervező egy beláthatatlan fejlődé
lehetőségű művészetbe, a balettbe.

A háborús pusztulás és pusztítás éveiben kétszer
sen hálásak vagyunk az Association Francaise d'Actic
Artistique-nek, hogy a magyar közönséget száztize
három modern francia képpel megismertette. Tudju
jól, hogy nem a főműveket látjuk magunk előt
De ízelítőt kapunk, a mai francia művészet keresz
metszetét. A szemlélőre nem is annyira az egy
művek hatnak, hanem a francia *bon sens*, az ízl
és mértéktartás, mely egyetlen nagy családba fog
össze a sokfelé induló vándorokat. Talán csak az az e
sajnálatos, hogy a szürrealisták s azoknak sokat vitatc
feje, André Masson kevés szerepet kapott a kiállításo
Nem sokat jelent, hogy a sokra becsült Jean Françc
Langlonne-ben csalódtunk: két képe alapján mégse
szabad oeuvre-jét megítélni. Qudot Alvó nimfája te
szett a legjobban. E mély költői hangulatú képecskén
színei muzsikálnak.

A kiállítási anyag megszerzése s annak ízléss
és kulturával való rendezése a magyar művészek iga
és tevékeny jóbarátjának, François Gachotnak érdem

GENTHON ISTVÁ

92. HÁRMAS EGYBEJÁRÓ POHÁR. Ezüst, részben aranyozott. Talpán és testén hosszúkás trébelt hólyagokkal, peremén vésett indás dísz között 3 öntött oroszlánfej. Alján belül zománcos címer, kerékkel, pereccel és 1543. évszámmal. G L mesterjegy. M. együtt 14·8 cm. Erdély, 1543.

Häufebecher auf Fuss, 3 Stück. Silber, z. T. vergoldet, gebuckelt. An den Rändern zwischen gravierten Ranken je 3 gegossene Löwenköpfe. Am Boden emailliertes Wappen mit Rad, Brezel und Jahreszahl 1543. G L Meisterzeichen. Siebenbürgen, 1543. Paris, Cluny-Museum.

Erdélyi kiáll. 1931

G. L. mesterjegy
Erdély 1543

t,vizióját/felső rész/ adja.Az
beleső,akiknek kompozicionális
ifjut.A felső csoporttal gesztu-
.Az alsó csoporton nyilvánvalóan
ső rész is nozgalmas és drámai,
vitel /1517/ /Lo spasimo di Sici-
észi zsenijének.Sok alakot ad,
te elvész a kompozicióban.Vannak
alakja/,amelyek jobbak.A kompo-
o Romanora vall.
kban még több táblakép ismeretes
jebb csak az ő tervei,vagy váz-
.Ferenc Madonnaja a Louvreban,

G P mesterjegy

Marosvásárhely

XVII. sz.

496. UTAZÓ-FŰSZERTARTÓ, ezüst, kerek alak, kettős felnyiló fedővel, vésett címerrel, 1681 évszámmal. Az Ernst gyűjteményből származik. G. P. mesterjellel. Marosvásárhely, XVII. század. 600.-

496.

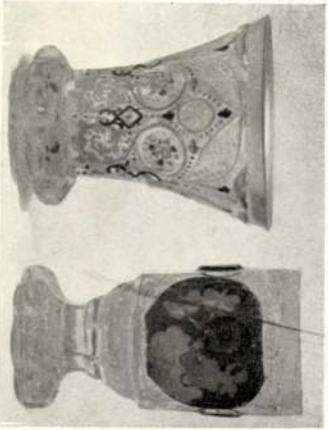

865.

929.

Almásy-Teleki III. 1940.

1311.

710. TÖRÖ[illegible] [illegible]szécske, filigrán ezüsttartóban. Rezveretes mahagóni faládában. 120.—

711. TÁNYÉR, ezüst, neobarok peremmel. Bécs, XIX. sz. 400 gr. 100.—

712. BONBONNIÈRE, ezüst, trébelt virágokkal. 240.—

713. CUKORTARTÓ, ezüst, neobarok ládika alak. Bécs, XIX. század. 520 gr. 240.—

714. CUKORTARTÓ, ezüst, neobarok ládika alak. Bécs, XIX. század. 550 gr. 140.—

715. NÉGYREKESZES FŰSZERTARTÓ, ezüst, kerek alak, két felnyiló fedővel. Oldalán trébelt indadísz, födelén vésett címer. G P mesterjegy. Marosvásárhely 1861. 200.—

716. EZÜST GYŰRŰ, bogláros, filigrán fejjel. Bolgár. 10.—

717. GYŰRŰ, fém, kerek fejjel. Bolgár. 10.—

718. ALACSONY GYERTYATARTÓ, ezüst, szívet tartó térdelő gyermekalakkal, (egyuttal szivargyujtó). Márványlapon. Bécs, XIX. század. 80.—

719. SERLEG FEDŐVEL, ezüst, vésett díszítéssel. Bécs, XIX. század. 480 gr. 90.—

G. P. mesterjegy Marosvásárhely

Almásy-Teleki VI. 1941

691. NÉGYSZÖGÜ CUKORTARTÓ, ezüst. Bécs, 1900 körül. 290 gr. 60.—

692. NÉGYSZÖGÜ TÁLCA, ezüst. Bécs, XIX. század. 1130 gr. 220.—

693. NAGY MERŐKANÁL, ezüst, virágos nyéllel. Kína, XIX. század. 240 gr. 46.—

694. TALPAS TÁLKA, ezüst, üvegtállal. Bécs, 1900 körül. 290 gr. 60.—

695. KOMPÓTOS TÁL, kristályüveg, ezüsttalppal. Bécs, XIX. század vége. 40.—

696. TEÁS- ÉS KÁVÉSKÉSZLET, ezüst, trébelt díszítéssel. Három kanna, egy cukortartó és négyszögü tálca. Kína, XIX. század. 750.—

697. HÁRMAS DESSZERT-TÁL, ezüst. Bécs, 1900 körül. 1460 gr. 290.—

698. TALPASTÁL, hat függő kosárkával. Ezüst üvegbetéttel. Német, XIX. század. 1600 gr. 210.—

699. ÜVEGSERLEG, trébelt levelesdiszű aranyozott ezüstfoglalatban, HO mesterjeggyel. Nürnberg, XVII. század. 420.—

G P mesterjegy

Kolozsvár XVII. sz.

Sima pohár.

l.

Csányi régi erdő

30. l.

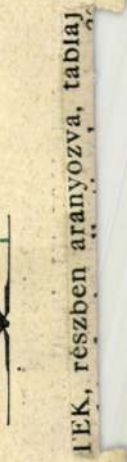

1023. KIS SAKKJA[illegible]at a felnyitható doboz két lapja alkotja, benne 32 figura, külsején két héber betű. H. 16·3. KS mesterjegy. Bécs, 1807. — Pick Mórné.

G. P.

marosvásárhelyi ötvös

Kolmagyotvj. 218. l.

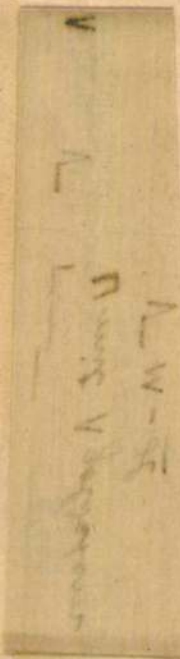

1224 Nr.

121. POHÁR. Ezüst, aranyozott peremmel. G. P. mesterjegy. M. 12·5 cm. Kolozsvár, XVII. sz.
Becher. Silber, am Rande vergoldet. G. P. Meisterzeichen. Kolozsvár, XVII. Jh. Magántulajdon.

Erdélyi kiáll. 1931

G. P. mesterjegy
Kolozsvár XVII.

festo.

dból.

s.

négy gyermektől körül véve egy
ki jobb kezével a térdére alvó
arja be, míg baljával kis fint szorít-
ki épen szopik. A gyermekek körül ket-
edett le. Az egyik tányért tart a kezében, a
csóból (ont tejet) A szőke asszony ha-
vállaira omlanak, fejet (kendő vidi
világoskék
rétáll, szokmyája piros és nagy kendője na-
A hátterben fák diszlenek.

méretei 153:179 cm.
rzeti Amenn. tol.

Ás. Kép. 155.

Jakománi Lajos aj. 1848. XII 30.

levél. M. 22 cm. E B (Esajas Busch † 1753) mesterjegy. Augsburg, 1718—20. — Strasser Feldau Selma.

438. CUKORTARTÓ DOBOZ, aranyozott, három lábon álló tojásdad teste kettős kagylóidomú, gerezdjein trébelt recés dísz, tetején kengyeles fogantyú. M. 16 cm. Magyar, XVIII. sz. — Dr. Halász Aladár.

439. OVÁLIS CUKORTARTÓ DOBOZ, tagozott oldallal és fedővel. H. 12 cm. G R mesterjegy. Pest, 1775. — Mauthner Alfréd.

440. KEREK TÁL, belseje aranyozott, ívesen felhajló pereme gerezdes és bordás, és tagozattal szegett; négy domború, barokkdíszű, kihajló, csigás lábon nyugszik. Oldalán 2 ovális-karikás fül. Átm. 26·5 cm. — Gróf Bánffy György.

441. OVÁLIS CUKORTARTÓ, FEDŐVEL, aranyozott; gerezdes alak, két kengyeles füllel, felületén 3 sávban és a födelén laposan trébelt barokk arabeszkek közt gyümölcskosár. Födelén 4 karikás fül. H. 20·8 cm. I G S mesterjegy. Bécs, 1764. — Dr. Delmár Emil.

442. KÉT BAROKK GYERTYATARTÓ, négyzetes, tagozott talpa sarkain gerezdesen letompított, szára nyolc-

449. KÉT GYERTYATARTÓ, hyóleszögű, erőteljes tagozású talpából karcsú, nyolcszögű baluszteres szár nő ki. Gyertyatartó csészéje is tagozott. M. 19 cm. I B. mesterjegy. Augsburg, 1755—57 (?). — Kammer Ágnes.

450. KÉT GYERTYATARTÓ, négyzetes talpán alacsony, függélyes peremmel, baluszteres szárral. M. 15 cm. Pozsony, 1793. — Szirmay József.

451. RUBIN ÜVEGPALACKOCSKA, gerezdes díszű, aranyozott ezüstfoglalattal. M. 17·5 cm. T B mesterjegy. Augsburg, XVII. sz. v. — Gróf Bánffy Miklós.

452. KÉT GYERTYATARTÓ, kerek gerezdes talppal és baluszteres szárral. M. 18·4 cm. Magyar, XVIII. sz. m. f. — Szirmay József.

453. TINTATARTÓ, négy oroszlánlábon nyugvó, barokkkeretű tálcáján két edény áll. H. 21·5 cm. *A C* mesterjegy. London, 1739. — Wertheimer Adolf.

454. KIS CSOKOLÁDÉS-KANNA fedővel, zömök testén elől tagozott kiöntő csőr, oldalt elálló, elefántcsont fogantyú. Boltozatos tagozott födelén kerek elzáró lemez. A csőr alatt bevésve a Bánffy-címer. M. 12·5 cm. I. D. mesterjegy. Bécs, 1744. — Gróf Bánffy György.

G. S. mesterjegy

Nagyrében

XVII. sz.

Iparművészeti Múzeum Ernst Museum

XVIII

813. KORSÓ alapon
volkst[illegible] braunem

814. HO[illegible]keménycserép
S[illegible] grauem Dekor.

815 [illegible]TÁLKA, keménycs
Schüssel, Steingut,

[illegible], népies fajánsz, zöld v
[illegible] Fayence, mit grünem Bl

[illegible]PAS KANNA, keménycser
[illegible]nnen mit Fuss, Steingut, mit

[illegible]NA, keménycserép, oldalán feste
[illegible]ngut, auf der Wandung Landscha

TEJESKANNA, keménycserép, oldalá
XVIII. sz. v. — Milchkanne, Steingu
Rot. Holics, E. XVIII. Jh.

820. KÁVÉSKANNA, fehér fajánsz. Holic
XVIII. Jh.

821. CUKORTARTÓ FEDŐVEL kemény
schale mit Deckel, Steingut, mit Land

822. KÉT KIS KANNA, egyik fedővel, fa
XVIII. sz. m. f. — Zwei kleine Ka

Nagyszebenben, 1693. tájban készült, nagy világszállal, Pongolt, G. S. Nagyszebenben, Mesterjegye Pongolt, G. S. Nagyszebenben, Jelvénye. Pongolt, G. K. M. K. Bethlenben, Mestermarke Pongolt, G. S. Nagyszeben, mit Gethlenbenem Jahreszahl, 1693. Symbol der Pelzmacher. Jahreszahl, 1693.

Nagyszebenben, 1693-as évszámmal. A kozorun kívül S. G. betűk. Mesterjegye a szücsöh Blumendekor, am Fuss Acanthusblätter, am Rand Symbol der Pelzmacher. Jahreszahl, 1693. XVII. sz. m. f. — Becher mit Fuss Acanthusblätter, am Rand Symbol der Pelzmacher. M. 19.4 cm. 968. SZÜCS CÉHPOHÁR, ezüst, részben aranyozva, három akanthuszlevelek és a perem közelében kozorun kívül S. G. betűkkel és 1693-as évszámmal. A kozorun kívül S. G. betűkkel és 1693-as évszámmal. A Pelzmachergilde, Silber, teilweise vergoldet, mit Gethlenbenem Jahreszahl, 1693.

968

...it far-

...imliche

...ut mit

Teller,

XVIII.
Mittel

, Stein-

Runder

r Korb,

Korb,

...Hasadt.)

errine mit Deckel, Fayence, oval, mit farbigem Blumen-

G. S. mostejegy

Nagyszeben XVII. n

l

Ernst Muzeum aukcioi

XXXII 892. n

Wittenberg VIII. 117.

G S mesterjegy

ötvös Nagyneben

XVIII. sz

Ernst Muzeum aukcioi

XXXI.

46. TÖLCSÉ
sasherm
M. 13 c

TRICHT
lustersch
Herman

1½

56. ZSEBÓRA, arany,
kolódzó galambpár.
sz. e. f.

TASCHENUHR, G
kosendes Taubenpa
e. H. XVIII. Jh.

fordít

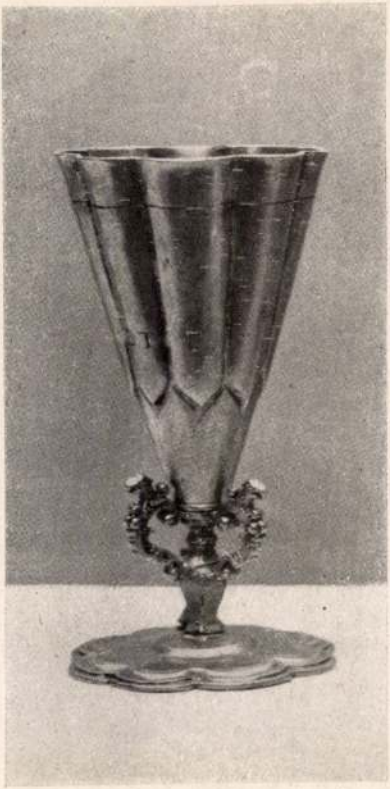

46.

G. S. mesterjegy.

1763

Ernst Muzeum aukcioi

XII

1208. KANÁL, ezüst, vésett
XVIII. sz.

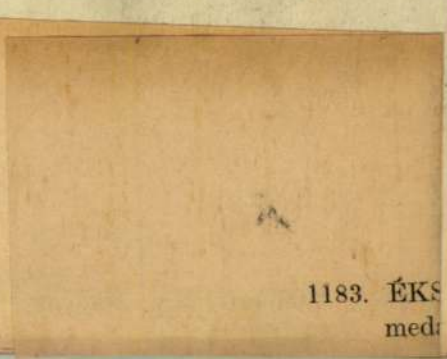

1183. ÉKS
med

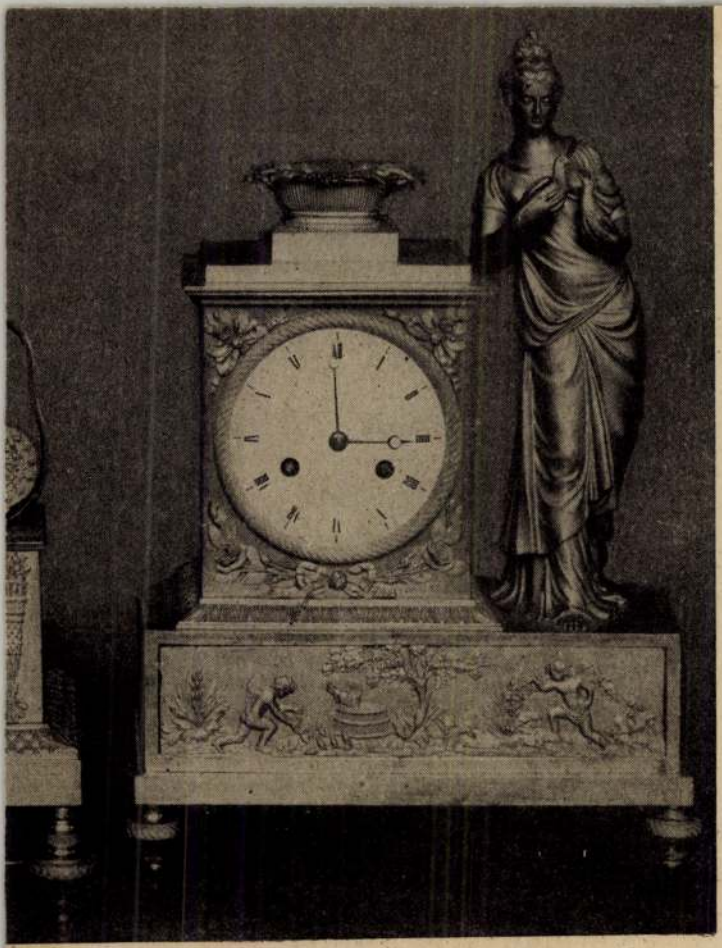

1543

1544
1539

185. TALPAS POHÁR. Aranyozott ezüst, trébelt díszítéssel, talpán három állatalak, testén kartusokban gyümölcsdísz. G. S. mesterjegy. M. 18 cm. Brassó, XVII. sz. közepe.
Becher. Silber, vergoldet, getrieben. Am Fusse Tier-

Erdélyi kiáll. 1931

185 vége

gestalten, an der Wandung Kartuschen mit Früchten. G. S. Meisterzeichen. Brassó, Mitte XVII. Jh.
Magántulajdon.

G. S. mesterjegy
Brassó, XVII.

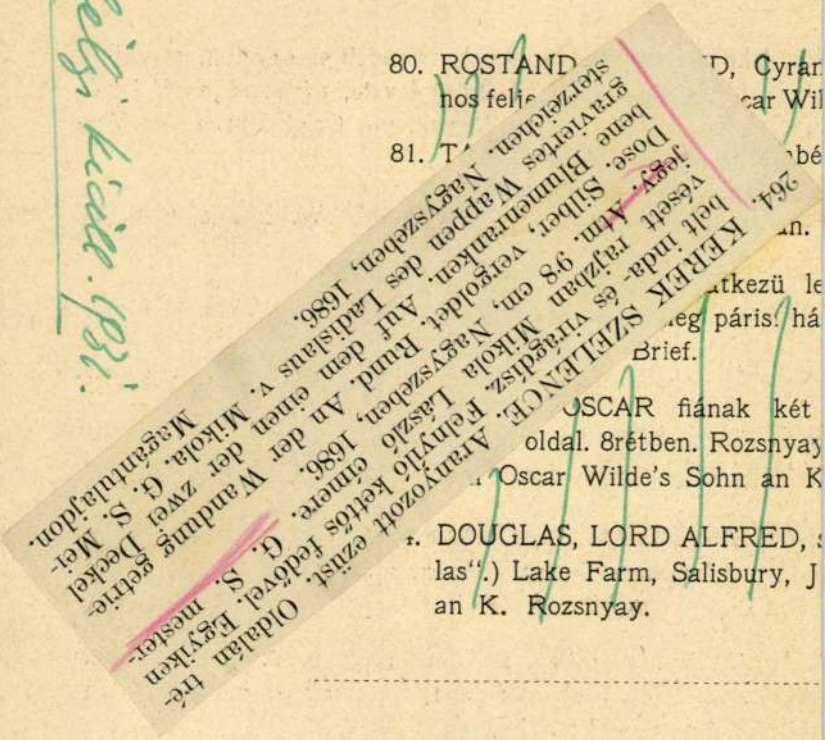

G. S. mesterjegy
Nagyszeben 1686.

80. ROSTAND ... D, Cyran
nos felie ... car Wil
81. T ... be
... n.
264. KEREK SZELENCE. Aranyozott ezüst. Oldalán tré-
belt inda- és virágdísz. Felnyíló kettős fedővel. Egyiken
vésett rajzban Mikola László címere. G. S. mester-
jegy. Átm. 9·8 cm, Nagyszeben, 1686.
Dose. Silber, vergoldet. Rund. An der Wandung getrie-
bene Blumenranken. Auf dem einen der zwei Deckel
graviertes Wappen des Ladislaus v. Mikola. G. S. Mei-
sterzeichen. Nagyszeben, 1686.
Magántulajdon.

Erdélyi kicill. 1931.

... OSCAR fiának két
... oldal. 8rétben. Rozsnyay
... Oscar Wilde's Sohn an K
... DOUGLAS, LORD ALFRED, ...
... las".) Lake Farm, Salisbury, J
... an K. Rozsnyay.

lde. The story of an unhappy friendship. London, privately
sben. Mellékelve a szerző skezü levele, párisi sirjának jelző-
irról. — Originalband. Beiliegend ein Originalbrief des Ver-

ESSWELL, Oscar Wilde. London, T. W. Laurie, é. n. 8r.

Wilde. Minden, J. C. C. Bruns (1905). 8r. Vkts.

sche Streifzüge über Oscar Wilde. Leipzig, 1908. 8r. Ppkts.

Wilde art & morality. London, 1912. 8r. Vkts. Mellékelve
nd ein Brief d. V.

LA JEUNESSE, In memoriam Oscar Wilde. Leipzig, Insel-
642. sz. példány, Franz Blei sk. ajánlásával.) — Exemplar
Fr. Blei.)

Vilde Art and morality. London, 1908. 8r. Vkts. Szerző sk.
gazi nevét (Christopher Millard) is tartalmazza. — Mit Un-
haltend dessen rechten Namen.

car Wilde. A critical Study. London, Methuen (1913). Kis
risével.

of Oscar Wilde. London, T. Werner Laurie, 1906. 8r. Ered.

Lőcse, XVII.

1054. PO[illegible]a, akantuszok közt két ová[illegible]medáillonban egy-egy mellkép. Danzig, J. C. W. mesterjegygyel. XVIII. sz. eleje. M. 8 cm.

1055. POHÁR, trébelt rokokó disz közt két sas. Moszkva, 1780. J. M. mesterjegygyel. M. 8 cm.

1056. TALPAS KANNA, sisak alak, testén gerezdes öv. Königsberg, delfinalaku mesterjegy. XVIII. sz. M. 21 cm.

1057. FÖDELES POHÁR részben aranyozva, trébelt rokokó diszitéssel. Moszkva, 1777. G. Sz. G. mesterjegygyel. M. 20 cm.

1058. ÖRÖKMÉCS, láncon csüng, trébelt és áttört XVI. Lajos stilusu diszitéssel és szárnyas angyalfejekkel. Pest, A. M. mesterjegygyel. XVIII. sz. M. 19 cm.

1059. NAGY ÖRÖKMÉCS, láncon csüngő, váza alak, áttört diszitéssel és három szárnyas angyalfejjel. Augsburg, I. G. mesterjegygyel. M. 29. cm.

1060. GYERTYATARTÓ, két darab, antik kandeláber alak, háromszöges, trébelt indás és leveles diszitéssel. Német, XVIII. sz. M. 34 cm.

1061. ANANASZ SERLEG, trébelt és aranyozott. Hólyagos talpán alabárdos vitéz áll. Födelén virágcsokor. Német, XVI—XVII. sz. M. 30 cm.

1062. KÓKUSZSERLEG, trébelt, csigás diszitéssel és maszkokkal. Tagozott födelén pajzsot tartó vitéz, a pajzson „Martin Fridrich Lachsner 1733", a mester neve. Német, XVIII. sz. M. 28 cm.

1063. NAGY TALPAS KANNA, gerezdes és bordás testtel és áttört magas füllel. Német, XVIII. sz. második fele. M. 34 cm.

1064. DISZEDÉNY, ezüstözött réz, préselt diszitéssel, antik amfora alak, négyzetes talapzaton. Angol, XIX. század első fele. M. 52 cm.

1065. NAUTILUS-SERLEG, trébelt és öntött diszitéssel, a XVII. század stilusában, szárát egy faun alkotja, baljában bőségszaru. Német. M. 35.5 cm.

1066. KÓKUSZSERLEG, levélsoros diszités-

lence, XIX. s

1100. KAN[illegible] él tövénél öntött herma-alak, végén női fej. Német, XVII. század. H. 17.5 cm.

1101. KANÁL, nyelén lapos domborműben férfialak, kezében virágcsokor. London, XVII. század. J. S. mesterjegy. H. 18 cm.

1102. HALLER JÁNOS GRÓF EPITÁFIUMA. Gazdagon aranyozott és faragott domboru diszitésü fakeretben fekete bársonyon emelkedik a trébelt rokokó diszitésü, részben aranyozott ezüst cimerpajzs.

A barokk fakeret gazdag csigás és akantuszleveles diszitésü, rajta lent szárnyas angyalfej, fent a nagy kartust lángokból kiemelkedő főnix koronázza. A koronás ezüst cimerpajzs négy sarkában egy-egy szárnyas angyalalak van elhelyezve halálfejjel és homokórával, mint a mulandóság szimbólumaival.

A rokokó cimerpajzs kerete kagylós, csigás és delfines diszitésü és két mezőre oszlik. A felső nagyobb mezőben van a négyosztásu cimerpajzs, kettős sisakdiszszel. A cimermezők ismét két osztásuak, az első és negyedikben fent szögben hajlott pólya, a második és harmadikban V alakban hajlitott pólya és balranéző oroszlán.

A cimer alatti mezőben domboru nagybetüs felirat:

EXCELLENTISSIMUS. ET. ILLUSTMUS. D. COMES. IOAN.
HALLER. L. B. AB. HALLERSTEIN. S. C. R. MATT. IS.
CAMERARCONSI. L. STATUS. ACT. INTIMET. PER.
TRANNIAM. PARTES. Q. REINCORPOR. PER.
DUOS. ADMODUM. ET. VIGINTI. ANNOS. GUBER
NATOR. REG. VIRVITA. INNOCENTISSIMUS. INGE
NIO. BLANDISSIMUS. PROPOSITO. SANCTISSIMUS.
TANTA. DENIQ. PIETATE. QUAN. AM. PERFECTA.
RELIGIONE. HOMINIS. NATURA. ET. MORTALIS.
CONDITIO. RECIPIT. SPIRITUM. QUEM. QUOAD.
DUXE. RAT. DEO. PRINCIPI. ET. PATRIAE. IMPENDIT.
DUM. LETHALI. PERIRNEUMONIA. OBCLUSUM.
TRAHERE. NON. AMPLIU POTUIT. DEO. REDDIDIT.
TOTUM. CIB. ANNO. AÉT. SUAE. LXIII. AER. CHRIST.
MDCCLV. 1755

Nagyszeben, XVIII. sz. Mesterjegy: G. V. Teljes mag.: 153 cm., a cimerpajzs mag.: 61 cm.

Ernst Museum
aukciós I.

diszités, fedelén koronából kiemelkedő hattyu.
Augsburg, 1810 körül. M. 27 és 22 cm.

1098. CUKORTARTÓ FEDŐVEL
+ három herma-alaku lábon áll
emén empire ismétlődő disz
terjegyvel. XIX. sz. eleje
CUKORTARTÓ FEDŐV
lt domboru empire di
sz. eleje. M. 23 cm.
AL aranyozva, a ny

1051. TALPAS POHÁR, részben aranyozva,
XIV. Lajos stilusu kartusokkal. Boroszló, G. F. V
gyel. XVIII. sz. eleje. M. 12.5 cm.
OHÁR, trébelt szövetredőkkel, k
y-egy sas. Moszkva, 1782. A
l. M. 8 cm.
S SERLEG aranyozva, trél
szitéssel, háromfüles vázal
sz. M. 14 cm.
HÁR részben aranyozv

84. APOR ISTVÁNNÉ KANCSÓJA. Ezüst, részben aranyozva. Testén elől vésett páros koszorúban Apor István és Farkas Susanna címere. M. 15 cm. Nagyszeben, 1704. G. V. mester műve.

Kanne. Silber, z. T. vergoldet, mit graviertem Allianzwappen des Stephan v. Apor und der Susanna v. Farkas. G.V. Meisterzeichen. Nagyszeben, 1704. M. N. Múzeum.

922. OVÁLIS NAGY TÁLCA, ezüst, meander és szőlődiszü áttört ferde peremmel és két kigyóalaku füllel. Bécs, 1819. — Ovale grosse Platte, Silber, mit durchbrochenem Rand und schlangenartige Henkel. Wien, 1819.

923. EVŐKÉSZLET, 18 személyre, ezüst. A Ferenc József udvari gőzhajó fölszereléséből. Bécs, XIX. sz. — Besteck für 18 Personen, Silber. Wien, XIX. Jh.

924. RÖVIDNYELÜ KANÁL, keskenyedő szára maszkos kartusban végződik. Német, XVI. sz. — Löffel mit kurzem Stiel und Maske. Deutsch, XVI. Jh.

925. KANÁL, ezüst, levélidomu merőjén vésett diszités, ágidomu nyele maszkban végződik. Besztercebánya, XVII. sz. — Löffel, Silber, mit graviertem Dekor, der astförmige Stiel endigt in Maske. Besztercebánya, XVII. Jh.

926. KANÁL, ezüst, keskenyedő szárán vésett disz és tagozott gomb. Magyar (?) XVII. sz. — Löffel, Silber, mit Gravierung und profiliertem Knopf. Ungarisch (?) XVII. Jh.

927. KANÁL, ezüst, keskenyedő szárán vésett indadisz és gerezdes gomb. Magyar, XVII. sz. — Löffel, Silber, mit graviertem Rankenmuster und geripptem Knopf. Ungarisch, XVII. Jh

928. KANÁL, ezüst, ivesen hajlott nyele női mellszobrocskában végződik. Magyar, XVII. sz. — Löffel, Silber, der gebogene Stiel endigt in einer Frauenfigur. Ungarisch, XVII. Jh.

929. KANÁL, ezüst, hatszögü, lapos nyelén vésett latin fölirat és végén tagozott gomb. Magyar, XVII. sz. e. — Löffel, Silber, mit lateinischer Aufschrift und profiliertem Knopf. Ungarisch, A. XVII. Jh.

907. TEÁSKÉSZLET, ezüst, domboru rózsás neobarokkdiszitéssel. Teafőző, teáskanna, tejeskanna, cukortartó fedővel és egy kenyérkosár tartozik hozzá. Bécs, 1827—40. — Teeservice, Silber, mit plastischem Neobarockdekor. Ein Teesieder, Teekanne, Milchkanne, Zuckerbehälter mit Deckel, ein Brotkorb. Wien, 1827—40. 5600 gr.

908. KIS TALPAS POHÁR, ezüst, részben aranyozva, vésett körvonalas lambrequin disszel. Erdély, 1749. — Kleiner Becher, Silber, teilweise vergoldet, mit Lambrequindekor. Siebenbürgen, 1749.

909. CÁPÁS POHÁR, ezüst, részben aranyozva, kúpos oldala poncolt, körben bevésve mesterjegyes cimer koronával és 1745. évszámmal. G. V. mesterjegy. Nagyszeben, 1745. — Gepunzter Becher, Silber, teilweise vergoldet, die konische Wandung zeigt ein graviertes Wappen mit Krone und 1745. Jahreszahl. Nagyszeben, 1745.

910. TOILETTE-TÜKÖR, neobarokk ezüst rámában. Bécs, 1850. — Toilettespiegel in neobarockem Silberrahmen. Wien, 1850.

911. NAGY DISZKUPA FEDŐVEL, festett zománc, zománcos diszü aranyozott ezüst foglalatban. Testén arabeszkdisz közt ovális medaillonokban mithológiai jelenetek. Födelén álló római hadvezér. XIX. sz. — Grosser Prunkhumpen mit Deckel, Maleremail in vergoldeter Silberfassung mit Emaildekor, auf der Leibung Arabesken und ovale Medaillone mit Scenen. Am Deckel römischer Kriegsherr. XIX. Jh.

912. ÖNTÖTT EZÜST PLAKETT, a haláltánc egyik jelenetével: a lovag küzdelme a halállal. Német, XVI. sz. — Plakett aus Silber getrieben, eine Scene aus dem Totentanz darstellend. Deutsch, XVI. Jh.

Ernst Muzeum aukcioi

XLIV/6.

G.A.S./G.A.Scheid/ ,szobrász

8aEmlékérem./A szegedi nagy árvíz alkalmával történt királ-látogatás emlékére. Harmadik változat,a városház előtt lánctartó oszlopokkal.G.A.S.jeggyel. Ezüst 29 mm.Bronz,ezüstözött réz. Mindhárom változat verőtövei a szegedi múz-ban vannak.1135/1926-1145/1926 sz.a. 157.old

Csongor Győző-F.Simon Ilona: Szegedi emlékérmek és plakették 155.old

A Móra Ferenc Múz.Évkönyve.1969-1.Szeged,1969 Szegedi Nyomda

„GB"

jelű segesvári ónöntőmester ónkonná-
ja. 7. sz. reprodukció.

Weiner Mihályné: Ónművesség, Budapest, 1971

„GB".

nagyszebeni ónöntőmester 1712 körül.

Weiner Mihályné: Ónművesség, Budapest, 1971.

308

„ÉB"

segesvári ónöntőmester jegye XVII. pá-
zad.

Weiner Mihályné: Ónművesség, Buda-
pest, 1971

301

G B mester, ónöntőmester

DEBRECENI

18. kép.- Debreceni ónöntők jegyei és a Hajdu-Bihar megyei ónedényeken gyakrabban előforduló más mesterjegyek:
9.-G B mester, Kassa. Kanna. Tépe 2.-rekete repr. 352.old

WEINER MIHÁLY: Ónedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

G B , Önöntőmester

A Hajdú-Bihar megyében bejart terület ónedényeinek táblázata:

TEPE,-

2. Kanna.-Mag.: 34.5 cm.-Talpátm.:16.5 cm.-Évszám 1719.-relirat van.-Jegy,G B Kassa. 359.old

[redacted]: Ónedények Hajdú-bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

GC, fametnő

- szignálta Klön Fortuna c. jós-
könyvének egyik illusztrációját 1594.
A kolozsvári Heltai-nyomda
fametnője.

Fitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás
és könyvkereskedelem története II.k. Bp.1967.

259.l.

MDK

G.C. mester

Valószinüleg ő illusztrála Johann Hasler Theodorus Rhelasus álnév alatt közreadott Fröliche Pra Prakkick auf das 1588 Jahr c. munkát.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a XVI. században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961. p. 67.

MDK

G.C.mester

Csáktornyai Mátyás :Régenten a római fő-
asszonyoknak c. művét illusztrálta.

Sőltész Zoltánné:A magyarországi könyvdiszités
a XVI.században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.p.67.

MDK

G.C. mester

Valószinüleg ő illusztrálta Adami János
Az igaz jámbor és tökéletes barátság c.müvét.

Sőltész Zoltánné:A magyarországi könyvdiszités
a XVI.században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961. p66.

MDK

G.C. mester

metszeteiről készült reprodukciók.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a XVI. században. XXVI. tábla.

Akadémiai kiadó, Budapest 1961.

MDK

G.C.mester

_től származó,1577-78 évi kolozsvári metszetek reprodukciói.

Soltész Zoltánné:A magyarországi könyvdiszités a XVI.században. XXII.tábla.

Akadémiai kia ó?Budapest 1961.

MDK

G.C. mester

fametszeteiről készült reprodukció, Bártfa 1594.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a XVI. században. LXI. tábla.

Akadémiai kiadó, Budapest 1961.

MDK

G.C.mester

Klösz Jakab bárffai nyomdász Forduna c.
könyvének Sybilla sorozatát készitette.

Soltész Zoltánné:A magyarországi könyvdiszités
a XVI.században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.p.72.

MDK

G.C. mester

Adami János 159-ben megjelent Széphistoriáját illusztrálta

Soltész Zoltánné: A magyarországi képdiszités a XVI.században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.p.72.

MDK

G.C. mester

Enyedi György Explicationes locorum Veteris c, művét illusztrálta .

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a XVI.században.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.p.72.

MDK

G.C. kézjegyü mester

Illusztrációi a Salamon és Markaff müben szerepelnek.

Soltész Zoltánné: A magyarországi képdiszités a XVI. században

Budapest. 1961. Akadémiai kiadó p.72.

MDK

G.C. mester

Valószinüleg ő készitette Bocatius János: Hungaridos libri poematum V. cimü müvét.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a XVI. században. Budapest 1961. p. 19o. Akadémiai kiadó.

MDK

G.C.mester

Klösz Jakab Postilla-ját illusztrálta .

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvdiszités a
XVI.századbna. p.109.

Akadémiai kiadó Budapest 1961.

G. C. T. fametző

– dolgozott ifj. Heltai Gáspárnál
1594–1598.

Vitz József: A magyarországi nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története II. k. Bp. 1907.

168. l.

CF"

"

Kassai ónöntő mesterek XVIII. század.

Weiner Miklósné: Ónművesség, Budapest, 1971.

30 l

„GF"

madaras jelű, kassai ónöntőmester 1733-ból való óntálja.

Weiner Mihályné: Ónművesség, Budapest, 1971

GG

ötvösjegy

Goszmann György.

„GH." mester

jegye a Rust-i evangelikus templom

2 ezüstkelyhején.

Allgemeine Landestopographie des

Burgenlandes, Eisenstadt, 1963.

II/a kötet

521

G.H. mester festő M.D.K.

Az angyal alakja egy angyali üdvözltből a

Mária alakja egy angyali üdvözletből a mosóci olárról, 1471 repr.

Radocsay Dénes: Gótikus festmények Magyarországon Bp. 1963. 19. 2 G.

G.H. mester festő M.D.K.

Angyal alakja egy angyali üdvözletből, 1471.

/ a mosóci Szentháromság oltár bal szárnyának külső felső képe /

Ugyanerről az oltárról , jobb szárny külső felső képe :

Mária alakja egy angyali üdvözletből, 1471.

Radocsay Dénes : Gótikus festmények Magyarországon , Bp. 1963. 43.1.

G H mester MDK

mosóci Szentháromság oltár említése

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.Bp.1955.136.l.

G. H. mester

művéről az „Angyali Üdvözlet"-ről tesz említést, hozzáfüzve, hogy a képet alkotója egy valószínűtlen szürkés színbe burkolja.

Perneczky Géza: The Paris Exhibition of Hungarian Art. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1967. 25 sz. 186 l.

G. H. mester

müve, „Szüzanya," 64.5 x 51 cm, 1471-ből, egész táblán, színes reprodukció.

Perneczky Géza: The Paris Exhibition of Hungarian Art. The New Hungarian Quarterly, Bpest 1967. 25 sz 1881.

G.H. mester

M.D.K.

Angyali üdvözlet Mosócról , repr.

Szépmüvészeti Muzeum 19o6-1956, Bp. 1956 158 k.

G. H. mester

A mosóci Szentháromság oltár kép: táblaképe; fenyőfa, 64,5 x 51 cm.

a) Angyal az Angyali üdvözletből.

L'art de Hongrie du X au XX siècle

Kiállítás, Paris, 1966. katalógus.

Gj. H. mester

b.) Mária az Angyali Üdvözletből. Szépmű. Muz., reprodukció, fehete fehéren. 53. sz. A középső táblakép, mely a Szentháromságot ábrájzolja (nem szerepel a kiállitáson) magán viseli a mester nevének kezdőbetüit,

L'art de Hongrie du X au XX siècle, Kiállitás, Paris, 1966. katalógus.

Q. H. mester

Müvei 1470-80-ból valók. Összehasonlítva a Jónospéli mester alkotásaival, úgy látható, hogy azok finomabbak, könnyedebbek; a kor legszebb táblaképei közül valók.

Radocsay Dénes: „Középkor és renaissance." L'art de la Hongrie du X au XX siècle; kiállítás, Paris, 1966. Katalógus.

Gy. H. mester

Művei után ítélve, azt vélhetjük, hogy a mester szoros kapcsolatban állhatott a budai műhelyekkel.

Radocsay Dénes: „Középkor és renaissance," – L'art de Hongrie du X au XX siècle. kiállítás, Paris, 1966. Katalógus.

Gy. M. mester

Az „Angyali üdvözlet" című művén szereplő 2 alak tanulmányok a kép elhelyezésének művelt, találékony és kifinomult egyéniségéről.

Radocsay Dénes: „Középkor és reneszánsz-ce." L'art de Hongrie du X au XX siècle. Kiállítás, Paris, 1966. Katalógus.

G H mester MDK

Az 1471-ben festett mosóci/Mosovce/ Szentháromság oltárra vonatkozó adatok az adattárban. Képek:1.Szentháromság 2.Kálvária,3.Mária halála, 4.Angyal az angyali üdvözletből.5.Mária az Angyali üdvözletből. Táblák a Szépmüv.Muzeumban. 1937 előtt az Ernst gyüjteményben.

Az oltárra vonatkozó irodalom.

Radocsay Dénes:A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.392.l.

1.

G H mester MDK

/Mosovce/ /1471/

Főműve a mosóci főoltár, , melynek felső részén megcsonkitott, lekerekitett középképe és két szárnyképe maradt meg. Repr. Könyvben:

A Szentháromság oltár középképe	LVII.tábla
Az Angyali üdvözlet angyala	LVIII."
Az Angyali üdvözlet Máriája	LIX. "

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955. 99-loo.l.

MDK

G H mester

A középképen ábrázolt trónus lépcsőjének szélén a " G 1471 H" jelzés és tábla alsó részén kétoldalt az Ernust cimer volt / a donátor Ernust János Mátyás király kincstárnoka, majd Turóc megye főispánja volt./Mester müvészetét különböző összetevők határozták meg, a Mária halálának kompoziciója megegyezik aranyosmaróti festő azonos jelenetével, az Angyali üdvözlet jeleneten gótikus nyulánk figurák a Lichtenstein mester alakjaira emlékeztetnek. - Mester müvészetének jellemzése.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955. 100.l.

G H mester MDK

/A Lichtenstein mesterrel való kapcsolatra vonatkozóan lásd Baldass L,: Der Marienaltar des Meisters von Schloss Lichtenstein. Jahrbuch der Preussischen Kunstsammlungen LVI.Berlin 1935,6-21. Rokon vonások főleg a lichtensteini Mária halála táblán olvashatók, s idegenebbek az e mesternek tulajdonitott másik két sorozat képeitől./

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.2o4.l./ 28l.jegyzet/

MDK

G.H. mester, 1471

A mosóci Szentháromság-oltár két táblaképe

A magyar művészet kiáll. Párizsban. Szépm. Muz.
1966.

GH mester, 1471.

A mosóci szentháromság oltár két táblaképe:
Fenyőfa.
a) Angyal az Angyali üdvözletből. 64,5×51 cm.
b) Mária az Angyali üdvözletből. 64,5×51 cm.
SzM. ltsz: 52.646–647.

Szerepelt a „Magyar művészet kiállítása Párizsban" szépművészeti Múzeumban rendezett bemutatóján. (Kat. 87 sz.)

A magyar művészet kiállítása Párizsban. Bp. 1966. Kat. bev. Aradi N., Gerevich L.-né, Solymár J. – Bp. 1966. – 31 l., 20 t. – 18. l.

G H mester 4. MDK

Szerző szerint mester munkáin gótikus és renaissance művészet kettős hatása érezhető. Lehet, hogy járt Budán is, és Ernust it bizta meg mosóci és más képek festésével, hogy több művet rendelhetett nála, azt Mosócról a turócszentmártoni muzeumba jutott, egy másik oltárhoz készült két, kétoldalán festett tábla igazolja. /Güntherová-Mayerová A: Prispevky k dejinám vytvarného umenia v Turci. Sbornik Muzeálnej Slovenskej Spolocnosti XXXIV-XXXV/1940-41/56-60./

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp. 1955. 100, 204. l.

5.

G H mester MDK

A liptószentmiklósi Mária-oltár festője és a G H mester müvészetének összevetése.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.lol.l.

MDK

G.H. festő

Nagybányai táj, of.

Árv.Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 19 l.

G.H. festő M.D.K.

Egy Mosócról származó oltár hajóeni középképén látható a Gó Hó szig szignatura és az épitmény elkészültének évszáma / 1471 / Az oltár megr nelője Ernust János

Radocsay Dnes: Gótikus festmények Magyarországon Bp. 1963. 20. 1.

G. H. mester

Tőle valók a mosóci Szentháromság templom szárnyasoltár táblaképei; 1471-es dátum és a G. H. monogram szerepel rajtuk.

B. Lossky: A magyarországi művészet 10 évszázada; Magyar Műhely, 1966. XI. 15. 109. l.

G. H.

Szerepel a „Magyar Remekművek"
c. Háslaton a Budai Várban

Szántó Gábor: Muzeum. Hónap 1969

Zalai Hírlap 1969 IX. 28

G. H. mester

Műve a Vár kiállításán

Esztergami Lőszlő: Nyolc évszázat
remekművei között
Magyar Hírlap, Bp. 1969. sep. 15. 6. l.

G. H. mester

1471-ből származó „Angyali Üdvözlet" és az 1514-i oltárkép részét emliti.

Nikolaus Pevsner: A Hungarian Exhibition in London; Hungarian Art Treasures; The New Hung. Quarterly, Bpest. 1968. 29 sz. 66-68 l

66 l

G. H. mester

származását illetően még mindig vita folyik: műveinél egy szürkés árnyalatot észlelünk, ami azidőben nyugaton ritka volt.

Chastel André: „Découverte de l'art magyar." Le Monde, 1966. ápr. 29.
12 l.
Paris

G. H. mester

A cikkíró „Karsa" (Kassa) helynévvel jelzi a kecsesformája „Szüzonya a rózsával" című művet, ahol a „bombino" formateltsége kétségkívül Masolinora utal.

Chastel André: „Découverte de l'art magyar." Le Monde, 1966. dpr. 29 12 l. Paris.

GH mester,festő

Múzeumaink legszebb festményeiből szines diapozitívek készültek,s már az elmúlt év őszén egy harminc darabból álló sorozatot megvásárolhattak az érdeklődők a Szépművészeti Múzeumban és a Központi Múzeumi Igazgatóság Propaganda Irodáján.-Ezek egyike:
GH mester: "Maria az angyali üdvözletből", cimü müve
4.old

Krónika 4.old

Mú-eumi Magazin, 1968. 1.sz

G.H. mester

szerepelt alkotásával a Magyar remekmüvek c. kiállitáson a Budapesti Történeti Muzeumban. Egyik munkája a mosoczi templom főoltára.

Magyar Hirlap 1969.2.évf. 255/6

G. J.

Soproni bencés templom zóváka (1754.)

Csatkai Endre: A nyugatmagyarországi barokk-nobszárat problémái.
MTA II. Tan.-tört. Tud. Ont. Közl. II. köt. 1. sz. (1951). 98. l.

Ø/ GK

ötvös MDK

A csitári r.k. templom ezüst kelyhének mester jegye. / Kühn. Gottlieb?/ 1806.

172.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

„GK"

segesvári ónöntőmester jegye, XVII század.

Weiner Mihályné: Ónművesség, Budapest, 1971

301

GM

MDK

monogramm

Nagytétény. Csókási Pál u. /277 hrsz/.
Nep. Szt. János-szobor, köralaku épületben melynek homlokzatán 1751-es évszám.
A szobor talpazatán Daróczy- és Száraz-cimer, tehát 1742 előtt készült, hátul GM monogram.

Zakariás G. Sándor : Budapest. Bp. 1961.

193.1.

MDK

G M. mesterjegy

Komárom. XVII.sz.

Kanál, csavaros nyéllel ovális merőjén alul bevésve MB TP betük Koronával. H. 18.5 cm.
Gr. Bánffy György.

Csányi K.: Régi ezüst. kiáll. az Ip.Muz.-ban. 1927.
Kat. 21.l.

MDK

Gaal M., festőm.

Parkrészlet. Olf. J.l.j.

Árv. Közl.1931. 3.rk.sz. 51.l.

G. P. fonebarmester

1631 táján dolgozott

kályhacsempéiről ismert

l. Herepei J.: A házsongárdi temető régi sírkövei

Bp. 1988. 221. p.

v 16–17–18–19. storoci na územi

Podľa publikovanych archivnych vysku
(P. Horváth, V. Luxová, M. Maliková
zostavil István Ba

MTA Művészettörténeti K

Budapest

G. P. mester

marosvásárhelyi ötvös, misekannója a Nürnberg-i muzeumban.

Genthon I.: Monumenti Artistici Ungheresi All'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

30 l.

G. S. jelű baseli fametsző

több krónikás munkát illusztrált

a dúcot felhasználták 1578, 1588, 1628-ban

Ennemé: A Frinzi család 1966 7. o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

G.S.mesterjegy.Eperjes.

Ékszertálka,ezüst, aranyozva, közepén kalapált tájkép, két madárral.G.S.mesterjegy.Eperjes. 1700.k.

Mü- és Régiségkereskedelmi Vállalat IX.müv. aukció.Bp.1948.

M.D.K.

GS névbetűs ötvösmester

"az egerszalóki r.k. templom XIX. század közepéről származó "Ex voto" táblán jelezte magát."

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

334. old.

G. S. névbetüs ötvösmester, aki az egerszalóki rk. templom XIX. század közepéről származó „Ex voto" tárgyán jelezte magát.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

G. S. ötvösmester

A pápai molnarcéh ónkannaja 1657-ből.
14.kép.-A pápai molnár/kovács ?/ céhkanna angyalfejes gömblaba.407.old. rekete repr .

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült Veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz
1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

A pápai molnár céh ónkannája 1657-ből.
15.kép.-A pápai molnár/kovács ?/céhkanna"Landsknecht" ábrázolása. 407.old. Fekete repr.

AGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

A pápai molnár céh kannája, 1657-es évszámmal. Semmi olyan vészet nincs, mely céh számára készült, de papai céhé volt Alakja, stilusjegyei, angyalfejes golyólábai, mérete, vésete után után beilleszthető a XVII. sz. derekán készült magyarországi fedeles öncéhkannák sorába. 407. old. 16. jegy. 12-15. kép.

HAGYMÁSAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11. sz. 1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

A pápai molnár céh kannája. A legrégebbi, 1697-es évszámot viselő veszprém megyei céhedény. A PHM. őrzi és ott, mint a pápai molnár céh "korsóját" vették nyilvántartásba Kiss Ernő a pápai kovácsok "áldomás kancsójának" nevezi 406. old. 13. jegy. 12-15 képek.

NAGYBÁKAY PÉTER: Újabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11. sz 1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

A pápai molnár céh ónkannája 1657-ből. Oldalán landzsát tartó férfi, tollas kalappal, sarkantyus csizmával. Tipikus "landsknecht". A XVII. sz-i ónkannák és tányérok kedvelt díszítő figurája. Lent F.N. és 1657. felette ónjel. Alatt szív felett G és S betük. Első pajzs a város címere ahol készült, Besztercebanya v. Kassa. A másik pajzs a mester jelét és monogrammját jelzi. 407. old. 15. jegy. 12-15 kép.

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11. sz. 1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

A pápai molnárcéh kannája.-PHM.Ltsz.63.21.1.-Ón,fedeles 3 lábon álló.Felirat:/Fülén/21657",alsó peremén:"F N".Fülén ónjel,feltehetően Besztercebánya cimerpajzsa,mellette a másik paizsban:G S monogramm,alatta két nyillal átlőtt sziv.-Mag.413 mm,felső átm.135 mm,alsó átm.170 mm.Mint a pápai kovácsok áldomás kancsóját ismertette Kis Ernő 413.old. III.Cezedények.

NAGYBÁKAY PÉTER:Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

A papai molnar céh ónkannaja 1657-ből.-12.kép.-A papai molnar/kovacs ?/céh ónkannaja.1657-ből.-406.old. Fekete repr.

AGYBÁKAY PÉTER: Ujabban elökerült veszprém megyei targyi emlékek 401.old

A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

G. S. ötvösmester

---

13. kép.- A pápai molnár céh ónkannája 1657-ből.
A pápai molnár/kovács ?/céhkanna ónjegye és évszáma. 406.old. rekete repr.

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült Veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz
1972. Veszprém, 1972

Kayser Lajos gaádi szobrász

Életrajzi adataim:

gaádi Kayser Lajos szobrászm. született. Budapesten 1895. nov. 11. én.

A m. kir. Orsz. Képzőmův Főisk. át. végezete mint rajztanár, majd. Bory Jenő és nek. Raday Béla növendeke volt mint szobrász.

Tanulmányi utja Olaszország.

Hadiemlék pályázatokon ugymint Orosházi, rákospalotai, mezőcsát. I. illetve II. díjjat nyert.

Hősiemléket készitett: Solt, Belsőhőcs, Nagydém, Porszalok, Záhony, Gyékényes, Nagybánhegyes Nyergesujfalu községekbe.

Inkább nagyplasztikus, a műcsarnokban, magyar népelet, magyar mitologia, és állat tanulmányok köreből vett témakkal szerepelt.

I.) Plakett: egyoldalu, négyszögletes, 23-12 cm. egyszerű keret. Jobra néző fej egész profil (arcképférfi, Dr Acsay István gim. igaz gató jubileumi emlék.

Szöveg: (domboru betűvel)

Dri. Stephano Acsay.
regio studiorum ~~super~~ rectori superiori, nec non rectori gymnasii Budapestiensis numini Emerici Madách dicati, de quinto lustro, gratulans professorum collegium

MOCCCXCVIII. MCMXXIII.

Mester jegy: jobb oldalt lent teljes név.
kiviteli anyag: bronz

II. Portrait plakett: egyoldalu, négyszögletes, 15 x 11. cm. nagyság keretnélkül. Balra néző ferfi fej egész profil.

Felirat: (domboru betűkkel)

Dr. Szkotniczky Pal.

kiviteli anyag: bronz

III. Portrait plakett: Egyoldalu, négyszögletes, 16–12 cm. méret, keret nélkül, Férfi fej balra néz, balra fent családi, cimer alatta viszintes mélyitett felirás: dr. Egerváry Tibor., jobbra lent: mesterjegy K.L. 924.

Kiviteli anyag: bronz.

IV. Siremlékre készitett portrait plakett, néz Cherven Floris gim. igazgató-aremása: ovális alakú egyoldalu kerettel (egyszerü profil) szemüveges szakállas fej háromnegyed profil, balra néz. felirat a plaketten nincs.

Kiviteli anyag: bronz.

mesterjegy: teljes név jobra lent.

Méret: 33 * 25 cm.

Bp. 1930. szept. 12-é

Méltóságos Úram!

Megtisztelő felszólitásának, hogy az általam készitett érmek illetve plakette leirását közöljem – ezideig azért nem tettem eleget, mert, mint nagy plasztikával és inkább kerek plasztikával foglalkozó szobrász, ugy véltem, hogy nagyra becsült egyesületükre az általam készitett kis szamu plakett nem bir jelentőséggel.

Ujabb felszólitásuknak természetesen készséggel teszek eleget és alább néhány munkám leirása közlöm.

Teljes tisztelettel
Live
gaádi Kayser Sajos
szobrászm.
Bp. III. Stefania u. 1. a.

Gády-Kaijser Lajos rabbán
1895-1983

48/IX-1-61
Díreml.: Gády L.

Rákoskeresztur

Sárközy könyvéhez megküld
esetleg még egy-kettőt, ami van
nem kapta meg. Radó könyvét[7] még
tessék róla irni. Bocsásson meg
Juhász könyvét,[8] sem a cimjegyzé
időm összeirni, hasonlóképp fela
héten minden menni fog.

Singerékkel most tárgyalun
jelenjék meg.[9] Engem nagyon sok
hogy Ön, boldog elvonultságában
mennyi minden küzdelemmel, nehé
szusággal jár egy becsületes la
csak szeretnék, de kell is Önne
aminthogy különösen szükségét é

GÁDY LAJOS / Máriabesnyői szobrász

Portyáró kuruc gipsz 40X48

Vidéken élő képzőművészek kiállitása 2. Bp., 1955.
/Kat./

/20

Gaddi Kayser Lajos

szerepelt a chicagoi Tavasi tárlaton.

PH. 1930. III. 19.

Gaádi Kayser Lajos

Műcsarnok téli tárlatain szerepelt.

Az állatszobrászatban uj ertek *Gaádi Kayser Lajos*, aki a „Magyar bika“ és „Toldi a bikával“ c. szép műveivel tünik fel. *Maugsch Gyula* a „Megtámadott szarvas“-t állitotta ki.

PH. 929. XII. 24.

Gaádi Kayser Lajos

Képzőművészeti Társulat téli kiállításán a Műcsarnokban szerepelt.

BH. 929. XII. 22.

Gaádi Kayser Lajos NDK

Kubikos, szobor,
Ijjazó harcos, szobor
Csikós, szobor

Országos Magyar Tárlat
Az Uj művészházban, 1929.

Gaádi Kayser Lajos MDK

Női akt, gipsz

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Gaádi Kaiser Lajos szobrász

Sport-dij

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933. Mücsarnok.

Gaádi Kayser Lajos szobrász

Csikós

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok.1934.

Gaádi Kayser Lajos MDK

Apám, szobor

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Gaádi Kaiser Lajos szobrász

Toldi a bikával

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok.

Gaádi Kayser Lajos MDK

Apám, szobor

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Gaádi Kaiser Lajos MDK

Bika-párbaj, gipsz

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Gaádi Kaiser Lajos MDK

Sport-dij, gipsz

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiállitása

Gaédi Kaiser Lajos

Sport-dij, Lipsa

Gády Kaiser Lajos MDK

Tonja, gipsz

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

MDK

Gaádi Kayser Lajos

Művével szerepel a Műcsarnok
téli tárlatán.

P. K. 929. XII. 24.

Gaádi Kayser Lajos

Alkotásával szerepelt a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

P.H.930.X.5.

Gaádi-Kaiser Lajos

"Toldi a bikával" , "Kubikos" c. művei a Műcsarnok kiáll.-án.

P.H.933.IX.10.

Gaádi Kaiser Lajos MDK

Toldi a bikával, gipsz

Mücsarnok 1933 Fiatal művészek kiállitása

Gerät Kaiser Lajos

Tolát a bikával, gipsz

Gaádi Kaiser Lajos MDK

Kubikos, gipsz

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiállitása

Gaédi Kaiser Lajos MDK

Kubikos, Gipsz

Miskolc 1933 Tiabal műveszek kiállitása

Gaádi Kaiser Lajos szobrász

Kubikos

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok.

Gaádi Kayser Lajos
Apám, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 13 1.

MDK

Gaádi Kaiser Lajos

Kubikos, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

17 l.

MDK

Gaádi Kaiser Lajos

Toldi a bikával, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.
17 l.

MDK

Gaádi Kaiser Lajos

Sport-dij, gipsz

Fiatal müvészek kiáll. Mücs. 1933. szept.

21 l.

Gaádi Kaiser Lajos
Női akt, gipsz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 14 1.

ÜVEGFES

KRISZTUS AZ OLAJFÁK HEGYÉN (181. kép)
Német munka 1500 körül.
21 × 16 cm.
Vétetett a budapesti műkereskedelemből 1935-ban.

Gaádi Kaiser Lajos MDK

Öreg béres a bikával

Mücsarnok 1927 Magyar táj- és életképkiáll.

MDK

Gaádi Kayser Lajos

Apám, szobormü

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 13 l.

MDK

Gaádi Kaiser Lajos, szobrász

117. Bika-párbaj. Gipsz.

Bp.Mücs.-OMKT 1934.ápr.29.-jun.17. Nemz.Képzömüv. Kiáll.
Kat. 9.1.

MDK

Gaádi Kayser Lajos, szobrász

Apám.

Műcs. Tavaszi kiáll.és Gyüjt. kiáll. 1925.máj.-jun.
Kat. 13.1.

Gaádi Kaiser Lajos

szobrász

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - szoborral szerepel -

"Micu" szobormása.

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Gaádi-Kaiser Lajos

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH. 1931. IV. 25.

MDK

Gyádi Kayser Lajos, szobrász

Csikós. Gipsz.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiállitás.1934.szept.27.-okt.28

Kat.11.1.

Gaádi Kayser Lajos MDK

Hun nyilas, gipsz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MD K

Gaádi Kayser Lajos,szobrászm.

205. Hun nyilas. Gipsz.

KMT. 1928.tav.kiáll. Kat. 13.1.

GAÁDY KAISER LAJOS

Tonja. Gipsz

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

Gaádi Lajos

MDK

Tonicska, gipsz

Hücsarnok 1941 Aszkópkiállitás

Gaádi Lajos MDK

Női arcmás, gipsz

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Gády Kayser Lajos MDK

Egy szerelmes tangó, gipsz

Műcsarnok 1939.
Derü amüvészetben kiáll.

Gády Kayser Lajos MDK

Valutavita, gipsz

Mücsarnok 1939.
Derü a művészetben kiáll.

Gády Kayser Lajos

"Sógor, ugy-e jó bor!" eozinos terrakotta

Miccarnok 1939.
Derü a művészetben

Gády Kayser Lajos

M DK

Falutavita, gipsz

Mücsarnok 1939 Derü a művészetben c. kiállitás

Gády Kayser Lajos MDK

"Egy szerelmes tangó", gipsz

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

Gády Lajos

Korcsolyázók

P. Szücs Julianna: Művészetpolitika - porcelánban.
MŰVÉSZET, 1980. szeptember - 40. lap.

Gády Kayser Lajos

MDK

"Sógor, ugy-e jó bor!", terrakotta

Műcsarnok 1939 Derü a művészetben

Gády Lajos, szobrászművész

9 Gády Lajos: Korcsolyázók, porcelán, 1940

9

Művészet, Budapest, 1980. szept. 41. old.

Gádi Lajos, szobrász MDk

A Fortuna u. 8. sz. ház gipsz szobormun:
Káinak egyik helyreállítója.

Pereházy Károly: Képzőmű vésztek alkalmazása
a budapesti műemlék-lakóépületeinek
1958. évi restaurálásánál 45-50.l

MŰEMLÉKvédelem, Bp. 1961. 1. sz.

M. D. U

GÁDI Lajos szobrász

A Fortuna u. 8. sz. ház szobrász-munkáinak rekonstrukciója

munkatárs: Kovács Tibor, Sárközi Ferenc

Perebáry Karolyi: Képzőművészeti alkalmazása a bpesti műemlik-lakóépületek restaurálásánál

Műemlékvédelem 1961. t. sz. 49. l.

MDK

Gády Lajos keramikus

Siklóssy L: Hatalmas fejlődésről tanuskodik az orsz.keramikai kiáll. Pesti Hirlap, 1942. nov. 7.
6 l.

Szombathely

Perint, Szent István király utc
2+kapu tengelyes, tornácos. 188
/Szombathely V és MV. Bp. 1951.

MDK

Gády Lajos: Korcsolyázók. repr.

Say Géza: A müvészi sportdijak. Bp. é.n.

MDK

Gády Lajos: Lovaspóló. repr.

Say Géza: A müvészi sportdijak. Bp. é.m.

MDK

Gády Lajos szobrász

Cikk: Közelebb a mai élethez. Magy.Nemz. 1955. dec. 2. 5.l.

Gády Lajos MDK

Menekülő orosz család, gipsz

Miccarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Gády Lajos kerámikus M.O.K.

herendi szobra :

Korcsolyázók	255×315 mm	fehér
Lovaspóló	310×350 " "	"

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és domborművek. Bp. 1959. 31. old.

MDK

Gády Lajos

Mükorcsolyázó pár, gipsz

Lovaspóló, gipsz

Sportdij-kiáll. képes tárgymutatója. Iparm. Muz. 1940. márc.

Gády Lajos

MDK

Ősmagyar áldozat

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

Gády Lajos MDK

Ősmagyar áldozat, repr.

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

MDK

Gády Lajos, ip.müv.

/Herendi porc.gy./

Korcsolyázók /1940/

OMIP Társ.Bp.-Orsz.M.Ker.Kiáll. 1942. Kat.19.1.

MDK

Gády Lajos, szobrász

A Ruszinföld visszatért. Gipsz.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940.II.III
Kat.21.1.

MDK

Gády Lajos, szobrászm.

Kutfigura c. müve a szobrászati akt-dijat /2500 P./ érdemelte ki.

Szánthó Mária, ~~[illegible]~~ nyerte az Esterházy-dijat.
Nemzeti Ujság. 1942. ápr.26.

MDK

Gady Lajos

Horvath vezérőrnagy. Gipsz. Mgt.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 13.1.

MDK

Gády Lajos, szobrászm.

a 2500 pengős szobrászati akt-díjat nyerte el: " Kutfigura" c. művével.

Műcsarnok Peterbázy-pályázatainak eredménye. Ujság. 1942. ápr.26. Műcsarnok.Tav.Tárlat.

MDK

Gády Lajos

Halászok. Gipsz.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 15.1.

MűK

Gády Lajos

Menekülő oroszok c. szobormüve a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatan.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.l.

MDK

Gády Lajos, szobrászm.

a szobrászati - akt-díjat nyerte /2500 P./
"Kutfigura" c. művével.

Szántyó Mária nyerte az Esterházy -pályázat első díjá
Magyar Nemzet. 1942.ápr. 26. 12.1.

MDK

Gády Lajos, szobrászm

1942 tavaszi tárlatára festészeti és szobrászati dijakat tüzött ki herceg Esterházy Pál. A herceg most közölte döntését a KMT ig.-val.

A szobrászati akt-dijat nyerte:
"Kutfigura"./ 2500 P./

MTI.:
A Mücs. Esterházy -pályázatának nyertesei.
Magyarország.1942 ápr.25. 4.1.

MDK

Gády Lajos

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 25.lap

MDK

Gády Lajos szobrász

4 pályamű a Luther szoborpályázaton. Az Est, 1938, okt. 18. 11. 1. képek

Gády Lajos, Máriabesnyő MDK

Portyázó kuruc, gipsz

Vidéken élő képzőművészek kiáll.II. N.Szal.1955.

2o. 1.

MDK

Gády Lajos

Kétéves csikó, gipsz

Horthy jub.kiáll. Mncs. 1939. dec.

7. l.

77

MDK

Gády Lajos

Himoroszlán, gipsz

Horthy jub.kiáll. Műcs. 1939. dec.

7. l.

MDK.

Gády Lajos szobrász, Máriabesnyő,
"Portyázó kuruc" /gipsz/

Vidéken Élő Képzőművészek Kiállitása
Nemzeti Szalon, 1955. 20.1.

MDK

Gády Lajos

Itatás. Gipsz.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr-máj. 16.1.
Mücs.

M.D.K.

Gády Lajos

310. a Ruszinföld visszatért. Gipsz.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 21. l.

Gády Lajos

Női akt, gipsz

KNTára kiáll. 1941. dec. hücs. 2c. 1.

MDK

Gádi /Kaizer/ Lajos **szobrász**

5oo pengős tiszteletdijat kapott

Szélesebbkörü uj pályázatot hird. a bp.i Luther-szoborra. Pesti Hirlap, 1938, okt. 16. 3o. l.

MDK

Almásy-Tel. 2. auk. 1939. nov.

Gádi [illegible]ajos szobrász M.D.K.

A Fortuna utca 8. sz. ház copf architekturájának fénykép alapján ujb l elkészitése.

[illegible]erehány Károly: Képzőművészetek alkalmazása a budapesti műemlék-lakóházépületek 1958. évi restaurálásánál

Műemlékvédelem 1961. /V/ 1. sz. 49.1.

Gády Lajos

szobrászati aktdíjat nyert

NÚ. 1942. IV. 26.

örgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

örök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Gády Lajos

MDK

Szovjetorosz hadifoglyok, gipsz

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Gády Lajos MDK

A Kuszonföld visszatért, gipsz

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Gády Gajos

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Gády Lajos MDK

Itatás, gipsz

Mücsarnok 194o Tavaszi tárlat

Gaby Lajos MNK

Ibusás, Lipse

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Gády Lajos

MDK

Jézus, gipsz

Műcsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

MDK

Gády Lajos

Horváth vezérőrnagy, gipsz

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Műcs.

Gády Lajos

Női akt, gipsz

Műcsarnok 1941-42 téli kiállitás

Gády Lajos MDK

Kutfigura, gipsz

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Gády Lajos MDK

Menekülő orosz család, gipsz

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Gádi Lajos

„Korsolyázók" - porcelán 1941

/Herendi Múz./Repr.

Dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 100.

Műszaki Kiad. 1970.

Gády Lajos

„Korcsolyázók" – herenok porcelán

Dr. Sikota Győző: Herenok porcelán 72.
Műszaki Kiad. 1970.

Gády Lajos

MDK

Ősmagyar áldozat

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gády Lajos MDK

Ásmagyar áldozat, repr.

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gády Lajos MDK

Horváth vezérőrnagy, gipsz

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gády Lajos MDK

Halászok, gipsz

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gády Lajos

„Hímoroszlán" c. munkája Halmos kisplasztikai díjat nyert.

NU 1940. I. 16.

Gády Lajos MDK

Himoroszlán, gipsz

Kétéves csikó, gipsz

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

MDK

Gády Lajos szobrász
Berzsenyi Dániel-emlékpad

Felavatták a Berzsenyi-, Baksay-, Tisza István és Kozma-emlékműveket. Pesti Napló. 1939, jun. 5. 6 l.

MDK

Gády Lajos szobrászművész, Berzsenyi Dániel-emlékpad

Felavatták a Berzsenyi-, Baksay-, Tisza István- és Kozma Andor-emlékműveket. Pesti Hirlap. 1939. jun. 4. 10 l.

Gády Lajos MDK

szobrászati aktdijat nyerte Kutfigura c. müvével.

A Műcsarnok Esterházy-pályázatának eredménye

Reggeli Magyarország 1942.ápr.26.

Gády Lajós
XIV. Szent Domonkos u. 19.

Lovaspoló,
gipsz

fordít

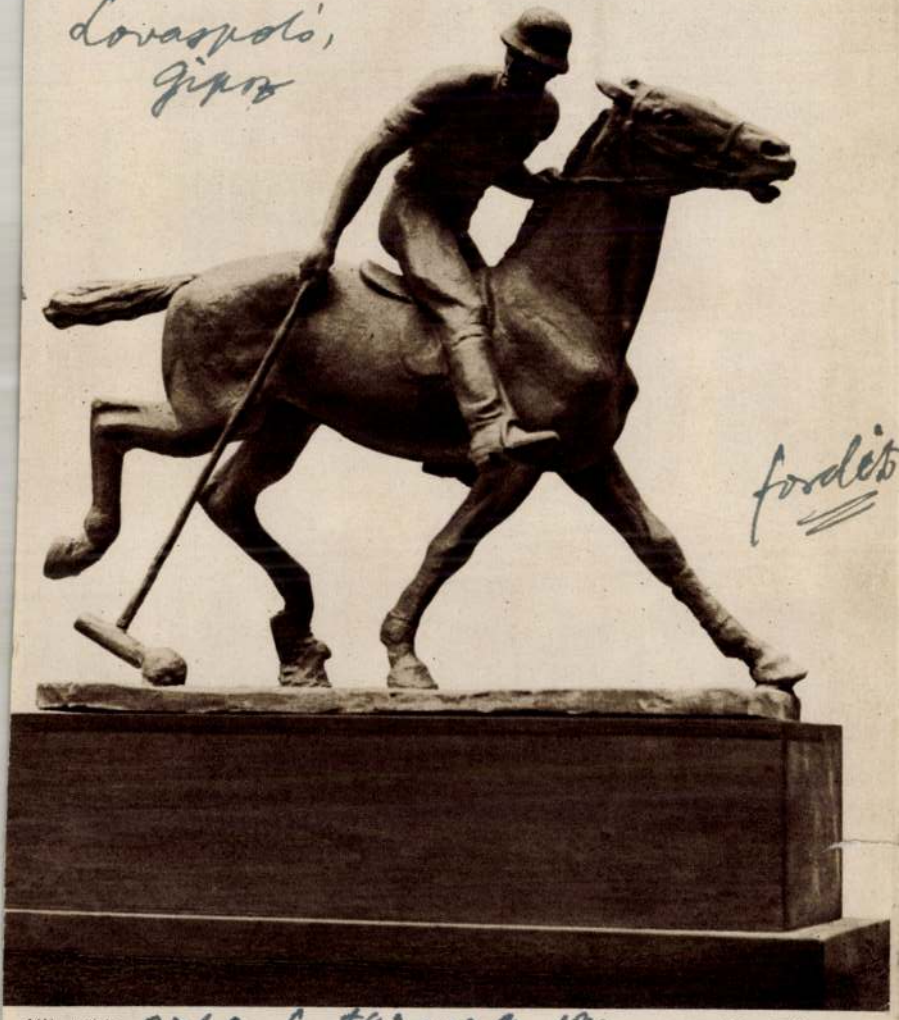

XII. tábla. VKM. Sportdíjkiáll. 1940. XI és XII. tábla 21. szám.

Gaády Kayser Lajos

Kubikos c. szobor
mivel repr.
Magyarország (Hongrie,
Hungary) II-III. sz.
31. l

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK
MAGYAR MESTEREK MŰVEIBŐL

CSÓK ISTVÁN, GLATZ OSZKÁR, FÉNYES
PÉCSI PILCH DEZSŐ, SZÓNYI IST

A fentnevezett magya
egybetömörülve szépi
külföldön s eréven fe
vészet egy kétségtele
megvalósitása érdekéb
kézi szinezésü, sorsz
kőrajz gyüjtemény kö
papiron van nyomva s
mappák kereskedelmi
ára 9 műlappal együtt
Midőn eme nem csekél
Nagyságod nagybecsü

Ecsy Ö.:

Csokonai és Csurgó

Debr. 1940.

Gady Lajos

1942 ősi 65

~~trojaťoros hadifoglyok gips~~

1943 Tav: (11)

~~Jézus, gips~~

Nemr. képrem

Gády (gaádi kayser) lajos hobr. tanár

Bp 1895 nov 11 (Máriabesnyőn él)

1924-44 Mües

1954-56 Vidéki művének kiáll

B.XVII.

A Müemlékek Országos Bizottságának, f.évi augusztus hó 19-én 157.sz.a.kelt felterjesztésére azzal adom ki, hogy az utalványozott összeg terhére, csak a keb. számvevőség XIII.osztálya által előzetesen számfejtett nyugták ellenében teljesithetők kifizetések, s az esetleg fenmaradó összeg a IX.ker. állampénztárba haladéktalanul vis-

kelet és ügyszám alatt kiadott
intézett rendeletének másolata:

za { főkönyv 45/a köt. 1 lap 1. tétele
számlakönyv ___ köt. ___ lapján.

énztárt, hogy a Müemlékek Orsz.
szére a f.évi április hó 16-tól
edő időre járó heti bérkülömbözet
~~a Müemlékek~~ Orsz. Bizottsága el-

GÁDY LAJOS (Bp., XIV., Szent Domonkos-u. 19.)

20. Műkorcsolyázó pár. Gipsz. Ára bronzban 500.– «
(Képe a XI. táblán.)

21. Łovaspóló. Gipsz. Ára bronzban 450– «
(Képe a XII. táblán.)

Vk M Sportdíjkiáll
1940, Mare
(Sparm. Mur)

Ern. M. Keramikai kiáll
1942 (Sparm. Tára)
Korcsolyázók (Herend, porc.

«Pátria» iroda

VAM

VEGÁBRÁVAL

TÉSZ-EGYLET

Gády Lajos

(2)

Kultúrs 1940 febr.-márc. A gyermek

A Ruszinföld visszatér, gépsz

1940 tav: Statás, gépsz

1941 nov. Archip: Tonicska (gépsz Női arcmás)

1941-42 téli Női akt, gépsz

1942 tav Kutfigúra

1942 ősz trovjetorosz hadifoglyok, gépsz

1942-43 téli " " " "

1943 tav Jézus, gépsz

1943 téli Menekülő orosz család, gépsz

1944 tav Csmagar áldozat, gépsz

1944 jun (N. képren) Horvátr vérérőrnek Halászok, gépsz

Gaády Lajos

1938 Csokonai mellpad Csurgó br. dunt i cs. tanítóvár vört

1938 Egi Lőtrer szobor pályázaton jutalom és

1938 Somsai Brány László Hajdúsz. trébelkőrű pály re megbízvány

1939 Berzsenyi Dániel mellkpad Csurgon

1940 Halmos-dy

1942 Esterházy Pál hey szobrászati akt díje „Kútfigura"

~~Műcs. kiáll, tól~~
Pipics 60. l.

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darab-szám	alak	kötés	

Kelt 1.....

Határidő 1.....

Hivatalos jegyzet:.....

Sajátkezű aláírás:.....

Állás:.....

Lakás:.....

Gaádi Kaiser Lajos (1)

Szobrász Műcsarnok

1933. szept. Fiatal művé szek Eiáll 116.

126, 163,

kubikos, (gips
Toldi a bikával
Sportdíj

1938 Téli: Ujazó ösmagas, gips

1939 máre Derű --
„Sójos, nagy jó kor!" cozinos terrac,
Valuta vita (gips
„Egy szerelmes tango")

1939 dec - 1940 jan Húmoroszlán (gips
két éves csikó

Gaády Kayser Sajos

nobrán

1925-33

1927 ősi : Csekósbojtár

1928 tav : Hún nyelv, gipsz

1928-29 kubikos

1929 tav Női akt, gipsz

1942 tav kétfigure gipsz

Műcs. kiáll, 1925 tól

Pipics 112. l.

Gády Lajos

szobrász

irod.

Turcsányi Erzsébet:

Modern magyar

s portszobrok:

Szépművészet

1941. 325. l.

HOFFMANN KERETEK
IV., GERLÓCZY-UTCA 5.
IV., KÁROLY KIRÁLY-ÚT 28.

NE VÁLTSON NAPIJEGYET

A MŰCSARNOKBA!

A 78 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ ORSZÁGOS
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

Gády Lajos

arck. repr.

Tolnai Világlapja

1942. máj. 13.

Gády Lajos

Ősmagyar áldozás,
szobornuu
repr.

Szépmüvèszet
1944. 168. l.

„EUROPA"
könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp., V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Gády Lajos

Korcsolyázok, Sportdíj
Revendi porcellán

Szépművészet 1941. 12. 27

III. KIADÁS.

1942 ÁPRILIS—MÁJUS

Gády Lajos

Korcsolyázok és Lovaspoló c. porcellán n. obrai repr. –

Say Géza dr:

A művészi spordíjak. (Bpest, č. n.)

Kiadja a Herendi porcellángyár –

BUDA · M. KIR. KÖZ 42

Gády Lajos

rod

Pester Lloyd

1940. jan. 14

Canova

Velhagen's

Klasing

F/2 pole

Gaády Lajos

Koresolyázok c.
nerendi porcellánya
repr.
Művészet. 1941. 37 sz
12. l.

Káro

A cimünkr

8.-9 öt ma megkapt

enlítésére fordítottu

További meg

Gaády Kayser Lajos

nobrázt

1.

Művészet (Kende)

1938. 137. l.

István nádor:

Derékig, ülve, hétnyolczad ba
arcza s bajusza leberetvált,
kezével párnázott támlás
valója felett szalagon az
István rend díszíti s egy ele
csipője felé szalagok vonu
tókája széles s ujain pasz
két sorban:

Ste
Erzher

s legalól középütt: „Pra
Punctirozott, me
Ltfa 7644

55/93

Gády Lajós

A Műcsarnok Horthy Miklós jubileumi kiállításán meghapta a Halmos-fele kisplasztikai díjat Himoroszlán c. szobormüvére

Uj Magyarság
1940. jan. 14.

A francia nemzetközi tenniszbajnokságok

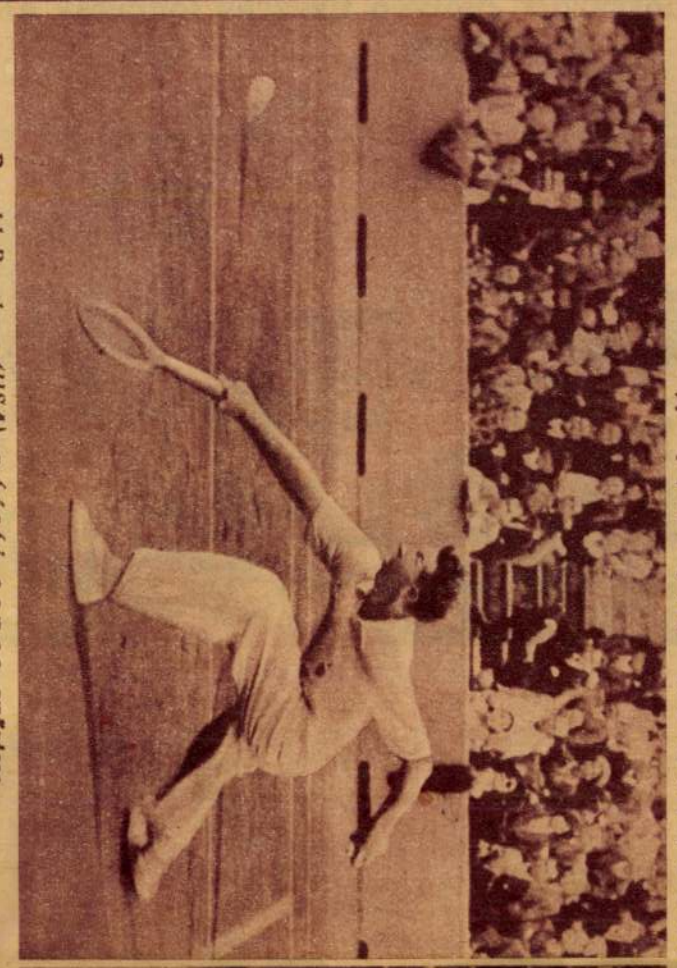

Ronald Budge (USA), a férfi egyes győztese

Mme Mathieu (X), a női egyes győztese

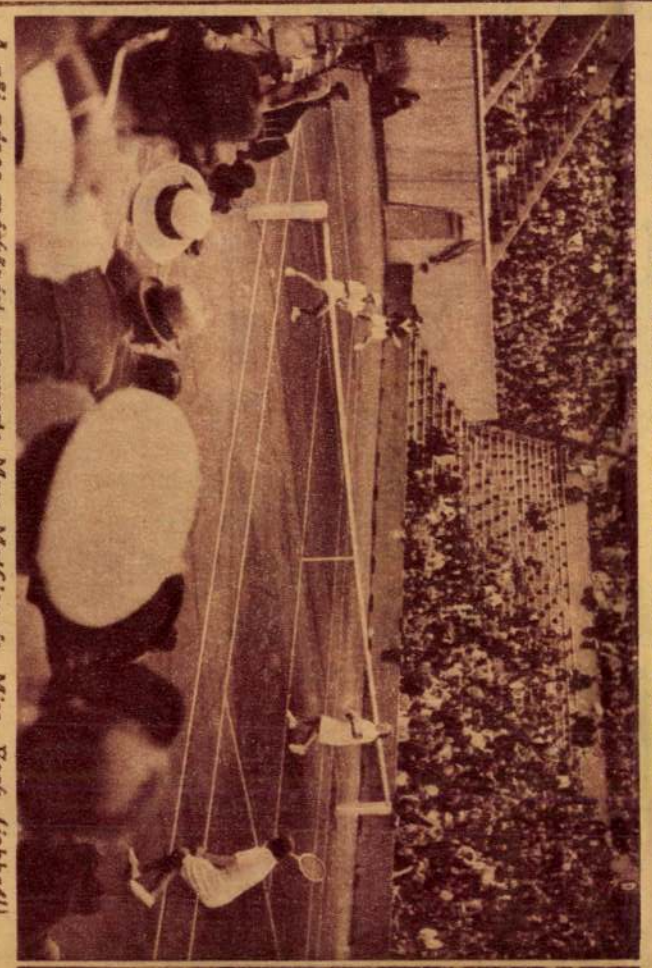

A női páros mérkőzési megnyerte Mme Mathieu és Miss York (jobbról), Mme Hqjf és Mme Landryval szemben

A férfi páros mérkőzését megnyerte Petra és Destreman (franciák), jobbról az amerikai Budge és Mako ellen

Felelős kiadó: Ifj. Dr. Rupprecht Olivér. — Globus Nyomdai Műintézet Rt. mélynyomása. Nyomdaigazgató: Angermayer Károly.

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1938 junius 15-i számához (112)

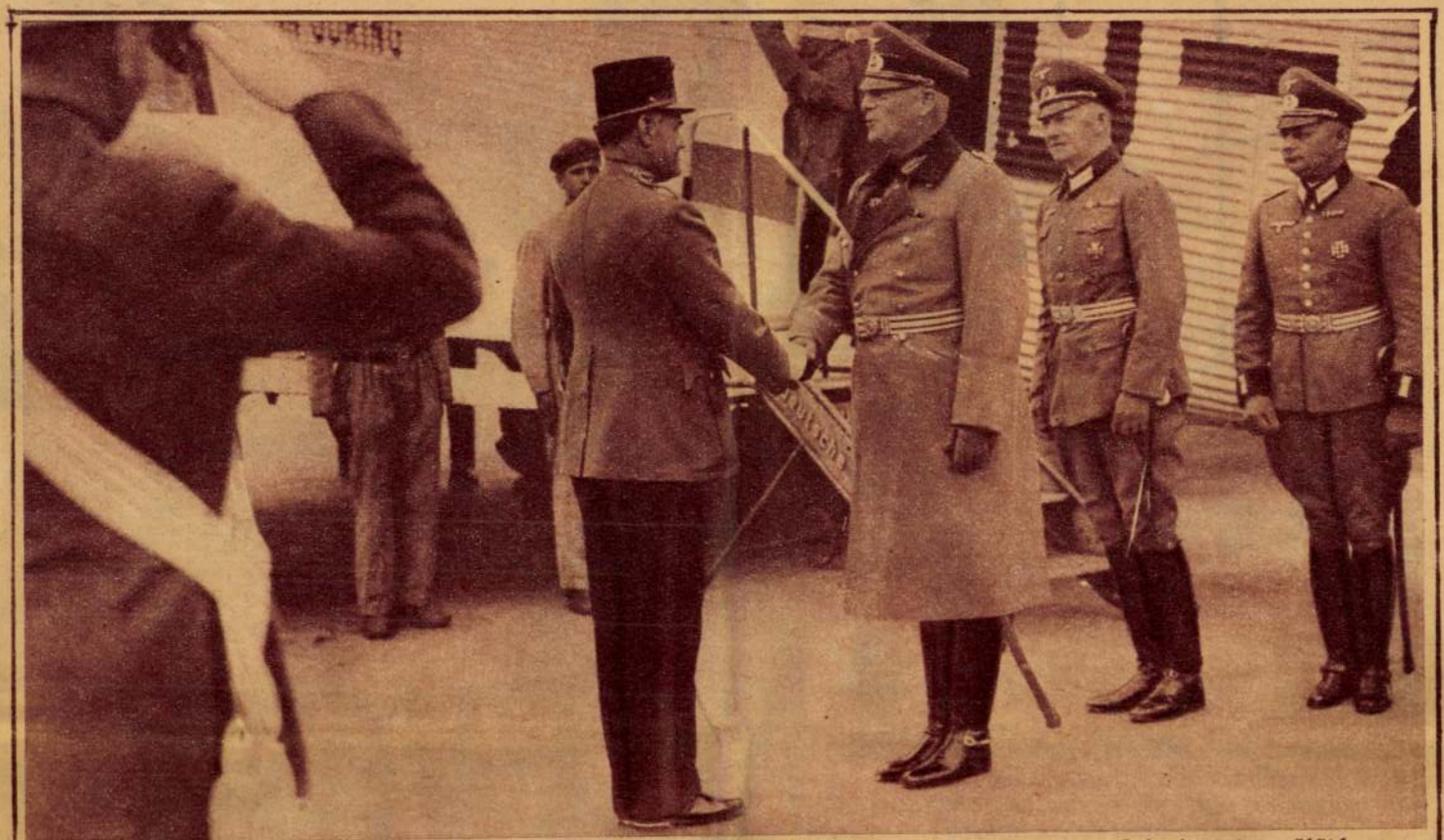

Keitel tábornok, a német birodalmi hadseregfőparancsnokság főnöke Budapestre érkezett. A budaörsi repülőtéren vitéz Rátz Jenő honvédelmi miniszter fogadta

A Máltai Lovagrend budapesti kongresszusának résztvevői kirándultak Esztergomba, ahol megtekintették a Bazilikát az ásatásokat és más ottani történelmi műemlékeinket

A Dunántul nagyszabásu eseménye volt a „Somogyi" Országzászló felavatása Kaposvárott, melyen tizezrek foglaltak állást a magyar irredenta céljai mellett

Felvonják félárbócra az Országzászló lobogóját, melyen az „Igy volt — igy lesz" felirat a nagy magyar címer felett látható

Kaposvár legszebb helyén, a Tisza István-ut és Máv pályaudvar közötti térségen óriási közönség jelenlétében folynak az avatás lelkes jelenetei

A frontharcosok diszmenete az uj Országzászló előtt

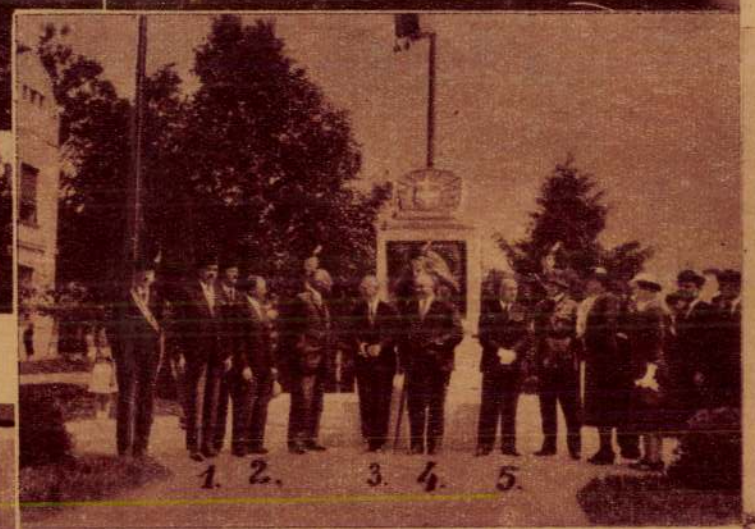

1. 2. 3. 4. 5.

Balról jobbra állanak: dr. Szatfimáry Lajos, Turul kerületi vezér (1), Gády Lajos szobrászművész, a zászlómű alkotója (2), Maderspach Viktor (3), Barcsay Ákos főispán (4), dr. Kaposváry György polgármester (5)

A vármegye, a város, a hatóságok és a társadalom vezetői a diszmenetet fogadják

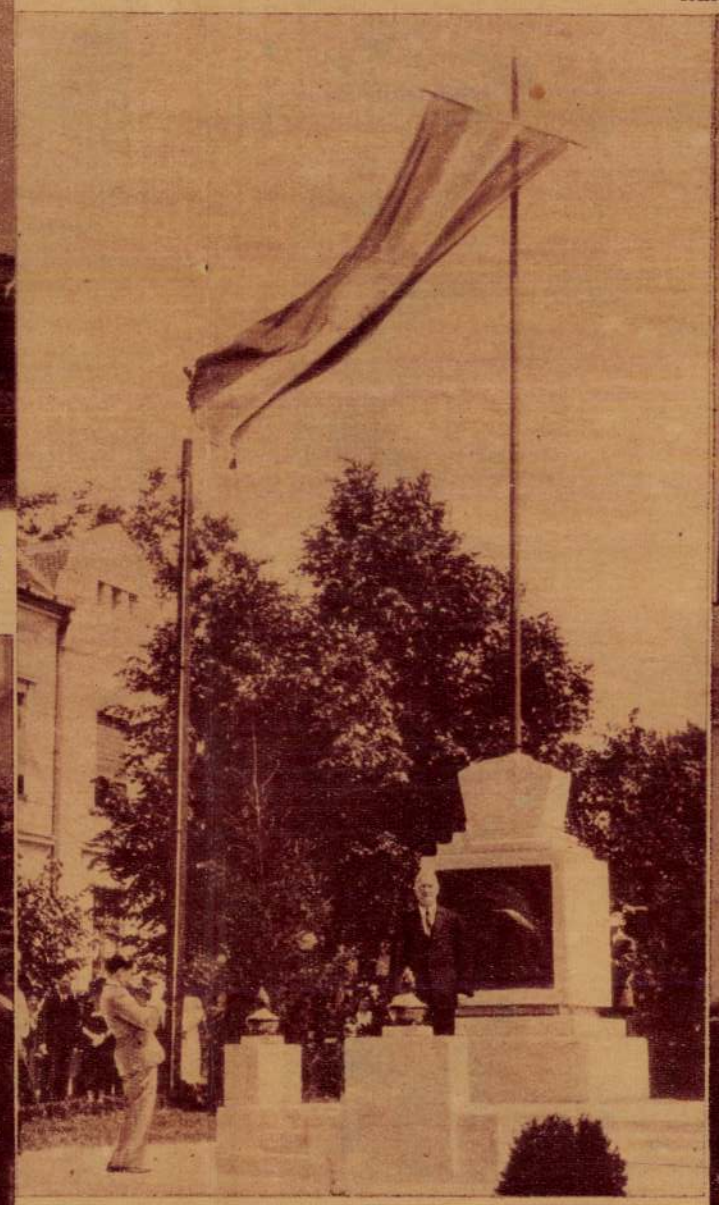

Maderspach Viktor, az Ereklyés Országzászló nevében mond avatóbeszédet

A Turul díszszakasza az avatáson

FOTÓ FEHÉR ÉS GRABNER

gaádi Kayser Lajos MDK

Magyar bika

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

MDK

Gaál

Romhányi Gyula: A Balaton tájfestészetünkben.
Szépmívészet 1941. 7.sz. 169 l.

Gaál, l. még Gál és Gáll

alatt is

L.

Szudrey-Szentiványi

542. l.

Csingó aranyból VIII.172.

MDK

Gaál, Kunszentmiklós

Baranski E.L: .Főiskolánk a párisi 8. nems.közi ... kongresszuson. Képzőmüv.Főisk.Évk. 1936/37.

1.

Gaál (?)
festő

Művészet, 1938. III. évf. 15. sz. 39. l.

Kende Béla: Téli Tárlat a Műcsarnok-
ban.

MDK

Gaál, festö

feltünö,részben ismert kompozicióval szerepel.

Pipics Zoltán dr.:A képzömüvészek egyesületének jubileumi kiállitása. -Mücsarnok.-U.M.1934 dec.8. 21.l.

Gaál

Szerepelt az I. nemzeti társaston.

M. 1933. IV. 20.

Gaál

festőművész

téli tájjal - Műcsarnokban - képével szerepel.

Egyéni ízlést és hangulatot szólaltat meg tájképe.

Magyarság
1931.I.14.

Gaál

„Cigányputri" c. képe szerepel a hűcsarnok téli tárlatán

(említve)

[illegible]arság 1937 I. 23

Gaál

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

8 Órai Ujság
1934.I.14.

Gaál

Férfi tanulmányfeje, a Szegedi Képzőm.Egyesület tárlatán.

Szegedi Uj Nemzedék, 935.IV.14.

MDK

Gaál-családi bronzöntö-mühelye.

Felvidéki bronz-keresztelö medencék.

L. Pajdussák M.: Szepes vármegye középkori ércöntvényei. és azök mesterei.

Dercsényi:Nagy Lajos kora. 177.l.

Gaál

Alkotását nyereménytárgynak vásárolták meg,
a Munkácsy Céh sorsjátékkal egybekötött kiállitásán.

P.H.932.IV.14.

Oa41

Alkotások nyersanyagszükségletének vizsgálata egy-
a kunhegyi CéH szerszámkészítő egységüzemi kísérle-
tének.

P.H.932.IV.14.

Gaál

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel - tájképpel.

Magyarság 1931.XII.20.

Gaál.

A szegedi „Paletta" képzalon kiállításán műve szerepel.

Színház-Színházi Ujság, Szeged, 1924. dec. 16.

GAAL ÁDÁM, gombkötőmester

---

17 8: A Gombkötő Cán megjelent a Tanács előtt és ott elolvasták a új rendtartást nekik. Az evangelikusok el i fogadták, de Stauber Mihály, Gaáll Sámuel és Ádám semmiképen sem akarták azt elfogadni, ragaszkodván a régihez. 381.old. 28.jegyz

Adalékok a kőszegi gombkötő céh

SZŐVÉNYI ISTVÁN: A Vas Megyei Múzeumok
történetéhez /1713-1763/ 377.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 5-6.
1971-72. Szombathely, 1975

GAÁL ÁDÁM, gombkötőmester

1749.-Unger Mihály és Gaál Ádám gombkötők bejelentették,hogy fiaikat"Mester Emberré akarják tennyi és az itt való Gombkötő Czéhben incorporalnyi kivánnak,de a Czéh eőket mind addigh bé nem vennyi akarta..."
387.old. 58.jegyz

SZÖVÉNYI ISTVÁN: Adalékok a kőszegi gombkötő céh történetéhez /1713-1763/ 377.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1917-1972. Szombathely, 1975

GAÁL ÁDÁM, gombkötőmester

1736.Stauber Mihály,Gaál Sámuel és Ádám az uj Artik lusokat nem akartak elfogadni,a régihez ragaszkodtak Ezért a anaca mesterségüktől eltiltotta őket,portékakat elkobzottak és sem nyiltan,sem titkon üzni ezt ne engedték. 382.old. 28.jegyz

SZOVÉNYI ISTVÁN: Adalékok a kőszegi gombkötő céh történetéhez /1713-1763/ 377.old

SAVARIA, A Vas megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

GAÁL ÁDÁM, gombkötőmester

Négyen a Városi Tanács parancsa ellen voltak és ezért őket a város mesterségüktől eltiltotta a céhből kirekeszette. Ezt más városoknak és helyeknek is tudomására hozza.1736-ban.- Ő is egyike volt ennek. 382.old.29.je

SZÖVÉNYI ISTVÁN: Adalékok a kőszegi gombkötő céh történetéhez /1713-1763/ 377.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

Gaál Adorján, építész

M.D.K.

Keresztes Adorjánnal együtt készített terve második díjat nyert a szabadkai kőszínházra kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1891. XII. évf.
máj. 20 sz. 2. old.

Gaál Adorján

építeiz

egy ideig Pecz Samu
vodájában dolgozott

Pecz Önéletrajza –

Page

sítő. VII. 4., VIII. 1—3. — Nyugat. VI. 16. — Protestáns szemle. XXVI. 1. 2. — Religio. CXXII. 29. — Sárospataki református lapok. X. 10., 11. — Századok. XLVIII. 6. — Theologiai szaklap. XI. 3., 4. — Uránia. XIV. 3., 10. — Vasárnapi ujság. (LX. 33., 50., LXI. 2.) 5*, 12*, 22* 29*

5. NOTICES.

Ernennung an die Bibliothek des Ungarischen National-Museums 8*
Die Ofner Bibliothek am Ende des XVI. Jahrhunderts. (Dr. Josef HOLUB) 8*
Die Eröffnung der Filiale der städtischen Bibliothek am Almássy-Platz 8*
Die Komáromer öffentliche Bibliothek 8*
Ernennungen an die Bibliothek des Ungarischen National-Museums ... 15*
James Duff Brown. † (Paul GULYÁS) 15*
Die Einweihung der neuen königlichen Bibliothek zu Berlin 15*
Un manuscrit d'Urbain de Nagylucse dans la bibliothèque impériale de Vienne. (P. G.) 15*
Encore une contribution à l'activitè littéraire de Pierre Melius. (Eugène ZOVÁNYI) 16*
Hébraïsants hongrois (Arthur MARMORSTEIN) 16*
Ergänzung zum VI. Bd. der Geschichte Ungarns von Ladislaus v. Szalay 16*
Bitte an die Leser des Magyar Könyvszemle 16*
Zur Eröffnung der Filiale des städtischen Bibliothek am Almássy-Platz 16*

Gaal Adorján

1863 - 1902

épitéz

l.

Dívald 1927 Re. mav. tört.

152. l —

Délibáb
színházi, film és irodalmi hetilap

SZERKESZTŐSÉGE
Budapest
VII. DOHÁNY-UTCA 12
Telefon: 225—461

Kedves Gyulám!

Megtisztelő jókívánság

hálás köszönetemet.

Jelentsd tisztelettel

köszönt öreg barátod

GAÁL I. *Adorján*, építész, * 1863, † Budapest 1902., hol az áll. felsőipariskola tanára volt. G. és Kolbenheyer Gyula közös terve alapján épült a felső építőipariskola palotája (1900—1901). A szakirodalom terén is működött.

E. G. I 360 l.

Római agyagedenyek V. 186.

<Gaal Adorján>

Lásd

< > A Budapest-
lipótvárosi zsidó
templom
kaiuo rajzzal
Bp 4-r.

ТАСС

Gaál Adorján

hatvani

Építész

lásd 78, 82

Jesch, 100. l.

hatvani Gaál Adorján

építész.

Szül. Budapest 1863.

Oklevelet nyert 1888.

Névjegy-művészetem 7. l.

IV.

350 350 350 350

200 200

Gaál Adorján, hatvani, építész; szül. 1863-ban, megh. 1902-ben Budapesten. A m. kir. áll. felsőiparískola tanára volt. Az ő és Kolbenheyer Gyula tervei alapján épült a felső építőiparískola új palotája 1900—1-ben. G. inkább a szakirodalom terén szerzett érdemeket. Megírta az építészet történetét (1897) s tanítványai számára Építéstan-t adott ki, mely azonban csak kőnyomatban jelent meg. A szaklapokban szétszórtan számos czikke látott napvilágot. A budapesti Photo Club tiszteleti elnöke volt.

Építő Ipar. 1902. 46. sz. (A felső építőiparískola új épülete; ábrákkal.) — *Értesítője,* A budapesti m. kir. állami felsőiparískola —. 23. tanévéről. 1901—1902. Budapest, 1902. 5. l. — *Vasárnapi Ujság.* 1902. 227. l.

Gaal Adorján
1863–1902

cond
=

Szilágyi Sándor.
Nagy-Budapest.
Bpest, 1927. 36. l.

T. 4900.

ábrázolt egyháznagy balra tekint,
odik. Bal kezével a nyaklánczon
t rendet szalagon viseli. Felirata:

chof.

Faust.

l, mér. 25.5 : 18.4 cm.

.

~~Gaál Adorján~~

Hausmann Alajos

Kolbenheyer Gyula

(nem Ferenc?)

Nejszinház utca 8.
ail. felsőbb iparis kolá
fentiek szerzetek
épült?

Thirring (Gy.) Bpest.

80. l

Rész. m.
utikal.
1919.

mint
cód
2

tályvezetők mindenütt magyarázattal szogáltak a katonáknak.

A magyar műkincsek megőrzése. A közoktatásügyi miniszteriumban javaslat készül a magánosok tulajdonában levő műkincsek és műtárgyak összeirására. E javaslat, illetőleg összeirás, alapja lesz egy oly törvényes intézkedésnek, mely a műtárgyak kivitelét szabályozza. Az olasz törvény mintájára a műkincseknek a külföldre való kivitelét, vagy eladását akarja ez a javaslat megtiltani. Magyarországon ugyanis, mint az ezredévi és az ötvösmű-kiállításon kitűnt, igen sok nagybecsű műtárgy van az egyes uri családok birtokában s azoknak megőrzése és itthontartása elsőrendű nemzeti érdek. Az összeirásról szóló jelentést a miniszterium évről-évre évkönyv alakjában adná ki.

Magyar zarándok ifjak Rómában. Leo pápa jubileumi üdvözlésére a magyarországi egyetemekről és középiskolákból négyszáz magyar ifjú ment Rómába. Ezeket a pápa husvét másodnapjában déli 12 órakor fogadta a Sixtini-kápolnában. A pápa melegen érdeklődött a magyar zarándokok iránt és «Ubi sunt Hungari?» kérdéssel fordult környezetéhez. Az ifjak dörgő éljennel fogadták a pápát, ki látható örömmel érdeklődött a nagyobbára díszmagyarba öltözött ifjak iránt. A pápa tiz perczig tartó latin beszédet intézett az ifjakhoz. Kamarása, gróf *Zichy* Gyula tolmácsolta magyarúl. Az ifjak éljeneztek s elénekelték Kölcsey «Hymnusz»-át. A sixtini kápolnában ekkor hangzott először magyar szó és ének. A pápa az ifjak közül többet megszólított. A fogadást megelőzőleg az ifjak ünnepélyes istentiszteletet hallgattak a Szent-Péter bazilikában, mely alkalommal Ratkovszki Pál ecsetelte a zarándoklat czéljait.

* **Kalotaszegi varrottasok Londonban.** London egyik legélénkebb utczájában (Tattentaam Comt Road 252—6 sz.) a Norman és Stacey első rangú divatüzletében kalotaszegi varrottasok, nevezetesen szines himzésű asztalterítők, ágyterítők, asztalkendők és gyermekruhák vannak kitéve. A «Queen» («királyné») czímű előkelő divatlap azt irja, hogy a himzések remek alakja és szinezése a török és a krétai mintákra emlékeztet. Az angol királyi család nőtagjai, különösen pedig a walesi herczegnő és Battenberg Henrik herczeg pártfogása folytán a felhalmozott magyar varrottasok valószinüleg minél előbb vevőkre találnak.

Bárdy Gabi-album czímmel emlékkönyvet adott ki Kolozsvár város közönsége abból az alkalomból, hogy a kedvelt művésznő a kolozsvári nemzeti szinháztól megvált.

x **Bámulatos haladás!** Annak lehet nevezni a mit elért sok ezer földbirtokos az élősövény-ültetésekkel s joggal állithatjuk, hogy mulasztást követ el minden gazda, ha nem ezt alkalmazza, mert majorok, tanyák, legelők stb. a legolcsóbban egyszer s mindenkorra ugy zárhatók körül, hogy abba semmiféle apróbb állat be nem hatolhat, illetve ki nem menekülhet, szóval a körülkeritett részeket teljesen zárhatóvá teszi. Megrendelhető az «Érmelléki első szőlőoltvány-telep»-en, melynek lapunk mai számában közölt hirdetésére felhivjuk olvasóink figyelmét.

A hires «Ehrbar» zongorák és pianinok egyedüli képviselője *Heckenast Gusztáv* (1865 óta fennálló) zongora-terme, IV., Gizella-tér 2 (váczi-u. sarkán). *Ehrbar* gyönyörü zongorákat és pianinokat állitott itt ki, melyekre felhivjuk a zenebarátok figyelmét, mert tudvalevő, hogy az *Ehrbar* zongorák nemcsak a legfinomabbak, hanem a legtartósabbak is. A ki tehát elsőrendü zongorát kiván beszerezni, annak ajánljuk *Heckenast Gusztáv* zongoratermét.

A Triesti Általános Biztositó-Társaság *(Assicurazioni Generali.)* f. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyülésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901 deczember 31-én érvényben volt *életbiztositási tőkeösszegek* 571,267.823 korona és 19 fillért tettek ki és az év folyamán bevett dijak 25,501.529 korona 89 fillérre rugtak. Az *életbiztositási osztály dijtartaléka* 12,664.410 korona 50 fillérrel 147,165.146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tüzbiztositási ágban a dijbevétel 11,890.311.770 kor. biztositási összeg után 19,197.387 korona 41 fillér volt, miből 8,453.497 kor. 20 fillér viszontbiztositásra fordittatott, ugy hogy a tiszta dijbevétel 10,725.890 kor. 21 fillérre rugott, mely összegből 7,267.495 kor. 05 fill. mint dijtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a dijtartalék tehát a tiszta dijbevétel 67·76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló dijkötelezvények összege 80,231.416 kor. 02 fillér.

A szállitmánybiztositási ágban a dijbevétel kitett 4,937.050 kor. 14 fillért, mely a viszontbiztositások levonása után 2,197.096 kor. 58 fillérre rugott.

A betöréses lopás elleni biztositási ágban a dijbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Károkért a társaság 1901-ben 27,945.234 korona 91 fillért folyósitott. Ehez hozzáadva az előbbi években teljesitett kárfizetéseket, a társaság alapitása óta károk fejében 716,540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártéritési összegből *hazánkra 133,470.273* korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság *192.845 káresetben* fizette ki.

A nyereség - tartalékok közül, melyek összesen *16,022.487* kor. *99* fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti *nyereségtartalék*, mely

Strelisky 1898-iki fényképe.

KONSTANTINOVICS NATÁLIA, MIRKO HERCZEG JEGYESE.

5,250.000 koronát tesz ki, az *értékpapirok árfolyamingadozására* alakitott tartalék, mely a 3,379.624 kor. 17 fillér külön *tartalék*, ugyszintén az évi nyereségből kihasitott 350.000 korona, 10,402.487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlitendő még a 160.000 koronára rugó *kétes követelések tartaléka*. Ezeken kivül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő *külön alap*, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztositási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlitse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 173,458.451 korona 60 fillérről *190,319.417* kor. *11* fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 31,870.290 kor. 66 fillér. 2. Életbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 17.799.821 korona 32 fillér. 3. Letéteményezett értékpapirokra adott kölcsönök 2,467.253 korona 17 fillér. 4. Értékpapirok 122,468.568 korona 59 fillér. 5. Tárczaváltók 1,140.190 korona 42 fillér. 6. A részvényesek biztositott adóslevelei 7,350.000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával, 7,223.302 kor. 95 fillér. Összesen 190,319.427 kor. 11 fillér. Ezen értékekből *43 millió korona magyar értékekre esik.*

Előfizetési fölhivás.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végén lejárt, fölkérjük előfizetéseik mielőbbi megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

A **«Vasárnapi Ujság»** negyedévre négy korona, félévre 8 korona.

A **«Vasárnapi Ujság»** a *Világkrónikával* negyedévre 4 korona 80 fillér, félévre 9 korona 60 fillér.

A **«Vasárnapi Ujság»** és **«Politikai Ujdonságok»** a *«Világkrónika»* és a *«Magyar Gazda»* melléklapokkal együtt: negyedévre 6 kor., félévre 12 kor.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utcza 4. szám küldendők. *Egyes előfizetések* **legczélszerűbben posta-utalvány által eszközölhetők.**

HALÁLOZÁSOK.

Özv. Jászai Lángh Boldizsárné, szül. Prielle Emilia, Sz. Prielle Kornéliának, a Nemzeti Szinház művésznőjének nővére meghalt Budapesten. Régebben maga is kiváló szinésznő volt, a Nemzeti Szinháznál fel is léptették, azonban az akkori nagyok sorában helyet még sem foglalhatott, mert családjához kötötte sorsa. Férje a nevezetes és legrégibb szinészcsaládból származó Lángh Boldizsár volt, a ki nagyapja, Lángh Ádám és atyja Lángh Lajos után folytatta a színigazgatást egészen 1868-ig, a mikor nejével együtt visszavonúlt a színpadtól. Lánghné férje halála után csekély nyugdíjából élt. Nővére Prielle Kornélia szerető gondoskodásban részesítette. Hosszú betegeskedés után 73 éves korában következett be halála. Jó nővére, fivére mellett gyermekei és unokái gyászolják.

Abt Antal, a kolozsvári egyetemen a fizika tanára 74 éves korában meghalt Kolozsvárott, s Budapesten temették el. Az elhunyt 1872 óta tanított a kolozsvári egyetemen. Magyar és külföldi folyóiratokban megjelent számos értekezésén kivül több szakkönyvet is irt.

Hatvani Gaál Adorján műépitő, a felső ipariskola tanára és a Photo-klub tiszteleti elnöke 39 éves korában Budapesten. Kiváló tanerő és szakember volt. Az elhunytban Gaál Tibor fiumei kormányzóhelyettes öcscsét gyászolja.

Haris Pál budapesti görög kir. főkonzúl 73 éves korában meghalt Budapesten. Haris Pál ősi maczedón görög családból származott, mely sok hányatás után Csongrád vármegyében telepedett le. Az elhunyt főkonzul, a ki Szentesen született, volt az, a ki a magyarországi és keleti kereskedés érintkezésének megkönnyítésére a budapesti kereskedelmi iskolában egy görögnyelvi katedra fölállítását javasolta, a mi meg is történt.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Tassi Végh Bertalan a 8-ik huszárezrednél főszázados, 1848—49-beli ezredes, az 5. hadtestnek volt karsegédje, a «Kolozsvári országos történelmi ereklyemúzeum egyesület» egyik alapitója és tiszteletbeli elnöke, a «Történelmi Lapok» szerkesztő bizottságának elnöke, 90-ik évében, Kolozsvárt elhunyt. Végh Artur, volt országgyűlési képviselő, a pesti hazai első takarékpénztár igazgatója, édesatyját gyászolja. — Brenner Jaroszláv, nyug. m. kir. honvédezredes, 55 éves korában Gyulán. Neje szül. Horváth Fanni, özvegy Horváth Samuné, szül. Szász Juliannának leánya, s négy gyermeke és nagyszámú rokonság gyászolja a hirtelen elhunyt derék férfiut. — Merényi Lajos, kegyesrendi pap és podolini gimnáziumi tanár, 51-ik évében Budapesten. — Dr. bajsai Vojnich Lajos közjegyző, Szabadkán 38 éves korában. — Stacho József m. kir. honvédhuszár főhadnagy 30 éves korában Szent-Benedek községben. — Lovassi Szakáll István, volt 1848—49-diki honvédszázados, földbirtokos, Kisujszálláson, 82-ik évében. — Ollik Pál nyug. szegedi törvényszéki telekkönyvvezető, volt 48-as honvédszázados Bakabányán. — Csikszentkirályi Csiszér J. Kálmán 48—49-iki honvédhadnagy 69 éves korában Budapesten.

Dr. Huray Istvánné szül. laborfalvi Benke Jozefa, balaton-füredi fürdőorvos neje és Jókai Mórnak első felesége után sógornője, 62-ik évében Budapesten. — Özv. Greguss Ágostné, Greguss Ágostnak, egykori híres eszthetikusunknak özvegye, szül. Kemény Mária április 3-ikán meghalt Budapesten 71 éves korában. Greguss 1847-ben vette nőül, a mikor a szarvasi evang. gim. tanára volt s családi életük mindvégig a legzavartalanabb és legboldogabb volt. Férje 1882-ben történt halála óta visszavonúltan élt és utóbbi időben már sokat betegeskedett. — Özv. Kardhordó Istvánné szül. Bakits Johanna 78 éves korában Sasvárott. — Özv. Lázár Mártonné szül. Nábráczky Ida, 63-ik évében Nagy-Károlyban. — Özv. Niedermann Károlyné, szül. Domoszlay Fanny, néhai primási uradalmi intéző özvegye, 64 éves korában Esztergomban. — Ivánfalvi Patrubány Laura 71 éves korában Budapesten. — Özv. Márkus Ágostonné, szül. Bohács Róza, néhai bányatanácsos özvegye, postamesternő, 53-ik évében Nagy-Bocskón. — Özv. Silberstein Lipótné 84 éves korában Budapesten. — Hagyvárosi Mendelényi Ilonka, Nagydoboson. — Domokos Ferenczné szül. Várady Alfréde, élete 23-ik évében Budapesten.

Szerkesztői üzenetek.

Pécs, S. V. Angliának a dél-afrikai háború eddig többe került, mint az I. Napoleon elleni összes hadjáratok. Ennek oka abban rejlik, hogy a mostani hadviselés sokkal költségesebb, mint a múlt században volt. A mostani tüzérség, valamint a gyalogság lőszerei 80 százalékkal drágábbak lettek, az Európa minden részeiben összevásárolt lovak pedig a szállítási költségekkel háromszor annyiba kerültek, mint ezelőtt 80 esztendővel.

Szombathely, S. V. A katonai tanintézetekben, nevezetesen a Ludovikában s a bécs-ujhelyi akadémiában, valamint a morva-fehértemplomi főreáliskolában üresedésbe jött ingyenes alapitványi helyekről való hirdetés kellő időben a hivatalos lapban közzé tétetett. Mindenik intézetben elég ingyenes hely van. Az illető tanintézetek igazgatóságától levél útján is meg lehet tudni az alapitók, illetőleg azok képviselőinek nevét, kiktől az alapitványi ingyenes hely adományozása függ.

Örök s mulandó. Elég ügyesen van megírva, de ugyanezeket a dolgokat már nagyon sokan s sokkal szebben megirták.

A réten. Köszönet. Hernádparton stb. Jó mintát választott, de roszúl követi. Verseiben nem találunk

költői érzést, költői képzeletet. Helyesirási hibák is vannak kéziratában.

Vágyaimból. Közvetlenség csakugyan van benne; de kevés a művészet. Egy érzelmes, kissé szentimentális ember idyllikus ábrándozása, melyen azonban nem ragyog át a költői képzelet fénye.

Negyven év. Egy-két strófája csinos, hangulatos, a többi azonban fáradt, olykor kissé erőltetett. El is van nyújtva.

Ábránd, álom. Csinos részletei mellett sem mondható sikerültnek; nyelvében sok a mesterkéltség, a rím szüksége sokszor szószaporításra csábítja s a gondolatmenet kissé zavaros.

Nem közölhetők: *Elemér és Rózsika halálának emlékezetére.* Teljesen rhytmustalan, kezdetleges verselése szinte olvashatatlanná teszi. — *Magamról. Kopott egy lant stb.* Üres szólamok, érzés és érdek nélkül. — *Bánkodás. Imádkozó árva.* Se rím, se mérték, érzés is vajmi kevés. — *Dalok. Konczerten. Boldog óra stb.* Jókora csomó verse között nem akad egy sem, a melylyel érdemes volna behatóbban foglalkozni. — *A gyermek. Az anya és gyermeke. Mulandóság.* Iskolai olvasmányok halvány visszhangjai.

SAKKJÁTÉK.

2268. számu feladvány Shinkmann W. A.-tól.

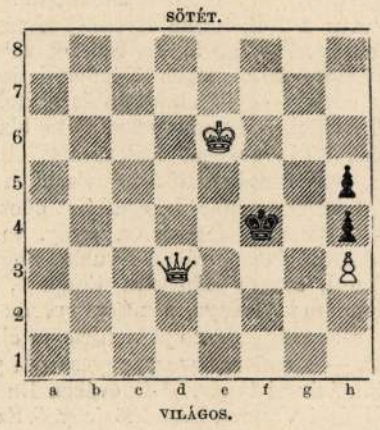

Világos indúl s a negyedik lépésre matot mond.

A 2251. sz. feladvány megfejtése Marin V.-től.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Hd6—c4	... d5—c4 : (a)	1. ...	...	... Kd3—c4 : (b)
2. Vg6—e4 †	... Kd3—e4 :	2. Vg6—e4 :	...	t. sz.
3. F mat.		3. F v. V mat.		

b.

		c.		
1. ...	... ... c5—d4 : (c)	1.	... ...	Kd3—d4 :
2. Hc4—a3	... t. sz.	2. Hc4—b2 stb.		
3. F mat.				

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Csomonyán:* Németh Péter. — *Lipótvártt:* Hoffbauer A. — *Bakony-Szentlászlón:* Szabó János. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *Körmenden:* Rusa Lázár (a 2249 és 2250 sz. f. is). — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 10. számában megjelent képtalány megfejtése: *Lehullott a cseresznyefa virága.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utcza 9.

A takarékos ember nemcsak vagyonával takarékoskodik, hanem testi erejével is. Valamint az előbbinek megtartásáról sőt gyarapitásáról gondoskodnunk kell, még fokozottabb mértékben kell gondolnunk egészségünk megóvásáról: mert hisz a legtöbb esetben, ha ezt elvesztjük, vagyonunk is tönkre megy. Ne bizakodjunk el sohasem erős testalkatunkban; valamint a sudár fa is kidül ha belét a férgek rágják, egy eleinte alig figyelemre méltó baj elpusztithatja a legszilárdabb egészséget is örökre. Az, a ki ennek megrendülésénél azonnal siet az egyensulyt helyreállitani, ezért gazdagon meg lesz jutalmazva és nem lesz kénytelen majd később kinos, de már akkor haszontalan szemrehányásokat tenni önmagának. És épen a tüdő- és torokbajok nagy mezején tanusit sok ember, különösen eleinte nagyon megrovandó nembánomságot és nem gondolja meg, hogy ezek a bajok nagyon könnyen fajulhatnak tüdővészszé, mely annyi sok áldozatot követel. A forgalomban levő «**Pectorá**»-ban csalhatatlan orvosszer nyujtatik mindemez emlitett betegségi tünetek ellen.

A ki valódi **Pectorá**-t akar, forduljon közvetlen a Diána gyógyszertárhoz, Budapest, Károly-körut 5., mely azt 2 koronás csomagokban küldi meg.

Az Első Leánykiházasitó Egyesület m. sz. (Leány- és fiu-biztositó intézet). Folyó évi márczius hóban 912 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 59,853 K 76 fill. fizettetett ki. 1902. évi január hó 1-től márczius 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 3198 és a kifizetett nászjutalékok összege 132,274 K 26 fill.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag-, húgydara- és köszvénybántalmak ellen, vizeleti nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál.

Diuretikus (viz. hajtó) hatású.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

Burmester a világhirü hegedü-művész húrjait **Reményi Mihály** műhangszerkészitőnél, a m. kir. zene-akadémia szállitójánál szerzi be.

Specialista hegedü-javitásokban, melyek a legművésziesebben készittetnek jótállás mellett.

A hangfokozó gerenda feltalálója, mely bármely hegedü vagy gordonkába alkalmazva annak sokkal erősebb, szebb és kellemesebb hangot ad.

Budapest, VI. kerület, Király-utcza 44/o.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szeplő, himlőhely, sömör, májfolt-fakadék, persenés, orrvörösség és minden egyéb **arctisztátlanság** ellen legjobbnak bizonyult a már 52 év óta dicséretreméltón ismert s a törvény kivánalmainak megfelelő

Vukovári *arctisztitó kenőcs és szappan.* 9511

Nagy tégely K 1.60, kisebb K 1.— Szappan 1 korona.

Főraktár: Török József gyógyszertára Budapest, Király-utcza 12. és Andrássy-ut 26. szám.

ESZMÉNYI KEBEL

érhető el a **Pilules orientales** által, Ratié gyógyszertárából Párisban, Passage Verdeau 5, az egyedüli szer, mely két hónap alatt és a nélkül, hogy az egészségnek ártana, az asszonyi **kebel fejlődését,** valamint a kebel **idomainak szilárdságát** biztositja. Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 3 forint. Raktár: Török József, Budapest, Király-utcza 12. sz.

Hölgyeknek!

Ilona-crême.

Legujabb és orvosi szaktekintélyek által is elismert, **biztos** hatásu **kéz és arcszépitő** szer, eltávolit **minden** bőrtisztátlanságot és **rövid** használat után **vakitó** fehérré, üdévé teszi az arczbőrt.

Figyelmeztetés! Készitményem nagy közkedveltsége miatt **hamisitványokat** hoznak forgalomba; csakis az **valódi,** mely a **doboz alján** aláirásommal el van látva. **1 tégely Ilona-crême 1 kor. 1 drb Ilona-szappan 80 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.** Szétküldési raktár: **Alexander János** gyógyszertára **Szolnokon.** Budapesti főraktárak: **Török-féle** gyógyszertárban Király-utcza 12. és Andrássy-ut 29., **Kerpel-féle** gyógyszertár Lipót-körut 28. szám és **Thalmayer és Seitz** uraknál.

Alapittatott 1865-ben.

A legjobb bel- és külföldi

zongorák, pianinók és harmoniumok

legolcsóbban kaphatók

Heckenast Gusztáv

zongoratermében

Budapest, IV. Gizella-tér 2.

(Váczi-u cza sarkán).

Ehrbar udvari zongoragyár **Schiedmayer és fiai** stuttgarti udvari zongoragyár magyarországi egyedüli képviselete. Valódi amerikai harmoniumok. 9318

Nagy kölcsönző-intézet. **Arjegyzék ingyen.**

Az anyatejet pótolja

Dr. Soxhlet tanár eredeti **tej-sterilizáló készüléke.** Egyedüli biztos mód a **csecsemők mesterséges táplálására.**

Képes ismertetést küld a főraktár:

KELETI J. BUDAPEST,

IV., Koronaherczeg-utcza 17.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető pár év alatt, rendkivül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik.** Ezer csemete elég 200 méterre.— **Ára 6 frt.** Nagy mulasztást követ el mindenki kinek örökös áthatlan kerítésre van szüksége, ha nem ezt alkalmazza, szikes, köves, homok, agyag-, nedves talajban is egyenlően tenyészik. Azért is terjedt ugy el, hogy alig van az országnak oly része, hol nagyban ne szaporitanák.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztositó voltánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Szines fénynyomatu **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kivül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt cimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll **kik rendelni semmit nem akarnak,** mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim: «**Ermelléki első szőlőoljtványtelep» Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.**

SEIDEL és NAUMANN-féle

golyó-csapágyas

IDEAL irógép

decimal tabulátorral.

Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország részére:

Feltünést keltő!

HCH. SCHOTT és DONNATH

Wien, III/3. Heumarkt 9.

Budapesti képviselőlég:

SZÉNÁSY BÉLA papiráruháza

IV., Ferencziek-tere 9. 9309

(Utánnyomás tilos.)

A HAJA UJRA NŐ.

Egy elökelő és a G. A. R. körökben igen nagy tekintélyben álló hölgy, daczára annak, hogy 50 éven felüli korban van, egy a kopaszságot gyógyitó uj csodálatos gyógymód használata folytán visszanyerte haját.

Próbacsomag ingyen és bérmentve.

J. S. W. urnő, a Swartz Corps No. 91, W. R. C. fizetőmesternője, kinek főszállása: New-Albany, Bradfort Co, Pa., U. St. o. A. dus hajnövését egy nagybecsü uj szernek köszöni, melyet egy gyógyszerész Cincinnatiban talált fel. Azon ajánlat alapján,

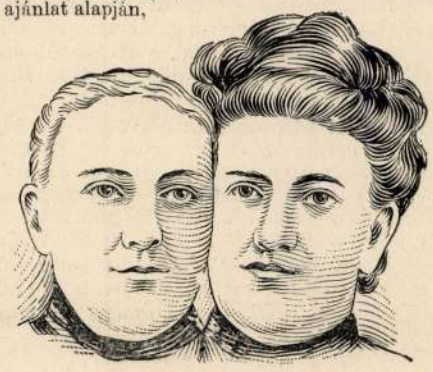

J. S. Weed urhölgy

hogy a készitményből ingyen szállittatnak próbák, Weed urhölgy használta a szert és habár ötven éves volt már, tehát oly korban, melyben a kopaszfejüség rendszerint gyógyithatatlannak tartatik, legnagyobb meglepetésére és örömére, csodálatos sürüséggel nöni kezdett a haja. Weed urhölgy szivesen engedte át nekünk lemásolás végett arczképét, és pedig egy korábbit, melyen korai kopaszsága látható és egy nemrégen levett fényképet, melyen a nagyhirü hajnövesztőszer csodálatos hatása látszik.

E szer viszketést és sürkéket is gyógyit, melyek biztos előjelei a beálló kopaszságnak, és erőben, egészségben tartja a hajtalajt. Továbbá visszaadja az ősz hajnak természetes szinét, ugyszintén sürüvé és fényessé teszi a szemöldököt és pillaszőrt. — Ha ön válaszadásra neve és lakásczimével egy 10 filléres levélbélyeget mellékel és azt az Altenheim Medical Dispensary 5080, Butterfield Building, Cincinnati, Ohio, U. St. o. A. czim alá beküldi, úgy bérmentve kapja ön a hires szernek egy ingyenes próbacsomagját házhoz küldve. — Tessék figyelembe venni, hogy a levélporto Amerikába 25 fillér; tessék a nevét tisztán és lakásczimét teljesen kiirni, hogy a kézbesitésnél tévedés ne történjék. — Különösen figyelmeztetjük, hogy a valódi Altenheim-féle hajnövesztőszer **kizárólag csak nálunk** szerezhető be, mivel **nincsenek ügynökeink.**

9505 *(Utánnyomás tilos.)*

Gaál Adorján,
hatvani
épitész
szül. 1863. Bpest.

Bpest. műegy. okl.
1888.

Kismarty Lechner J.
közlése.

1955. nov. 23.

Gaál Adorján,

hatvani

~~ejutess~~

feltö ejutö yapışk

tanár

+ 1902. apr. 1.

<Gaál Adorján>

építész

Könyve

<7> A budapest-

lipótvárosi zsidó

templom. 4-r.

Bp. é. n.

Gent (721)

13.

ágos bizottsága.

A beadvány { száma: 191
kelte: október 15 191 } 3
beérkezése: október 17 191

Mellékletek száma: 1

Határidő:

Előirat száma: 942/1910

Utóirat száma: 961/913

Exp. I. II. 191 } 3 X/24 hó

III. Gerecsének I átadatott 913. okt. 29.

Nagymélt. vall. és közokt. Min!

Gaal Adorján

hatvani

építész

rod

Nej Béla: Hat-

vani Gaal Adorján

meghalt. Építő

Ipar

1902. 14. sz. 86 l.

kénél / Arca/ a bolognai S.Dome-
o Pisano müve, a főjelenet felett
vénydiszek láthatók, amilyeneket
kisérletképen
után ~~xxxxxxxxxx~~ boldog Margit
zzel fogható támpontok hiányában
ni, vajjon ez a felső lezáródás
azdagon tagolt és diszitett már-
ig a gotikus stilus követelményei-
elő kialakitásban részesült. A na-
tevés mellett szól, bár rendesen
e oly gazdag és oly változatos, hogy
iákból sem lehet használható szabá-
re alkalmazni. Nagy általában ezt a
normáinak megfelelő alakban kell
nstruált alsó résznek az arányai is

A második példány átmérője az elsőével megegyező. Kora fiatalabb amazénál, mert — kivitele után ítélve — a XVII. század elejénél nem későbbi. Felületén ízléses lombdiszítés között négy kisebb dombormívű lófejet, vörös álékkövet, igaz gyöngyöket s türkiszeket látunk.

Nagyon kívánatos volna, hogy e két műbecscsel bíró érdekes ékszer, mely a hajdani királyföldi ötvösség virágzásának jellemző s méltó tanúja, valamely hazai múzeumban találná meg helyét s ne vándorolna ki, mint számos más társa, idegenbe, Angolországba.

Nagy-Szeben. *Sigerus Emil.*

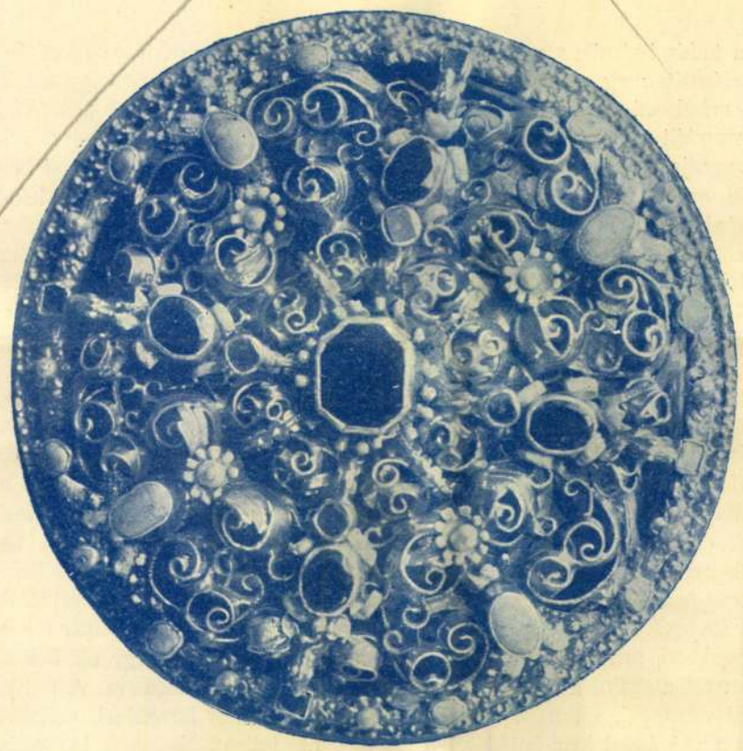

ERDÉLYI MELLBOGLÁR A XVII. SZÁZADBÓL.

GRÓF KÁROLYI ALAJOS PALOTÁJA.

Mint a tudós botanikus a virágokat és növényeket gondosan osztályozza és vizsgálja és nem elégszik meg a természetbarát egyszerű csodálásával, éppen így tesz a műértő is, aki a művészeti és műipari tárgyakat tanúlmányozza. A műértő nem éri be azzal, hogy a szemlélt műtárgy által okozott önkéntelen örömnek és jól eső érzésnek egyszerűen átengedje magát, hanem tudni akarja, hogy mit élvez, mi az, ami benne a jól eső érzést, az örömet gerjeszti. A műértőnek nem kell éppen tudósnak lennie, hogy ezek a kérdések felmerüljenek lelkében, mert a műérzékkel bíró laikus hasonló érzelmekkel eltelve áll meg a művészeti tárgyak előtt. Akinek a művészet iránt érzéke van, az a műtárgyat nemcsak eszköznek tekinti, mely benne kellemes érzést kelt, de egyúttal szellemét is foglalkoztatja s azt mint az emberi szellem megnyilatkozásának egyik lényeges elemét vizsgálja.

A szépnek szeretete mintegy vele született érzése a művelt lelkeknek s innen van, hogy az emberek általában ragaszkodnak a széphez s tehetségükhöz képest iparkodnak azzal minél közvetetlenebb kapcsolatba jutni. A lakásberendezések történeti fejlődésének tanúlmányozása világosan föltűnteti a törekvést, melylyel a szép szeretetéből kifolyólag a legrégibb időktől kezdve napjainkig iparkodtak annak kedvességét, mondhatnám otthoniasságát művészeti tárgyak felhasználásával emelni. Nemcsak a szó szoros értelmében vett művészet, de annak édes testvére: a művészi ipar is ebből az impulzusból táplálkozik. A lakások berendezésének művészete nemcsak az individuális fölfogás fejlődésének mérő foka, szoros összefüggésben van az az általános művészeti érzék fejlődésével is. A feudális középkor lovagvárainak és a rokoko palotáinak csarnokai és termei a műipar mesés kincseit rejtik magukban, melyeket mindegyik a maga módja szerint, de egy cél felé törekedve, iparkodott fölhasználni a lakó-helyiségek kellemességének fokozására.[1] A művelődési és társadalmi viszonyok változása más és más módú kielégítést követelnek művészeti tekintetben és a művészeti ipar fejlődése, egyes ágainak föllendülése vagy hanyatlása szoros összefüggésben van a kor divatos izlésével. Jóllehet az izlés divatos változása bizonyos művészeti periodusban aránylag szűk határok között mozog, az aránylag rövid időközökben föltűnő változások nem maradhatnak befolyás nélkül az azt kiszolgáló művészeti iparra.

A mai kor művészeti fölfogásának eklekticizmusa határtalanúl nagy igényekkel lép fel a műiparral szemben. Innen van, hogy az individuális eszthetikai érzék a műiparban is felülkerekedik. Lakószobáink mai berendezését vizsgálva, szintén eklektikus fölfogásra bukkanunk, melyben legújabban a nemzeti vonás kezd fölülkerekedni s hogy a művészeti ipar ebben a tekintetben is híven kiszolgál, az csak életerőssége mellett bizonyít.

Ha már az úgynevezett polgári osztályok lakószobáinak berendezése is bizonyos művészeti törekvést kezd föltűntetni, mennyivel természetesebbnek találjuk azt, hogy az előkelő társadalmi osztály ebben a tekintetben az oroszlánrészt magához ragadván, palotáit nemcsak a drágán összevásárolt műkincsek múzeumjaiként tekinti, hanem az előkelő műízlés templomaivá varázsolja.

Ebből a szempontból érdekes főúri palotáink berendezésével közelebbről foglalkoznunk e helyen, mert bár ebben a tekintetben nem dicsekedhetünk az ilyen berendezések sokaságával, de ami van, és ez a megnyugtató, minden tekintetben megállja helyét.

Károlyi Alajos grófnak Eszterházy-utca 40-ik szám alatt fekvő palotája eddig, szerencsétlenül kezelt, olajfestékkel durván bemázolt külsejével alig tűnt föl. Újabban az egész

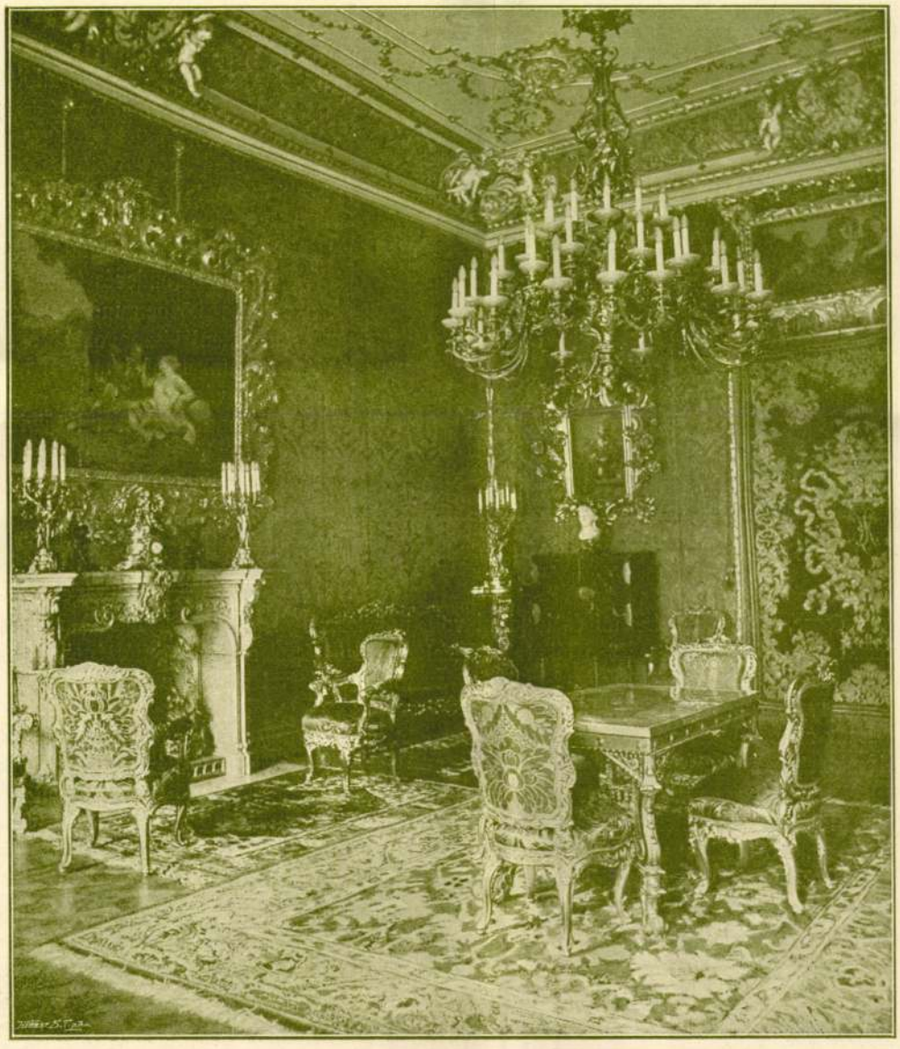

GRÓF KÁROLYI ALAJOS PALOTÁJA. — A ZÖLD FOGADÓ SZALON.

homlokzatot műkővakolattal vonták be s azóta a palota már külsejével is számot tesz az u. n. arisztokrata-negyedben. A palotát id. Károlyi Alajos gróf, majd később Károlyi Alajos gróf megbizásából Ybl Miklós építész tervei szerint 1861-ben kezdték építeni. A palota azonban csak részben készült el, mert fogadóhelyiségei, a dísztermek, pusztán maradtak. Ez utóbbiak befejezéséhez csak 1894-ben fogtak, amikor ifj. Károlyi Alajos gróf megbizásából Behr Lajos építész a belső részek kivitelét megkezdette. Nevezett építészt özv. Károlyi Alajosné grófnőnek Sir Arthur Ellis tábornok, a walesi herceg szárnysegéde ajánlotta, miután tőle Angolországban, Windsor lordnak palotájában, nagyszabású és előkelő ízlésre valló berendezéseket látott.

GRÓF KÁROLYI ALAJOS PALOTÁJA. A TÜKÖR-FOLYOSÓ.

Elismeréssel kell adóznunk Behr Lajosnak, aki Budapestre érkezvén, a berendezés terveinek elkészítése közben megismerkedett az itteni viszonyokkal s az összes munkálatokat magyar iparosokkal végeztette.

A berendezések keresztülvitelénél Behr kezei annyiban voltak megkötve, hogy özvegy Károlyi Alajos grófné, aki maga is kiváló műértő, Olaszországban való utazása alkalmával sok kiváló műbecscsel bíró régiséget vásárolt össze, azonkívül berlini és londoni volt nagykövetségi palotáiból is több régiség került Budapestre és ezeket a tárgyakat azzal a megbízással adta át építészének, hogy az egyes helyiségeket a fölhasználható tárgyak földolgozásával díszítse s a hozzá tartozó, de hiányzó részeket az eredetiek szellemében maga tervezze.

Behr sokoldalúságáról tesz tanúságot az a körülmény, hogy ő a hozzá kötött várakozásnak teljesen meg tudott felelni s az egyes helyiségek stílszerű díszítésénél pompásan beleélte magát az egyes stílusok szellemébe, mi által az egyöntetűséget sikerült elérnie.

A földszinti ebédlőterem díszítésének motivumát az itt fölhasznált s a XVI-ik századból származó értékes négy darab gobelin adta meg. S habár szívesen adózunk dicsérettel Behr rendkívüli ügyességének, melylyel a fal többi részétől hiányzó valódi gobelineket sajátkezűleg festett imitációkkal látta el, művészeti igazság szempontjából nem tartjuk követendő példának. Igaz ugyan, hogy ezek a gobelin-imitációk a magok nemében páratlan genialitással vannak festve, de éppen a tektónikai igazság hiányozván belőlük, a magasabb műízlés szempontjából alkalmazásuk ott és azon a helyen kifogás alá eshetik.

Eltekintve ettől, a terem arhitektónikus megoldása igen sikerült. A gobelinek harmonikus színjátéka igen ügyesen van ellensúlyozva a faragott díszszel ellátott fa-lizénákkal,

melyek, mint befoglaló keretek, egyúttal a fal egyhangúságát is kellemesen tagozzák. A famennyezet díszmélyedései részben a gobelinek egének színében vannak tartva, részben a gobelinkeretek játszi virágornamentikáját ismétlik s így az egész terem egyöntetű, harmónikus benyomást tesz, melynek ünnepélyessége semmit sem vesz el a családiasság melegségéből.

Az ebédlőből közvetlenül az úgynevezett zöld fogadó-szalonba léphetünk. A flórenci barok ízlésben tartott terem első pillanatra is megkapja a szemlélőt. Nemcsak kiválóan sikerült színharmóniája, de a benne elhelyezett berendezési tárgyak stílszerű összhatása is segíti emelni a kellemes benyomást. A zöld selyemmel kárpitozott falak, az aranyozott régi flórenci barok butorok, a villanyosságra berendezett világító fölszerelések diszkrét bronzszíne, a sárgás olasz márványkandalló egységes egészet alkotnak, a nélkül, hogy egyik vagy másik tárgy az egyöntetű harmóniát megzavarná. A stukk mennyezet, mely tisztán fölrakott munka, kissé élénkebb színben van tartva s különösen színesen alkalmazott virágfüzéreinek kellemes vonalai hatnak előnyösen.

Ebben a teremben a két ajtó fölött alkalmazott s az ajtó keretdíszszel mint supraport egybefoglalt olajfestmény régi mesterek műve. A harmadik ajtó fölé helyezett festményt az előbbiek szellemében maga Behr festette.

A zöld elfogadó szalonból közvetetlenül az úgynevezett tükörfolyosóra jutunk, mely a nagy táncteremnek mellékhelyiségét képezi s azzal egyöntetűen van kiképezve. A tükörfolyosó és a táncterem XV. Lajos-korabeli ízlésben van tartva. A gazdag pompát nagyban fokozza az a körülmény, hogy a tervező mind a két helyiséget színhatásra nézve olaszosan kezelte, amennyiben tudvalevő, hogy az olaszok a rokoko díszítéseknél több színt alkal-

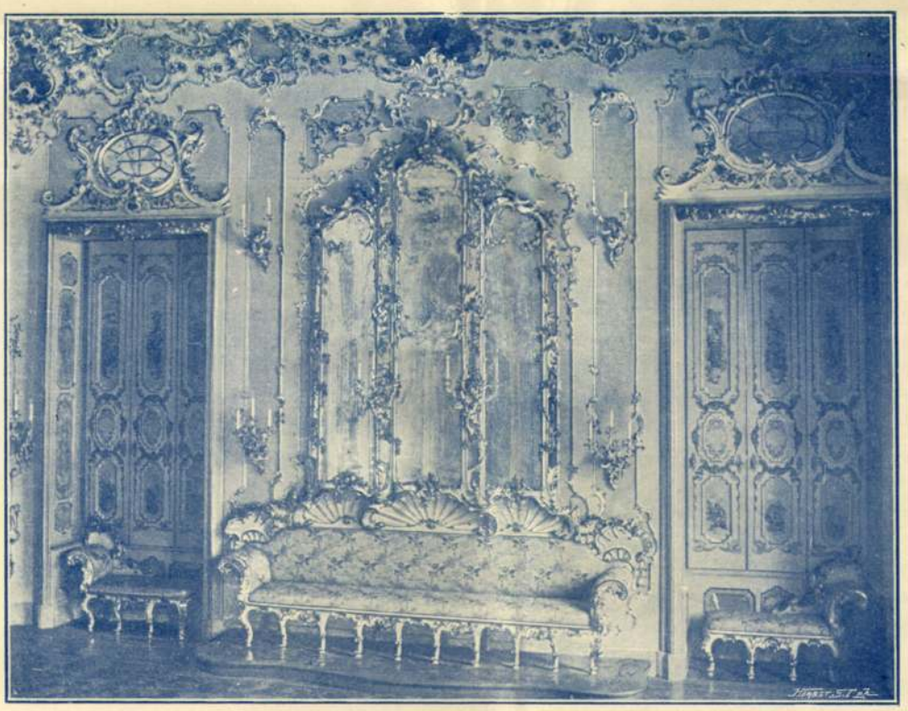

GRÓF KÁROLYI ALAJOS PALOTÁJA. A TÁNCTEREM TÜKÖRFALÁNAK RÉSZLETE.

maztak, mint a többi nemzetek. Nappali világításnál az élénk színhatás talán kissé zavarólag hat, de villanyos világítás mellett, mint aminőre a hatás számítva is van, meglepő. A táncterem berendezését Pianetti marchesának Jessy-i palotájából származott bútorok

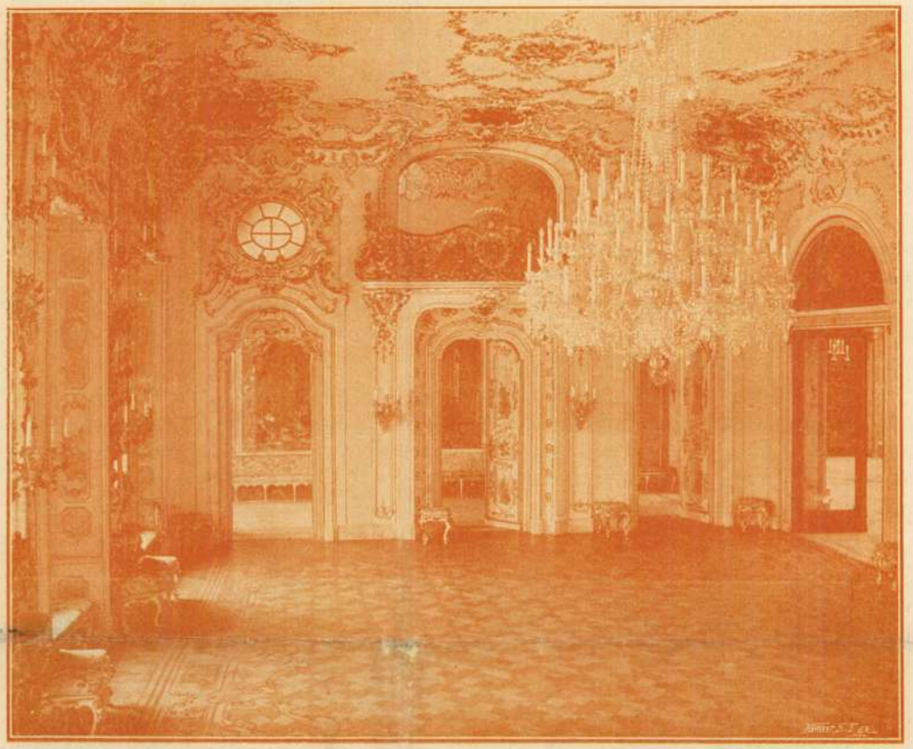

GRÓF KÁROLYI ALAJOS PALOTÁJA. — A TÁNCTEREM ZENEKARI EMELVÉNY FELŐLI NÉZETE.

képezik és ezek szellemében van a többi műtárgy is megoldva. A mennyezet, a falak, ajtók stb. díszítései annyira össze vannak forrva a beállított bútorzattal, hogy azok egymástól elválasztva szinte nem is képzelhetők. A mennyezet díszítésénél igen ügyesen vannak fölhasználva a bútorokon, tükrökön alkalmazott girlandok folytatásai, melyek részben a mennyezet kartusokban fölhasznált gobelinek amorettjeinek virágfűzéreivel is összefonódnak. A mennyezet sarkaiban alkalmazott áttört kartusok szintén gobelinekkel vannak díszítve, melyeknek amorettjei igen ügyesen alkalmazott valóságos függönydrapériák mögül kandikálnak elő, mely körülmény a mennyezet plasztikus hatását rendkívüli mértékben fokozza.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a zenekaremelvény aranyozott vasrácsozatát sem, mely tömör vasrudakból kovácsolva, úgy rajzának szépségével, valamint művészeti kivitelével, azonnal szembeötlik. Igen kellemes hatású a vasrács egyes részeinek emailszerű színezése is, mely különösen a terem kivilágításánál jut érvényre.

Tagadhatatlan tény, hogy az összes belső térhatások megoldásánál mindenütt üde fantázia érvényesül s a legapróbb részlet is elárulja a választott stílperiodus művészeti fölfogásának életeleven lüktetését.

H. Gaal Adorján.

A GYERGYÓSZÁRHEGYI ALKOTÓTÁBOR 2000-BEN KÉSZÜLT ALKOTÁSAINAK KIÁLLÍTÁSA

KRITERION ALAPÍTVÁNY DÍJAI

Kriterion Galéria
2001. március 9. – április 5.

Márton Árpád laudációja

Sokszor elgondolkodom azon, vajon kiszolgáltatottságunk következménye-e vagy éppen gazdaságunk jele, hogy művelődéstörténetünk annyi jelképembert tud felmutatni. A most – hál' Istennek művészi alkotóereje teljében – megkoszorúzott Márton Árpádot én már régóta közéjük számítom, hiszen ő tevékeny festői, művészetszervezői és -oktatói munkájával évek, sőt évtizedek óta példát ad emberségből, a szülőföldnek való elkötelezettségből, az alkotásba és az ifjúságba vetett hitből. A távolabbi utókor valószínűleg Márton Árpád festményei alapján ítélheti meg ennek az évezred utolsó napjaiban szövegezett állításnak az igazságát – mert hiszem, hogy unokáink nemzedéke és az utánuk következők is a magukénak fogják érezni, vallani ezt az alapvetően bartóki ihletésű, Nagy Imre és Nagy Albert meg Nagy István örökségét valamiképpen folytató piktúrát.

A kenyeret adók tiszteletében megragadható táblaképek alkotójáról nemrég közvetlenebbül szólhattam, a hatvanéves Márton Árpádot köszöntő csíkszeredai szép ünnepen, a válogatott képek közelében. Ott, ahol a tekintélyes korba átlépő művész-tanár tanítványai is jelentős számban megjelentek. Most egy másik jelképpé vált helyszín, Gyergyószárhegy kötelez megszólalásra. Ahhoz ugyanis, hogy Szárhegy – a történelmi emlékek birtokában – az erdélyi művelődésnek kortársi fóruma lett, Márton Árpád számottevően hozzájárult. Ő a Barátság Alkotótábornak már művészi jelenlétével, rangjával hitelt adott – a barátság lényegének hirdetéséhez járult hozzá. Meggyőződésem, hogy minden ilyen jellegű kezdeménynek akkor van, akkor lesz holnapja, ha Márton Árpádhoz hasonló alkotó emberek vállalják magukra a terheket, másképpen a jelent és a jövőt.

KÁNTOR LAJOS

Gaál András laudációja

A klasszikus értelemben fogant szellemi alkotás mindenekelőtt és mindenekfölött egyénhez kötött. Az ember jár-kel, töpreng, keresi a szavakat, keresi a színeket, a dallamokat, és várja vagy kicsikarja az ihletnek azt a pillanatát, amikor nem ezt, hanem amazt teszi a másik helyére, és az okot meg lehet ugyan magyarázni, de sohasem a maga teljességében. Az alkotás titokzatosságában mintha egy icipicit ránk villanna a fény a Teremtés nagyszerűségéből és utolérhetetlenségéből, talán ez az egyetlen igazi viszonzása annak, hogy az alkotó ember a számára ugyanúgy kiszabott időben miért keresi mindig a mást, miért nem akar ugyanaz lenni és miért képtelen szabadulni a szellem olykor nagyon is fárasztó nyugtalanságától.

Ebben a felfogásban Gaál András, a gyergyói–csíki festő természetesen még le nem zárt, de Csíkszeredától Barcelonáig, Marosvásárhelytől Washingtonig átívelő kiállításaival, képeinek sokaságával, munkásságának következetességével és töretlenségével olyan életművet teremtett, amelynek ihletett méltatásai már ott sorjáznak nem csupán katalógusok és folyóiratok tucatjaiban, hanem tanulmányokban és monográfiákban, az

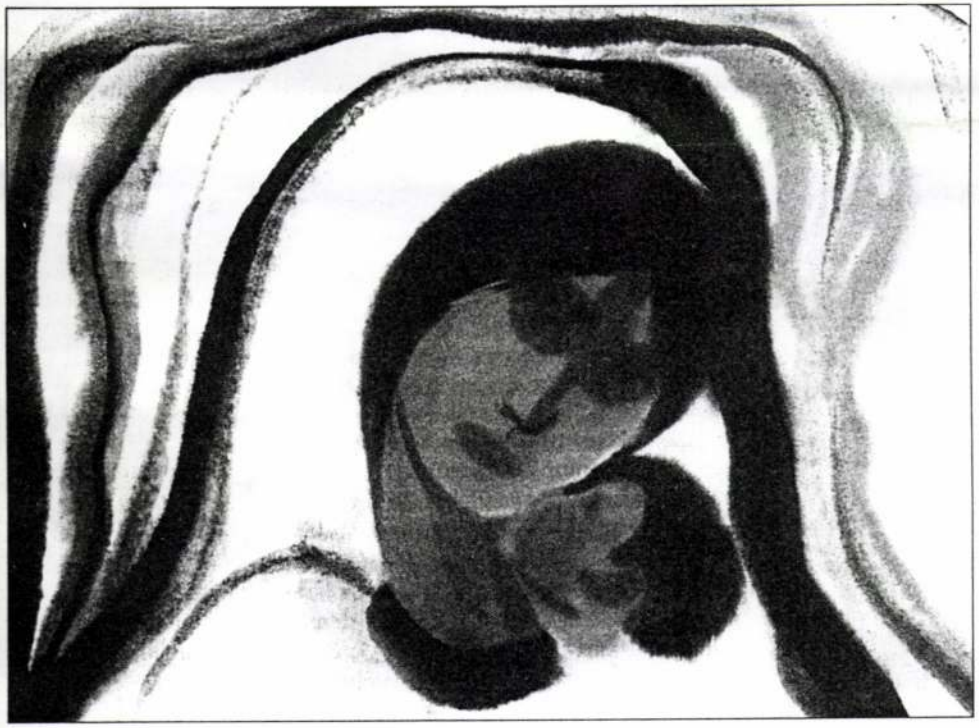

Gaál András: Anyaság, akvarell, 1977. *Fotó: Balási Csaba*

EMKE Szolnay-díjában és több más kitüntetésben. Következésképpen a ma esti „laudator temporis acti", azaz az elmúlt idő dicsőítője nem a jól ismert és elismert festőt köszönti most, hanem azt a képzőművészt, aki egyéni alkotómunkáján túl, rövid megszakításokat leszámítva, negyedszázadon át képes volt Gyergyószárhegyre vonzani az erdélyi és romániai festők, grafikusok és szobrászok színe-javát és olyan gyűjteményt teremteni, amely értő és gondoskodó kezekben nem csupán Erdély jelenének, hanem Erdély jövőjének is igazi kincse maradhat. Valamikor a hetvenes évek második felében, már nem éppen kezdő újságíró koromban, ezeket a szavakat írtam: „Ha egy alkotótelepnek is lehet művészi hitvallása, akkor a szárhegyinek föltétlenül ez lenne: 1974 és 2000 között, tehát negyedszázados időszakban meghívni az ország legjelentősebb képzőművészeit, hogy az így elkészített és a Szárhegyen maradt művek maradandóságán keresztül nyújtsák majd keresztmetszetét az ország huszonöt éves képzőművészeti életének". Hogy stílszerű maradjak, akkor még csupán arra gondoltam: „laudanda est tamen voluntas", azaz már az akarat is dicséretes. Ma már azonban a kétezredik év talapzatáról nyugodtan, hitelesen és tiszta szívvel elmondható: Gaál Andrásnak, fáradhatatlan szervezőmunkájának, emberi tartásának és kitartásának, a különböző temperamentumú művészeket nem is olyan könnyen összetartó kiegyensúlyozottságának és a mások alkotómunkája iránti nagylelkű és nemes alázatának is köszönhető, hogy mindezek a szavak testet öltöttek és immár nem csupán elmondhatók, hanem láthatók, megnézhetők, fényképezhetők, filmezhetők és sokszorosíthatók. Ötszázan–hatszázan – vannak minden bizonnyal jóval pontosabb statisztikák is –, talán ennyien alkottak Szárhegyen az elmúlt negyedszázadban. És Gaál András nem csupán meghívott, nem csupán tárgyalt ilyen meg amolyan szövetségekkel és bizottságokkal a háttér biztosításáért, nem csupán beszerezte a művészet nélkülözhetetlen földi kellékeit, a papírt, a vásznat, a festéket, a követ és a márványt, hanem, ha kellett rámázott, cipekedett, szállított, és teszi ezt azóta is: óvja és menti nem nagy szavakkal és fellengzős szólamokkal, hanem két keze munkájával mindazokat az értékeket, amelyeket a több mint ezerszáz, Gyergyószárhegyen összegyűjtött alkotás jelent. Szűkebb és jóval tágabb európai környezetünkben is alig létezik olyan művésztelep, ahol a kezdetektől fogva minden munkát megőriznek és számon tartanak. Szárhegyen azonban ez történt, és az utóbbi években ezért lehetett Erdély különböző városaiban vagy akár külföldön is több kiállítást rendezni a szárhegyi anyag válogatásaiból. Ennek az alkotói kincsnek az egyben tartása nem volt könnyű és nem volt egyszerű sem a közelmúlt parancsuralmi témák felé irányító kényszerében, sem a demokrácia nyitott, de kevésbé demagógnak várt világában, amikor jó néhányan valamiféle újtulajdonosi felsőbbrendűséggel csupán előnyeit óhajtották élvezni mindannak, amit mások teremtettek, és attól sem riadtak volna vissza, hogy a jelen

apropénzére váltsák a jövő felbecsülhetetlen örökségét. Gaál András és műgyűjteményt teremtő társai számára azonban Szárhegy huszonöt esztendő után, a művészvilág és a művészetek új társadalmi helye megtalálásának útvesztőkkel teli folyamatában továbbra is az alkotás lehetséges kerete. Nem csupán a múlt, nem csupán a jelen, hanem az eljövendő nemzedékek közös értéke, és a Kriterion-koszorú nem más, mint szerény jelzése ennek az időn átívelő, emberi tenniakarásból és ügyszeretetből megalkotott napsugaras szerkezetnek.

Egykoron laureátusnak, babérkoszorús költőnek nevezték a rímek és a vers szabályos lüktetésének kiváló mestereit. Azt hiszem, nagyon kell örülnünk annak, hogy köztünk van most két Kriterion-koszorús festő is!

SZÉKEDI FERENC

Zöld Lajos laudációja

Vannak emberek, akik munkásságukkal kisebb-nagyobb közösségek, vidékek, régiók életét és jövőjét tudják jótékonyan befolyásolni, meghatározni. Rendkívül érdekes megvizsgálni (hiszen tanulságok megfogalmazásával járhat), honnan merítettek erőt és gyakran konoksággal határos kitartást munkájuk kiteljesítéséhez; honnan ered a közösség- és intézményépítéshez szükséges merészségük, miben gyökerezik eszmeiségük. Zöld Lajos tervei és megvalósításai egy egész régiónak nyitottak távlatokat; életútja éppen ezért rendkívül tanulságos.

Be lehet-e mutatni bárkinek is a pályáját néhány adat felsorolásával, leírható-e bárkinek is az élete szócikknyi tömörséggel? Egy-egy száraz adat valójában többesztendős munkát is jelenthet, nyugtalan tépelődést, kudarcokat, kisded örömöket. Zöld Lajos példája is ezt mutatja: hiszen csupán a szárhegyi alkotótábor egy évtizedeket átölelő gondolat megvalósulását jelenti. Az alkotótábor létrehozásának ötletét 1912-ig visszavezethetjük; a csíki sajtóban ekkor indítványozták egy festőiskola és művésztelep fölállítását. Három évtized múltán a mintagazdaságot berendező Nagy Imre kívánt festőtelepet alapítani, ezúttal Csíkszereda szomszédságában, Zsögödön, de a terv megvalósítását a háború gátolta meg. A hetvenes évek elején aztán Gaál András próbálta megvalósítani a régóta dédelgetett tervet. Előbb Zsögödön kívánt alkotóházat építeni, majd a csíksomlyói, Kós Károly tervei szerint emelt Kalot épületében próbált berendezni nyári művésztelepet. És csupán ez újabb kudarc után, Zöld Lajos lelkes munkavállalásának köszönhetően lett végül a művésztelep színhelye a gyergyószárhegyi ferences kolostor.

„Tudatos lokálpatriotizmusról szó sem lehetett – emlékezett vissza táboralapítási szándékára egy korábbi beszélgetésünkkor. – Talán az édesapám által lelkünkbe táplált közszékely-tudat, a Zöld Péterig nyúló családfa, a kolostor kertjéből lopott nyakaskörték íze, a romos Lázár-

Gaál András

Fekete Miklós

1960 február 10-én született Csíkszeredában (Hargita megye). 1988—ban fejezte be tanulmányait a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán. 1990-től Csíkszeredában él és a helyi művészeti iskola rajztanára. 1982-től rendszeresen szerepel a megyei tárlatokon (Csíkszereda, Marosvásárhely). Egyéni tárlatai: Csíkszereda (1982, 1984, 1990), Marosvásárhely (1987), Kolozsvár (1988). Csoportos kiállításon Kolozsvárt (1988, 1990), Marosvásárhelyt (1989), Csíkszeredán (1989) szerepeltek képei. 1991-ben részt vett a sepsiszentgyörgyi 2-ik nemzetközi kortárs művészeti kiállításon (Médium 2). 1990-ben a gyergyószárhegyi és 1991-ben a makói művésztelep résztvevője volt. Monumentális munkáját (zgrafito 3x7 m) a kolozsvári Elektrotechnikai Fakultáson 1988-ban készítette.

Address
4100 Miercurea-Ciuc
Csíkszereda
Pţa Majláth Gusztáv
4/B—13
Tel.: 958—12831
Romania

Ülő nő
olaj, farostlemez
65x50 cm

Address:
4100 Miercurea Ciuc
Csíkszereda
Str. Petőfi 10/19
Tel.:958—11796
Romania

Ruszén házak
pasztell
50x70 cm

Gaál András

1936 március 9-én született Gyergyóditróban (Hargita megye). 1959-ben fejezte be tanulmányait a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán és ugyanez évtől a csíkszeredai művészeti iskola rajztanára. Rendszeresen szerepel országos és megyei kiállításokon: Marosvásárhely, Bukarest, Csíkszereda. Egyéni tárlatai: Csíkszereda (1964, 1968, 1978, 1983, 1984, 1986), Marosvásárhely (1968, 1987), Kolozsvár (1978), Sepsiszentgyörgy (1973), Brassó (1968), Gyergyószentmiklós (1978, 1986, 1991), Debrecen (1991). Csoportkiállításon Magyarországon, Spanyolországban (Juan Miró rajzbiennálé-Barcelona), Lengyelország és az Egyesült Államokban szerepeltek képei. Több nemzetközi művésztelepen vett részt: Hajdúböszörmény (Káplár-díjas, 1972-1973), Nysa (1984), Hortobágy (1991, 1992), Kárpátalja (1991). A gyergyószárhegyi Barátság művésztelep egyik alapítója 1974-ben és azóta a telep művészeti irányítója. Monumentális munkái: Csíkszereda (1967—Művelődési Ház mozaikja), Gyergyószentmiklós (1974—Művelődési Ház mozaikja), Tusnád fürdő (1987—Katolikus templom vitrói).

12 erdélyi lépőművész.
Bp. 1992

GAÁL ANDRÁS - festő

Kelet-Magyarország
1996.07.20.

TÁRLAT

Vajai termés

Az idén immár harmadik alkalommal rendeztek Nemzetközi Képzőművészeti Alkotótábort Vaján. A kastélymúzeum és baráti köre — a helyi önkormányzat elkötelezett támogatásának köszönhetően — a teremtő együttlétre tizenkét festőművészt hívhatott meg. Az alkotótelepnek a többi képzőművészeti táborhoz képest némiképp eltérő atmoszférája, arculata alakult ki. A közösség vezetője, Madarassy György nyíregyházi festőművész erről a következőket mondta: A munka mellett gyakran ülünk le beszélgetni, vitatkozni, ami szintén inspirálja a tevékenységünket, a művészek gondolatait. Az időközben kapuját már bezárt alkotótelepet több hónapos előkészítő-szervező szorgalmatoskodás előzte meg. Az egy héten át tartott alkotói folymatok eredményeként számos értékhordozó, kvalitásos kép született. A művészek — mind a honiak, mind pedig a Kárpátaljáról és Erdélyből érkezettek — a szíves vendéglátás fejében a vajai képtárban hagyott műveikel gazdagították a múzeum gyűjteményét. A tábori termést — a hagyományoknak megfelelően — tárlaton tekinthette meg a közönség.

Suciu Nicolae: A stég

Gaál András: Vajai táj

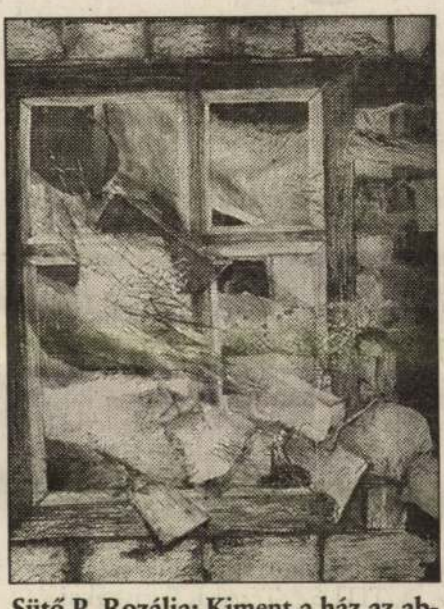

Sütő P. Rozália: Kiment a ház az ablakon

Márton Árpád: Vajai park

Elek Emil reprodukciói

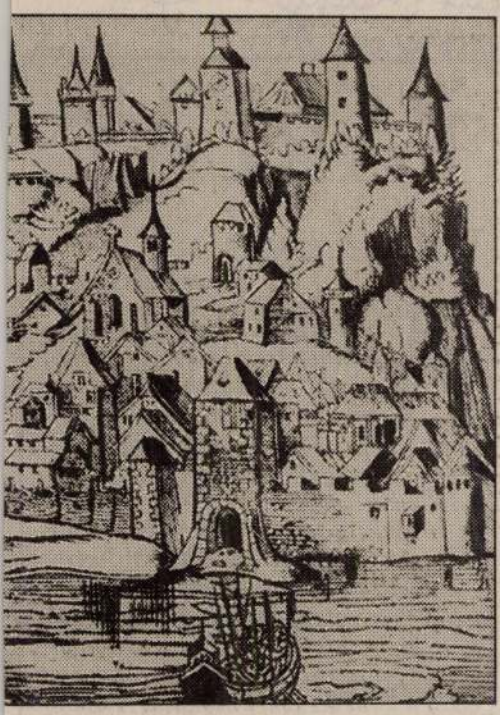

Belánszky-Demkó Péter reprodukciói

ai hadtest táborát, melyet a várból kirohanó keresztesek segítségével sikerült elfoglalni. Erre a szultán a ruméliai hadtest lovasságával megindult a győztesek ellen, védtelenül hagyva féltett ágyúit. Hunyadi, felismerve a hirtelen jött lehetőséget, lovasságát összeszedve rácsapott az oszmán ágyúállásokra, a „a tűzokádó sárkányokat" megfordította, amelyek most már a törököket bombázták. Időközben a várból kitört lovasság a törökök jobbszárnyát támadta. A két tűz közé szorított oszmánok nem sokáig állták a sarat, súlyos veszteségeket szenvedve megfutamodtak. Futott a sereg, futott a sebesült szultán is, dárda érte a combját, visszahagyva ostromgépeit, kincseit, 24 000 elesett török katonát.

„Ilyen eredménnyel harcolt a törökök császára a magyarokkal Nándorfehérvár vára alatt. És őt, aki hencegő lélekkel és gőgös szemmel uralkodni akart az egész földkerekség felett az Isten ítéletére egy parasztokból álló sereg... legyőzte. És ő, aki sok kürt és sok dob hangjának kíséretében nagyon is vidáman jött, szomorúan, az éj csendjének leple alatt, gyalázatosan futott el." — írta a kortárs, Thúróczy János: A magyarok krónikájában.

A győztes hadvezér azonban nem sokáig élvezhette a siker gyümölcseit; a pestis őt is elérte, s néhány napos szenvedés után, alig három héttel élete legnagyobb diadala után, augusztus 11-én Zimonyban elhunyt. Harcostársa, Kapisztrán János, csak két hónappal élte túl, október 23-án halt meg az újlaki ferences rendházban.

A világraszóló győzelem emlékére rendelte el a pápa, hogy ezentúl minden délben, minden templomban konduljanak meg a harangok!

dégváró

s a falvak közti ellentét, könnyebben negértik egymást. Azt persze senki nem llítja, hogy a falusi turizmus csoda, de z biztos, hogy több mint szobakiadás. egíthet a családoknak a több lábon álásban. Hiszen a szállásadáson kívül a aját termelésű javaikat is értékesíthetik. gy az anyagilag bizonytalanná váló emberek helyzetén is lehet enyhíteni. Jelenleg tizenegy önkormányzattal dolgozik a Tiszatér TFT egy Phare által is támogatott komplex idegenforgalmi fejlesztési programon. Abban a térségben a közös ronzerő a Tisza, a folyó és a mellette lévő zöld folyosó adja a fejlődési lehetőséget — kitűnő adottságok vannak a nonád és gyermektáborok, a vízi bázisok, pioházak, vízi és lovastúrák, helyi és vándorkiállítások, üdülőfaluk szervezéséhez. A TITUSZ Térségi Turisztikai és Marketing Iroda a térség idegenforgalmi vállalkozások létrehozására, képzésére, szaktanácsadásra és piacra juttatására szakosodott, miközben készítik a térség adottságait és szolgáltatásait bemutató invitatív és informatív útikönyvet, mely tájékoztatja a térségbe érkező turistát.

— Akkor érzem jól magam, ha mosolyogni látom az embereket. Fontosnak tartom, hogy a szakma elismerje a falusi turizmust. Egy alulról szerveződő civil szervezetet kell elfogadtatnunk, s ez csak akkor megy, ha mindenben igyekszünk a legjobbak lenni és szakszerűen felkészülve minőséget kínálunk.

GÁL ANDRÁS

Új művészet

1999 / július

12.o.

a levélen, a helynév értelemszerű kiegészítés;
: tervezett zengővárkonyi látogatásának leg-

ző, színigazgató. 1901-től a Nemzeti Szín-
ik alapítója, - ezidőből származik FL-sal
a Nemzeti SZínház i11. az Operaház rendezője
agyar SZemle c. folyóiratot, amelyben
Firenzei időzése idején FL ismertette meg
raigh-gel, megalapozva későbbi szoros
gy mellett Hevesi volt az A SZellem har-

GAÁL András

Burján Gál Emil: Szín-akusztikák.
= Korunk, 1988, 7. 519-521. ill.

45 n / M

GAAL Andrés

Bunjár Gál Emil: Szín-alkotók.
= Kovacs, 1988,7. 513-521. ill.

45 r | M

GAÁL ANDRÁS

ÚJ MŰVÉSZET

2000/OKT.

P - 9765

31.0.

VÁN - FÜLEP LAJOSNAK (1 sor

Pest, 1935. XI. 7. →|

int zavarom, fontos, életbevágó kér-

nazom; nevemet ifjukoromban megváltoz-
nem vált javamra egyik sem; most
i.

ök. Szentistvánkor találkoztam meny-
szói konferenciáján, azóta állandóan
ogy a gyermek református; minthogy
rmátus
örnyezetben fordultam meg, mióta
Nem véletlen, hogy éppen Nagytisz-

GÁL ANDRÁS

ÚJ MŰVÉSZET

2000/máj.

P - 9765

28.o.

közvetett erkölcsi haszna van i
azt mutatja, hogy ha a reális á
tudomásom ellenére nem tudok má
/tehát a részvényes, a bank vag
zéről szó - akkor még a bérmunk
Nem mindenki vállal és vállal
mint Földessy egy általa hely
most volt olyan esetem, amikor
meg nálam két könyvet, mert -
kérni egy könyvét, amikor a h
kaphatók. A szebb kiállitás ne
igy eladhatatlan. Igaza van ne

Persze ha a kiadás nem Pudlspr

GAÁL Anna

Szekernyés János: "Egy Nicolaitás anyagával jöttem fel a bánpéből" [interjú] = A hét, 1985. okt. 31. 6-7. ill.

5 -

tilos. A leltárkönyvi bejegyzések-
dó tintát vagy golyóstollat kell
a, a bejegyzések olvashatóságára
A hibák kijavitását áthuzással és
javitás tényét a "Megjegyzés" rovat-
olni kell. Dettó jel alkalmazása a
se, témája, helye/ tilos, rövidité-
het alkalmazni.
tonokat biztonsági zárral ellátott,
n, zárt helyiségben kell tárolni.
a kutatás számára hozzáférhetővé
csoport helyiségeiből kivinni, köl-

itőjének elő-

lyének megálla-

Ha a fényképész

sznek más objek-

el kell tekinteni.

készit az éves

ja a leltárköny-

jének megfelelően

reviziót a gyűjte-

végzi.

GAÁL ANDRÁS

Új KELET 1996. IX. 18

Korona-kiállítás

Új Kelet-információ

Gaál András festőművész kiállítását nyitja meg a pályatárs, *Madarassy György* a Korona Hotel aulájában szeptember 19-én, délután fél öttől. A tárlat október 3-áig látható.

G

Gaál Alajos (Gyergyóditró, 1889. aug. 21. — 1967. nov. 30. Budapest) — szerkesztő, közíró. ~ Endre öccse. A Székelyudvarhelyi Római Katolikus Főgimnáziumban érettségizett, orvosi diplomát a kolozsvári egyetemen szerzett. 1918-tól Gyergyóalfaluban járási, 1924-től Gyergyószentmiklóson körorvos. Mint a Székely Szó politikai hetilap szerkesztője (1925—30) a székelység gazdasági helyzetével és ügyeivel foglalkozott. Önállóan megjelent *Jegyzetek Gyergyó gazdasági csődjéhez* c. tanulmányában feltárta a gyergyói székelység elszegényedésének okait és a felemelkedés útját az iparosításban jelölte meg. Novelláit, alkalmi színdarabjait a Keleti Újság, Erdélyi Szemle, Független Újság, Pásztortűz közölte. Dávid Istvánnal közösen szerzett *Székely guzsalyos* c. daljátékát 1935-ben mutatta be a kolozsvári Magyar Színház.

Gaál András (Gyergyóditró, 1936. márc. 9.) — képzőművész. A marosvásárhelyi Művészeti Líceumban, majd a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán végezte festészeti tanulmányait. 1959 óta rajztanár Csíkszeredában. Az Országos Képzőművészeti Szövetség megyei fiókjának elnöke, a gyergyószárhegyi Barátság Képzőművészeti Alkotótábor vezetőségi tagja. A Hargita napilap grafikai szerkesztője (1973) és állandó munkatársa. Címlapot tervezett a *Hargita Kalendárium* és *Hargita megye útikönyve* számára; irodalmi művekhez készült rajzait, illusztrációit és művészeti tárgyú írásait a Hargita, a csíkszeredai középiskola Lyceum c. lapja és A HÉT közli. Portrékompozíciót festett Ady Endréről (1977), elkészítette Szabó József színi rendező portréját.

Székely János: *Egy rögeszme genezise.* 1978. 318—22. — Csire Gabriella: *Egy művész hétköznapjai.* Előre 1982. okt. 22.

Gaál Endre (Gyergyóditró, 1882. máj. 11. — 1950. szept. 12. Gyergyóditró) — közíró. ~ Alajos bátyja. A polgári iskolát szülőhelyén, jogi tanulmányait Budapesten és Bécsben végezte. 1910-től Csík vármegye al-, majd főjegyzője, a Székelység c. lap szerkesztője, 1918 után ügyvédi pályára lépett, a Csíki Magánjavak vagyonkezelője 1923-ig. Írásaiban gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Munkái: *Harc Borszék-fürdőért* (Csíkszereda 1922); *A csíkmegyei volt székely-határőrezredeket alkotott községek székely*

GAÁL András graf.

RMIL. 2.

GAÁL ANDRÁS

Kelet-Magyarország

1986. 10. 07.

TÁRLAT

Gaál András képei

A festő

Anyíregyházi Hotel Korona második alkalommal volt házigazdája a Gyémánt Galéria tárlatának. Két héten át a szálloda előcsarnokában tekinthették meg az érdeklődők Gaál András festőművész kiállítását. A gyergyóditrói (Hargita megye, Románia) születésű, jelenleg Csíkszeredán élő és alkotó festő a bemutatóra két tucatnyi olaj- és pasztellképét küldte el. A hatvanas-hetvenes években az akvarellben új stílust kísérletezett ki. Történet nélküli képeinek elemeit expresszív színek és mértani formák fogságába zárja. Festményein egyre inkább közelít a gesztusfestészethez, képein a színek veszik át a vezető szerepet. Ecsetkezelése laza, belső ösztönök által vezérelt; ennek „végeredménye" a szuggesztív, drámai hatás. A művész-tanár kedvenc témáit a gyönyörű erdélyi táj szolgáltatja, portrékat ritkábban fest. Műveit egyéni és közös tárlatokon több ország közönsége ismerhette meg. Gaál fontos szerepet tölt be az erdélyi magyar képzőművészeti életben. Tagja és megalapítója a Hargita művésztelepnek.

Tisza-tó

Zsuzsa

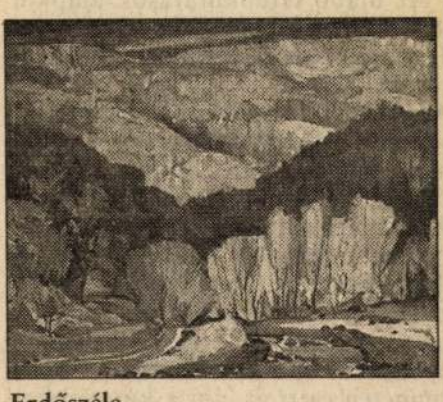

Erdőszéle

Harasztosi Pál reprodukciói

országában

Csutkai Csaba felvétele

említettem, milyen fontos, hogy a kép sokáig hasson. A kiállított képek között van egy amelyikhez majdnem mindig visszatérek. Egy csendélet. Roppant egyszerű egy tálcán kancsó, csésze, kavics, barna és fehér vörösökkel. Nagyon régen Csutkai Csaba lefényképezett néhány fonnyadt almát, gyűrött papíron a piacon. Amikor megláttam, Cezanne jutott eszembe. Most amikor számtalanszor megnézem ezt a képet, nem jut eszembe más, csak a fotós.

A kiállítást a Jósa András Múzeumban a Kodály iskola vezetése szorgalmazta.

Papp D. Tibor

... kutatója

kalmazzák a szélerózió elleni védekezés módszereit. A homokmozgás és a deflá-ció témakörében végzett kutatómunkája összegezéseként 1974-ben elkészítette és sikeresen megvédte „A futóhomok mozgásának törvényszerűségei és védekezés a szélerózió ellen" című akadémiai doktori értekezését.

A kutatások alkalmával szükségképpen kapcsolatba került a magyarországi löszök problematikájával és sokat tett azért, hogy az alföldi löszök típusait a korábbiaknál pontosabban tipizálhassák. Hazánkban elsőként határozta meg néhány alapvetően fontos löszréteg és fosszilis talaj korát. A nyírségi és a bodrogközi homokbuckák fosszilis talajaiban talált faszenek radiokarbon vizsgálatával sikerült megállapítania a futóhomokmozgás periódusait és a buckák korát. Az újabb terepkutatások alapján fényt derített a késő-glaciális időszak éghajlatváltozásainak geomorfológiai jelentőségére.

Meghívott tanárként a hetvenes, nyolcvanas években a Bessenyei György Tanárképző Főiskola Földrajz Tanszékén is tanított és aktívan segítette a tanszék tájkutató munkáját. A professzor ez év novemberében lesz 70 éves. Az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete a napokban tiszteleti taggá választotta. Az évek nem múlnak el nyomtalanul, a közelmúltban súlyos szívműtéten esett át, ám a kutatásokat továbbra is folytatja.

GAÁL András festő

Gaál András: Csiki ablak a világra.
= A Hét, 1985, febr. 7. 6-7. ill

1945 →

tározása, raktározása, megõrz
számára, hozzáférhetõvé tétel
bonyolitása. Munkáját teljes

A fotótárnak a következõ

- saját negativjaink /ide

GAÁL András *42, 52, 88, 135, 137, 138,* **48**
Gyergyóditró, 1936. március 9.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

kokat. A karácsonyt Kölnben töltötte
ajd télviz idején útnak indult Gniez-
harminc harcos és két pap kiséreté-
dalbert itt néhány napig prédikált
három hittéritő a tengeren kelet
t pontosan azonositani a kihajózá-
g Gdansk közelében lehetett. A há-
visszafordulásra akarták kénysze-
23-án kora hajnalban dél felé út-
ásra érve egyikük bemutatta a mise-
k, s közben meglepte őket az álom.
kor nyolc, állig fölfegyverzett po-
jük, s egyben pogány papjuk szúrta
lbert testébe, a többi hét követte

Gaál András 1.

GAÁL ANDRÁS: Tompa László

Igaz Szó 1969 VIII. sz.

7.

tűznél, a tegnap este óta száradó bakancsát húzta, s ha a bakancs nem szorított túl erősen — külön öröme volt Gábornak, hogy nagy lába volt, jogot érzett arra, hogy hatalmasnak higgye magát — akkor a ropogó tűz, a friss mosdóvíz, visszaaludt anyja, húgai szép, nyugodt szuszogása, az ablakon beszüremlő csendes szürkület keretébe foglalt lélek nem talált nyugodtabb pontot a szép, egyelőre gondok és gondolat nélküli révületre, mint ezeket a hajnalokat . . ."

. . . Itt vége szakad a visszaemlékezésnek. Váratlanul, mintha vihar tört volna derékba egy májusfát.

Talán éppen elhurcoltatása előtt írta ezeket a sorokat. Ki tudja . . . Az irodalomtörténeti értékű dokumentum féltő kezek jóvoltából megmaradt, hogy kitöltsön egy lélegzetnyi űrt arról az EMBERRŐL, aki fenntartás nélkül vállalta a hargitai fenyő sorsát. Emlékét kegyelettel őrizzük, ahogy szavát, mozdulatait, mosolyát keressük az évtizedek távolában.

Reméljük, ez a dokumentum is — társaival együtt — hamarosan méltó helyet kap egy gyergyószentmiklósi Salamon Ernő-emlékházban.

ZÖLD LAJOS

Nem a pillanatnyi benyomás foglalkoztat, hanem az örökérvényű kifejezésre való törekvés. Súlyos tömörséggel, kevés részlettel alkotni meg a képet, de mindig a realitásból kiindulva. Vázlataim a helyszínen készülnek, nem naturalista módon, hanem geometrikusabb, átfogóbb jelleggel. A föld, a mező, a csíki ember, ház, fák és dolmboldalak egymásba ívelése foglalkoztat.

Mindazt, amit évek alatt az akvarellek hosszú során kikísérleteztem, olajképeimen akarom továbbvinni, nagyobb lélegzetű kompozíciókban.

GAÁL ANDRÁS

Mint a nagybányai festőiskola volt növendéke, hű maradtam a mai napig hozzá, hagyományai továbbfejlesztőjének tartom magam. Természeti élményből fakadnak képeim, de nem vagyok ellene a modern irányzatoknak. Hittel hiszem, hogy ha a piktúrában a szépet akarjuk tolmácsolni, szebbet nem tudunk adni, mint amit a Természet produkál. Régies szemlélet ez, tudom, — de hát én sem vagyok fiatal. Műterem hiányában figurális dologgal érdemlegesen nem foglalkozom, ott festek, ahol erre nincs szükség: a természet műhelyében . . .

KARÁCSONY JÁNOS

GAÁL ANDRÁS
KELETMAGYAR ORSZÁG

HAZAI HOL-MI

A nyíregyházi Hotel Korona immár második alkalommal házigazdája a Gyémánt Galéria minitárlatának. Tegnap délután a szálloda előcsarnokában nyitották meg Gaál András festőművész kiállítását. A gyergyóditrói (Hargita megye, Románia) születésű, jelenleg Csíkszeredán élő és alkotó festő a bemutatóra közel két tucatnyi olaj- és pasztellképét hozta el. A művész-tanár kedvenc témáit a gyönyörű erdélyi táj szolgáltatja, portrékat ritkábban fest. Műveit egyéni és közös tárlatokon több ország közönsége ismerh[illegible] meg. Most közszemlé[illegible] duktumait októ[illegible] kintheti meg a

Harasztosi Pál f[illegible]

ÍREGYHÁZA, Kert utcán 3 szobás, ...m-es, gázfűtéses, téglából épült, tele... ...os lakás eladó. Érd.: 30/259-514. ...2196/1H*

...ÖKÖSFÖLDI 1+2 + étkezős telefo... ...s lakás eladó. Érd.: 451-037 telefonon. ...12246/1K*

...2-es, étkezős, telefonos, vízórás lakás ...dó, vagy albérletbe kiadó. Érd.: 453-... ...1. *212380/1K*

...szabolcs F 22

...társasházban másfél szobás lakás el... ...ó, önálló fűtéssel. Kisvárda, Várday ...2/b. (Tűzoltóság mögött.) 45/415-440. ...211642/1K*

Megyén kívül F 29

...UDAPESTTŐL 40 km-re, Tápiószе... ...ön 8 lakásos társasházban 3 szobás la... ...ás eladó. Érd.: 06-30/522-261-es telefo... ...on Terék Györgynénél. *212221/1K*

Üdülő, üdülőtelek

Szatmár F 33

...VAJÁN tóparttól ... méterre lévő 400 ...égyszögöl tele... ...faházzal eladó, ...6-60/304-800 ...s/2K*

Vállalkozá...

...F 40

Elektronika I

Számítástechnika I 10

SZÁMÍTÓGÉP 386, 486, 5X86-os és nyomtatók eladók. Alaplap cserelehetőség. 06-30/582-675, vagy 42/310-480. *211795/2K*

ÚJ színes tintasugaras (HP 500C) eladó. Érdeklődni: 42/447-046. *211964/3H*

Jármű J

Személyautó

Audi J 21

AUDI 80-as, 2.0 E, 1993-as, szervizkönyves, gyári kulcsos, extrákkal eladó.

Renault J 40

RENAULT—11 1985-ös, 1,6 dízel friss műszakival, vonóhoroggal eladó. Irányár: 370 ezer. Paczári István Vaja, Vécsey u. 19/a. *212295/2K*

Skoda J 42

SKODA 120 L 7 éves, jó állapotban eladó. Érd.: 420-652, 17 óra után. *211832/1K*

'79-es SKODA 120-as 95 000-ért eladó. Érdeklődni: 45/405-441 vagy 06-30/586-851. *212025/2K*

Toyota J 44

Eladó 1994-es **TOYOTA**
HILUX 4 WD 2,5 D terepjáró
1992-es **Toyota Corolla**
Kombi 1,4 benzines szgk.
JU-KO Kft. Nyírpazony
42/480-040.
212227/2H-20.06

Trabant J 45

JÓ állapotban lévő négyütemű Trabant eladó. Érd.: 42/371-183 telefonon. *212203/1K*

Volkswagen J 46

Állás, munka K

Állást ajánl

Teljes munkaidő K 10

1 fő érettségizett autószerelőt, 5 éves szakmai gyakorlattal *felveszünk.*
TOYOTA Szerviz
Nyírpazony 42/480-040.
212225/1H-20.06

BÁRBA TÁNCOSLÁNYOKAT FELVESZEK. Telefon: 22/303-462. *211630/2H*

NÉMETORSZÁGBA-AUSZTRIÁBA állásajánlatok mindenkinek többféle területen. Tel.: 06-60/491-288, 06-60/491-642. *211733/1H*

GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ VARRÓNŐKET FELVESZÜNK. Bujtos u. 29. *211687/4K*

VEGYES kisboltba szakképzett női eladót felveszünk. Érd.: szombat, vasárnap 8.00—12.00-ig Kossuth u. 10. (Garázs

E három közül Gaál András kiforrott, érett, igen felkészült festő, elsősorban akvarellista. Itt reprodukált Zsögödi tája talán csak azért emlékeztet minket Nagy Istvánra, mert szintúgy erdélyi tájék. A házak, kerítések formáján, s a látott világ egyéb jellegzetes vonásain kívül a látásmód is lehet rokon Csik-beliek között. A puha foltok és tágas világos mezők, a grafikus ízű elemek, az egész kompozíció mai módon konstruktív volta és a színek viszonylatai azonban — más, nehezebben elemezhető, rejtettebb összetevőkkel együtt — Gaál András művének egyéni sajátosságai. Különösen nyilvánvaló ez Gyergyói táján, s még inkább Ősz a Hargitán című képén. Az utóbbin egyenesen a monumentalitással ötvözte a finom, akvarell folthatást.

Gaál András: Zsögödi táj

Magyar Hírlap 1976. XII. 25

testén. A lugas megtelik szoborral, rögtönzött kiállítás a szabad ég alatt.

De a tárlat egyre csak bővül. Hárman vannak a szoborhordozók. Egy izmos, hosszú fürtű ifjú Apollo a kapitány — ő viszi a terhek nehezét —, és bölcs intésére emel, teszvesz, igazít két idősebb társa. Az *Aspromonte* bumfordi tömbje érkezik. A kapitány a hasán egyensúlyozza a kétszázötven kilós kolosszust, úgy csúsztatja féltve, finoman a fal mellé. *„Látod, a szeme se rebben"* — mondja Tot, és mosolyából, szavából több érződik, mint a szakértelem, a munka elismerése. Valahogy ez is: „Tudom én, hogyan kell ezt csinálni, magam is megtenném, csak most más dolgom van". A munka lassan végéhez ér. Még a *Protest*tel bíbelődnek a műteremben — nincs káromkodás, türelmetlenség, nincs „unom már" — egy fél óra hosszat. Aztán nyújtózkodás, uzsonna, nevetés, búcsú.

MIT TÉNFEREGJEK ITT, nem hagyom dolgozni. A műterem munkaasztalán ott az épülő Nemzeti Könyvtár tervrajza, mellette a készülő plasztika „makett-skicce". Holnapután jár le a pályázat. Menni készülök. Megérzi. *„Ugyan maradj, hiszen még nem is beszélgettünk, különben is nemsokára ifjú barátok érkeznek, telefonáltak."*

Gaál András
festő

Első sorban akvarellista.
Művenek egyéni sajátossága
van. A „Zsögödi táj", „Ősz a
Hargitán", „Gyergyói táj" műnek szeper

Solymár István: Harán erdélyi festő-
művészet, 1970. szeptember - 18 lap.

Gaál András

festő

„Isö gödi táj"

(nyomo)

Solymár István: Harám erdélyi festő

Művészet, 1970. szeptember - 18 lap.

GAÁL ANDRÁS

festőművész

Gaál András festményeiről közöl reprodukciókat az
IGAZ SZÓ XXX. évf. 7.sz. 1982. juliusi
száma.

Gaál András

ÖRVÉNY
DOMBORZAT I.
DOMBORZAT II.
ESŐ
VIZEK EREDETE
VIHAR
FÖLDMENTI KÖD
TAVASZ
ANYASÁG
RECSEGŐ ERDŐ
ÖREG HÁZAK
ÁRVIZ
ŐSZ I.
ŐSZ II.
TEMETÉS
FALU
EMBEREK
DOMBOLDAL
VIZPART
PORTRÉ I.
PORTRÉ II.
KOMPOZÍCIÓ

KORUNK GALÉRIA

1978. MÁRCIUS

I. P. Cluj, Municipiul Cluj-Napoca, 1978-6303. 400 ex.

EZ AZ AKVARELL

Ha Gaál András akvarelljeinek láttán előszednénk az illő skatulyákat, azt kellene mondanunk, hogy indítékaiban-eredményeiben természetelvű festészettel van dolgunk. A művészeti vitákban, de a művészetről folytatott társasági beszélgetésekben is időnként felvetődik ugyanis az ábrázoló és nem ábrázoló művészet dilemmája. És maguk a művészek adják meg a helyes választ akkor, amikor nem élesen és mereven szembenálló ellentétpárként, vagy épp bizonytalan egyvelegként emlegetik ezt a kérdést. Ok tudják a legjobban, hogy a dilemma tulajdonképpen a kérdés felvetésének módjából, formájából ered. Hogy nem lehet varázsigéket használni, misztifikálni a művészi minőséget. Annak a fának a természeti jelenvalóságához képest például, amelyik — mondjuk — odakint beledermedt a télbe, absztrakt a fa minden, mégoly naturális rajza is, pusztán azért, mert az többé már nem maga a fa, csupán papírra vetett képe.

A kép a világról, amelyet Gaál András akvarelljei vetítnek elénk, mindazonáltal eléggé elvont ahhoz, hogy az előbb említett kérdést ne kerülhessük meg. Lukács György szerint a művészi tevékenység két mozzanat kölcsönhatása: a művész feladata az, hogy először is gondolatilag feltárja és művészi ábrázolásban megmutassa az adott összefüggéseket; másodszor pedig, ettől elválaszthatatlanul, hogy művészileg betakarja az absztrahálási munkát, mely az összefüggéseket felfedte, hogy megszüntesse az absztrahálást. Hogy miért éppen akvarellek kapcsán mondjuk el mindezt, amikor sokan kevés hitelt adnak e műfaj művelőjének, olyannak tartva a technikát, amellyel jelentős eredmények nem érhetők el? Azért, mert Gaál András munkásságával a művészi kifejezés árnyalatosságát példázza, mondván: érték, színvonal kérdése az egész. „Rehabilitálta" a műfajt. Ami másnál esetleg az édeskés ízek keverése, itt értékes kísérlet eszköze. Gaál András tudja a vonalról, a színről, a kompozíció törvényszerűségeiről azt, amit a kísérlethez tudnia kell a művésznek. Lám, milyen eleganciával, mármár kihívó egyszerűséggel zárja ki a véletlenszerűt, bár a technika — jól tudjuk —, szívesen hódolna annak!

Akvarelleket látunk, és látjuk: ez az akvarell . . . Íme, a feltárt izgalmas, élő világ: a Gaál András-i vonal, szín, kompozíció, harmónia.

VÁLI JÓZSEF

MDK.

Gaál András

Szereplése gyermekrajzkiállitáson

Pestmegyei Hirlap 1965 máj.27.lap -

MDK.

Gaál András

Szereplése gyermekrajzkiállitáson

Pestmegyei Hírlap 1965 máj.27.lap -

Gaál Endrén festménye.

Igaz Szó GT/3 432.o.

Gaál András

GAÁL ANDRÁS festőművész akvarelljeinek kiállítása a Korunk Galériában./rövid hír./

Utunk, XXXIII.évf. 12./1534./sz. 1978. márc. 24. 8.old.

Gaál András

GAÁL ANDRÁS festőművész kiállitása a marosvásárhelyi Uj Élet szerkesztőségében. /rövid hir./

Utunk, XXXII.évf. 25./1495./sz. 1977. jun. 24. 8.old.

Gaál András tajzo.

1902 Szó 65/9 435.0.

Gaál András festő

Részt vett az idei Manos-vásárhelyi tárlatou.

Kovács Iván kritikája.

Igaz Szó 67/1 117-o.

Gaál András rajzai

Igaz Szó 69/8 335, 370
380, 395

Gaál Dudás

1959 - ben végezte el a kolozsvári Főiskolát.
Csíkre kerül.

Fodor Sándor elemzése.

Igaz Szó 1967/+ 124. o.

Gaál András festmiyei

Dorus idő
Csiki tój

Igaz Szó 67/7 melléklet.

Gaál András rajza

Igaz Szó 66/2 225.0

Gaál András festő

„Őszi színek"

„Csíki táj"

– akvarellek

Igaz Szó 1975

/8 120, 113 old

Gaál András festő

– „Portré" – „Csángó portré"
festmény a hátsó
és első fülön

Igaz Szó 1975/18

Gaál András

- márc. 18-án akvarelljeiből nyílt kiállítás a Komm Galériában

(Komm híres)

Komm 1978/4

Gaál András festő

„Hóolvadás"

festmény

Komur 1977/12

1032. old

Gaál András

- grafikáival szerepelt a Kossuth Galériában 1978 máj. 13-án megnyitott „Grafikusok a szülőföldről" kiállításon

(Kossuth kiadó)

Kossuth 1978/5

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

UTUNK

1978 NOV 10

Gaál András

elküldje az egesz reszeges társaságot, a küszöbre kön, aztán sarkon fordul. Egyre sér- [illegible] reggeli párában. Álmos gyerekek [illegible]

Gaál András: Öreg házak

RÜL

g...

N

agyok a
közönség.
kodnak:
vendő
ák között.

e?

zzák majd,

k
néhrajokat

...gelve sápítozott és fogta a fejét, egészen belesápadt. Valaki kést nyomott a markába. Segélykérőn tekintett körül, de az emberek csak némán álltak, senki nem mozdult. — Taglót, jaj, taglót hamar!... — ordítozott tovább az ember. Valaki legyintett, s a bivaly fejére bökött: — Nem kell annak tagló, mingyárt még kés se... — Az állat teste remegett, laslan, nagyon lassan mind előbbre nyújtotta nyakát, valószerűtlenül hosszúra. Az ember tétován mellé térdelt, keményen, de ügyetlenül markolta a kést, aztán félve, kapkodó mozdulatokkal nyiszálni kezdte nyakát, de alig folyt cseppnyi vér, az állat megrándult, aztán kinyújtózott. Az ember sápadtan állt fel, s a véres kézzel kezében most olyan volt, mint az irgalmas hóhér. Hallgatagon vették körül a dögöt, mindenki átérezte a gazda fájdalmát. Ez már igaz, őszinte gyász volt, mert veszteség. — Hat és háromnegyed mázsa! — sóhajtott az ember, s elejtette a csöpögő kést. A permetező eső lassan higította a vértócsát.

(Folytatjuk)

forrad
Adev
lásról
nép
emelé
dosko
tásár
hesse

Gyulafehérvárott az általános választójogot, valamint egyéb néppártoló törvényeket."

Ebből az állásfoglalásból kiviláglik, hogy a szocialisták az egyesülés híveiként sem tagadták meg az osztályszemléletet. Magatartásukat azonban nem szabad — noha megkísérelték már — arra magyarázni, hogy a többi követelés teljesítésétől tették volna függővé csatlakozásukat az egyesítési mozgalomhoz. Nem az utóbbit kötötték feltételekhez — hisz az egyesülés szükségességét egyöntetűen elismerték —, hanem a fordulatnak és a nyomában kialakuló új államrendnek a társadalmi tartalmát akarták megszabni. A szocialisták vitán felül álló objektív szükségszerűségnek tekintették az egyesülést.

Tiron Albani, maga is cselekvő részese az eseményeknek, följegyzi *Emlékiratai*ban, hogy a szocialista munkások „... nem ellenezték az egyesülést Romániával, annyit kívántak csupán, hogy Románia érje utol a kort, öltsön demokratikusabb formát."

A gyulafehérvári Nemzeti Gyűlés összehívásáig tapasztalt fejleményekből az 1918. november 30-i előkészítő tanácskozáson egész sor következtetést vontak le, a javaslatokat később a Nemzeti Gyűlés egyhangúlag határozatokká emelte.

E határozatok demokratikus iránya a szocialistáknak köszönhető, akik heves viták tüzében

Gadal András

Szárhegy (fotó)

A Hét, 1974. nov. 1. 5. erf. 44 r. 8 r.

Gadd András

Neve emlitve.

A Ket, 1971. dec. 24. 2. elf. 52 m. 9 r.

Gadl András

Család (fotó)

A Hét, 1971. dec. 17. 2 elf. 51 m. 1 p.

Gaál András

Csíki házak (fotó)

A Ket, 1971. dec. 17. 2. ef. 51 sz. 9 p.

Gabl Andrés

Önarckép (fotó)

A Hét, 1971. dec. 17. 2. elf. 51 sz. 9 p.

Gaál András

Szeszékjes ön. (fotó)

A Két, 1971. dec. 17. 2. erf. 51 n. 5 p.

Gabel Árpád

Bandatiszteit Márton Árpád emlitve.

A Ket, 1971. dec. 17. 2. elf. 51. n. 9r.

Gaál András

„Csíki ősz" c. képének reprodukciója a képmellékletben

Igaz Szó 1972 november

Gaál András

Részt vett a marosvásárhelyi téli tárlaton

Kovács Iván kritikája

1902 Szó 65/3 432.o.

Gadal András

A Kajdúsági Művésztelep tagjai közt neve említve.

A Hét, 1943. okt. 26. 4. elf. 43 sz. 9 p.

Gaál András romániai festőművész

Hajdúböszörményben megnyitották a vemnetközi művésztelep X. jubileumi záró-kiállítását. – A művész bronzérmet és a felemelt összegű harmadik díjat kapta.

Hajdúbihari Napló, 1973. aug. 7.

Gaál András

A Hajdúsági Művésztelep zárókiállításán eddig kétszer tüntetlék ki a ~~Kk~~ Káplár Miklós emlékéremmel.

A Hét, 1973. okt. 26. 4. ef. 43 sz. 9 p.

Gaál András

Részt vett a marosvásárhelyi találkozón.

Kovács Iván kritikája.

Igaz Szó 66/2 281-0.

Jaál András

csikszeredai festőművész, akvarellista nyerte el az idén szinten a Kaplár-díjal a „Dombok" című nagy szinkultúráról tanúskodó alkotásáért.

Sz. Kürti Katalin: A Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep kiállításai.

Alföld 1972/10 90old.

Gaál András

Dambok

Alföld 1972/10 61 old.

Faál István

Néhány vajda a „Napsugár"
c. lapban megjelent.

Korunk 1972. 2. sz. 277.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ALFÖLD
Debrecen

1021 1972 OKI—3

Gaál András

Gaál András: Dombok

kő-tájat, kő-sírt, kő-teret,
lelassult kő-nehéz időt,
mindenki halála után
ősrégen lezárt temetőt?

Hogy csal e lidérc-lobogás
s hogy irtóztat a látomás,
lomha csillagpor-lobbanás,
csupa-múlt, csupa elmulás,
halotti pompák hült ezüstje,
táklyák fojtó fekete füstje . . .

Te fonnyadt gyümölcs nap hajlatán,
ki száraz ágon lengsz a fán,
te intő jel az űr talán
ingó grádics, vén Hold, felelj,
hová, hová jut még az ember,
ha új lépcsős-szárnyakra kel?

E' kívül nincs számára hely?

Jövő, hozol-e valahonnét
hozzánk boldogabb képeket,
zöld mezőt, piros kerteket,
csatornás folyóvizeket?
Látunk-e testvérhegyeket,
magunkhoz hajló fényeket,
hozzánk szeliden közelítő
(minket is majd megszégyenítő)
emberhez méltóbb lényeket?

Gaál András

„Üreges" c. képének reprója
a képmelléklapban

Korunk Kolozsvár 1974/2

Gaál András

a cziki művésztelep tagja, a
szekelyföldi tájból merüti festészetének
fő témáját

Korunk 1974/2 249. old.

Gaál András

Műve szerepel a jelzett gyűjteményben.

Nagy László János: Ebeles Vencel műszerűmában; Műgyűjtő, 1972. 2. sz. 16. l.

Gaál András festőművész

Ez évben a Káplár Miklós művészeti díjjal tüntették ki a romániai művészt.

Magyar Hírlap, 1972, aug. 14,

1

Gaál András festő

(1936, Ditró –)

Csíkszeredán él. A Ion Andreescu

Képzőművészeti főiskolán végzett 1959-

ben.

Csaz. Gó 1972 november

Gaál András

2

Első nyilvános szereplése

1967 - Kolozsvár, Egyéni Vállításai:

1963, 1967 Csíkszereda

1967 - Marosvásárhely

Igaz Gó 1972 november

Gaál András

Irodalmi táj

Alföld 1973/9 40 old.

Gaál András
a csikszeredai liceum tanára is
visszatérő vendég a művésztelepen.

M. Z. Tizevés a Hajdúsági Nemzetközi
Művésztelep.

Alföld 1973/9 81old.

GAÁL ANDRÁS

A Hargita Albuma közölte

Gaál András müveit és mühelyvallomásait.

Ld. Müvelődés, XXXVII.évf. 6.szám. 1984 junius, 23. old.

GAÁL ANDRÁS

ÚJ KELET
1996. IX. –

Kiállítás a Koronában

Új Kelet-információ

Mozgolódnak a galériák. Úgy látszik, egészséges verseny alakul ki közöttük. Most a Gyémánt galéria jelentkezett tárlattal. A Korona Szálloda aulájában *Gaál András* képeiben gyönyörködhetnek az érdeklődők. A művész 1935-ben született Gergyóditrón. A mester elsősorban az erdélyi táj szépségeinek avatott tolmácsolója, de megtalálható a kiállításon a Tiszató látképe is. Iskoláit Marosvásárhelyen és Kolozsvárott végezte. Az Ion Andreescu Képzőművészeti Akadémián szerzett művésztanári oklevelet. Csíkszeredán a Márton Áron Gimnáziumban rajztanár. Bejárta szinte egész Európát. Vallja, hogy a művészetekhez, különösen a festészethez megtapasztalt élményekre van szükség. Sokat tesz szűkebb szakmája érdekeiért. Tagja a Romániai Képzőművészetek Szövetségének, elnöke a Hargita megyei tagozatnak. Alapítótagja a Gyergyószárhegyi Barátság Művésztelepnek, melynek egyben művészeti irányítója is. A csütörtökön fél ötkor megnyílt tárlaton *Madarassy György*, a képzőművészbarát köszöntötte a látogatókat és ismertette Gaál András életútját. A kiállítás október 3-áig tekinthető meg a Hotel Korona aulájában.

Tóth Kornél súlyos balesete

Új Kelet-információ

Az NB III-as bajnokaspiráns kisvárdai labdarúgócsapat keddi edzését a nyomasztó hangulat jellemezte. Délelőtt *Tóth Kornél* Alfa Romeójába ült, hogy Nábrádból a tréningre vigye csapattársát, *Kocsis István*t. Útközben Gulács mellett, egy kanyarban az autó frontálisan ütközött egy kamionnal, ami azt követően árokba borult, az Alfa Romeo pedig a karambol következtében totálkáros lett. A 19 éves Kornél elvesztette az eszméletét, sok vért vesztett, nyílt combcsonttöréssel szállították a nyíregyházi kórházba.

— Amikor magához tért — több tanú van rá —, az volt az első mondata, hogy „nyerünk Szikszón?". Óriási trauma ez a baleset a játékos és a hozzá közelállók számára. Valószínűleg ma operálják, szorítunk érte, az egészségéért, a felépüléséért — nyilatkozta *Kocsis János*, a Kisvárdai SE technikai vezetője.

Tóth Kornél

Suller Só megyei I. osztály, 6. forduló

városi

Kisléta (7.)—G

Kezdési idő:
V.: Dr. Jekő (

Kisléta, *Szécsi Zoltán* edző: — Az elmúlt héten végre megszületett az első idei győzelmünk. Ezután ideje lenne már hazai pályán is kiszolgálni a közönséget, mert eddig nagyon gyengén játszottunk. Szervezett csapat a Vencsellő, de azért nem verhetetlen. Nincs más út, mint előre...

Hiányzó: *Illés, Rézműves L., Nyisztor* (sérültek).

Nyírcsaholy (2.)

Kezdési idő:
V.: Lőrincz (Né

Nyírcsaholy, *Virovecz Pál* edző: — Jó néhány játékos apró sérüléssel bajlódik, ami zavarja a felkészülést. A szerdai, Kocsord elleni edzőmérkőzésen éppencsak „kivoltunk". Mindezek dacára, csak a győzelmet tartom elfogadható eredménynek, már csak azért, is mert a második helytől nem óhajtunk meg-

Gaál András, Szőnűvész 3.) Folytatás

Banner Zoltán: Új hullám lükszeredában, Arckép vázlat Gaál Andrásról.

Művészet, 1987. január,
54-old.

(kszerc.dábar)

Gaál András, festőművész. 1.) Folytatás

Banner Zoltán: Új hullám Cukszeredában. Az képvizlet Gaál Andrásról.

Művészet, 1984. január, 53-old.

1 **1 Gaál András:** Gyergyói házak, akvarell, papír, 60 × 86 cm, 1973

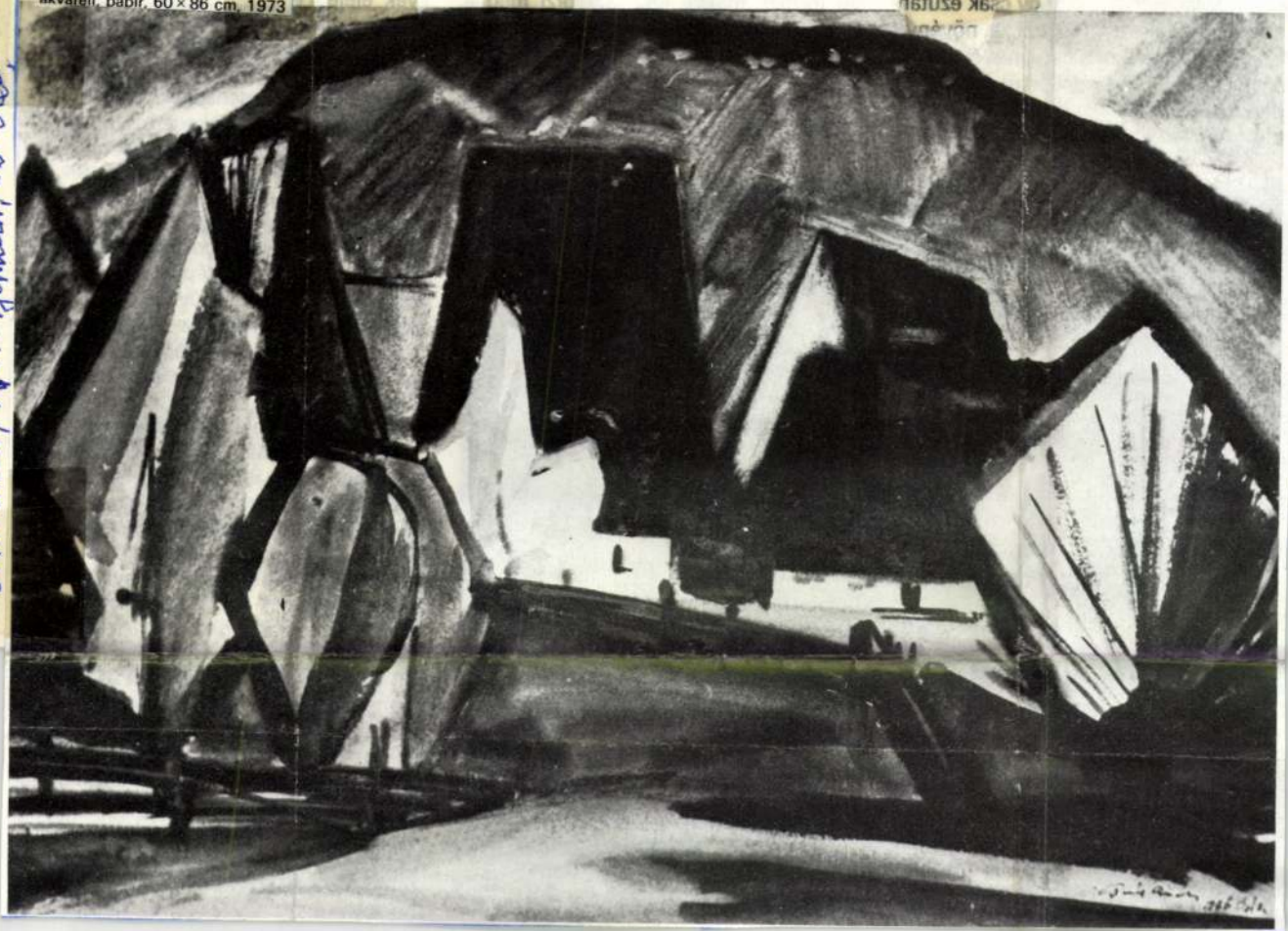

…or hatására egyelőre oly…
…perábrázolás velejárója, ho…
…udatosul a táj, az építés…
…zet sugallata, amikor a hat…
…zepén, szinte átmenet n…
…helyszíni akvarellekben és…
…halmozódott, kikristályos…

2

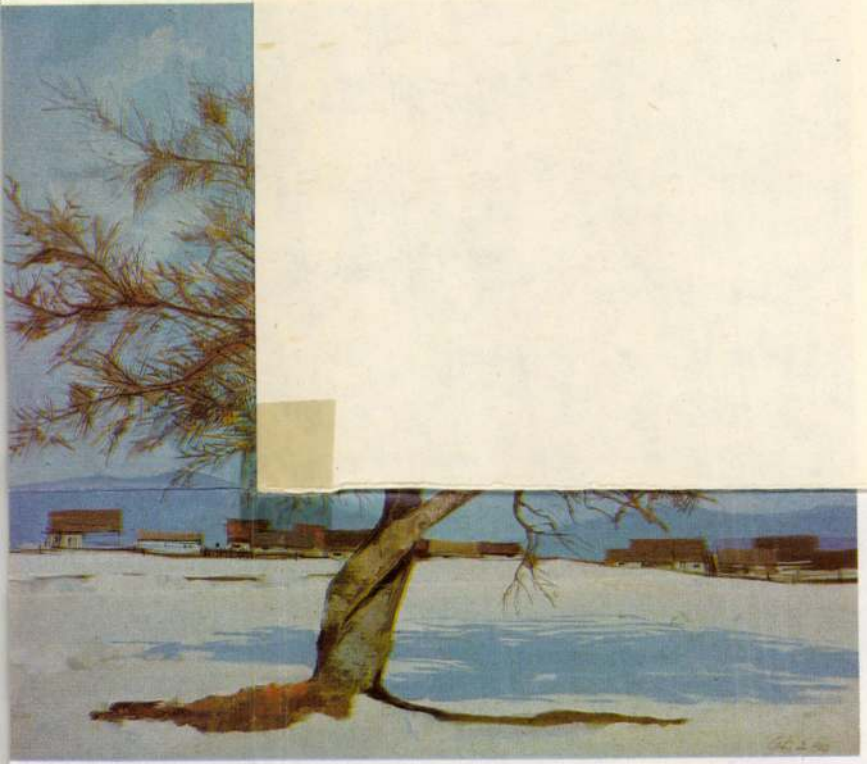

Pedig „nagy feszültséget, összpontosító képességet igényel. És élményanyagot is természetesen. […] Nem lehet utólag javítani vagy félbehagyni a munkát, hogy máskor majd folytatom. […] Mert addig lehet csak dolgozni, amíg megszárad a festék, olykor még addig sem. Vagyis nagy gyakorlat, bátorság, jó festékanyag, jó papír – folytassam még? – kell hozzá. Rend a fejben. Talán a szívben is, és biztos kéz…"

Gaál András festőművész 2.) Folytatás

Banner Zoltán: Új hullam Csikerzsedában, Arcképvázlat Gaál Andrásról,

Művészet, 1984. január 54-old.

2

2 Gaál András: Kiszáradt fa, olaj, vászon, 80 × 90 cm, 1984

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1968. VIII.

elsősorban pozitív hőseit kell fölerősítenie, mert jelen, sematikus ábrázolásukban eltörpülnek a negatív alakok mellett. Pista, Anna és Csomor alakjába bele kell süríteni az új típusú dolgozók erényeit, tevékenységét." Spongya megfogalmazás, sematikus kritika a javából!

— Mielőtt beutalták a kórházba, elrendezte, összekötözte kéziratait. Úgy vannak most is. Irodalmi hagyatékának jó része ez. Ez idáig — egy újságíró kivételével — senki sem érdeklődött irántuk.

— Két-három színdarabjának nyoma veszett. Betegsége idején jómagam postáztam az egyik kéziratát a sepsiszentgyörgyi színháznak. Válasz nem érkezett. Egy másik vígjátéka, az Újra szép az élet, a kolozsvári színházhoz került. Állítólag a harmadik felvonáson kellett volna valamit javítani.

★

Bódi András orvos. Barátja. Végig mellette volt az utolsó napokban. Megpróbált segíteni rajta. Mindhiába. Néhány nap alatt végzett vele a tüdőrák.

— Élete végéig optimista volt, de azért olykor szája szögletében szomorúságot, keserűséget véltünk felfedezni. Ő mindig el tudta űzni, leplezni tudta a bánatot, borúlátást. Kedélyességével észrevétlenül belopta magát embertársai szívébe. Most is érzem társaságának hiányát.

Betegsége nem tartott sokáig. Kedden este még a kórteremben kártyáztunk. Utána kettesben maradtunk. Ekkor már érezte, hogy közeleg a vég. Arra panaszkodott, hogy e kíméletlen betegség épp most szakadt rá, amikor teljében van a munkának. Megpróbáltam eloszlatni kételyeit.

Szerdán egyszerű sebészi beavatkozással eltávolítottam egy nyaktájéki áttételes mirigyet. Este még jól volt. Aztán súlyos emésztési zavarok léptek fel. Másnap eltávozott közülünk.

★

Humorista, karikaturista, előadóművész. Tevékenyen részt vett a város műkedvelőinek irányításában is. Nevelt, tanított. Színdarabokat rendezett. Tehetségeket kutatott fel. Kustár Lajos, aki több mint két évtizedet szentelt a székelyudvarhelyi tömegművelődésnek, így emlékezik:

— Sok segítséget kaptunk tőle. Amit szeretett és amihez kedve volt, azt szívvel-lélekkel csinálta. Nem unt bele, nem fáradt el. Hónapokig tartottak a próbák, míg minden tökéletesre sikeredett. Ő rendezte a Gül Babát, a Csendháborítót, a Béke szigete, a Villa a mellékutcában című darabokat.

Saját művei közül csak egyfelvonásosok kerültek színre. Hogy miért nem adtuk elő nagyobb lélegzetű műveit? Ezt magam sem tudom . . .

Gyakran írt a Művelődésnek. El-ellátogatott a környező falvakba is. Ismerkedett a falu, a falusi közművelődés problémáival. 1950-ben együtt voltunk Csekefalván. Az egyik asszony sokat levelezett napilapokkal. Férje haragudott érte. Mi békíteni mentünk. Hazatértünk után született meg a Sajtólevelező. A Művelődés közölte.

Utolsó éveiben rengeteget dolgozott. Reménykedett, hogy sor kerül színdarabjainak előadására. S mi is együtt bizakodtunk vele. Arról beszélt, hogy három új darabját is elküldte a színházaknak. A válaszokat már nem olvashatta el . . .

★

Nem illik mítoszt kerekíteni
utókor. Jó volt, kedves, lovagias –
hetjük, de nem a művészt; Tomcs
szabványjelzővel. Le sem fokozhat

változást: *az vagyok, aki voltam, amikor letettem a tollat*".

HECSER ZOLTÁN

GAÁL ANDRÁS: Töprengő

ROMANIAI MAGYAR SZÓ
BUKAREST
1990
V. 18.

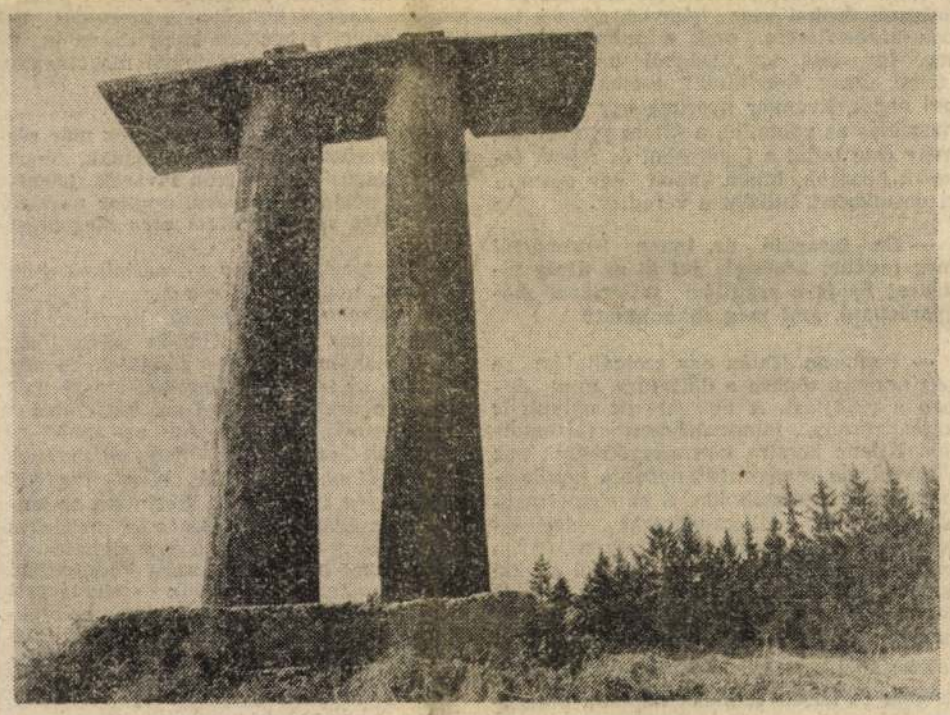

TIRNOVAN VID
A barátság kapuja (fa)

GAÁL ANDRÁS
Bölöni Sándor arcképe (olaj)

GAÁL ANDRÁS
Szárhegy (olaj)

LUCACI BAIAŞ ETHEL
Ditrói hegyek (vegyes technika)

Gaál András festő

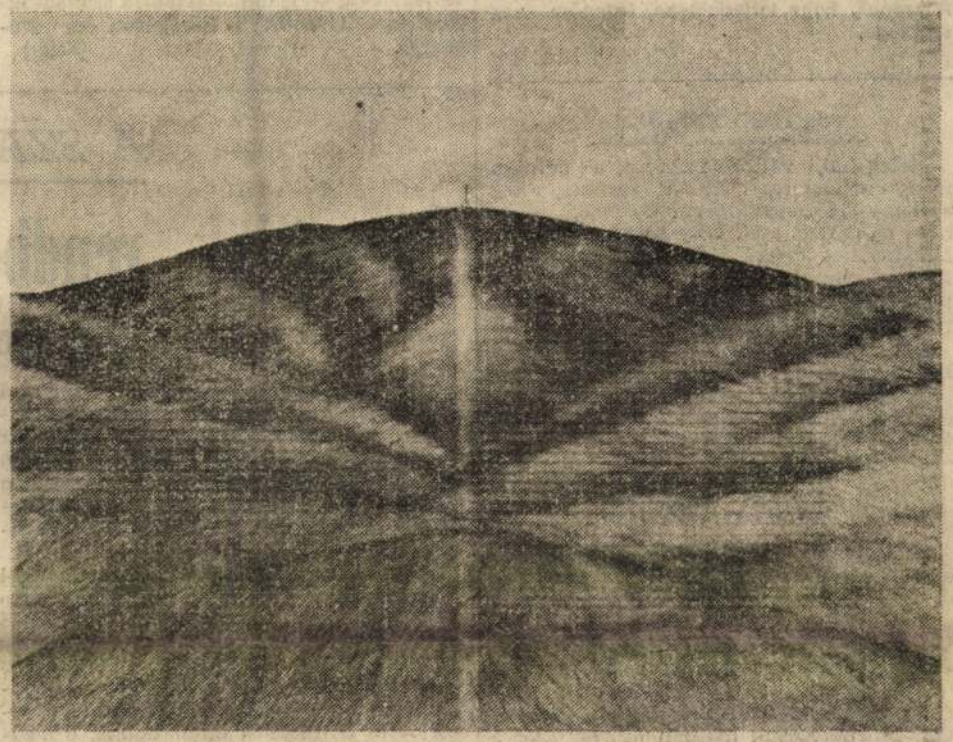

Biztató képzőművészeknek

A közelmúltban a csíkszeredai (Virág utcai) Galériában **Ştefan Câlţea** és **Bogdan Molea** festőművészekkel beszélgetek. Mindketten az Országos Képzőművészeti Szövetség Ideiglenes Vezető Tanácsának tagjai — küldött minőségben a helyi képzőművészeti testület választási közgyűlésére érkeztek. Előzőleg Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Brassóban és Sepsiszentgyörgyön vettek részt hasonló gyűléseken.

Mit is mondott el Ştefan Câlţea és Bogdan Molea Csíkszeredában? Először is: a Képzőművészek Országos Szövetsége autónom szövetség még a Művelődésügyi Minisztériumnak és helyi szerveinek sincs alárendelve.

A Képzőművészek Országos Szövetségének tagja lehet minden román állampolgárságú hivatásos képzőművész, függetlenül attól, hogy a világ mely sarkában él. Tagja lehet mindaddig, amíg megőrzi román állampolgárságát és, nyilvánvalóan, betartja a Szövetség alapszabályzatát. Ami például Csíkszeredát, Hargita megyét illeti: az utóbbi három-négy évben tizenegy képzőművész ment el. Nos, közülük, most hirtelen, eddigi munkásságuk, és persze régebbi folyamodványuk alapján, négyet választottak szövetségi taggá!

Ezzel pedig a fiatal képzőművészek helyzetével kapcsolatos kérdéscsoporthoz értünk. Az utóbbi, legkevesebb tíz esztendőben, a párt- és állami szervek politikája a képzőművészeti szövetség megtizedelésére irányult. (Mégsem volt elég a sok hősi portré, miegymás!). Hiába javasolt a szövetség fiatal művészeket tagnak, az említett szervek a javaslatokat következetesen nem hogyták jóvá — nemre, nemzetiségre való megkülönböztetés nélkül... A szövetség a forradalom kitörésének idején ezerötszáz valahány tagot számlált, és az eltelt rövid idő alatt máris több mint 650 fiatal képzőművészt vett fel soraiba — óriási teljesítmény ez! Amellett, hogy sokaknak nagy-nagy elégtétel. Megközelítőleg ennyi „doszár" gyűlt fel egy évtized folyamán! És legalább ennyire tehető azoknak a tehetséges fiataloknak a száma, akik eleddig felvételére nem is gondolhattak. Rövidesen ezek helyzete is rendeződik, amennyiben munkásságuk megfelel a most már kizárólag művészi-esztétikai követelményeknek... A cél az, hogy minél több fiatal ténylegesen vegyen részt a szövetség életében-munkájában, részint azért, hogy vezető tanácsában a hatalmat ne kaparinthassa meg egy szűkebb csoport, részint az egészséges versenyszellem érvényesüléséért.

A főiskolai végzettek jólismert kihelyezési politikája a képzőművészeket is sújtotta, sokan jutottak rendkívül nehéz anyagi helyzetbe, váltak gyökértelenné a pályakezdés amúgy sem könnyű éveiben. A szövetség reális védelmet nyújthat nekik. Ha az anyagi körülmények nem is változnak meg mindenütt gyökeresen, de függetlenül és szabadon dolgozhatnak, hivatásuknak élve, egy független és szabad céh tagjaiként. Többé egyetlen szerv sem rabolhatja el idejüket, és nem zsákmányolhatja ki őket, mint magas képesítésű, de ingyen munkaerőt.

Ám az autonómia nem kérdőjelezheti meg a képzőművészek és a közösség közvetlen kapcsolatát. A képzőművészek nem zárkózhatnak el a helyi struktúrákkal való együttműködés elől, s nyilván — új alapokon — ezek sem a képzőművészektől. Végül is a közösség érdeke, hogy támogassa munkájukban a képzőművészeket: a művelődés és a civilizáció eme avantgarde csoportját.

A diktátum felszámolása ez esetben is új alapokra helyez mindenféle viszonyt, kapcsolatot, beleértve a nemzetközieket is. És a közösség gyökeresen új kapcsolataiban döntő szerepet játszhatnak a képzőművészek, éppen munkásságuk természetéből — jellegéből.

Nemrég például svájci küldöttség érkezett Csíkszeredába, nagy mennyiségű segélyadománnyal. A municípium vezetősége úgy döntött, ha jelképesen is, valamiképpen viszonozza a nemes gesztust. Így Gaál András festőművész egy pasztelljét ajándékozta La Chaux de Fonds városának. A küldöttség vezetője a festmény láttán elmondotta: lám, a legnagyobb nyomorban is lehet a szépről álmodni, szépet gondolni, mi több — tenni a szépért. A festmény értéke arra a felismerésre késztette őket, hogy ez a közösség voltaképpen gazdag, mihelyt európai szintű értékeket vallhat magáénak. És elfogadták a meghívást is: nyáron egy-két képzőművészük vegyen részt a gyergyószárhegyi Barátság Művésztelep munkájában. A tábort különben tavaly, tizenöt évi munka után, egyszerűen betiltották, De most már nem más: a csíkszeredai művészközösség döntött úgy, hogy 1990-ben a művésztelep újra kaput nyit. És azt is maguk dönthették el: **fennállása óta először nemzetközi művésztelepként nyit kaput.**

Istenem, milyen egyszerű most minden. Vagy csak annak tűnik?

VÁLI JÓZSEF

pártpártiak voltak és a hatáaasvan rekordokat döntögettek lejtőn lefelé, hátszéllel.

Csakhogy a bukaresti vállalatigazgató legsúlyosabb vétke az, hogy valaki látta az Egyetem téren Golan-jelvénnyel tüntetni.

Áhá! Szóval a megfigyelőknek sincs szabad szombatjuk.

Vajon ők mikor lázadnak fel? Hiszen nekik sem tetszett annakidején, hogy vasárnaponként a templomok környékén kellett ténferengniök azok megfigyeléséért, akik be merészeltek lépni. Akkor jó pénzért végezték a nehéz szolgálatot, mostani fizetésük állítólag nem haladja meg a hadsereg alkalmazottjaiét.

Ennyiért is érdemes?

NITS ÁRPÁD

Május 8, kedd

II. évnegyed
V. hónap

Az évből eltelt: 128 nap
Hátra van még: 237 nap

Ma Mihály nevű olvasóinkat köszöntjük

KEDDI BÖLCSESSÉGUNK:

A szónak, hogy terjedhessen, levegőre van szüksége.

(Németh László)

VÁLTOZÓ FELHŐZET

Meleg idő, változó felhőzet, a délután folyaman zaporeso, zivatar varnato, roieg a domb- és hegyvidéken. Gyenge, időnként mérsékelt szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet 20—28 fok között alakul, valamivel alacsonyabb értékek várhatók a tengerparton, az éjszaka folyamán 5—15 fok közötti értékekre számíthatunk.

Bukarestben is meleg az idő, délután helyenként zápor lehetséges. Gyenge, időnként mérsékelt szél. Nappali csúcsértékek 25—27 fok körül, éjszakai értékek 10—12 fok körül alakulnak.

Színes televízió

A Rompres tájékoztatása szerint a Belkereskedelmi Minisztérium ismert külföldi cégekkel szerződést kötött színes televíziók vásárlására, amelyek előreláthatólag május utolsó dekádjában kerülnek az üzletekbe. Az örömhír olvastán azonban ne gondoljunk a szaküzletek elleni rohamra, az importtévéket ugyanis az eddigi feliratkozások alapján osztják szét a vásárlók között. Remélhetőleg méltányos és korrekt módon.

Újabb per Temesváron

Bár a decemberi forradalom ellenségei ellen beindult perekben nehezen születik ítélet, Temesváron újabb per kezdődött meg hétfőn. A vádlottak padján Coman Ion, Pacoste Cornel, Ilie Matei és Bălan Radu ül, akik közvetlenül irányították a temesvári véres megtorlásokat.

POZDORJÁK

Mănzatu úrnak, a képviselőház — reméljük: átmeneti — alelnökének, úgy tűnik: három kívánságot kell teljesítenie, hogy csenevész köztársasági pártja számára megnyerje a Vatra támogatását. Kettőt már becsülettel teljesített: a marosvásárhelyi eseményeket kivizsgáló bizottság elnökeként demokratikus sztaniolba csomagolt beszámolójából kihagyott minden lényeges elemet, hogy a dodonnai szószátyárkodást mindkét fél úgy értelmezhesse, ahogy kívánja; a politikusok személyeskedéseinek elítélése ürügyén erre a célra igényelt tévé-nyilatkozatában elítélte Tőkés Lászlót, mert az fasisztoidnak minősítette a Vatra tevékenységét. Mi lesz vajon a harmadik próbatétel? Kinyilvánítja: igazándiból sosem volt republikánus, hanem eredendően

Adócsalók?

Az elmúlt héten a szombati piacon, valamint a heti vásáron tartott pénzügyi, igazgatósági ellenőrzés fedezte fel, hogy nem minden árus rendelkezik az 1990. évre jóváhagyott áruforgalmazási engedélyyel. Ugyancsak engedéllyel nem rendelkező, más megyékből érkezők árusítottak paprikát, ami arra utal, az adó alól igyekeznek kibújni. Emlékeztetőül csak annyit: az adócsalásért az első alkalommal kiróható büntetés összege elérheti az 5000 lejt, harmadik alkalommal nem csak bevonják a működési engedélyt, hanem hat hónaptól egy évig terjedő időtartamra szabadságvesztésre ítélhetik a kihágáson ért személyt.

(Fejér)

— De igazgató úr, innen Szatmárról még további késéssel jut ki az újság vidékre! Ez is a szállítási mizériával magyarázható, ami még fokozódhat?

— Pontosan. Talán egy szolgáltatást se tett annyira tönkre a diktatúra, mint éppen a szállítást. A helyzet itt nálunk is katasztrófális, mindenképpen tarthatatlan. Kilenc kocsira van szerződésünk az ITÁ-val, de rendszerint naponta kettővelhárommal kevesebb jön. S hányszor megtörténik, hogy beáll rakodni az újságelosztóhoz, aztán már nem tud elindulni. Olyan rozoga a géppark, hogy máshol sokkal jobbat visznek az ócskavastelepre... Ám nézze csak, milyen levelet kaptunk az elmúlt napokban a Gépkocsiszállítási Vállalattól: közlik velünk, hogy május elsejétől csupán öt kocsit tudnak naponta biztosítani! — Reméljük, valahogy sikerül kiérkezik Szatmárnémetibe. Az elosztás, feldolgozás órákat vesz igénybe, ezért a lapok kézbesítésére csak másnap kerülhet sor. Így lesz az újságból háromnapos „friss" újság. Rendkívüli esetekben a rapid hozza, ilyenkor nyerünk egy napot. A megoldás az volna, ha a 421-es gyorsvonat, mely este indul a fővárosból és reggel érkezik hozzánk, külön kapna egy szatmári postakocsit, miként a váradiak.

— S még nincs vége a frissnek már rég nem nevezhető újság odisszeájának, mert a szabadárusításnál újabb zavarok jelentkeznek, például hétvégén, amikor minden bezár! Hát valóban nincs erre megoldás?

— Az megint nem a mi asztalunk, hisz közismet, hogy az újságárulás jó ideje az ipari cikkeket forgalmazó kereskedelmi vállalatokhoz került. Ott ők dirigálnak, ők szabják meg a munkarendet. Persze, az volna az ideális, ha egy-két kioszk még vasárnap reggel is kinyitna, legalábbis a forgalmasabb helyeken. Ám ez „csak" az olvasónak érdeke, a kereskedelemnek nem, mert az újságárulás nem kifizetődő tevékenység számára... Szerintem az lenne a megoldás, ha fölösleges és nehézkes áttételeket kiiktatnánk a lapterjesztésből. Nevesen mi hordjuk ki saját kocsiinkkal, hogy visszakerüljön hozzánk a szabadárusítás is. Mi rugalmasabban tudunk az olvasók igényeihez igazodni. Felettes szerveink foglalkoznak a kérdéssel, bízzunk, hogy elfogadható megoldást találnak.

SIKE LAJOS

A SZABAD VÁLASZTÁS JEGYÉBEN

„Reméljük, rendben zajlanak majd le a választások"

— KÉT SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ MARGÓJÁRA —

Igen, mi is nagyon reméljük, hogy az első szabad választás normális menetét nem zavarja majd senki és semmi; és nem lesz okunk félni arra adni a voksot, akire éppen akarjuk; vagy attól tartani, hogy ott, bent, a zárt ajtók mögött bárki (bármi) is megmásíthatja a szavazatokat, esetleg a végső eredményt.

A kormány vállalta magára a május 20-i választás megszervezését, s e célból külön műszaki (szervező) bizottságot és ellenőrző szervet hozott létre. Ezekről tájékozódtunk nemrég egy-egy sajtóértekezleten. A különbizottság elnöke, **Mihai Drăgănescu** elmondta, hogy az ő feladatuk gondoskodni a választás és a választók biztonságáról, a megfelelő feltételekről és körülményekről, 130 millió lejt szán a kormány e célra, s külön keményvalutát a műszaki kellékek beszerzésére. Ugyanis minden választókerületben (tehát a 40 megyében és a fővárosban) számítógép dolgozza majd fel a szavazókörzetek adatait, s ezeket szintén komputer összesíti országos szinten. Ki van zárva a tévedés, illetve a hamisítás legcsekélyebb lehetősége is — mondotta Drăgănescu úr —, minthogy az urnákat a helyi választási büró tagjai (köztük a politikai pártok képviselői), a külföldi megfigyelők és az újságírók jelenlétében nyitják fel, majd katonai őrizettel viszik a kerületi központba. Egyébként a különbizottság tagjai a politikai pártok küldötteivel is tanácskoztak a választás minél jobb lebonyolítása végett.

Az újságírók kíváncsiak voltak, kik lesznek a rendfenntartó szervek? A belügyminiszter első helyettese, a rendőrség főnöke, **Diamandescu tábornok** válaszolt erre: rendőrök és katonák. Akiknek pontosan megszabott teendőik vannak: 500 méteres körzetben kell biztosítaniuk a rendet a szavazás helye (a szavazókörzet) körül, tehát azon kívül. Bent semmi keresnivalójuk nincs, hacsak valamilyen incidens okán erre külön fel nem kéri őket a választási büró elnöke (és csakis ő).

Nincs okunk kételkedni derék védelmezőink rátermettségében. S tiszta szívünkből reméljük, nem lesz semmi szükség ezt tettekkel bizonyítaniuk május 20-án. Ha, ne adj Isten, mégis közbe kellene lépniük, ne úgy tegyék, mint szombaton, május 5-én Brăilán, amikor Radu Câmpeanu elnökjelöltet több helyi lakos bántalmazta. A pártházak és mindenekelőtt a jelöltek védelme a választási kampány idején is kötelező! (Szólt is erről Diamandescu tábornok az eddigi 105 nem kívánatos esemény kapcsán; hetven ilyen „eseménynek" ismerik az előidézőit.)

Megtudtuk még, hogy mintegy ezer külföldi megfigyelőre számíthatunk, köztük kiemelkedő személyiségekre (Willy Brandt és Jimmy Carter nevét említették). S elfogadtuk annak a nyugatnémet cégnek a segítségét, amely jelen volt az NDK-ban lezajlott választáson is: közvélemény-kutatást fog végezni oly módon, hogy egyetlen perccel (!) a választás befejezése után közölni tudja a prognózist, tehát a várható eredményt. Az NDK-ban ez annyira pontos volt, hogy csak 0,1 százalékkal tért el a reális eredménytől!

A Központi Választási Iroda (KVI) az egyetlen állami szerv, amely felügyel a választásokra, tehát joga van ellenőrizni, hogy a szervezők és a választók betartják-e a törvény előírásait, szükség esetén pedig az illetékes szervekhez fordul a (választási) törvényt érvényesítendő. A KVI nem fejt ki propagandát, csupán ellátja a szükséges ismeretekkel a választókat (és persze, a sajtót). Néhány fontos adat: a Képviselőház 387 mandátumára több mint 5800 jelölt pályázik, a Szenátus 119 helyére mintegy 1800; körülbelül 16 millió 80 ezerre tehető a választójoggal rendelkező honpolgáraink száma.

Egyik sajtóértekezleten és a másikon is többször elhangzott: a felelős szervek megtettek és megtesznek mindent, hogy garantálják a választás demokratikus, szabad jellegét, a biztonságot. Higgyünk nekik.

D. BARTHA MARGIT

ALCSÍKI PILLANATKÉPEK

Indulás előtt Márton Áron püspök 1946-ban kelt IX. körlevelét olvasom (megjelent a Hargita Népe 3. sz. vasárnapi, irodalmi-kulturális mellékletében) ma is rendkívülien időszerű, némelykor jelenlegi helyzetünk egyik-másik kérdésére oly megdöbbentően konkrét választ adó gondolatai olyan fundamentumot jelentenek, amelyre ma is bátran építkezhetünk. „Az egészséges demokráciát az egészséges közvélemény alakítja, és ez csak ott működik, ahol szabad az ellenkező véleményeket is kimondani. Ez egyébként az émberi természetnek is a követelménye, másképp nem ellenőrizheti önmagát." Szó, ejik, a

— Azért összefogással és okos kezdeményezésekkel a falu arculatán is változtatni kell — mondotta Lakatos András, a község polgármestere. — Csinosítani, a középületek közül a rászorulókat rendbetenni. A művelődési otthon renoválása, amelyre évek óta nem kerülhetett sor, na-

jában meghírdette, Erzsébet asszony be is lépett a pártba

— 28 esztendőt töltöttem a kollektívben. Reggeltől estig fájt a fejem, amikor láttam, mi zajlik ott. Azért is vállaltam 4 hektár répát, hogy magam dolgozhassak egyedül. Munkám senki máséval ne keveredjék. Jaj, mennyit és milyen ingyen dolgoztam évtizedeken keresztül! Azért a 30 százalékért annyit takartunk, hogy haltunk bele. Az biztos, hogy kollektívvel Európa felé nem lehet bejutni. Eléggé bugyuták voltunk, hogy azt a sok hazugságot, ami a termések körül volt, tűrtük. Úgyhogy ettől errefelé, bár még csak egy évem van a nyugdíjig, másként képzelem el az életünket. Hát erre szavaznék, hogy ez a másként bekövetkezzék. Meglátjuk. De addig is egy dolog biztos. Ahogy ed-

GAÁL ANDRÁS
Hortobágy (1992), olaj, 60 × 80 cm, Mgt.
Nádas (1992), olaj, 60 × 80 cm, Mgt.

Délibábok hazája. IV.kiáll. Debrecen, 1992

Gaál Anna,
Mihály Gábor: „fortuna", vörösréz, 200 cm, Vasparém.

Bíráló bizottság:

Szabó Tamás, Kő Pál, Rieger Tibor, Gaál Anna.

Művészet, 1989, okt., hátsó belső borító.

MDK

Gaál Antal, VII.o.tan.

Pusztavám Általános iskola.

148. Falusi részlet.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept. 10. Kat.

GAÁL ANDRÁS, gombkötőlegény

1750.-Simándl Mihály, r.kat. Unger Mihály és Gaál András evang. gombkötőlegények, ide valók polgárjogot nyertek. 389.old. 59.jegyz

SZÖVÉNYI ISTVÁN: Adalékok a kőszegi gombkötő céh történetéhez /1713-1763/ 377.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1971-72. Szlmbathely, 1975

Gaál András, festőművész 4.) Folytatás

Banner Zoltán: Új hullám Csíkszeredában, arcképvázlat Gaál Andrásról

4

4 Gaál András: Őszi fák, akvarell, papír, 50 × 69 cm, 1975

Művészet, ~~1977~~ 1987. január, 55-old.

FIELD OF VISION

Tekerd mindkét pedált, amíg bírod!

A vízuális művészetek neves szakembereként ismert *Robert A. Haller* által szerkesztett pittsburghi folyóirat, a *Field of Vision* különszámot szentelt a fényképező masinák és a biciklik XIX. századi fejlődése közötti párhuzamok, funkcionális és szemléleti összefüggések taglalásának.

Az őrült ötlet annyira szép kiállítású magazinban valósult meg, hogy akinek a kezébe kerül, nem tudja letenni anélkül, hogy az ott szereplő írásokat végig ne olvassa. Még akkor sem, ha korábban soha nem ült biciklinyeregben, vagy soha nem sütött el egyetlen tekercs filmet sem. A kérdéses – és lenyűgözően gazdag – összeállítás szerzője *Joel DeGrand*, aki több rangos pittsburghi tanintézet fotográfiatanára, sőt az oktatás szakmai felügyeletét is ő látja el. DeGrand tíz

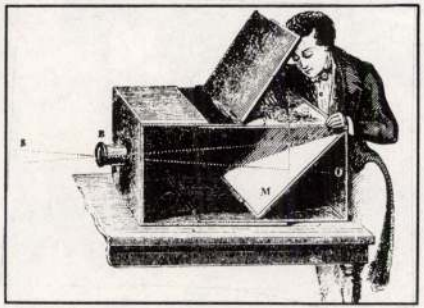

Camera Obscura

szakember, természetesen a masinák feltaláló és alkalmazó emberek szemléle te és világképe izgatott és izgat az ipa történeti és esztétikai, művészetszociol giai fejtegetések mögött. Javaslom, hog ne is firtassuk, hogyan került Joel D Grand boncasztalán a kétkerekű mellé kamera.

Alfred Stieglitz véleménye, amelyet 1897-es Amerikai Fotóévkönyvbe adott közre, már a furcsának tűnő kap csolat előrehaladott konfliktusaira uta „A fotográfia divathóbortja erősen a v gét járja, és ez főként a bicikliőrületne köszönhető. Azok számára azonban, ak a fotó fejlődésének komolyan elkötele ték magukat, ezek a kétségek nem jelen hetik a balsorsot, sőt szerintem, váratla szerencse ért bennünket. Azok ugyan akik a fotót sport gyanánt űzték csupá most mohón az új bálvány, a bicikli fe kapnak. A helyzet megváltozása csa azokat érintheti kellemetlenül, akik fot termékek és felszerelések előállításába terjesztésébe fektették mindenüket. Ké ségtelen, hogy a kézikamerák megjelené se tette a fotózást általánosan népszerű vé néhány éve.

Mivel először az undorító »detektív

Gaál András (Románia)

Hortobágyi Alkotótálor

Ferihegyi Galéria
1995 szept 13- okt 4

Gaál András

rep. Hortobágy
0.65×70

Hortobágyi Alkotótábor
1992

Debrecen

Gaal András (Csíkszereda)

kiáll. Ruszin falu
Megyi út
Ökörmező

repr.

8. Nemzetközi Plein Air Kárpát-
alján 1991

MEGHÍVÓ

"Vaj ai impressziók"

Szeretettel várja Önt és kedves családját
az Aranyhíd Kulturális Szolgáltató Intézet

1997. október 11-én, szombaton 17 órakor

a balatonfüredi Közösségi Ház Folyosó Galériájában
tartandó kiállítás-megnyitóra.

Gaál András

Gyergyóditró, 1936. Erdélyi grafikus és festő. 1950-54 között a Marosvásárhelyi Zene- és Képzőművészeti Középiskola növendéke volt. Barabás István, Bordi András és Piskolti Gábor voltak a mesterei. 1954-59 között a kolozsvári KMF-n tanult többek között Miklóssy Gábor irányításával. 1968-89 között a Képzőművészek Országos Szövetsége Hargita megyei fiókjának elnöke. Számos európai országban járt tanulmányúton. Egyik alapítója és 1974 óta a gyergyószárhegyi nemzeti művésztelep irányítója. Számos hazai kiállítás mellett, műveivel szerepelt a barcelonai Juan Miro Rajzbiennálén, az USA-ban és több európai országban. Több nemzetközi művésztelep tagja (Hajdúböszörmény, Vaja, Gyergyószárhegy, stb.). 1972- és 1973-ban a hajdúböszörményi Művésztelepen a Káplár Miklós-díj bronz fokozatával tüntették ki. Több monumentális alkotás szerzője. "Cantata profana" kerámiai-mozaik Csíkszeredában a Művelődési Ház nagytermét díszíti (közösen Márton Árpáddal és Pálffi Árpáddal), a tusnádfürdői katolikus templom vitrói (Egri Lászlóval közösen). Akvarelljeinek, pasztelljeinek s olajfestményeinek kottaképe: a domb- és hegyvonulatok, talajrétegek hullámzó vonalrendszerében megszólaltatott házak, tetők, boglyák, fák, bokrok, szántók négyzetei, téglalapjai, háromszögei, gömbjei. Tájképeken kívül karakteres portrék is kerülnek ki ecsetje alól. Művei megtalálhatók erdélyi köz- és magángyüjteményekben, valamint több európai, amerikai, kanadai, stb. magángyűjteményekben.

Tavaszy Noémi

Budapest, 1927. Tanulmányait Bortnyik Sándor irányításával végezte. Több kelet- és nyugat- európai országban járt tanulmányúton. 1967-től megszakítás nélkül jelen van az európai képzőművészeti életben, szépirodalmi és tudományos illusztrációval, faliszőnyegeivel, kőmetszeteivel, tusrajzaival, tollrajzaival, üvegkarcaival, monotípiáival, pasztelljeivel és olajrajzaival. Határainkon túl is nagy elismerésnek örvend, s nem véletlenül, hiszen művészetével a humanizmust, a népek közötti barátságot, kulturális értékcsere szorgalmazását kívánja szolgálni. 1972-ben ex libreseiért Jugoszláviában ezüst oklevelet kapott. Grafikai munkássága a népi hagyományok és motívumok összegyűjtése és szintetizálására épül. Nemrégiben a Magyar Köztársaság Kiskeresztje kitüntetéssel ismerték el munkásságát.

Petkes József

Tasnád, 1928. Erdélyi származású festő. Tanulmányait a kolozsvári Képzőművészeti Főiskolán és a Bukaresti Képzőművészeti Akadémián végezte. Mohi Sándor, Zsögödi Nagy Imre és Bordy András voltak a mesterei. Ezt követően négy évig Moldovában, öt évig szülővárosában, majd 1963-tól Szatmárnémetiben tevékenykedett, ahol kibontakozott alkotótevékenysége is. A városi művészeti élete a közeli nagybányai művésztelep kisugárzási körében, a nyomaiban akkor még fellelhető nagybányai iskola hatása alatt fejlődött, s ebben talált Petkes József művészete igazi táptalajra. Mesterei nyomdokain haladva (aki mind a táj szerelmesei voltak) ő is a tájfestészettel igyekezett birtokba venni a körülötte látható világot. 1986-ban Magyarországra költözött. Itt sem hagyott fel a táj iránt érzett szerelmével. A zsenyei, a hortobágyi, a szigligeti alkotótáborok rendszeres résztvevőjeként festi új lakhelye tájainak jellegzetes részeit. Líraiság, romantika lengi be ezeket a képeket, sokszor az akvarell műfaj legmagasabb fokon képviselő eredménnyel. Több, mint 30 egyéni kiállítása, s több, mint félszázat meghaladó jelentkezése a különböző megyei, országos és külföldi tárlatokon elismerést hoztak ecsetjének. Több magyar városban, Hollandiában, Svédországban, Németországban, Ukrajnában, Franciaországban, Lengyelországban, Ausztriában, Svájcban jelentkezett egyéni és csoportos tárlatokon. Tagja a Hortobágyi Nemzetközi Alkotótáborok munkájának. Több alkotása megtalálható hazai és külhoni múzeumokban, valamint magángyűjteményekben.

Váci András

Nyíregyháza, 1928. Festő, grafikus. Néptanítói oklevelet szerzett, de már a diákévei alatt vonzotta a festészet. 1946-ban beiratkozott a Bessenyei Képzőművészeti Népfőiskolára, ahol Diószegi Balázs, Ősz Dénes és időközönként Boros Géza foglalkozott vele. Ők buzdították, hogy iratkozzon be a KMF-ra. A budapesti KMF-n Bencze László, Szőnyi István és Pór Bertalan voltak a mesterei. A főiskola elvégzését követően egy ideig Budapesten működött, majd hazatért szülővárosába. 1953-tól szerepel kiállításokon. 1962-ben gyűjteményes kiállítást rendezett művelőiből az Ernst Múzeumban, 1963-ban Nyíregyházán, 1966-ban a Frankel Leo Művelődési Házban, 1971-ben a vajai Vay Ádám Múzeumban, a nyíregyházi Jósa András Múzeumban. 1974-ben Budapesten és nyíregyházán volt kamaratárlata. 1980-ban Bécsben szerepelt egy csoportkiállításon. Változatos témái mögött nagyobb részt szülőföldjének megszokott tájai és emberei, kisebb részben érzelmi gondolati indítékok húzódnak meg. Kifejezőeszközei egyszerűek, áttekinthetők. Eleinte pasztózusan festett, lazán kapcsolódó színfoltokból állt össze a kép. Később a nagy színfoltok helyett inkább geometrikus szerkezetben artikulálta a jelentést. Egyik kedvenc technikája a rézkarc. Karcaiban is alkalmazza festészetben elért eredményeket. Könnyillusztrációiban az embereknek az igazságba vetett hitéről vall. Testvére, Váci Mihály verskötetszeteihez készített illusztrációkat. Több műve a MNG-ban és a nyíregyházi Jósa András Múzeumban, a MÜM-ban, a vajai Vay Ádám Múzeumban és a Vilniusi Képtárban talált otthonra.

Madarassy György Tamás

Nagybánya, 1946. 1968-1974 között folytatott tanulmányokat a kolozsvári KMF-n. Miklóssy Gábor festőművész tanítványa volt. 1974-től Nagybányán dolgozott, s rendszeresen szerepelt megyei és országos tárlatokon. 1988-ban áttelepült Magyarországra. Nyíregyházán, Debrecenben, Kaposváron, Hódmezővásárhelyen, Salgótarjánban, Békéscsabán, Sümegen, Körmöcbányán szerepelt csoportos, valamint egyéni tárlatokon. 1981-től tagja a Romániai Képzőművészek Szövetségének, 1989-től a Magyar Köztársaság Művészeti alapjának, 1991-től a Magyar Képzők- és Iparművészek Szövetségének. Több nemzetközi alkotótábor tagja (Hajdúböszörmény, Vaja). Díjak: Káplár Miklós-díj (Hajdúböszörmény 1976), nívódíj (Nyíregyháza 1990). A hagyományos nagybányai táj és embervilág rejtett expresszivitása, az iskolalapítók előtti, főleg a holland mesterek stílusához fűződő, klasszikus belső ragyogás nyomán indul el. Tájképeit és figurális kompozícióit hangulati, érzelmi magasság jellemzi. Művei megtalálhatók hazai és külföldi magángyűjteményekben, valamint a vajai Vay Ádám Múzeum gyűjteményében.

Sütő Petre Rozália

Nagygalomfalva, 1952. Erdélyi grafikus és festő. Tanulmányait a marosvásárhelyi Művészeti Líceumban és kolozsvári Képzőművészeti Főiskola grafika szakán végezte. Nagybányán tevékenykedett, majd 1989-ben Magyarországon telepedett le. Jelenleg Martonvásáron a Művészeti Alapiskolában tanít. Több egyéni és csoportos tárlaton vett részt különböző erdélyi városokban, Magyarországon és külföldön. 1982 óta egyedi, festői hatású grafikákat készít: pácrajzokat, ecsettel, lavírozott technikákban. Ezeket a hatás kedvéért tépi, gyűri, néha domborművé alakítja. Alkotásaiban olvasmányélmény-szigeteket körbemetsző, feszült, jelentéses rajzírásával a 80-as évek krónikása. A sötét pác és a világos alap ellentétére, valamint a sötétben itt-ott felvillanó fehér temperára épít fel líraian tragikus alkotásait. A környezet hétköznapi jelenségeire felel elbeszélő módon. Művei megtalálhatók hazai és külföldi magángyűjteményekben, a vajai Vay Ádám Múzeum gyűjteményében.

Madarász Gyula

Zsáka, 1935. Festő és grafikus. Az egri Pedagógiai Főiskolán 1955-ben rajztanári diplomát, 1980-ban a debreceni KLTE-n bölcsészeti oklevelet szerzett. 17 éven át tanított rajzot és vezetett képzőművészeti kört Hajdúnánáson. 1975 óta debreceni Tanárképző Főiskola tanszékvezető tanára. Első önálló kiállítását Hajdúnánáson rendezte 1961-ben. Ezt követően számos hazai és külföldi csoportos, valamint egyéni tárlaton mutatta be alkotásait (Hollandia, Finnország, Franciaország és több kelet-európai állam). Alapító tagja a Hajdúböszörményi Hajdúsági Nemzetközi Művésztelepnek és a Hortobágyi Alkotótábornak. Tagja a Magyar Képzők- és Iparművészeti Szövetségnek és a Művészeti Alapnak. Művészeti díjak: Debreceni Őszi Tárlat grafikai II. díja, Káplár Miklós emlékérem és művészeti díj (1968, 1971, 1975, 1979, 1985), Hajdú-Bihar megye és Debrecen Városi Tanács Művészeti-díja, Nyíregyházasóstó Nemzetközi Művésztelep Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács Művészeti-díja, Nikola Marinov-emlékérem arany fokozata és ezüst fokozata, Holló László-díj (1989), Hatvani Tájképfestészeti Biennálé bronzdiploma (1991), Debreceni Országos Nyári Tárlat Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége művészeti díja, Debrecen város emlékplakettje, Káplár Miklós emlékérem és jubileumi díj (1993), Debreceni Tavaszi Tárlat Hajdú-Bihar megye önkormányzatának díja. Az impresszionizmus puha festőiségét és szárnyaló líraiságát szemléltethetjük akvarelljein. Szokatlanul nagyméretű akvarellek betöltik a teret és a sötét tónusok színessége nagy hatást gyakorol a nézőre. Merész átvágásai magyarázzák a nagyobb méreteket.

Vigh István

Halmi, 1936. Tanulmányait 1950-ben Nagybányán kezdte, de alig egy év elteltével, a marosvásárhelyi Képzőművészeti Líceumban folytatta 954-ig. Ekkor iratkozott be a bukaresti Képzőművészeti Akadémiára, melynek freskó szakán végezte tanulmányait 1960-tól Erdélyben dolgozik grafikusként, de szívesen foglalkozik restaurálással és monumentális feladatokkal is. Monumentális alkotásai és térplasztikái számos várost és intézményt díszítenek. 1972-73-ban Bibarcfalván egy XVI. századbeli Szent István legendája c. művet, 1973-ban Csíkrácsoson (Kovács Dénessel közösen) egy XV. századbeli templomot, 480 nm. alapterületen restaurált. Több kiállítása volt Erdélyben. Az 1970-es évek közepén az USA-ba vándorolt és New Yorkba telepedett le, hol a város művészeti bizottságának tagja. Több kontinensen állította ki műveit. 1960-1994 között számtalan egyéni és csoportos kiállításon vett részt Európában, az USA-ban, Kanadában, Ausztráliában, stb. Több nemzetközi művésztelep tagja. Míg tusrajzai expresszív jellegűek, pasztelljein a nagybányai iskola hatásai tükröződik. Kedvenc műfaja a portré.

Válogatást láthatnak
a Vajai Nemzetközi Művésztelep és a
Vay Ádám Múzeum képtárának gyűjteményéből.

A kiállítást megnyitja:
dr. Matics Ferenc múzeum igazgató

GAÁL András

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979 JAN 19
ÉLET ÉS TUDOMÁNY
Budapest
Gaál Attila
muzeológus

1021

A HÁTLAPON

A TAMÁSI CONCORDIA-SZOBOR

A mai Tolna megye területe valaha teljes egészében *Pannóniának*, az időszámításunk kezdete táján létrehozott új *római tartománynak* a része volt. Nem csoda tehát, hogy a megye területén sok-sok római emlék került elő. Közülük is kiemelkedik művészi szépségével az a *bronz istennőszobor*, amelyet még 1941-ben hozott napvilágra a szerencsés véletlen *Tamási* községben.

A 2,5 méter mélyről előkerült 33 cm magas szobor egy bronzkancsónak és egy ugyancsak bronzból öntött 22 cm magas Jupiter-szobrocskának a társaságában *házi szentély* részeként került a földbe. Tulajdonosuk nyilván valami közelgő veszedelem elől rejtette oda őket. A házi szentély ugyanis a római családok legféltettebb tárgya volt, s őrizetére mindig különös gonddal ügyeltek.

A trónuson ülő nőalak a jobb kezében egy *paterát*, a baljában pedig *bőségszarut* tart. Bronz trónszéke eredetileg egy bronzlapokból készített alapzaton állt, ez azonban a második világháború idején elkallódott, s jelenleg egy fadobozka helyettesíti.

A szép redőzetű ruházat, az ezüstlemezzel borított fejdísz, de legfőképp viselőjüknek nyugodt, méltóságteljes testtartása és általában a szobor művészi megformálása nagy valószínűséggel utal az ábrázolt személy *isten* voltára. A szobrot azonban pontosabban meghatározni a leletek előkerülése után mintegy húsz évvel később sikerült csak *B. Thomas Edit* kutatásai révén. A római pénzeken föllelt és egyéb párhuzamok segítségével ő bizonyította be, hogy a tamási házi szentély trónoló istenaszszonya *Concordiát*, az *egyetértés* eszményének megtestesítőjét ábrázolja.

Concordia, a római vallásnak egyik legrégebben tisztelt, ősi istene, mindig az egyetértést személyesítette meg. Ez a rendeltetése azonban az idők folyamán változott. Előbb a pártok közötti, később hovatovább a császári házhoz kötődve a császár és a császárné, majd a társuralkodó császárok közötti egyetértést jelentette. Gyakran előfordult, hogy magukat a császárnőket ábrázolták — az őket övező tisztelet kinyilvánításaként — bőségszaruval és paterával, olykor olajággal vagy virággal a kezükben Concordia Augustaként.

A portrészerűen kidolgozott, határozottan személyi jegyeket mutató arcvonások azt sejttették, hogy a tamási Concordia is valamelyik császárnőt ábrázolja. Összehasonlítva többek között Domitilla császárnőnek pénzérméken is gyakran szereplő képmásával, bebizonyosodott, hogy ez a ritka szép bronzszobor valóban őt, Vespasianus császárnak a feleségét és Domitianus császárnak az anyját ábrázolja az egyetértés isteni megszemélyesítőjeként.

Gaál Attila
muzeológus
Kép: **Bojtár Ottó**

A MÖBIUS-SZALAG

könnyen előállítható: egyszer vízsz. 1. egy papírszalagot, és a két végét úgy függ. 11. vízsz. 37. Csak egy vízsz. 45. van! További érdekessége, hogy függ. 10. mentén végigvágva vízsz. 25. vízsz. 44.

VÍZSZINTES: 1. Rádiólokátor. 12. Visszaszúdítják (!). 13. Asztatin. 14. Kisebb a folyónál. 16. Névmás. 17. Jól lőtt a csatár (!). 19. . . . ület. 20. Fordítva fog fel (!). 21. Vissza: egyiptomi hírügynökség. 23. Római szám. 24. Ugorj! 27. Tekints vissza (!). 29. Kálium. 30. Sportfogadás. 32. Számrendszerünk alapszáma. 33. . . . mays: kukorica. 35. Északi nép. 36. JM. 39. Énekhang. 40. Aki parancsol nekünk. 42. Gyümölcsöt szárít.

FÜGGŐLEGES: 1. Római szám. 2. Békepárti amerikai nagyiparos (Cyrus). 3. Gadolinium. 4. Nemcsak víz folyhat belőle. 5. Gabonát takarít be. 6. Határozottan kíván. 7. Vissza: elavult röv. 8. Járunk rajta (!). 9. Vissza: Lengyel József regényhőse (Ferenc). 15. Költő, műfordító (Béla, 1873—1960). 18. Megvet. 20. Üveggyáráról és szénbányáiról ismert helyiség Esztergomtól DNy-ra. 22. Fordított tagadás. 24. Összeférhetetlen a materialista világnézettel. 26. Mint a függ. 1. 28. Író (Péter). 31. Ételt készít az asztalra. 33. Vissza: Építő- és Szerelőipari Kivitelezési Szabályzat. 34. Fordítva nem szoros (!). 37. Folyadékot tölt. 38. Könyörög. 41. Mint a függ. 8. 43. Fordított névmás. 45. Oxigén.

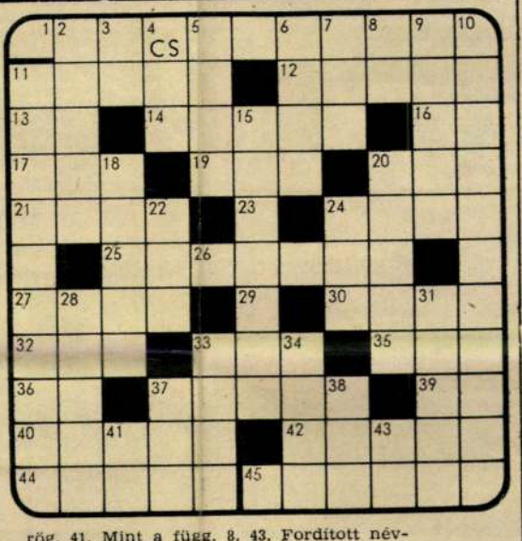

ZÁRT BETŰK: S, S, V, V.

A 2. SZÁMBAN MEGJELENT KERESZTREJTVÉNY (A FERTŐ TÓ) MEGFEJTÉSE: v46 sztyepp-tó, f13 sótartalma, f1 fátlan, v1 Fertőrákosi, v27 Mexikói; f16 lápi póc, f29 tőkés (réce).

ÉLET ÉS TUDOMÁNY
A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

Főszerkesztő:
LUDAS M. LÁSZLÓ

Főszerkesztő-helyettes:
NÉMETH FERENC

A szerkesztő bizottság elnöke:
CSÜRÖS ZOLTÁN

Szerkesztőség:
Budapest VII., Lenin körút 5.

Postacím:
Élet és Tudomány
Budapest, Pf.: 47
1428
Telefon: 215-290

Kiadja:
a Hírlapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
CSOLLÁNY FERENC
Budapest VIII.,
Blaha Lujza tér 3.
Postacím: Budapest 1959
Telefon: 343-100, 336-130
Terjeszti a Magyar Posta

79.0158
Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme
Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA vezérigazgató

Index: 25 245
ISSN 0013—6077

A szerkesztő bizottság tagjai:
Ács Tamás, Andorka Rudolf, Antalóczy Zoltán, Barkóczi Ilona, Barta György, Berényi Dénes, Bontó László, Buda Béla, Castiglione László, Csányi Vilmos, Farkas Henrik, Fenyő Béla, Furka Árpád, Haraszty Árpád, Horváth József, Horváth Sándor, Jantsky Béla, Kapás Sándor, Károlyházi Frigyes, Kósa László, Kozma Tamás, Kulin György, Láng Sándor, Lázár Gabriella, Lengyel István, Makkai László, Németh Lajos, Öveges József, Perényi Imre, Sohajda Béla, Steiger István, Székely Sándor, Szlameniczky István, Vécsey Zoltán, Zách Alfréd

Képszerkesztő:
Ujvári Imréné

Olvasószerkesztő:
Szőke István

Rovatszerkesztők: Akácz László, Barabás Zoltán, Daniss Győző, Fodor Lajos, Kerner István, Oláh Tamás, Pécsi Tibor

Munkatársak: Gajzágó Éva, Hornyánszky Katalin, Kalocsainé Doór Vilma, Nagy Gézáné

Fotó: Bojtár Ottó

Meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Az Élet és Tudomány előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokban, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodában (KHI, Budapest V., József nádor tér 1. 1900) vagy közvetlenül, vagy postautalványon, vagy a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra való átutalással.
Előfizetési díj negyedévre 42,— Ft.

Külföldön terjeszti a „Kultúra" Külkereskedelmi Vállalat
Budapest, Pf.: 149
1389

A TAMÁSI CONCORDIA-SZOBOR

Gaál B.
festő

d.

Törös Nagyhörös
képzőm. kiáll.
hat

Parittyakivet VII. 240, 241,

Gaál Balázs, festő az 1880-as években Pécsett. Az 1888. évi pécsi kiállításon néhány szénrajzával vett részt.

Vasárnapi Ujság. 1888. 610. l.

GAÁL Bertalan építén

Balatonlelle, Erzsébet kiszáfra, Szemidei Gyermektelep

Egyesület épülete, 1905

neoreneszánsz

- II. világháború után átépítve

Gaál Bertalan

epilem

iród
Z

Krück I. 367. l.

Kossut h. n. VI. 10.

+ 1915 febr 12

Gaál Bertalan, építész; szül. 1860 szept. 9-én Kassán. Tanulmányait a bécsi műegyetemen König, Doderer és Lützow tanárok vezetése alatt végezte. Ismereteinek gyarapítása czéljából több ízben megfordult Német-, Olasz- és Francziaországban. Jelentékenyebb művei a következő budapesti bérpaloták: Haggenmacher-udvar (Lipót-körút 13—15. sz.), Váczi-utcza 18. sz., Lipót-körút 20. sz., Munkácsy-utcza 1. sz., Lipót-körút 1. sz., Népszínház-utcza 30 és 34. sz., Alkotmány-utcza 3 és 5. sz., továbbá a Royal-Orfeum (Erzsébet-körút) és a Nagy János-utcza 34. sz. nyaraló stb.

Magyar Építőművészet. 1909. 7. sz. 11. l. — 1911. 8. sz. 23. l. — *Magyar Pályázatok.* 1907. 5. sz. (Váczi utczai bérház.) és a művész közlése nyomán.

Gaál Bertalan

épitész

A budapesti községi nyilvános könyvtár és közművelődési intézet tervpályázatán megvett terv. Repr.

Magyar Épitőművészet

~~1910.~~ 1911. 8 sz.

23. l.

BABOS ISTVÁN
hírlapbizományos
MEZŐTUR, Eper-u. 377.

Gaál Bertalan

GAÁL BERTALAN műépítő, a Magyar Építőművészek Szövetségének tagja, febr. 12-én halt meg Budapesten. Számos bérházat és magánépületet épített, leginkább a fővárosban. Megemlíthetjük a Haggenmacher-féle lipótkörúti bérházakat, az Erzsébet-körúti Royal Orfeumot, villái közül a Nagy János-u. 34. számút, a Fővárosi Serfőző r.-t. épületeit, Balaton-Lellén a gyermek-telep épületét stb. Gaál Bertalan Kassán született 1860 (szept. 9.), műegyetemi tanulmányait Bécsben végezte.

Művészet 1915, 144. l.

† 1915 febr 12

Gaál Bertalan

építész

L.

Szendrey-Szentiványi

542-l.

Csukly Gyula áll. tanító

VIII. 234.

Gaál Bertalan

a bécsi műegyetemen tanult.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

181

M.D.K.

Gaál Bertalan, építész

terve megvételben részesült a Néphász- és Néphonyvtár pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf.

Jul. 5. sz. 5. old.

MDK

Gaál Bertalan

Bérpalota, tollrajz

KMT. 1907/8. téli kiáll. kat. 51.l.

MDK

Gaál Bertalan

VII. bécsi építészeti kongresszuson vett részt.

Magy. Építőművészek Szöv. közgyülése

Vállalkozók Közl. 23.sz. 1908. jun. 3. 4 l.

MDK

Gaál Bertalan épitész

Epitő Ipar, 1909. jul. 11. 254 l.

MDK

Gaál Bertalan

Magy. Épitőművészek Szöv. közgyülése.

Vállalkozók Közl. 23.sz. 1908. jun. 3.
4 l.

MDK

Gaál Bertalan

Bérpalota, tollrajz

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 51.l.

Gaál Bertalan MDK

Bérpalota, tollrajz

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Gaál Bertalan

a bécsi műegyetemen tanult.

Mehényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

MDK

Gaál Bertalan, müépitö.

a Magy. Épitömüvészek Szövetségének tagja meghalt 1915 febr. 12-én Budapesten.
Számos bérházat és magánépületet épitett föleg a fövárosban. Ilyenek:
Haggenmacher-féle lipótkörüti bérházak.
Az Erzsébet-körüti Royal Orfeumot.
Villái közül: Egy János-ut 34. sz.
Föv. Serfözö r.t. épületeit.

Müvészet. 1915. 144.l.

MDK

Gaál Bertalan, müépitö.

épitette Balaton-Lellén
a gyermek-telep épületét. stb.
G.B. Kassán született 1860 szept.9.. Müegyetemi
tanulmányait Bécsben végezte.

Gaál Bertalan müépitö.

Müvészet. 1915. 144.1.

Gaál D.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1927

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis

1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

MOK

Gaál Dezső festőművész

Művészeti ösztöndijak. Uj Magyarság, 1944. aug.lo.
6 l.

GAÁL Dezső festőm

Péter J.: kiállítások

Művészet a gyárak és a bányák harájában

Művelt Nép 1955 II. ért. 30 d. julius 24 6 l

Gaál Dezső
Sárga virágok, vizf.

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 13 l.

GAÁL DEZSŐ,rajztanár

A Népr.Muz.Adattárában,arajzraktár leltárában számos müvével szerepel.Tanitványaival gyüjtetett és rajzolt néprajzi tárgyakat. 292.old

CS.SEBESTYÉN KÁROLY: A Néprajzi Muzeum rajzgyüjteménye 287.old

NÉPRAJZI ÉRTESITŐ,Nemzeti Muzeum,Néprajzi Muzeum Évkönyve. XXXVI. 1954. Bpest. 1954

Szeged

templomok, Gaál D.

Tér és Forma, 1934 VII. 358

Gaál Desső

Művével szerepel a Legedi képzőművészeti Egyesület nagy Táslatán.

Legedi Új Nemzedék. 1934. XI. 18.

MDK

Gaál Dezső festőm.

Vidéki centrumok. Képzőművészet, 1929. 25.sz.
238. l.

Szombathely.

MDK

Gaál Dezső

Növények, vf.

Képzőm. Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.
12. 1.

MDK

Gaál Dezső

Sárga virágok, vf.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

13. 1.

MDK

Gaál Dezső festő

Dunántúli tav. tárlat. Képzőművészet, 1932. 51. sz.

136.l.

MDK

Gaál Dezső

Müncheni Odeons Platz

Nemzeti Szalon 65. csop. kiáll. 1929. máj.

MDK

Gaál Dezső /Lengyeltóti/

dicsérő oklevelet kapott

A dunántuli tárlat dijai. Képzőművészet 1929. 25. sz. 233.l.

Gaál Dezső

festőművész

Dunántuli Művészszövetség kiállitása - Kaposvárott a Turul-szálló nagytermében - képével szerepel. Körmenet-e jó magyar tipusaival és Golgotha a XXX XX.-ik században c.nagy vászna,mely egészen vázlatosan,de elgondolásban hiven jellemzi a háboru borzalmait.

Pesti Hirlap
1930.IV.9.

Gaál Dezső

Olajfestményekkel, rézkarcokkal és akvarellekkel vett részt a Berzsenyi Társ. somogymegyei kiáll.-én.

N.U.930.V.4.

MDK

Gaál Dezső

A Berzsenyi Társaság kiáll. Lengyeltótin. Képző-művészet 1930. IV. évf. 29. sz. 103.l.

MDK

Gaál Dezső festőm.

Magyar Iparmüvészet 1934. 213.o.

MDK

Gaál Dezső

A Berzsenyi-Társaság Lengyeltótin rendezett kiállításán szerepelt művével.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 103.l.

Gaál Dezső lengyeltóti festőművész

Dunántúli őszi tárlaton Berzsenyi Társaság oklevéllel tüntette ki.

PH. 929. X. 13.

MDK

Gaál Dezső

Szeged templomai.
Képzőművészet 1934. 166.l.

Gaál Dezső

festőművész

LXV.csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Münchení Odeons-Platz c. képe a legjonyelemreméltóbb az egész teremben.

Magyarság
1929.V.30.

Gaál Jenő

festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. München részlete.

Pesti Hirlap
1929.V.30.

Kinevezések A m. kir. földmivelésügyi miniszter a vízügyi műszaki személyzet tiszti létszámába *Heeger* János, *Wágner* Gyula, *Kis* Béla, *Saláry* László, *Kanizsai Nagy* Antal, *Kulcsár* Győző és *Szlovák* Jenő okl. mérnököket fizetéstelen kir. segédmérnökökké kinevezte.

Új műegyetemi tanár. A vallás- és közoktatásügyi minister *dr. Bresztovszky* Béla okl. gépészmérnök, műegyetemi adjunctusnak a műegyetemen a műszaki mechanikának *szilárdsági kísérletek* című részéből műegyetemi magántanárrá való képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és e minőségében megerősítette.

Budapest gázvilágítása. A mult számunkban jeleztük, hogy a gázgyárak megváltása elhatároztatván, nemzetközi szakértő bizottság állapította meg a teendők programmját. Eszerint a józsefvárosi és a budai gyárak lebontatnak és ezek helyett Óbudán a Duna, az esztergomi h. é. és a magyar államvasutak budai közvasútja által határolt területen építenek 50,000.000 m^3 gázgyártásra alkalmas modern gázgyárat, melynek terveit nem nemzetközi tervpályázat útján, hanem — magyar erők közreműködésével — külföldi szakerő által készíttetik el. Ezeket a javaslatokat a fővárosi gázbizottság és a tanács pártoló határozata alapján f. hó 7-én a közgyűlés is elfogadta. A külföldi szakerővel teljes egyéni felelősséggel *Bernauer* Izidor gépészmérnök, a mai budapesti gázgyár egyik igazgatója és *Schön* István gázgyári főmérnök fognak együtt dolgozni. Azonkívül elhatározták még, hogy egy magyar chemikust és a gázfogyasztás propagálása végett egy másik alkalmas egyént is külföldre küldenek megfelelő irányú tanulmányozás végett, hogy mire az új gázgyár fölépül, illetőleg mikor a város a mai gyárakat átveszi, minden irányban képzett szakerők álljanak rendelkezésre.

Helyi tervpályázat. Arad város a felső temető *kapujának* tervezésére hívja fel az *aradi* szakembereket; költség 10.000 k., díjak 150 és 100 k.; határidő f. é. október 1. A terveket névaláírással kell benyujtani.

A debreceni ref. püspöki palota szükebb körű tervpályázatán 5 pályamű érkezett be a következő építészektől: *László* testvérek (Budapest), *Balogh* Kálmán (Budapest), *Bobula* János (Budapest), *Tóth* István (Debrecen), *Pavlovics* és *Szilágyi* (Debrecen). Az egyház építésre a *Balogh* Kálmán tervét fogadta el; a többi 4 tervet 600–600 k.-val díjazta.

Az 5. nemzetközi anyagvizsgáló kongresszus f. é. szeptember hó 7. és 11-ike között lesz Kopenhágában *VIII. Frederik* dán király fővédősége alatt. Díszelnök *Ghristian* dán trónörökös, tiszteletbeli tagok a dán miniszterelnök, külügy-, belügy- és közmunka-miniszterek, a parlament mindkét házának elnökei és Kopenhága városának főpolgármestere. A kongresszuson a hatóságok kiküldöttein kívül csak a nemzetközi anyagvizsgáló szövetség tagjai vehetnek részt. A szövetség évi tagsági díjai 7 k. 20 f, a kongresszus részvételi díjja pedig 20 *dán* korona (25 k. 50 f) urak és 12 *dán* korona hölgyek számára. A jelentkezés legutolsó határideje *július 15-ike.* Magyarországi résztvevők legkésőbb július hó 10-ikéig jelentkezhetnek a díjak egyidejű beküldésével *Wonnesch* Miksa Máv. főmérnök úrnál (Budapest, VI. ker., Andrássy-út 75.). *A kongresszus programmja* a következő: Szeptember 7. Ünnepélyes megnyitó ülés a dán király jelenlétében; a kiküldöttek és a tagok üdvözlése; a miniszterelnök beszéde; a szövetségi elnök Alex. *Foss* jelentése; *Poul Larsen* mérnök és aalborgi cementgyáros előadása: „A cementipar fejlődése Dániában"; este fogadó est a dán mérnök-egyesületben. — Szeptember 8. Osztályülések. A városi elüljáróság fogadó estélye a városházán. — Szeptember 9. Osztályülések. (Az este szabad.) — Szeptember 10. Osztályülések. Kopenhága kikötőjének megtekintése gőzhajón, diner Skodsborg tengeri fürdőben. — Szeptember 11. Záróülés. Az osztályok jelentése és határozathozatal. J. E. *Stead* F. R. S. (Middelsborough) előadása angolul „a mikroszkópiának gyakorlati alkalmazásáról a fémek és öntvények vizsgálatára". Kirándulás Helsingörbe. Kronborg kastély megtekintése és búcsúzó ünnepség Marienlystben. — Az osztályüléseken tárgyalni fogják a tagoktól beküldött értekezéseket, melyek a következő három csoportba vannak sorolva: A) *Fémek.* E csoport főkérdései: *a)* metallografia, *b)* keménység, *c)* ütőpróbák, *d)* ismételt terhelések, *e)* öntöttvas-vizsgálat, *f)* nagy hőfokok hatása a fémek mechanikai tulajdonságaira. E főkérdésekről 22 értekezés szól. A főkérdésekhez nem tartozik, de a fémek vizsgálatába vág még 17 értekezés. Az utóbbiak között három két magyar szerzőtől való; még pedig egy *Bermann* Miksától a szikrapróbákról és kettő *Misángyi* Vilmos dr.-tól a szívósságról és képlékenységről, továbbá a húzás és nyomás okozta maradó alakváltozások összefüggéséről. B) *Cementek, kövek, béton.* Főkérdések: *g)* vasbéton, *h)* haladások a vizsgálati módszerekben, *i)* vizsgálatok hasábokkal és normalis homokkal, *j)* cementek térfogatállandósága, *k)* cementek viselkedése tengervízben, *l)* kövek ellenállása az időjárással szemben. E főkérdésekről 24 értekezés szól. Közülök 1 magyar szerzőtől: a béton rugalmas hosszváltozásának új vizsgálati módszeréről *Bresztovszky* Béla dr.-tól. A főkérdésekhez nem tartozik még 3 értekezés. Megjegyezzük, hogy a kongresszusra e négy értekezésen kívül még egy magyar munka fog beküldetni, *Zielinski* Szilárd dr. értekezése, melyet az 1901. évi nemzetközi anyagvizsgáló kongresszus felhivása folytán a magyar anyagvizsgáló egyesület megbízásából ír a víz és homok mennyiségének a románcementek szilárdságára gyakorolt hatásáról. C) *Különfélék.* Főkérdések: *m)* olajak, *n)* kaucsuk, *o)* fa, *p)* rozsda ellen védő anyagok. Ezekről 8 értekezés szól. E csoportba tartozik még 2 értekezés. A kongresszus gazdag programmja eddig összesen 96 értekezést ölel föl. A kongresszus alatt az érdeklődőknek megmutatják Kopenhága technikai látnivalóit; utána pedig kirándulás lesz szeptember 12. estétől 16-ig bezárólag a következő programmal: elutazás gőzhajóval Aalborgba és az ottani cementgyárak megtekintése; innen vasúton vagy Skagenbe, vagy az északitenger partjára, a Tyborönbeli nagy partvédelmi építményekhez. Mindkét külön kirándulás résztvevői Aarhusban találkoznak az országos kiállításon. E kirándulás költségei körülbelül 102 k.-t (80 *dán* koronát) fognak tenni. Tervbe van véve még az előbbi kiránduláshoz csatlakozólag szeptember 17. és 18.-án Jütland nyugoti tengerpartján a tengeri építmények megtekintése is. *Z. J.*

A balatonvidéki vasútat folyó hó 8-án adta át a forgalomnak *Kossuth* keresk. minister nevében *Szterényi* József államtitkár; a 117 *km* fővonal és a 16 *km* szárnyvonal építését 1907. év őszén kezdték meg, és 14·5 milliom koronába került. A pályát jövőre részletesen ismertetjük, annál inkább, mert épületei nem a szokott „vasúti" stylusban épültek, hanem magyaros motivumokkal.

A Tauern-vasút. Öt esztendeig építették Ausztriában a Tauern-vasútat s az utolsó szakaszt f. hó 5-én helyezték ünnepélyesen forgalomba a császár jelenlétében. A vasút építésekor rendkívüli műszaki nehézségekkel kellett megküzdeni, olyanokkal is, amelyekre nem is számítottak. Ez okozta aztán, hogy az összes szakaszok felépítésére eredetileg előirányzott 190 milliom koronánál majd 90 milliommal adtak ki többet. Az új vonalak megnyitása különböző időben történt: A Tauern-vasút északi szakaszát, a Schwarzach—St.-Veit—Bad Gastein vonalat 1905-ben nyitották meg; ugyanazon év november 19-én a Klausen—Spittal vonalat adták át a forgalomnak. 1906 májusában a Klagenfurt—Freistritz, júliusában az Assling—Trieszt, augusztusában a Pyhrn—Selztal, novemberében a Freistritz—Assling és Villach—Rosenbach vonalakat nyitották meg. Most pedig a Tauern-vasút utolsó szakaszát, mely Bad Gasteintől Spitalig halad, adták át a forgalomnak. A Bochstemnél lévő legmagasabb vonalszakaszon, a tenger szine felett 1200 méter magasságban van a Tauern-alagút, amely a második leghosszabb alagútja Ausztriának, 8·5 *km.* Az Arlberg-alagút, mely a a leghosszabb Ausztriában, 10·2 *km* hosszú.

HIVATALOS.

BUDAPESTI ÉPITŐ-, KŐMŰVES-, KŐFARAGÓ- ÉS ACSMESTEREK IPARTESTÜLETE.

Figyelmeztetés. Felhívjuk a t. tagtársakat, hogy az ipartestületbe bejelentés végett beküldött munkakönyveket abban a betűsoros rendben szíveskedjenek összekötni és az ipartestületbe beküldeni, amily rendben azok a bejelentő könyvben be vannak vezetve. Az ennek elmulasztásából bekövetkezhető késedelemért az illető tag urak magukra vessenek. Egyben arra is szíveskedjenek ügyelni, hogy a munkakönyvekbe a kilépés ideje pontosan be legyen jegyezve. Ennek elmulasztásából a segédeknek kártérítési igényre nyujtanak alkalmat.

Iparengedélyt nyertek: *Trauttmann* Jenő ácsmester, V., Újpesti-rakpart 19. *Turcsik* József kisebb ácsiparos, X., Maláta-u. 3. *Riesz* Sándor építőmester, X., Kőbányai-út 31. *Péter* Lőrinc kisebb kőmives iparos, *Menzl* József ácsmester, VI, Fövény-u. 91, *Charváth* János és *Sándor* Imre építőmesteri cég, VII., Peterdy-u. 3. *Borsody* Sándor kőmívesmester, VII., Verseny-u. 4. *Zimmermann* Lajos kőmívesmester, VIII., Baross-u. 75. *Manga* János ácsmester, iroda: IX., Közraktár-u. 12. lakás: Újpest, Tavasz-u. 52. *Wittmann* Ferenc kőmívesmester, VIII., Népszinház-u. 18. *Rothauser* József építőmester, VII., Nagydiófa-u. 19. *ifj. Jung* Mihály kisebb kőmíves iparos, IX., Viola-u. 31.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A fővárosi középítési bizottmány

f. hó 2-iki ülésén tárgyalta a *Tabán* szabályozása dolgában készített terveket. E lapok olvasói tudják, hogy a fővárosi közmunkák tanácsa az egész kérdést mondhatni az Atilla-körút 10 ölre és az Ördögárok fölött elvonuló Árok-utcának 8 ölre való kiszélesítésével véli megoldani. Ezzel szemben az Árok-utca vonalában egy hatalmas körút létesítésének eszméje merült föl. Ezt az eszmét karolta föl Bárczy polgármester is, azért megbízták *Devecis* Ferencet és *Warga* Lászlót, hogy ez alapon a szabályozást külön-külön dolgozzák ki. A megbizottak föladataikkal elkészülvén, bemutatott terveiket vitatta meg f. hó 2-án a középítési bizottmány. Minthogy jövőre lesz alkalmunk a terveket bemutatni, melyek nélkül ismertetésünk nagyon hiányos lenne, csak azt említjük meg, hogy mindkettő 30 *m*-es új körútat tervez és ehhez kapcsolja az egész környék rendezését, természetesen majdnem valamennyi mai épület lebontásával; Devecis kevésbbé költséges közműveket, tereket stb. létesít és 1400 négyzetöllel több értékesíthető területe van, mint Wargának; az előbbi terve szerint a szabályozás 21,823.065 k.-ba kerülne, amiből 18,524.050 k. térülne meg, az utóbbié pedig 22,844.076 k.-val szemben 17,207.620 k. jövedelemmel járna. A bizottmány felszólalt tagjai (Freund Vilmos, Hauszmann A., Quitner Zsigmond, Szabó József, Ripka Ferenc, Erős Sándor és Wellisch Alfréd) mind helyeselték a terveket és a részletes tervek kidolgozásához, illetőleg a végrehajtáshoz 30 éves adómentességet, a Németvölgy belevonását és lehető takarékosságot ajánltak; ez elvek alapján megbizták a mérnöki hivatal illetékes szakosztályát, melyet Devecis Ferenc vezet, hogy a részletes terveket dolgozza ki; előbb azonban még meghallgatják a fővr. közmunkák tanácsát is. (Ezt f. hó 7-én a közgyűlés is elfogadta.)

A magánépítési bizottságnak július 5-én tartott ülésén

új építkezésre nyert engedélyt:

53308. Goldscheider Miksáné, Síp-u. 5111. hrsz. háromemeletes ház; terv. Román Ernő és Miklós.

52324. Komor Marcell és Jakab Dezső, Oszlop-u. 6193. hrsz. 2 kétemeletes ház; tervezték ők maguk.

54096. Koppány N., Bercsényi-u. 13310. hrsz. háromemeletes ház; terv. Reisz Zoltán.

54874. Révész Sámuel és tsai, Népszinház-u. 5725. hrsz. négyemeletes ház; é. m. Révész és Kollár.

52693. König Sámuel, Szondi-u. 2989 hrsz. négyemeletes ház; terv. Gaál Bertalan.

52251. Hoffmann Simon, Eötvös-u. 28. sz. négyemeletes ház; terv. Bloch Alfréd.

55867. Löbl Izor, Nyul-u. 3996. hrsz. emeletes ház; terv. Bauer Emil.

55868. Dr. Schwartz Ernő, névtelen utca 3998. hrsz. emeletes ház; terv. Bauer Emil.

54766. Péterfy Lajos, Kisfaludy-u. 6862. hrsz. kétemeletes ház; terv. Schoditsch Lajos.

51966. Kőbányai izr. hitközség, Román-u. 7992. hrsz. emeletes ház és zsinagóga; terv. Schöntheil Richárd.

51589. Dávid János és fia, Ilka-u. 2879. hrsz. kétemeletes ház.

54110. Dr. Asbóth Oszkár, Rézmál-dülő 6182. hrsz. emeletes nyaraló; terv. dr. Neuschloss Kornél.

52691. Rusz János, Tomori-u. 1505. hrsz. emeletes toldalék.

52487. Takács István, Városmajor-u. 1486. hrsz. emeletes ház; é. m. Balogh és Baráth.

52202. Özv. Amman Arzénné, Villányi-út 13891. hrsz. emeletes ház; terv. Löllbach Kálmán.

52204. Aradi János, Magyarádi-út 13860. hrsz. földszintes ház; terv. Löllbach Kálmán.

55431. Kiss Sándor, Homokos-dülő 8078. hrsz. földszintes ház; é. m. Nagy Károly.

55458. Sohár Béláné, Kenyeres-u. 1515. hrsz. földszintes ház.

55894. Spiesz Ágost, Házmán-u. 2. nyaraló; é. m. Mayer Péter.

54870. Kutas Gyula, Fürj-u. 12862. hrsz. nyaraló; é. m. Balogh és Baráth.

51066. Szunyogh József, Cserkesz-u. 4. földszintes ház.

Átalakításokra:

46626. Gerbeaud Emil, Gizella-tér 1.

55457. Wittinger Aladár, Múzeum-körút 13.

54102. Haich Károly, Krisztina-körút 83.

55996. Fehérváry István, Rezső-tér 3.

54105. Huppert és Lukács, Gyár-u. 36.

53840. Taraut Prokop, Szent László-u. 182.

32785. Hofstätter Guttmann, Csengery-u. 82.

52951. Aranyossy András, Bástya-u. 5.

53306. Özv. Simon Ferencné, Zöldmáli-út 5865. hrsz.

Jóváhagyásra ajánltattak:

48851. Langfelder Vilmos, Figyelő-u. 1532. hrsz.

54997. Klein Pál, Zöldmáli-út 83.

57003. Dr. Katona Fülöp, Simor-u. 8631. hrsz.

56604. Ábrányi Kornélné, Csörsz-u. 12907. hrsz.

56800. Frint Antal, Budakeszi-út 7965.

52687. Kripner Ferenc, Óhegy 8202.

52249. Kovács János, Óhegy 7984.

57387. Szuchy János, Vendel-u 8806.

52812. Dénes Sándor, Babér-u. 65.

49896. Feledi Dezsőné, Abonyi-u. 2837.

53693. Singer és Reichfeld, Lehel-u. 17.

53526. Pichler Gizella, Szent-László-u. 68.

54300. Kálhok Géza, Zápor-u. 32.

54849. Koós János, Nyitra-u. 8416.

55453. Balassa István dr., Lőpormalom 7946. hrsz.

51855. Tagscherer Márton, Sasad-dülő 12509. hrsz.

54652. Megla Jánosné, Pál-völgy 5310.

56405. Karsay Fery, Párisi-u. 3.

50243. Fritz István, Szőllő-u. 1514.

55275. Borbély Lajos, Irén-u. 7593.

53283. März Károly, Fürj-u. 12854.

54104. Steiner János, Karpfenstein-u. 6387. hrsz.

54780. Hüvös Marcell, Orczy-tér 7275.

49283. Baross Katalin, Kerepesi-út 2039.

50981. Varga József, Alkér-u. 7984.

51065. Rajkovits Szvetkó, Halom-u. 8452. hrsz.

49833. Horváth István, Beleznay-u. 7516. hrsz.

49866. Balogh Gábor, Margit-körút 3480/2. hrsz.

50134. Gábor Alajos, Szegedi-út 1672.

50516. Pauker Mór, Váci-körút 60.

55466. Stanoff István, Promontori-út 13634. hrsz.

54443. Demetrovits Pál, Seregély-u. 4429. hrsz.

49885. Fleischmann Henrik, Erzsébet-királyné-út 52.

50992. Schulzl Sándor, Tasi-u. 238.

50511. Selinger Mór, Calvin-tér 3.

53896. Leitersdorfer Lipót, József-körút 15.

47935. Spánitz Sándorné, Mogyoródi-út 2006. hrsz.

52218, Dékány Márton, Csurgói-út 116.

52344. Blau Lajosné, Istenhegy 9780.

50242. Bárány Pál, San Marco-u. 1511.

52923. Budapesti ingatlan bank r. t., Visegrádi-u. 109. hrsz.

52950. Szántó Mór, Elemér-u. 36.

52685. Polgár Alajos, István-út 49.

53313. Dr. Sárkány Mór, Dohány-u. 84.

49800. Ocker Ferenc, Thököly-u. 16.

49530. Dr. Glauber Sománé, Nagymező-u. 3.

54092. Wodianer Albert, Liszt-Ferenc-tér 7.

Gépekre és felvonókra:

46725. Sándor M. Ferenc, Lajos-u. 4696. hrsz.

49534. Meister Sámuel, Dongó-u. 3.

56627. Klopfer és Éliás, Kőris-u. 21.

56323. Herczeg Géza, Mária-u. 5568. hrsz.

55469. Brauch Ferenc, Mester-u. 9535. hrsz.

55107. Mocsonyi Antal, Sas-u. 701.

54399. Dreher Ignác, Ferenc-u. 29.

54283. Gregora Ferenc, Rigó-u. 6197. hrsz.

54075. Bauer Emil, Népszinház-u. 5897. hrsz.

52938. Deutsch Márkus, Wesselényi-u. 33.

47957. Fuchs és tsa, Jász-u. 1541/7.

40417. Bien Samu, Nagydiófa-u. 5069.

50605. Freissler Antal, Üllői-út 7146.

50970. Budapesti általános villamossági r. t., Kazinczy-u. 21.

Elutasíttatott:

50640. Polgár Károly és Kiss Ferenc, Murányi-u. 1332. hrsz.

51081. Dr Hofmejer Gyula, Vágóhíd-u. 9578. hrsz.

51977. Balázs József, Várna-u. 54.

(Gaál Dersó)

könyvel

<_> Kézimunka album.
Szeged, 1936. 15 lap.

Rajzoktatás
1937. 17. l.

a fenti terjedelmeket mindaddig, amig
itva nincs, a törzslapban három oldal,
ális terjedelemnél többre nem igényli.
ékek" szakmelléklettel a lap f.évi
ber hó 15-én jelenne meg.
, hogy a mult kultuszát szolgáló tö-
ek Országos Bizottságának magas érté-
biztositását is annak, hogy a "Histó-
s közkedveltségnek örvendő szolgáló-
dicsőséges ügyének.
Méltóságos Elnökhelyettes Urnak
y tisztelettel
AR HADIMUZEUM EGYESÜLET
Lovas Károly
gazgatóság elnöke.

< Gaál Dezső >

rajztanár

Könyvei

< 7 Szegedi népköltemények. Szegedi Karcolatok IV. füzete Szeged, 1936.

32 oldal, saját rajzaival, rézkarcával és fametszetével (16 ab.)

Ism.

Rajzoktatás

1937. 4-6. sz.

60. l.

M E G H Í V Ó

A Királyi Magyar Egyetemi Nyomda alapításának 350 éves fordulója alkalmából a Magyar Nemzeti Múzeum díszermében rendezett kiállításnak 1927 november hó 19-én délelőtt 11 órakor leendő ünnepélyes megnyitására.

Gaál Dezső

szegedi rajztanár

vőd

Rajzoktatás

1937. 4-6. n.

68. l.

. ajánlat és a kész munkának közös

P. 6.498.06 re

ság részéről

.P 1.600.-

" 800.-

" 600.-

---------- P 3.000.-

ttsága részéről:

500.-

.000.-

228.81

--------- P 2.728.81

Gaál Dersö

szegedi rajztanár

művészi és szöd. mű-

ködése.

Cásd

Rajzoktatás

1937. 7-8. 4

104, 105. l.

Budapest 1925. julius hó 3-án.

VEZETÖSÉG !

ndunk a kilátásba helyezett szi-
ervbevett budapesti jubiláris f-
s gazdasági kiállitásunk sikerét
ben tisztelettel tudatjuk a 27.
elő helyiségeket nem sikerült ta-
óvben csak a virág - gyümölcs-
itás növényvédelem méhészet va-
mezőgazdasági ágak fejlődését be-
a városligeti tó e célra átenge-
gyar Kertészeti Egyesület az Or-
sület a "Hubertus" Országos Vadá-
mények bevonásával.-A felsorolt
glenes épületeket is emelünk a me-
gyüjteményeit pedig szakelő dá-
látogató közönség előtt.-

" néven rendezzük e tárlatunkat,
áteremtéséhez száz évvel ezelőtt
István emléke előtt a falu népének
le akarjuk róni.-A legnagyobb ma-
ának eredményeit hiven visszatük-
eum királyi fogadótermében külön
yar Tudományos Akadémia a gróf
k által átengedett s a legnagyobb
s alkotásait szemléltető képeket

Gaál Dezső

rajztanár

Léva

l.

Rajzoltatás

1941. II. évf. 2. n.

16. l.

Dr. Nagy Lajos

miniszteri taná

Méltóságos

K e r t é s z K. R ó b e

a Műemlékek Orsz. Bizottság

Gál Dezső

rajztanár

Léva

Rajzoktatás

1941. II évf.

3. n.

73. l.

Gaál Dezső

rajztanár

Léva

maskor mint

Gál Dezső

emlitve.

Lásd okv.

Rajzoktatás

1941. II. évf. 4. sz.

39. l.

Párbaj. a) ha a biztositott személy párbaj folytán hal el; ha azonban a biztositás már legalább **3 hónapon** át érvényben volt, a biztositás érvénye a párbajra és annak következményeire is kiterjed. Amerikai párbaj öngyilkosságnak tekintetik;

Öngyilkosság. b) ha a biztositott személy akár beszámitható, akár beszámithatatlan állapotban elkövetett öngyilkosság vagy öngyilkossági kisérlet folytán hal el; ha azonban a biztositás már legalább **2 éven át** érvényben volt, a biztositás érvénye az öngyilkosságra, az öngyilkossági kisérlet következményeire is kiterjed;

Eltitkolás. c) ha kiviláglik, hogy a biztositott vagy a szerződő a bevallásban eltitkolást követett el, vagy egyébként a biztositás elfogadására befolyással biró fontos körülményekre nézve hamis bevallást tett; ha azonban a kötvény már teljes **3 éven át**

Nyereményrészesedéssel kötött biztos

A társaság a szerződőnek, nyereményrészesedéssel kötött biztositások után, ha kötvénye három üzletév folyama alatt érvényben volt, azon kedvezményt nyujtja, hogy az alapszabályszerü tiszta nyereményben őt is részesiti, anélkül, hogy a szerződő a nyeremény helyett netán mutatkozó veszteségért valami utánfizetés teljesitésére volna kötelezve. A társaság életbiztositási nyereménye kitünik a társaságnak a közgyülés által jóváhagyott mérlegéből.

E mérlegszerü nyereménynek az alapszabályszerü levonások után fenmaradó felerésze áttétetik a biztossági alapba, melynek főczélja az, hogy a nyereménynyel biztositott felek biztositásainál netán mutatkozó dijtartalékkülönbség kiegészitésére szolgáljon. Ha erre szükség nincs, ugy a mindig 3 éven át a fentjelzett módon gyüjtött biztossági alap egyharmadrészéből a nyereményre jogosult felek azon arányban részesülnek, a milyenben az összdijbevétel a nyereményes dijak összegéhez áll.

A nyereményrészesedés mindig az évi dij arányában történik.

Gaál Dezső

rajzlapjai

Lévárol a barsi

áll. polg. iskolához

helyeztetett át

Rajzoktatás

1941. 9. n. boritéron

HOLLENZER LÁSZLÓ
MŰVÉSZI FÉNYKÉPÉSZ MŰTERME
BUDAPEST
I. KER., HORTHY MIKLÓS-ÚT 34.
TELEFON: JÓZSEF 450—23. SZÁM.

ALAPÍTTATOTT 1899-BEN.
TÖBBSZÖRÖSEN KITÜNTETVE.
1925-BEN LEGFELSŐBB ELISMERÉS.
ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS.
AMATŐRÖKNEK KÜLÖN OSZTÁLY.

A Műem
Nagytekin

1928 februárjában a
ga szíves felszólítására volt szer
emlék - lemezeim jegyzékét ár
A Műemlékek Országos S
e. tan. műépítész Ur Őméltósága
(azaz Háromszáztizennégy drb)-ot

Gaál Dezső

rajztanár

Bacs

l.

Rajzoktatás

1942. III. évf. 11. sz.

borítók

Rakoczitkin

elnök.

Gaál Dersö
rajztanár Barcs

l.

Rajzoktatás

1943. IV. évf. 1. sz
7. l.

etö lelkét Istenének.
ó 5-én 16 órakor fognak a Nemzeti Muzeum
ása szerint beszenteltetni és azután a Kerepesi-út
al adományozott diszsirhelybe örök nyugalomra

szvéttel bucsuzik hős halottjától, aki hajdan ifju
demelte a késői nemzedék soha el nem muló

junius hó 4-én.

Gaál Dezső

Perlő

Balaton

Jónás bíró

Tanulmányok I–II

Szeged. 1934?

Gaál Dezső

szegedi festő

Balatoni bárka,

vízf.?

Szeged 1937/b.

RECTORI HIVATALA, BUDAPEST.

yai közül

manach,

nrend, továbbá

szeptember 16-án tartott egyetemi

entések egy-egy példányát tisztelettel

gy a ..... bölcs

ori hivatalt viszont szerencséltetni

Gaál Dezső

nőbrázoló festő

Kecskemét

l.

Szabad Művészet

1948. 305. l.

fontos

ÉPÜLETMODELL,
a bécsi Szent István-dóm kicsinyített mása. (Töredékes.)
XIX. század.
Réz, mag. 8 cm.

MISECSENGŐ,
két darab, áttört.
XIX. század.
Réz, mag. 12·5 cm.

DÍSZTÁRGY,
fedeles, talpa három szatír.
XIX. század.
Réz, mag. 21 cm.

KÉZMELEGÍTŐ GOLYÓ,
vésett dísszel és keresztalakú nyílásokkal.
XIX. század.
Réz, átm. 9 cm.

GYERTYATARTÓ,
két darab.
XIX. század.
Réz, mag. 16 cm.

KANCSÓ ÉS TÁL,
XIX. század.
Réz, a kancsó mag. 57 cm, a tál átm. 76 cm.

Gaál Dersö
festö

Nemzeti Szalon 1929.
65. csop. kiáll. Kat.

Nincs meg
a Kataloguss

Laetitia VI. 275

Gaál Dezső

festő Szegeden

részt vett az alábbi

tárlaton

Délmagyarország

1937. dec. 5.

(v.: Szegedi képzőművészek kiállítása

a muzeumban)

Gaál Dezső

tanár

Szeged templomai és luxuskiállításu munka. A mű gerince fenti rajzainak, akvarelljeinek és metszeteinek szines és egytonusu reprodukciói. Előszót irt dr. Bartók György egyetemi tanár.

Képzőművészet

1934. 166 l.

Gyáli Dezső

1922/23–1925/26

Ferkápzomfoiskávk

84.l.

Gaál Dezső

V. éves Középiskolai tanuló

Ferkpzomfoiskövk

1936/37. 76 l.

Gaál Dezső

SZEGEDI NÉPKÖLTEMÉNYEK GAÁL DEZSŐ ILLUSZTRÁCIÓIVAL. Negyedízben jelenik meg ez a szép kiállítású füzet, amely a szegedi Tunyogi Csapó János reálgimnázium 1935—36. évi értesítőjének a függeléke. Gaál Dezső kitűnő munkát végzett e füzet összeállításával. Nemcsak összegyüjtötte, de hangszerelte is ezeket a szép népköltemények. Ugyancsak ő illusztrálta is azokat igen eredeti felfogással. Ez az érdekes füzet olvasójának sok örömet fog szerezni. H

MAGYAR IPARMUVESZET
1936. 229. 1

Gaál Dersö

festő Szeged

Wod

Z

lu: képrme

Némedy Szeged 419. l.

Várm. Szoc. I.

Csongrád vm.

1939

Gaál Dersö

Szeged templomai.
Tünyogi-Csapó János
reálgimnáziuma 1933-34.
évi értesítőjeinek függe-
léke. Szeged, 1934. 44 l.
Fenti rajzaival, fa-
metszeteivel és aqua-
relljeivel.

Könyvism.

Tér és Forma

1934. 358. l.

KIRÁLYI MAGYAR EGYE
BUDAPEST. VIII. MÚZEU

T.
Müemlékek Orsz
Bizottsága

IX. Högye

Gaál Domokos festőművész

MTI SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1981 NOV 13 41

1021

Szolnokon, az Aba Novák Teremben nyílt meg csütörtökön Gaal Domokos festőművész kiállítása. A Budapesten élő művész képei november 26-ig tekinthetők meg

Gyászhírek — köszönetnyilvánítások

A gyászoló család mély fájdalommal tudatja azokkal, akik ismerték és szerették, hogy

ABONYI JÁNOSNÉ
szül.: Kiss Ilona

1981. október 28-án elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatója november 17-én (kedden) 14.30 órakor lesz a Munkásőr úti temetőben.

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy szeretett férjem, a PV Szolnoki Papírgyár nyugalmazott igazgatóhelyettese

DOBOS JÓZSEF

f. hó 13-án életének 59. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése november 16-án 14.30 órakor lesz a szolnoki Munkásőr úti temető halottasházából. Gyászoló felesége, rokonai, valamint a Szolnoki Papírgyár pártvezetősége, szakszervezeti bizottsága és gazdasági vezetése.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyám, anyósom és nagymamám

MARÓDI ANTALNÉ
Kalmár Mária

életének 67. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatója vezetőinek és dolgozóinak, rokonoknak, ismerősöknek, jó szomszédoknak, munkatársaknak, akik felejthetetlen férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk

J TARJÁNYI ISTVÁN

temetésén megjelentek, és virágaikkal, koszorúikkal, részvétnyilvánításukkal mély fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. 5071. Besenyszög, Hunyadi u 37.

Fájó szívvel mondunk köszönetet rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, az újszászi psychiátriai osztály dolgozóinak és az első emeleti munkatársaknak, valamint az újszászi 1. sz. bisztró dolgozóinak, akik felejthetetlen édesanyánk

DOROGI SÁNDORNÉ
szül. Tánczos Erzsébet

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek. A gyászoló család, Újszász.

Ezúton mondunk köszönetet a kedves testvéreknek, rokonoknak, jó szomszédoknak, barátoknak és mindazoknak, akik felejthetetlen, drága halottunk

MOLNÁR MIHÁLY

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, csokrokat, virágot helyeztek, utolsó útjára elkísérték, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család, Tószeg.

Köszönetet mondunk roko-

VEMHES üsző eladó. Jászárokszállás, Lehel u. 18. (9996)

3 éves pej kanca csikó könnyű kis gumiskocsival eladó. Tiszaföldvár, Radnóti út 4. (10076)

KRIZANTÉM-ANYATÓ óriásvirágú fehér, sárga rózsaszín, bordó. 20 Ft szállítási utánvét. Ágfalvi Ferencné, Bp. Telepes u. 6. 1147. (9876)

PECH típusú 2000-es esztergapad eladó. EAN 1000-es csere is érdekel Süveges Tibor, Kenderes, 4-es főút mellett. (10013)

EGY nagy káposztáshordó csavarral, deszkákkal igényesnek eladó Törökszentmiklós, Kossuth út 40. (10070)

ELFA jó karban lévő fejőgép sürgősen eladó. Mesterszállás, Honvéd út 32. (10039)

PGN—15 DM típusú új olajégő tartozékokkal eladó. Érdeklődni: Jászberény, Korcsolya u. 4. 13 óra után. (10139)

FRISSEN vizsgáztatott, teherszállításra alkalmas platós munkagép eladó. La-

GAR
„Gála"
és PB
adó. Sz
daszőlős
ki Józsi
(Háztart
mellett)

MÁSFÉL
gárfeket
kó elad
calóra
egyesber
csizva
5471 Tis
szőlő 76

48-as ir
adó. Sz
leum té
(H. 3502)

ALIG
gedű ela
Orosz G
II/8. (H.

3 éves
adók. K
csv-Zs.
(H. 3504)

E

MŰAN
DŐNY
szerelése,
val Pör
redőnykés
iparosnál
Cegléd. u

HULLADÉ
dékért
mosó-
szappant
közületek

MDK

Gaál Domokos

Müterem, rk.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Múz.
1964. dec. 11. o.

Gaál Domokos MDK

Műterem, rézkarc

Ernst Múzeum 1964.Fiatal Képzőm.V. kiáll.

M.D.K

Gaál Domonkos
grafikus

"Tanulmány"

Élet és Irodalom, 1968. febr. 10- 9 lap.

Gaál Domokos

Rajz (szepró)

Kartács 1965 VII. n. 1081 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Gaál Domokos

1968 FEB 14.

1021

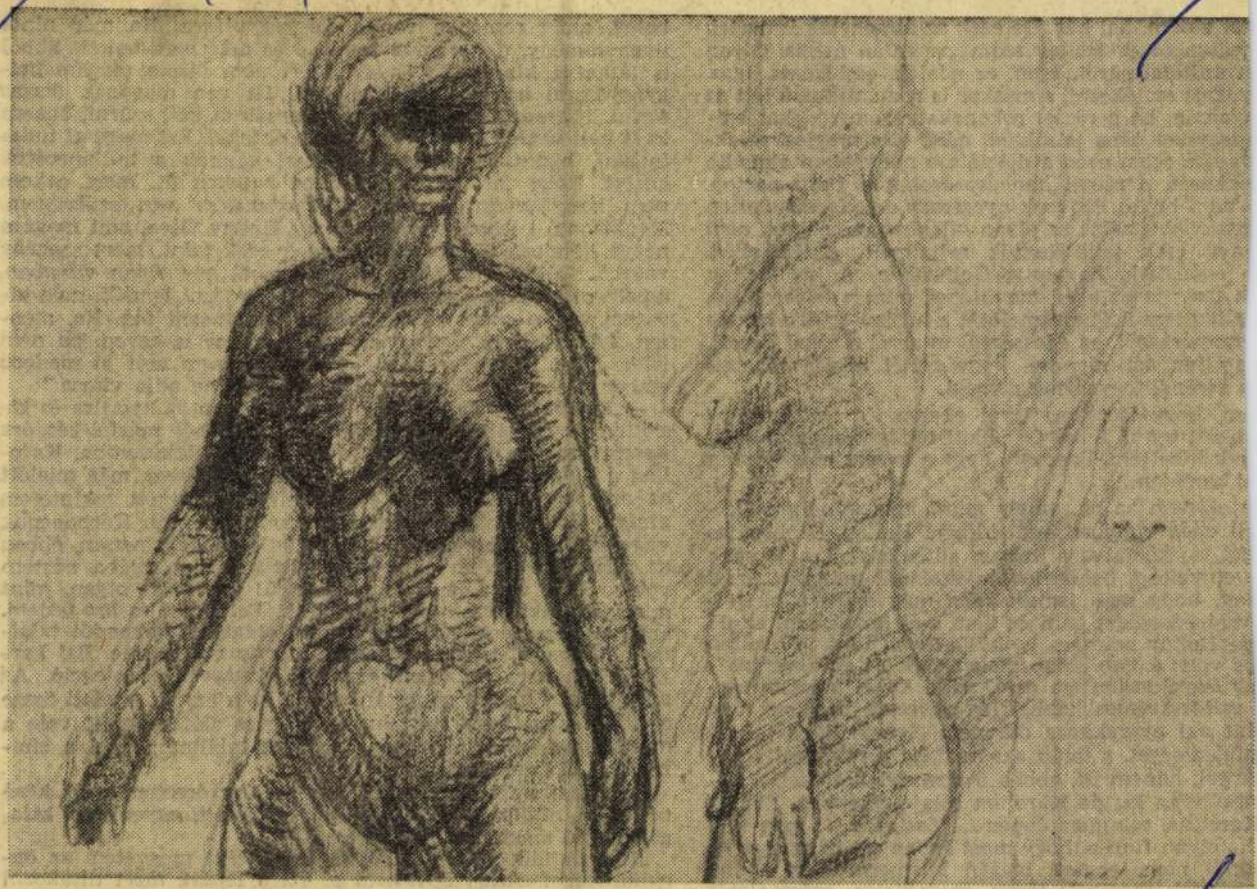

Gaal Domokos: Tanulmány

ıol vidám, hol bús. De ezek az átmenetek ismertek
ıegszokottak Hollay számára. Talán mégis. Olyan
lt szülőfalujáról. Igen, ez adalék, emlékezet. Igaz,
zokott emlékezni, s máskor is romantikussá lett az
ıyomán, ha a récsei rokonokat, szomszédokat em-
ıdegyiket okos jelzőkkel, néha éles megjegyzések-
va. De talán ezen a délelőttön mélyebben álmodta
ekkorát, a récsei hancúrozásokat a Duna-parton.
: nem biztos. Ez csak nyomozás a felfedezhetetlen
pszichologizálás az olyan világban, amelynek nem
vagy csak feltételezzük rejtelmeit. Aztán ebéd.
ı ebédeltek, hanem a Gellértben. A kis Hollay
k tartotta az ebéd menüjének pontos felsorolását.
allgattam hű beszámolóját a húslevesről, a kacsa-
vanyúságról, az édességről és arról a jóízű borról,
arolina azt mondta, hogy ennél aligha lehetett
ı néninél fogyasztott sümegi.
:m, hogy Rózsika figyel engem, és amit egyéb-
:okott tenni, felkérés nélkül töltöget a konyakból.
adt lehettem. Éreztem, hogy a kezem még mindig
:l karfáján.
ı előttem az ok, amely miatt még mindig a Gel-
:li ebéd elmondásánál időzött Hollay, döbbenetes
gel tájékoztatva a krémes süteményről, amelynek
: elnyelte a benne levő csokoládés masszát. Arról
lay, hogy nem ismert soha még embert, aki el-
tud édességet enni és bort inni hozzá, ami az én
de Hollay számára is, különösnek tűnt. „Karolina
os volt; a hab előbb megvörösödött az ajakrúzsá-
or figyelmeztettem erre, szája körül bekente ma-
zsíros-krémes habbal; és nevetett, barátom, úgy
int aki gyerekkora óta nem élvezte ilyen teljes-
nfeledtséget, s talán azt is, hogy e rakoncátlansá-
árhol, hanem itt, ebben a viszonylag előkelő szál-
nbolhatta ki; de Karolina tulajdonképpen, Flóris-
Karolina tulajdonképpen ... őszintén ... meg kell
... olyan furcsa, hogy most éppen ez jut az eszem-
linát nem lehetett igazán kiismerni; van benne
arasztok erejéből; józan, magabiztos, egész életé-
minden ködös fogalmazást, pontatlanságot, nem-
gakasztotta még az előadásokat is az egyetemen
tűnően éles kérdéssel, mintha azt akarta volna

beteg, amíg remény
ilyen remény, akkor már nem élő és meg
is láthatja, kis Hollay, hogy miért nem bízom magam bel-
gyógyászra, hanem kórboncnokra. Itt van magának ötszáz
forint. Ha meghalok, szívemet nemcsak át kell szúrni, hanem
ki is kell venni. A véleménye nem érdekel. Ezt maga el tudja
intézni, biztosan jó összeköttetései vannak a hullapecérek
között. Ezért járattam magamhoz heteken át, mert nekem
nem kezelőorvosra, hanem kórboncnokra van szükségem.
Megbízható kórboncnokra, az öreg Hollay fiára, ami magára
nézve kötelező. Kevés pénzt tudok csak adni, mert szegény
vagyok. Túl sokáig éltem a pénzemből egy olyan világban,
amely nem az enyém. Isten vele. Ha rosszul lennék, még hí-
vatom, és ha meghaltam, Juliska telefonozni fog. No, men-
jen. Látom, siet. A süteményemből akkor is egyen, ha nem
ízlik. Ez a jó modor kérdése. Az apja sem volt jó modorú
ember. De ez most nem fontos. A pénzt ne adja vissza."

— Ezen nem vitatkoztunk, mert letettem az asztalra és ki-
siettem a szobából. Körülbelül ... nagyjából másfél-két óra
hosszat voltam távol. Amikor beléptem a lakásomba, Karo-
lina a díványon feküdt. A dívány szélére ültem, még mielőtt
az arcára néztem volna. Aztán hirtelen ráesett tekintetem
arcára. Felordítottam. Mást nem tudtam tenni. Kórboncnok
vagyok. Az embereket félreérthetetlenül felismerem ebben
az állapotban. Nem néztem a pulzusát sem, hiába néztem
volna. Szép volt, barátom, gyönyörű! De mégis olyan, mint
mindenki, aki már nincs közöttünk. Felálltam és azt tettem,
ami kötelességem. A dívány belső oldalán fecskendőt találta-
tam. A szagról is megismertem: morfin volt benne. Bal kar-
ját felemeltem Mindent értettem. Intravénás injekció. Az
adagot nem tudom pontosan, de nyilván annyit szedett össze
a klinikákon, hogy húsz-huszonöt perc alatt végzett vele a
morfin. Az íróasztalon egy borítékot találtam, ezzel a cím-
zéssel: „Mindenkinek, akit illet".

Átvettem a felbontott borítékot, és úgy éreztem, azok közé
tartozom, akiket illet. A levélben ez állott, egyenletes, kifo-
gástalanul megtanult zsinórírással:

„Hosszú idő óta készülődöm. Egyébként megvetem az ön-
gyilkosságot. Azért követtem el ezt a lépést, mert tiltakozni
akartam ezzel is. Kérem, tekintsétek halálomat tiltakozásnak.
En nem lettem öngyilkos. Engem öltek meg. Azok öltek meg,
akik nem hagyják nyugodtan élni a népeket. Akik akadályo-
zói az emberi boldogságnak. Minek élni orvosként egy olyan

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG
Gaál Domokos

1021

ANYÁK KÖSZÖNTÉSE

GAAL DOMOKOS RAJZA

Képes volt elhitetni, hogy nem szereti a cukrozott földiepret, képes volt elhitetni, hogy mi teszünk vele jót, ha megesszük az egészet, mert neki – úgymond – még ártalmára is lenne. Ilyen volt anyám: úgy hozott áldozatot, hogy az áldozatvállalás örömét is átengedte azoknak, akikért az áldozatot hozta.

És ez a képesség az anyák legmegindítóbb tulajdonsága. Mert többféle módon és többféle indítékból lehet áldozatot hozni. Leggyakrabban – eléggé látványos módon – a saját lelkiismeretünk tetszésének kivívása az indíték. Meg aztán – valljuk be – szeretünk is szenvelegni, sőt tetszelegni az áldozathozók pózában. Tüntetően vagy diszkréten, de majdnem mindig gondoskodunk arról, hogy akiért „önzetlenül" teszünk valamit, az lehetőleg tudja is meg: ki tette érte, amit tett. Önzetlenségeink nagy része raffinált és jól álcázott önzés, mert nincs nagyobb és kétesebb öröm, mint meghatódni a saját jóságunktól. Még az eszmékért bátran haló hősök között is van olyan, aki könnyebben vállalja a halált, mint a névtelenséget.

Az anyák önzetlensége és áldozata a legszemélytelenebb. A hivalkodva hozott áldozatok is meghatóak, mert áldozatok. Ám a legigazabb áldozatok azok, amelyektől meghatódni sem tudunk, mert észre sem vesszük őket.

Ünnepeljük hát anyák napján az észrevétlenül áldozókat. Ne csak a szülésről, a neveltetésről, a gondoskodásról és a fáradhatatlanságról szavaljuk el ilyenkor az agyonkoptatott szólamokat. Kíséreljük meg – ha csak egyetlen napján is az esztendőnek – leméri a lemérhetetlent, rajtakapni a rajtakaphatatlant: az anyák önzetlenségét.

Baranyi Ferenc

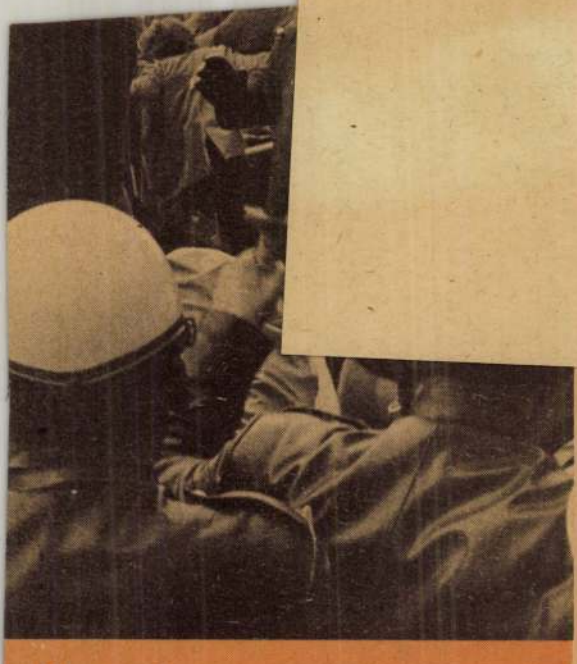

elben is

diáktüntetések kísérték a görög katonai dik-ra kerülésének harmadik évfordulóját, szerte örög junta ellen tüntető belga diákokra gumi-ltak a rohamsisakos rendőrök és négyet közü-egsebesítettek.

rmében tün-öbrigád tag-munkás osz-

ács Gyula)

Világrekord

Különös világrekordokról tudunk a makarónievéstől a sörivásig, a távtáncolástól a koplalásig. Tom Knutsen, 18 éves norvég fiú, újabbal szaporította a hobby-rekordok számát: 101 órát, 1 percet és 1 másodpercet dobolt egyvégtében. Arról nem kaptunk jelentést, utána mennyi időt vett igénybe, míg az izomgörcsei elmúltak, s azt sem tudjuk, vajon mit szóltak a lenyűgöző rekordhoz a szomszédban lakók. S ami a legszomorúbb: fogalmunk sincsen, mennyi volt a megdöntött világrekord ...

Szoborpark

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-295, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

1970 JUN 1 21

1021

FORRÁS

Rovatvezető:
BARANYI FERENC

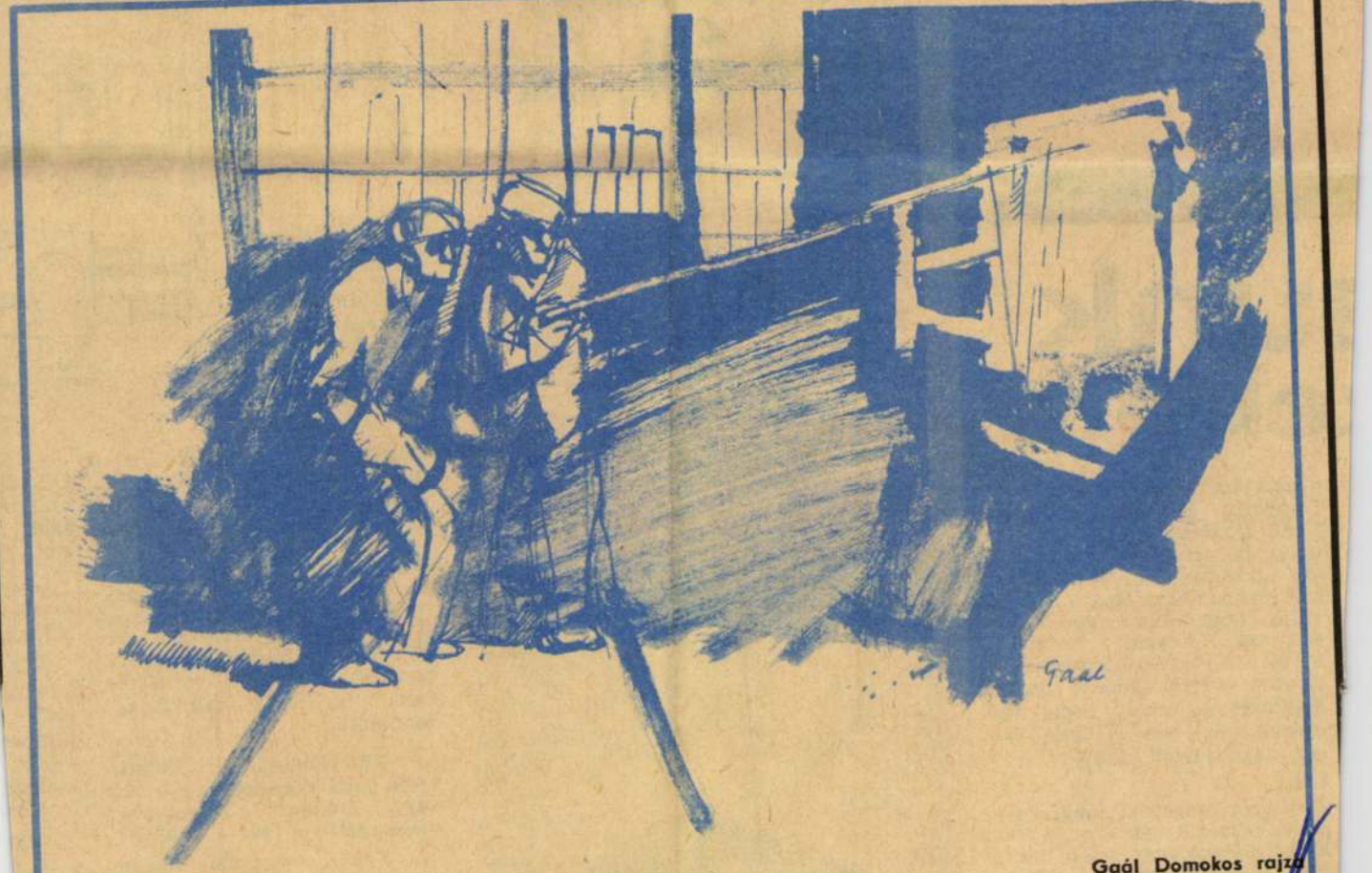

A kemencénél

Gaál Domokos rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-295, 188-307

MAGYAR IFJUSAG

ÚSÁG
ÉS
VELŐDÉS

ITA

sunk
:ebbre

gyakorlatát. A konferencia vitaanyagai általában csak a KISZ feladatairól tesznek említést, de arról, hogy az ifjúság közművelődési aktivitásának kibontakoztatása hogyan váljék társadalmi üggyé, nem esik szó. Hiányzik a javaslatokból az 1016-os kormányhatározat végrehajtására való ösztönzés is, amely pedig az ifjúság nevelését és érdekeinek képviseletét közüggyé teszi;

— nem reagált a tanácskozás a párt KB-nak arra az állásfoglalására sem, amely szerint *„az állami művelődési házakat programjukban, eszközeikben és formájukban szer-*
...zzék át, hogy azok a gyakor-

»A VALÓSÁG IRONIKUS, NEM ÉN...«

Beszélgetés a miskolci fesztiválon KISZ-díjat kapott Csányi Miklós filmrendezővel

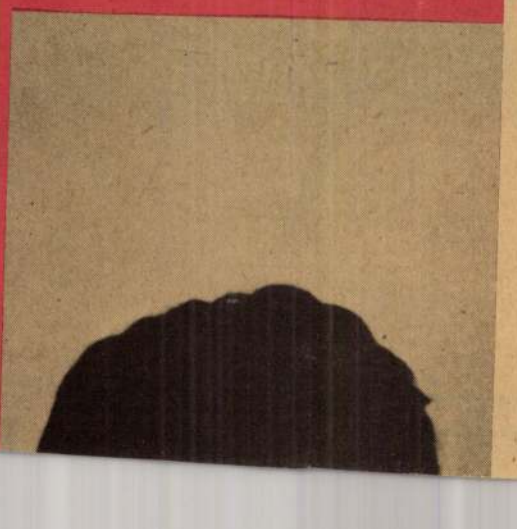

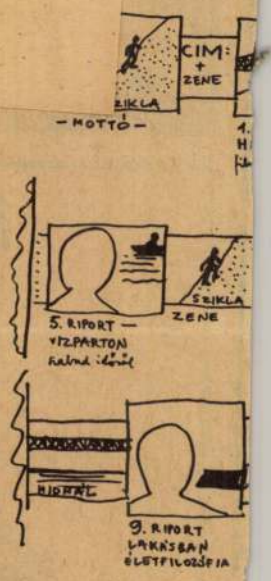

mű film rajzos szinopszisa.

1969: a miskolci és oberhauseni rövidfilm-fesztiválok nagydíjai, 1970: a miskolci fesztivál KISZ-díja — ezek a hivatalos elismerések és sok-sok tévéműsor, helyszíni közvetítések jelzik *Csányi Miklós* filmrendező munkáját. Hogy továbbra is a számoknál és adatoknál maradjunk: harmincéves Békéscsabán született, Szegeden végezte a bölcsészkart, Budapesten volt gyakornok a Filmtudományi Intézetben, itt végezte el a főiskolát is 1968-ban, Herskó János osztályában. A tv ifjúsági osztályának rendezője.

— Filmrendezőnek indult, tévés lett. Végállomás-e a tv, vagy átmenet? Megszokta, megszerette-e ezt a műfajt?

— Sokan végeztünk abban az évfolyamban, egyszerűen nem volt hely és lehetőség másképpen elindulni. Nagyon ellentmondásos helyzetben vagyok. Én a tévében is meg-
próbálok

— Nel
Dolgozh
nultam,
tabb" f
tint.

— Ez
is eleng
egy ren

— A
játékfil
most
filmnov
között
kihaszn
lehetős

— M
dező t
adás,
tévém

— A
cepció

gaal Domokos

Falmvége (rajz, reprió)

Magyar Ifjúság 1962 V. 19

Goal Domokos

Kikötő /vers/

Magyar Ifjúság 1962 I. 27

Gaal Domokos

A Fényes Adolf tekintben

kiállítása nyílt

Bojás Iván: Kiállításról
kiállításra

Magyar Hírlap 1974 III. 16

Gadd Domokos festő

Kiállítása nyílik a Fényes Adolf teremben

Magyar Nemzet 1974 III. 10

MDK

Graal Dominkos, festő

A Fényes Adolf Teremben nyílt meg első kiállítása.

Megemlített művei: ~~[illegible]~~, Fonott nyelek, Rácsos kapu.

Rózsa Gyula: Absztraktok és konkrétak

7.

Népszabadság, Bp. 1971. március 26.

140
+ 7

MDK

Gaál Domonkos

Szerepelt a kiállításon.

Eredeti kisérletezései

Rózsa Gyula: Grafikusnövendékek kiállítása
A Képzőművészeti Főiskolán.

NÉPSZABADSÁG 1964 jún. 6.

Gaál Domokos, grafikus

Tájza
repr.

Magyar Ifjúság, 1970. V. 8. 1. l.

Gaál Domokos, grafikus

A kezemnél
repr.

Magyar Ifjúság, 1970. VI. 12. 14. o.

Gaal Domokos festőművész

Kiállítása lesz a Fényes

Adolf teremben. Megnyitó március 12.-én.

Magyar Nemzet 1971 március 10

– Napló –

Gaal Domokos festő

Kiállítása március 12-én

nyílik meg a Fényes Adolf teremben

Magyar Nemzet 1971 március 10

4 old.

– Napló –

Gaál Domokos

Bemutatott művei: „Műteremben," tollrajz, 15 x 17; „Leány," litográfia, 23.5 x 35; „Judit," rézkarc, 23 x 24.

Zala Tibor: XI. magyar képző művészeti kiállítás, Budapest, 1968

Gaál Domokos, grafikus

Megay Károly: Varázsfüvek c. könyvét illusztrálta.

—: Körkörös domok 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. aug. 24.

Gaal Domokos festőművész 1

Vallomás nyolc a
Fényes Adolf teremben

Magyar Nemzet 1971 március 20
4. old.

Gaal Domokos 2

„Kék vek"
„Óbuda"
„Fonott vekek" c. lépei
emlitve

Magyar Nemzet 1971 március 20
4. old.

Gaál Domokos, festő

MDK

Kiállítása nyílik meg a
fényes Adolf Teremben márc.
12-én.

—: Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 11.

Gaál Domokos

"Bemutatkozása a Fényes Adolf-teremben mellőzte a ‚keret' látványosságait. Képeihez amugy sem illenék a harsányság. Sejtelmességük nem drámai, inkább merengő; a megállitott pillanat csendje árad róluk," 2irja Szabó György: "Lényeg és forma" c. kritikájában.
"Antik óra", "Halas kosarak", "Kompozició II." és a "Kiskapu" c. müveit méltatja.

Élet és Irodalom, Bp. 1971.márc. 2o.
XV. évf. 12. sz. 14. lap.

Gaál Domokos

1, Kossuth Lajos, 1965.

2, Szentendre, 1966.

Gaál Domokos festőművészi vallomása

Gaal Domokos

3, Töldtáj, 1968.

4, Nagyanyám kertje, 1968.

Gaal Domokos festőművész kiállítása

Gaal Domokos

5., Ősz, 1968.
6., Öreg tükör, 1968.

Gaal Domokos festőművész kiállítása

Gaal Domokos

7, Prony, 1968.

8, Félhomály, 1968.

Gaal Domokos fejtörnivész kiállítása

Gaal Domokos

9, Sétány, 1968.
10, Rácsos kapu, 1968.

Gaal Domokos festőművész kiállítása
1971.

Gaal Tamás

11, Kálvária, 1968.

12, Ketten, 1969.

Gaal Tamás festőművész kiállítása

1971.

Gaal Tamás

13, Duna, 1969.

14, Furca Rosa, 1969.

Gaal Tamás festőművész kiállítása
1971.

Gaal Domokos.

15, Álarc, 1969.

16., Fonott sűrűn, 1969.

Gaal Domokos fos Pomuvész Kiallítása
1971.

Gaal Domokos

17, Kertben, 1970.

18, Felsőtemplom, 1970.

Gaal Domokos festőművész kiállítása

1971.

Gaál Domokos

13, Óbuda, 1970.

20, Nyári délutáni, 1970.

Gaál Domokos festőművész kiállítása

1971.

Gaal Domokos

21, Verandám, 1970.

22, Este, 1970.

Gaal Domokos festőművész kiállítása

1971.

Gad Domoros

23, Fernető, 1970.

24, Csendélet, 1970.

Gad Domoros festőművész kiállítása

1971.

Gaal Domokos

25, Hős, 1970.

26, Mogány, 1970.

Gaal Domokos festőművész kiállítása
1971.

Gaal Domokos

27, Poéta, 1970.

28, A kék sík, 1970.

Gaal Domokos festőművész kiállítása
1971.

Gaal Domokos

29, Kompozíció I. 1970.

30, Kompozíció II. 1970.

Gaal Domokos festőművész kiállítása
1971.

Gaal Dornakos

3/7 Virió, 1970.

Gaal Dornakos festőművész kiállítása
1971.

Saal Domokos

Óbuda, 1971.

Saal Domokos festőművész kiállítása
1971.

Gaál Tamás

Öreg tűzőr, rajz.

Gaál Tamás festőművészi kiállítása
1971.

Gaal Tamás

Hds, aepv.

Gaal Tamás festőművész kiállítása
1971.

Gad Tomokos

Rácsos kapu, repr.

Gad Tomokos festőművész kiállítása
1971.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

LUDOVÉ NOVINY
Budapest

1971 JUL 15

1021

LN

Predstavíme vám maliara Domokosa Gaala

Milovníci výtvarného umenia prednedávnom mali možnosť oboznámiť sa s tvorbou mladého maliara Domokosa Gaala na jeho prvej samostatnej výstave v budapeštianskej výstavnej sále Adolfa Fényesa. Kritici s veľkým uznaním písali o jeho výstave.

— Tak cítim, že táto výstava bola úspešná, — povedal maliar. — V r. 1964 som skončil Výtvarnícku vysokú školu. Vďačne spomínam na svojich majstrov, v prvom rade na profesorov Jenő Benedeka a Gyulu Papa. Doterajšie roky môjho života uplynuli učením a hľadaním svojských tvorivých metód. Viackrát som bol na študijných cestách v zahraničí, vo Švajčiarsku, Taliansku, Francúzsku a v Sovietskom zväze. Stretol som sa tu s dielami slávnych majstrov-klasikov, ale i s dielami dnes žijúcich moderných umelcov. Všetko toto malo obrovský vplyv aj na moju tvorbu. Hlavne africké ľudové umenie a prekrásne staré ruské ikony ma očarili na týchto študijných cestách.

— Vaše plány?

— Leto strávim v Nagymarosi prácou. Na jeseň plánujem samostatné výstavy v Miskolci, Pécsi a v ďalších mestách. Tento rok sa ukazuje pre mňa úspešným a dúfam, že aj v budúcnosti pozitívne budú vítať moje obrazy kritici i obecenstvo. Je slovo aj o tom, že na rok sa moje diela dostanú i do zahraničia, na jar by som chcel vystaviť svoje maľby na Slovensku.

Budapeštianskou výstavou umelec zatvára prvé obdobie svojej tvorivosti a otvára nové. Chce hľadať ďalšie výraznejšie tvorivé metódy.

O. Zwada

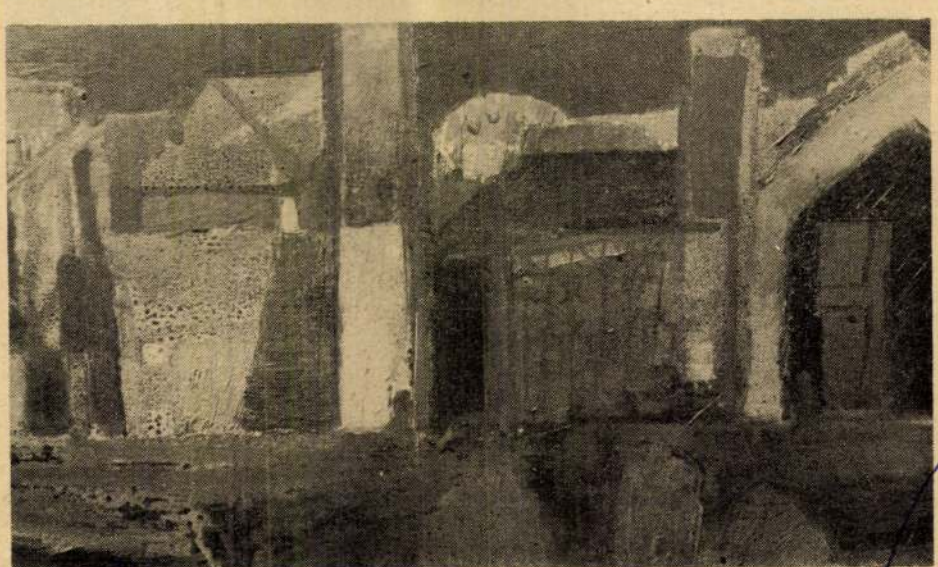

Domokos Gaal: Mrežová brána

Gaál Domokos

Ľn

Sch

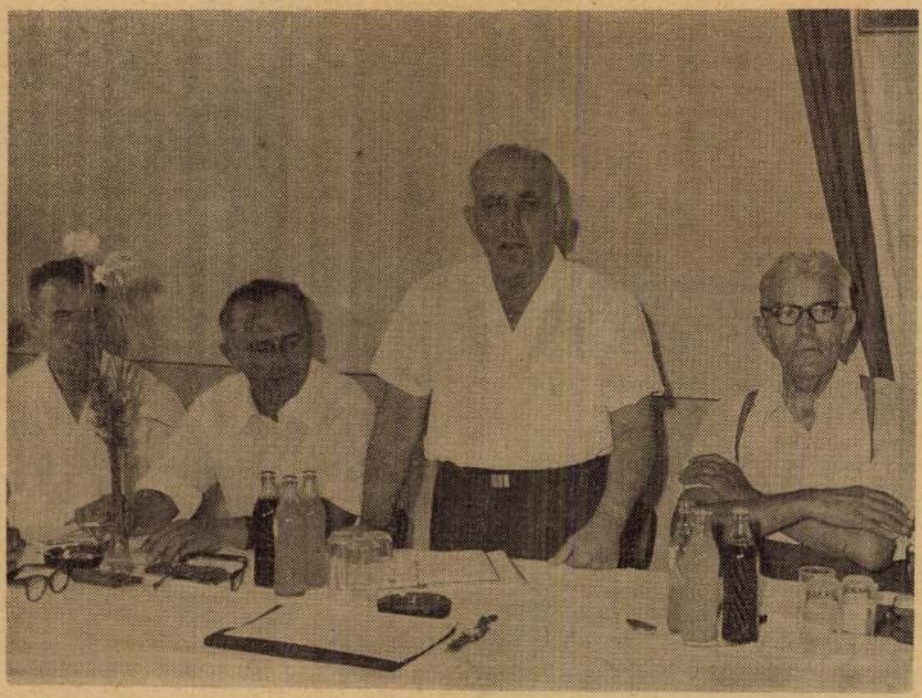

Tótkomlósske spotrebné družstvo malo prednedávnom mimoriadne zasadanie delegátov. Správa spotrebného družstva zhotovila pre IV. päťročný plán návrhy na obrat tovaru, rentabilitu družstva ako i plán zamestnávanosti a miezd. Delegáti predložené návrhy po diskusii jednohlasne schválili. Do roku 1975 naplánovali maloobchodný obrat v obnose 120 miliónov forintov, o 143 percent viac, ako bol v roku 1970. Podobné zvýšenie zaplánovali aj v pohostinstve. Priemerná mzda družstevných zamestnancov do roku 1975 sa má zvýšiť oproti 25 570 Ft v roku 1970 na 30 500 forintov. — Na hornom obrázku predseda družstva Pál Buda pri prednese referátu, na dolnom časť delegátov

Text a foto: K. Csörföly

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET

Gaal Domokos festőművész kiállítása a Fényes Adolf teremben

Puhér foltok, tágy színekkel komponált képek festőjeként mutatkozik be élete első önálló tárlatán *Gaal* Domokos a *Fényes Adolf terem* közönségének. A kolorit szépségei gyönyörködtetik. Gaal Domokos kultúrált piktúrája, jelenlegi egyoldalúságai, és néha a fegyelmezetlenségbe torkolló „oldottsága" ellenére, határozott ígéretet jelent. Hiszen képeinek nyelve, ha megleli saját szerkezetét, olyan közlendőkkel telhet meg, amelyek alkalmasak lehetnek a művész és a nézők párbeszédének elkezdésére és folytatására. *Kék szék, Óbuda* és *Fonott székek* című képei máris ezt a reményt erősítik. Bennük ugyanis kezd határozott körvonalat kapni az az atmoszféra, amelynek tudatosabbá tétele, átgondoltabb megfogalmazása a helyes megoldást jelentheti Gaal festészetében.

h.

Jack Domokos

Értekezlete
a Varsói Szerző
hadseregeinek ve

Az egyesített fegyveres erők főparancsnoksága tervének megfelelően 1971. március 15—19. között Budapesten értekezletet tartottak a Varsói Szerződés tagállamai hadseregeinek vezérkari főnökei. Az értekezletet *Stemenko* hadseregtábornok, az egyesített fegyveres erők törzsfőnöke vezette.

Az értekezleten az egyesített fegyveres erők harckészültsége további növelésével kapcsola-

Kijelölték az új törö

Ankarából jelenti az *AP:* Cevdet *Sunay* török köztársasági elnök pénteken kijelölte az ország új miniszterelnökét, dr. Nihat *Erim* egyetemi ta-

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Gaál Domokos

ESTI HÍRLAP

1971 MÁR 11

□ GAÁL DOMOKOS festőművész kiállítása holnap délután fél 6 órakor nyílik a Fényes Adolf-teremben (VII., Rákóczi út 30.). A tárlatot Szabó Iván szobrászművész nyitja meg.

Gaál Domokos

1971. IV. 18. 16.15 D. Tv.

Tárlatról tárlatra.

- A Rákóczi ut egyik szürke bérházának magas udvaráról nyilik a szerény, de mindig érdekes programot kináló fővárosi Fényes Adolf terem. Ez alkalommal Gaál Domokos festőművész kiállitását láttuk benne, Kovács Béla rendezésében. Az ifju müvész bemutatkozását általában jóindulattal fogadta a kritika. Képein, ahol a részletek kidolgozásának folt-technikája, és a hangulati elemek elsőbbségére utal, alig van nyoma drámaiságnak. A megállitott idő csendje árad róluk, a szemlélődés öröme és

1971. IV. 18. 16.15 D. Tv.

Tárlatról tárlatra.

- A Rákóczi ut egyik szürke bérházának mages udvaráról nyilik a szerény, de mindig érdekes programot kínáló fővárosi Fényes Adolf terem. Ez alkalommal Gaál Domokos festőművész kiállitását láttuk benne, Kovács Béla rendezésében. Az ifju művész bemutatkozását általában jóindulattal fogadta a kritika. Képein, ahol a részletek kidolgozásának folt-technikája, és a hangulati elemek elsőbbségére utal, alig van nyoma drámaiságnak. A megállitott idő csendje árad róluk, a szemlélődés öröme és

Gaál Domokos

nyugalma. Halaskosarai e ködben fénylenek föl, antik órája is ebben hallgat. Igy szemléli, ugyanilyen halk derüvel részlet megoldásainak szineit, formáit a néző is. Talán egyedül csak ez a festmény A hős cimü oaljkép enged bepillantani a merengés világának jelképei mögé, ahol Gaál Domokos keserü pillanatai is megvillannak.

nyugalma. Halaskosarai e ködben fénylenek fül, antik órája is ebben hallgat. Így szemléli, ugyanilyen halk derűvel részlet megoldásainak szineit, formáit a néző is. Talán egyedül csak ez a festmény A hős cimű oljkép enged bepillantani a merengés világának jelképei mögé, ahol Gaál Domokos keserű pillanatai is megvillannak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
PEST MEGYEI HÍRLAP
1971 MÁR 17

Gaal Domokos

Szaznalompatan.

— **Két kiállítás** nyílt pénteken délután Budapesten. A Fényes Adolf-teremben Gaal Domonkos festőművész alkotásait tekinthetik meg az érdeklődők, a fotó barátai a Műcsarnok kamaratermét keresheti fel, ahol a kanadai fotóművészek képei láthatóak.

1022

— **Szinházi gyorsmérleg.**

nappali fény, egyéni olvasólámpák, légkondicionált klíma, mosdó, toilette, zuhatár, hűtő-

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

GAAL DOMOKOS

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1971. MÁRCIUS 12-ÉN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN FÉL 6 ÓRAKOR

MEGNYITJA:
SZABÓ IVÁN
SZOBRÁSZMŰVÉSZ

FÉNYES ADOLF TEREM, BUDAPEST VII. RÁKÓCZI ÚT 30

Gaal Domokos

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Gaál Domonkos grafikus

1984 MÁR 24

NÉPSZABADSÁG

1021

FENEKETLEN TÓ, GAÁL DOMONKOS RAJZA

A Szegedy Róza-házat, sz
nyári lakot vagy kastélyt, a
dacsonyban nevezik, kétszá
milliók megcsodálták. Aki p
laha látta, nem felejti. Ak
híres kastélyok, katedrális
hetnek emlékezetünkből gaz
ségük terhével, ám ez épp
setlen egyszerűségével rag
játszi könnyedséggel belén
és marad örökös drága eml
Csak egy pincekapu a h
szintjén, kis gang a konyha
emeleti folyosóra vezető lép
hány boltív támaszkodik ot
könyöklő falra, amely egy helyen
félkörívben kidomborodik: ez a sza-
kállszárító, így nevezik valaki sza-
kállas emberről, aki szemlélődve ott
lógatta csibukját. Tűzfal, nádtető,
testes kémények, ennyi az egész.
Akárki kismester megtervezhette, ha
a korabeli kuriális építkezés forma-
rendszerében gondolkodott, és nem
feledkezett meg a jó használhatóság-
ról. Megnyugtató arányaival, pom-
pás elhelyezkedésével a tájban még-
mondom, és elvezetem őket a le
szélső épület legdélibb sarkába. O
a múzeum őrének lakása. Lakás
Tenyérnyi konyha, alig nagyobb szo
ba, semmi más, de fölötte, azon
kis darabon nem ereszti még át a
esőt a tető. Az idő és a hegyi éle
által szépre cserzett arcú, élénk sze
mű asszony lép elénk. Módomba
van megismertetni társaimmal nem
csak a nevén, a családfájával i
Farkasné Görgey Ilona, édesany

Gaal Domotos

Rajz /szepkó/

Magyar Ifjuság 1965 Ü.1

Gaál Domokos festő, grafikus

most fejeri be a Kép. mův.
Főiskolát

Magyar Ifjúság 1964 VI. 13

Goál Domokos

Szatás

Kapyol / Fjulság 1962 VII. 7

Gaál Domokos

Rajz /prapró/

Magyar Ifjúság 1962 VIII. 18

Gadd Domokos

Rajz (repró)

Kortárs 1964 III. n. 502 old.

Goál Domokos

Rajzok /4 repró/

Kortárs 1964 VII. n. 1049, 1053, 1058, 1062 old

gaál Domokos

Rajz /szepró/

Kortárs 1964 IX. n. ~~148~~ 1379 old.

MDK

Gaál Domonkos

Férfi fej, repr.

Grafikai kiáll. Képzőm. Főisk. 1964.

Gaál Domonkos MDK

Evő lány, rk.

Kompozició, sz. rk.

Grafikai kiáll. Nőnév Képzőm. Főisk.

1964.

MDK

Gaál Domonkos

Leányfej, rk.

Férfifej, rk.

Grafikai kiáll. Képzőm. Főisk. 1964.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Gaal Domokos
MAGYAR IFJÚSÁG

1965 MÁJ 1'

1021

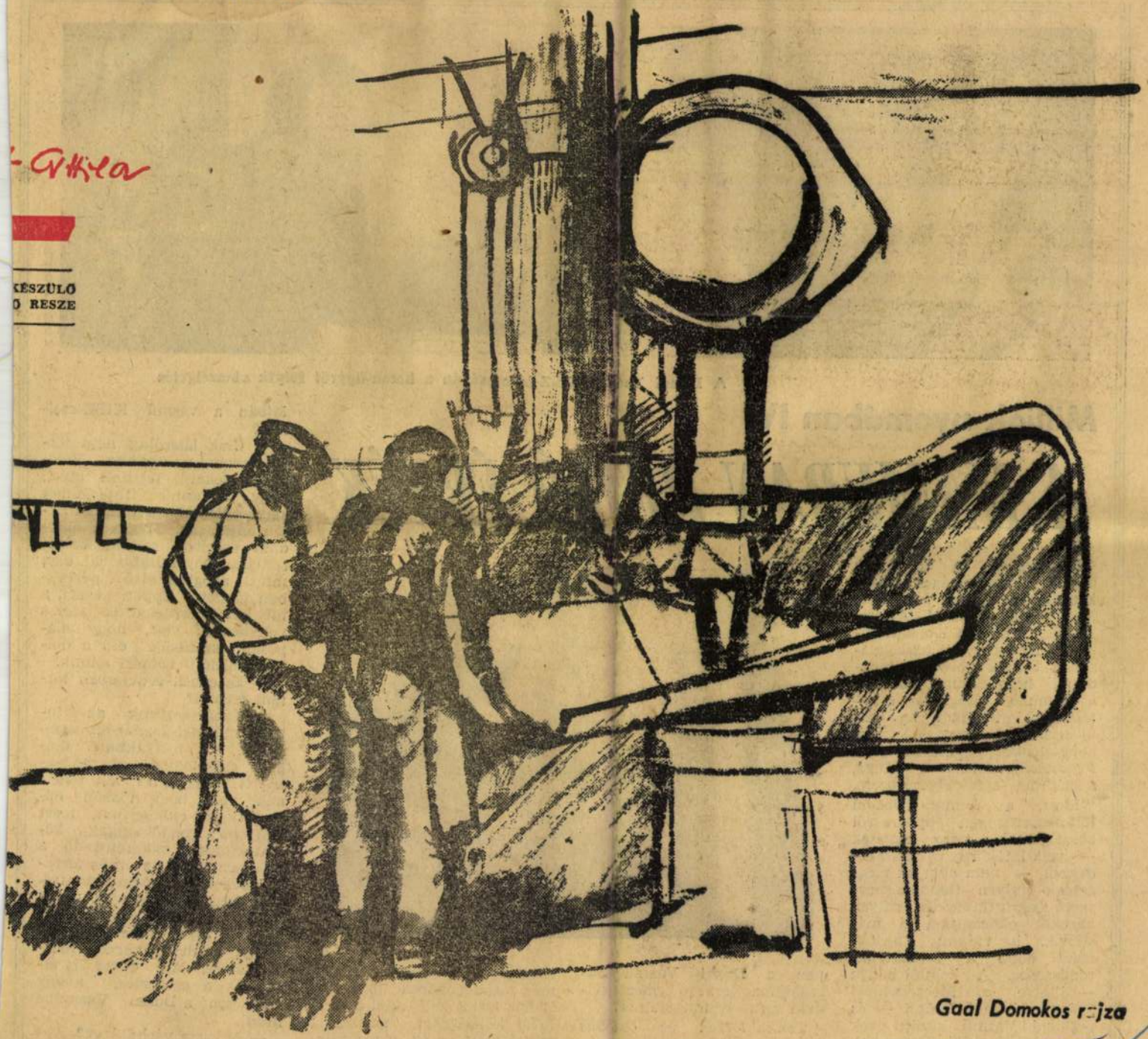

Gaal Domokos rajza

Foto: Kolroczó

A Dunai Vasmű KISZ-bizottságán a hamu-ügyről folyik a beszélgetés

Milliók nyomában IV.

A HAMUBAN REJLŐ ÉRTÉK

Nemrégiben, a szocialista brigádvezetők országos tanácskozásán az egyik felszólaló, *Nagy Dezső*, a szocialista munka hőse, a komlói Kossuth-bánya brigádvezetője felszólalásában többek között elmondotta, hogy Dunaújvárosba, a vasműbe látogatva értették meg, mit jelent, ha tiszta szenet küldenek, s hogyan kapcsolódik egymásba, mint fogaskerékrendszer a bánya, a szállítás, a feldolgozó üzem.

Most, a Dunai Vasmű KISZ-bizottságán éppen arról beszélgetünk, hogy egyesek — szűk látókörű vállalati érdekből — nem akarják megérteni, milyen fontos a tervszerű együttműködés, milyen károkat okozhatnak a másiknak, ha valamit „bedobnak" ebbe a fogaskerékrendszerbe. A komlói bánya — illetve a Mecsekvidéki Szénbányászati Tröszt — és a Dunai Vasmű közötti évek óta húzódó vitáról van szó.

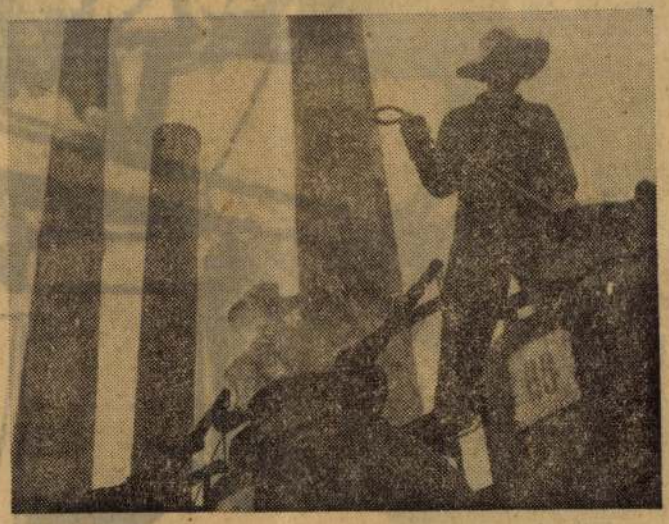

Mit jelent egy százalék?

— Akcióprogramunknak megfelelően a Dunai Vasmű kokszolójába érkező mecsekvidéki szén hamutartalma?

Tonka István és *Czirbus István* a „hamukérdés" szakavatott ismerői. Mindketten ifjúsági vezetők a vasműben, s mindketten vállalták, hogy az ésszerűség jegyében megiszap árát, 9 millió forintot, még mindig marad 13 millió. Ehhez hozzá kell adni a szállítási költségeket, amely 1,1 millió forint, s az egyszázalékos hamutartalom-emelkedés végeredménye 14 millió forint.

— Természetesen mi azt szeretnénk — mondja *Tonka István* a vasmű KISZ-eseinek?

— Csak látszólag nem történt semmi az ügyben. Valójában sokat tettünk azért, hogy a vasmű fiataljainak kérését, lehetőségeinkhez mérten teljesítsük. Meg kell mondani őszintén, sokkal összetettebb, bonyolultabb az ügy, mint ahogyan első percekben látszott. Éppen ezért, a mi KISZ-bizottságunk azon a véleményen volt, hogy alaposan készítsük elő a dolgot, mielőtt választ adunk.

— És ennek érdekében történt valami?

— Tanácskoztunk az érintett műszaki-gazdasági vezetőkkel, s a bányákban dolgozó csapatokkal, brigádokkal is. Legtöbbet ők tehetnek azért, hogy a szén hamutartalma csökkenjen, mert nagyobb gondossággal, körültekintéssel csökkenthető a palamennyiség, s más anyagok bekeverése. Minden ifjúsági brigád megértette, hogy miről van szó, s ennek a tudatában most már sor kerülhet a dunaújvárosi megbeszélésre. Már össze is állítottuk a csoportot, amely rövidesen a Dunai Vasműbe indul.

— Mikorra várható ez?

— Még május első felében.

— És a válaszadás?

— Természetesen abból indulunk ki, hogy a proble-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

IFJÚ KOMMUNISTA

Gaal Domokos

1962 JUL

1021

Gaal Domokos: ARATÓK

Mit olvassunk?

CSEPELI SZABÓ BÉLA
DUNA-PARTI ROMÁNC

(Táncsics. Ára 19.— Ft.)

Csepeli Szabó regénycíme szinte műfaji meghatározás is lehetne, mert a történet valóban románc jellegű, a műfaj eredeti egyszerre epikus és lírikus értelmében. De ez talán természetes is, ha lírai költő regényéről van szó és még inkább akkor, ha az író művében kitapint-

...agy Fe-
...eplezése
és szökése.

Gárdos könyve sok új ismeretet ad az olvasónak és ezeket az ismereteket vonzó, érdekes formában nyújtja át.

ARTNER TIVADAR
A KÖZÉPKOR MŰVÉSZETE
(Móra. Ára 14.50 Ft.)

Artner művészettörténetének első része Ismerkedés a művészettel címen az elmúlt évben jelent meg. A kötet az ókor művészetével foglalkozott, most, új kötete — mely szintén a Búvár-sorozatban került kiadásra — ennek folytatásaként a középkor művészi alkotásainak ismeretébe vezet be. Az előző kötet-

MDK.

Gaál Domokos

Férfifej

Müvészet 1964 szept.p.45.

MDK.

Gadi Dombos

[Perfile]

Nuvénaet 1964 accept.p.45.

Gaál Domokos M.D.K'

Résztvett a kiállitáson

Arcképek

Sárvári Márta: Fiatal grafikusok kiállitása a Képzőművészeti Főiskolán

Magyar Nemzet 1964. május 30. 4.1.

Gaál Domonkos

Tanulmány - szines rézkarc Bp.1962.
180x260 mm. 113.-Ft.

Ülő akt - rézkarc Bp. 1962.
143x145 mm. 80.- Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 199.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

MDK

Gaál Domokos

Műteremben, toll

Leány, lit.

Judit, rk.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Gaál Domokos, grafikus

Tehetséges.

Rózsa Gyula: Grafikusnövendékek kiállítása a Képzőművészeti Főiskolán 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. jún. 6.

Gaál Domonkos festő

Szombathelyen megrendezték a lipesti XI. Ker.-i képzőművészek kiállítását, melyen szerepel képe.

-zentai-: Sikere van testvérkerületünk művészeinek.

Vas Népe, 1973. okt. 14.

GAAL DOMOKOS festő, grafikus
Budapest, 1940

Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte; mesterei Pap Gyula és Ék Sándor voltak. Tanulmányuton Olaszországban, Svájcban, az NSZK-ban és Franciaországban járt. 1966 óta jelentkezik a nyilvánosság előtt; csoportos bemutatók mellett 1971-ben önálló tárlata volt a Fényes Adolf Teremben. - Konstruktivista szemléletü táj- és életképfestő, művészi egyénisége leginkább az élénk, pasztózus szinekben nyilatkozik meg.

Művészéletrajzok 1975

Gaal Domonkos:

Első izben áll a közönség elé a Fényes Adolf teremben egy fiatal, rokonszenves és az egyszerű tiszta szépséget vállaló művész. Se meglökdösni, sem megpofozni sem letiporni nem akarja a nézőt, hanem megelégszik azzal, hogy a jól megmunkált kép látványának tiszta örömével ajándékozzon meg.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/15. 6. old

Gaál Domokos, grafikus

Gál Pál: A csepptől az óceánig. Gaál Domokos illusztrációival. 2. kiad. (Móra).

— : Kis

8.

Nén szabadság, Bp. 1981 febr. 26.

Gaal Domonkos

GAAL DOMONKOS FESTŐMŰVÉSZ alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt csütörtökön a szolnoki Aba-Novák-teremben. A fiatal művésznek ez már a tizenkettedik tárlata, s ezúttal legújabb tájképeit csendéleteit tárta közönség elé.

Magyar Hirlap 1981/11/13/11

Budapest 5., Pf. 129.) A pályázattal kapcsolatos további felvilágosítás a 363-1117/135.m. telefonszámon kérhető.
A beküldés határideje: a pályázatnak a Kulturális Közlönyben történő megjelenését követő 30. nap.
A pályázat elbírálását – a pályázat lezárását követő 30 napon belül – szakmai zsűri végzi.

Dr. Fehér György s. k., főigazgató

Hosszabbítás

Értesítjük Önöket, hogy *Sámánszobrok és kőjaguárok. Ecuador ősi művészete* c. kiállításunk nyitva tartását 2006. január 22-ig, *Huszka József, a rajzoló gyűjtő* c. kiállításunkat 2006. március 5-ig meghosszabbítottuk.

November 18–20.: Advent 2005, Virágkötészeti kiállítás, bemutató és vásár
December 4., 11.: Karácsonyi vásár
December 16–18.: Karácsonyi vásár és Betlehemezés
Nemzetközi hangszerkiállításunk várható címe és megnyitása Síppal, dobbal, didzseridúval...: 2006. március 15.

Néprajzi Múzeum

Kinevezés

2005. július 1-jétől öt évre szóló igazgatói megbízást kapott a Vízügyi Múzeum, Levéltár és Könyvgyújtemény élére *Fejér László*, az intézmény eddigi igazgatója.

In memoriam...

Dr. Gaál Ernő egyiptológus (1941–2005)

Hirtelen halálhíre mindannyiunkat váratlanul ért és megdöbbentett. Hiszen a szíve és érrendszere betegségét jelző bajokon már több mint egy évtizede túljutott, és azóta feladatait ismét régi energiájával és lelkesedésével látta el; oktatta tanítványait, publikált, készült ásatásaira. Győriként ismertem, habár – mint életrajzából kiderült –, Szombathelyen született, 1941. július 19-én. Győrben érettségizett diákként jelentkezett és nyert felvételt az ELTE BTK angol-történelem szakára 1961-ben. Történelem és ókori keleti speciális tanulmányok szakon szerzett diplomát 1968-ban, miután tanulmányai idején ösztöndíjasként egy évet Egyiptomban is töltött. Végzett szakemberként két évig a TIT Budapesti Szervezetének munkatársa volt, majd 1970-től az ELTE tudományos továbbképzési ösztöndíjasa az Ókori Keleti (később Egyiptológiai) Tanszéken. Ez a tanszék volt harmincöt éven át, haláláig munkahelye; tanszékvezetőként, és egyúttal az Ókortudományi Tanszékcsoport vezetőjeként is.

Nem sokkal végzése után, 1971-ben szerzett egyetemi doktori címet, 1980-ban pedig kandidátusi (CSc) fokozatot. Kutatásainak tárgya kezdetben az észak-szíriai kereskedőváros, Alalah gazdasági és társadalmi élete volt, e tárgykörből született mindkét említett disszertációja is. Az ókori Szíria-Palesztina társadalmi és gazdasági életének kutatása Alalah után Mitanni és Urartu kisállamaival bővült. Érdeklődésének középpontjában nem a nagy világbirodalmak, hanem az említett kisállamok élete állt. E kultúrák közös nevezője –ami Gaál Ernő érdeklődését is felkeltette – közvetítő szerepük volt a nagy birodalmak és az ókori Közel-Kelet más területei között. Gaál Ernő az általa felfedezett világba szívesen vezette be hallgatóit is, egyedülálló, és kevés egyetemen megszerezhető tudást kínálva az érdeklődőknek. Iskolateremtő munkáját 1998-2002 között Széchenyi Professzori ösztöndíjjal jutalmazták.

Tagja volt a Thébai Magyar Régészeti Expedíciónak is. Ezt az egyiptomi ásatás-sorozatot néhai Kákosy László professzor indította 1983-ban, Dzsehutimesz thébai sírjának feltárásával. Két évadot kivéve Gaál Ernő is részt vett a munkában, oroszlánrészt vállalva az expedíció szervezésében és a leletek feldolgozásában. 1995-től egy újabb sírra, a ramesszida Amunhotep-sírra nyerve koncessziót ő lett a folytatója a Kákosy által megkezdett egyiptomi régészeti munkának.

Tagja volt az International Association of Egyptologists szervezetének, a Magyar Ókortudományi Társaságnak (utóbbinak egy időben titkára, majd választmányi tagja), valamint a Kőrösi Csoma Társaságnak. Tagja volt a MTA Ókortörténeti Bizottságának is. Munkája elismeréseként elnyerte az Ókortudományi Társaság Marót Károly-díját, valamint az ELTE BTK Trefort-díját. Nemzetközi konferenciák rendszeres résztvevője és előadója volt, így az évenként rendezett nemzetközi Rencontre Assyriologique sorozatának és más orientalista kongresszusoknak.

Tele poggyásszal távozott, hiszen tervei közt szerepelt az egyiptomi sírkúpokat feldolgozó több száz oldalas katalógus (The World of Egyptian Inscribed Funerary Cones. A Catalogue of Funerary Cones Found in and around TT 32) mellett a MTA doktora címre benyújtandó disszertáció („A béke hasznosabb, mint a küzdelem". Szuperhatalmak küzdelme Észak-Szíria birtoklásáért a 18-19. dinasztia korában) befejezése, valamint más, kisebb lélegzetű tervek megvalósítása. Távozása fájdalmas űrt hagyott munkatársai, kollegái és barátai körében.

Fröhlich Ida

Múzeumi könyvtárak

Múzeumi könyvtárosok figyelmébe ajánljuk!

MEGHÍVÓ

Múzeumi könyvtárosok második szakmai találkozója

Győr, Xántus János Múzeum Díszterem

2005. november 14.

Kedves Kollégák!

A Magyar Nemzeti Múzeum Központi Könyvtára által kezdeményezett rendezvényt ez évben a Győri Xántus János Múzeumban tartjuk.

Bemutatkozik az Egyházi Könyvtárak Egyesülése (EKE)

Téma: Könyvtár, levéltár és múzeum együttműködése az egyházi gyűjteményekben

Meghívott előadóink:

- *Dr. Skaliczki Judit* főosztályvezető, a NKÖM Könyvtári Főosztály vezetője
- *Dr. Püski Anikó,* a múzeumi könyvtári szakfelügyelet vezető szakfelügyelője
- *Ásványi Ilona,* az EKE elnöke, Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár
- *Berecz Ágnes* könyvtárvezető, Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteménye Könyvtár
- *Kiss Tamás* könyvtárvezető, Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár, Győr

A tervezett program:

10.00–11.00 Érkezés és regisztráció

Ez idő alatt *Varga Attiláné Vera* múzeumpedagógus bemutatja a Xántus János Múzeum kiállítását, közben rövid látogatás a Rómer Flóris Múzeumi Könyvtárban

11.00 *Ivanics Ferenc,* a megyei közgyűlés alelnöke köszönti az egybegyűlteket

Dr. Skaliczki Judit előadása a múzeumi könyvtárak szerepéről

Dr. Püski Anikó ismerteti a múzeumi könyvtári szakfelügyelet eddigi tevékenységét, tapasztalatait

Ásványi Ilona bemutatja az Egyházi Könyvtárak Egyesülését

Berecz Ágnes Ráday Gyűjtemény, a gyűjteményi együttműködésről

13.15 Ebéd a Klastrom Szálló éttermében

Látogatás a győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtárban, ahol Kiss Tamás bemutatja a könyvtárat és a gyűjteményt, valamint az Apor-kiállítást

16.00 Kötetlen beszélgetés, eszmecsere

Kérem a kedves érdeklődő kollégákat, a mellékelt jelentkezési űrlapot szíveskedjenek aláírva postafordultával visszaküldeni! (Xántus János Múzeum, 9002 Győr, Pf. 93., e-mail címünk: xjmkonyvtar@easymail.hu; tel.: 96/326-906, fax: 96/310-731)

Szeretettel várunk mindenkit!

Csécs Teréz, Sárközy Gabriella

Az Országos Könyvtári Digitalizálási Terv (2007–2013)

A NKÖM Könyvtári Főosztálya által készített tervet helyszűke miatt nem ismertetjük teljes terjedelmében, részleteket kiemelni sem lenne szerencsés, mert a koncepció egésze sérülne, ezért ízelítőül csak a fejezet címeket közöljük.

Praeambulum
Jövőkép
Stratégiai célok, Átfogó célok, Célok
Kulcsterületek
Rendszerterv készítése
Retrospektív adatrögzítés
Nyilvántatások létrehozása
A digitális objektumok hosszú távú megőrzésének biztosítása
A digitális objektumok hatékony szolgáltatási formáinak biztosítása
Kutatás-fejlesztés
Minőségbiztosítás
Modellek a ciklus első szakaszában
Speciális dokumentumok digitalizálása és szolgáltatása
Helyismereti dokumentumok digitalizálása és szolgáltatása
Periodikumok digitalizálása
Egyes szakterületek szakirodalmának digitalizálása

A teljes anyagot szíveskedjenek *Sárközy Gabriellától* a nevük és munkahelyük feltüntetésével a gabisarkozy@yahoo.com címről kérni.

Bemutatjuk a Rendőrség-történeti Múzeumot és könyvtárát

A Rendőrség-történeti Múzeumot – akkor még Bűnügyi Múzeum néven –, 1908-ban alapították. Több mint 100 évvel ezelőtt rakták le az alapokat a Budapest rendőrfőkapitányság lelkes rendőrtisztviselői, akik 1890-es évektől kezdték el gyűjteni az érdekesebb bűnjeleket és a rendőrségi relikviákat. Először csak egy kis szoba adott otthont a későbbi kiállítási anyagnak. Már a milleniumi kiállítás idejére összeállítottak egy kezdetleges gyűjteményt, majd nagy

Gaál Emese
Városligeti részlet, olaj

Őszi Tárlat kiállitása. Műcs. 1922. nov. 7 1

Gaál Emese
divattervező

A Debreceni Ruhagyár mo-
delljeit Gaál Emese tervezte.

S.N.A.: Ez már 1979. divatja.
Népszabadság, 1978. augusztus 19-20. Lap

M.D.K.

Gaál Ede ?

61.-1872.-Eger város. Kéziratos, szines térkép. "Sir családnak emlékül 1872. Gaál Ede". A város belterületének részletes térképe. Lehet, hogy csak másolója a térképnek. Két darabban, sérült. 86.5+124 cm. Egri Áll. Levéltár. ŁŠ 146.o.

Bugár István: Eger város térképei / AVIII.sz.-1950 / 125.o.

Az Egri Múz.-vkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

Gaál Ede, ötvöslegény; szül. 1820 körül Kassán. Az ötvösséget ugyanitt Gerhardt Jánosnál (l. o.) tanulta s 1838-ban szabadult fel.

Mihalik József: Kassa v. ötv. tört. Budapest, 1900. 329. l.

Gaál Ede

Otvöslegény

L.

Szendrey-Szentiványi

542. l.

Csunyi népvándorlástori Kard

VIII. 158.–

GAÁL ELEMÉR, térképész,/1914/

ULBRICH könyve II.részében Burgenland és környező államok községi térképei,legtöbb 1770 után.A koraiak méret arányai premetrikus korból valók,a későbbiek legtöbbje méterrendszerben készült és nagyrészük a bpesti Államnyomda terméke.A térképek szerzői többségükben magyarok igy Gaál Elemér is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

MDK.

Gaál Emese

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1965 juni.26.lap 4.

M. Gaál Emese

észt vett Debrecenben a megyei őszi tárlaton

M. Gaál Emese szép textilje, néhány bőr-
ka, falitál, intarzia tartozik ebbe a csoportba.

Alföld 1978-1-90
Szabó Ernő:Rembrandt nézte rajzát

munk

Sparen

Gaál Endre 1920-22

1904 Mohely
máj 11.

Sándor Béla
Szabó

Gaál Endre. Rajzolómüvész. Több nagysikerü trükkfilmet rajzolt, a berlini ujságok is szivesen közlik rajzait.

Palásti László:

Berlini palaver.

(Berlin k. és é. n.)

4/1. l.

seen, persze sokkal kisebb méretekben. Érdekessége a Wellenbadnak, hogy a fürdö tetejéről látni a Luna parknak, a berlini Angol parknak minden látványosságát, mert a hullámfürdö a Luna parkban van.

Berlin már régóta az európai Hollywoodnak számit és valóban az is, mert a Berlin környéki filmgyárak közül legalább tizben mindig van munka. Nyáron a jó fényképészeti idöjárás miatt különösen erös munka folyik és a jupiterlámpák tüzében bizony nem a legkellemesebb dolgozni, amikor az utcán is kánikula van.

Irtózatos köség volt az idei nyáron a filmgyárakban és a szinészek ugy védekeztek a pokoli meleg ellen, hogy a felvételi szünetekben jegestömlöket tettek a homlokukra, azonkivül, akinek legalább félórányi felvételszünete volt, az megfürdött a filmgyár parkjában, mert minden gyárban van egy házi strand, azonkivül a legtöbb filmgyárban fedett uszócsarnok is van.

A magyarok közül most Bolváry Géza készitett filmet. Ennek a filmnek Mona Lisa elrablása a cime. Most fejezték a Pallenberg film felvételeit, amelynek zenéjét Brodszky Miklós csinálta. Az UFA-filmgyár Nóti Károly egyik filmjét csinálja és egy másik UFA-filmben

Gaál Endre

festő

1920-22

Éimisk

1930. 83. l.

A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRTÓL.

3483/Zü.1937 szám.

Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula urnak,

titkár

Budapest.

IX. Rákos u. 10. sz.

Műemlékek orsz. bizottsága

Hivatalból.

Dij átalányozva.

GAÁL Endre

Kiállítási kalauz

Élő GLASSikusok

Az üveggel, e ridegen kemény és bensőségesen lágy anyaggal dolgozó iparművészek nincsenek tulságosan elkényeztetve kiállítási lehetőségekkel, s ezért csak dicsérni tudjuk a Képcsarnok elhatározását, hogy a fenti, szellemes cím alatt bemutatkozási lehetőséget biztosított kilenc fiatal üvegtervező számára a *Csók Galériában*. A látványos tárlaton nem használati vagy dísztárgyakat, hanem ún. *stúdióüvegeket* láthatunk, olyan egyedi kivitelezésű kézművestermékeket, amelyek elsődleges célja az önkifejezés, a művész gondolati és érzelmi expressziójának a megjelenítése.

A stúdióüveg-mozgalom a hatvanas években indult el hódító útjára. A kutatások bebizonyították, hogy az üvegmassza szabad szellemű kezelésével nem csupán praktikus célzatú tárgyak, hanem a formák és alakzatok *sokfélesége* állítható elő, s ezen belül is különösen alkalmas kísérleti jellegű munkák kivitelezésére. Az eredmény egy határeseti műfaj, az *üvegplasztika* létrejötte lett, amelyen természetesen nem a klasszikus szobor valamiféle üveg-hasonmását kell értenünk, hanem egy teljesen új funkciójú szoboralakzatot, amelyben a játékosság, a fantázia, a minden alkalmazotti elemet nélkülöző esztétikum dominál.

A modern üvegszobor többnyire építészeti igazodású konstrukció, vagy a művészeti absztrakció különféle lehetőségeit kiaknázó építmény, amely az anyag eredendő szépsége mellett főként a megmunkálás sajátszerűségeivel, a színek és a fények játékával, valamint a formakombinációk keltette feszültségek révén hat. Mindezek képzettársításokat indítanak el a szemlélőben, csakúgy, mint a művek címadásai, s így végül is az alkotás tényleges tartalma a művész *és a néző közös erőfeszítésének* eredményeként válik megfoghatóvá. Ebben az értelemben a stúdióüveg a koncept art sajátos megjelenési formája.

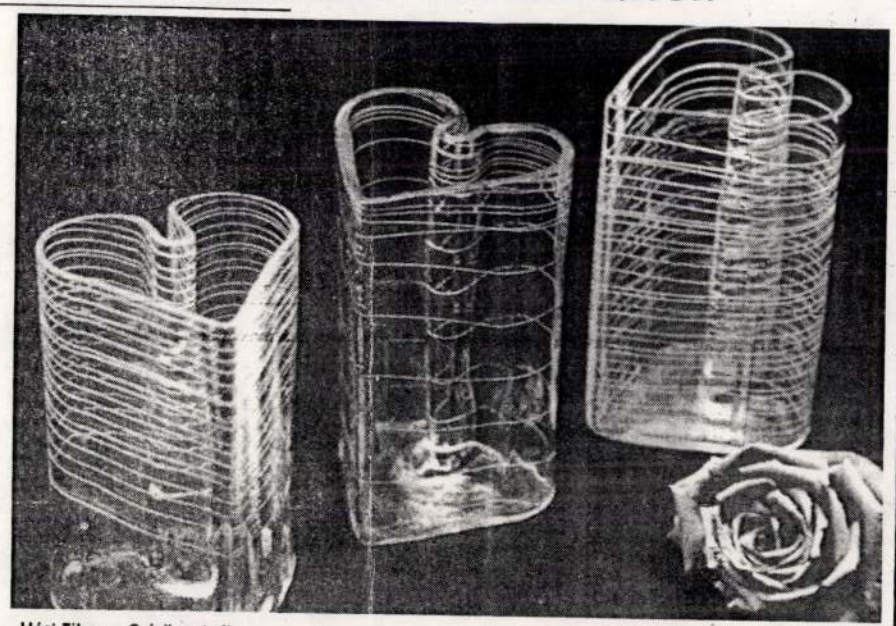

Házi Tibor: „Szívügyeim"

A Csók Galéria válogatását igazán nem vádolhatjuk uniformizálással: a kilenc alkotó *kilenc egyéniséget* reprezentál. Azt is a javára írom, hogy számolva a vásárlói elvárások sokféleségével, igyekszik minden műveltségi szintnek élményt nyújtani. *Borbás Dorottya* üvegpillangói, vagy *Házi Tibor* „szívügy"-vázái nyilván többeknek fognak tetszeni, mint *Buczkó György* üveghasábokból és síkokból szerkesztett „szobor-architektúrái", vagy *Polyák János* követ és üveggöröngyöket párosító beszédes applikációi. Ez utóbbiak ugyanis — holott kvalitásos munkák — nem könnyen fedik fel értékeiket, azaz elmélyedtséget igényelnek. *Gaál Endre* szabálytalan körvonalú üvegtömbjeiben mintha a kőzetek és ásványok titkai kelnének életre, míg *Lukácsi László* legyezőformái a távol-keleti kézművesség tradícióihoz nyúlnak vissza. *Jegenyés János* törékeny szépségű üvegkeresztjei nemcsak vallási, de humanista szimbólumok is, s ugyanúgy közösségi kötelezettségeinkre figyelmeztetnek, mint *Horváth Gabriella* Földtála. *Kertészfi Ágnes* már máskor is tanújelét adta ötletgazdagságának: ezúttal antropomorf vázái és korunk gigantomániáján gúnyolódó piramisformái győztek meg afelől, hogy a „new glass", az új üveg, még olyan fogalmi jellegű erkölcsi kategóriák megjelenítésére is alkalmas, mint az irónia.

T. A.

HITÜNK KIS ÜGYEI

A kereszténység kétezer éves története (ellenpápákat n számítva) kétszázhatvankét pápát „fogyasztott" el. Átlagos nem egészen nyolc esztendő jutott egy-egy pápa uralkoc sára. Nem semmi — mondjuk pestiesen. II. János Pál őszer sége már kivételesen hosszú ideje tölti be isteni küldetés (Örökké éljen, az emberiség üdvére!)

Igaz, az évszázadok során többnyire idős férfiak töltt ték be a tisztet, akik között köszvény, malária, pestis pus tított, de *Hangay Zoltán A pápák könyve (Trezor Kiadó)* tá lázatát böngészve, nyilvánvalóvá válik, hogy az atyák közt szép számmal akadnak olyanok, akiknek uralkodását a h talmi harcok kurtították meg. Különösen a kereszténys történetének első háromszáz esztendeje gazdag mártíro ban. A hiányos adatok ellenére is kikövetkeztethető, hog szinte valamennyi pápa vértanúként fejezte be földi pály futását.

Mint ismeretes, a római birodalom pogány államvallás átszőtte a társadalom egész szerkezetét: *„A császár iste tiszteletétől a nyilvános ünnepélyeken, esküformákon át, adásvételi szerződésig egyúttal istentiszteleti cselekmény volt."* (A jelenség nem ismeretlen számunkra.) A keresz tény ezeket az állami elveket elvetette. Következésképpe üldöztetésben részesült.

A törvény halálbüntetéssel vagy kényszermunkával fenye getve előírta a pogány áldozatok kötelezettségét. Aki bemu tatta, vagy megvesztegetéssel bizonyítványt szerzett ról megúszhatta a vértanúságot. Akik a végsőkig kitartottak h tük mellett, lefejeztettek, vagy a szicíliai bányákban végez ték, de közismert az ókori népszórakoztatásnak ama formá ja is, amikor a makacs keresztényeket az arénák porondjá ra, az oroszlánok elé hajigálták. (Azóta sok újat nem tud tunk kitalálni!)

Természetesen szép számmal akadtak, akik a vértanú ságtól való félelmükben megtagadták hitüket. A hiteha gyók az üldöztetés enyhültével megbánták tettüket, de „bukottak" visszavétele az egyházon belül heves vitákho vezetett. Novációnus ellenpápa (251—258) egyenesen azt hir dette: a bűnökre nincs bocsánat.

Úgy tetszik, a vita még nem zárult le. A társadalom szint jén máig tart. Vértanúk viszonylatában sem szűkölködünk Nevesek és névtelenek hosszú sora gyötri feledni vágyó em lékezetünket. Szívem szerint azt mondanám, az oroszlánok tól hemzsegő porondok kora végképp lejárt, és törékeny vi lágunk minden becsületes hitnek, eszmének, világnézetnek otthona lehet.

De íme, a kétezer éves tapasztalás: eszmék, hitek, ideológiák változhatnak, de a porond, az oroszlán, a módsze marad ...

Gara János

Totális félelmek

Bár három évvel ezelőtt azt nyilatkozta: befejezte, nem vesz már többé tollat a kezébe, *Bohumil Hrabal*, ez a szolid humorú bölcs „mese-

Próbaév következik

Cseke Péter az igazgatóváltást követően otthagyta a *Nemzeti Színházat*, de nem szerződött másik társulathoz.

— De, kétségtelenül! Hiszen a főiskola elvégzése óta mindig társulathoz, s *ami a színház lényege: közösséghez tartoztam.* Ilyen vonat-

Gaál Endre

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 200

126.
132.

TAVASZI FESZTIVÁL '94

Tisztelettel hívjuk

GAÁL ENDRE

üvegművész
önálló bemutatójának
megnyitójára

1·730·540

1994. március 24-én, 17 órára
a Megyei Művelődési Központ
Médium Galériájába
(Szombathely, Ady tér 5.).

A kiállítást megnyitja:
VARGA VERA
művészettörténész

KORTÁRS MAGYAR ÜVEGMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS
1994. március 24 - május 1.

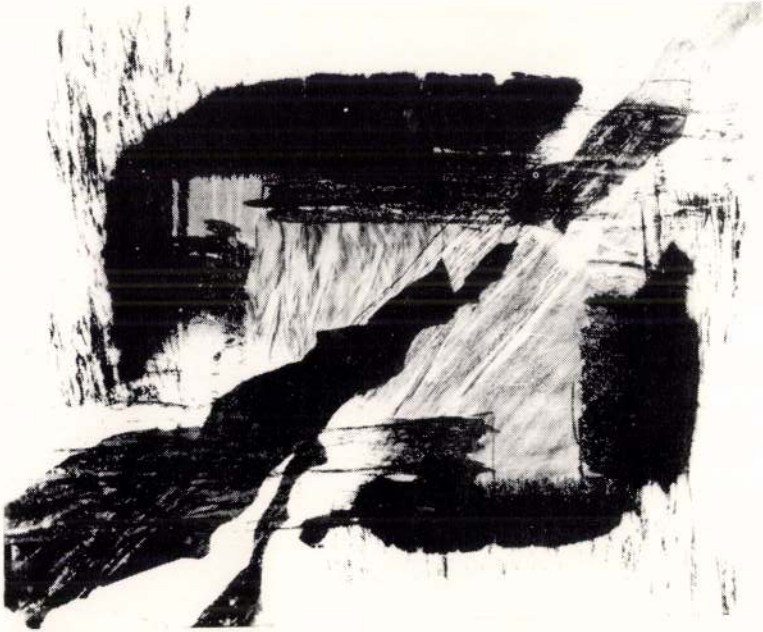

GAÁL ENDRE
Jegyzetömb

Uj Tükör, XXII. évf. 22. sz
1985

Milos Forman,
a cannes-i zsüri idei elnöke

A legjobb rendezés díjával kitüntetett Randevú plakátja

A játékkaszinó és az autóversenyek városa nem véletlenül került a címbe Cannes mellé. Most is tanúi lehettünk a hazardírozás és a szabálytalan előzés számos kísérletének a film világában. Aki idén látatlanban a régi nagy nevekre tett, könnyen rajtaveszthetett. Jean-Luc Godard és Dusan Makavejev filmje éppúgy díjazatlan maradt, mint Mario Monicelli, Dino Risi vagy Claude Chabrol alkotása. A rámenős filmvállalkozók mindent megtettek, hogy a versenyfilmek helyett saját portékáikra irányítsák az összesereglett újságírók és forgalmazók figyelmét, de a tavalyinál kevesebb sikerük volt. Meglepett, hogy ebben az évben már nem teltek meg zsúfolásig az alagsori filmvásárcsarnok standjai, s beengedték a finoman *home video*nak nevezett műfajt is, amely pornót és horrort kínált számtalan változatban, otthoni használatra. A versenyfilmek egyikét-másikát a botrány fűszerével igyekeztek érdekesebbé tenni. A *Misimá*ról pél- [illegible] végül az egyik vigasz-

az üzleti és a művészi megfontolások, s mivel háromnegyedórát kivágtak a filmből, Bogdanovich vesztesnek érezte magát. A *Maszk* — mondjuk így — érzelgősített változata azért még mindig elő tudja hívni a nézőből az együttérzést, a jóra való hajlandóságot. Az eltorzult arcú kamaszfiú története pedig azt juttatja eszünkbe, hogy a csúfság éppúgy eltávolítja figyelmünket az emberi lényegről, mint a szépség, csak éppen fordított előjellel.

A versenyprogramban a regényfeldolgozások egyáltalán nem arattak babérokat. Pedig Ted Kotchef filmje, a *Joshua akkor és most*, melyet Mordecai Richler regényéből készített egy becsvágyó és erkölcsi skrupulusok nélküli kanadai zsidó fiatalember karrierjéről, és egy protestáns szőkeséggel kötött házasságáról, nézhető mozi, és nem volnék meglepve, ha egyszer azért a tévé képernyőjén találkoznánk vele. A Pirandello-feldolgozás, a *Mattia Pascal két élete* már eleve két változatban készült. A hosszabbik: háromrészes tévéjáték. Sajnos Monicelli azon kívül, hogy 1985-be és gyönyörű környezetbe (Velence, Monte-Carlo) tette a századfordulón játszódó történetet, csak azt tudta sugallni, hogy az ember manapság is kerülhet keserves körülmények közé, amikor legszívesebben kilépne önmagából, élete megszokott kereteiből.

Keveset nevettünk az idei fesztiválon, és olykor akkor is a rendező szándéka ellenére. Magam például Alan Parker filmjén, a zsüri által **szerintem túlságosan magasra értékelt (nagydíj!)** ***Birdyn*****, mely egy** hiperérzékeny madárbolond fiatalember életét játssza vissza egy katonai elmegyógyintézetből a gyerekkorba, majd onnan az ifjúságon át a nagy, vietnami traumáig.

A fesztivál ajándéka volt, de nem vett részt a versenyben az új Woody Allen-vígjáték, a *Kairó bíbor rózsája*. Allen kettős újítása; ő maga nem szerepel filmjében, viszont a történeten belül is látható egy, a harmincas évekből való másik film, és a két mese szereplői átközlekednek egymás világába. Ebből a habkönnyű, ötletsziporkákból épített semmiségből azt láthatjuk, hogy a dolgok felszínén járva is lehet csodát művelni. Úgy mellesleg az is eszünkbe juthat, hogy

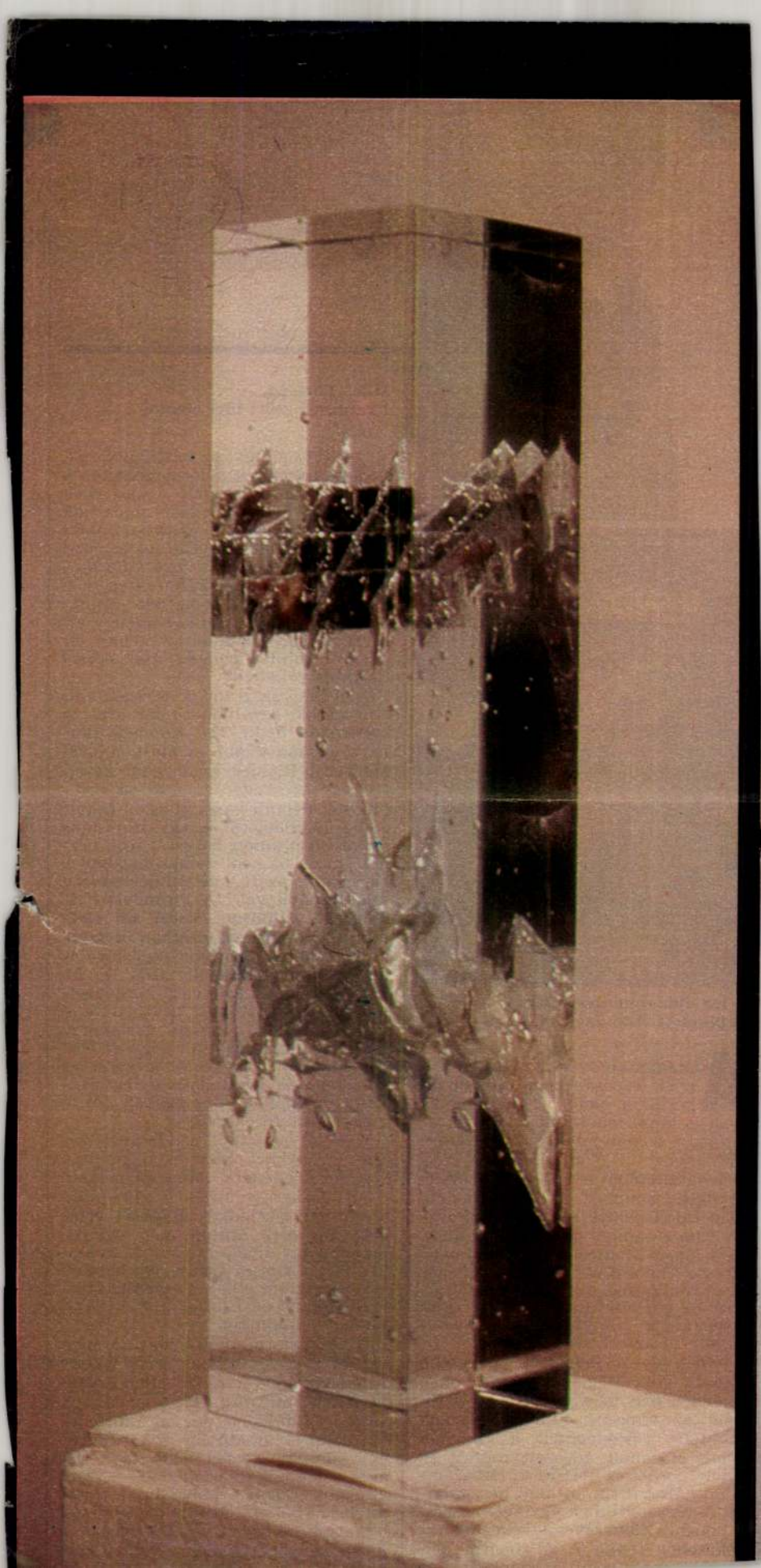

Objektek – Mobilok

A címet így is módosíthatnánk: mobil objektek. A Petőfi Csarnok Repülőmúzeumában ugyanis minden tárgy mozgatható. Megvalósulhat a látogató titkos vágya: átformálhatja, ha csak pillanatokra is, a posztamenseken álló szobrok (objektek) struktúráját. Van olyan műalkotás, melyen az elemek felcserélése új jelentéstartalommal bővíti a tárgy eredeti szimbólumrendszerét.

Sőt: a több tucat mobil objekt mellett helyhez kötött némaságban szürke bádogtepsik fekszenek. Műalkotásnyi lényük nem is lenne vitatható, ha éppen nem arra szolgálnának, hogy az aláhulló esőcseppeket összegyűjtsék bennük.

Szatmári Béla Univerzuma gombnyomással hozható mozgásba.

A piros és zöld lámpák lepedőre vetített, fémtükrökön megvillanó és a forgás miatt állandóan változó fénye sajátságos világképet mutat.

Gaál Endre iparművész (a teremőrtől tudtuk meg) éjjel szerelte föl szimbolikát nem nélkülöző mobil objektjét.

A tett végrehajtásának időpontja maga is szimbolikus, hiszen a plexi- és üvegkompozíció egy bizonyos női testrészt ábrázol. Ennek figyelmesebb vizsgálata arra enged következtetni, hogy vele a művész magát az aktust akarta bemutatni.

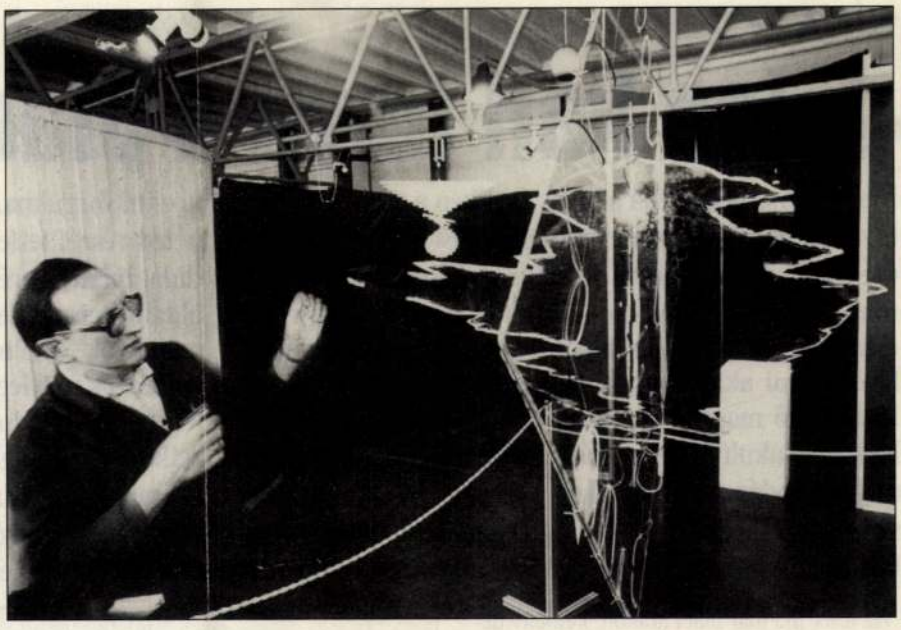

Plexi- és üvegkompozíció: egy bizonyos női testrészt ábrázol

Az egyetlen tárgyi bizonyíték az objektre illesztett fekete harisnya. Pars pro toto – a rész fejezi ki az egészet. Terebessy László installációja a halak énekét és a ludak röptét örökíti meg. A halak azonban partra vetettek, a ludak pedig nehéz hálók közt vergődve próbálnak szállni.

A szabadságot akadályozó és a mozgás lehetetlenségét létrehozó erők – úgy tűnik – győzedelmeskednek. ■

Filmvászoncselédek és hatáskocavadászok

Kezdetben a filmeket amatőrök készítették. Aztán rövid idő múltán megjelentek a profik, s a nagy filmek ezután csak a kiválasztottak keze alól kerültek ki. A műhöz ugyanis rengeteg pénz kell.

A profikkal szemben, akik főleg az eddig bevált fogásokat alkalmazzák, az amatőr mindig új utakat keres. Kísérletezik, nem válogatja meg kifejezőeszközeit. Ismeretlen ösvényeket fedez fel. A hagyományos képi világ felforgatója, filmnyelvjátékos. A kísérleti filmesnek általában „rendes" foglalkozása van, s csak szórakozásból forgat.

Lelkiállapotát eleve meghatározza, hogy tudja: műveit csupán néhány beavatott, sznob és filmmindenevő látja majd fesztiválok mellékprogramjaiban, művészmozik foghíjas nézőterén, vagy a „szakmának" szóló zártkörű vetítésein. Experimental-higiene.

Az amatőr mindent megtesz a mű létrejöttéért. Hordja a sittet, hogy összehozzon egy-két snittet. Esetleg szalagnál dolgozik. A titkos vágószobák szerelmese ő. Filmvászoncseléd. Őrzi függetlenségét, a piac farkastörvényein kívül áll. A tömeghatás törvényeit semmibe veszi, legképtelenebb vágyait valósítja meg. Kevesen értik, de a néző nem érdekli. Hatáskocavadász. Mindenes. Forgatókönyvet ír, rendez, főszerepel és vág, kezeli a kamerát. Kísérletei aztán egyszer csak megjelennek a „hivatalos" filmekben. Rendezőéletrajzok kultikus motívuma: amatőrfilmesként kezdte.

Ma leginkább videózik. Installációkban, performance-okban, kiállításokon vesz részt. Az experimentális film apró csepp a ránk zúduló képözönben. Tiszta, száraz életérzés.

Nemrég, június elején Budapesten járt Wilhelm Hein német és David Rimmer kanadai kísérleti filmes. Saját anyagaikon túl nem mindennapi, Magyarországon eddig „láthatatlan" műveket hoztak magukkal. Így többek mellett Andy Warhol és Jean Genet egy-egy alkotását. Az Experimentalfilm I-IV. rendezvénynek az Örökmozgó mozi adott otthont.

A programot százötven-kétszáz ember látta. ■

Vészi János

Töredékek

Sokan elhúzták már a ravaszt, mert a pisztoly érintésétől végigbizsergett rajtuk valami. Sok fiatalember rántott kardot pusztán a heroikus lendületért, a hangért, ahogy pendül az acél. Csakhogy a penge nem szokott vér nélkül a hüvelyébe térni.

*

A szabadság és a rabság fogalma a „lehet" és a „kell" szócskákban tökéletesen kifejeződik.

*

Amire hivatal kell, azzal baj van.

*

„Itt látható egy csodakígyó! Fejétől a farkáig száz méter, farkától a fejéig egy!"

Ha megméred a távolságot a segédhivatalnok és a miniszter között, aztán megfordítva is, rájössz, hogy a vásári komédiázás igazság.

*

Minél kevesebb a tilalom és a tilalmazó, annál magasabb rendű a társadalom.

*

A házasság egy intézmény, a szerelem egy állapot. Nem zárják ki, de nem is feltételezik egymást.

KÍNA

Jelen kell lenni a piacon

Magyarország és Kína a 80-as években a nagy földrajzi távolság és a velejáró tetemes szállítási költségek ellenére élénk kereskedelmi forgalmat bonyolított le egymással. Ez azonban nem annyira a két gazdaság valós igényeiből fakadt, mint inkább a mindkét oldalon meglévő állami akaratból. A hasonló jellegű reformokkal kísérletező magyar és kínai vezetők között a megértés légköre alakult ki, és ez számos államközi kereskedelmi megállapodás megkötéséhez vezetett. Ez a megértés szülte kereskedelem 1986-ban érte el tetőpontját, amikor is 400 millió dollár értékű volt a két ország egymás közötti forgalma. Az akkorinak a tavalyi csak mintegy heted részét tette ki. Elsősorban a magyarországi fordulat miatt, de részben a kínai reform nyomán is, a kétoldalú kereskedelem átállt a nemzetközileg elfogadott szabályok alkalmazására. Az állami akarat helyett a vállalatok tényleges igényein és helyzetfelismerésén múlik most már a forgalom nagysága. Kádár Béla, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok miniszterének vezetésével magyar gazdasági küldöttség járt a kelet-ázsiai országban. Útjukról készített beszámolót írásban Barta György és fényképekkel Bánkuti András.

Az áruk ma már piaci árakon, kemény devizáért kelnek el. Így a versenyképesség mind a minőség, mind pedig az árak tekintetében alapvető követelménnyé vált. Mivel mindkét ország piacán jelen vannak a nemzetközi élvonalba tartozó nyugat-európai, japán és amerikai vállalatok árui és szolgáltatásai, a versenyfeltételek kemények. További versenyhátrány a nagy távolság miatt a szállítás tetemes költsége, s így nem csodálható a forgalom hanyatlása.

Tavaly 58 millió dollár értékben adtak el egymásnak árukat és szolgáltatásokat a két ország vállalatai. Ebből magyar statisztikai adatok szerint 16 millió volt a saját export, s 42 millió az import. Kínába irányuló exportunk összkivitelünknek csupán másfél ezrelékét tette ki, onnan származó importunk pedig az összbehozatal négy ezrelékét. Kádár Béla célul tűzte ki maga elé e sorvadási folyamat megállítását. (Ennek érdekében is látogatott június elején Kínába.) Mivel ez a szándék kölcsönös, jó az esély a hanyatló tendencia megfordítására. Ám gyors forgalomnövekedésre aligha lehet számítani. Egyelőre egyik félnek sincsenek súlyos gondjai export termékeinek elhelyezésében. Mind a magyar, mind pedig a kínai cégek kedvező értékesítési lehetőségeket találnak közelebbi piacokon. (Az előbbiek Nyugat-Európában, az utóbbiak pedig a Távol-Keleten.)

Kádár Béla – az MTI-nek adott pekingi nyilatkozatában leszögezte, hogy a távolabbi jövőt tervezve nem szabad kihagyni a számításokból Kínát. Abból indul ki ugyanis, hogy e távol-keleti ország rövidesen – talán egy-két nemzedéknyi időn belül – gazdasági nagyhatalom lesz. Erről

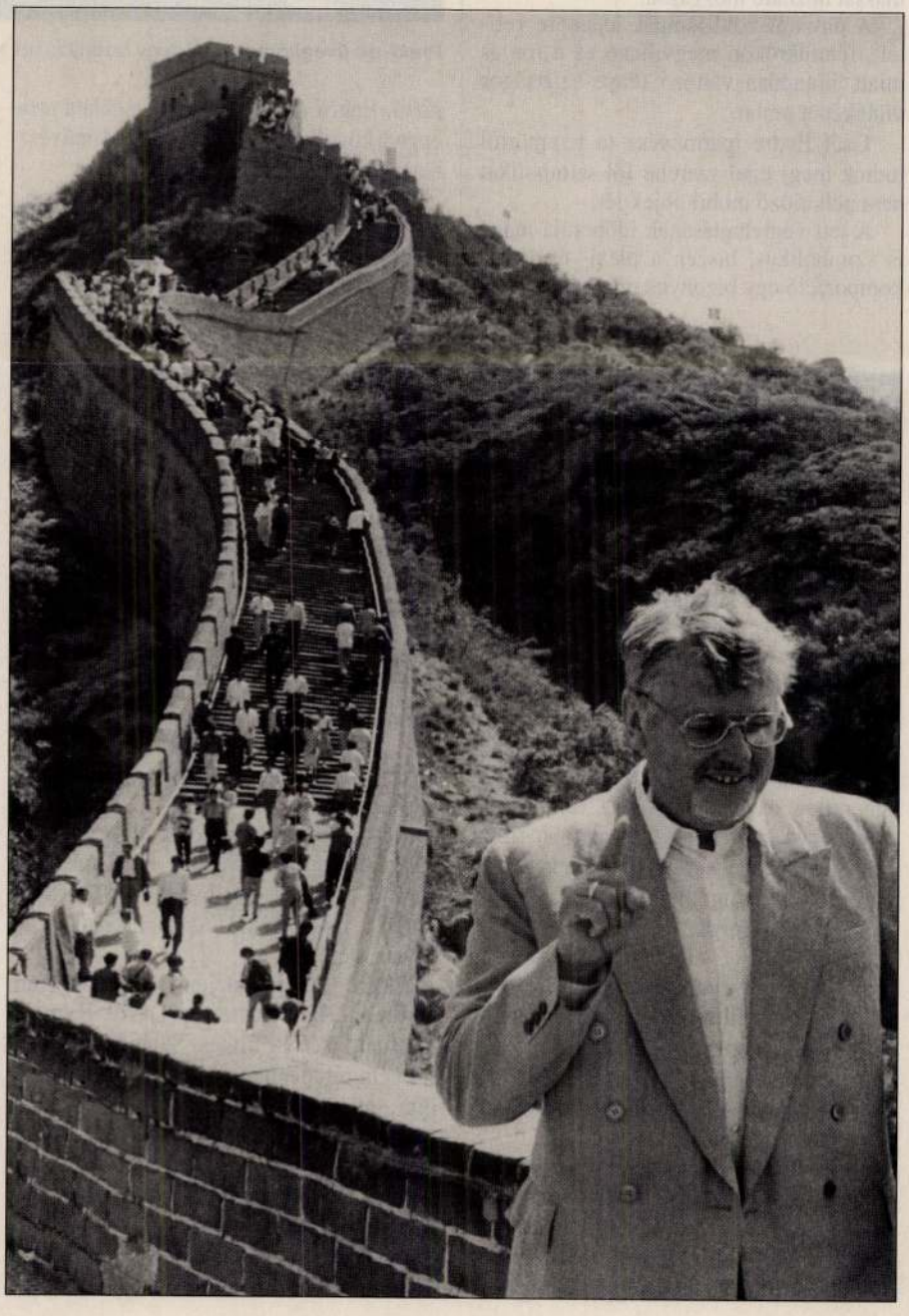

Kádár Béla, a Nagy Falon: „a távolabbi jövőt tervezve nem szabad kihagyni a számításokból Kínát"

GAAL Endre

A Közlekedési Múzeum és az ART-MA Alapítvány
tisztelettel meghívja Önt és barátait az

OBJEKTEK–MOBILOK c. kiállítás

ünnepélyes megnyitójára
1992. május 29. (péntek) délelőtt 11 órára

Kiállítás helye:

REPÜLŐ-MÚZEUM
(Petőfi Csarnok felső szint, Budapest, Városliget)

Kiállítást megnyitja:

Katona András
a Közlekedési Múzeum főigazgatója

Kiállítás megtekinthető:
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

Kiállító művészek

Bakos Ildikó
Balás Eszter
Balogh László
Bodóczky István
Bráda Tibor
Bódó Károly
Csáji Attila
Dienes Attila
Erdős Sándor
Fekete László
Gaál Endre
Galántai György
Hans Kasper
Hévizi–Tóth
Józsa Bálint
Kalmár János
Kovács István
Krnács Mercedes
Kovács László
Lévai Jenő
Magén István
Marosi Ilona
Mihály Gábor
Pázmándi Antal
Pató Róza
Penkala Éva
Polgár Csaba
Scherer József
Székely J. Jenő
Szatmári Béla
Terebessy László
Tuzson B. Péter
Tilless Béla
Urbánfi
Vinczellér Imre
Xia Zhen Gou

Gaál Endre

festőművén tart előadást júl. 4-én
Stílusok a kifejezés volgálatában címmel.

Képzőművének nyári tábora (Szentendre, júl. 3-15)
Pestmegyei Hírlap, 1967. júl. 1. 4. o.

GAÁL Endre üvegmunkái

91 10. 50

Új Művészet

GAÁL Endre

Cím/Adress:
1135 Budapest, Mautner Sándor út 10.

Születési év, hely/Date and place of born:
1957. Hódmezővásárhely

Tanulmányok/Studies:

Magyar Iparművészeti Főiskola, Szilikátipari szak	1985
Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának tagja	1985-től
Fiatal Iparművészek Stúdiójának tagja	1985-től

Csoportos kiállítások/Group exhibitions:

Józsefvárosi Galéria, Budapest	1985
Országos Üvegművészeti Kiállítás, Balatonfüred	1985
Szocialista Országok IV. Iparművészeti Quadriennáléja, Erfurt (NDK)	1986
Fiatal Iparművészek Kiállítása Berlin (NDK)	1986
Galerie am Fishmarkt, Erfurt (NDK)	1986
Iparművészeti Kiállítás, Cézárudvar, Sopron	1986
Üvegművészet Magyarországról, Heidi Schneider Galerie (Horgen, Schweiz)	1987
Ünnep, Fiatal Iparművészek Stúdiójának kiállítása, Vigadó Galéria, Budapest	1987
Galerie Suzel Berna (Franciaország)	1988
Kortárs Magyar Üveg, Galerie Rob van der Doel, Haga (Hollandia)	1989
Üvegművészet Magyarországról Frauenau-i Üvegmúzeum (NSZK)	1989
FIS, Pécs	1989
Galerie Gottshalk – Betz, Frankfurt am Main (NSZK)	1989
Galerie Lafontaine, Saarbrücken (NSZK)	1989

Kiállított művei:
Kapcsolatok I./Connections I.
csiszolt, maratott, faragott, öntött üveg
síküveg lapokkal, kővel kombinálva 34 x 7,5 x 7,5 cm
Kapcsolatok II./Connections II.
csiszolt, maratott, faragott öntött üveg
síküveg lapokkal, kővel kombinálva

I. Tihanyi Üvegtriennálé, 1990. juni. 2-okt. 13l.

Egyéni kiállítások/One man exhibitions:

1975 Dorog	
Dorog	1975
Iparművészeti Vállalat kiállítóterme, Vár	1978
Szentendre	1980
Iparművészeti Vállalat Budavári Galériája	1982
Mosonmagyaróvár	1985

Csoportos kiállítások/Group exhibitions:

Salgótarján	1975
Tatabánya	1986
Vigadó	1982
Pécs	1989
Budavári Palota	1989

Köztéri művei/Mural works and works at public places:

Hilton, üvegfal	1975
Margitszigeti Nagyszálló Konferenciaterme (világítása)	1976
Varsó, Magyar étterem világítása borozó üvegedények	1977
Debrecen Megyeháza	1980
Országház	1981
Operaház	
Keszthely, Kastély lámpái, tükörterem	1983
Zalaegerszeg, Kőolaj és Földgáz Vállalat Oktatási Központ világítás	1984
Royal Szálló, portálüveg	1985
Tahi, Polack kastély belső világítás	1988
Pécs, Gyógyszertár, világítás belső díszüvegablakok	1989
HYATT Szálló, bár, díszüveg tároló edényei	1989
Schiffer Villa világítótestek	

Kiállított művei:

Üvegdoboz fedéllel/Glass-box with a lid
faformába fúvott opalin üveg 15 x 25 cm

FÜRI Judit

GLASS NOW

Gaál Endre üvegmunkái • Varga Vera

Gaál Endre üvegtervező iparművész és szobrász eddigi munkásságának jellegzetessége — ami az alkotók szakosodása folytán a nemzetközi mezőnyben is meglehetősen szokatlan — sokoldalú művészi kreativitása, mely, bár műfaji változatossággal is párosul, a legkevésbé sem heterogén, hanem egységes, koherens alkotói felfogást mutat. Ez teszi képessé adekvát kifejezési mód kialakítására monumentális építészeti munkáinál éppúgy, mint üveg — illetve az üveget más anyagokkal (fémmel, kővel) kombináló — plasztikái, szobrai esetében. A plasztikus alakítás iránti vonzódását már a Magyar Iparművészeti Főiskolán 1984—1985-ben készült, fújt és fúvatott, hutakész ólomüveg díszkelyhei is mutatják, éppúgy, mint különleges technikájú, a monumentalitás igényét magukban rejtő plasztikái (fémformára hajlított, enyhén zöldes síküveg, 1983—1984 és öntött, „fémveszejtett" ólomüveg, 1984).

Építészeti, „murális" munkái szigorúan funkcionálisak (Kereskedelmi és Hitelbank Tanács körúti fiókjának térelválasztói, 1986; szitanyomatos dekorral díszített síküveg, krómacél foglalatban); adott esetben meghatározott restaurálási feladatok, és alkalmazkodnak a történeti architektúrához (Gorkij Fasori Általános Iskola ólmozott üvegkupolája, 1986; Kereskedelmi és Hitelbank Tanács körúti fiókjának mennyezet-üvegtéglái, 1986; Arany János Színház [volt Parisiana mulató], 1989), másrészt különleges, konstruktív művészi felfogás eredményei. Ez utóbbi kategóriába tartozik az OTP rákoskeresztúri fiókja és a mellette lévő Posta épületének ólmozott, színes üvegkupolája. Az előbbi nagyvonalú, az ólomvezetéssel is hangsúlyozott, az egyes részeket egymásba úsztató, örvénylő kompozíciója mellett színkompozíciója különlegesen jelentős; az egyes amorf, kék-sárga-lila és *Tiffany*-féle opál-rózsaszín üvegszemek összeolvadása, illetve különválása, kiszámított elhatárolása az ólmozott kontúrokból adódó formai dinamikát erősíti, biztosítva és felhasználva a fény „színt adó", meghatározó szerepét.

A kupolák festői, üvegfestészeti szemléletét viszik tovább a Kereskedelmi és Hitelbank Margit körúti fiókjának üvegoszlopai. A három oszlop távolról maga az összefogott monumentalitás, elegáns robusztusság, közelről belső színgazdagságot közvetítő, finom festői színátmenetekben gazdag, ugyanakkor rusztikus felület. E

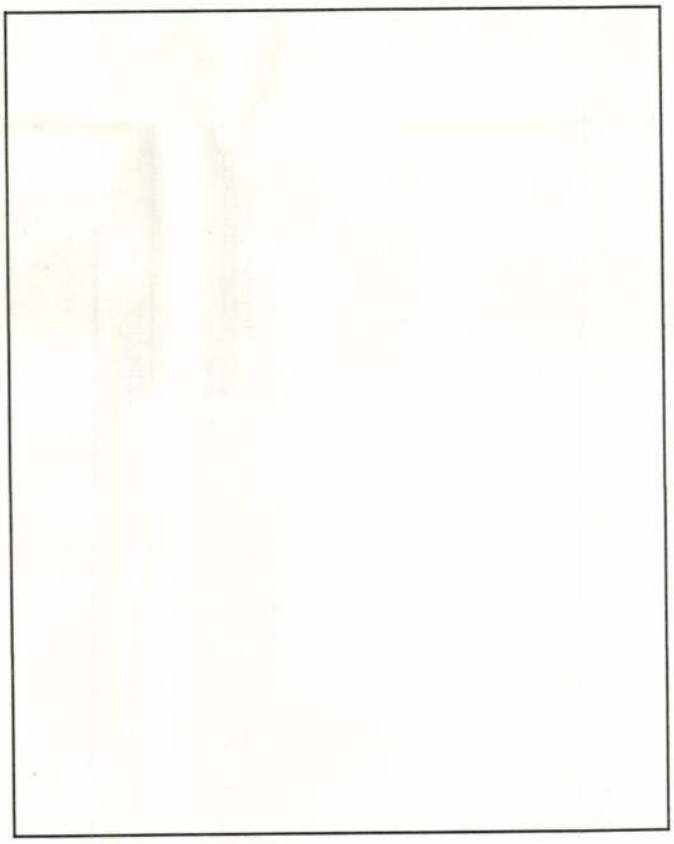

Kereskedelmi és Hitelbank Margit körúti fiókjának üvegoszlopai, 1991

kettős hatás az alkalmazott technika eredménye: az ilyen nagy méretben szinte egyedülálló módon egymás mellé helyezett, színes síküveg lapokból, kemencében, két rétegben összeolvasztott üveg; a fehér, kobalt- és türkizkék üveglapok pontosan megtervezett színkompozíció szerinti alkalmazása és vékony neoncsövekkel való megvilágítása következtében a plasztikus robusztusság festőivé, élénkké oldódik; a tömeg nem elvesz a térből, hanem kitágítja azt.

Gaál e két utóbbi építészeti munkája tervezői erényei mellett — a Magyarországon megfelelő infrastruktúra hiányában létfontosságú — kivitelezői és szervezői kvalitásaira is utal.

Meglepőnek tűnhet, de éppen e monumentálisan festői idolok vezetnek el Gaál önálló plasztikai munkáihoz. E tárgyak közös vonása, hogy a fény és az üveg, az üvegbe zárt belső és a külső tér kapcsolatát elemzik, élve a felületi kontraszthatásban — a fényezett, sima és az élesen, durván csiszolt, megtört felületek ellentéteiben — rejlő lehetőségekkel. A geometrikus formákhoz, az

Rákoskeresztúri OTP és Posta épületének ólmozott, színes üvegkupolája, 1990

Arany János Színház (volt Parisiana mulató), 1989

élesen csillogó felületekhez szívesen alkalmazza a faragott, s ezáltal archaikusan, kagylósan — az őskori szerszámokra emlékeztetően — megtört felszínű részeket. Ezzel egyazon szerkezetnek, anyagnak két különböző oldalát, plasztikai kifejezési lehetőségét mutatja meg. E felfogás legjellemzőbb példái az 1987—1988-ban készült *A légy útja,* illetve *A magányos harcos* című, rétegekben ragasztott, faragott, csiszolt, enyhén zöldes síküveg plasztikák.

Kő-üveg és fém-üveg szobrai kapcsolatelemzések — jellemzőek az 1988-ban a frauenaui *Glas aus Ungarn* kiállításra készült öntött üveg, kő és hegesztett krómacél munkák —, melyek révén az alkalmazott anyagok sokféleségé érvényesül. Ez a „materiális sokféleség" csak eszköz Gaál kezében az anyag épségének, eróziójának, majd újraépülésének kifejezésére. Ilyen az 1988-ban készült, követ és csiszolt, faragott, öntött, illetve síküveget kombináló és az 1990-ben készült, hasonló technikájú, de még hideg festéssel is díszített munkája. E két plasztika egy életút allegorikus megfogalmazásának két változata; a tiszta anyag — az üveg — akadályokon megtörve, átjutva tör felfelé, fejlődik tovább.

Gaál legújabb, színtelen, illetve kék átlátszó üvegplasztikái a végtelen dinamikáját, az időtlenség mozgását öntik formába, idő előtti térbe juttatva a szemlélőt, „megtörten" geometrizáló formáikban az üveg meghatározatlan és meghatározhatatlan teret jelölő, időtlen közvetítő anyaggá válik, maga a megfagyott emlékezet. E plasztikák számos nemzetközi kiállításon szerepeltek, csak néhány ezek közül: *Glaskunst aus Ungarn,* Heidie Schneider Galerie, Horgen; Galeria Rob van der Doel, Hága; *Glas aus Ungarn,* Glasmuseum Frauenau; *Glass Now '90,* Japán; *The International Exhibition of Glass,* Kanazawa, Japán; *Art EXPO,* New York.

Gaál munkái nem vagy csak igen erőltetetten köthetők stílusirányzatokhoz, legfőbb közös jellemzőjük az anyag lehetőségeit pontosan ismerő és azokkal élő, kézműves-szobrászi szemlélet.

□

GAÁL Endre üveg

Új Művészet 1992. 12.

Gaál Endre

V. Nemzetközi üveg szimpozion

1995 aug. 20-27. Bárdudvarnok

OTP Bank Galéria

1995 szept. 7-21.

GAÁL Endre üvegnüwen

4. sz. 73. p. - MKI Szöv. üvegszakosztálya Ziáll. szerepelt
1991 - Árkád Galéri.

Új Müvészet 1992

ltschaft stehenden
nmen hat. Obwohl
mann war, hat er
id war demzufolge
tschläge geben zu
eigenen Erfahrun-
e Schlösser bauen

em Plan von Hil-
n hohem Ansehen
nische Laufbahn
räsident der Kam-
rchitekten bei der
lentenwürde blieb
r.

ställe und Wagen-
eines jeden Schlos-
orgfältigen Erwä-
rüche. Der Pferde-
nsamen Dach mit

GAÁL Endre

VARGA Vera: Kortárs magyar üvegmüvészet. = Magyar Iparmüvészet, 1993 49. évill

„ahol a narancsházban 30 kávéfa van, köztük nyolc fa ne
sing magas és sok gyümölcsöt hord".[16]

Martonvásáron az erdőtelepítés a birtokszerző hal
után új lendületet vett. E munka azonban kudarcoktól s
volt mentes. Ifjabb Brunszvik Antal 1783. április 29-
Pozsonyban kelt és Martonvásáron tartózkodó feleségé
címzett levelében nehezen tud napirendre térni afel
hogy hanyagság következtében „oly sok nagy és kicsi fa
tönkrement". Említi, hogy az erdőtelepítésben is já
máramarosi bányamester hazafelé menet útba ejti maj
birtokot, s az ottani állapotok ismeretében fog nekik ta
csokat adni.[17]

Ekkor Martonvásárt még Pozsonyból igazgatják.
József azonban a következő évben Budára helyezi a kar
rát és a helytartótanácsot, s ez az intézkedés a hivataln
családok, köztük Brunszvik kamarai tanácsos családjána
költözését is maga után vonja. 1784 őszén házat veszne
várban, a közeli Martonvásárt pedig, amely közbenjárás
ra elnyeri a mezővárosi rangot (1789), vidéki reziden
jukká teszik. A Beniczky-féle kúria átépítésével és kibőv
sével Tallherr József tervei szerint 1784—1785-
megépül az egyelőre még földszintes kastély. Barokk st
sú ugyanúgy, mint a tíz évvel korábban emelt, Jung Józ
tervezte katolikus templom, amellyel egy épületegyüt
képez.[18]

A kastély elé deszkakerítés („cinctura ante castellu
készült, amelyet az asztalos még le is festett.[19] A kast
építés menetéről férjét tájékoztató grófné egyik levelébe
az épület „kert felőli" főfaláról („Haupt Mauer...auf
Seitten des Gartens"), az „udvari" szobákról („die Z
mer in den Hof"), s említ egy, az „udvarból az oratóri
ba" (!) vezető ajtót („die Thür von Hof in das Oratoriu
és egy „kertbe nyíló" bejáratot („einen Eingang in
Garten") is.[20] E levél alapján nehéz lenne eldönteni,
volt a kert, hol az udvar, s hogy az említett, „kastély elő
kerítés melyiket is vette körül. Egy azonban bizonyos:
ekkor volt valamilyen kert az épület mellett. Brunszv
1785 május 2-án meséli férjének, hogy a négy geszteny
a kertben („im Garten") elültette.[21] Más leveleiber
„a csatorna két partján" álló fákról ír és tölgyes telepít

GAÁL Endre üvegtervező iparművész

Ferencry Noémi-díj 1995

be a nagyszerü telivér napjai
lap egyik beszámolója a legje
már a munkáján is meglátszik,
földjét végig állja..." Tárgy
tek: hiszen öt országban 10 p
tok kitünő lovai ellen csak e

A nyugodt előkészületet
ütő lóinfluenza, amely elől a
lepültek át a kancával. Ezt a
daló és előírt munkáit meggyó
legjobb képessége birtokában
szemben. Ezek azonban egyre
törölték az indulókat, egyik
Goodwood Cup 4000 méteres tá

GÁL ENDRE

Rumpler György: Törékeny óriások

Népszabadság 2001 márc. 21, 29

Fiume, 1919. I. 1.

tezvén azonnal érintkezésbe léptem
ei magyar tisztviselők és alkalmazottak
amire kormánybiztosi megbizatásom
lépéseket olaszországi utam érdekében
erelnök Urtól szóbeli megbizatást kap-
zetű dologra nézve, a következőket

i hadtestparancsnoknál, 2.) a fiumei meg-
, aki a lehető legnagyobb előzékeny-
kre vonatkozó pourparler után, melynek
t a magyarsággal való teljes egyetér-
alamint a magyar katonáknak szóló több

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM
MŰHELYSAROK 1993. DECEMBER

ÚJ ÜVEG : ASZTALOS ERZSÉBET, BORKOVICS PÉTER,
BUCZKÓ GYÖRGY, GAÁL ENDRE, MELCHER MIHÁLY,
POLYÁK JÁNOS, 'SIGMOND GÉZA

"Új üveg"

A bemutatott munkákat egyetlen dolog köti össze: az üvegnek, mint anyagnak új - bár nem gyökértelen - önálló értelmezése, egyéni stilusú, sajátos módon kialakitott technikájú alkalmazása.

Buczkó György "kőkorszakba visszaépülő", archaikus munkája ironikus térbeli jel, sorozat része, mellyel a művész az üveg és tér kapcsolatának fajtáit, minőségét igyekszik feltárni, elemezni.
Buczkó jeleihez - rusztikus megközelitése miatt - első pillantásra közel állónak tűnik **Polyák János** követ és üveget kombináló plasztikája, melynek indittatása egészen más, a kő az üveggel és a fénnyel való kapcsolatának, a külső burokkal az üvegbe zárt fény "viselkedésének", az általa teremtett mikrokozmosznak tárgyiasult vizsgálata.
Melcher Mihály pate-de-verre szobra időtlen, ősi épitményt idéz szuggesszív erővel, **Sigmond Géza** az egyes üvegrétegek között festett, különös teret, szinpadi világot életre keltő munkája játékos, ironikus.
Gaál Endre robbanó, a geometrikus formát széttörő munkája absztrakt időtlenséget sugall, az üveg meghatározatlan teret jelöl, időtlen, közvetítő, maga a megfagyott emlékezet.
Borkovics Péter az üveg anyag lehetőségeiből következő folyamat egy pillanatát dokumentálja, - barvúros technikai megoldással, hitelesen - s ez a pillanat szép.
Asztalos Erzsébet 'hala' a meleg üvegből fakadó plasztikai lehetőségek felhasználásával Bárdibükk-Bárdudvarnokon, a magyar üvegművészet egy újabb, kollektív, a volt Goszthony kúriában kialakított műhelyében készült.

Varga Vera

Gaál Endre üveg

Balogh Eleonóra

Tanulmányok

Budapest, Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola, üvegszak, 1976-1980. Magyar Iparművészeti Főiskola, üveg szak és mesterképző, 1983-1989.

Kiállítások, díjak

Egyéni bemutatkozás - Tatabánya, Népház, 1981
Évfolyambemutatkozás - Budapest, Lajos utcai Galéria, 1984.
Csoportos kiállítások - Szilikátipari Formatervezési Triennálé, Kecskemét,1988, TRIENNÁLÉ DÍJ. Debrecen, Elan Galéria, 1989. Üveg Triennálé, Tihany, 1990, Fiatal Iparművészek Stúdiója ösztöndíj, 1990. Az üveg, Budapest, Árkád Galéria, 1991. Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítása, Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1991.

Épületdíszítő munkák

Budapest, János kórház, Rendelőintézet, térelválasztó üvegfal,1988. Budapesti Elektromos Művek székháza, üvegajtók, 1990. Magyar Országos Levéltár, ólmozott üvegablak rekonstrukció, 1990. Magánvillák egyedi üvegmunkái, 1990-92.

Mitter Imre

Tanulmányok

Budapest, Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola, ötvös szak, 1976-1980. Magyar Iparművészeti Főiskola, ötvös szak, 1982- 1987.

Kiállitások, díjak

Fiatal ötvösök kiállítása, Csongrád, 1987. Ünnep, Budapest, Vigadó Galéria, 1987. IDEA DÍJ. Fiatal Iparművészek Stúdiója ösztöndíj,. Stúdió ösztöndíjasok kiállítása, Budapest, Ferencvárosi Pincegaléria, 1988. MNH kiállítása Nagykanizsa, Kaposvár, 1988, MNH DÍJ. Közlekedés a művészetben, művészet a közlekedésben, Budapest, Közlekedési Múzeum, 1989. Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítása, Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1991.

Épületdíszítő munkák

Világítótest, Budapest, Probaby Áruház, 1990. Címer, Budapesti Elektromos Művek székháza, 1990. Portál, Budapest, Diplomáciai Testületeket Ellátó Igazgatóság, 1991. Üzletportál, Sonator Delicatesse, Bécs, 1991. Magánvillák fémműves munkái, 1990-1992.

Gaál
Gál Endre

Balatonfüredi üvegrünvészeti kiállítás

Magyar Nemzet 1985. IX. 5.

A Ferencvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete

PÁLYÁZATOT HIRDET

a közhasznú foglalkoztatást megvalósító
Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Közhasznú Szervezet
(Budapest IX., Dandár u. 24.)

IGAZGATÓI
ÁLLÁSÁNAK BETÖLTÉSÉRE

1. Az intézmény igazgatójának feladata:

- a kerület közmunkáinak szervezése, a feladatvégzés irányítása, összehangolása, a foglalkoztatáspolitikai célok megvalósítása,
- az 1997-ben alapított intézmény működtetése,
- a külső források szervezése, pályázatok készítése,
- a folyamatos kapcsolattartás kialakítása, széles körű együttműködés a kerület intézményeivel.

2. A pályázóval szemben támasztott követelmények:

- felsőfokú iskolai végzettség,
- szervezési és irányítási készség,
- gazdálkodási, vállalkozási ismeretek,
- kapcsolatteremtő készség,
- önálló munkavégzésre való alkalmasság, kreativitás.

3. Az elbírálás során előnyt jelent:

- a szociális területen szerzett tapasztalat,
- tapasztalat a közmunkák szervezésének terén,
- helyismeret,
- felhasználói szintű számítástechnikai ismeretek, jártasság a legelterjedtebb számítógépes alkalmazások területén,
- jártasság a vonatkozó jogszabályokban.

4. A pályázathoz csatolni kell:

- kézzel írott önéletrajzot és részletes szakmai életrajzot,
- a végzettséget igazoló okiratok (diploma) hiteles másolatát,
- három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt,
- a pályázott munkakörre vonatkozó elképzelések, tervek leírását.

A pályázat beadási határideje: a pályázat megjelenésétől számított 2 hét.
A pályázatok elbírálásának határideje: 1999. szeptember vége.
A munkakör betölthető: 2000. január 1-jétől.

Cím: Budapest Főváros IX. Kerület Ferencvárosi Önkormányzat
Polgármesteri Hivatal, személyzeti referens
1092 Budapest, Bakáts tér 14. I. em. 34. Telefon: 217-1216
Tájékoztatást ad: Kirimi Katalin személyzeti referens

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Globalizáció – üvegben

KÉPLÉKENY ANYAG az üveg. Kevés olyan sokféle lehetőséget nyújtó anyag létezik, mint ez. Kevés, amely hatásosságában, kifejezőképességével versenyezhetne vele. Ezt bizonyítja az a kiállítás is, amely a szentendrei Művészet Malomban a Tokod Üveggyár egyhetes szimpóziumának anyagát mutatta be. A program alapgondolata az idén a globalizáció volt. A sokféle módon felhasznált anyag sokféle megfogalmazásra adott alkalmat. Voltak, akik a globalizáció fogalmát közérthető illusztrációkkal jelenítették meg: földgolyót átszelő lábnyomokkal, szögesdróttal körülvett üvegtojásokkal, üvegvázából kinyúló kezekkel.

A kiállítás igazi élményét, a műfajban rejlő lehetőségeket mégis sokkal inkább azok a művek képviselték, amelyek nem pusztán illusztrálták a gondolatot, hanem azt az anyag nyelvén úgy fogalmazták meg, hogy közben teljes értékű plasztikai művet teremtettek. Ilyen volt a cseh üveggyárak tradícióin tanult és ott letelepedett koreai Hong *Sunghwan*, aki a hutakész anyag képlékenységét aknázta ki: a megdermedt, átlátszó anyag végtelen folyamként hömpölyög, s azon túl, hogy egyszerű, tiszta plasztikát alkot, erőteljesen és világosan kifejezi azt a megállíthatatlan dagályszerű áramlatot, amely az információ világméretű elterjedésére utal. Az anyag puhaságát emelte ki a szlovák Eva *Fisherova* Zöld agy munkája is, míg az forró és képlékeny üveg drámai erejét *Gaál* Endre és *Buczkó* György plasztikái érzékeltették. Gaál Endre a kék és a fehér üveg egymásra „csapásával" egymásra olvasztott, lendülettel teli üvegplasztikát alkotott, Buczkó György pedig az egymásra rogyasztott üveglapokat törte át egyetlen, belső robbanásszerű lendülettel, s az áttörő, belülről feltörő vagy a kráterszerű mélyedésben eltűnő fény ellentétével fejezte ki a külső és belső erők találkozását.

SOKFÉLE FORMÁBAN jelent meg az üveg a különböző országokból érkezett művészek alkotásain, volt, aki vízesésszerűen csorgatta egymásra, megint mások aprólékos türelemmel építkeztek, mint az amerikai Mark *Eckstrand*, aki egész akváriumot teremtett a hajlékony, vékony szálakból medúzákra, tengeri virágokra emlékeztető formákból. Az orosz Elene *Jarochenko* fémmel vonta be a üveget, a fémszobrász *Budahelyi* Tibor satuszerű fémpofákkal szorította össze a képlékeny anyagot. Humorosan fogta föl a témát *Sigmond* Géza: villásreggelire kínálta föl a szétfolyó időt, s benne a multinacionális cégek legjellegzetesebb példáját: a Coca-Colát.

Érdekes foglalattal, biciklilánccal béklyózta körül *Mátrai* Ádám az átlátszó üvegtömböt, és így juttatta érvényre a kétféle anyag sajátosságát, különösképpen a szögletes tömbüvegen érvényesült ez az ellentét.

Sokan építettek a Szlovákiából, cseh üveggyárakból jött és a helybéli üvegfúvómesterek tudására; különböző fújt és formált üveggömböket, öblös formákat alkottak. A legszebbek ezek között az angol James *Carcass* kettős Janus-formái voltak, amelyek színes felülete, öblös, plasztikai volta egyaránt az anyag alapos ismeretét sugallta. Az amerikai John *de Witt* éppen az ellenkező eszközökkel, az egyszerűséggel fejezte ki magát: egyszínű, fehér üveggömböket helyezett egy varsaszerű kosárba, a törékeny formákat, mint a szerteguruló ikrákat, az organikus forma, a vesszőből font kosár védelmezte és fogta össze. Azt sugallta, a megoldás csak ez lehet, ha az ember keze alól olyan munka kerül ki, amely organikus, felhasználja őseink tudását, s amely harmonikusan illeszkedik és védi a törékeny dolgok egyensúlyát.

KÉT NAGYON ÉRTÉKES, kifejező munkáról kell még szólni. Az orosz Sergej *Travnikov* az üveglapokból épített s a törékeny lapokból összetapasztott ablakot (diadalkaput?) hol fával, hol hánccsal egészítette ki, mintegy érzékeltetve, hogy a globalizációhoz ez is hozzátartozik: olykor kicsorbul a legszebb gondolat is, és csak időlegesen lehet összetartani. De egészében mégis diadalmaskodik, ahogy a diadalívre emlékeztető forma, a törékenységében, szakadozott voltában is álló ablak vagy kapu példázza. Egy másik mű, a lengyel Grzegorz *Staniszewki* munkája a törékeny üvegszálak szilárdságát, szépségét emelte ki, amint a robusztus formából, vaspofákból kitörnek, egyenesen és légiességükben tisztán, határozottan. A legkisebb alátámasztást kapják, így is képesek megtartani önmagukat.

A szentendrei Művészet Malom kiállítása szombaton, augusztus 28-án zárul, de szeptember 9-től a Csepeli Galéria mutatja be újra a tárlat anyagát.

Fekete Judit

Magyar Nemzet
1999. Aug. 27.

Fekvő hasábok, 1988.; csiszolt, polírozott füstszínű üvegtömbök; 14x70x6 cm; magántulajdon, Svájc; Fotó: Somfai István

Lying Blocks, 1988; smoke-coloured blocks of glass, cut and polished; 14x70x6 cm; from a private collection, Switzerland; Photo by István Somfai

Üvegoszlopok, 1991.; összeolvasztott üveglapok; Kereskedelmi és Hitelbank, Margit körúti fiók; Fotó: Máté Gábor
Glass Columns, 1991; melted glass plates; Commerce and Credit Bank, Office at the Margit Bvd.; Photo by Gábor Máté

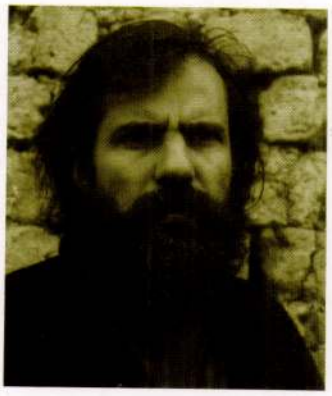

GAÁL ENDRE

1135.Budapest, Szent László utca 10.

Született: 1957.január 25. Hódmezővásárhely.
Born of January 25,1957 in Hódmezővásárhely.

Tanulmányok: Magyar Iparművészeti Főiskola. Szilikátipari Tanszék. Üveg Szak 1985. Diploma. A Magyar Iparművészeti Főikolán tanít 1986-tól. 1985 óta kiállító művész.

Studied at the Glass Course of the Department of Silicate Industry of the College of Applied Arts. Graduated in 1985.
Since 1986 a lecturer of the College of Applied Arts.
Regular participant of exhibitions since 1985.

Stúdióüveg, Szentendre. 199?

GAÁL Endre

VARGA Vera: Glass now now : Gaál Endre üvegmunkái. =
Uj Müvészet, 3, 1992, 12. 45 - 47. ill.

nach dem Vermögen, dass mir der Allerhöc
undt Handtnahrunge mitgetheilet, anzutrag
lichen zu praesentiren nicht unterlassen wollen
E. Ehrb. Radt solche meine Dienste beheg
allein aller Billigkeit, Gehorsams undt Un
auch ich Vorrichtunge meiner Handarbeit der
solchs E. Erb. Radt zue günstigem Gefallen
undt gelangen soll, etc.

Euerem Ehrbaren Radte etc.
Dienstwilliger
Wilhelm Block Steinhawer

(Documente privitoare la istoria Ardealul
Românești, vol. II. Ed. *Andrei Veress*, Bucu

76 Báthory István király levélváltása
(1581—1585). Kiad. *Veress Endre*, Budapest

77 Lásd erről a 96. jegyzetet!

78 Tractatus inter catholicos et acath
initi. Replica catholicorum. — keltezetlen i
század elejéről.
„. . . Az Bátori Templomhazis semmi kőzi n
nak, soha egj nap sem birták, hanem per diva
et per iniuriam temporum állott pusztán herv
Baglyok huhogtak benne akkoris megcsalta I
eő Felségét, mintha magokét adták vólna. e
non sumus obligati, redijt ad Dominum, c
Budapest, Egyetemi Könyvtár, Kézirattár,
tom. XXVI, p. 176.

79 *Balogh Jolán:* Kolozsvári kőfaragó n

Budapest 1985. 271.

GAÁL ENDRE

Új művészet

1996 / márc

34.o.

ÜLEP LAJOSNAK

Venezia, 1937. X. 3.

m a lélekzetemet, mert itt várt
önyörű a kiállítás, a Scuola San
don látszanak a festmények.
goztam az egész utamon. Pihenés-
. mert már fáradtnak érzem magamat.

GAÁL ENDRE

Új művészet

1996/ aug

58.o.

1217. KISS GÉZA - FÜLEP LA

Kedves Lajosom!

Szombaton bemen
jek meg veled mindent, de a Ko
postán küldöm a papiros- és be
gyógyszer és méregtan. S küldö
árajánlatát. Annyi a módosítás
helyette jön az egészvászon kö
nálad nélkül, éppen azért vitt
Sajnos, kénytelen voltam aláír
Pestre, mert Péter Jánossal 3 a
i. [llik] naponta megy föl a pa
akarják

A **ST.ART Galéria**
tisztelettel meghívja Önt

Gaál Endre

üvegművész

kiállításának megnyitójára 1998. december 16-án (szerdán) 18-20 óráig
Megnyitja: **Segesdi György szobrászművész**
A kiállítás megtekinthető: 1999. január 18-ig, hétfőtől péntekig 10-18 óráig.

ST.ART Gallery
cordially invites you to the opening ceremony of the exhibition of the glass artist

Endre Gaál

to be held on 16 December 1998 (Wednesday) at 18 o`clock in ST.ART Gallery.
The exhibition will be introduced by **György Segesdi sculptor**
The exhibition will take place in the Gallery between 16 December 1998 - 18 January 1999.
Opening hours: Monday-Friday 10.00-18.00

Gallery for Contemporary Art • H-1075 Budapest, Madách Imre utca 5. • Tel./Fax: (36-1) 342-2

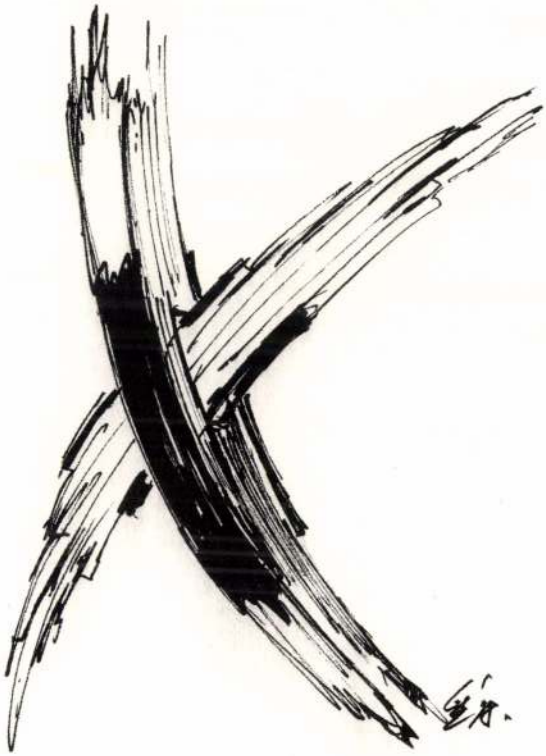

GAÁL ENDRE

ARCOK

Kiáltás

Nem szeretek ebbe az üzletbe járni, mégis, időnként betérek. Útba esik, azonkívül észrevettem, hogy olcsóbban lehet venni ezt, meg azt, mint másutt, a kenyerük is finom, mindig árulnak akciós termékeket. Ámbár ilyenkor elő kell venni a szemüveget a szavatossági idő szemrevételezése okán. Jó, hát nemigen köszönnek vissza az biztos, némelyik eladónak fekete a körme alja, kérdezek valamit tőle, egyszavas feleletei túl magasról, vakkantva hangzanak. De mit meg nem tesz az ember egy kis spórolásért!? Tűrni kell, ennyi az egész.

Ezen a szép, napos délelőttön örömmel veszem észre, hogy eltűntek a kis tévékamerák a bolt fenti sarkaiból. Úgy látszik, jobban bíznak a vásárlókban. Vagy a lopás kevesebb? Javul a világ? A kis tolvajok ideje lejárt, most már csak a nagyokkal kell megbirkózni?

Járkálok ott az áruval megrakott konzolok között, mikor föltűnik: valaki követ. Megállok, ő is megáll, elindulok, jön utánam. Óvatosan rápillantok, merev tekintettel viszonozza. Laza terpeszállásban, karbatett kezének jobbjával frissen borotvált állát simogatja. Nincs nála kosár és engem néz ez a fiatalember. Pofátlanul. Biztos rossz helyen állok, persze, a külön polcon sorakozó, méregdrága, fóliás hentesáru előtt. Kiveszek egyet, nézem az árát, úgy teszem vissza, mintha égetne, pedig hűtött. Néhányszor megismétlem ezt, hátha akad olcsóbb is. Közben a fiatalember megkerül, oldalról néz ezúttal. Mindjárt előkapja a fényképezőgépét, mint rendőrségi fotósok odabenn, egy felvétel szemből, egy profilból, utána megszólal: „akar beszélni az ügyvédjével?!"

Ez a kis műanyag irattáskám ébresztette föl benne a kopószenvedélyt: hátha a cipzárja nyitva. Amiben az égvilágon semmi érték sincs, legföljebb lassan hét évtizednyi feddhetetlenség. Érték ez manapság?

Visszanézek a srácra: magam is végig tudok úgy nézni valakit, ahogy te engem. Látom fekete pantallóját, drapp ingét, amin valami jelvény díszeleg. Befelé jövet három-négy ilyen egyenruhafélét is láttam, ugyanilyen fiatalembereken, szemükben ezzel a „mindenki gyanús, aki él" tekintettel.

Csak attól mentsen meg az Isten, hogy egyszer lehajtott fejjel járjak, mint annyian. Mert már elviselhetetlen számukra a rájuk telepedő gyanú. A kemény nézésű, megannyi figyelő szempár. Mindenütt ez kísér. Az egyik metró aluljáróban a minap hatféle egyenruhát számoltam meg, pedig katonaruha nem is volt ezek között. A metrórendőröket se számoltam. A rendőrök mellett álldogáló, szürke tréningruhás atlétákat se, akik mintha edzésről tévedtek volna ide, „Akciócsoport" felirattal a hátukon. Akár meg is nyugodhatnék, ha nem olvasnám a bűnügyi statisztikákat. Ha nem néznék farkasszemet ezzel az őrző-védő emberrel.

Tudom, hogy haza, azután hosszú ideig még magam előtt látom majd ezt a szempárt, ami mindent apróra megfigyel. Rajtam, körülöttem, bennem.

Orwell híres regényére gondolok („1984"). Az a szörnyű látomás, az emberiség majdani, talán utolsó állomása. Egy társadalomról, ahol külsőleg teljes a harmónia. A tömeg a fizetés mellé kapja az emberi szervezetet már nem roncsoló, ingyenes drogot, a szómát. Látszólag csupa derű az élet, még a krematóriumok kéményein is rózsaszín füst száll fölfelé. Csönd van, az egész világ olyan pneumatikus. De az otthonok négy fala között kivétel nélkül ott az a mindent látó, halló és rögzítő kamera, ami az ottlakók legkisebb mozdulatát, a sóhajtását is megörökíti. Egy hang valamiféle világkormány nevében a családi élet valamennyi megnyilvánulására azonnal reagál. Helyreigazít, megró, fenyeget, büntet.

A büntetés... Végig a bolton vad, megbántott hangú kiáltás hoz vissza a jelenbe. Idős, de még nem öreg, szakállas férfi ordít: „én csak az árát akartam megnézni!" Kezében kis csomag kávé, amit már nem engednek neki visszatenni. Hárman is lefogják, eladók. Édesarcú nők válnak fúriákká. Ketten a karjait fogják kifeszítve, egyikük a hátának feszülve tolja, nyomja előre, az iroda felé. „Én csak az árát...!"- mondaná a magáét a szakállas, de nem tudja folytatni. Köhög, elkínzott krisztusarcán összefolyik taknya-nyála. Sír.

Könnyei szivárványt rajzolnának az égre.

Kovács Imre

Mindig más a felelős...?!

Kerületünkben történt. Nem nevezem meg az éttermet, mert nem szándékom az üzletet rontani. Csupán a véleményemet szeretném megmondani egy olyan jelenséggel kapcsolatban, amelyet lépten nyomon tapasztalok.

Rég nem látott öreg barátom látogatott Budapestre. Ő 43 éve él külföldön, én három évvel ezelőtt visszaköltöztem és a kerületben lakom, mivel érzésem és gyökerem szerint idetartozom.

Hosszas mérlegelés után eldöntöttük, hová menjünk vacsorázni. Nehéz ugyanis olyan csendes éttermet találni, ahol zavartalanul lehet beszélgetni, ahonnan nem égő szemmel és köhögve kell távozni a cigarettafüst következtében. A koszt is jó és nem utolsó sorban nem kell utólag mindent a tisztítóba küldeni, hajat mosni a rossz szellőzés következtében szerzett zsírszag miatt. Barátom idős ember, de főleg nagyon rosszul lát, ezért taxival mentünk az étterembe.

Kellemesen telt az idő, nyugtáztuk a pincér jóindulatú túlbuzgóságát. Két helyiség lévén a zene sem bizonyult túl hangosnak, ráadásul nagy örömünkre jól játszott az egyetlen zenész.

Indultunk volna haza. Barátom kérte, hogy hívjanak egy taxit. Először engem szándékozott a házam előtt letenni, majd folytatta volna útját Pestre. A pincér egy pillanatra eltűnt, majd visszatérve közölte velünk, hogy csak kártyás telefon van és neki nincs kártyája. Használhatja-e a mi kártyánkat. Barátom értetlenül nézett rá: „Ma délután érkeztem Svájcból, miért lenne kártyám?" kérdezte. Én kutatni kezdtem a tárcámban egy régi kártya után, amit azonban valakinek kölcsön adtam és az elfelejtette visszaadni. Szóval kártya nincs. Ezt nem tartottam olyan nagy problémának, végül is egy étteremben nem szokatlan kérés a taxi, majd csak megoldják valahogy, gondoltam, miközben azon tűnődtem, hogy mi történik akkor, ha valaki rosszul lesz, vagy a rendőrséget kell hívni? Alig, hogy ez átfutott az agyamon, a barátom ugyanezt kérdezte.

A felelet: ja, az ingyenes hívás, ahhoz nem kell pénz. Ezt a 42 éve nyugaton élő ember meg sem értette. Zsebébe nyúlt és odanyújtott 1000 forintot a telefonálásra, de már láttam, hogy kezd dühbe gurulni.

Értse meg, – így a pincér –, hogy nincs kártyánk, hiába van pénz, azzal nem tudok telefonálni.

– Talán gyalog menjek haza, Pestre? – kérdezte partnerem –. Én is közbe kotnyeleskedtem, már csak azért is, mert éreztem, hogy közeledik a vihar. (Addigra a szakács is kijött és a másik pincér is.) Nincs talán a környéken egy pénzes telefonfülke? Ha már ilyen kézenfekvő hiba csúszott a dologba, talán meg kellene oldani valahogy. Hiszen sok esetben a saját kocsiját sem akarja használni a vendég, ha megivott 2 pohár bort. Milyen vendéglő az, ahol nincs telefon? Ezt 10 évvel ezelőtt jobban megértettem volna!

Miután egy tapodtat sem kerültünk közelebb a megoldáshoz, barátomnál „felment a pumpa". Nem hallottam pontosan, hogy mit mondott, mert kimentem az utcára, csak azt tudom, hogy utólag bocsánatot kért tőlem, az elhangzottakért. Majd láttam, hogy a pincér igen gyors léptekkel, rémült arckifejezéssel rohan el mellettem: hirtelen eszembe jutott, hogy van a szomszédságban egy pénzes fülke. Közben mindhárman a főnököt hibáztatták, mert az nem hagyta náluk a telefonkártyát, nehogy „oktalanul" használja valaki.

Megjött a taxi. Mondom a sofőrnek, hogy mi történt. Mit gondolnak mit válaszolt? „Hát, kérem ez nálunk így megy, a kormány semmire sem képes. – Mi mit tudunk csinálni?"

Ettől viszont én gurultam méregbe. Mi köze ennek a kormányhoz? Még mit nem kennek rá az emberek a saját felelőtlenségükért? Mikor szívódik fel az a szimpla tény az egyén tudatában, hogy mindannyian felelősek vagyunk a magunk területén a mindennapi kis feladatunk elvégzésében? Mindig mindenért más a hibás? És ezt a magatartást lépten nyomon tapasztalom. Az emberek zöme nincs tekintettel a másikra. A járda, vagy akár az úttest közepén parkol, a gépkocsiját nem tartja karban, és ezáltal mérges füsttel árasztja el az utcát, szemetel, ordítozik, tolakodik, a kutyája után nem takarítja el az ürüléket, a rádióját teljes hangerővel járatja és még sorolhatnám. Nem is beszélek a kriminális viselkedésről és a biztonságról, ami az erkölcsi színvonal csökkenéséről ad tanúvallomást.

Mindez nevelés kérdése. Lehet, hogy a szocializmus alatt nem volt divat a jólneveltségről beszélni. De ez az idő már elmúlt!

Nádasdy Nikolits Andrea

'99.

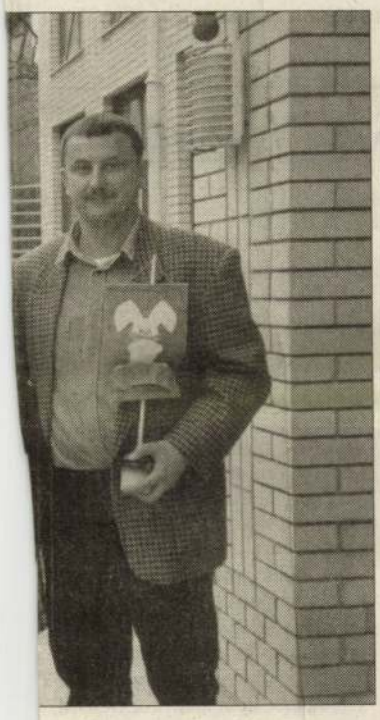

Ajánljuk minden 3. és 4. osztályos tanulónak, hogy kapcsolódjon be ebbe a mesés vetélkedésbe! Mi még arra is gondoltunk, hogy negyedik év végén megbukunk, csakhogy jövőre is szerepelhessünk ezen a remek versenysorozaton.

A Tamásis Bolyhos Nyuszitappancs csapat tagjai:

Ács Zsuzsi, Garadnai Kata, Király Marci, Klekler Bandi, Kruzslicz Julcsi

Hegyvidéki szomszédaink

Gaál Éva

Valószínűleg jó annak, aki tud hinni Istenben. Ez nem azt jelenti, hogy rossz annak, aki nem hívő, de a valódi hit képes átformálni az embert. Gaál Éva, az illusztrátor írónő azt vallja, hogy őt mélységesen átalakította Istennel és a keresztény hittel való találkozása. Miért ne hinném el neki, hiszen már a kedélye is ezt sugározza?...

– Azt mondják, a rajztehetséget örököltem, hisz a családban sokan rendelkeznek ilyen képességekkel. Édesapám pl. építészmérnök volt. Engem hamar elkapott a könyvek iránti szenvedélyes vonzalom, rengeteget olvastam, – a *Jókai-összest* többször is végigolvastam-, az első mesekönyvemet pedig már a Képzőművészeti Gimnáziumban megcsináltam magamnak képpel, szöveggel, mindennel.

Az illusztrátor

Talán meg sem fogalmaztam magamnak, miért éppen az illusztrálás fogott meg annyira? Pl. a reklámgrafika sosem „ült" nekem, idegen volt tőlem, de mindig izgatott az olvasottak képben-látása, rajzos megfogalmazása. Pedig a kép, a rajz „olvasása" általában nehezebb az embereknek, mint a szövegek megfejtése. A kép fejben születik, nem a kézben, engem pedig elsődlegesen az illusztrációs megfogalmazás ragadott el.

Főiskolára, egyetemre nem jártam, nem lett volna esélyem, politikai okokból. 1969-ben így is felvettek a Képzőművészeti Alapba és hivatásos művész lettem.

– Huszonhárom éves korom óta jelennek meg könyvek az illusztrációimmal. A Móra kiadónál kaptam munkákat, miután nyilvánvalóvá lett, hogy elsősorban gyermekkönyvekkel akarok foglalkozni. A gyerekeknek valahogy másképpen lehet rajzolni. Eleddig vagy 90-100 könyvet illusztráltam, – persze felnőtteknek is. Nagyon sok általam nagyra becsült író munkáihoz rajzolhattam: *Tordon Ákos, Simai Mihály, Mezei András, Kormos István, Tarbay Ede, Szabó Lőrinc, Balázs Árpád* vagy a külföldiek közül *E.T.A. Hoffmann, Benjamin Spock, Edmondo de Amicis* neve jut eszembe. A Kisdobos, a Kincskereső, a Dörmögő Dömötör gyermekújságok olvasói is sok rajzomat láthatták.

(Szerencsére az elismerések sem maradtak el. Többször kapott Nívódíjat, a Művelődési Minisztérium díját, sokszor nyert a Szép Könyv pályázaton, többször ismerte el a Képző- és Iparművészeti Lektorátus, és vannak nemzetközi gyermekkönyv díjai is.)

– Persze nem csupán illusztrálok; önállóan is festek, főleg bibliai témákat. Volt már kilenc önálló és több közös kiállításom. Sok példaképem van, mindenekelőtt a reformáció nagy festője, *Rembrandt.*

A hívő

– Én akartam Istent. Sokáig ateistaként éltem, míg nem kiúttalanná váltam, úgy éreztem: nincs értelme semminek, legyen vége! Őszintén kérdeztem és Isten mindig megadta kérdéseimre a feleletét. Hol így, hol úgy, de jött a válasz és én felismertem a nekem szóló üzeneteket, – elsősorban a Bibliából. Jó tizenöt éve megváltozott az életem és kiegyensúlyozott, boldog ember lettem. Ha a hitre nem változik meg az ember, akkor az nem is volt igazi hit. Mondok egy példát. Készítettem egy verses-rajzos *Boszorkánykönyvet*, életem egyik legjobb munkáját. A Corvina adta volna ki, de a megjelenés előtt megsemmisítettem az egészet. Túl jól, túl félelmetesen sikerült és én nem akartam a művészetemmel a sötét oldalt szolgálni.

A hit nálam nem csupán vallás, hanem életforma, ami egyre inkább kiteljesíti az életemet és munkámat.

Az író

Húsz évi illusztrátorkodás után kezdtem magam is írni. Más, ha bele kell bújnom egy más író világába és megint más, ha a magam gondolatait, történeteit rajzban és írásban komplexen tudom átadni. Sok bennem az ismeretterjesztési szándék is: tanulmányozom a madarakat, kígyókat, emlősöket, hogy amikor stilizálom őket, hiteles legyek. Könyveimben sok az életrajzi elem, a magam tapasztalata. Így írtam az afrikai témájú könyveket, vagy Csibészről, a kiskutyáról, aki valóban megvolt nekünk.

Bevallom, nagyon aggasztanak a ma divatos *Walt Disney* felfogású gyermekkönyvek, pláne az ezek nyomán keletkezett utánérzések, mert szellemi lecsúszásnak érzem ezek monopolikus hatását. Ezért is hoztam létre másfél éve lányommal a *Porszem kiadót,* mintegy porszemnyi ellen-akcióként a csicsás könyvekkel szemben. Még nincs igazán bejáratva, főként, hogy nem vagyunk tőkeerősek, de nem is a gyors meggazdagodás a cél. Inkább némi kis vallásos nevelésre is szolgálóak a könyveim, megteremtendő a hitalapot.

Gébics utca

Ötvenöt éve élek a Németvölgyben. Az egész rokonságom hegyvidéki. Igaz, költöztem már párszor, de mindig csak ide-oda a Gébics utcában. Legtávolabb az volt, mikor a Hegyalja úton laktam, de visszahozott a szívem. Amikor még nem épült be minden, volt itt a Jagelló út fölött egy hatalmas, gazos telek, amit a környékbeli szülők kibéreltek és mi ott töltöttük az életünket. Csináltunk műsoros előadásokat, (engem akkoriban balettre járattak), a jegyeket eladtuk a szomszédoknak, rokonoknak. Szabad volt elkószálni a Sas-hegyre is, aztán távcsővel néztük a távoliakat. Iskolába a Németvölgyi útra jártam. Ott van az a mackós szobor, amire nem volt könnyű felmászni, de akinek sikerült beleülni a mackó könyvébe, az örült csak igazán! Talán nekem sikerült bekerülnöm abba a mackós könyvbe.

Muzsay András

100 éves a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati Kutatóintézete

(Folytatás az 1. oldalról)

gadtak, a derült éjszakák jelentős részét a bemutatókra fordították, rekordot döntött az 1941-es esztendő, amikor a csillagvizsgálót 4316 látogató kereste fel.

A II. világháború egyre jobban éreztette hatását, amit az intézet sem tudott elkerülni. A német megszállással romlott a helyzet, komoly problémát okoztak a beszállásolások. A légitámadások miatt a 60 cm-es tükröt ki kellett szerelni. A szovjet csapatok 1944 karácsonyára már bevonultak az intézet területére. A távcsövek optikáját már előre kiszerelték. Így azokban nem esett kár, de a bútorokat elfűtötték és a mechanikai részek is megsérültek. Mentességben részesült a beszállási kötelezettség alól a könyvtár, a fotólabor, a múzeum és családonként egy-egy szoba. A háborús károk így viszonylag jelentéktelenek voltak és több fontos helyiség, többek között a könyvtár ezt a zűrzavaros időszakot károsodás nélkül átvészelte. A felbecsülhetetlen értékekre néhány példa: a könyvtár legrégebbi műve 1502-ből Hyginius csillagász műve; *Honterus János* „Rudimentorum Cosmografiae" (A csillagászat alapjai) című művének két kiadása az 1500-as évek közepéről; a kor leghíresebb észak-olaszországi, wittenbergi, oxfordi nyomdáiban készült, égitestek mozgását leíró munkák; régi kalendáriumok a történelmi Magyarországról Brassótól Nagyszombatig. Megtalálható itt a Gellérthegyi Csillagvizsgáló megmentett könyvtárának maradványa éppúgy, mint az első neves magyar csillagász, *Tittel Pál* könyvgyűjteménye. A külföldi beszerzésekre adalék, hogy 1730-tól már rendszeresen érkeztek kiadványok Greenwichből. A Svábhegyi Csillagvizsgáló megalakulásakor közvetlenül a Kultuszminisztériumhoz tartozott, majd onnan került a több intézményt magába foglaló Gyűjteményegyetemhez és 1934-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemhez. 1948-ben újra a Kultuszminisztérium égisze alá került, majd egy önálló, az egyetemektől független kutatóintézeti hálózat felállítását követően a Magyar Tudományos Akadémiához. 1951-ben vette fel a Magyar Tudományos Akadémia Csillagvizsgáló Intézete nevet.

A II. világháborút követően a csillagászati észlelő technikában újra radikális átalakulások történtek. Kialakult a rádiócsillagászat, a kutatásokban megjelentek az elektromos számítógépek. Budapest világvárossá fejlődése azt hozta magával, hogy a város háttérfényessége jelentősen megnövekedett, zavaróvá vált. Új teleszkóp felállításához a mátrai Piszkéstetőn találtak helyszínt a szakemberek, ahol 1967-ben már elkezdődtek a megfigyelések.

A 70-es évek közepére az extenzív fejlődés szakasza lezárult a magyar csillagászatban. A számítástechnika fejlődése jelentős változásokat hozott, amely a rendszerváltást követően a COCOM-lista megszüntetésével az intézetben is éreztette hatását, és a gazdasági visszaesés ellenére jelentős modernizációt hajtottak végre.

Az eltelt száz évre visszatekintve elmondható, hogy az obszervatórium a magyar tudomány sikertörténetévé vált. A kerület méltán büszke a patinás intézményre, amely a helyi tudományos kutatóhelyekkel együtt hírét viszi a világban hazánk szellemi erőinek.

Boldog születésnapot, Csillagda!

Gonda Attila

79 7175 FNYV 1.

Gaál Éva

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

GAÁL ÉVA
GRAFIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITJA:
TARBAY EDE
IRÓ

1979. JÚLIUS 19-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

A KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERMÉBEN
BUDAPEST, V., DOROTTYA UTCA 8.

Gaal Erika

Kecskeméten, a Városi moziban rendezett tárlaton, művésztársaival szerepel.

Gaál Imre: Képzőművészeti kiállítás – moziban.

Petőfi Népe, 1972. febr. 11

Gaál Éva, grafikus

dr. Sárvány András: Népek itala c. könyvét illusztrálta.

—: Körkörös romok 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. aug. 24.

MDK

Gaál Éva, grafikus

Gál Pál könyvét illusztrálta.

Könyvekről

Dr. Rubóczky István: Gál Pál – Gaál Éva: Hullámok hátán

Gyermekünk, Bp. 1970. június

34

XXI/6

Gaál Éva:

Gál Pál: Hullámok hátán c. könyvét illuntrálta

I. A.: Könyvek a gyermekeknek, fiataloknak

Pedagógusok Lapja 1969 VI. 16

Gaál Éva grafikus,

A József Attila Klubkönyvtár kiállítás-
nieben megnyílt a: „Gyermekkönyvek-illusz-
trátorai — gyermekkönyvek" c. kiállí-
tás, melyen szerepelnek a művész mű-
vei.

(gyarmati): Gyermekkönyvek illusztrátorai.
Déli Hírlap, 1977. szept. 16.

Gaál Éva

Antoni Rozália bábkiállitása a balatonfüredi Iparművészeti bemutató teremben

Kisfalusi Márta "Tálak" c. kiállitása a szentendrei Művelődési Központban augusztus 12.-ig,

Gaál Éva grafikai kiállitása a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállitótermében augusztus 12.-ig,

Maróti Géza: "Krétarajzok" c. kiállitása az Iparművészeti Muzeumban október 7.-ig megtekinthető, -mint a lap közli a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli. 28.
XXIII. évf. 30. sz. 8. lap.

Gaál Éva grafikus

Magyar Hírlap

Július 14

Gaál Éva grafikusművész munkáiból nyílik kiállítás július 19-én, csütörtökön a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében.

Magyar Hírlap 1979. július 14

Gaál Éva, grafikus

□ GAÁL ÉVA grafikusművész kiállítását Tarbay Ede író nyitja meg július 19-én, csütörtökön délután 5 órakor a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai kiállítótermében.

2

-: □ Gaál Éva

Esti Hírlap, 1979 júl 16.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979 MAR

Könyvvilág

Gaál Éva, grafikus-művész

1021

Gaál Éva illusztrációja Sárváry András Népek itala c. könyvéből (Corvina, Bölcs Bagoly)

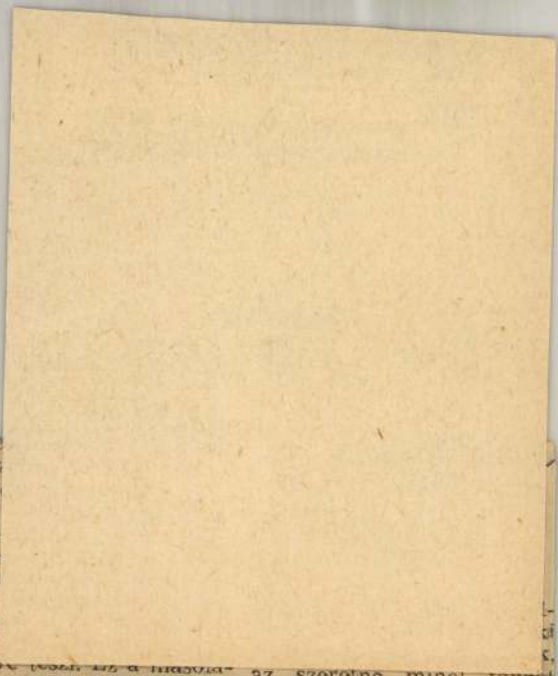

erdeke
A mú
ban n
tőség,
ember
ténelm
mente
olyan
ma, a
még a
lehető
tok készítése. Különösen az a kor élt ezzel szívesen, amelyben még ritkák voltak a múzeumok és nehezek az utazási lehetőségek: Goethe — weimari házának tanúsága szerint — szenvedélyes gyűjtője volt a műkincs másolatoknak.

Az irodalmi múzeum sajátossága, hogy az, amit elsősorban gyűjtenie kell, a *kézirat*, csak hordozója a szellemi értéknek, de nem azonos vele. Érdekességét az adja — többek között —, hogy a közönség ritkán találkozhat vele, hiszen az írók művei eleve sokszorosításra készülnek (és készültek már a könyvnyomtatás előtt is). Ráadásul a kézirat kiállítása önmagában keveset mondó, és eleve csak másolatban lehetséges, hiszen anyaga romlandó, a fény, a por, a hőmérséklet gyorsan tönkreteszi. Az irodalmi múzeum azért törekszik — sok gond és vita közepette — komplex kiállítások létrehozására. Mivel pedig legféltettebb kéziratait ezeken is csak másolatban mutathatja be, kézenfekvő gondolat egyszerre több másolatot készíttetni, s így lehetővé tenni, hogy az érdeklődő hazavihesse és megőrizhesse a legnagyobb írók kézírásának hasonmásait.

A legkézenfekvőbb gondolatok azonban nem mindig valósíthatók könnyen meg. Esetünkben komoly technikai gondot okoz a

az szeretne minél többet tudni róla. Szeretné ismerni a keletkezés körülményeit, az író kezevonásával olvasható szöveg történelmi-irodalmi összefüggéseit. Ennek az igénynek a kielégítésére gondolt a Petőfi Irodalmi Múzeum, amikor az Európa Könyvkiadó Magyar Helikon részlegével közösen egy új típusú könyvsorozat kiadását kezdeményezte.

A kéziratok hasonmás kiadása persze se nem új, s nem egyedülálló vállalkozás. Hazai példaként hadd emlékeztessünk Révész Béla és a Práger Könyvkiadó 1937-es kiadványára, amely ben az Ady—Léda levelezés olyan tökéletes hasonmás sokban került a közönség kezébe, hogy a nagy költő leveleit sokan ma már eredetiként őrzik. Külföldön, különösen az NDK-ban rendkívül népszerűek ma is az ilyen kiadványok. A mi könyvsorozatunk újdonsága, hogy a kézirat és az azt bemutató tanulmány mellett a szövegek gondozója képek, ismeretlen szövegek feledéstől megmentett emlékek sorával teszik teljesebbé a mű, az író és a történelmi környezet világának megismertetését.

1977 végén jelent meg a „Kézirattár" című sorozat első kötete. Ady Endre: *Az elhagyott kalóz-hajók* című kéziratának kiadása. A közönség a vártnál sokkal nagyobb érdeklődéssel fogadta, és napok alatt

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPTÁJÉKOZTATÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Gaál Éva

1979 JUN
Könyvvilág

1-21

Gaál Éva illusztrációja Fazekas László Gyere velem labdázni, apu! c. könyvéből (Móra)

Bárdos Laj
Modális ha
Zeneműkiad
Kb. 180 old
fűzve kb.
Bárdos Laj
jelenő kézi
eszköze a k
nak a muzs
velőknek, a
új zene har

A hét zeneműve 1979/3
Szerkeszti: Kroó György
Zeneműkiadó.
Kb. 130 oldal,
fűzve **10 Ft**
A sorozat kötetei negyedévenként előre közlik a Rádió azonos című előadásait. Az összegyűjtött kötetek a hangversenylátogatók és lemezhallgatók hasznos segítői.

Miért szép századunk operája?
Gondolat.
Miért szép . . .?
Kb. 350 oldal,
kötve, kb. **50 Ft**

Artner Tivadar:
Az ókor művészete
Móra.
368 oldal,
kötve
A szerző népszerű művés
neti könyveinek hazai és
sikere nyomán a hajdan
kedés a művészettel"
megjelent kötet most át
és új képanyaggal kerül
piacra.

Isaac Asimov:

79 7175 FNYV 1.

Gádl Éva, grafikusművész

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

GAÁL ÉVA

GRAFIKUSMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITJA:

TARBAY EDE
IRÓ

1979. JÚLIUS 19-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

A KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERMÉBEN
BUDAPEST, V., DOROTTYA UTCA 8.

Gaát Éva, [grafikus ?]

A Zoknidakszli és sokan mások c. könyvet „írta és illusztrálta".

—: Zoknidakszli és társai 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. okt. 9.

Gaál Éva, grafikus

Ł.: Reich Károly

Artner T.: Gyermekrajz .... 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. szept. 9.

Már a kép is — tarka költészet (Kormos István legújabb kötetének társalkotója Gaál Éva) Gaál Éva

Nők Lapja, Budapest, 1975. febr. 22.

asszony igen szemtes, szót ken fogadni. Óvatosságból útba ejti a bábát is. — Zörget Bebene Rozi néni rozoga ajtaján. Mondja, mi járatban van. Rozi néni csodálkozik, de meg nem haragszik. „Mingyán menek, fiam. Szedek a kozkertből kilenc szál szárazfát, faszenet ültetünk. Ha a szén lebukik, a gyerek meghal. Ha fönnmarad, életben marad." (Örök titok otthon máig is, anyám, apám között, édesapám azt állítja, hogy Bebene Rozi néni nemcsak kilenc szál fát égetett, hanem vele együtt kilenc szál szőrt is kihúzott a szemérmes testéből s a fával együtt azt is elégette. Szégyenelve, nevetve, tagadja az utóbbit ides, máig se tudom, mi az igazság. Apám képes ilyet kitalálni, hogy nevessenek rajta, anyám meg van annyira szemérmes, hogy ezt letagadja.) Folyik a varázslat. Tüzet raknak. Égett a gally, lassan izzani kezdett, mindenki ült némán, öreganyám hangosan imádkozott. Rozi néni sussantott egyet: sss... Csönd lett. Kezdte a bűvöletet. Egy pohár hideg vízbe dobálta a piros parazsat. A gyerek anyja fölsikított: Jézusom! ne hagyj el! Rozi néni bütykös vén hüvelykujjával három keresztet rajzolt a picinyke homlokára. Fönnhangon mondta: Minden jótét lélek az urat dicséri... Vérfagyasztó várakozás. Mindenki gondolata egy. Körülállják, feszülten lesik a fehér pohárban sistergő fekete faszenet. „Ha lebukik a szén, a gyerek meghal". — A misztérium végére berobban egy egészséges, parancsoló asszonyi hang. Erőteljes, de mégis meleg: Mit

művel
már g
Cseppe
így ni
Megölt
rosan
van. N
hogyan
bimbót
nyomd
érzed,
szopik
én egy
csöcsön
még, n
dett a
öregan
tanítan
Hiszen
szony
Vincét
köszön
kicsiny

Vigy
dig fá
könyök
desen
jék a l
piciny
gom, r
gon —
ja. M
volna.

Gaál Éva

Kormos István prózai meséjét: „a csiráfnyakú cica"-t illusztrálta.

F.A.: Ne csak karácsonykor.
Nők Lapja, Budapest, 1975. febr. 22.

Gaál Éva, grafikus

Kormos István: A Zrínyi nyakán
cica c. könyvet illusztrálta.

— Könyvek — ajándékoknak 2.

RLAP, Bp. 1975. febr. 10.

Gaál Éva
gráfikus

Arsiráfnyakú cica Gaál
Éva illusztrációival hírült.

F.A.: Ne csak karácsonykor
Nők lapja, 1975. febr. 22-14 oldal.

Gaál Éva

Móra Kiadó: Mezei Éva „Mi mozog?" című könyvét Gaál Éva grafikus elevenítí meg.

Fényi András: Az ünnepi könyvhét alkalmából.
Pedagógusok Lapja; 1946. máj. 25.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 OKT 8
PEDAGÓGUSOK LAPJA

Gaál Éva

A gyerekek könyvespolcára

Sokszor méltattuk már azt a körültekintő és következetes gondosságot, amellyel a *Móra Könyvkiadó* a gyermekek valamennyi rétegének könyvigényeit kielégíti. A gyermek- és ifjúsági irodalomban a „hiánycikk" mind ismeretlenebb fogalom, egyre-másra jelennek meg a friss könyvek, az elfogyott régebbiek pedig új meg új kiadásban látnak napvilágot. Ime néhány példa — címszerű felsorolásban — az utóbbi hetek terméséből.

A legkisebbek *A szökevény léggömb* című lapozgatóban gyönyörködhetnek, melynek kedves ritmusú versét *Fazekas László* írta, színes képeit pedig *Gaál Éva* rajzolta. *Marék Veronika* felelgetős könyve, a *Vásároljunk valamit* című, változatos képek sokaságával vezeti be a kicsiket az üzletek és áruk gazdag birodalmába. *Gyurkovics Tibor* verses könyve, a *Tintahal*, melyet *Heinzelmann Emma* illusztrált, valamint *Simai Mihály Az égre-pingált kiscsikó* című kötete (*Réber László* rajzaival) gazdag nyereség a gyermekversnek. Egyéni, eredeti változatban mindkettő a játékos szófűzés fonalán, fülbemászó dallammal bontja ki a gyermeki lélekhez egyhallásra közel férkőző mondanivalóját. Negyvenkilenc magyar költő, író meséjét fogja egybe — *Würtz Ádám* finom vonalú rajzainak kíséretében — a *Csupa új mese* című terjedelmes kötet, melyet *Hárs László* válogatott és szerkesztett. A „Már tudok olvasni" sorozatban megjelent *Madzag, Nagy Katalin* ötletes műve, az elsősök világát idézi. Ebben nagy segítségére van *Kondor Lajos* rajzművészete. Ugyancsak a kezdő iskolások figyelmére számít *Tarbay Ede* elbeszéléskötete, a *Vadgesztenyék*, *Szecskó Tamás* rajzaival. A játékos ismeretterjesztés műfajában szól a gyerekekhez *Varga Domokos* — *Kassovitz Félix* érdekes rajzait is segítségül híva — a *Jó játék a víz, a levegő* című művével. Ugyanígy tesz *Kún Anna* és *Békés Mária* barkácskönyve, melynek már a címe is biztatás: *Ez neked is sikerül.* A leírásokat *Zsoldos Vera* rajzai teszik még szemléletesebbekké.

Az úttörőmozgalmat is változatos könyvekkel szolgálta a kiadó, a többi között a *Kisdobosok*, továbbá az *Úttörők* 1966—67-es *zsebkönyvének* a megjelentetésével. A harmincéves évforduló alkalmából jelent meg az *Úttörőtükör* című *Sellyei Anna* szerkesztette fotóalbum, a harmincéves múltat bemutató *Úttörőkrónika*, melynek írásait és képeit *Gaál Ferenc* válogatta és az *Úttörődolog* című elbeszélésgyűjtemény, *T. Aszódi Éva* válogatásában és *Szecskó Tamás* rajzaival.

A felső tagozatos lányoknak lehet kedves olvasmánya *Vera Ferra-Mikura* neves osztrák írónő egy köteben megjelent két regénye: a *Barátnőm, Rozina*, valamint a *Tizenkettő: nem egy tucat!* A könyvet *Vertel Beatrix* illusztrálta. Mindkét nembeli fiataloknak szól *Szombathy Viktor Két kard, két oroszlán* című regénye — *Győry Miklós* rajzaival —, mely a XVI. századi Lőcsét és Késmárkot jeleníti meg, valamint *Konsztantin Baginyinnak* a XVIII. századi Oroszországot festő izgalmas műve, az *Idegen vitorlák*. Ez utóbbi rajzait *Urbán László* alkotta. Két új kötettel lett teljesebb az „Így élt" sorozat: *dr. Marék Antal* korunk egyik hősét, nagy emberbarátját, *Albert Schweitzert* mutatja be, *A. I. Gesszen* pedig a klasszikus orosz irodalom egyik óriásának, *Puskinnak* életútját rajzolja meg. Mindkét kötetben sok képet találunk. Végül a Búvár Zsebkönyvek friss kötetei: *Kövületek* (*Scholz Gábor* szövegével, *Breznay Lívia* rajzaival); *Díszmadarak* (*Varga Béla* szövegével, *Muray Róbert* rajzaival); *Kutyák* (*Patay László* szövegével, *R. Balogh Péter* rajzaival.) -i -s

Pedagógusok Lapja 5

városi bizottság g
ével. *Szecsei Zs*
öbb, mint húsz é
negelégedésre ez
közös munkájuk
ás, a gazdasági
készítése, valamin
számolók adatait
nására hozzák. U
gondjuk a SZOT-
vezésű üdültetés
ántartása, kezel
ése.

A megyei bizottság most mindkét számvizsgáló bizottság elnökét elismerésben és jutalomban részesítette.

Ugyanakkor tervbe vették, hogy a közeli hetekben meglátogatják azokat a számvizsgáló bizottságokat is, amelyek munkája még korántsem elismerésre méltó. Az első munkamegbeszélésekre meghívják a gazdálkodó szerv gazdasági felelősét is. Ahol szükséges, új bizottsági tagokat kooptálnak. Munkájuk nyomán a gazdasági ellenőrző munka további fellendülésére számítanak. **Sz. D.**

A női kosarasok figyelmébe

Az idei évad sportprogramjának bizonyára slágere lesz a most meghirdetett országos *női kosárlabda-bajnokság*. Szakszervezetünk első ízben rendezi meg ezt a remélhetően mindenütt nagy érdeklődést kiváltó versenyt. A központ szervezési és káderosztálya már minden megyei bizottságnak megküldte a felhívást.

A közölt *versenynaptár* szerint először — a járási, városi, illetőleg a budapesti kerületi bizottságok szervezésében — az egyes oktatási intézmények mérkőznek, majd 1977 januárjában kezdődik a legjobb csapatok megyei, valamint budapesti vetélkedője. A megyék győztes együttesei területi döntőkön mérik össze erejüket; egy-egy csoportban négy-öt megye indul. A négy területi és a budapesti döntők első helyezettjei vesznek részt az országos bajnokságon, melyre Budapesten kerül sor 1977. április 23—24-én.

A művelődésügyi osztályoknak az illetékes szakszervezeti bizottságokkal egyetértésben kell elkészíteniük javaslatukat a felügyeletük alá tartozó oktatási intézmények döntőbizottsági hálózatá-

VÁLASZOLUNK

Harsányi István általános iskolai igazgatóhelyettes kérdezi: Jár-e a tízszázalékos gyógypedagógiai pótlék annak az általános iskolai tanárnak, aki a kisegítő osztály nevelőjét helyettesíti?

A kisegítő osztályok pedagógusai a 210/1971. (M. K. 13.) MM—MÜM számú utasítás 13. §-ában, valamint a III. számú melléklet C/1. pontjában foglaltak alapján jogosultak a tízszázalékos gyógypedagógiai pótlékra, mely őket a teljesített túlórák (helyettesített órák) után is megilleti. Külön szabály figyelembe vételével kell azonban annak a pedagógusnak a gyógypedagógiai pótlékra való jogosultságát elbírálni, aki heti kötelező óraszámát az általános iskolában vagy más oktatási intézményben teljesíti, és átmenetileg helyettesíti a kisegítő tanulócsoport vagy gyógypedagógiai osztály pedagógusát. Ilyen esetben a helyettesítés díjazásánál a módosított 110/1966. (M. K. 2) MM számú utasítás 93. §-ának (4) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni. Ennek megfelelően a helyettesítő pedagógus a távollevőt megillető vezetői vagy működési pótlékra csak a helyettesítés harmincadik napjától jogosult, és akkor, ha a helyet-

Szál Éva, grafikus

A Mindennapi varázslatok c.
kötet rajzait kérülette.

– : Kérdesz! felelek mindenre! 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 8.

Gaál Éva, grafikus

Farkas Henrik: Élet a
tengerben c. könyvét
illusztrálta

Pásztor Lajos: Karácsonyra 34.

Gyermekeknek, Bp. 1974. december XXV/12.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SÜTŐMUNKÁS

Gaál [redacted] Éva,

1979 AUG 2

Gyali Múzeum

1021

Szocialista brigádok figyelmébe!

Aki belép a kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermébe (V., Dorottya utca 8.), álomvilágba lép be, melyet *Gaál Éva grafikusművész* keze teremtett.

A mesék megelevenednek, szinte kézzel tapintható valósággá válnak. Képein nincsenek félelmet keltő gonoszok, csúf manók és rút boszorkák, alakjai bűbájosak, szeretetre méltóak. Az ember szinte kedvet érez, hogy a mókás hétfejű sárkányt megsimogassa. Gaál Éva zsírkrétával, színes ceruzával, temperával, csodálatosan szép színekben pompázó világot teremt, olyat, ahol nemcsak a lebegő könnyűségű, világszép tündérek, hanem gyermekeink és a lelkünk mélyén mi, felnőttek is otthonosak vagyunk. A művész által illusztrált mesekönyvekből ismerős ez a világ, melytől a rútság, a gonoszság idegen.

A grafikusnő képzeletvilágát más területen is kipróbálta: készített filmet, rongyfigurákat, alakos mézeskalácsot, ez utóbbiakból is láthatunk néhányat ezen a kiállításon. Ezek is — éppúgy, mint illusztrációi — sajátos humo-

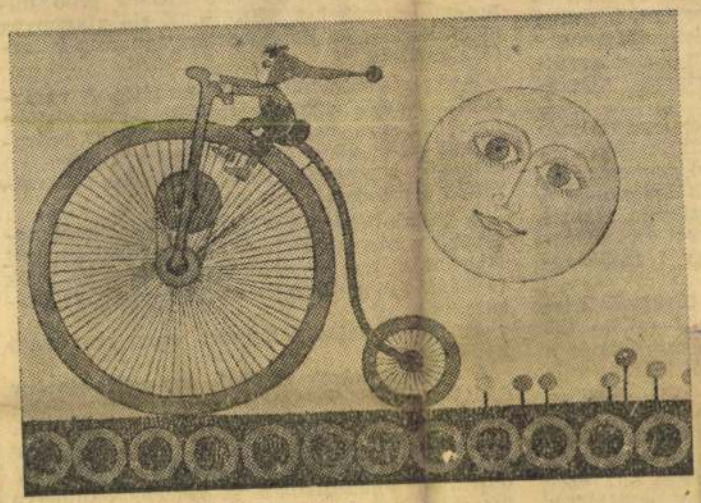

Gaál Éva rajza

A kiállítás augusztus 12-ig tekinthető meg, naponta 10—18 óráig, hétfőn szünnap van.

A magyar—szovjet kulturális együttműködés keretében rendezték meg a Munkásmozgalmi Múzeumban (Budavári Palota A épület) a kaukázusi és közép-ázsiai szovjet köztársaságok *régi és mai ötvösművészetét* bemutató kiállítást. A zömében XIX—XX. századi műkincsanyagot a moszkvai Keleti Népek Állami Múzeuma bocsátotta a vendéglátók rendelkezésére.

A Kaukázusban és Közép-Ázsiában élő népek ősi formavilágát jól szemlélteti a kiállított anyag: ékszerek, asztalneműk, tőrök, szablyák stb. A tárlaton az egzotikus szépségű, muzeális darabok mellett néhány mai ékszerész — az örmény Acagorojan és Csulojan, a grúz Magemadova, a türkmén Atajev és az azerbajdzsáni Asumov — munkái is láthatók, élő példáiként annak, hogyan válhat az ősi formavilág a valódi mesterek kezében a modern kifejezési formák adekvát eszközévé.

tapasztalható.

Javította a vállalati eredményt 379 ezer forinttal az össz-energia költség tervvel szembeni csökkentése. **Alapanyag felhasználásunknál is érvényesült a takarékosság.** A mák és dió tervezettnél olcsóbb beszerzése 1 millió 460 ezer forint költségcsökkenést eredményezett. A vállalati bérköltség közteherrel együtt számolva 1 millió 372 ezer forinttal alacsonyabb a tervezettnél. Az értékesítési tevékenység önköltsége (bér- és értékcsökkenés nélkül) 1 millió 373 ezer forinttal csökkent a tervhez mérten. A kereskedelmi áru eredménye 1 millió 192 ezer forinttal haladja meg a tervezettet. A KÁF jelű száraztészta termelése a tervezett 10 százalék helyett 47,5 százalékos, többleteredménye mintegy 1 millió forint.

A pozitívumok mellett **rontó tényezők** is jelentkeztek. Így egyebek között 1 millió 480

ékcsökkenés a
től történt vál-
a tehergépko-
m osztott költ-
l haladja meg

keret 452 ezer
zleti eredmény
különféle be-
a tervezettnél

tése 99,9 száza-
t. Ezen belül az
sítése 100,1 szá-
orint. Az egyéb
lgáltatás, saját
termelés) tel-
radás 894 ezer

jára jutó eredmény mutató. N
munkásórára jutó termelési
kenységi mutató.

Az átlagkövetelményhez m
nőségű termékeket állítottunk
megtakarítás és járulékos anyagnorma betartása mellett.

Kedvezőtlen a túlóra felhasználás. A vasárnapi termelés nélkül számított 1 munkásfőre jutó túlóra a bázishoz viszonyítva 7 százalékkal emelkedett. A túlóra felhasználása 99.9 százalék, **a munkáslétszám alakulása 93,3 százalék, a csökkenés 165 fő.**

A vállalati bérszínvonal 0,3 százalékkal magasabb a tervezettnél. A bérszínvonal szerinti létszám a tervhez viszonyítva 98,6 százalék (—59,31 fő), a bérfelhasználás pedig 99 százalékos.

Az üzemi baleseti helyzet sem mondható kedvezőnek.

A gyáregységek közötti versenyeredmény döntően az eredményterv és a gazdaságossági mutatók teljesítésével arányosan alakult. Kivétel az 5-ös gyáregység, ahol a kismértékű eredménylemaradást az egyéb feladatok jó teljesítése ellensúlyozta és versenyeredménye összességében pozitív lett.

A „Kiváló gyáregység" kitüntetésért folyó versenyben féléves szinten a legjobb eredményt az 1-es gyáregység érte el. Teljesített még a 2-es, az 5-ös és a 4-es gyáregység is. Ez utóbbi azonban minimális mértékben. Lemaradt a 3-as és a 6-os gyáregység.

Az 1-es gyáregység ismét megújította önmagát és az első negyedévvel azonosan a legjobb eredményt érte el. Ebben döntő szerepe van az eredményterv 1 millió 994 ezer forin-

rinttal magasabb a tervezettn
Termelési értéktervét 1 mil
rinttal teljesítette túl, így a v
dése is többlet eredményt jel

A 2-es gyáregység többlet
ezer forint. Kedvezően alaku
felhasználása. 444 ezer forin
a liszt költsége a tervezettnél.
szerzési ár csökkenése 133 ez
kentette költségeiket. Energi
80 ezer, fenntartási költségük
tal alacsonyabb a tervezett
tevékenységüket 551 ezer f
nyabb költség ráfordítással v

A gyáregység termelési ért
265 ezer forinttal teljesítette
csak növelőleg hatott az ered
Rontó tényezőként kell em
bérnél mutatkozó 472 ezer f
Kis mértékben, 20 ezer forin
szaküzleti eredmény.

A 3-as gyáregység lemarad
rint. Ez döntően a fenntartá
kedés következménye, ahol a
69 ezer forint. Emellett azo
megemlíteni a lisztfelhasznál
244 ezer forintos túllépést é
tevékenységnél a 202 ezer for
vekedést. Tervezett termelé
millió 700 ezer forinttal ma
ugyancsak csökkentette eredr
Több területen javult

Gaál Éva grafikusművész

1979. aug. 3. Kossuth 17.35§ M.

Láttuk, hallottuk.

- A Kultúrális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében látható Gaál Éva grafikusmüvész tárlata. Gyerekkönyv illusztrációk sorakoznak a falon, azt hiszem a grafika egyik legnehezebb ága éppen a mesekönyvek illusztrálása. Bojár Iván szerint milyenek az itt látható képek?

- Jók, ezek nagyon jó illusztrációk és a müfaj valóban nehéz. Két okból kifolyólag. Van egyfajta sztereotipia és megrögzöttség, nevezetesen az, hogy gyeregésznek gügyögni kell rajzban is, hogy édeskésnek kell lennie. Hát erről itt szó sincsen. Gaál Éva szerencsésen nyit meg egy olyan teljesen önálló hangot, amelynek a rokona ugyan van, de pontos stiluspárhuzama nincsen. A rokonság az talán a francia Du Baux, inkább sz ő illusztrációival, aki egyébként Villont és másokat is illusztrált egy ilyen szarkasztikus modorban és Gaál Éva is úgy meséll

a gyerekeknek, hogy tulajdonképpen a mesék tartalmát egyuttal idézőjelbe is teszi. Figyelmezti a gyerekeket, hogy ez ugyan nagyon komoly dolog ez a mese, annyira azonban még sem komoly hogy ezt loo %-ig 1:1 -ben kell venni.

- Na most ezt a felnőttek veszik észre vagy a gyerekek?

- Gondolo, hogy elsősorban a felnőttek veszik észre, hiszen a gyerek fantázia a maga síkján müködik és általába a gyerek azt olvas egy meséből amit ő abból kiolvasni szeretne, még néha a felnőttek is. De ennek ellenére ez inkább a felnőtteknek szól, ez a groteszk szarkasztikus hangvétel. Egyetlen grafikáról hadd mondjak néhány szót. Ez tulajdonképpen nem is illusztráció, de lehetne. Hogy mi a mese, lényegtelen. Jobb oldati pódiumon ül a király, valamit prelegál, beszél a tömegnek, a többiek pedig, az udvar emberei összehajolnak és ezt lereagálják. No most nem emliteném ezt akkor, hogyha itt mimikai lereagálásról lenne szó és kinek-kinek az arcán tükröződne hogyan fúrják egymást, hogyan reagálják le a királynak a beszédét, stb.stb. Viszont tipikusan képzőmüvész nyelven tudja megfogalmazni ezt Gaál Éva, a tömeget hozza össze egymással, az alakok egymásfelé dülnek, a lábak, testek széttartanak, a fejek azok viszont egyetlenegy nagy káposzta-fejjé egyesülnek lényegében és tulajdonképpen ezzel a tipikus képzőmüvészeti tömeglátással és tömegmozgatással mondja el a véleményét a hallgatókról, a királyról és a kettőnek egymáshoz való viszonyáról.

- Azokról a képekről, amelyek nem illusztrációk, azokról is néhány szót azt hiszem érdemes szólni.

- Nagyjából ugyanaz mondható el mint az illusztrációkról, lényegében nem xxxx válik szét a formanyelv Gaál Évánál és még egy, hallatlan grafikusi előnye van. Színes tud lenni akkor is hogyha nem színezi ki a képeket. Két szinnel dolgozik egy egész sorozaton a feketével és a lilával, fehér papir alapján hallatlanul színesen, egyszerüen ahogy meg tudja bontani a feketének és a lilának a ritmusát.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Gaál Ede
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1965 APR 3
1021

Húsz év képekben

Kiállítás a Szakszervezetek Borsod megyei Székházában

Érdekes, nagy figyelmet érdemlő kiállítás nyílik meg ma, április 3-án délben Miskolcon, a Szakszervezetek megyei Tanácsa Művelődési Házának színháztermi előcsarnokában. Mintegy 30 tablón 170 művészi értékű fénykép tárul a látogató elé. A tablókat járva, a fényképeket nézegetve, mozaikszerűen villan fel húsz szabad esztendőnk a néző előtt.

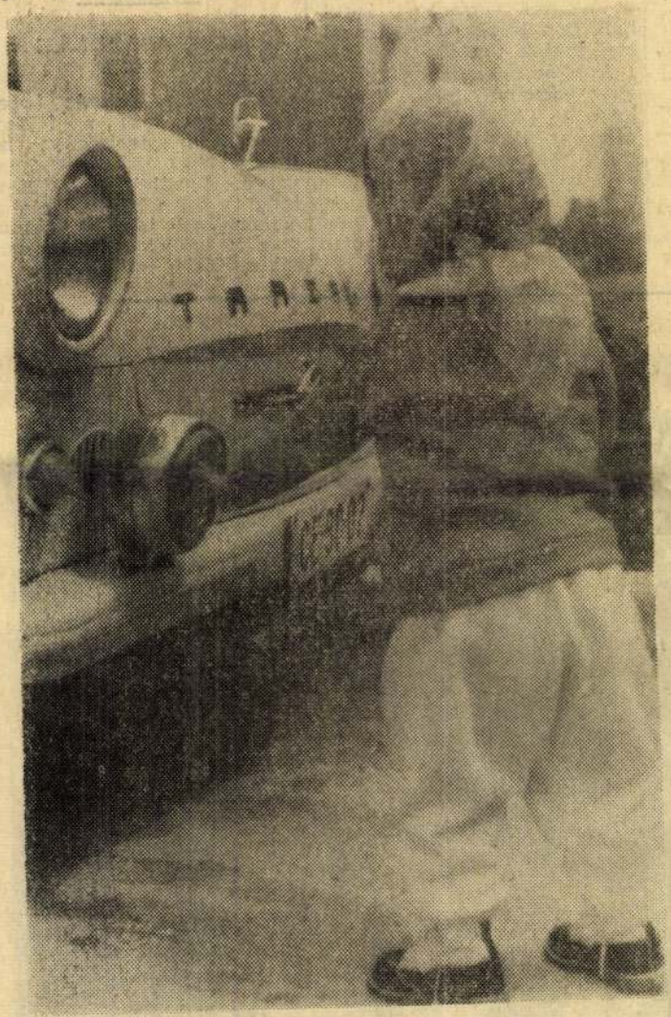

A kiállítás anyaga igen sokrétűen mutatja be ezt a két évtizedet. Egymást váltják a legkülönbözőbb témakörökből merített fotók, az élet legkülönbözőbb megnyilvánulásainak, jelenségeinek megörökített mozzanatai. Csak ízelítőként említünk néhányat. Látjuk például az új avasi kilátótornyot többféle művészi felfogásban. Látjuk az új kereskedelmi egységek, boltok, szórakozóhelyek képeit, más képek sportversenyeket idéznek, a filmfesztiválok városává lett Miskolcot juttatják eszünkbe. Az üdülés szép emlékei jutnak eszünkbe közben látjuk a Miskolci Szimfonikus Zenekart. Miskolc képzőművészeti életéről is több képet találunk. Sok kép idézi elénk a Nehézipari Műszaki Egyetemet, a színházat, az irodalmi életet, az iparitanuló képzést, szociális létesítményeinket, új iskoláinkat, javuló közlekedésünket. Több, igen szép kép a nehéz bányászéletet örökíti meg, mások a munkásélet szép oldalait villantják fel. Néhány kép a mezőgazdasági munka mozzanatait tárja elénk, többön a művelődés útjára lépett új falu élete elevenedik meg, és felsorakoznak nagyüzemeink, új létesítményeink, mint például a Borsodi Vegyikombinát, a Tiszavidéki Vegyikombinát, új városaink, lakótelepeink, vagy éppen a csillogó fényreklámok.

A Szakszervezetek megyei Tanácsa Művelődési Háza fotoszakkörének tagjai a fejlődő, lüktető életet örökítették meg lencséikkel, s a válogatás, a kiállítás egésze is ezt a vibrálást, ezt az eleven pezsgést tükrözi. Csaknem valamennyi alkotásnak tárgya az ember, a felszabadult életet élvező, és azt tovább vivő, boldogabb jövőjét építő ember, ezért a húsz év áttekintése e 170 fotóval sikerültnek mondható.

Két képet közlünk a kiállításról. Gaál Ede képén a legifjabb generáció barátkozik az autóval. Csepregi József Olvas a falu című képe pedig az idősebb generáció életéből villant fel egy mozzanatot.

A kiállítást ma délben Kopcsó László, a Szakszervezetek megyei Tanácsának titkára nyitja meg.

(bm)

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Sport

ORTMŰSOR

TEKE

Az Ózdi Kohász NB I-es teke-csapata Pápán küzd a bajnoki pontokért.

SAKK

A Szinvavölgyi Művelődési Otthonban sakk villámtornát rendeznek a felszabadulás évfordulójának tiszteletére.

LABDARÚGÁS

Az Ózdi Kohász NB I-es csapata Pécsett játszik az ottani Dózsával. NB I. B-s mérkőzések:

MVSC — Szállítók (MVSC-pálya 15.30), DVSC — DVTK.

Az NB II. Keleti csoportjának két borsodi csapata otthonában fogadja ellenfelét. Perecesen a Martfű lesz a Miskolci Bányász ellenfele. Sajószentpéteren a D. Honvéddal játszik a Borsodi Bányász.

Az NB III. Északkeleti csoportjában a borsodi csapatok mérkőzései:

Miskolci Honvéd — Somsályi Bányász (szombat délután 16.00, a népkerti sportpályán), D. Kinizsi — Rudabánya, Mátészalka — Kazincbarcikai MTK, Egercsehi — MEMTE, Nagykálló — Edelény.

A megyei labdarúgó I. osztály vasárnapi mérkőzései:

Sátoraljaújhelyi Spartacus — Bekecs, Szerencsi MÁV — Tolcsva, Gönc — Taktaharkány.

Északi csoport: Királd — Járdánháza, Sajókaza — Csokvaomány, Herbolya — Rudolftelep, Sajóbábony — Szendrő, Sajószentpéteri Építők — Sajónémeti, Borsodnádasd — Hódoscsépány, Szirmabesenyő — Felsőtelekes, Bánszállás — Varbó.

Április 25-én országos bajnoki, május 9-én világbajnoki selejtező motoros salakverseny Miskolcon

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Borsod megyei elnökségének motoros klubja ebben az évben is megbízást kapott, hogy a Magyarországon másodízben sorra kerülő világbajnoki selejtező salakversenyt május 9-én rendezze meg.

A világbajnoki selejtezőn öt nemzet versenyzői indulnak, és a 16 részvevőből nyolcan jutnak tovább.

A 16-os futamban négy magyar versenyző indul. A motorosok kiválasztása egyrészt az elmúlt évi eredmények, másrészt az április 25-én, a népkerti sportpályán megrendezendő 1965. évi országos bajnokság első futamának eredménye alapján történik.

A bajnoki futam és a világbajnoki selejtező iránt már most nagy az érdeklődés. A miskolci rendező bizottság hozzákezdett a versenyek előkészítéséhez, minden bizonnyal a tavalyi nagy viadalhoz hasonlót láthatnak majd a salaksport barátai.

FELSZABADULÁSI VÁLTÓ

Szombaton délután 4 órakor rendezi meg a Miskolc városi Sportszövetség a hagyományos felszabadulási váltót. A váltó az SZTK-tól indul, a cél a Hősök terén, az emlékműnél lesz. A befutás után a váltók megkoszorúzzák a Hősök emlékművét.

Tisztelgés a hősök emlékművénél

...kat meghajtják, így tisztelegnek a váltó tagjai a hősök emlékművénél. Foto: Szabados György

SORA

Kossuth és Petőfi rádió
április 5-től április 11-ig

Csütörtök

... 9.45: Húsz év magyar filmjei. 11.15: Farsangi forgatag. 17.38:

Gaál Éva, grafikus

Simai Mihály írta, Gaál Éva illusztrálta Az óra körbejár című gyermekkönyvet.

– : Hideg? Meleg?

2

Esti Hírlap, Bp. 1981. jan. 7

Gaál Éva, grafikus

L.: Péveli Ivanna
(hátlapon)

—: Most jelent meg

8 7

Népszabadság, 8 n. 1980 szept. 17

Gaál Éva

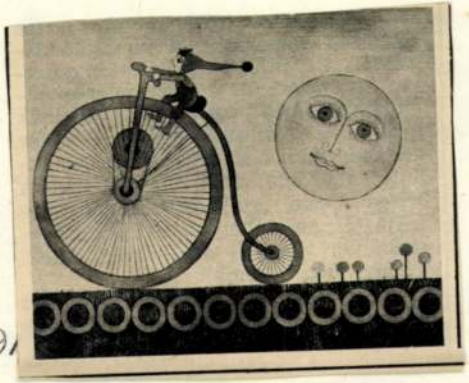

Uj tükör 1979/

GAÁL ÉVA

GAÁL ÉVA GRAFIKÁI
KKI kiállítóterme

Kár, hogy az ember úgy tíz-tizenkét éves kora körül abbahagyja a mesék olvasását (még nagyobb kár persze, hogy a családokban egyre kevesebb helyen igazi mese a mese, vagyis élőszóban elmondott, el-elmesélt csodálatos világ, amit elhiszünk és elképzelünk, hiszen a mama, nagymama mondja). Kár, hogy nem ol-

UJ TÜKÖR 1979/31/3

P. Szabó: Gaál Éva grafikái

GAÁL ÉVA 2

vastam azokat a meseket, amelyeket Gaál Éva illusztrált. Így nem tudom, miről álmodnak az álmodófa mellett, azt sem, hogy mire gondol a lila majom, s azt sem, hogy a szín-tanács elmarasztaló vagy felmentő ítéletet hoz-e a zsiráfnyakú nyúl ügyében.

UJ TÜKÖR 1979/31/3

P. Szabó: Gaál Éva grafikái

GAÁL ÉVA 4

bálja világgá a boldogságát, az öntelt pedig bátran szamárfület mutat akkor is, ha okosabbal, erősebbel találkozik. Nem is bánom már annyira, hogy nem olvastam a meséket, hiszen Gaál Éva újrateremti őket rajzaiban, nem a történetet mondva el (reménytelen lenne versenyre kelni a hosszú estéken duruzsoló szavakkal), hanem egy-egy jellemvonást, hangulati hatást érzékeltetve, figyelembe véve, követve és kiegészítve a mese szerzőjének és olvasójának képzeletét.

UJ TÜKÖR 1979/31/3

P. Szabó: Gaál Éva gr

GAÁL ÉVA

Azt viszont — miközben a tus-, krétarajzokat, metszeteket nézem — határozottan tudom, hogy van álmodófa és lila majom, s hogy a zsiráfnyakú nyúl, ha eddig javíthatatlan volt is, a történet végére feltétlenül megjavul. Azt is, hogy van olyan világ, ahol a gyáva a szék alá bújik, a sóvárgó kimeredt szemmel lesi a tortát, a boldog trapézról kia-

UJ TÜKÖR 1979/31/3

P. Szabó: Gaál Éva grafikái

GAÁL ÉVA

UJ TÜKÖR 1979/31/3

P. Szabó: Gaál Éva grafikái

A grafikus tudja, hogy a gyerekek számára rajzolni a legfelelősségtelljesebb feladat. Nincsenek intellektuális szempontok, magyarázatok, a hatás önmagában érvényesül. Most, amikor megtoldja a mese igazságát, és később, évek múlva is. Gaál Éva illusztrációi, tárgyai (a rongyfigurák és a mézeskalács) esélyt adnak arra, hogy a mese olvasója a „korlátlan igazságok világához" ne csak most, a gyermekkorban ragaszkodjon. *(Képünkön A sugaras küllőjű kerekek is kerekek című rajz)*

P. Szabó Ernő

Gaál Éva, grafikus

Julius Schwartz—Gaál Éva: Jó mulatság tudni, miért. Bölcs bagoly sorozat. —

— Most jelent meg

8.

Népszabadság, Bp. 1981 nov. 18.

Gaál Éva

Zuzana Barborova Pistorova: BIB '81
Illusztrációs Biennálé

Művészet, 1982. június

Gaál Éva

Könyvillusztrátor díj

Magyar Nemzet 1985. III. 1.

Gaál Éva, grafikus

Veress Miklós: Egymódi varangó c. könyvét illusztrálta

Ágh István: A mesének nincsen vége

11.

Élet és Irodalom Bp. 1984 dec. 14. XXVIII/50

A kiállítást megnyitja: ZÖLD FERENC
a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének igazgatója

*

A kiállítás megtekinthető:
Győr, Herman Ottó u. 22. sz.

*

1990. június 13-tól
július 6-ig).
hétfőtől-péntekig 14-18 óráig

Gaál Éva

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülése és a Győri Városi Könyvtár

tisztelettel meghívja a

Szép magyar könyv és Gaál Éva

könyvillusztrációit bemutató kiállítás megnyitására

*

1990. június 12-én, kedden 17 órára

F. k.: Orbánné dr. Horváth Márta

SZGY. 90. 13269

MEGHÍVÓ

Gaál Éva

Hegyvidék

ARCOK

Kiáltás

Nem szeretek ebbe az üzletbe járni, mégis, időnként betérek. Útba esik, azonkívül észrevettem, hogy olcsóbban lehet venni ezt, meg azt, mint másutt, a kenyerük is finom, mindig árulnak akciós termékeket. Ámbár ilyenkor elő kell venni a szemüveget a szavatossági idő szemrevételezése okán. Jó, hát nemigen köszönnek vissza az biztos, némelyik eladónak fekete a körme alja, kérdezek valamit tőle, egyszavas feleletei túl magasról, vakkantva hangzanak. De mit meg nem tesz az ember egy kis spórolásért!? Tűrni kell, ennyi az egész.

Ezen a szép, napos délelőttön örömmel veszem észre, hogy eltűntek a kis tévékamerák a bolt fenti sarkaiból. Úgy látszik, jobban bíznak a vásárlókban. Vagy a lopás kevesebb? Javul a világ? A kis tolvajok ideje lejárt, most már csak a nagyokkal kell megbirkózni?

Járkálok ott az áruval megrakott konzolok között, mikor föltűnik: valaki követ. Megállok, ő is megáll, elindulok, jön utánam. Óvatosan rápillantok, merev tekintettel viszonozza. Laza terpeszállásban, karbatett kezének jobbjával frissen borotvált állát simogatja. Nincs nála kosár és engem néz ez a fiatalember. Pofátlanul. Biztos rossz helyen állok, persze, a külön polcon sorakozó, méregdrága, fóliás hentesáru előtt. Kiveszek egyet, nézem az árát, úgy teszem vissza, mintha égetne, pedig hűtött. Néhányszor megismétlem ezt, hátha akad olcsóbb is. Közben a fiatalember megkerül, oldalról néz ezúttal. Mindjárt előkapja a fényképezőgépét, mint rendőrségi fotósok odabenn, egy felvétel szemből, egy profilból, utána megszólal: „akar beszélni az ügyvédjével?!"

Ez a kis műanyag irattáskám ébresztette föl benne a kopószenvedélyt: hátha a cipzárja nyitva. Amiben az égvilágon semmi érték sincs, legföljebb lassan hét évtizednyi feddhetetlenség. Érték ez manapság?

Visszanézek a srácra: magam is végig tudok úgy nézni valakit, ahogy te engem. Látom fekete pantallóját, drapp ingét, amin valami jelvény díszeleg. Befelé jövet három-négy ilyen egyenruhafélét is láttam, ugyanilyen fiatalembereken, szemükben ezzel a „mindenki gyanús, aki él" tekintettel.

Csak attól mentsen meg az Isten, hogy egyszer lehajtott fejjel járjak, mint annyian. Mert már elviselhetetlen számukra a rájuk telepedő gyanú. A kemény nézésű, megannyi figyelő szempár. Mindenütt ez kísér. Az egyik metró aluljáróban a minap hatféle egyenruhát számoltam meg, pedig katonaruha nem is volt ezek között. A metrórendőröket se számoltam. A rendőrök mellett álldogáló, szürke tréningruhás atlétákat se, akik mintha edzésről tévedtek volna ide, „Akciócsoport" felirattal a hátukon. Akár meg is nyugodhatnék, ha nem olvasnám a bűnügyi statisztikákat. Ha nem néznék farkasszemet ezzel az őrző-védő emberrel.

Tudom, hogy hazáig, azután hosszú ideig még magam előtt látom majd ezt a szempárt, ami mindent apróra megfigyel. Rajtam, körülöttem, bennem.

Orwell híres regényére gondolok („1984"). Az a szörnyű látomás, az emberiség majdani, talán utolsó állomása. Egy társadalomról, ahol külsőleg teljes a harmónia. A tömeg a fizetés mellé kapja az emberi szervezetet már nem roncsoló, ingyenes drogot, a szómát. Látszólag csupa derű az élet, még a krematóriumok kéményein is rózsaszín füst száll fölfelé. Csönd van, az egész világ olyan pneumatikus. De az otthonok négy fala között kivétel nélkül ott az a mindent látó, halló és rögzítő kamera, ami az ottlakók legkisebb mozdulatát, a sóhajtását is megörökíti. Egy hang valamiféle világkormány nevében a családi élet valamennyi megnyilvánulására azonnal reagál. Helyreigazít, megró, fenyeget, büntet.

A büntetés... Végig a bolton vad, megbántott hangú kiáltás hoz vissza a jelenbe. Idős, de még nem öreg, szakállas férfi ordít: „én csak az árát akartam megnézni!" Kezében kis csomag kávé, amit már nem engednek neki visszatenni. Hárman is lefogják, eladók. Édesarcú nők válnak fúriákká. Ketten a karjait fogják kifeszítve, egyikük a hátának feszülve tolja, nyomja előre, az iroda felé. „Én csak az árát...!"- mondaná a magáét a szakállas, de nem tudja folytatni. Köhög, elkínzott krisztusarcán összefolyik taknya-nyála. Sír.

Könnyei szivárványt rajzolnának az égre.

Kovács Imre

Mindig más a felelős...?!

Kerületünkben történt. Nem nevezem meg az éttermet, mert nem szándékom az üzletet rontani. Csupán a véleményemet szeretném megmondani egy olyan jelenséggel kapcsolatban, amelyet lépten nyomon tapasztalok.

Rég nem látott öreg barátom látogatott Budapestre. Ő 43 éve él külföldön, én három évvel ezelőtt visszaköltöztem és a kerületben lakom, mivel érzésem és gyökerem szerint idetartozom.

Hosszas mérlegelés után eldöntöttük, hová menjünk vacsorázni. Nehéz ugyanis olyan csendes éttermet találni, ahol zavartalanul lehet beszélgetni, ahonnan nem égő szemmel és köhögve kell távozni a cigarettafüst következtében. A koszt is jó és nem utolsó sorban nem kell utólag mindent a tisztítóba küldeni, hajat mosni a rossz szellőzés következtében szerzett zsírszag miatt. Barátom idős ember, de főleg nagyon rosszul lát, ezért taxival mentünk az étterembe.

Kellemesen telt az idő, nyugtáztuk a pincér jóindulatú túlbuzgóságát. Két helyiség lévén a zene sem bizonyult túl hangosnak, ráadásul nagy örömünkre jól játszott az egyetlen zenész.

Én is közbe kotnyeleskedtem, már csak azért is, mert éreztem, hogy közeledik a vihar. (Addigra a szakács is kijött és a másik pincér is.) Nincs talán a környéken egy pénzes telefonfülke? Ha már ilyen kézenfekvő hiba csúszott a dologba, talán meg kellene oldani valahogy. Hiszen sok esetben a saját kocsiját sem akarja használni a vendég, ha megivott 2 pohár bort. Milyen vendéglő az, ahol nincs telefon? Ezt 10 évvel ezelőtt jobban megértettem volna!

Miután egy tapodtat sem kerültünk közelebb a megoldáshoz, barátomnál „felment a pumpa". Nem hallottam pontosan, hogy mit mondott, mert kimentem az utcára, csak azt tudom, hogy utólag bocsánatot kért tőlem, az elhangzottakért. Majd láttam, hogy a pincér igen gyors léptekkel, rémült arckifejezéssel rohan el mellettem: hirtelen eszembe jutott, hogy van a szomszédságban egy pénzes fülke. Közben mindhárman a főnököt hibáztatták, mert az nem hagyta náluk a tele-

'99.

Hegyvidéki szomszédaink

Gaál Éva

Valószínűleg jó annak, aki tud hinni Istenben. Ez nem azt jelenti, hogy rossz annak, aki nem hívő, de a valódi hit képes átformálni az embert. Gaál Éva, az illusztrátor írónő azt vallja, hogy őt mélységesen átalakította Istennel és a keresztény hittel való találkozása. Miért ne hinném el neki, hiszen már a kedélye is ezt sugározza?...

– Azt mondják, a rajztehetséget örököltem, hisz a családban sokan rendelkeznek ilyen képességekkel. Édesapám pl. építészmérnök volt. Engem hamar elkapott a könyvek iránti szenvedélyes vonzalom, rengeteget olvastam, – a *Jókai-összest* többször is végigolvastam-, az első mesekönyvemet pedig már a Képzőművészeti Gimnáziumban megcsináltam magamnak képpel, szöveggel, mindennel.

Az illusztrátor

Talán meg sem fogalmaztam magamnak, miért éppen az illusztrálás fogott meg annyira? Pl. a reklámgrafika sosem „ült" nekem, idegen volt tőlem, de mindig izgatott az olvasottak képben-látása, rajzos megfogalmazása. Pedig a kép, a rajz „olvasása" általában nehezebb az embereknek, mint a szövegek megfejtése. A kép fejben születik, nem a kézben, engem pedig elsődlegesen az illusztrációs megfogalmazás ragadott el.

Főiskolára, egyetemre nem jártam, nem lett volna esélyem, politikai okokból. 1969-ben így is felvettek a Képzőművészeti Alapba és hivatásos művész lettem.

– Huszonhárom éves korom óta jelennek meg könyvek az illusztrációimmal. A Móra kiadónál kaptam munkákat, miután nyilvánvalóvá lett, hogy elsősorban gyermekkönyvekkel akarok foglalkozni. A gyerekeknek valahogy másképpen lehet rajzolni. Eleddig vagy 90-100 könyvet illusztráltam, – persze felnőtteknek is. Nagyon sok általam nagyra becsült író munkáihoz rajzolhattam: *Tordon Ákos, Simai Mihály, Mezei András, Kormos István, Tarbay Ede, Szabó Lőrinc, Balázs Árpád* vagy a külföldiek közül *E.T.A. Hoffmann, Benjamin Spock, Edmondo de Amicis* neve jut eszembe. A Kisdobos, a Kincskereső, a Dörmögő Dömötör gyermekújságok olvasói is sok rajzomat láthatták.

(Szerencsére az elismerések sem maradtak el. Többször kapott Nívódíjat, a Művelődési Minisztérium díját, sokszor nyert a Szép Könyv pályázaton, többször ismerte el a Képző- és Iparművészeti Lektorátus, és vannak nemzetközi gyermekkönyv díjai is.)

– Persze nem csupán illusztrálok; önállóan is festek, főleg bibliai témákat. Volt már kilenc önálló és több közös kiállításom. Sok példaképem van, mindenekelőtt a reformáció nagy festője, *Rembrandt.*

A hívő

– Én akartam Istent. Sokáig ateistaként éltem, mígnem kiúttalanná váltam, úgy éreztem: nincs értelme semminek, legyen vége! Őszintén kérdeztem és Isten mindig megadta kérdéseimre a feleletet. Hol így, hol úgy, de jött a válasz és én felismertem a nekem szóló üzeneteket, – elsősorban a Bibliából. Jó tizenöt éve megváltozott az életem és kiegyensúlyozott, boldog ember lettem. Ha a hitre nem változik meg az ember, akkor az nem is volt igazi hit. Mondok egy példát. Készítettem egy verses-rajzos *Boszorkánykönyvet*, életem egyik legjobb munkáját. A Corvina adta volna ki, de a megjelenés előtt megsemmisítettem az egészet. Túl jól, túl félelmetesen sikerült és én nem akartam a művészetemmel a sötét oldalt szolgálni.

A hit nálam nem csupán vallás, hanem életforma, ami egyre inkább kiteljesíti az életemet és munkámat.

Az író

Húsz évi illusztrátorkodás után kezdtem magam is írni. Más, ha bele kell bújnom egy más író világába és megint más, ha a magam gondolatait, történeteit rajzban és írásban komplexen tudom átadni. Sok bennem az ismeretterjesztési szándék is: tanulmányozom a madarakat, kígyókat, emlősöket, hogy amikor stilizálom őket, hiteles legyek. Könyveimben sok az életrajzi elem, a magam tapasztalata. Így írtam az afrikai témájú könyveket, vagy Csibészről, a kiskutyáról, aki valóban megvolt nekünk.

Bevallom, nagyon aggasztanak a ma divatos *Walt Disney* felfogású gyermekkönyvek, pláne az ezek nyomán keletkezett utánérzések, mert szellemi lecsúszásnak érzem ezek monopolikus hatását. Ezért is hoztam létre másfél éve lányommal a *Porszem kiadót,* mintegy porszemnyi ellen-akcióként a csicsás könyvekkel szemben. Még nincs igazán bejáratva, főként, hogy nem vagyunk tőkeerősek, de nem is a gyors meggazdagodás a cél. Inkább némi kis vallásos nevelésre is szolgálóak a könyveim, megteremtendő a hitalapot.

Gébics utca

Ötvenöt éve élek a Németvölgyben. Az egész rokonságom hegyvidéki. Igaz, költöztem már párszor, de mindig csak ide-oda a Gébics utcában. Legtávolabb az volt, mikor a Hegyalja úton laktam, de visszahozott a szívem. Amikor még nem épült be minden, volt itt a Jagelló út fölött egy hatalmas, gazos telek, amit a környékbeli szülők kibéreltek és mi ott töltöttük az életünket. Csináltunk műsoros előadásokat, (engem akkoriban balettre járattak), a jegyeket eladtuk a szomszédoknak, rokonoknak. Szabad volt elkószálni a Sas-hegyre is, aztán távcsővel néztük a távoliakat. Iskolába a Németvölgyi útra jártam. Ott van az a mackós szobor, amire nem volt könnyű felmászni, de akinek sikerült beleülni a mackó könyvébe, az örült csak igazán! Talán nekem sikerült bekerülnöm abba a mackós könyvbe.

Muzsay András

GAÁL ÉVA

KIÁLLÍTÁSA 1979.

A gyermek csodákat váró, örömet, szépet kergető. Könnyes szemmel hallgatja a mesék „félelmetes" részeit, még akkor is, ha tudja, hogy minden jóra fordul. Mert a mesék mindig jóra fordulnak, a gonoszok megbűnhődnek, a jók elnyerik jutalmukat. A mesék illusztrációi is legyenek szépek, örömet adók, tündérlehelettel életrekeltettek. Sugározzon belőlük, hogy jók szeretnénk lenni. Gaál Éva tudja ezt, de ami még fontosabb; erre született sugárzó egyéniséggel és humorral.

Képein nincsenek félelmet keltő gonoszok, boszorkák, rossz manók. A hétfejű sárkány olyan bűbájos, hogy kár volna levágni bármelyik fejét. A boszorkához is odamehet a gyerek és megkérdezheti „kedves öreg néni, te vagy a boszorka?" Igaza van Gaál Évának: ráérnek találkozni rút, veszedelmes sárkányokkal.

Gazdag képzeletvilágát más területen is kipróbálta; készít rongyfigurákat, papírból lepkeruhákat, filmet, alakos mézeskalácsot. Ezek is, – mint illusztrációi sajátos humorúak, szépek, ötletesek, jól érezzük magunkat közöttük. Mindezt nemcsak kézügyességének köszönhetjük, hanem annak a „valaminek", amit művészetnek nevezünk és ahol a körülírás csak szegényes lehet, sőt fölösleges. Inkább adjuk gyermekeink kezébe Gaál Éva szívvel, szeretettel, tehetséggel illusztrált könyveit, kedves tárgyait és közben ne felejtsük el nézni gyermekünk felragyogó szemeit, mert lehet hogy ez a titkoknak egyetlen látható tükre. E tükrök ragyogtatására született Gaál Éva.

DEIM PÁL

Saál Éva

GRAFIKUSMÜVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
1979. JÚLIUS 19- AUGUSZTUS 12-IG.
KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK
KIÁLLÍTÓ TERME, BUDAPEST (V.DOROTTYA U.8)

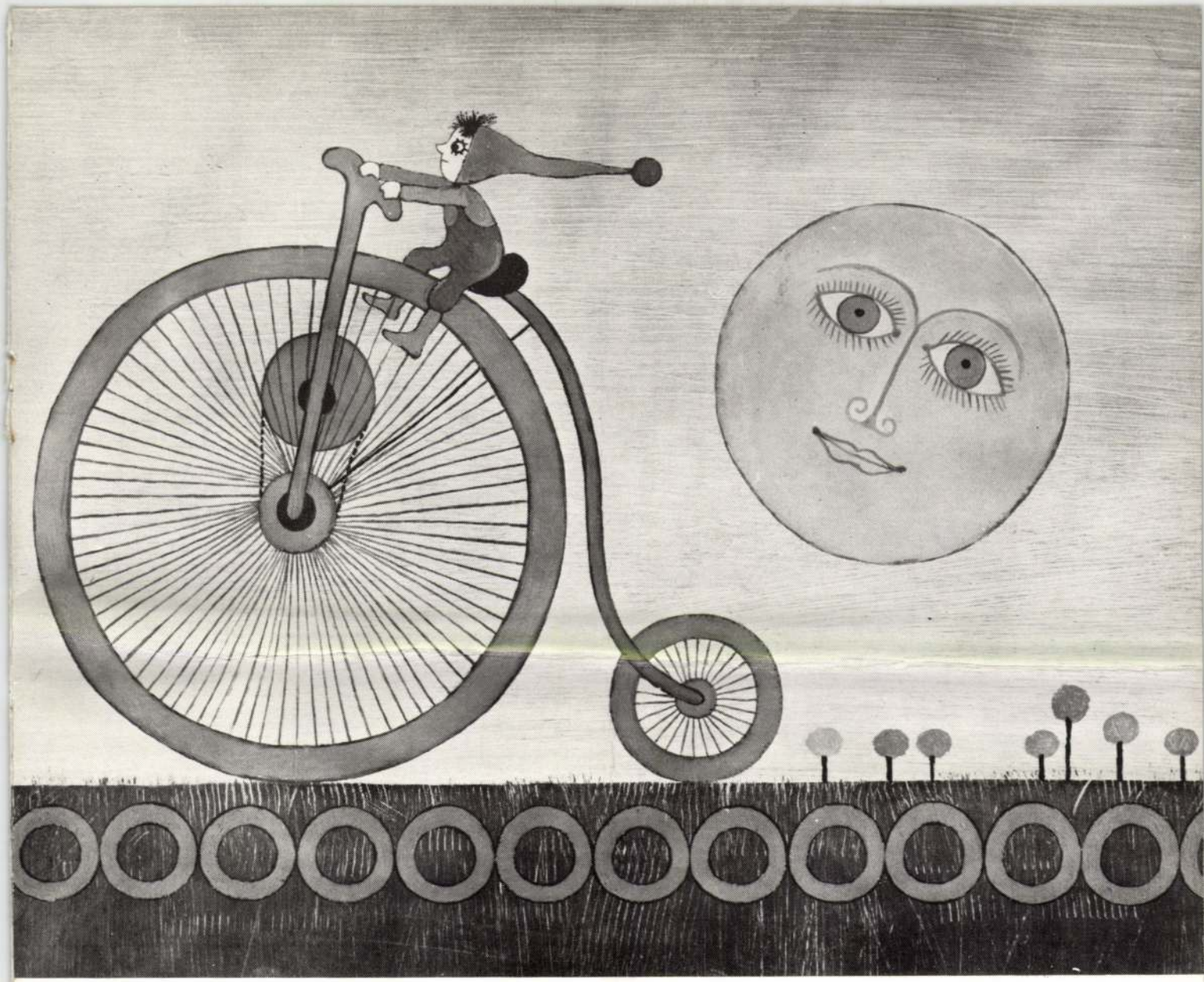

1 ÁLMODOZÓ BOHÓC
2 DRIES FESTMÉNYT VÁSÁROL
3 TROMBITA ÉS UGRONDI
4 A SUGARAS KÜLLŐJŰ KEREKEK IS KEREKEK
5 A VILÁG VÉGÉN
6 DANDAVIÁN, DANDAVIÁN
7 CIPPKALÁRI
8 (HÁTSÓ BORÍTÓ) A HÁZ ELKÖLTÖZÖTT

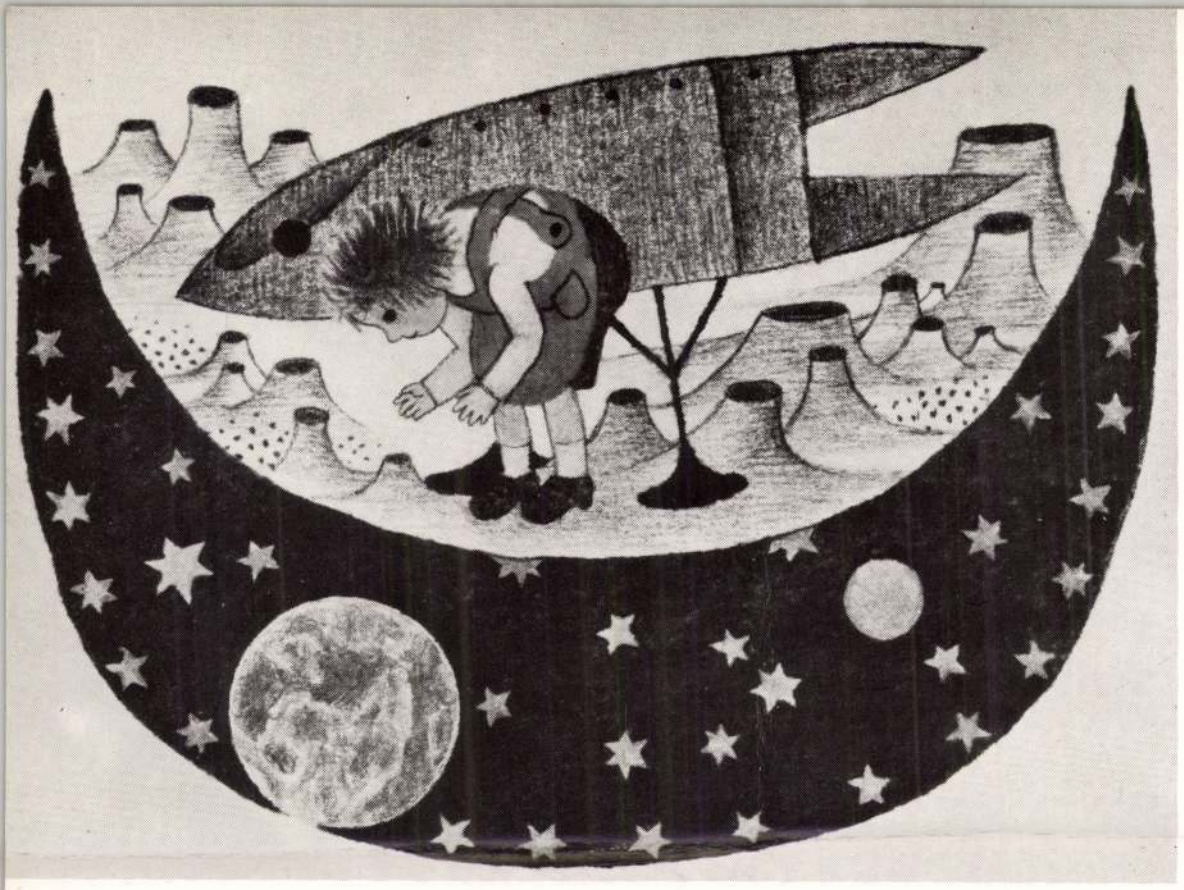

5

6

ILLUSZTRÁCIÓK

KORMOS ISTVÁN: A ZSIRÁFNYAKÚ CICA (MESEKÖNYV) Móra, 1974. 20 db – vegyes technika

A. BARTO: A HÁZ ELKÖLTÖZÖTT (VERSEK) Móra, 1975. 15 db – zsírkréta, színes ceruza

A KŐKERT LAKÓI (ÖNÁLLÓ LAPOK)

SÁRKÁNYVÁR OSTROMA
1976., tusrajz, ecoline

JO ESLENDOORN: GÓLIÁT ORRA (IFJÚSÁGI REGÉNY) 3 db.
Móra, 1977., linóleummetszet

TARBAY EDE: MILYEN A VILÁG, ISZKIRI? (ÓVODÁSOKNAK FORMÁKRÓL) 9 db.
Móra, 1977., olaj

BOHÓC-SOROZAT: (ÖNÁLLÓ LAPOK) 10 db.
1978., tempera

SIMAI MIHÁLY:
A NÁDSZÁLON SZIPPANTOTT TÜNDÉR: (MESÉK) Móra, 1978. 22 db. – tollrajz, nyomdafesték

DANIELA, HEKUBA ÉS A TÖBBIEK: (MESEANTOLÓGIA) Móra, 1978. 20 db – ecoline, zsírceruza

GÜNTER FEUSTEL
VERA INBER
HALLAMA ERZSÉBET
SIMAI MIHÁLY
LÁZÁR ERVIN
CSIRE GABRIELLA
HORACIO QUIROGA
PAVEL BAZSOV
VALENTYIN KATAJEV
MÁRKUS ISTVÁN
MÁNDY STEFÁNIA
ARTHUR MILLER
MARÉK VERONIKA
MILOS MACOUREK
TÖRÖK SÁNDOR
NAGY KATALIN

ELTŰNTEK-E A MESÉK CSODÁI? (TV-KISFILM) DALA LÁSZLÓ forgatókönyve alapján, 1978. ecoline

A kiállítást rendezte:
dr. Bundev-Todorov Ilona

A katalógust tervezte:
Kováts Tibor

Fotók:
Makky György

Felelős kiadó:
Hidvégi István

Magyar Hirdető

Nyomda Zalaegerszeg 79 2959

Gaál Ferdinand

XIX. sz. 2. fele

1 Vayer Széchenyi

112. l.

Gaál Ferdinánd, [festő]

festménye a halott Széchenyiről

(Somogy megye, 1861)

Repr.

Dénes Iván Zoltán: Az abszolitizmus válsága és Széchenyi halála 2019-2022

Élet és Tudomány, Bp. 1971. okt. 22. XXVI/43.

Gaál Ferenc

Kiállította a Fészekben új festményeit.

M.O.934.XII.20.

Gaál Ferenc

Alkotásával szerepel a Munkácsy-céh kiáll.-án.

Ujság, 935.III.30.

Gaál Ferenc

P.H.93

Gaál Ferenc: Cigányok

Gaál Ferenc

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PN 1931. II. 22.

Gaál Ferenc

Kiállít a Nyolcasok tavaszi kiállításán.

Az Est, 1926. V. 16.

Gaál Ferenc

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PSL 1931. II. 21.

Gaál Ferenc

Kiállít a Nyócsarnok tavaszi tárlatán.

P. N. 1926. V. 16. (Pesti Napló)

Gaál Ferenc

MDK

Kukoricamorzsolás, repr.

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Aratás

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Nagymosás a Balatonban

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Leányarckép

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Gaál Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

E.K.932.IV.24.

Ueal Perone

Gaál Ferenc

Olasz vázlata, a Műcsarnok tav.tárlatán.

8.0.932.IV.24.

Uadi Perene

Ulaze vrlista, s Mocsarnok tav. tériatka.

B.O. 932.IV.24.

Gaál Ferenc

Alkotásával szerepelt a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Dept Perkins

Gaál Ferenc

MDK

Kukoricamorzsolás

Mücsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Anikó

Mücsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Őszi napsütés

Mücsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Ebédelő aratók

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Ősz a Városligetben, repr.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Gaál Ferenc
festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -
két finom tájrészlettel.

Pesti Hirlap 1931.XII.22.

Gaál Ferenc

Nemzeti Szalón csendéletkiállítá-
sán szerepelt.

Ea 932.II.21.

Gaál Ferenc

Nemzeti Szalon csendéletkiállításán szerepelt.

Esti Kurir 932.II.21.

Gaál Ferenc

MDK

Őszi napsütés, repr.

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Ősz a Városligetben

Műcsarnok 1942–43 téli kiállitás

Gaál Ferenc

Rajkók

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Őszi munka

Mücsarnok 1942-43 téli állitás

Gaál Ferenc

MDK

Aratáskor

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Kukoricatöréskor, repr.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Gaál Ferenc

Kukoricamorzsolók, of.

Az Ungvári Művészeti Hetek. Szépművészet
1941. 18o.l.

MDK

Gaál Ferenc

Kukoricamorzsolás c. munkájáért looo pengős dijazásban részesült

Esterházy Pál herceg művészeti dijainak nyertesei. Szépművészet 1941. 108.1.

MDK

Gaál Ferenc

Cigányok

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépművészet 1941. 2e6.l.

MDK

Gaal Ferenc festőművész

A rendezőbizottsag a VII.Nemzeti Képzőművészeti kiallitas anyaganak elrendezésére Gaal Ferenc festőművészt küldte ki.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 39.l.

MDK

Gaal Ferenc

Aratás.Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 9.1.

MDK

Gaal Ferenc

Levétel a keresztrol.Olajf.
Leany ünneplóben. "

VII.Nemzeti Képzómüvészeti Kiáll.Kat.
Mücsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 5,6.1.

MDK

Gaál Ferenc

A Képzőm.Társ.fennállásának negyvenéves jubileuma alkalmából kiállitást rend.a Műcsarnokban. Művei a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

2o. Kukoricatörés. Olf.

Alkotás Művészház. I.csop.kiáll. 1942.nov.8-24.
Kat.

MDK

Gaál Ferenc, festőm./graf/

műve kiemelendő az olf.-k, vizf.-, grafikák anyagából.

Műcs.-Téli tárlat.
Függetlenség. 1942. dec. 6. 6.l.

MDK

Gaál Ferenc

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 25.lap

MDK

Gaál Ferenc

Kocsmajelenet c.festménye a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tarlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.1.

-1A-

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészek küldöttsége a kultuszminiszternél.
Magyarság, 1944. ápr. 29 /?/ 15.l.

MDK

Gaál Ferenc

Nemzeti Képzőművészeti kiáll. Az Ország 1944. jun. 17. 8.1.

MDK

E. Gaál Ferenc, festö

Esö után /Nagybánya/. Olajf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért". 1943. máj. 16-30. Kat. 7.1.

M.D.K.

E. Gaál Ferenc

244. Kiutasitottak. Olajf.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bpest. 1952. 17. l.

Gaál Ferenc

Nyitrai leány, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 18 1.

Gaál Ferenc

Siesta, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 18 1.

Gaál Ferenc

Őszi napsugár, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 18 l.

Gaál Ferenc

Mosónők a Balaton partján, olaj
Balatoni alkonyat, olaj
Tehenek a Balatonban, "
Őszi pára a Balatonon, "

I. Balatoni kiáll. N.Szal. 1922. jun. 21 l.

Gaál Ferenc

Az aratók, olaj
Őszi táj, olaj
Mezei virágok, olaj

Alkotás művészete XVI. kiállításon. 1943.
aug. 1 l.

Gaál Ferenc

Krisztus levétele a keresztről, olaj

Árverési Közlöny, 1936. május. 2.rend.sz.
1.

Gaál Ferenc
Vihar előtt, olaj
Dolgozó asszonyok, olaj

Magyar Studio avató kiállitás. 192o. 8 **1.**

2. PÁSZTÓ ÉS VIDÉKE
Primitiv rajz, am
Nezorin Flórián c
tettek.- Közli: E

3. A PÁSZTÓI APÁTSÁG
fametszete Cserna
deti rajz ismeretl
osztrák -magyar mo
Magyarország.6.köt

Az apátság.

Története:A pásztói a
szerint III. Béla ki
megelőzően azonban eg
II38-ból való oklevél
got. Az apátság puszt
kezett be,amikor a sz
a törökök elől az osz
kültek. Utolsó apátja
A XVII.sz.elejétől ki
torok birják egy száz
Lipót a wellechradi c

Gaál Ferencz

Fonyódi halászok, olaj
Fonyódi halásztelep, "
Somogyi aratók, "
Balatonparti vásár, "

Balatoni Társaság II. kiáll. Nemz. Szal. 1924. nov. 12 l.

Gaál Ferenc

Mosónők a Balaton partján, olaj
Balatoni alkonyat, olaj
Tehenek a Balatonban, olaj
Őszi pára a Balatonon, olaj

Balatoni Társaság I. kiáll. Nemz. Szal. 1922.
jan. 17 l.

Gaál Ferenc

Bárkák a kikötőben

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov. 23 l.

MDK

Gaal Ferenc

Résztvett a magyar művészek belgrádi kiállitásán, melyet a Cvijeta Zuzorics kiállitási csarnokban rendeztek.

Cikk: Magyar kiállitás Belgrádban.

Művészet, 1940. 33.sz. 47.l.

MDK

Gaál Ferenc

Őszi munka, o.f.

"A Magyar Művészetért". Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941.Jan.12. 8.1.

Gaál Ferenc, festőm. MNK

Gyermekek a ligetben. c. alkotása a művészi erőt képviseli.

Gyermek a művészetben. c.kiállitás.

Tavasz a művészetben.
Bp.1940. 41.1. Mücs.-1940.febr.-márc.

MDK

Gaál Ferenc

Városligeti részlet, o.f.
Balatoni halaszok, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok,1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 7.1.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Ebédelö aratók. Olf.
Falusi keresztelö. "

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 17.1.

Gaál Ferenc MDK

festő

Magyarság 1940.dec.25.

Gaál Ferenc MDK

Őszi hangulat

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Fürdő nők, olf.

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet, olf.

Műcsarnok 1922. őszi tárlat

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

Ennek a tárlatnak képei, bár vannak köztük naturalista, impresszionista és modern irányzatuak, általában derüse hangulatuak, tulzásoktól mentesek kiegyensulyozott felfogásuak.

G.F. sárguló buzakévét állitott ki.

Dr. B.Bakay Margit: Téli tárlat.
Nemzeti Ujság. 1941.dec.21. 21.1.

Gaál Ferenc

Gaál Ferenc: Cigányasszony rajkókkal — Tziganne avec l'englances

A Fővárosi Képtár ujabb szerzeményeinek kiállitásáról — Nouveaux acquisitions de l'exposition de la Galerie municipale

AZ IRODALMI NYELV

hat, majd, amikor megszokta a néző ezt a nyelvezetet olyannyira, hogy fel tud olvadni benne, akkor lüktető dallamosságával, bátran erősnek és izmosnak nevezhető erejével egyenesen a szédületbe viszi azokat, akik végignézik Németh László történelmi drámáját.

De nemcsak e két író nyelvezete újszerű és friss, Szabó Dezső és Németh László mellett Kodolányi János írásaiban szintén jelentkezik ez a lelkendező erő, sőt megemlíthetünk itt egy társadalomtudóst, Féja Gézát, aki könyveiben és cikkeiben a tudományosság eddigi megszokottan száraz, unalmas hangja helyett valósággal fellelkesülten tárgyalja a magyar nép társadalmi és gazdasági elhelyeződésének kérdéseit. A tiszta katolicizmus költője és esszéistája Horváth Béla ugyancsak a régi irodalmi nyelvtől eltérő hangon és modorban írja a maga verseit és tanulmányait. Sőt ma már a minden szépirodalmiságtól elvonatkozó közgazdasági irodalomban is lehet találni egy lelkesedő nyelvezettel biró irányzatra.

Mindezekből arra a tényre lehet következtetni, hogy az az irodalmi nyelv, amelyet még néhány esztendővel ezelőtt Szabó Dezső egyedülálló sajátosságának volt tekinthető, iskolává vált. Ma már egyenesen elképzelhetetlen, hogy írók azon a fáradt és színtelen nyelven írjanak, amely nem is olyan régen a magyar regényírásnak, de elsősorban a magyar színműírásnak sajátossága volt. És hogyha már most azt keressük, hogy mi okozta ennek a — mondhatni — elmult irányzatnak annak idején a diadalrajutását, úgy az okok egész sorozatát lehet egymás mellé állítani.

Gaál Ferenc MDK

Alkony a Szemesen, olf.

Mücsarnok 1929/30 téli kiállitás

MIK

Gaál Ferenc

Párizsban tartózkodik

Magyar művészek külföldön. Budapesti Hirlap, 1882. V.4. 122.sz. 2 l. Mell.

Gaál Ferenc MDK

Virágcsendélet, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Játéktéren, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

A Notre-Dame, olf.

Műcsarnok 1926 ~~xxx~~ téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Amsterdami kikötő, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Párisi utca eső után, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Öreg paraszt, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Karlovszky Bertalan temetése. Pesti Hirlap 1938. ápr. 14.

7

Gaál Ferenc MDK

Napsütéses udvar, olf.

Mucsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falusi utca, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Gaál Ferenc

"Cigányasszony rajkókkal" c. műve. Repr.
(A Fővárosi Képtár ujabb szerzeményeinek kiállitásáról.)

Művészet, 1939.IV.évf. 27.sz. 71.l.

Gaál Ferenc MDK

Falusi konyha, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Gaál Ferenc MDK

Régi templom, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Hegyipatak, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

A velencei Szent Márk tér, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Gaál Ferenc MNK

Falusi utca, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Park ősszel, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Gaál-Ferenc MDK

Városligeti részlet, olf.

Mücsarnok 1926 őszi tárlat

Gaál Ferenc MBK

Falusi keresztelő, repr.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Cigányok

Városligeti részlet

Műcsarnok 1939 téli tárlat

Gaál

Kiállít

M. 932. XII. 18.

ő i v

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

után: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Gaál Ferenc

Kiállít

8.b. U 93 2 XII. 18.

ok művészetéről: . . . . . .

. d ő i v

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Gádl Ferenc.

Kiadlit

P. H. 932. XII. 20.

gy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

cta Cassae Parochorum" egri anyaga,

ök utáni állapotát rögziti.

ivészettörténeti Dokumentációs

Központ

Gaál Ferenc.

Alkotása szerepel a Munkácsy-Céh első kiállításán.

Pesti Napló, 1928. Nov. 11.

Gaál Ferenc.

a Munkácsy-Céh első kiállításán színes művészalakat ábrázoló képe szerepelt.
(emlitve.)

Pesti Hirlap, 1924. Nov. 11.

Gaál Ferenc.

A Munkáczy-Céh első kiállitásán „Barkák" c. vászna szerepelt, (emlitve.) azonkívül impresszionista művét láttuk.

Nemzeti Ujság, 1928. Nov. 11.

Gaál Ferenc

Anikó, repr.

Miccarnok 1939 dec-1940 január

Gaál Ferenc MDK

Oszi munka

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

Gaál Ferenc MDK

Gyerekek a ligetben

Játszótér

Mücsarnok 1940.Gyermek a müvészetben c.kiáll.

MDK

Gaál Ferenc MDK

Anikó leányom

Falusi gyerekek

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c. kiáll.

Gaál Ferenc

MDK

Kukoricatörés

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

olasz vonatkozású művel szerepelt, ill. művekkel.

/gy./: A velencei mk-i kiáll.
Képzőművészet. 1930. 32. sz. 105.l.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

az ujabb generáció kitünő képviselője.

Boross Mihály: ...magyar festők csendélet kiállitása.
Képzőmüvészet. 1932. 48.sz. 68.l.

Gaál Ferenc festőművész

Sirbatétel

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Miccsarnok 1934.

GAÁL FERENC

Ebédelő aratók. Olajf.
Falusi keresztelő. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
17. oldal

MDK

Gaál Ferenc

Falusi keresztelő, kép

Mücsarnok 1928. tav. kiáll.

MDK

Gaál Ferenc

Kukoricafosztás, festm. repr.

Vall.- és Közokt.-miniszter 5.nemz.képz. kiáll.

1939. Kassa.

GAÁL FERENC

Cigányok a putri előtt.
Vén cigány.
Virágcsendélet.

Gaál Ferenc MDK

Parkban, repr.

Mücsarnok 1930/31 ~~xxxx~~ jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Parkban, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Parkban, ült.

Táblakép – „Őszi munka" – Gaál Ferenc

Művészet, 1938. III. évf. 16/17. sz.

64. l. – a fővárosi vásárlásai a Mű-
csarnok téli tárlatán.

Gaál Ferenc

festő"

Művészet, 1938. III. évf. 16/17. sz.
64. l. — A Fővárosi vásárlásai a Műcsarnok téli Tárlatán.

Gaál Ferenc festö.

Népszava.1923.IX.14. 5.l.

Gaál festö?

Pesti Hirlap. 1841. 46. sz. 382. l.

Sárah Lestó

8 órai. Nyság

1925 mége: 16.

Gaál Ferenc festő

Pesti Hirlap. 1923. szept. 2-5

k. k. l. az Ernst-museum uj szerzeja

Gaál Ferenc festő

Pesti Hirlap. 1922. jan. 31. 4

Díjkiosztás a Balatoni Kiállításon

Gaál Ferenc: Leányom

nem veheme részt a küzde
yót találja magával szemközt, nempe
. Így csatarendjét rövidebbre vonta és mé-
agozta.

ílyos hiba volt, mert ezzel nemcsak szű-
szorult a római légiók mozgási tere és így
eiket sem kezelhették oly szabadon, hanem
alakzatot vettek fel, mely szokatlan volt szá-
, különösen ilyen nagyjelentőségű csatában.
belileg is kisebb lovasságát is úgy osztotta meg,
a római lovasságot a jobbszárnyra állította, a
etséges lovasságot pedig a balszárnyra.
Varro összesen 65.000 gyalogost és 7200 lovast ál-
ott csatasorba. 11.000 embert az Aufidustól délre
xvő főtábor és 3000 embert a kistábor védelmére
agyott. Aemilius vezette a jobbszárnyat, Varro
alt

Hannibal csatarendje

Hannibal jobbszárnyát 2000 numidiai lovas,
szárnyát 8000 spanyol és gall lovas alkotta. Az
sebb lovas seregtestet kétségtelenül azért állítc
balszárnyra, hogy alkalomadtán elvágja a róm
giókat táboruktól. A spanyol és gall gyalogs
középen helyezte el és kétoldalt afrikai gyalog
dekkel fogta közre őket. Hogy fedezze az
landó területeket, a spanyol és gall vonalat a
nál gyérebben töltötte ki, ami látszólag i

Gaál Ferenc MDK

Falusi konyha

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Kukoricatörés, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

kitünő müvvel szerepel.

Rónay Károly

A Székesfv.Képt. 1937/38évi uj szerzeményei.

Képes Krónika. 1939. 63-64.l.

Gaál Ferenc festőművész

Pihenő modell

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

tehetséges természet-studiumaival szerepel az v. te
remben.

A Mücsarnok Téli Tárlatáról. -Festmények.
Képzömüvészet.1929. 16.sz. 25.1.

Gaál Ferenc festőművész

Velencei részlet

Jubileumi kiállitás tárgymutatójához.1934.

Gaál Ferenc festőművész

A művész leánya

Fiatal matyó leány

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok.

Gaál Ferenc festőművész

Városligeti részlet

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok 1931.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

A Margitsziget ősszel. Olf.
Félakt. "

Műcs.-OMKT. 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17.
Kat. 7.1.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

1931.évi tavaszi ill. őszi kiállitásból az 31-32.évi téli kiáll. keretében kiállitott sorsolásra kijelölt mü: Városligeti részlet.

Műcs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17. Kat. 13.1.

MDK

Gaal Ferenc, festöm.

Olaszországi utca. Olf.

Városligeti részlet. "

Műcs.-OMKT.1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17. Kat. 16.l.

Gaál Ferenc festőművész.

MDK.

Képzőművészeti Társulatnak tavaszi Kiállitásán vett részt a Szépmüvészeti Muzeumben.

Müvészet, 1918. 1.1.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

Régi templom c. interieurje kvalitásos, jó kép.

A Műcsarnok Téli Tárlatáról. - Festmények.
Képzőművészet. 1929. 16. sz. 26.l.

Gaál Ferenc, festöm.

36. Aratás.

40. Ebédelö aratók.

KMTára.1941 dec.-1942 jan. téli Kiállitás. Kat. 6.l.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

97. Nagymosás a Balatonban.

KMTárs.1941.dec.-1942.jan. téli kiáll. Kat. 8.l.

MDK

Gaál Ferenc festőm.

Alkony a szemeken. Kepr.

KMTárs. 1929/30.téli kiáll. Kat.

Csál Ferenc, festőm. MDK

Olajfestmények:

275. Kukoricaboronálás.

276. Öreg paraszt.

277. Ebédelők.

Szolnoki festők.
Képzőm. Társ. 1927-28 téli kiáll. kat. 17.l.

MDK

Gaál Ferenc

Művészet 1918. 3.1.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

a III. termet jellemzik az arcképek, tanulmány-fejek.

? Kiállitás. III. terem müvei.
Müvészet.1918. 3.l.

Gaál Ferenc MDK

Ligeti részlet, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Parasztleány, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Téli napsütés, olf.

Ünneplőben, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Vajda-Hunyad, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Gaál Ferenc

Parasztok.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-céh
II.Reprezentatív kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat. 14.1.

MDK

Gaal Ferenc

Velencei Biennale 1930. 161.1.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi vasarnap, olajf.
Hazatérők, "
Baromfi udvar, "

Magyar Képzőművészek szegedi reprezentativ kiáll.1930.Munkácsy-Céh.Kat. 20.1.

MDK

Gaál Ferenc festőm.

Gaál F. és Viski J. kiáll. Képzőművészet, 1930. 30. sz.

MDK

Gaál F.

az anyag modern részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet, 31. sz. 145 l. 1930.

MDK

Gaál Ferenc

Falu.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV. A Munkácsy-cén
III.reprezentatív kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 15.1.

MDK

Gaál Ferenc

Félakt.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV.A Munkaczy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 12.1.

MDK

Gaál Ferenc

Városligeti részlet.
Kukoricatörés.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV.A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 9.1.

Dear Peter

Veroszlyeli tesz.

Embrication.

C.J.

MDK

Gaál Ferenc

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 66.l.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

Kukoricatörés-e, mely szineinek erejével és a téma hangulatának pompás visszaadásával tünik ki.

Boross Mihály: ? VIII.-IX.terem. -Műcsarnok. Képzőművészet. 1931. 37.sz. 43.l.

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészet 1931. 41. sz. 143.l.

MDK

Gaál Ferenc

Virágok. Olajf.

Az első magyar representativ csendélet kiállitás katalogusa. Nemzeti Szalon 1932. Febr.-Márc.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

nivósan képviseli a Munkácsy-céh törzsét.

Tárlatok. A Munkácsy-céh kiállitása.
Képzőmüvészet. 1932. 1o6-1o7.l.

MDK

Gaal Ferenc

Művével részt vett a Munkácsy céh kiállításán.

Művész-élet, 1933.II.5-6.sz. 9.l.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

falusi zsánere nivós munka.

Chroniqueur: ? Műcsarnok.Téli tárlat.
Képzőművészet.IV.évf.26.sz. 27,28.1.

MDK

Gaál Ferenc festöm.

Szamosi táj.
Müve a legjobb képek közé sorolható

Chroniqueur:
Mücsarnok. -Téli tárlat.
Képzömüvészet. IV.évf.26.sz. 28.1.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

Munkája a terem nivóját emeli.

A Műcs. téli tárlata.

Képzőművészet. 1932. VI. évf. 46. sz. 17. l.

MDK

Gaál Ferenc

Nyitrai lány

Vándorcigányok

Három téli kiáll. Csallóközi Farkas L.:Mücsarnok.
Müvész-Élet 1933.II.2.sz. 3.l.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

198.	Városligeti részlet.	Olf.	5ox6o	J.l.b.
199.	Virágcsendélet.	"	8ox6o	J.l.j.
2oo.	Nyitrai leány.	"	1oox75	J.l.b.

Árv. Közl. 1933. dec.hó 4.vk.sz. 68.aukció.
17.l.

Gaál Ferenc

Városligeti részlet.

Képzőm.Társ.1934.évi téli kiáll.tárgya.
Jan.14.-Febr.11.

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészet 1934. 37.l.

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészet 1934. 38.l.

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészet 1935. 7.1.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

Anikó leányom.	Olf.
Velencei részlet.	"
Cigányok.	"
Virágcsendélet.	"

Nemz. Szal.- A Munkácsy Céh VIII. repr. kiáll.-a. 1935.márc.3o.- ápr. 14. Kat.

MDK

Gaál Ferenc

Városligeti részlet.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Marc.24.-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 15.1.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

Hazatérö. c.képpel szerepel.

Szemery Dezsö: A Mücsarnokban. Székely Bertalan, és Téli kiállitás. - Az Est. 1935.nov.17. 13.1.

MDK

Gaál Ferenc

Művei a Munkácsy-Céh kiállitasán.

Cikk: A Munkácsy-Céh kiállitása a Nemzeti Szalonban.

Képzőművészet, 1935. 83-84. sz. 92.1.

MDK

Gaál Ferenc

Buzahordás.

Az 1935.évi téli kiállitas.Műcsarnok.kat.21.l.

Gaál Ferenc

MDK

Pihenő, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

A játéktéren, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Erzsébet-tér, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Mosónők a patakban, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Utcarészlet, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

Utcarészlet. Ulf.
Mosónök a patakban. "

Mücs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 12.1.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

A játéktéren. Olf.
Erzsébet-tér. "

Mücs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 7.old.

M.D.K.

Gaál Ferenc

A Műcsarnok tavaszi nagy tárlatán kiállitott 443 kép és szobor között szerepel műve.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.-juli 2.
X. évf. 26. sz. 2o.l.

MDK

Gaál Ferenc

Az Andrássy-ut télen, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 19.1.

MDK

Gaál Ferenc

Csutkakazlak, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 14.l.

MDK

Gaál Ferenc

A velencei Szt. Márk-tér, of.

-1

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 19.1.

MDK

Gaál Ferenc

Arckép, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 18.l.

Gaál Ferenc

MDK

A körönd télen, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Óbudai kikötő, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Fonyódi halaszok, olajf.
Fonyódi halásztelep, "
Somogyi aratók, "
Balatonparti vasar, "

A Balatoni Társaság II. Kiáll. Kat. 1924.
Nov.29.-Dec.8. 12.lap

MDK

Gaál Ferenc, f.

A Mücsarnok Tav.Tárl. /M. Képzőm.Egy./ Képzőművészet 1927, I.évf. 8. l.

MDK

Gaál Ferenc

"Öreg paraszt" c.képe a Műcsarnok tav-tárlatán.

/Kézdi./ :Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.apr.1. 4.l.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi keresztelő, repr.

KMT. 1928. tav. kiáll. kat.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi keresztelő

A Mücsarnok tav. tárlata. Képzőmüvészet 1928. 8-9. sz. 8o.l.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi keresztelő

Kézdi Kovács L.: Egy év története. Évk. KMT. 1929. 18.l.

M.D.K.

Gaál Ferenc

"Konyha" c. alkotása került bemutatásra a "Munkácsy-céh kiállitása" cimmel rendezett kiállitássorozaton, amely Márk Lajos vezérlete alatt alakult egy évvel ezelőtt"- irja a lap.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1929. okt. 27 - nov. 2. ∅ XIX. évf. 44. sz. 54-55. lap.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi konyha.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-céh II.Reprezentatív Kiáll.Bpest.1929. Okt.hó
Kat. 9.1.

Gaál Ferenc.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1939-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti,egyesületek története,kézirat.

Gaal Ferenc.

1930-ban kiállitotta müveit a Zichy Mihály Művészegyesületeben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Gaál Ferenc

Győzött a Reformcsoport a M. Képzőm. Egyesületében.
Képzőművészet 1930. IV. évf. 29. sz. 104.l.

MDK

Szentgyörgyi Gyenes Lajos és Gaál Ferenc

a Magyar Képzömüvészek Egyesülete müvészeinek müvészetpi anyagát rendezték.

Képzöm.Társ. tavaszi kiáll. 1929. Kat. 26.l.

Gaál Ferenc

MDK

Siesta, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

Falusi utca. Of.
Tabáni részlet. "
Andrássy-uti impressio. Of.
Krumpli szüret. "

Nemz. Szal. 1919. okt. Kiáll. Kat. 4.l.

Gaál Ferenc M DK

Dunai kikötő, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Dunai kikötő, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Dunai kikötő, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Dunaparti vásár, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Dunaparti vásár, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Gitana, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Gitana, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falu vége télen, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

Készül a babaruha, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

Parasztleánykák, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Somogyi falu, olf.

Micsurnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Falusi utca	olajf.
Tükör előtt	"
Bikaborjuk	"
Falusi utca alkonyatkor	olajf.
Marika	"

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatának katalogusa. 1920. Majus. 8, 9.l.

Gaál Ferenc MDK

Hazafelé, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Hazatérők, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Krumpliszüret, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Pihenő modell

KMTárs. A nő a müvészetben. 1936. 36.1.

MDK

Gaál Ferenc
műve:

Nyitrai leány.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 34.1.

MDK

Gaál Ferenc
művei:

Aratás.
Cigányok.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 37.l.

Gaál Ferenc MDK

Annikó, olf.

Velencei részlet, olf.

Cigányok, olf.

Városligeti részlet, olf.

~~Városi~~ Virágok, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.

Nemzeti Szalon 1936. máj.

MDK

Gaál Ferenc

Őszi munka

Kukoricafosztás

Művész Kurir 1938. 1-2. sz.

MDK

Gaál Ferenc

Cigányasszony gyerekkel, of. repr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz.
64.l.

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészek a honvédség bevonulásánál. Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 69.l.

MDK

Gaál Ferenc festő

M.Képzm.ek Egyesülete. Magyar Nemzeti Művészet
1938, 5.sz. 103 l.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

160. Kukoricafosztás.

161. Virágok.

162. Margitszigeti részlet.

KMTárs. 1938. Téli tárl. kat. 11.1.

MDK

Gaál Ferenc

Krisztus levétele

Művész Kurir. 1938. 4. sz. 49.l.

MDK

Gaál Ferenc

Szénbányában.
Ősz az Alföldön.
Cigányasszony gyerekkel.

Kiállítva, 1938. őszi tárl. 10.lap

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

a honvédelmi miniszter a M. O. Képzőmüv. Szövetsége által a honvédségnek a visszacsatolt felvidéki területekre történő bevonulásához meghivta.

Magyar Nemzeti Müvészet, 1938. 4. sz. 69.l.

MDK

Gaál Ferenc

az egyesület aranyérmát kapta

A Magyar Képzőművészek Egyesületének közgyülése.
Pesti Hirlap 1939. jun. 22. 9.l.

Gaál Ferenc, festöm. MDK

85. Kukoricafosztás.

87. Kukoricakazlak.

89. Aratás.

91. Városligeti részlet.

M.kir vall.- és közokt.min. V. nemzetk Képzöm.kiál
Képes tárgymutató. Kassa. 1939.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

85. Kukoricafosztás.

87. Kukoricakazlak.

89. Aratás.

91. Városligeti részlet.

V.Nemzeti képzöm.kiáll. 1939. Kassa. Kat. 8.1.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

ligeti részletei életteljesek.

Pipics Zoltán: Téli Tárlat. - Műcsarnok.
Uj Magyarság. 1939.jan.29.

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

296. Virágek. Pasztel.

Műcsarnok. - XII. terem ?.
Kat. 39.l. Évsz.?

MDK

Gaál Ferenc

/D.m./: Téli tárlat. Magyarország 1939. jan. 29.

MDK

Gaal Ferenc

Balaton, repr.

Rónay K.: A Balatonfüredi Művésztelep kiáll. a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. máj. 21.

MDK

Gaál Ferenc

Rónay K.: A Székesfőv. Képtár 1937/38. évi uj szerzeményei. Képes Krónika 1939. jun. 11.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricafosztás

Virágok

Margitszigeti részlet

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Gaál Ferenc MDK

Őszi munka

Műcsarnok 1938 Téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Anikó

Miccarnok 1939 dec.-1940 január

Gaál Ferenc

MDK

Nyitrai lány

Műcsornok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Gaál Ferenc

Képei szerepelnek a Műcsarnok téli tárlatán.

Magyarság, 1928. dec. 16.

Gaál Ferenc

MDK

Anikó

Miesarnok 1938 Téli tárlat

Gaál Ferenc MDK

Levétel a keresztről, repr.

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

Dear Peter

Devèbel & Kerrebrôl, repr.

Gaál Ferenc

Béli Vörös Ernő, Feiks Alfréd, Kunwald Czézár a szokásos témáju és kaliberü képekkel szerepel a tárlaton. Biró József "Jugend stilusu" festményeit, Conrád Gyula rézkarcait, Erdélyi Aranka illusztrációit, Károly Andor tájképeit, ~~Gal~~ Gaál Ferenc és Kotász Károly plein air képeit technikában és szinben, finom hatásában kiemeli /k.i./ sign.-val /Kun Imre/ a Müvészet c. rovatban közölt kritikájában: "A Nemzeti Szalon tavaszi képei" cimmel.

A HÉT, Bp. 1921. juni. 2o.
XXXII. évf. 16. sz. 268. lap.

Gaál Ferenc festőművész

Lengyel Gizi szinművésznőről készitett portréját bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1937. okt. 9. XI. évf. 41. sz. 33. lap.

Gaál Ferenc I.

festő, rajztanár

Glatz Oszkár modorához hasonló stílű figuralis és tájképeket fest. A nyilas időkben élénk tevékenységet fejtett ki. 1944 külföldre menekült -

Gerevich Tibor

Nőrlése

S.

ukra hozzuk, hogy október hó 21-én be-
ett Pengö 408.92 összegü számlánk után
t 10% engedményt b. számlájuk javára

Karlsruhe. Abt.VII Pforzheim Land 1938

	Pengö	10.50
ts. London vol.5.		
East London...	-"-	31.50
Jóváirás Pengö		42.--

Könyvkereskedelmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási
Részvénytársaság
Könyvkereskedelmi
IV., Váczi-u. 1. sz.

Baku

Gaál Ferenc

festő

Erdő

D: az elmult 30 év m. festéhete

Csanky Kolozsvár

1943

73	Kiki (Paris)	olajfestmény	350.

JARITZ JÓZSA

74	Cigányanya gyerekkel	olajf.	600.—
75	Cigánygyerekek	olajfestmény	500.—
76	Cigányleány	olajfestmény	500.—

GERGELY TIBOR

77	Parasztasszony	olajfestmény	150.—
78	Mosónők	olajfestmény	400.—
79	Kert	olajfestmény	250.—

HALÁPY TAKÁCS JULIA

80	Kisbaba arcmása	teracotta	300.—

KÁKAY SZABÓ GYÖRGY

81	Női fej	gipsz	Mgtul.

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

LX.

XXV.

CSOPORTKIÁLLITÁS

‹~~DELI ANTA~~L, GAÁL FERENC, PAROBEK ALAJOS ÉS PÁNDY LAJOS FESTŐK, MOIRET ÖDÖN SZOBRÁSZ›

RENDEZTÉK:

ERNST LAJOS ÉS LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1923. SZEPTEMBER HÓ. 2-án.

MOST JELENT MEG:

ERNST-MUZEUM.

I. füzet. ERNST LAJOS: Jacopo Tintoretto: Szent István Mária oltalmába ajánlja Magyarországot.

MAYER L. AUGUST: Tintoretto egy ösmeretlen magyar vonatkozásu képe.

II. füzet. Dr. LÁZÁR BÉLA: Bernhard-Strigel: II. Ulászló és családjának arcképe.

III. füzet. Külföldi mesterek magyar vonatkozásu művei.

IV. füzet. DR. FERENCZY ZOLTÁN: A Petőfi-terem.

V. füzet. ERNST LAJOS: Petőfi arcképei.

Az Ernst-Muzeum kiadása.

—◈—

AZ ERNST-MUZEUM MŰVÉSZ-KÖNYVEIBŐL ujabban megjelent a VI. Rippl-Rónai József és a VII. Vaszary János.

Előbbi füzetek:

I. Csók István. II. Iványi-Grünwald Béla. III. Perlmutter Izsák. IV. Gyárfás Jenő. V. Rudnay Gyula.

Egy-egy füzet ára 1000 korona.

—◈—

Sajtó alatt:

Dr. LÁZÁR BÉLA:

FADRUSZ JÁNOS ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE.

A több száz illusztrációval, kiadatlan levelekkel, ismeretlen művekkel diszitett kötet kétféle kiadásban október elején jelenik meg.

ELŐJEGYEZHETNI A PÉNZTÁRNÁL.

Légrády Testvérek, nyomása Budapest.

Csoportkiállításunk első termében egy fiatal művészt mutatunk be, ki valahányszor egy-egy művével megjelent a nyilvánosság előtt, érdeklődő figyelmet keltett, elsősorban festői látása tisztaságával. *Gaál* Ferenc telivér festőtehetség, aki a világot szines foltokban látja, a szinfoltok gazdag változatosságában, árnyalatokat és átmeneteket, leheletfinom futamokban. Az ő művészi egyénisége — a maga ragyogó közvetlenségével — a szemünkön át ejt meg. Mert Gaál éppen szemkultúrája gazdagságával ragad el; szineinek könnyedségével, fényjátékának játsziságával, melybe feloldja a formákat. Nem a plasztikus formák konkrétumait, hanem a szinben felitatott, a fénybe belemeritett optikai benyomások közvetetlenségét ragadja meg, — a pillanatok szingyönyörüségeit, az átmenetek hajszálfinomságait, a gyöngéd tónusok leheletkönnyedségeit. A pásztorjátékok énekese ő, a debreceni Csokonay tejtestvére.

Bemutatunk mellette fiatal művészeket. Ők hárman egy fiatal magyar főurnak, gróf Batthyány Gyulának — ki maga is jeles festő, ó, jól ismerik őt intézetünk látogatói, tehát a főváros egész műértő közönsége! — nobilis elhatározásából Bicskén művelhették magukat, a természet ölén, közvetlen kapcsolatban minden szépség forrásával. *Dely*, *Pándy* és *Parobek* elhozták most ide ujabb alkotásaik szép sorozatát, egy egységes világnézeten épült természet-interpretálást, melynek főjellemző vonása — az egyszerüség. Belemerültek ők a klasszikus multba és a bicskei táj szépségeibe. Keresik a plasztikus formát, a maguk egyszerü érzésének minél egyszerübb kifejezését, az erőt és az egészséges világszemléletet. Letelepedtek a bicskei halmok közé, mint

egykor a nagybányaiak, Ferenczy, Réti; tanitómestereik, megnézték a tájat, az embereket, azok életmódját, ami ott mind egymásból nőtt ki. Az ut, melyen elindultak, igy a magyar tájból kisarjadzó magyar élet rajzához fogja elvezetni őket.

Szobrászunkat más fából faragták. *Moiret* sokat kisérletezett, mig eljutott a maga formájához. Az izlésének kifinomodását fejlesztette, a formák rejtett szépségeit kutatta, a nem mindennapi jelenségek titokzatos formai megnyilatkozásait buvárkodta át, külső, keleti országok exotikus szépségein. Valami nem közönségeset, megálmodott szépségek bóditó illatát megőrzött lelkében, most is, hogy álmai testet ölthettek és bronzba öntve megrögzithette őket, a mozdulatok, mozgások, akciók buja érzésfinomságaiban, a vonalak lágy hajlásaiban, a különös egyensulyozások kiszámitásaiban. A magyar kánikula agyforraló hevében felszálló álmok ezek, amint körüllengi őket keleti emlékek illatárja.

Dr. Lázár Béla.

ELSŐ TEREM.

Gaál Ferenc festményei.

1. Aratók . . . . . 900.000.— K
2. Alkony . . . . . 800.000.— K
3. Cséplés . . . . . 800.000.— K
4. Téli táj . . . . . 1,000.000.— K
5. Krumpliszedés . . . . . 900.000.— K
6. Kézi cséplés . . . . . 900.000.— K
7. Női akt . . . . . 1,000.000.— K
8. Őszi táj . . . . . 950.000.— K
9. Pesti utca . . . . . 600.000.— K
10. Nyári nap . . . . . 1,200.000.— K
11. Pihenő aratók . . . . . 800.000.— K
12. Pest . . . . . 700.000.— K
13. Balaton . . . . . 900.000.— K
14. Vázlat . . . . . 500.000.— K
15. Vázlat . . . . . 500.000.— K
16. Pesti utca . . . . . 900.000.— K
17. Tükör előtt . . . . . 900.000.— K
18. Budai utca . . . . . 900.000.— K
19. Félakt . . . . . 1,500.000.— K
20. Körönd . . . . . 800.000.— K
21. Fürdő után . . . . . 1,000.000.— K
22. Falu vége . . . . . 850.000.— K
23. Hazatérő kapás . . . . . 600.000.— K
24. Kikötő . . . . . 600.000.— K
25. Rabszolgavásár . . . . . 1,000.000.— K

26. Falu . . . . . 1,200.000.— K
27. Játéktéren . . . . . 800.000.— K
28. Jairus leánya . . . . . 1,000.000.— K
29. Oktogon . . . . . 800.000.— K

MÁSODIK TEREM.

30. PAROBEK ALAJOS: Beszélgetők 550.000.— K
31. PÁNDY LAJOS: Parasztbál . . 1,200.000.— K
32. PAROBEK: Zeneóra . . . . . 600.000.— K
33. PAROBEK: Kártyázó béresek . 1,300.000.— K
34. DELI ANTAL: Gyermekarckép. Magántulajdon.
35. PÁNDY: Csárdában . . . . . 1,400.000.— K
36. PAROBEK: Konyhában . . . . 450.000.— K
37. PÁNDY: Fonó öregasszony . . . 1,300.000.— K
38. PÁNDY: Zsuzsanna . . . . . 1,400.000.— K
39. PAROBEK: Mulatók . . . . . 750.000.— K
40. DELI: Tájkép kecskékkel . . . . 650.000.— K
41. PÁNDY: Istállóban. Magántulajdon.
42. DELI: Kőhid . . . . . 750.000.— K
43. PAROBEK: Irgalmas szamaritanus 600.000.— K

HARMADIK TEREM.

44. PÁNDY: Kovácsműhely . . . . 600.000.— K
45. PAROBEK: Igás ló . . . . . 550.000.— K
46. DELI: Vázlat . . . . . 550.000.— K
47. PAROBEK: Táj . . . . . 750.000.— K
48. PAROBEK: Krisztus a betegek közt . . . . . 700.000.— K
49. PÁNDY: Őszi táj . . . . . 600.000.— K
50. DELI: Külváros . . . . . 650.000.— K
51. PAROBEK: Kompozicióvázlat . . 350.000.— K
52. PÁNDY: Kispesti táj . . . . . 1,200.000.— K
53. PÁNDY: Zsuzsanna (vázlat) . . 650.000.— K
54. DELI: Balaton . . . . . 500.000.— K

55. PÁNDY: Varró nő . . . . . 750.000.— K
56. DELI: Esős táj . . . . . 650.000.— K
57. DELI: Vasaló nő . . . . . 800.000.— K
58. PÁNDY: Lovak . . . . . 550.000.— K
59. PÁNDY: Falu vége . . . . . 750.000.— K

NEGYEDIK TEREM.

60. DELI: Reggeli . . . . . 800,000.— K
61. PÁNDY: Krisztus levétele . . . 1.500,000.— K
62. DELI: Tanácskozás . . . . . 950,000.— K
63. PAROBEK: Esthangulat . . . . 950,000.— K
64. PÁNDY: Kártyázók . . . . . 1.000,000.— K
65. DELI: Vadászok. Magántulajdon.
66. PÁNDY: Krisztus levétele. (Vázl.) 550,000.— K
67. PAROBEK: Yó . . . . . 1.000,000.— K
68. DELI: Pásztor. Magántulajdon.
69. DELI: Koncert . . . . . 1.000,000.— K
70. DELI: Fekvő akt . . . . . 1.000,000.— K
71. DELI: Fonóban . . . . . 1.500,000.— K
72. DELI: Ivó . . . . . 900,000.— K

ÖTÖDIK TEREM.

73. PAROBEK: Golgotha. (Vázlat) . 600,000.— K
74. PÁNDY: Családi jelenet . . . . 1.000,000.— K
75. PÁNDY: Hóolvadás . . . . . 600,000.— K
76. PÁNDY: Tanulmányfej . . . . 300,000.— K
77. PÁNDY: Férfiarckép. Magántulajdon.
78. DELI: Vázlat . . . . . 500,000.— K
79. PAROBEK: Önarckép . . . . . 300,000.— K
80. DELI: Rákos-patak . . . . . 650,000.— K
81. PAROBEK: Tájkép . . . . . 600,000.— K
82. DELI: Vázlat . . . . . 500,000.— K
83. DELI: Tavaszi eső . . . . . 700,000.— K
84. PAROBEK: Mulató munkások . 850,000.— K
85. PAROBEK: Esős táj . . . . . 600,000.— K

A HALLBAN.

Moiret Ödön szobrai.

86. Áldásért esdő. Bronz . . . . . 5.000,000.— K
87. Gugguló nő. Bronz . . . . . 4.500,000.— K
88. Az élet. Bronz . . . . . 2.400,000.— K
89. Ceres. Bronz . . . . . 1.800,000.— K
90. Anyaság. Bronz . . . . . 3.000,000.— K
91. Elhagyottan. Bronzban . . . . . 1.800,000.— K
92. Jegyesek. Bronzban. . . . . 2.500,000.— K
93. Megváltva. Bronzban. . . . . 1.600,000.— K
94. Táncoló nimfák. Bronzban. . . . 2.500,000.— K
95. Temetés. Bronz . . . . . 2.000,000.— K
96. Merengés. Bronz . . . . . 5.000,000.— K
97. Női akt. Bronzban . . . . . 3.000,000.— K
98. Fiatalság. Bronz . . . . . 3.000,000.— K
99. Női arckép. Magántulajdon.
100. Ébredés. Bronz . . . . . 6.000,000.— K
101. Férfiarckép. Magántulajdon.
102. Szerelem. Bronz . . . . . 3.000,000.— K
103. Táncoló fiu. Bronzban. . . . . 3.000,000.— K
104. Ölelkezés. Bronz . . . . . 5.000,000.— K
105. Gyász. Bronz . . . . . 1.000,000.— K
106. Élet angyala. Bronz . . . . . 1.500,000.— K

A VITRINÁBAN.

107. MOIRET: Kilenc rajzból álló ciklus az életről. Magántulajdon.

delkezett, hogy a főherczegné ott legyen. A főherczeg aztán fogadta az egyházi és polgári hatóságok tisztelgését. Délben diszebéd volt. Másnap a Püspökfürdőbe mentek, hol e napon szentelték föl a Lászlókápolnát. A főherczeg régebben tette az igéretet, hogy fia védszentjének ez ünnepélyén megjelenik. A püspök hintaján mentek ki a fürdőbe. Az egyházi szertartást Nogáll János fölszentelt püspök teljesité, s Steiner kanonok mondott egyházi beszédet. Az ünnepély után nem sokára a főherczeg fiaival visszatért a városba, hol ismét nagy ebéd volt a residenciában. Innen ment a herczeg Kis-Jenőre.

Egy királynő igényei. Rudolf trónörökös levelet irt Mária Henriette belga királynénak, tudakozódva tőle az iránt, hogy laxenburgi tartózkodása alatt minő kedvteléseket óhajtana? A királyné azt válaszolta, hogy nem kiván egyebet, csak tiszta, friss levegőt és jó vizet. Arra pedig, hogy mindezek bőségesen megvannak Laxenburgban, jól emlékszik még leánykorából, a mikor ott nem egy vidám napot töltött el.

A királyi palota kiépitésének kérdése már a közmunkatanács előtt is megfordult. Az épitő bizottság tudatta, hogy ő felsége megengedvén a palota részletes terveinek elkészitését, az épités egyik nélkülözhetetlen kiegészitő része uj följárat készitése a Szarvastérről. A közmunkatanács azonnal elrendelte, hogy az ut terveit elkészitsék.

Nyolczáz éve, hogy az első magyar királyt szentté avatták. A 1083-ik évben volt, hogy László király a szentté avatott István király sirját Székesfehérváron az ország főrendei és papjai jelenlétében felnyittatá, s a legenda szerint: abban a jobb kezet épen találta. Maszlaghy Ferencz prépost most fel is szólal a lapokban, a kegyeletre hivatkozva, hogy a nyolczszáz éves jubileumot aug. 20-án minél fényesebben üljék meg.

Kossuth a nyár egy részét a piemonti hegyek közt fogja tölteni, a hol pihenni fog, mert folyvást munkában van. Helfy képviselő, ki a napokban tért vissza Turinból, Kossuthot jó egészségben találta, csak az utolsó két nap alatt gyöngélkedett a kedvezőtlen időjárás miatt. Jelenleg «Iratai»-nak a negyedik kötetén dolgozik, s a megyéknek adott és részben még adandó válaszok összeállitásán. Ez utóbbiakat Kossuth maga fogja kiadni. *Ruttkayné*, Kossuth nővére, ki folyvást mellette van, az őszszel nehány hetet Magyarországon fog tölteni. Ifj. *Kossuth* Lajost, nagy hazánkfia ifjabb fiát, ki előkelő állást foglal el Olaszországban a közlekedés terén, a napokban az olasz kormány a «Commendatore» czimmel tüntette ki. Szintén tevékeny, fáradhatlan férfi, hozzá vasegészségü. Az irók és müvészek társaságának párisi kirándulói julius 10-én lesznek Turinban s tesznek látogatást a nagy hazafinál; de ez alkalommal minden ünnepélyes beszéd vagy lakoma mellőztetni fog.

Arany szobrára a főváros közgyülése ötezer forintot szavazott meg. Mivel azonban a szükséges költség már együtt van, b. Lipthay Béla inditványára ez összegből 3000 frt a szobor környékének rendezésére, rácsozat készitésére, stb. fordittatik.

Jókai a felvidéken. Jókai jelenleg a felvidéken utazik, tanulmányok végett egy uj regényéhez. Mint képzelni lehet, mindenütt kedves vendég. Lőcsén a főispán a megyeházán levő diszes lakását bocsátotta rendelkezésére. A megyeház nagy termében fényes lakomát rendezett tiszteletére az Eötvös-kör, este pedig a szinházban diszelőadás volt; ezt fáklyásmenet követte, melynél a polgármester üdvözölte a kitünő regényirót. Lőcséről, hova e hó 22-én érkezett, Mindszentre ment Jókai a főispánhoz és Szepes-Váraljára a püspökhöz. Vasárnap pedig, a dobsinai jégbarlangot utba ejtve, megérkezett *gróf Andrássy Manó* betléri kastélyába. A gróf két ebédet rendezett Jókai tiszteletére; egyiket kastélyában, a másikat a krasznahorkai várban. Mindkét ebédre számosan voltak hivatalosak a környékről.

A Bukovinából beköltözöttekről Nagy György kormánybiztos a csángó-magyar egylet legutóbbi ülésén nem a legörvendetesebb adatokat közölte. Azt mondta, hogy a csendőrökkel kell őket munkára szoritani, s mig kezdetben 900 dolgozott, most csak 200 dolgozik rendesen. Földmives nép lévén, a kubikolás nehéz munkájával nem sokat tudnak keresni. Ezentul csakis a munkaképteleneket kellene segélyezni. Nagy György eddig 2200 holdat osztott ki a csángók közt; 502 családot pedig aratási munkára helyezett el. A télre ideiglenes szállásukról gondoskodva lesz. Most már a kormány a beköltözöttek ügyére nézve királyi biztost is nevezett ki. Ez *Gromon Dezső*, ki a kormány intézkedéseit végrehajtja. Gr. Lónyai Menyhért ajánlatot tett, hogy rétházi urodalmán tizenkét családnak hajlékot és állandó munkát ad. *Somssich* elnök jelentése szerint a beköltözöttek javára eddig 56,568 frtot költöttek.

A «Vindobona» léghajóval Silberer jun. 28-án ismét fölszállt. Első felszállásáról bővebben szól egy czikkünk, s ehhez itt csak azt emlitjük meg, hogy Silberert e légi utján *Hoitsy* Pál országos képviselő és lapunk dolgozótársa s *Vészi* József hirlapirókisérték. A második fölszállásban is két hirlapirót vitt magával Silberer: *Sasvári* Ármint és dr. *Kiliánt*. Az idő kedvező volt, általános szélcsend uralkodott, s nagy közönség nézte, a mint 6 órakor az óriás léggömb fölszállt, a Duna felé, a budai hegyeknek véve irányát. Ezuttal hamar leszálltak, mert Silberer a léggömbbel még aznap vissza akart térni, hogy a következő ünnepnapon ismét fölszállhasson. Mintegy 36 percz mulva Budakesz és Kis-Torbágy közt szerencsésen horgonyt vetett.

Jubileumok. *Mészner* József, a budapest-terézvárosi templomtéri községi népiskola igazgatójának ötvenéves tanári jubileumát ülték meg e hó 24-én az uj városház termében. Dr. Hoffer Károly beszéde után küldöttség hivta meg Mésznert az ünnepélyre, aztán Berényi Samu adta elő az érdemes férfiu életrajzát és sorolta föl erdemeit; majd Szászy László táblai biró a terézvárosi iskolaszék nevében üdvözölte; aztán Wolkenberg Gyula, a rendező bizottság elnöke tartott alkalmi beszédet, miközt leleplezték az ünnepeltnek Gaál tanár által festett arczképét. Következett a fővárosi iskolák küldöttségének üdvözlete, melyekre az agg tanitó meghatottan válaszolt. — *Aradon* pedig *Réthy Lipót* nyomdatulajdonosnak félszázados nyomdászi jubileumát ülték meg. Először a nyomdászok üdvözölték. Aztán az ipartársulat disziratát Kristyóry elnök nyujtá át. Márki Sándor tanár beszéd kiséretében adta át az üdvözlő iratot, melyet Pulszky Ferencz és a budapesti könyvtárnokok irtak alá. Az öreg Réthy megindulva válaszolt s ez alkalommal száz forintot adott a nyomdászok segélyegyletének. Budapestről és a vidékről számos sürgöny érkezett.

A kholera Egyiptomban. A konstantinápolyi nemzetközi egészségügyi bizottság többszöri felszólalását, hogy Anglia nem teljesiti az egészségügyi rendszabályokat, szomorun igazolta az Egyiptom északi részén kitört kholera, melyet az angol hajók hurczoltak oda Indiából, hol május 12-én Bombayban tört ki a járvány. Egyiptomban Damiettában lépett föl a kholera, hol jun. 27-ig 143 ember halt meg. A szuezi csatorna torkolatánál Port-Szaidban is van már kholera. Az Egyiptomból jövő hajókat az európai kikötőkben most szigoru vesztegzár alá helyezik.

A tisza-eszlári bűnpörben a jun. 27-iki tárgyalást három napi szünet követi, a közbejött ünnep miatt. Az utolsó napi tárgyaláson befejezték a Solymosi Eszter eltünésére vonatkozó tanuk kihallgatását s ezzel együtt a bizonyitási eljárást. Aztán megkezdték a nagy bűnpör második részének, a *hullacsempészésnek* tárgyalását, melyben a vádak sokkal élesebben irányulnak határozott személyiségek ellen, mint a gyilkosságban. Legelőször *Antal* Mátyás szekeres gazdát hallgatták ki. A vád szerint az ő szekerén szállitották a holttestet. Elmondta, hogy egy nap tőle kérték el a szekeret, a nevét nem tudja, hogy ki; aztán csak másodnapra adták vissza. *Csabai* Miklós, Schwarcz Salamon egyik börtöntársa, ki tolvajkulcs-csinálásért volt elcsukva, azt adta elő, hogy mikor ő szóba hozta a dadai holttestet, Schwarcz azt mondta: «bolondot tettek a zsidók, mikor ráadták Eszter ruháit.» Ezután bevezették a rusznyák tutajosokat, kik nagyon szokatlan alakok, bocskorban, zsirba főzött ingben. Csak tolmács segélyével lehet velök beszélni. *Popovics* és *Herpa* tutajosok azt bizonyitották, hogy a vádlott *Vogel* Ámsel a kérdéses időben mindig velök volt, sehol ki nem szállott. *Solymosiné* ujra elmondta leánya eltünését és ismételte, hogy a zsidók elleni gyanuját álomlátásból meritette. Felolvasták a kis *Scharf* Samu vallomását is, melyet *Eötvös* védő fontosnak nyilvánitott, mert a zsidók csuf neven vannak benne emlitve, a mit bizonyitéknak tart arra nézve, hogy a fiut betanitották a vallomásra. Felolvasták a pörre vonatkozó különféle okiratokat is, a vizsgálati iratokat, melyeket a védők alkalmul használták, hogy a vizsgálóbiró és az ügyész tévedéseit emlegessék. Megemlitendő, hogy Eötvös inditványára a törvényszék elrendelte Scharf Móricz szemének orvosi megvizsgálását, mert a fiu azt mondta, hogy egyik szemével nézte folytonosan, a kulcslyukon keresztül a véres jelenetet, mert a másik szeme hibás. Eötvös tehát tudni kivánja, hogy megbizható-e a másik, a jobbik szeme is, nem szenved-e szinvakságban, nem lát-e másképen mint kellene. A tárgyalást hétfőn folytatják.

A «VILÁGKRÓNIKA» 26-ik száma mai lapunkkal küldetik szét, azon előfizetőnknek, kik e képes melléklapunkat már megrendelték. A «Világkrónika» e számának a tartalma a következő:

Kéraban a vasfejü. Verne Gyula regénye. (Képpel.) — A törvényszék előtt: Az apa és fiu: — Nyiregyháza. (Képpel.) — Egy tonkingi vár elfoglalása. (Képpel.) — A lengyelek hóhérja. (Muravjev emlékirataiból.) — Buddhé szobra Tonkingból. (Képpel.)

A «Világkrónika» czimü melléklapunkat, mely hetenként egy iven számos képpel illusztrálva jelen meg, a «Vasárnapi Ujság» előfizetői félévre 1 frt, negyedévre 50 kr, pótdijért folyvást megrendelhetik.

A «Jogtudományi Közlöny» junius 29-iki (26-ik) száma következő tartalommal jelent meg:

Az ügyvéd mint meghatalmazott. *Lányi Bertalan* liptó-szent-miklósi ügyvédtől. — Észrevételek az «Általános magánjogi törvénykönyv» tervezetének a «Dologi jogot» tárgyazó részére. Dr. *Haller Károly* kolozsvári egyetemi tanártól. — Jogirodalom: Englische Verfassungsgeschichte, von *Rudolf Gneist*. Dr. *Nagy Ernő* nagyváradi jogakadémiai tanártól. — Törvénykezési Szemle: A budapesti kir. itélőtábla gyakorlatából. I. K. kir. táblai birótól. — Felelet az örök befogadásra vonatkozó nyilt kérdésre. *Simon Endre* lőcsei kir. törvényszéki birótól. — Különfélék.

MELLÉKLET: Curiai határozatok. — A budapesti kir. tábla elvi jelentőségü határozatai. — Kivonat a Budapesti Közlönyből.

A RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA os. kir. szab. biztositó-társulat Triesztben. — E társulat közgyülése Daninos Sándor lovag vezérigazgató elnöklete alatt junius 21-én tartatott meg Triesztben. Ez alkalommal tárgyalás alá vétettek a zárszámadások és az 1882. évi müveletekről szóló igazgatósági jelentés, miről a következő rövid vázlatot nyujtjuk.

I. Életbiztositások.

Az 1882. évi deczember 31-én érvényben volt biztositások összege, a viszontbiztositások levonása után:

5.812,739 frt tőke és 51,389 frt járadék a tulélési, továbbá 18.777,348 frt tőke és 11,759 frt járadék az elhalálozási biztositásoknál.

A nyereménydij bevétele 1882-ben 1.101,367 frtra ment, ugyanezen osztály tartalék-tőkéjének járuléka pedig 266,297 frtot tesz ki.

A tulélési és esedékessé vált járadékbiztositásokért 194,470 frt haláleset és a határidőt elért vegyes biztositásokért, a viszonbiztositások levonása után pedig kifizettetett 424,662 frt. Azonkivül a deczember 31-én függőben volt haláleset és tulélési biztositásokra még 77,580 frt tartatott vissza.

Nyeremény-részességgel kötött biztositásokból a nyeremény 33,575 frt, melynek fele visszatartatik a végből, hogy annak kamatai az erre jogositottak között a triennium végével kiosztassanak.

A folyó biztositások nyereménydij-tartaléka 5.412,811 frtban állapittatott meg s a mult évihez képest 316,346 frt növekedést mutat.

A biztositottak jutalékának levonása után 39,608 frt 20 krt tevő nyereményösszeg áll elő, mely az általános zárszámadásba átt tetett.

II. Elemi kár elleni biztositások.

a) Tüzbiztositások. A nyereménydij-bevételek 5.052,785 frtra mennek és a tavalyihoz képest 579,430 frttal emelkedtek. Több évi biztositások nyereménytárczája deczember végén 15.449,809 frtra megy és a tavalyihoz képest 2.243,113 forinttal szaporodott. Tüzkárokért 3.164,463 frt fizettetett ki, mely összegből a viszontbiztositókra 1.431,820 frt esik, azonkivül függő károkra tartalékba helyeztetett 168,140 frt. Viszontbiztositásokra 2.366,466 frt adatott ki. A készpénznyeremény-tartalék 85,152 frttal, 1.356,592 frtra emelkedett;

b) szállitmánybiztositások. A bevett nyeremények 182,784 frtra, a viszonbiztositások 73,119 frtra, a fizetett károk — a viszonbiztositások levonásával 55,334 forintra mennek, függő károkra pedig 13,800 frt tartatott vissza;

c) jégkárbiztositások. A nyereménybevétel 2.016,087 frtra ment, viszontbiztositásokra 930,702 frt kellett és a károk — a viszontbiztositások levonásával — 847,176 frtba kerültek.

A Riunione által, fennállása óta az összes osztályokban teljesitett kártalanitások kerek 109 millió frtra rugnak.

A nyeremény, mely különböző jutalomdij és kártartalékok kifizetése után maradt, 179,761 frt 10 kr., az egyenleg áttételével és a nyeremény-tartalékalap kamataival pedig 209,636 frt 95 krra megy, melyből 20%-nak a nyeremény-tartalékalapba való átutalása, továbbá az igazgatóknak és felügyelőknek kifizetett jutalék, úgyszintén a társulati hivatalnokok takarék- és segélypénztára részére megállapitott összeg levonása után 136,833 frt 71 kr. marad rendelekezésre, illetőleg osztalékokra.

A tartalékok, melyek a mult évihez képest 434,150 frt 77 krral emelkedtek, most összesen 7.860,082 frt 79 krt tesz-

nek és következő tételekből állanak: az életbiztositások dijtartaléka: 5.412,811 frt 55 kr., — a tüzkárbiztositások dijtartaléka: 1,356,592 frt, — a szállitmány-biztositások dijtartaléka 17,300 frt. — A jégkárbiztositások tartaléka 250,000 frt. Tartalék árfolyamingadozásokra 161,500 frt Nyereménytartalékalap 511,879 frt 24 kr.. — Az életbiztositási osztály különös nyeremény-tartaléka: 150,000 frt.

A társulat hivatalnokai takarék- és segélypénztárának vagyona tehát 196,981 frt 19 kr.

A közgyülés elfogadja a beterjesztett zárszámadásokat s az igazgatóság előterjesztése folytán részvényenként 40 frt osztalékot határoz kiosztatni, melyek julius 2-ikától kezdve kifizettetnek.

Ezután következtek a napirenden levő választások, melyeknél Landauer Gusztáv ur igazgatósági, dr. Morpurgo Emil lovag ur pedig felügyelő bizottsági tagnak ujból megválasztattak.

Végül az alapszabályok 24. szakaszának megváltoztatása határoztatott el, mely szerint jövőben (három helyett) két aláirás is elegendő lesz a czégjegyzésre

HALÁLOZÁSOK.

Ragályi Gyula, Gömörmegye egyik nagybirtokosa, több országgyülésen képviselő, meghalt Marienbadban, hová üdülni ment, s hol az erőteljes férfiu életének szélhüdés vetett véget, alig 50 éves korában. Holttestét a családi sirboltba, Ragályba szállitották. Ragályi mint képviselő a balközépnek volt hive, s a fuzió után is követte Tisza Kálmánt.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: Wlassics Antal, a kanizsai kir. törvényszék nyug. elnöke, dr. Wlassics Gyula budapesti alügyész és jogi szakiró édes atyja, az igazságszolgáltatásban sok érdemet szerzett férfiu, 68 éves korában, Nagy-Kanizsán. — Báró Fillenbaum Ferencz, a sátoralja-ujhelyi törvényszék elnöke, egy időben országgyülési képviselő, 52 éves korában s holttestét Nagy-Szebenbe szállitották. — Sándor Károly, szügyi birtokos, a negyvenes években Turóczmegye főjegyzője, 75 éves korában, Balassa Gyarmaton. — Pápay Miklós, nyug. törvényszéki biró, Veszprémben. — Pap Emil, központi állampénztári tiszt, a budapesti önkéntes tüzoltó-egylet pénztárnoka és az orsz. tüzoltó-szövetkezet titkára, 33 éves korában, Budapesten; ugyanitt Sz. Nagy Zsigmond, postatiszt, 32 éves korában. — Kovács Imre, földbirtokos, 77 éves korában, Kaposvártt. — Tóbi Boros János, ügyvéd, 70 éves korában, Szalontán. — Brunner Ede, a debreczeni társaskörök egyik kedvelt férfia, 55 éves korában. — Barcza Lajos, 77 éves korában, Puszta-Kovácsiban. — Eger Lajos, csokaji körjegyző, Nagy-Váradon. — Dr. Popper Ármin, jeles orvos, Győrben. — Rochel Antal, Rochel János 20 éves fia, Aradon. — Légrády Gyula, Légrády Tivadar nyomdatulajdonos hét éves fiacskája, ki egy szerencsétlenség következtében a Dunába esett kisebb testvérével együtt, s édes anyja csak az egyiket ragadhatta ki élve a halál karjai közül, a másiknak már csak holttestét. — Burián Endre, 1848—49-iki honvédszázados, az állami számvevőszéknek volt számvizsgálója, 64 éves korában, Budapesten. — Gencsy Zsigmond, biharmegyei földbirtokos. — Czikó János, kincstári alügyész, a szabadságharczban huszárhadnagy, 56 éves korában, Máramaros-Szigeten.

Özv. Simontsits Lászlóné szül. Miskey Emma, a fővárosi társaskörökben tisztelve ismert hölgy, 54 éves korában, s holttestét Tinnyére szállitották. — Siági Bálintné szül. Rosta Sarolta, Dorozsma szolgabirájának fiatal neje, 21 éves korában. — Ifjabb dr. Horváth Árpádné szül. O'Egan Mary, 23 éves korában, Budapesten; ugyanitt Kiss Gáborné szül. Simon Marczella, alig 20 éves korában; özv. Oestreicher Karolina, nagyszámu család matronája, 79 éves korában. — Péchujfalusi Péchy Sándorné szül. Nagy Borbála, 75 éves korában, Nagy-Károlyban. — Özv. Timschid Mártonné szül. Bodoróczky Erzsébet, 71 éves korában, Kassán; ugyanott Grün Teréz, *százöt éves korában*, ki még halála előtt kevéssel rendesen végezte házi teendőit, s hét gyermek, 42 unoka, 49 dédunoka és egy ükunoka maradt utána. — Özv. Heisz Jánosné szül. Lentz Juliánna, 85 éves korában, Székesfehérvártt. — Lakatos Andrásné szül. Karlovszky Róza, 57 éves korában, Rozsnyón. — Özv. Berzsenyi Pálné, 74 éves korában, Magasiban. — Özv. Derzsy Józsefné szül. Gobádi Vilma, 68 éves korában, Gyöngyösön. — Kövér Györgyné szül. Mautz Ida, 24 éves korában, Kecskeméten; ugyanott Mangold Henrikné szül. Teodosi Alexandra, 62 éves. — Forster Gizella, Forster Béla honvédőrnagy 17 éves leánya, Körmenden. — Fogarassy Vazulné, szül. Házy Margit, a krassó-szörénymegyei Szákudon. — Özv. Polláк Hermanné, 76 éves és Friedmann, Sámuelné, tekintélyes polgár neje, Nagy-Váradon. — Roykó Sándorné szül. Jászay Paula, Jászay Antal országgyülési képviselő leánya, 37 éves korában, Munkácson. — Özv. Merza Mártonné szül. Szongott Mária, 53 éves korában, Kolozsvártt.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Varró leány. Elég csinosan van irva, jól verselve, stb., de semmi uj benne, oly közönséges, százszor (s mennyivel jobban is!) elmondott, megirt dolgok, érzelmek, kedély-állapotok!

Szép Sára (románcz). A férj ölte-e meg a szeretőt? miért s hogyan? Összekaptak? vagy a felesé-génél találta? semmi sem vehető ki az egész történetből. De annyiszor feldolgozott helyzeten alapul különben is, hogy ha világosabb s jobban volna is kidolgozva, sem érne semmit.

Amarand. Mintha százszor, ezerszer olvastuk volna — ugy cseng a fülünkbe; csinos, de kopott dolgok ezek is.

A velenczei epigrammokból. Persze hogy beválnak; ámbár aggályunk van, nem veszitenek-e sokat a formával. Pl. a 100. mennyivel szebb (magyarul is) a distichonos formában (Sz. K.-nál)! — Hanem ezzel a hárommal mit kezdjünk? Többől kellene nehányat válogatni a közlésre.

A kard és korona. Az ismeretes és sokszor kidolgozott történetnek oly száraz és ügyetlen előadása (annyira, hogy még azzal sincs tisztában Endrének született-e fia vagy Bélának), a milyennel még nem találkoztunk. Kritikán alul áll biz ez.

Dalok egy lánykának. Cziklusnak jól van gondolva; de a kivitelben csak egy pár szám sikerült, azok is csak igen viszonylagosan. Igy közlésre el nem fogadhatjuk.

Patroklus halála. A forditás eléggé szabatos; de a verselés nagyon szintelen, lapos; Homér fordulatos nyelvet, zengzetes, magyaros, erőteljes alexandrineket kiván, nem ilyen iskolás gyakorlatokat; mester kell ahhoz.

D. D. Egyik (a Ligetben) elég csinos, hangulatos költemény, melyet csak egy pár gyöngébb kifejezés zavar. A másik már az érzés és kifejezés erőltetettségében szenved. Jobb lesz most egyiket sem adni közre; várni még a tehetség fejlődését.

Nem közölhetők. Szécsi Dénes (szellem s eszme nélküli száraz elbeszélés). — Szivemhez. — Babuskához.

SAKKJÁTÉK.

1229-ik számu feladvány. Gold Samutól.*

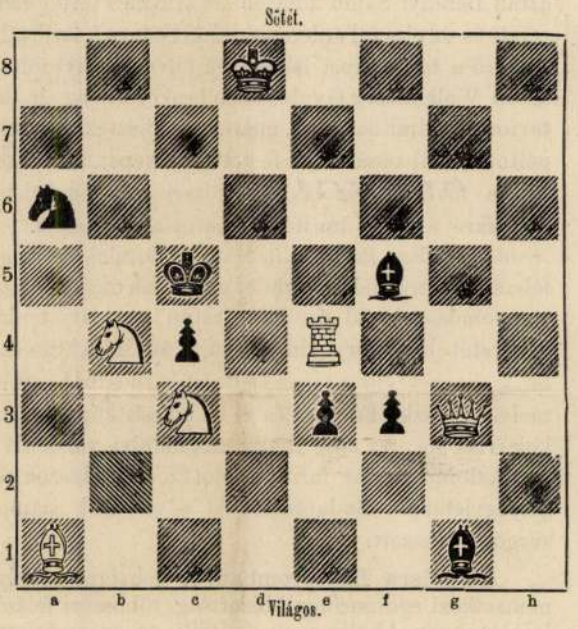

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

Az 1224. sz. feladvány megfejtése.

A nagyszombati remetétől.

Megfejtés.

Világos.	Sötét.
1. Fd1—a4	Kd5— e6 (a)
2. Vf4—c7	t. sz.
3. V v. F matt.	
a.	
1.	c6—c5 (b)
2. Vf4—d2 †	t. sz.
3. V, F, H matt.	
b.	
1.	a6—a5
2. Vf4—e5 †	t. sz.
4. Vc5—d4 matt.	

Helyesen fejtették meg: *Veszprémben* Fülöp József. *Nagy-Dobronyban* Németh Péter. *Budapesten* K. J. és F. H., Andorfi Sándor. *A sárospataki* ifjusági sakkkör. *A veszprémi* iparos olvasó-kör. *A pesti sakk-kör.*

Hibaigazitás: Az 1228 sz. Bláthy-féle feladványban e4-en világos helyett sötét futár áll.

* Dr. Gold Samu feladványkönyvéből, mely legközelebb a sajtó alul kikerült. Megrendelhető szerzőnél (Bécs, V). Ára 3 frt 50 kr. Tartalmaz: 60 kétlépéses, 100 háromlépése s és 40 négylépéses feladványt.

A nemzetközi sakkverseny, mely Londonban hét heten keresrtül tartott, jun. 23-án este véget ért. Az utolsó játszmát *Englisch* és *Rosenthal* játszották és a 23-ik huzással az előbbi győzött. A dijak odaitélése a következő sorrendben történt: Az első dijat 300 font sterling értékben *Zuckertort* nyerte 22 győzelemmel, a másodikat, 175 font eterlinget, *Schleinicz* 19 győzelemmel, a harmadikat, 150 font sterlinget, *Blakburne* 16½ győzelemmel, a negyediket, 125 font sterlinget, *Csigorin* 16 győzelemmel, az ötödik, hatodik és hetedik dijon, mely összesen 225 font sterlinget tett, *Makenzie*, *Mason* és *Mortimer*, kik 15½ győzelmet arattak, osztották meg egyenlően. *Rosenthal* kapta a *Wolisch* báró által kitüzött 25 font sterling külön dijat.

HETI NAPTÁR. Junius hó.

Nap		Katholikus és protestans	Görög-Orosz	Izraelita
1	V	G 7 Theodorik	G 6 Tibold	19 B 2 Jud. ap.	26 Tóbiás
2	H	Sarlós B. Assz.	Sarlós B. Assz.	20 Method ptr.	27
3	K	Soma, Heliódor	Prokop, Ulrik	21 Julian vt.	28
4	S	Ulrik pk.	Soma, Kornél	22 Özséb vt.	29 Zakarj.
5	C	Vilmos, Domicz.	Demet. Sarolta	23 Agrippina v.	30 Rosch
6	P	Izsaiás prof.	Domicz, Izsajás	24 Sz. Istv. sz.	1 Tha., R.
7	S	Vilpolt, Pulkér.	Vilpolt	25 Febrónia sz.	2 Sab. Kor.

Holdváltozásai: ☽ Első negyed 12-én 9 ó. 5 pk. d. e.

Tartalom.

Szöveg: Sztrecsnó vára. — A sztrecsnói romok. Költemény. *Bartók Lajostól.* — A kulcs. Irta *Herman Ottó.* — Nyiregyháza multjából. — A «Vindobona» s nehány nevezetes légiut. — A bukaresti magyar társulat negyedszázados jubileuma. — A részegeskedés Angliában. — A moszkvai népünnep. — Egyveleg. — A tisza-eszlári pör alakjaiból. — Karczolatok Nyiregyházáról. (Eredeti levél.) — A postabélyegek. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Képek: Sztrecsnó vára. Ligeti Antal festménye. — Nevezetesebb légiutak: 1. A «Zenith» expedicző. 2. Az «Etoil Polaire» 6000 méter magasban. 3. A «Guillaume Tell» hajó kikötése Maison-Alfort-ban. 4. Durouf és neje fölemelkedik Calaisban léghajón. 5. Blanchard léghajója ernyővel (1790). 6. Coxwell hajója a fellegek közt. — A nyiregyházai tárgyalási teremből. Scharf Móricz szembesitése Schwarcz Salamonnal. Ábrányi Lajos eredeti rajza után. — A moszkvai népünnep a Chodinszki-mezőn junius 2-án. — A tisza-eszlári pör alakjaiból: 1. Lichtmann József. 2. Junger Adolf. 3. Lustig Sámuel. 4. Taub Emánuel. 5. Süssmann. 6. Rosenberg Hermann. 7. Lichtmann Mór. 8. Scharf Józsefné. 9. Huri András. 10. Huri Andrásné. 11. Solymosi Zsófi. 12. Bátoriné. 13. Recsky András. 14. Henter Antal várnagy. 15. Barcza Dani, debreczeni csendbiztos.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Hamisitott fekete selyem.

A venni szándékolt kelméből egy mintadarabkát elégetünk, s a netáni hamisitás azonnal napfényre jön. Valódi, tisztán festett selyem rögtön fölkunkorodik, hamar elalszik, s kevés, egészen világosbarna szinü hamut hagy hátra. — Hamisitott selyem (mely könnyen szalonnás lesz és törik) lassan tovább ég, névszerint a «végfonalak» (ha festékanyaggal erősen vannak nehezitve) tovább pislognak, és sötétbarna hamut hagy hátra, mely a valódi selyemmel ellentétben, nem kunkorodik, hanem meghajlik. Ha a valódi selyem hamuját szétnyomjuk, elporlódik, a hamisitotté pedig nem. **Henneberg G.** (kir. udv. szállitó) selyemgyári raktára, Zürichben szivesen küld mindenkinek mintákat valódi selyem kelméiből, és szállit egyes öltönyökre és egész végeket, vámmentesen a házba, vámszámitás nélkül. Egy levél dija a Schweizba 10 kr.

KÖSZVÉNYESEKNEK.

Kwizda Ferencz János, cs. k. udv. szállitó és kerületi gyógyszerész urnak, Korneuburgban.

Ha több évi orvosi gyakorlat után idült csúszbajok számtalan eseteiben, némelykor az alaktalanságig föltagadt csuklókkal, vagy régi ficzamodásoknál egész plasztikai beszivódásokkal, és végül makacs körszéli idegbajokban a törzsbe vagy a végtagokon, **mindig és örökké** az egészen elcsüggedt betegektől minden kérdésre azon, már az orvost is lehangoló választ kapjuk: «**Még minden** egyformán **a régiben van és átalán nem akar** javulni» és ha aztán az ön **köszvényfolyadékának már rövid használata után** gyakran oly **meglepő** gyorsasággal látja eltünni a daganatokat és fájdalmakat: akkor nehéz lenne meghatározni, ki tartozik e váratlan könnyebbülésért nagyobb köszönettel, a beteg-e vagy pedig a kezelő orvos.

Minden idevágó esetben, melyet ama rövid idő óta, hogy az ön **köszvényfolyadékát** alkalmazom, **meglepett** a szembentünő gyors hatás.

Pecsenyéd, 1883. április 30.

Teljes tisztelettel
Mutz Károly, ker. orvos.

A beszerzési forrásokra nézve utalunk a mai számunk 431. oldalán levő «**Kwizda köszvényfolyadékja**» czimü hirdetésre.

Eskór (epilepsia) és **minden idegbetegség levél utján** gyógyittatik dr. Killisch speczialista által, Drezdában (Szászország). — **Ezer meg ezer gyógyitás.** A párisi tudományos társaság aranyérme.

FERENC GAÁL: TAUFE IM DORFE

Csánky Ung Malerei der Gegenwart.
1942-43

Gaál Ferenc

JENŐ ELEKFY: KÜCHENSTILLEBEN

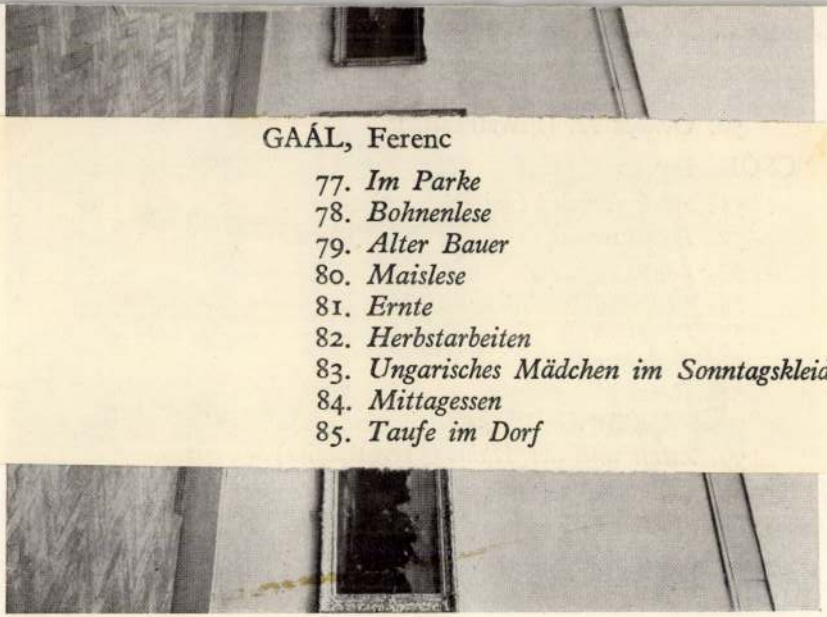

GAÁL, Ferenc

77. *Im Parke*
78. *Bohnenlese*
79. *Alter Bauer*
80. *Maislese*
81. *Ernte*
82. *Herbstarbeiten*
83. *Ungarisches Mädchen im Sonntagskleid*
84. *Mittagessen*
85. *Taufe im Dorf*

Gaál Ferenc

Csáky Ungvár 30. l.

Gaál Ferenc

életrajz

irod

Csókássy 82. l.

szül. Debrecen 1891

Kanizsa.

A középtért a bástyákkal
nek épületei felett a mecsetek
padló vezet a háttér felé. Feli

CANISC

a jobb sarokban: 72.
magyarázó szövegének kezdete: 1
gegen Serinwar.

Szines rm., mér. a

Gyárfás Ferenc

szek Egyesületének, melynek többször volt választmányi- és zsüri tagja. 1923-ban nagysikerű kollektív kiállítása volt az Ernst-múzeumban.

Società degli Artisti e fa parte anche della direzione e della giuria di quest'ultima. Ha ordinato nel 1923 un'esposizione collettiva delle sue opere riscuotendo notevole successo.

83. c.

Gyárfás Ferenc

kőznek, Pesti Naplónak, Magyar Hírlapnak, Esti Kurirnak stb. Több igen előkelő külföldi lapvállalat kínálta meg tényes szerződéssel, így legutóbb 1925-ben berlini tartózkodása alatt, de felbontotta [illegible]

„Borsszem Jankó", „Magyar Figaró", „Estőkös", „Pesti Napló", „Magyar Hírlap", „Esti Kurir" ecc. Molte imprese editrici dello estero gli offersero ottimi contratti pur di averlo a loro collaboratore, e così avvenne anche recentemente, nel 1925, durante un

Gaál

G. 2. *Ferenc*, festő, * Debrecen 1891 szept. 12. A bpesti képzőm. főiskolán és Szolnokon tanult. 1919. a Lipótvárosi Kaszinó díját, az első balatoni kiállításon a Halmos Izor-díjat nyerte. Egy tájképe a Szépművészeti Múzeumban, Őszi napsütés és Falusi utca c. képe a székesfőváros tulajdonában van. 1923. az Ernst Múzeumban gyűjt. kiállítása volt. Naturalista tájképeket és kompozíciókat fest.

E. G. I 360 l

Római edénytöredek V. 185.
— örlőkő V. 185
— tégla V. 185
— tedőcserép V. 186.
— mészhabarcsdarab V. 186.
— üvegdarab V. 186
— ezüstfibula V. 186.
— vassarkantyú V. 186. ???
— vasszeg V. 186.

GAÁL FERENC: ÜLŐ AKT

247

miniszter elejük terjeszt. A határozatot mindig meg kell indokolni és a határozat alapján dönt a kultuszminiszter, hogy az illetőket felterjessze-e a kormányzó elé. A szavazás mindig titkos és kor szerint szavaznak, úgyhogy elsőnek a legfiatalabb szavaz. Ha az ülés nem tanácskozóképes, 15 napon belül új ülést kell tartani és az feltétlenül tanácskozásképes lesz. Amennyiben a miniszter által ajánlottakat a Corvin-lánc és a Corvin-koszorú tulajdonosai nem tartják a kitüntetésre méltóknak, az esetben a miniszter a kitüntetés iránt az államfőhöz nem tehet előterjesztést.

A Corvin-lánc első 12 tulajdonosa a következő kitűnőségekből került ki: *Berzeviczy* Albert, *Dohnányi* Ernő, *Herczeg* Ferenc, *Hubay* Jenő, br. *Korányi* Sándor, *Ravasz* László, gr. *Teleky* Pál, br. *Wlassics* Gyula és *Zala* György. A Corvin-lánccal tüntette még ki a kormányzó gr. *Klebelsberg* Kunó kultuszminisztert a miniszterelnök előterjesztésére. A 60 tagú Corvin-koszorús intézményben a következő festő- és szobrászművészek foglalnak helyet: *Balló* Ede, *Glatz* Oszkár, *Iványi-Grünwald* Béla, *Karlovszky* Bertalan, *Sidló* Ferenc, *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond, *Szentgyörgyi* István, valamint *Hültl* Dezső, *Lechner* Jenő és *Waelder* Gyula műépítészek.

A Corvin-láncon és Corvin-koszorún kívül Corvin-díszjelvényt is alapított a kormányzó, amely kitüntetés kizáróan idegen állampolgároknak szól és számuk 12-nél több nem lehet.

Gaál Ferenc

~~A MÜ~~

A Műcsarnok 1941. évi jubiláris kiállításán Esterházy Pál herceg 1000 pengős díjat nyert Kukoricamorzsolás c. képével-
írod

Magyarország. Esti lap. 1941. márc. 21./Döntött Esterházy Pál herceg a Műcsarnok jubileumi kiállításának díjai felett./

Kiejtsegen Bacsujesa hat velcef
V Mocsarnok 1961. évi tapintatra

Gaál Ferenc

Sírbatétel, olajf.

Műcsarnok, Szent István kiállítás,

Repr.

Magyar Nemzeti Művészet.

1938. 1. 7. l.

Gaál Ferenc

Kukoricatörés c.
képi repr.

Film Színház Irodalom

1939. II. évf. 5 sz. 61 l.

Gaál Ferenc
festő

Leány ünnepélyben c.
képe. repr.-

Dolgozó Magyarság

1944. jún. 16.

Gaál Ferenc

Képzőművészet a filmben. A Mária nővér és a Méltóságos kisasszony című filmek a legfényesebben igazolták, hogy a rendezők milyen keveset értenek a képzőművészethez. Különösen a Mária-nővér-ben domborodik ki ez a felületes hozzá nem értés. Értesülésünk szerint a főszerepet játszó oltárképet Gaál Ferenc festőművész festette, de ugyanakkor a filmben a vele teljesen ellentétes pikturáju Pólya és Fried képek szerepelnek mint ugyan azon festő művei. Milyen egyszerü lett volna ezt a gikszert elkerülni azzal, hogy a filmhez szükséges összes képek megfestésére Gaál Ferencet kérték volna fel. A rendező uraknak gondolniuk kellene arra hogyha márők nem is de a közönség között akadhat olyan aki ért a képekhöz. A Méltóságos kisasszony-nál is elkövették azt a hibát, hogy egy műterem jelenetnél felsorakoztattak egy sereg olyan képet, amelyek már tárlatokon, tehát a közönség előtt szerepeltek. Mennyivel egyszerőbb lenne ilyen esetekben a filmhez külön képeket festtetni, amelyeket ennélfogva a közönség még nem ismerhet. Az ilyen — kicsinek látszó — hibák nem csak a filmet teszik tökéletlenné, de a közönség illusióját is rombolják.

Magyar Nemzeti Művészet

1938. 2. sz. 78. l.

Gaál Ferenc

festő

életrajz

l.

Karczagmagyállam

489,490 h.

Moson

Barátföld, római f
Gálos (Gols), temp
Köpcsény, toronyr
Lébeny, r. k. temp
Magyar-Óvár, vár.
Német-Járfalu, te
Nezsider, római t
régi várkast
Oroszvár, régi vá
Rajka, templomto

Gaál Ferenc

Nyitrai leány
c. képe szép.

Képzőművészet
1933. 16. l.

Gaál Ferenc

Virágcsendélet c. Egé

repr.

Képzőművészet

1929. 18. sz.

Rábcza Hanság
POMOGY
KAPUVÁR
SÖVÉNYHÁZA
GYÖRSZIG
115·0
112·0
Hanság csatorna
Rábcza csatorna
SIÓFOK
ENYING
OZORA
Balaton

Gaál Ferenc

festő

lásd okn

Lex Magy Társ

175 b. l.

B. t.

arch

T. 8684

átjuk a várat és várost, a hová
getről, karfás hajóhid vezet át,
getet számos férfi és nő élénkit.
l át. Felirata
t Preszburg in Ungarn.
ressburku w Uhrach.
ttà di Presburgo nell Ungheria.
k tekintete magyarhonban.

a vk. 23.8:16.5 cm.

05

Gaál Ferenc festőművész, a Szövetség választmányi tagja kapta a Képzőművészek Egyesülete által alapított aranyérmet, melynek ünnepélyes átadása az egyesületi közgyűlésen történt meg, június 20-án.

Képzőművészeti
Közlöny
1939. I. 37. 10. l.

pag. 493.

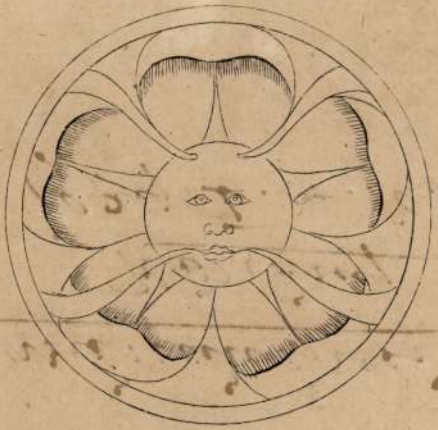

9.

5.

Gadl Ferenc

1907/8 - 1911/12 I.

1913-14, 1917.

18

Ferképzomfoisk vk

84. l.

veti el, hanem technikáját is. Az alapul szolgáló vászon- vagy deszkalapra a legkülönbözőbb használati tárgyakat és azok töredékeit ragasztják és szögezik fel: villamosjegyeket, újságból kivágott részeket, színes papirost, cérnaspulnit, szövetdarabokat, üveglapokat, drótot, teaszűrőt stb. Mindezt aztán ráfestéssel kombinálják, úgyhogy a végeredmény, a régi képzőművészet nyelvén szólva, nem is festmény, hanem színes relief. Így ezek már megadják az átmenetet a dadaista plasztikához, amelynek „kompozíciói" hasonló elven alapulnak, azzal a kiviteli különbséggel, hogy azokban a térbe kiemelkedő tárgyak dominálnak és a színeknek igen kevés szerepük van. A tulajdonképeni dadaista szobrász Hans Arp, aki önkényes szeszéllyel kifaragott fatömbjeit nevezte ki faplasztikának. — A D., amely gyorsan terjedő epidémiaként hódította meg a forradalmi művészi irányokhoz tartozó fiatal művészeket, ma már megszűnt és bekerült a kultúrkuriózumok emléktárába. A dadaista világnézeti és művészeti célokra vonatkozó magyarázatokat legjobban maguk a dadaista vezérek adták meg almanachjukban és egyéb kiadványaikban. — Irodalom: R. *Huelsenbeck*, Dada-Almanach; Erich *Reis* u. a.: En avant dada. die Geschichte des Dadaismus. *Hevesy.*

Gaál Ferenc

Ebéd c. Eépe
repr.
Magyar Ünnep
1944. 6. 22.

Nyíregyházi Miv Heter

1940 máj

Játéktér a lisztben
Cés az Alföldön
- Ulisztó részlet

of

Kultus vásárl. kiáll

1941 (tépen Mar.)

Cijányok

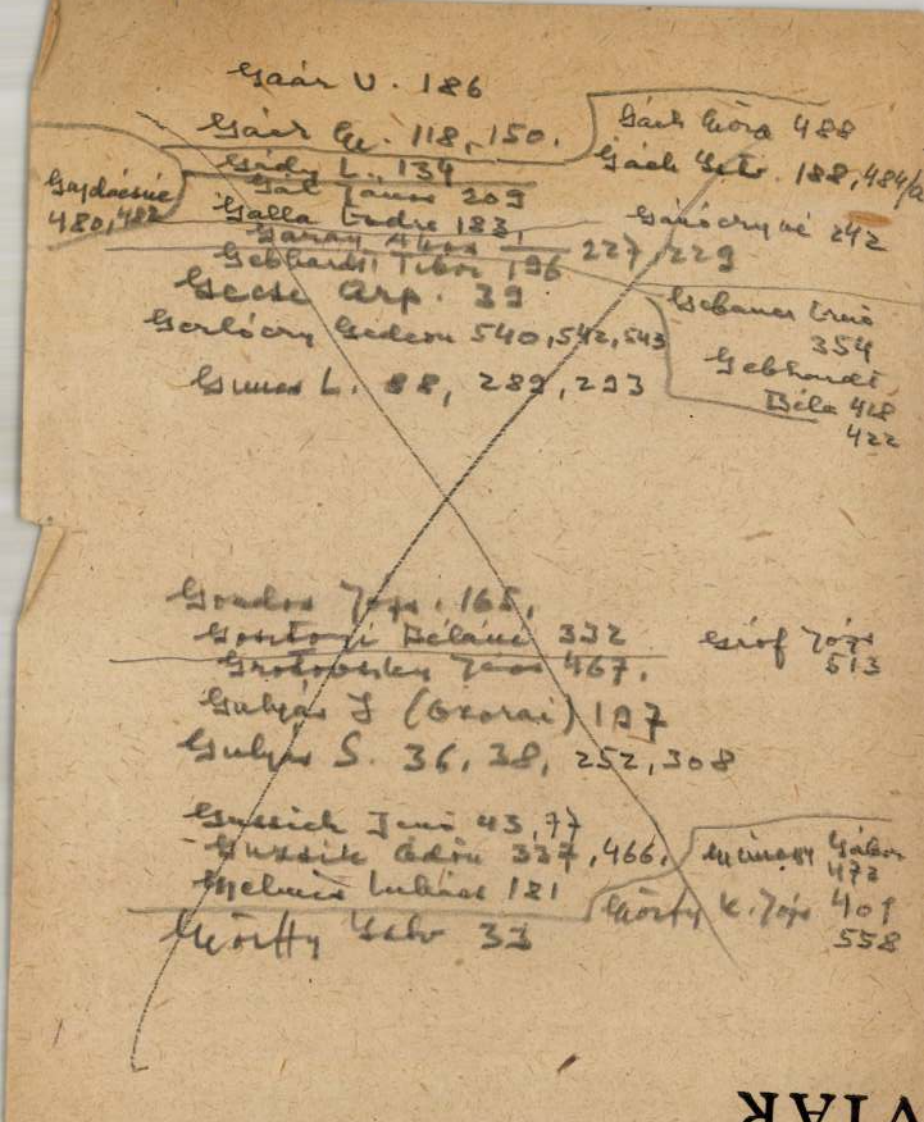

Gaár V. 186

Gáár M. 118, 150.

Gáár Mórz 488

Gáár Gáb. 188, 484/a

Gády L. 134

Gaydácsné 480, 482

Gál János 209

Galla Endre 183

Gánóczyné 242

Garay Ákos 227, 229

Gebhardt Tibor 196

Gecse Arp. 39

Gebauer Ernő 354

Gerlóczy Gedeon 540, 542, 543

Gebhardt Béla 418, 422

Gunes L. 88, 289, 293

Gondos Jós. 165,

Gosztonyi Béláné 332

Gróf Jós 513

Grotovsky János 467.

Gulyás J (Ozorai) 197

Gulyás S. 36, 38, 252, 308

Gussich Jenő 43, 77

Guzsik Ádon 337, 466.

Mimegy Gábor 472

Melmis Lukács 121

Mórfy K. Jós 401, 558

Mórffy Gábor 33

GAÁL FERENC

Kukoricamorzsolók. Olajfestmény.
Városligeti részlet. Olajfestmény.
Családi kör. Olajfestmény.

Művészeti Hotek Ungvár
1941

GAÁL FERENC

Kukoricatörés. Olajfestmény.
Városligeti részlet. Olajfestmény.

Művészeti Hotek Pécs
1941

Graál Ferenc

Kukoricamorzsolók,
olaj.
Városligeti részlet,
olaj.

Művészeti Hotek Komárom

1941

gen, auf ungarische Aussprache de
dem auf Bestellung der Klausenbu
fertigten, mit siebenbürgischen Em
eigentlichem ungarischen Geschma
varat Brozer István csinálta anno
schmiedekunst hatte selbstverständl
Techniken ausgebildet, auch der M
hörigkeit, einige Motive werden hier
Besonders bevorzugten die siebenbü
Geschmack ihrer Auftraggeber ent
im 18. Jahrhundert eine lokale Aba
Email« aus, dessen Umrahmung nic
Metallfäden geschieht. Ein anderes
motive und war zur Blütezeit de
Die Technik des bemalten Emails
schmieden Oberungarns geübt und
verwendet. Kelche, Monstranzen u
Bilder dieses Mal keine Blumenmo
darstellen und eine tiefere Tönung v
Die Farbenskala ist jetzt der d
für die siebenbürgische eine dunkle
bezeichnend war. Zur Zeit des Fürste
~~der Renaissance~~ in der Metallbearbeit
und den Guß, was die Sachsen
mythologischen Figuren und Szenen
in erster Reihe von Nürnberg und
Goldschmiedearbeiten begegnen uns
sie bei der Ausschmückung der Kann
gegliederte Rahmen gefaßte stilisiert

Gaál Ferenc

Ősz a Ligetben. olaj.

Kukoricatörés olaj.

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942. 93. l.

Alkotás 1942 nov

GAÁL FERENC

20. Kukoricatörés, olajf. .... 2500.—

1943 aug.
Az aratók
Étzi táj
Merci virágok
of

1943 okt Étzi táj
aratás

Alkotás Művészház
I. csop. kiáll. 1942
nov

Gaál Ferenc

Szénagyűjtés c.
képe repr.
5, 29, 41, 45

KMTárs. A magyar
művészetet IV. kiáll
1943. máj. 16-30 -

Parkban
Öt a lusztetén
kukorica törésben
szénagyűjtés

BUDAPEST

Nyál Ferenc
festő

Leány ünnepélyben
c. képe repr.

Téli vidéki kiáll. Bp.
1943. dec.

Gaál Ferenc

festő

39 – 50. n.

lásd

Ujvidéki kiáll. Ed.

1943. dec.

Külföldi kiállítások

Amsterdam 1921
Stockholm 1922
Wien 1924
Belgrád 1931
Valencia 1942

miniszteri tanácsos.

GAAL FERENC

Ferenc Gaal: Dorfstrasse im Regen.
Öl auf Leinw., 50x60 cm. - Sign.

Aukción: WIEN, DOROTHEUM
623. Kunstauktion, 1979.
Katalogus 1085.sz., 125.old.
Kép: Taf. 205.

Gaál Ferenc

A „Képzőművészek Kamarája" írthatja csak ki a képhamisítókat és kontár „festőket"

Irta: *Gaál Ferenc,* a „Magyar Képzőművészek Egyesülete" festőszakosztályának elnöke.

Ezer sebből vérzik a magyar képzőművészet s ha meg akarjuk menteni a végpusztulástól — mert ez fenyegeti — haladéktalanúl, még ez évben, fel kell állítani a „Képzőművészek Kamaráját".

Köteteket lehetne írni a magyar képzőművészet életét fenyegető okokról. Most csak egyik legfontosabbat ragadom ki, azt, amely nemcsak a művészeket, hanem a művásárló közönséget is egyformán érinti s ez: a képhamisítók s a hamisítványokat és a kontár munkát árusító lelkiismeretlen ügynökök vészes elszaporodása. Ezeket minden rendelkezésre álló eszközzel ki kell irtani, mert valósággal kirabolják a művészt és a művásárlót egyaránt.

A felállítandó „Képzőművész Kamara" ezt a tisztogató munkát pár hónap alatt elvégezné, még pedig a legegyszerűbb és az egyedül célravezető módon: *a képzőművészeti alkotások hitelesítésével.*

A hitelesítés módjáról 1934-ben — közgyűlésen — nyujtottam be az alábbi javaslatomat:

„Rendeletileg szabályoztassék az élő képzőművészek műalkotásainak eladása és pedig úgy, hogy csak olyan festmény vagy szobor adható el Magyarországon, vagy vihető ki az országból, mely hivatalosan hitelesíttetett és lajstromoztatott."

A hitelesítés technikai megoldása a következőképen történne:

1. Minden eladásra kerülő mű a kamarai hitelesítő szerv által lajstromba vétetne (kartotékolva) s a mű egyik sarkára fémszálas zsinóron futó számmal ellátott ólompecsét kerülne.

Magyar Nemzet Művészet 1938. I. 22. 4. l.

folytatását l. a komplett példányban

4

mus.

anyagának virtuóza. Igen szép helyet kapott *Ohmann* Béla oltárja, érdekes munka, csak kár, hogy germán. *Kóbor* Elek Liszt Ference nem az, amit tőle vártunk, kis plasztikáját jobban szeretjük, a kiállítás egyik igen szép műve *Lux* Elek Matyó Madonnája. Igen szép *Halmágyi* István reliefje, látszik, hogy munkájának él, keres, kutat, tőle még sokat remélünk. *Hiesz* Géza kis plasztikái nagyon szépek, főleg bronz kakasa. Jobb helyet érdemelt volna *Homokay* József Szent Istvánja és Eucharisztiája. Mindkét műve gyönyörűen megkomponált mesteri munka. Értékes alkotásokkal szerepel még *Antal* Károly, *Vastagh* Éva, *Domján* Ilus, *Damkó*, *Boda* Gábor, *Szabó* Iván, *Csorba* Géza, *Vargha* Oszkár és végül finom és szép „Boldog Margit"-jával *Bory* Jenő.

Szobrászaink, ismétlem, nem sok művel szerepelnek, de amit hoztak, az dicséretes. Kár, hogy erről a kiállításról egy „csoport" távol tartotta magát.

Karl Ferenc József.

Nemz. képen

1933 ápr (Mnés)
Vándor cigányok
Heverő akt

1934 ápr-jun (ho)
cigányoperebek
Aratás

1944 jun (ho)
levétel a +ről
leány ünneplében
Aratás

háromság-tér 5.).

Fizetési

1943 NOV. 7.

az 194__ év .....

4	5	6	7	8

L e

O. T. B. A. járulék		rokkant-ellátási adó		öregségi és rokkantsági járulék		külön adó		kereseti adó	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
13	50								
9	70								
3	70								

Gaál Ferenc

1923. trepl. Koll. Eiáll. az

Eonstnél.

Aratók
Alkony
Cséplés
Téli tág
Krúplihedés
Kéri cséplés
Női akt
Bíri tág
Pesti utca
Nyári nap
Pihenő aratók
Pest
Balaton
Várlat I-II
Pesti utca
Tűrös előtt
Budai utca
Félakt
Körönd
Fürdő után

Falu vége
Haratérő kapás
Kikötő
Rabholga vásár
Falu
Játék terem
Jairus lánya
Oktogon

Város látképe.

1699 Aert van der Neer.

Gaál Ferenc

Magyar Studio
1920 dec – 1921 jan – Kiáh.
Vihar előtt, olaj.
Dolgozó asszony, olaj.

1875. Lotz Károly:

a) A jog és ál

Az államtudományokat
bal kezével trónusának karp
és gondolatokba mélyedten
képviselő mezteleu itju egyik k
kal a mérleget mutatja.
leeresztett kontyba tűzte, re
ken kendőt vetett átvetve.
akasztottat ~~viseli~~ és testével j

Szénrajz, méretei 190
A m. tud. Akadem

Az 1898. XI. 14-diki
leirat alapján vétetett (
22-én (18/99), az elszámol
(111/900).

Jegyzékbe foglaltatott
Szerz. Napló sz. 701

Awiwa mův. tralou

1922 okt. I. csop. kiáll

Városligeti részlet
Téli utca
Félakt
Margitszigeti játékter
Fekvő akt
Nürnbergi részlet

1922 dec

a Ráday u. télen
Erzsébet tér
Balatoni pisc

---

romság-tér 5.)

Fizetési

1943 SZEP. 3

az 194... év .....

4		5		6		7		8	

L e

O. T. B. A. járulék		rokkant-ellátási adó		öregségi és rokkantsági járulék		külön adó		kereseti adó	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
13	50								
9	70								
3	70								

M. képes Tges

1922 dec (árv Csern)

Krüpli sinet
Haraterök
Játék téren
Balat. parti piac
Fotelsig piac Velencében
Chioggiai részlet

of

M. kir. Központi Illetményhivatal, Budapest (I., Vár, Szent

1	2		3	
Az alkalmazottnak törzsszáma és neve	Összes járandóság		nyugdíj-járulék	
	P	f	P	f
1746/b Vk. Magyar Nemzeti Muzeum Csekkszámla sz. 112753 Műemlékek orsz. bizottsága. Budapest. IX. Rákos u. 1.				
Vk. 2279. Dr. Szentiványi Gyula	968,	46	10,	05
Vk. 13444. Dr. Lux Kálmán	786,	22	8,	25
Vk. 1243. Saláth Ferenc	298.	73	2.	11

Balatoni Tár

1922 jan.-feb. (N. hal)

Mosóriok a Balat-partján
Balatoni alkonat
Tekenek a Balat-ban
Gőzi pára a Balat-on

of

Vunyuaz mastatat
A mienkézek jegyz
továbbtöltöm.

Gaál Ferenc

1924. nov. balatoni

kiáll. Nemzeti szalonban

Fonyódi halászok, olaj.
Fonyódi halásztelep, olaj.
Somogyi aratók, olaj.
Balatonparti vásár, olaj.

Gyulafehérvár Kollégium III. 184

Gaál Ferenc

Mosónők a Balatonban, olaj.

Nemzeti Szalon

IV. Balatoni kiáll. 1930. szept.

áromság-tér 5.).

Fizetési

az 194 év 1943 AUG. 3

4	5	6	7	8
				L e

O. T. B. A. járulék		rokkant-ellátási adó		öregségi és rokkantsági járulék		külön adó		kereseti adó	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
13	50	/							
/ 9	70	/							
3	70								

Gaál Ferenc

4 olajf.

Nemzeti halom. Munkácsy
Cek VIII. repr. kiáll. kat.
1935. márc. 30 – ápr. 14.

Munkácsy Cék

(1)

1928 nov (N. Szal)
Bárkák
Sírba tétel
Cesi napsütés
Bárkák a kikötőben

1929 okt (Ernst
Falusi konyha
Parasztok
Napsütéses falusi udvar

1930 okt (Szeged)
Falusi vasárnap
Haratérők
Baromfi udvar
} of

1930 nov. (Ernst)
Kukoricatörés
Városligeti részlet
Félakt
Falu

1933 márc (Ernst)
Virágcsendélet
Alkony a Szamosson
Csjányok
Városliget

jegyzék

hó 1.-én kifizetendő illetményekről.

9		10		11		12		13	
v o n á s o k									
fizetési előleg		pénzintézeti központi kölcsön		letiltások		had-felszerelési adó		állami nyeremény-kölcsön	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f

Munkácsy Cék (2)

1934 máj (Trust
Kendertilolás
Ebédelő aratók
Falusi udvar

1935 März-ápr (N. tal)
4 of

1936 máj-jun (N. tal)
Anikó
Velencei részlet
cigányok
Városligeti részlet
Virágok
of

---

háromság-tér 5.)

Fizetési

az 194... év

4	5	6	7	8

Le

O. T. B. A. járulék		rokkant-ellátási adó		öregségi és rokkantsági járulék		külön adó		kereseti adó	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
13	50								
9	70								

Gaál Ferenc
Sirbatétel

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov. 22 1.

esedékes 13.05 pengő tartozását és ennek

%

kamatait 3.- pengő intődijjal együtt irodámban

2 nap alatt megfizetni sziveskedjék; ellenesetben

kénytelen volnék Ön ellen a peres eljárást haladék-

talanul meginditani.

Tisztelettel

dr Gedő Béla

Gaál Ferenc II.

festő

szül. Kolozsvár, atyja pincér volt. 17-18 éves korágyalog Rómába ment, ahol a római Magyar akadémiaban mint pincér tevékenykedett közben, elvégezte a római képzőművészeti akadémiát. Itt többéng tanult s királyi ösztöndíjat is nyert. Ekkor Párisba ment, s jelenleg is ott fl. Figuralis képeket fest.

Müteremsarok (önarckép) c. képe 1948-ban a párizsi tavaszi szalonban szerepelt.

Repr.

Arts (Páris) 1948. ápr. 23.

Gerevich Tibor szíves közlése

Gaál Ferenc

Őszi napsütés

Munkácsy-Céh I. kiállitás. Nemz. Szal. 1928. nov. 23 l.

MDK

Gaál Ferenc

Betlehemben, o.

Falusi utca, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

MDK

Gaál Ferenc

Balatoni alkonyat, o.

Krumpliszedés, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

E.Gaál Ferenc

NDK

Kiutasitottak, o.

BGv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

Gaál Ferenc

MDK

Cigányok a putri előtt,repr.

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

A Margitsziget ősszel, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Gaál Ferenc

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1935.III.24.

Gaál Ferenc

"Mosónők a Balatonban" c. műve a Balatoni műtár
laton a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

Gaál Ferenc

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1930. III. 19.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai lyság 1930. III. 15.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MH 1930. III. 15.

Gaál Ferenc

Magyar Országos Képzőművészeti Társulat téli kiállításain szerepelt

EK-929. XII.22.

Gaál Ferenc

Műcsarnok téli kiállításain táj-
képe szerepelt.

8 ó u. 929. XII. 22.

Gaál Ferenc

festőművész

Munkácsy-féle kiállításon - Ernst Múzeumban - képével szerepel. Igen szép virágcsendélete: „Cigánymák" c. műve.

Pesti Hirlap
1933.III.19.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Múcsarnok Tavaszi Tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Gaál Ferenc

Művével szerepel a Munkácsy Céh Ernst-Múzeumban rendezett kiállításán.

Ujság, 924. v. 13.
V. Ú. 934. v. 13.

Gaál Ferenc

Szerepel a műszaznak tél:
Tárlatán

Est 1938 II. 6

Gaál Ferenc

festőművész

Téli Kiállitás - Mücsarnokban - képével szere el.
Hazatérő

AZ EST
1935.XI.17.

Gaál Ferenc

Független Művészek Társaságának klubhelyiségében rendezett kiállitá-son szerepelt.

Gaál Ferenc merőben más egyéniség: sötét, mély tónusba ágyazza bele figuráit és a szokványos drámaiasság helyett festői lirát hoz. Legjobb alkotásai közé tartozik a *Jézus temetése*, *Vitorlások az Adrián*, *Kártyázók*. A kiállitás délelőtt 10-től este 10-ig van nyitva. Belépődij nincs.

M.930.III.19.

Gaál Ferenc

N.U. 930. III. 15.

— **A Független Müvészek Társaságának kiállitása.** A Független Művészek Társasága tagjai müveiből sorozatosan kollekitv kiállitásoat rendez. A kiállitást *Gaál* Ferenc és *Viski* János festőművészek képeinek kiállitásával kezdik meg. A Független Művészek Társaságána kiállitási helyisége (Erzsébet-körut 41. I. emelet alatt van).

NU. 930. III. 15.

Gaál Ferenc MDK

Félakt, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Nyitrai leány, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Városligeti részlet

Műcsarnok 1931/32 téli kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Olaszországi utca, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Városligeti részlet, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Ősz a Városligetben, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

San Remo, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Virágok, pasztell

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

MDK

Gaál Ferenc

Buzahordás, of.

Téli Kiállitás. Műcs. 1955. nov. 21.1.

Kék
Hegyes Imre kerékgyártó

MDK

Gaál Ferenc

Utcarészlet, of.

Zöldruhás nő, of.

Andrássy-ut télen, of.

N. Szal. Téli Tárl. 1920. dec.
8.1.

Dear Person

Treasurer, or.

Building No, or.

Address-at town, or.

MDK

Gaál Ferenc

Őszi hangulat az Andrássy-uton, of.

Ligeti részlet, of.

Csutka kazlak, of.

N. Szal. Téli Tárl. 1920. dec.
8.l.

MDK

Ga ál Ferenc

Anikó leányom

Tavaszi tárlat. 1940 ápr.-máj. 5.l.

Mücs.

MDK

Gaál Ferenc

Cigányasszony.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 21.l.
Mücs.

Cest Perdu

Digéraserson.

MDK

Gaál Ferenc

Unneplőben

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 6.l.
Mücs.

Gaál Ferenc, festö

77. Mosónök a Balatonban. Olf.

Nemzeti Szalon. -A Balatoni Táre. IV. kiáll. Kat. Bp. 1930. szept.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Cigányok.

OZ.: A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiáll. az O.M.Sz.Muz.-ban.
Szépmüvészet. 1941. 2o6.l.

8. n.

M.D.K.

Gaál Ferenc

73. Gyerekek a ligetben.
75. Játszótér
86. Anikó leányom. Mgt.
88. Falusi gyerekek.

"A gyermek a müvészetben" Kiáll. tárgymutatója 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társ. Bp. 11. l.

MDK

Gaál Ferenc

Vándercigányok, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mics.
17.1.

Gail Borden

Vandercook, or.

Tell Reality, 1935. Nov.-Dec. Mica.

17.1.

MDK

Gaál Ferenc

"Hazatérők", of.

Téli kiállitás. Mücs. 1935. nov. 20.l.

MDK

Gaál Ferenc

Matyóleány, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov. 2o.l.

Gaal Ferenc

Nyíregyháza, 01.

MDK

Gaál Ferenc festő

Kolozsvár. Erdélyi zene-és szinm.kiáll. 1941.

4o.l.

MDK

Gaál Ferenc

Amsterdami részlet, of.

Angol-magyar kiáll. Mücs. 1926. máj. 10. 1.

MDK

Gaál Ferenc

A Boulevard de St. Denis, of.

Angol-magyar9kiáll. Műcs. 1926. máj.

MDK

Gaál Ferenc

Nagymosás a Balatonban.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 8. l.

MDK

Gaál Ferenc

Ebédelő aratók

Kutásra kiáll. 1941. dec. hücs. 6. l.

MDK

Gaál Ferenc

Aratás

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 6. l.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Öszi napsugár. 0/
Nyitrai leány. "
Siesta. "
Krisztus levétele a keresztröl. "

MMKT-Mücs. Tavaszi kiáll.és Gyüjt.kiáll. 1925 máj.-jun.
Kat. 18.1. ,19.1.

MDK

Gaál Ferenc

Akt tükör előtt. of.

Vihar a Balatonon, of.

Vidéki piac, of.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 11-12. l.

MDA

Gaál Ferenc

Mosónők, of.

Falusi utca, of.

Fürdő gyerekek, of.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 11-12. l.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Vándorcigányok.
Heverö akt.

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.28. Kép,tm. 18.1.

MDK

Gaál Ferenc,festö

Kendertilolás.

Az Ernst-Muz.kiállitásai.CXLVII. -Munkácsy-céh VI. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1934. május Kat. 8.1.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Ebédelö aratók.

Az Ernst-Mus. kiállitásai.CXLVII. Munkácsy-Uéh VI. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1934 május. Kat. 9.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Falusi udvar.

Az Ernst-Muz.kiállitásai. CXLVII. Munkácsy-Céh.VI. sors.egybekötött repr. kiáll. Bp.1931 május. Kat.lo.l.

MDK

Gaál Ferenc

Anikó, of.

Horthy jub.kiáll. Mücs. 1939. dec.

5. 1.

MDK

Gaál Ferenc

Őszi munka, of.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec. 21. 1.

MDK

Gaál Ferenc

Kukoricafosztás, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr. lo. l.

M.D.K.

Gaál Ferenc /1891-

240.Balatoni alkonyat. Olajf. 35x40 karton.
241.Krumpliszedés. Olajf.60x50 vászon.
242.Betlehemben. Olajf. 60x50.5 vászon.
243.Falusi utca. Olajf. 48x31 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 17. l.

MDK

Gaál Ferenc, festö

193. Cigánygyerekek. Olf.

194. Aratás. "

Bp.Műcs.-(MKT. Nemz. Képtudv.Kiáll. 1934.ápr.29.-jun.
Kat. 11.old. 17.

Gaál Ferenc,. festő MDK

29. Kukoricatöréskor. Olf.

34. Kukoricamorzsolás. "

37. Ünneplőben. " 6.1.

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőműv. Kiáll. 1942. jun.6.-22.

Kat. 5.,6.1.

MDK

Gaál Ferenc

Városligeti részlet, of.

Téli kiállitás. Mücs. 1935. nov. 25.1.

MDA

Gadi Reteno

Vérosligeti reanlet, of.

Teli aiaiiiteb. Mico. 1935. nov. 25.I.

MDK

Gaál Ferenc

Aratás, of.

Nagy. Művészetért kiáll. r. Műcs. 1940. febr.

12. l.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Játéktér a ligetben.	Of.
Ösz az alföldön.	"
Városligeti részlet.	Vizfestm.

Nyiregyházi Műv.Hetek. 1910.máj.4.-től jun.3.-ig.
Képzőmüv. Kiáll. tárgyjegyz. 6.1.

MDK

Gaál Ferenc, festő
egyik vezető írtához az 1931.-i
tárlatnak.

(gy.) Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete.
Képző művészet. 1931. 43-44. s. 186. l.

MDK

MDK

Gaál Ferenc

A képzőművészek és a N.Stadion. Esti Kurir, 1937. nov. 28.

MDK

Gaál Ferenc, festő

A velencei kiáll. megnyitása. Szépmüv. 1942.

183 l.

MDK

Gaál Ferenc

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 26 l.

MDK

Gaál Ferenc

Rio d'Angelo Velencében, of.

A Rio di Pieta " "

Chioggiai részlet, " "

N.Szal. őszi kiáll. 1921. szept. 8 l.

MDK

Gaál Ferenc

A Rio Bonvechiáti Velencében, of.

" " di Greci " "

N.Szal. őszi kiáll. 1921. szept. 8 l.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Öszi munka.
Kukoricafosztás.
Virágok. } 11.1.
Margitszigeti részlet.
Anikó. 13.1.

KMTárs. Téli tárl. 1938. febr.-márc. Gyüjt.Kiáll. Mücsarnok.
Kat. 6.1.,11.,13.
old.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Cigánycsalád.
Cigányok.
Virágok.

OMKT-Mücsarnok. IV.Nemzeti Kézömüv. Kiáll.
Bp. 1937. ápr.29.-jun.2o. K a t. 15.l.

MDK

Gaál Ferenc

Vándorcigányok

Heverő akt

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.
18 l.

Ex Libris
Carl Ferenc
Vándorcélgárok
Bevezető
Kiadó
Kiadás. Kiadóhely. Kiadó. Kiadás. 1913. Kiadás.
18 L.

MDK

Gaál Ferenc

Kukoricamorzsolás c. festményéért

Esterházy Pál hg. 1000 pengős díja

Szépmívészet, 1941. 108 l.

Gaál Ferenc

Bárkák

Munkácsy-Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban
Budapest, 1928., katalogusa 18 lap

Gaál Ferenc

Sirbatétel

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928. Katalogusa 22 lap

Gaál Ferenc

Őszi napsütés

Bárkák a kikötőben

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928.katalogusa 23 lap

MDK

Gaál Ferenc

Siesta, of.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
12 l.

NDK

Gaál Ferenc

Vajda-Hunyad, of.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc. 19 l.

MDK

Gaál Ferenc

Téli napsütés, of.

Ünneplőben, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

2o l.

MDK

Gaál Ferenc

Parasztleány, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
2o l.

MDK

Gaál Ferenc

Cigányok

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Mus. 138. kiáll.
1933. márc. 8 l.

MDK

Gaál Ferenc

Városliget

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.
1933. márc.

9 l.

MDK

Gaál Ferenc

Balaton

KMTárs 1938. őszi kiáll. 28 l.

MDK

Gaál Ferenc, festő.

Őszi táj. of
Aratás. "

Alk. Művészhár. - XIX. Kiáll. - 1943 okt. - Magy. Mesterek
Jegyz.

MDK

Gaál Ferenc, festő:

Az aratók. Of.

Őszi táj. "

Mezei virágok. "

Alk. Nův. Ház. - XVI. Kiáll. - 1943 aug. - Magy. Mesterek.

Jeggz.

MOK

Gaál Ferenc, festő

2 ol. festm. 10 cimmel

Ungerska Konstutställningen i Konstakademien

Stockholm, 1922 maj.-juniusz. 24 l.

Gaál Ferenc festő M. D. K.

Arastást ábrázoló képei említve:

Tél a művészetben. Bp. 1942, 4

MDK

Gaál Ferenc

a Balatoni Müvésztelep ösztöndiját kapta

Balatoni Müvésztelep. Képzőm. Közl. 1939.
2.sz. 8 l.

MDK

Gaál Ferenc

Fürdőző nők, olaj

Az akali füldeken, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 194o. ápr.

MDK

Gaál Ferenc

Arácsi faluvége, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

INDEX

MDK

Gaál Ferenc

Balaton, olaj

Balatoni halászok, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 194o. ápr.

MDK

Gaál Ferenc

Balaton, olaj

Balatoni halászok, olaj

M.Szml. 92. csop.Kiáll. 1940. ápr.

MDK

Gaál Ferenc

Alkony a Szamoson

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll.

1933. márc. 7 l.

MDK

Gaál Ferenc

Virágcsendélet

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138.kiáll. 1933. márc. 6 l.

MDK

Gaál Ferenc

M.Képzőművészek Orsz.Szöv. és a Délvidéki Szépmives Céh ... kiáll. Újvidéken. Szépművészet, 1941. 1.sz. 32 l.

MDK

Gaál Ferenc

Dunaparti vásár, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 21 l.

MDK

Gaál Ferenc

Akt, olaj

Az Erzsébet-tér télen, olaj

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N. Szal.

1922. jan. 6 l.

MDK

Gaál Ferenc

Fürdés után, olaj

Fél akt, "

N.Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N. Szal.

1922. jan. 6 1.

Gaál Ferenc MDK

festő

Az évad első müvészeti kiállitása.
Az Ujság 1923. szept. 2.

Gaál Ferenc MDK

Falusi keresztelő. repr.

Képzőm.Társ.Évk.1929.152.o.

Gaál Ferenc MDK

Aratók
Alkony
Cséplés
Téli táj

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc MDK

Krumpliszedés
Kézi cséplés
Női akt
Őszi táj

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc

XXVI. aukció

A Gyűjtő. 1916. 27. l.

Szolnoki utca 150.–

Zagyvaparti halászbárkák 150.–

Muskátli 100,–

XXVII. aukció

u. o. 1916. 44. l.

u. az

Kalocsa, székes

241, II r. 234, 523, 528-9

Képe 257, II. 531

Báró Hatvany Ferenc: Női portré.

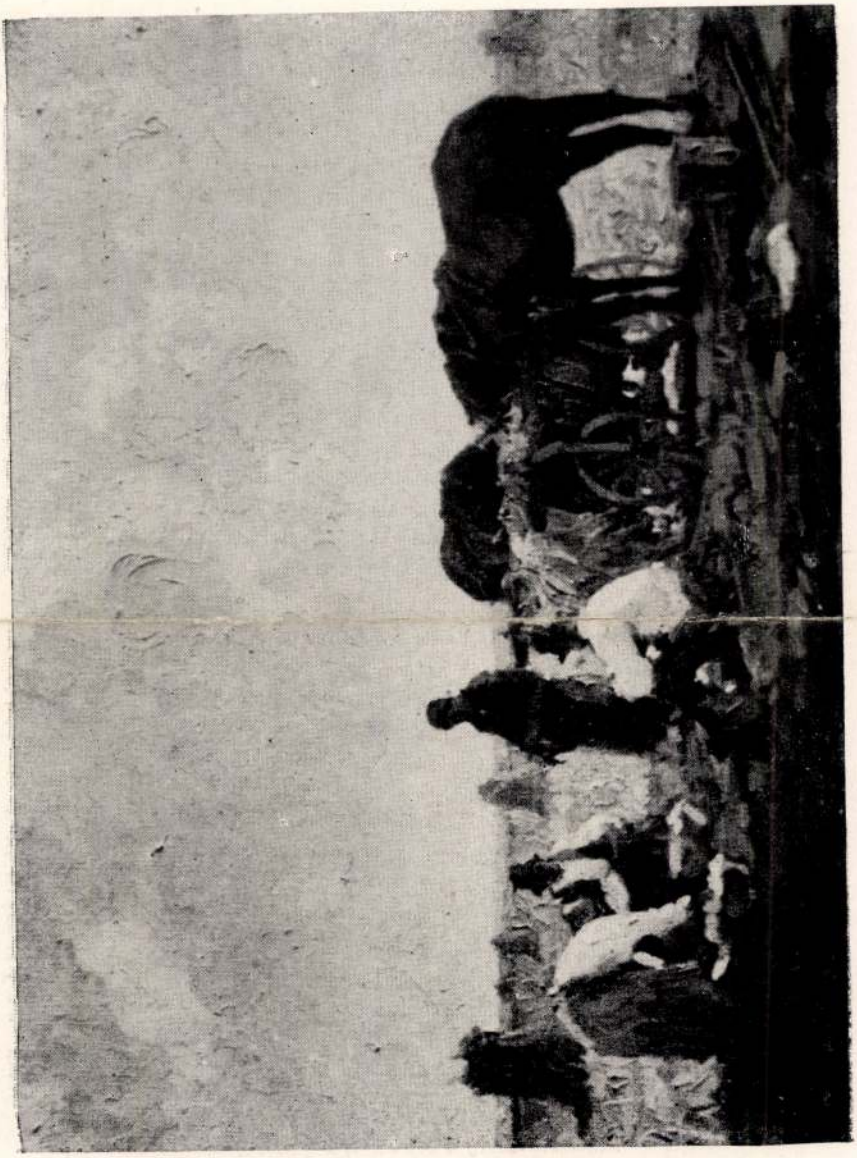

Gaál Ferenc: Kukoricatöréskor.

Magyar univerzitét Eiall
1942. jun-6-22.

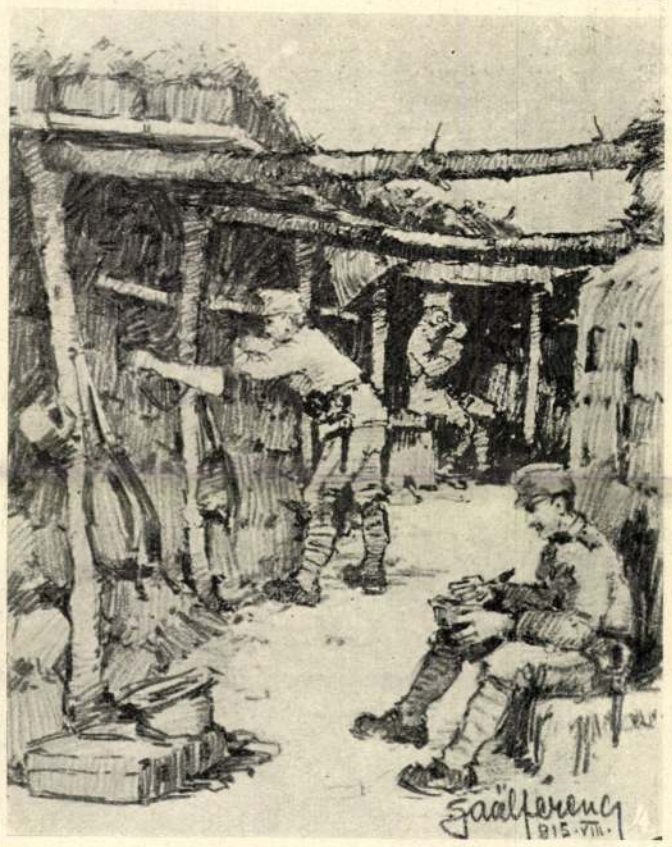

1. Sütnek-főznek a bakák. — 2. Figyelő őr a lövészárokban. — 3. Tiszti lakások 2000 méter magasban. — 4. Élet a lövészárokban. — 5. Az én nyaralóm 2000 méter magasban. — 6. Falu az olasz határon.

A DÉLNYUGATI HARCZTÉRRŐL. — Gaál Ferencz rajzai.

BEÖTHY ZSOLT,

A BUDAPESTI EGYETEM REKTORA.

A magyar egyetemek az összes kulturális intézmények között a legnehezebb időket élik : a magyar intelligens ifjúságnak az a szinejava, a mely ma a harcztéren küzd, nagy részében az egyetemi ifjuságból került ki s ha majd elkezdik az intézmények, intézetek és testületek hősi halált halt tagjaikat összeszámlálni, sehol sem lesz olyan hosszu ez a szomoru névsor, mint az egyetemeken s különösen a legnépesebben, a budapesti egyetemen. Természetes tehát, ha a budapesti egyetem idei megnyitó ünnepe csaknem teljesen a harcztéren levő tanítványokról való emlékezésnek, az elesettek miatti gyásznak szólt. Az egyetemnek az idei évre választott rektora *Beöthy Zsolt* is ebbe a háborús gondolatkörben mozgott rektori megnyitó beszédével s az apai szeretet, a nemzeti büszkeség, a kegyeletes fájdalom hangjait szólaltatta meg ott, a hol máskor tudományos és kulturpolitikai kérdések megvitatása a megszokott théma.

Beöthy igen szép, megható szavakat talált a hazáért harczoló tanítványokra gondolva s nemes, megszivlelendő gondolatokat vetett felszinre. A legkiválóbb mai magyar szónokok egyike ő, talán utolsó folytatója a nagy, régi magyar szónoki hagyománynak, a mely Kölcsey szónoki művészetéből kiindulva a gondolatok bőségét és gazdagságát a művészi forma szépségével egyesíti. Szónoki művészete most nála is szokatlan erőben pompázott s hatását megragadóvá tette az alkalom, a tárgy s a szónoknak mély meghatottsága. Ez a rektori beszéd a mai magyar szónoklat egyik remekmüve.

A nagyközönség előtt Beöthy leginkább mint kulturális közéletünk és irodalmunk egyik vezéralakja áll, azok a kapcsok, melyek őt az egyetemhez füzik, inkább csak azoknak vannak a szeme előtt, a kik tanítványai voltak vagy ma is tanítványai. Egyike a budapesti egyetem legrégibb tanárainak, csaknem 40 év előtt lett magántanár s 1882 óta, tehát 33 éve tölti be az eszthetika tanszékét. S ez a tanári munka annál jelentékenyebb, mert ő nem szorítkozott csupán csak a katedrai előadásokra, az ő tanításának széles irodalmi és kulturális perspektivái voltak mindig. Egyénisége messze túlhaladta az átlagos egyetemi tanári mértékeket s ezért rendkivüli nagy hatással volt a tanítványaira. S mivel ezek többnyire mint tanárok szolgálják tovább a kulturát s a tőle tanult eszméket szétvitték az ország jóformán összes középiskoláiba, az irodalmi tankönyvekbe s az egész magyar irodalmi tanításba, bizvást mondhatjuk. hogy Beöthynél nagyobb része senkinek sem volt a művelt magyar társadalom irodalmi és kulturális közvéleménye alakításában és tartalommal való megtöltésében. Nemcsak ismereteket közölt ő tanítványaival, hanem irányt szabott nekik s általuk a magyar középiskolának. Joggal mondhatni, hogy Magyarország összes iskolai kathedráiról, ha irodalomról van szó, főrészben Beöthy Zsolt szelleme szól az ifjúsághoz. Az ő egyénisége méreteiben és perspektiváiban sokszorosan megnövelte kathedráját, melyből láthatatlan szellemi vezetékeken át áradt a szellem messze az országban mindenüvé, a hol az ifjúsághoz irodalomról szólnak. S tanítvány voltukat büszkén vallják azok is, a kik már rég kikerültek keze alól s önálló munkásai lettek a kulturának ; Beöthyt ma is vezérükül tekintik a magyar tanárok.

Ebben a helyzetében az ő egyetemi tanársága különös jelentőséget nyer, a milyet csak a legkiválóbbak tudnak szerezni kathedrájuknak. S a nagy időkhöz méltóan járt el az egyetem, mikor épen most emelte rektori székébe Beöthy Zsoltot, a kinél nagyobb tiszteletet senki sem tud szerezni az egyetemi kathedrának, nemcsak a hallgatóság, hanem az egész magyar világ előtt. Az ő vezérlete az egyetem élén mintegy szimboluma annak, hogy a magyar kultura az idők minden viharjában is szilárdan, meg nem ingathatóan áll a maga helyén és dolgozik nagy feladatai beteljesítésén.

S. A.

BEÖTHY ZSOLT, A BUDAPESTI EGYETEM ÚJ REKTORA.

ANGOL KATONÁK A DARDANELLÁKNÁL. — Az «Illustración Espanola» czimü spanyol lapból.

Szokol Villibáld

SZOKOL VILLIBÁLD DR : GR. SZÉCHENYI PÁL IMRE

GAÁL FERENC: FALUSI KERESZTELŐ

Műcsarnok 1928. tav. k.

Gaál Ferenc

Berlini szerkesztőségünk jelenti

ANCI - RÖKK MARIKA

A világhírű magyar filmszínésznő Herczeg Ferenc legújabb vígjátékának főszerepét szeretné eljátszani

Rökk Marika *Almaim asszonya* című káprázatos új revüfilmjét röviddel ezelőtt mutatták be Berlinben. A bemutató után megkérdeztük a világhírű magyar filmcsillagot: mi lesz a legközelebbi filmje?

— Vagy *Josephine*, vagy *Anci* — válaszolta mindnyájunk Marikája. — Amikor férjemmel legutóbb Budapesten jártunk, majdnem minden esténket színházban töltöttük. A többi között megnéztük a Pesti Színházban *Herczeg* Ferenc *Fecske és denevér* című rendkívül szellemes és a mai lányt olyan találóan rajzoló vígjátékát, valamint a *Josephine*-t az Andrássy Színházban. Férjem Hermann *Bahr* darabját a pesti előadás megnézése után kötötte le. A *Fecske és denevér* vázlatát a tárgyalások megkezdése előtt be kellett mutatnunk a cenzúrának. Mivel a cenzúra engedélyezte a nagy magyar író annyira friss és annyira mai darabjának megfilmesítését, valószínű, hogy a legközelebb a kedves-könnyelmű *Anci* szerepében lépek a vászonra.

Értesülésünk szerint George *Jacoby*, a népszerű Rökk Marika férje — úgy is, mint a jövendőbeli *Fecske és denevér*-film rendezője — a megfilmesítés részleteinek megbeszélésére rövidesen *Budapestre érkezik.*

Sz. V.

— Halló, itt Rökk Marika!

Kérem, megírhatja a »Magyar Unnep«-ben, hogy...

*

Színesfilm a „V 1" hatásáról

Az egyik stockholmi lap berlini tudósítója arról ír, hogy a német felderítők legutóbb színes filmfelvételeket is készítettek London felett a „V 1" hatásáról. A Berlinben bemutatott német híradó egyébként legújabb számában különösen érdekes felvételeket közöl a szárnyasbombák londoni és délangliai pusztításáról.

*

Ursula Deinert budapesti vendégszerepléséről nyilatkozik

Ursula *Deinert*, a berlini állami operaház világhírű szólótáncosnője legutóbb *Budapesten vendégszerepelt* nagy sikerrel az erzsébetkörúti katonaszínházban, a volt Revüpalotában. A táncosnő Budapestről Berlinbe utazott visszafelé repülőgépen és budapesti élményeiről a többek között ezt mondotta a *Morgenpost* munkatársának:

— Most voltam először Budapesten: gyönyörű és elragadó város! *Magyar, német és olasz katonák előtt táncoltam a budapesti KdF-színházban*, s mondhatom, ritkán volt ilyen kedves, hálás közönségem. Második táncestémen az egyik nagy magyar hangversenyrendező vállalattól ajánlatot kaptam: *azt szeretnék, ha táncestét rendeznék őszszel Budapesten*, ezuttal a „civil" közönség számára...

*

Az olimpiai kürtszó

szerzőjének »Joan von Zarissa« című balettjét nagy sikerrel mutatják be a müncheni operában. Ezt a bűvös-különös táncot Ladislav Buchner táncolja. Werner Egk balettje az új évadban Berlinben és Párizsban is színrekerül. És Budapesten?

— Mi lesz velünk, Silvelie?

Karin Hardt (Silvelie) és Renate Mannhardt (Kuni) John Knittel, a nagy svájci író »Via Mala« című filmjének két női főszereplője. A világsikert aratott regényből készült nagy UFA-filmet Baky József, a híres magyar rendező rendezte. A »Via Mala« színmű alakjában is rendkívüli sikert aratott s nálunk a Nemzeti Színházban került színre. A »Münchhausen« rendezőjének új nagy filmjéből az itt közölt kép az első, amely Magyarországra érkezett.

EMIL JANNINGS — aki most ünnepelte hatvanéves születésnapját — Gerhart Hauptmann, a nagy német költő sziléziai birtokára utazott. Arról van szó, hogy Jannings legközelebb Hauptmann-filmben játszik és most a költővel beszéli meg, hogy melyik műve lenne legalkalmasabb a megfilmesítésre. Jannings néhány évvel ezelőtt rendkívüli sikert aratott a „Naplemente előtt" című Hauptmann-film főszerepében.

zel az igérettel kér bebocsájtást az Örök Haza felé menetelők tengernyi társaságába: az életbe...

Valahányszor kisgyermeket keresztelek, valahányszor az egyház ősrégi szent szertartásával, imáival elinditok egy kis magyart az élet útján, mindig, most is, izzó kérdőjelek rajzolódnak ki előttem e fehér pólyák fölött. Mi lesz a sorsod? Mit fogsz meglátni, megérni ebben az életben? Milyen új találmányokat, szerszámokat, melyekkel kenyeredet keresed? Kell-e majd valami háborúban kapott sebhelyet hordoznod, mint édesatyádnak? Ruhád és kenyered finomabb lesz-e, mint az övék? Ilyen és más kérdések rohannak meg, amikor nézem e csöppség ürestekintetű kék szemét és kifejezéstelen piciny arcát.

— Majd, ha érintkezel az élettel — mintha ezt mondanám neki —, akkor mozgásba jön a tengerszem, szemed és arcod. Rajta az örömnek és szomorúságnak hullámai váltják majd egymást... Szegény gyermek vagy, kis Miklós és talán éppen ezért lesz az, hogy egy kis fakard az örömnek nagyobb hullámát fogja elindítani arcodon, mint a gazdag gyermek arcán a fényes, drága játék; a szenvedés pedig a te arcodat nem tudja talán úgy feldulni, mint a másikét, aki születésétől fogva jólétben élt. Ezért leszel te igen gazdag a szegénységedben is, mint ahogy szüleid is igy gazdagok.

— A tudomány és a civilizáció, kis Miklós, téged is készen fog várni, csak győzzed! Mégis, nem ez a fontos, hanem a szivbéli bölcsesség, amit pedig a tudomány és civilizáció inkább elsorvaszt.

— Accipe sal sapientiae... fogad tehát a bölcsesség sóját...

Imádkozom a gyermek fölött ezért a jóban megőrző, állandósító bölcsességért, mint megoldásért az életében kirajzolódó sok-sok titokzatos kérdőjelre.

A szülők nem is tudják valóban, hogy ebben az ünnepélyes órában milyen fontos kegyelmek elnyerésére irányul az egyház imája, szertartása, csak megérzik valahogy ösztönszerűleg, hogy az Élettel való eme nagy eljegyzésből a boldog életnek sok biztosítéka száll az Égből gyermekükre.

E megérzésnek éles körvonalai rajzolódnak ki az áhítatba merülő szülői arcokon akkor, amikor a keresztkútnál gyermekük fejére ömlik az Élet megszentelt keresztvize.

A pici Miklóska felsír, amikor fejére ömlik a keresztvíz, mire a körülálló gyermekek arca valami megértő mosolyban egyszerre felragyog.

— Accipe vestem candidam... Őrizd lelked ártatlanságát!

— Accipe lampadem ardentem... Kövesd Krisztust, aki a Fény. Világítson agyadban és szívedben — a csillagmilliókkal világító Teremtő e két legremekebb lámpájában — a hit, aminek jelét, a szentkeresztet föléjük rajzoltam. Ez a fény teszi széppé szüleid életútját is és... ennek a fénynek köszönheted, hogy te is élsz, hogy te is meglátod a Fényt!

Amikor igy ünnepélyesen elindítom a keresztény kismagyart élete útján, a szentséges mise után a templom légkörében kavargó illatos tömjénfüst egy kicsit mintha ennek az angyali léleknek is szólna most.

Kiss Mihályék szűkebb családi és mégis magyar ünnepében csak a végig kitartó gyermeksereg osztozik szívből igazán. A többiek elmennek, türelmetlenek. Érzem, hogy nincs ez igy egészen rendjén.

*

A templomkertben egy árnyas gesztenyefa alatt a kántor úr várakozik, a „szegény" szülőkre, hogy kifejezze szerencsekívánatait. Igy szokta. De az utóbbi keresztelőknél a szavak csengésében mindig több volt már a részvét hangja. Nem is tudja megérteni Kiss Mihály állandóan derűs hangulatát, amellyel mintegy védekezik. Azt mondta a hatodiknál: Istenem, hát hat veder volt Kánában; két évvel ezelőtt, meg ezt: Istenem, hát szentség is hét van... A szerencsekívánat átadására, meg a már megszokott, a hit dolgaival kapcsolatos, sok önbizalmat kifejező derűs hangú válaszra várakozó kántor úrnak most ezt felelte Kiss Mihály: Istenem, hát nyolc a boldogság is...

Kiss Mihálynak van igaza: nyolc...

Gaál Ferenc: Falusi keresztelő

Magyar Élet 1944. 2. 4.

sége is hozzáhajlik, rátámaszkodik, kivált a nagy csapás idején, mikor egyik gyermekök meghal, amiről könnyes szép lapok szólnak a regényben.

Azonban Herczeg nemcsak a rövid jellemzésekben mester, bonyolult jellemeket hosszasan és éppily sikerrel rajzol. Másik új regényében, *A milói Vénusz karja* című̈ben, nagyon bonyodalmas jellemet rajzol, egy meggazdagodott öreg embert, akit rideg felesége gyengülő elméjűnek tart, szanatóriumba zár, s akinek keserűsége a ráfogott elmegyöngeség leple alól zavarosnak látszó, de mélyértelmű célzásokban tör ki. Ezekből megismerni az egész embert, egész életét is, mint ahogy a tűzben hamvadó levél sorai mégegyszer izzón kigyulnak a fekete pernyén. Hasonló képmutató az asszony is; ő a gyöngéd, önfeláldozó feleséget játssza, miközben a ráeső vagyonra számít, s a rég sóvárgott, magános, szabad életért eped, melyet apróra kifestett magának. E kétarcú jellemek színe-fonáka egészen természetesen, érthetőn van elénk állítva, ami rendkívüli művészet.

Nemcsak a jellemrajz, a cselekmény is nagyon tartalmas. Az öreg ember csak egy lelket szeret a világon, leányát; kedve szerint adja férjhez, birtokot vesz a fiataloknak. Azok az öreg látogatásait nem nagy örömmel fogadják; a maguk életét élik. Mikor az öreg szanatóriumba kerül, minden nap meglátogatják ugyan, de amellett belemerülnek a pesti léha társaséletbe, társaságokban és mulatóhelyeken; az asszonynak udvarolni próbálgatnak, a férj titkos látogatásokra szökdös. Az asszony mimikri átváltozása társaságuk közepett, s amint parányi jelekből férjének rejtett utait, eltávolodását figyeli: a részletrajz mestermunkája. A sértett szív keserűségében üresnek, fenyegetőnek érzi az életet; maga előtt is örvény nyílik. Egy mulatós éjszakájuk alatt meghal az apa. A fiatalasszony teljes elhagyatottságra, késő megbánásra ébred. Zajló lélekkel, férjétől, emlékeitől s az önvádtól menekülve, beáll ápolónőnek a gyógyíthatatlan betegek menházába. Ott egy pap a lelkek orvosa, akiben a nagy püspökre, Prohászka Ottokárra ismerünk. A férj is magára ébred, szíve visszafordul feleségéhez, a gazdaságnak él, s a munka visszavezeti őket egymáshoz s a komoly élethez.

E regénynek két magva, kettős tartalma van. Egyik a fiatalok öntudatlan hálátlansága az öregekkel szemben; nem az ‚apák és fiak', a szomszéd nemzedékek harca, hanem a gyermek mindennapos hálátlansága szülői iránt, mely sokszor csak a halál örökre bezárult ajtaja előtt ébred késő megbánásra. A fiatalasszony, mikor kétségbeesetten térdepel a halottaskamra ajtaja előtt, amely mögül kihallatszik az olvadó jég csöpögése — e kép sok szívben fog szomorú érzéseket kelteni.

A másik tanulság az elrontottnak látszó élet jóraforduláa, komoly, munkás életfelfogás által. Ez régi témája Herczegnek, *A láp virága* óta, de eddig nem fejezte ki ily élesen a léha társas-élet sekélyítő, házastársakat egymástól elsodró hatását, ami most közös tárgya mind a két új regénynek.

Az író nem élezi ki az alapeszmét, nem húzza alá, nem mutogat rá, nem bizonykodik, nem oktat; ő az életet, embereket, sorsokat rajzolja, oly elevenen, oly természetesen, hogy valóságnak vesszük; nem könyve, hanem az élet ejt gondolkodóba. A költő megnyitja szemünket, hogy az életből olvassuk ki a tanulságot. Ez a legművészibb módja az eszmei és erkölcsi hatásnak.

Az a tanulság, melyet e két könyv a felületes, léha, társasélettel szemben, s a munkás, komoly élet értékéről hirdet, mindig nemes és fölemelő; mai nehéz napjainkban különösen fontos, nevelő erejű.

Herczeg Ferenc pályája az élet derűs, eleven rajzától fölemelkedik a társadalom erkölcsi bírálatáig.

Gazdagság

— *M. C. Varanne* —

Az én szobám kicsinyke és szegényes,
olyan szerény, mint éltem bús sora,
nincs benne szőnyeg, padlója se fényes,
egy ágy, asztal, szék minden bútora;
a falait festmények nem borítják,
nincsen tükre, csiszolt, velencei,
s bár benne árván, elfeledve élek:
a legszebb álmok mégis az enyémek.

A kalapom napszítta, esőverte,
a sétapálcám meg paraszti bot,
kiszolgált, hű cipellőm sarka ferde,
az öltözékem is ütött-kopott;
de szívem rejtekén és két szememben
a szent tűz lángja rendületlenül ég,
s miből ruhámon nincsen semmi bőség:
a szellememben van előkelőség.

A pénztárcámnak nincs sosem dagálya,
nincs kincsem, marhám, semmi földi jóm,
s bárcsak magában ingó árva gálya,
mégis tenger kincset hordoz hajóm;
mert a szenvedés megváltó aranyja,
s az öröm halk ezüstje az enyém,
enyém a nap, az ég, a végtelen szép,
egy lány szerelme és a végtelenség!

Kelemen Viktor

Magyar keresztelő. Gaál Ferenc festménye. A Halmos-díj nyertese

Irodalom — Művészet — Tudomány

Herczeg Ferenc két új regénye

— A Lánszky-motor. A milói Vénusz karja —

Irta: **Voinovich Géza**

Maupassant óta nem volt az európai irodalmakban a rövid jellemzésnek olyan mestere, mint Herczeg Ferenc. Egy-két szóval szemléletessé, elevenné tud tenni embert, helyzetet, lelkiállapotot. Új regénye, *A Lánszky-motor,* kitünő ebben. Mindjárt az első lapon Lánszky, a feltaláló és gyáros, az irodában levelet diktál. „A gépíró-kisasszonynak vőlegénye volt és olyan kétségbeesett arccal sandított a falióra felé, hogy Lánszky végre is hazaküldte". Ebben a pár szóban egész jelenet van: a sivár irodaszoba, a leány viselkedése, sőt lelki világa is. Lánszky aztán hazatelefonál, harmadiknak kapcsolják be egy zsúr-tolvajnyelven tartott beszélgetésbe, mely a felesége s egy ismeretlen úr közt folyik. Hazasiet. Otthon a német nevelőnőbe botlik. „Grete Mayer újabban már alig titkolta a megvetést, melyet a vérbeli német nevelőnő egy kacér asszony urával szemben érez, különösen akkor, ha a szóbanforgó úr nem óhajtja igénybe venni Grete Mayer diszkrétül felajánlott segítségét a megtorlás dolgában". Ebben egy egész típus van rajzolva, s amellett a ház belső élete. Az ilyen jellemzést nem csupán a megírás elevensége teszi; világos emberlátás, emberismeret az alapja. Lánszky megtudja, ki volt a telefonáló gavallér; elvesztegeti találmányát, szinte szántszándékkal tönkre megy, hogy feleségét, akit a jómód s a társasélet már-már elsodort mellőle, a szegénységben, a közös életküzdelemben, az egymásra rászorulásban visszanyerje. Így is történik. Az asszony, mikor elszegényedésüket megtudja, még meglátogatja gavallérját a szanatóriumban. Már nincs autója, villamoson megy. Ezt el is mondja udvarlójának. Az egy mozdulattal felgyujtja a villanyt. Nem akarja, most már nem akarja, hogy bizalmas félhomályban nyisson rájok valaki, nem akar kettőjük közt sem bizalmas hangulatot. E mozdulatban benne van a férfi egész számítása, a számításban jelleme. Éppily tökéletesen jellemez Herczeg néhány szóval élettelen tárgyakat. A bérház, melybe Lánszkyék átköltöznek, „a modern jelzőre való jogcímét kékszínűre mázolt ablakaira és a külső falakba tapasztott tarka csempéire alapította". Ez a budapesti új stílus, a darmstadti iskola olcsó kivonata. Lánszkyék aztán vidékre kerülnek, a férj újra kezdi életharcát s munkaereje győzelmeskedik. Fele-

Uj Idők, 1928. jun. 10. 24. sz. Lép

badul az anyag kötöttsége alól és igazi természetet revelál.

A vízfestmények közül a következő sikerült műveket jegyeztük meg: *Biczó* András, *Baranszki* E. László, *Gerhardt* Alajosné, *Andrik* Valéria: Monte Carlo, *Ajtóni-Bundschuh* Ottó: Falusi öreg konyha, *R. Barabás* Gizella, *Juhászné Ráth* Olga: Szénatéri piac, *Garay* Ákos: Török martalócok (pasztell), Gy. *Takács:* Kánikula. Továbbá *Hende* Vince, *Röck* Károly, *Ugray* György, *Szalontai* József műveit.

A szoborcsarnok falán *Győrffy* István finom ceruzarajza, *Unghváry* Sándor és *Pfannl* Egon ceruzarajzai említésre méltók.

Az olajfestményekre visszatérve feltünik *vydai Brenner* Nándor Menekülés c. festménye nagy festői készségével. *Csűrös* Béla arcképe, *Muzsinszky Nagy* Endre balatoni kikötői, *Kóbor* Henrik Erdőrészlete, *Szücs* Pálma önarcképe, *Szántó* Mária nagy művészi készséggel megfestett Lidája, *Basilides* Sándor stilizált Szerzetese és *Pál-Nagy* Zsigmond Női aktja, *Dietrich* Adolf, *v. Bajor* Ágost, *Benczur* Béla, *Éder* Gyula, *Illenc* Lipót, *Rimanóczy* Géza, *Rombay* István. *Szabó* Dezső dr. *Stolpa* József arcképével többet mond a hagyományos arcképfestésnél. *Prohászka* meleg tónusú női portréival, *Kárpáthy* Jenő finom hangulatú tájképeivel, *Pap* Domokos, dr. *Jencs* Árpád portréjával adnak színvonalat a teremnek, *Hagyik* István Nádasa, *Vizkeleti Wittmann* Eta, *Juszkó* Piroska, *Páris* Erzsi művei artisztikusak.

Szlányi művei tartják a régi nívót.

Csallóközi Farkas Lőrinc Utcarészlete és Boglyás képe az egészséges festői meglátásnak megnyilatkozásai.

Komáromi-Kacz Endréné Virágcsendéletei a vízfestésnek bravúros teljesítményei.

Megemlítendők *Edvi Illés* Aladár parkrészlete, *Maróthy Major* Jenő finom hangulatú Őszi estje és *Komáromi Kacz* Endre női arcképei, *Uitz* János Napsütéses utcája, *Gyertyányi Németh* Gyula finom téli tájképe, *H. Lovass* Piroska szélesen festett parkrészlete. *Istvánffy* Gabriella Kecskegidák c. műve. *Komárnoky* Gyula, *Kis Farkas* Imre, *Sashegyi Kálmán* tájképekkel vettek részt a kiállításon.

Az Árpádházi Boldog Margit sorozatból kitünik *Raksányi* és *Krusnyák* kompozíciója.

Kárpáthyné Schréder Eta női arcképe (Marián) meleg színeivel igen artisztikus. *Müller* Ágota csendéletei ragyogó színpompájukkal és előadásmódjukkal kiválnak a szokott csendélet-sablonból. *Csillag* József arató-képei, *Padua* Napsütése és *Gsussich* Jenő Női arcképe, *Szlávik* Dezső, *Tóth Bartók* Jenő, *Kacziány* Aladár, *Szász* István, *Kopeczky* Raul, *Markup* Valéria, *Ozorai Gulyás* János, *v. Pataky* Ferenc képei azok a művek, melyek a kiállításnak stílszerű befejezést adnak.

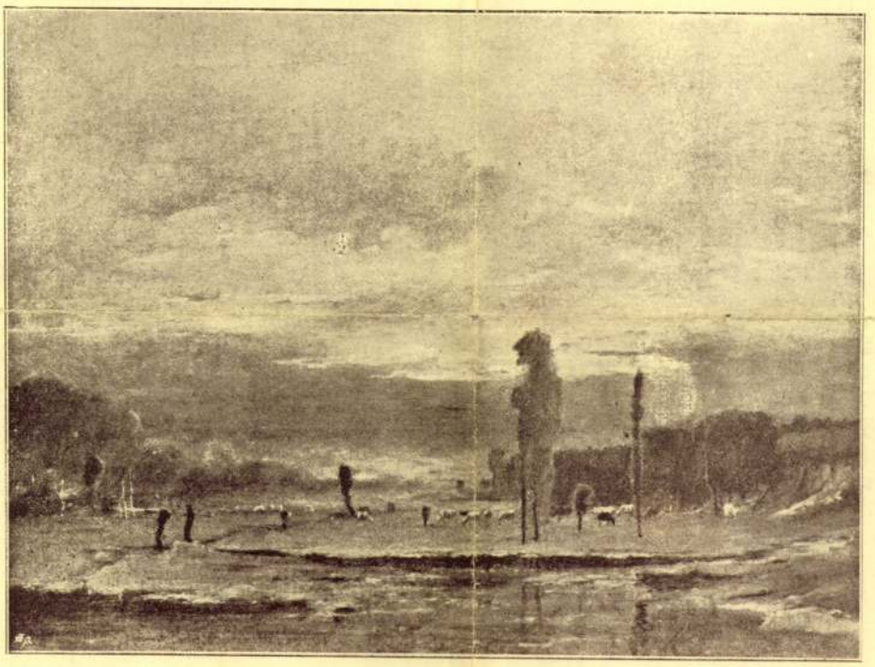

Legelésző csorda. Munkácsi Mihály olajfestménye.
Munkácsi Mihálynak ez a remek alkotása a műgyűjtők érdekes sorozatán vándorolt keresztül. Sedlmayer értékes gyűjteményéből Nemes Marcellhoz, majd nagy áldozatok árán Krausz Simon gyűjteményébe került. Ezidőszerint a Besnyő Galeriában, mint Besnyő Béla tulajdona, van kiállítva.

Beszámolónk végén csak azt szeretnénk még megjegyezni, hogy az elmaradt díjkiosztás a kiállítás nívóját nagyban befolyásolta.

A rendezés nehéz munkájához szeretnénk egy pár észrevételt fűzni.

Ha tekintetbe vesszük, mennyire fontos a képek elhelyezése annak színhatása szempontjából, akkor azt tapasztaljuk, hogy ezen az Őszi Tárlaton erre a fontos körülményre semmi súly nem helyeződött.

Az amúgy is előnytelenül sárgára sikerült képek mellé hideg kékek kerültek, melyek ezen előnytelen sárgaságot még jobban kiemelték.

Nem tartjuk a legszerencsésebb rendezési megoldásnak, hogy az olajfestményeket szemlélő a nehezebb olajszínskálából egyszerre csak a ki-

Búsuló lengyel. (Tanulmány a Honvédtáborhoz.)
Greguss Imre olajfestménye. Özv. Greguss Imréné tulajdona.
Műcsarnok, Őszi Tárlat

állítás közepét elfoglaló vízfestmények közé jut. A nagy műfaj- és tónuskülönbség olyan kontrasztot teremt, mely semmiképp sem előnyös éppen a vízfestményekre nézve, mert talán így beljebb kerültek az elhelyezést illetőlog, de a sok kisméretű és fehérpapirlapra festett világostónusú kép a mélyebbtónusú olajfestmények között nézve súlytalanná válik.

Megfigyeltük még azt a különös és érthetetlen tényt is, hogy egyes művek, illetve művészek évek óta mindig ugyanabba a terembe, sőt majdnem ugyanarra a helyre kerülnek, mintha valamely előre megállapított sablon szerint történne a képek elhelyezése.

Ezeket a nagyobb rendezési tévedéseket jegyeztük meg az Őszi Tárlaton és szóvá tesszük éppen azért, mert ezekre több oldalról is felhivták a figyelmünket.

E hibák egy kis gondossággal könnyen kikerülhetők. Jólenne a termek sarkait letompítani, hogy a kisebb méretű képek is megfelelő áttekinthetést nyerjenek.

A Képzőművészeti Társulatnak és a kiállító művészeknek egyaránt érdeke jól rendezett kiállításokat bemutatni.

Ezzel úgy magának, mint a látogató közönségnek érdekeit szolgálja. *(esszi)*

*

A Műcsarnok őszi tárlatán meglepően kevés a szobrászati anyag. A szoborcsarnokban csaknem kutatni kell egy szobor után, s azok elhelyezése sem a legjobban sikerült.

Igaz, hogy a rendezőnek nehéz feladata lehetett a főleg arcmásokból álló anyag rendezése. Érthetetlen a szobrászok részéről megnyilvánuló közöny a kiállítással szemben.

Nagyobb szobormű *Villám* Rózsi „Magyar jövő"-jén kívül nincs. Bár a magyar szobrászok sok „értéke" és sok „igérete" hiányzik, a kiállított anyag — dicséret a zsürinek — kevés kivétellel, komoly érték.

A kis folyosón azonnal megragad *Cser* Károly plasztikában és vonalban finom női figurája, ugyancsak tőle látjuk „Leányom" című muzeális értékű arcmását.

Igen lendületes és szellemben is nagyon értékes *Varga* Ferenc „Savonarola"-ja. Kiemelkedő érték *Farkas* Béla „Birkózók" bronza, *Martinelli* Jenő „Madonna"-ja, *Markup* Béla „Kis plasztiká"-ja, *Füredy* Béla „Peleskei nótárius"-a, *Kóbor* Elek ötletes kerámiája.

Külön kell megemlékezni *Turchányi* László „Bánat" című kis plasztikájáról, melyet kelet művészeire emlékeztető finom plasztikával, teljes odaadással alkotott meg. Szeretnénk e művet nagyobb méretben, mészkőben látni. *Hiesz* Géza ez alkalommal is szép plasztikákkal szerepel, melyek közül „Hugom" szobra nyugalmával és nemes egyszerűségével vonja magára a figyelmet. *Sováry* János vörösmárványba faragott „Ülő lány" szobrával ismét magára talál. Vitéz *Székely* Károly a tőle megszokott nemes stilusában mutatja be „v. Bárczy" portréját.

A tárlat többi művészi szobor arcmásai között *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond, *Margó* Ede, *Bory*

Cigányasszony gyerekkel. Gaál Ferenc olajfestménye
Műcsarnok, Őszi Tárlat

Magyar Nemzeti Múzeum
1938. 4. sz. 64. l lép

Búsuló lengyel. (Tanulmány a Honvédtáborhoz.)
Greguss Imre olajfestménye. Özv. Greguss Imréné tulajdona.
Műcsarnok, Őszi Tárlat

állítás közepét elfoglaló vízfestmények közé jut. A nagy műfaj- és tónuskülönbség olyan kontrasztot teremt, mely semmiképp sem előnyös éppen a vízfestményekre nézve, mert talán így beljebb kerültek az elhelyezést illetőlog, de a sok kisméretű és fehérpapirlapra festett világostónusú kép a mélyebbtónusú olajfestmények között nézve súlytalanná válik.

Megfigyeltük még azt a különös és érthetetlen tényt is, hogy egyes művek, illetve művészek évek óta mindig ugyanabba a terembe, sőt majdnem ugyanarra a helyre kerülnek, mintha valamely előre megállapított sablon szerint történne a képek elhelyezése.

Ezeket a nagyobb rendezési tévedéseket jegyeztük meg az Őszi Tárlaton és szóvá tesszük éppen azért, mert ezekre több oldalról is felhivták a figyelmünket.

E hibák egy kis gondossággal könnyen kikerülhetők. Jólenne a termek sarkait letompítani, hogy a kisebb méretű képek is megfelelő áttekinthetést nyerjenek.

A Képzőművészeti Társulatnak és a kiállító művészeknek egyaránt érdeke jól rendezett kiállításokat bemutatni.

Ezzel úgy magának, mint a látogató közönségnek érdekeit szolgálja. *(esszi)*

*

A Műcsarnok őszi tárlatán meglepően kevés a szobrászati anyag. A szoborcsarnokban csaknem kutatni kell egy szobor után, s azok elhelyezése sem a legjobban sikerült.

Igaz, hogy a rendezőnek nehéz feladata lehetett a főleg arcmásokból álló anyag rendezése. Érthetetlen a szobrászok részéről megnyílvánuló közöny a kiállítással szemben.

Nagyobb szobormű *Villám* Rózsi „Magyar jövő"-jén kívül nincs. Bár a magyar szobrászok sok „értéke" és sok „igérete" hiányzik, a kiállított anyag — dicséret a zsürinek — kevés kivétellel, komoly érték.

A kis folyosón azonnal megragad *Cser* Károly plasztikában és vonalban finom női figurája, ugyancsak tőle látjuk „Leányom" című muzeális értékű arcmását.

Igen lendületes és szellemben is nagyon értékes *Varga* Ferenc „Savonarola"-ja. Kiemelkedő érték *Farkas* Béla „Birkózók" bronza, *Martinelli* Jenő „Madonna"-ja, *Markup* Béla „Kis plasztiká"-ja, *Füredy* Béla „Peleskei nótárius"-a, *Kóbor* Elek ötletes kerámiája.

Külön kell megemlékezni *Turchányi* László „Bánat" című kis plasztikájáról, melyet kelet művészeire emlékeztető finom plasztikával, teljes odaadással alkotott meg. Szeretnénk e művet nagyobb méretben, mészkőben látni. *Hiesz* Géza ez alkalommal is szép plasztikákkal szerepel, melyek közül „Hugom" szobra nyugalmával és nemes egyszerűségével vonja magára a figyelmet. *Sováry* János vörösmárványba faragott „Ülő lány" szobrával ismét magára talál. Vitéz *Székely* Károly a tőle megszokott nemes stilusában mutatja be „v. Bárczy" portréját.

A tárlat többi művészi szobor arcmásai között *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond, *Margó* Ede, *Bory*

Cigányasszony gyerekkel. Gaál Ferenc olajfestménye
Műcsarnok, Őszi Tárlat

Magyar Nemzeti Múzeum
1938. 4. n. 64. l. kép

badul az anyag kötöttsége alól és igazi természetet revelál.

A vízfestmények közül a következő sikerült műveket jegyeztük meg: *Biczó* András, *Baranszki* E. László, *Gerhardt* Alajosné, *Andrik* Valéria: Monte Carlo, *Ajtóni-Bundschuh* Ottó: Falusi öreg konyha, *R. Barabás* Gizella, *Juhászné Ráth* Olga: Szénatéri piac, *Garay* Ákos: Török martalócok (pasztell), Gy. *Takács:* Kánikula. Továbbá *Hende* Vince, *Röck* Károly, *Ugray* György, *Szalontai* József műveit.

A szoborcsarnok falán *Győrffy* István finom ceruzarajza, *Unghváry* Sándor és *Pfannl* Egon ceruzarajzai említésre méltók.

Az olajfestményekre visszatérve feltünik *vydai Brenner* Nándor Menekülés c. festménye nagy festői készségével. *Csűrös* Béla arcképe, *Muzsinszky Nagy* Endre balatoni kikötői, *Kóbor* Henrik Erdőrészlete, *Szücs* Pálma önarcképe, *Szántó* Mária nagy művészi készséggel megfestett Lidája, *Basilides* Sándor stilizált Szerzetese és *Pál-Nagy* Zsigmond Női aktja, *Dietrich* Adolf, *v. Bajor* Ágost, *Benczur* Béla, *Éder* Gyula, *Illenc* Lipót, *Rimanóczy* Géza, *Rombay* István. *Szabó* Dezső dr. *Stolpa* József arcképével többet mond a hagyományos arcképfestésnél. *Prohászka* meleg tónusú női portréival, *Kárpáthy* Jenő finom hangulatú tájképeivel, *Pap* Domokos, dr. *Jencs* Árpád portréjával adnak színvonalat a teremnek, *Hagyik* István Nádasa, *Vizkeleti Wittmann* Eta, *Juszkó* Piroska, *Páris* Erzsi művei artisztikusak.

Szlányi művei tartják a régi nívót.

Csatlóközi Farkas Lőrinc Utcarészlete és Boglyás képe az egészséges festői meglátásnak megnyilatkozásai.

Komáromi-Kacz Endréné Virágcsendéletei a vízfestésnek bravúros teljesítményei.

Megemlítendők *Edvi Illés* Aladár parkrészlete, *Maróthy Major* Jenő finom hangulatú Őszi estje és *Komáromi Kacz* Endre női arcképei, *Uitz* János Napsütéses utcája, *Gyertyányi Németh* Gyula finom téli tájképe, *H. Lovass* Piroska szélesen festett parkrészlete. *Istvánffy* Gabriella Kecskegidák c. műve. *Komárnoky* Gyula, *Kis Farkas* Imre, *Sashegyi Kálmán* tájképekkel vettek részt a kiállításon.

Az Árpádházi Boldog Margit sorozatból kitünik *Raksányi* és *Krusnyák* kompozíciója.

Kárpáthyné Schréder Eta női arcképe (Marián) meleg színeivel igen artisztikus. *Müller* Ágota csendéletei ragyogó színpompájukkal és előadásmódjukkal kiválnak a szokott csendélet-sablonból. *Csillag* József arató-képei, *Padua* Napsütése és *Gsussich* Jenő Női arcképe, *Szlávik* Dezső, *Tóth Bartók* Jenő, *Kacziány* Aladár, *Szász* István, *Kopeczky* Raul, *Markup* Valéria, *Ozorai Gulyás* János, *v. Pataky* Ferenc képei azok a művek, melyek a kiállításnak stílszerű befejezést adnak.

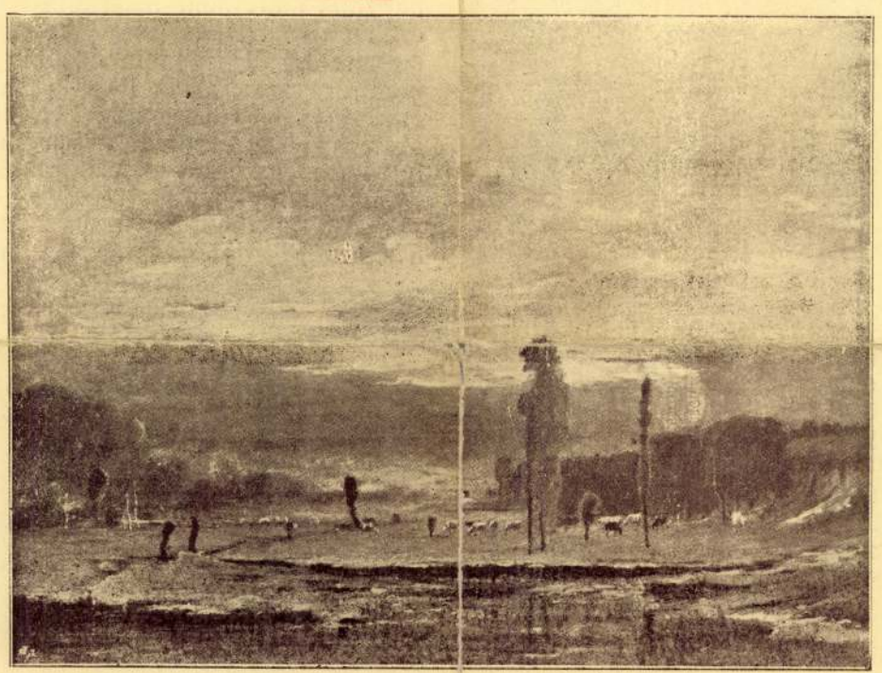

Legelésző csorda. Munkácsi Mihály olajfestménye.
Munkácsi Mihálynak ez a remek alkotása a műgyűjtők érdekes sorozatán vándorolt keresztül. Sedlmayer értékes gyűjteményéből Nemes Marcel hoz, majd nagy áldozatok árán Krausz Simon gyűjteményébe került. Ezidőszerint a Besnyő Galériában, mint Besnyő Béla tulajdona, van kiállítva.

Beszámolónk végén csak azt szeretnénk még megjegyezni, hogy az elmaradt díjkiosztás a kiállítás nívóját nagyban befolyásolta.

A rendezés nehéz munkájához szeretnénk egy pár észrevételt fűzni.

Ha tekintetbe vesszük, mennyire fontos a képek elhelyezése annak színhatása szempontjából, akkor azt tapasztaljuk, hogy ezen az Őszi Tárlaton erre a fontos körülményre semmi súly nem helyeződött.

Az amúgy is előnytelenül sárgára sikerült képek mellé hideg kékek kerültek, melyek ezen előnytelen sárgaságot még jobban kiemelték.

Nem tartjuk a legszerencsésebb rendezési megoldásnak, hogy az olajfestményeket szemlélő a nehezebb olajszínskálából egyszerre csak a ki-

Gaál Ferenc
festő

Magyar Ujság.
1944. 2. sz. melléklap

TÁNC!

Ursula Deinert, a berlini állami Operaház szólótáncosnője nagy sikerrel vendégszerepelt Budapesten, a Revűpalotában lévő MdF-színházban. A világhírű német táncosnőnek különösen a Liszt muzsikájára táncolt „Magyar rapszódiával" volt rendkívüli nagy sikere

(Konrad Weidenbaum felvételei)

MAGYAR ÜNNEP

GAÁL FERENC
ANIKÓ KALOCSAI ÜNNEPLŐBEN

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1938 december 4-iki számához (231.)

CIGÁNYASSZONY A RAJKÓIVAL

Gaál Ferenc festménye

A gyorsforgalmi útvonal építésével kapcsolatban szükségessé válik a dunapart világításának uj megoldása. A dunakorzón és az alsó rakparton próbaképpen már felállították az uj lámpaoszlopokat

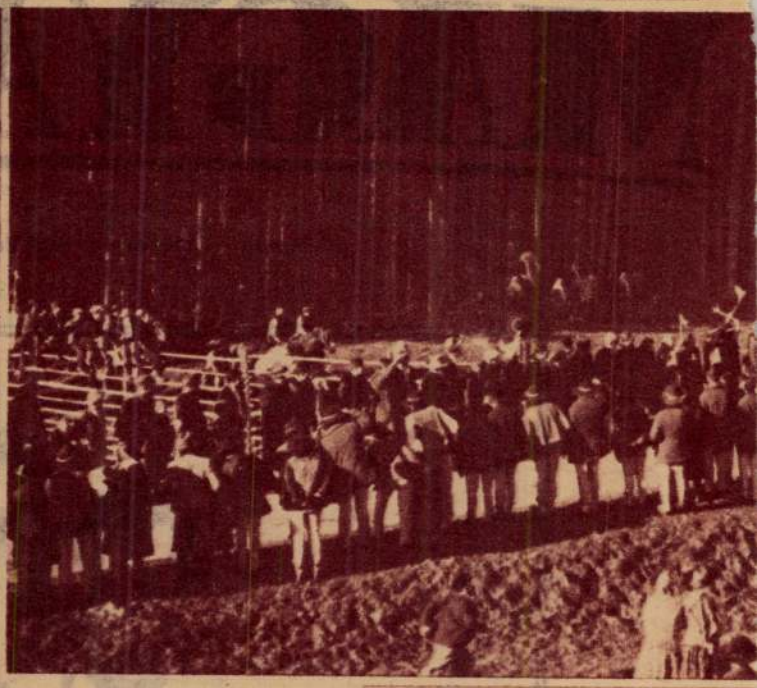

Bevonultak a lengyel csapatok a müncheni egyezmény folytán Lengyelországhoz csatolt Zavorzyna-vidékre, ahol a lakosság óriási örömmel fogadta őket

Most 300 éve, hogy a svédek elfoglalták Lenzen, Elbeparti várost. A lakosság egy része a hegyekbe menekült és földalatti üregekben töltötte a telet, erdei makkal táplálkozott. A városban visszamaradtak legnagyobb részét lemészárolta az ellenség (3000-ből 300-an maradtak) s a város épületeit jobbára lerombolták. Épenmaradt az u. n. „Burghof", ősi tornyával (a képen), mely még ma is fennáll

MŰVÉSZET Színház IRODALOM

A zenélő óra

A Nemzeti Színház szilveszteri előadása

Ez a darab tizenegy esztendővel ezelőtt a Vígszínházban került először színpadra. Szerzője *Harsányi* Zsolt, most a Nemzeti Szinház számára némiképpen átdolgozta. A Bach-korszakban játszódó vígjáték cselekményét Erdélyből a Felvidékre helyezte át, az oláh nemzetiségű rendőrkémből csehet formált, a jóindulatú zsidó boltosból pedig tótot; azonkívül a nagyon is szétterülő eseménysort kissé megkurtította.

A darab mai alakja az átdolgozás ellenére is magánviseli az eredeti formának szerkezeti fogyatkozását. A szerző a mese szétszaladó ágait még mindig nem fogta össze elég erős marokkal, a lazaság, ha csökkent is, nagyjában megmaradt, s egy-egy motivumnak naivsága sem változott. Mindamellett az a benyomásunk, hogy ezuttal nagyobb hatása lesz *A zenélő órának*, mint tizenegy esztendővel ezelőtt volt. Az akkori álmosabb és a trianoni állapotokba belefásultabb közönségben a nemes magyarságú mondanivaló nem vert akkora visszhangot, mint a maiban. Egyes jelenetek andalító, régies hangulata s a néprajzi vonatkozások — az aratóünnep! — színessége is lelkesebb fogadtatásra számíthat manapság.

A Nemzeti Színház előadása igen jó. *Nagy* Adorján rendezése nemcsak a szorosabb értelmű színpadi munka teljes értéséről, hanem kor- és néprajzi ismeretekről is tanuskodik. A színészek valamennyien kitettek magukért. *Berky* Lili pompás magyar nagyasszonyában, *Jávor* Pál deli földbirtokosában, *Lehotay* Árpád nemes egyszerűségű bujdosójában, *Táray* Ferenc imponáló kapitányában, *M. Iványi* Irén szaporabeszédű, jóizű szakácsnéjában igaz örömünk telt. *Szeleczky* Zita bájosan finomkodó kisasszony. Feltünő, hogy ez a tehetséges fiatal színésznő egy pár év alatt milyen otthonosságra tett szert a színpadon. (Csak egy kicsit hangosabban beszélne!) *Oltyan* Magda eleven és kedves. *Juhász* József a cseh rendőrkém figuráját élethű vonásokból állítja össze. A rokonszenves tót füszeres szerepében kitünő *Makláry* Zoltán, nagyon jó *Gózon* kocsmárosa s az ifjúság üdeségével hat *Szabó* Sándor fiatal orvosa. A népes együttesből ki kell még emelni *P. Füzes* Annát, *Bodnár* Jenőt, *Gabányi* Lászlót, *Pataki* Józsefet, *Szilágyi* Aladárt és *Lázár* Gidát.

Régi díszleteit a színház ügyesen használta fel a darabban.

G. S.

Dorothy Sayers betlehemi hangjátéka Londonban

A londoni BBC (rádió) karácsonyi szolgálata művészi előadások sorozatával lepte meg a rádióelőfizetőket. „He that should come" (Ő lészen az eljövendő) címen Dorothy L. *Sayers*, a kitünő detektívregény-irónő „Karácsonyi jászol legendája" került előadásra a rádión. — Az irónő, valamint a BBC színművészei és a zeneszerző, a kitünő neoimpresszionista Robert *Chignell*, tökéletesen oldották meg a feladatot. — A betlehemi, túlzsúfolt kocsma légkörét, a bort rendelő kiszolgálással elégedetlenkedő római legionárius, a farizeus kereskedővel civódó görög vásári árus, a felszolgáló borgőzös zsidó kocsmáros, zűrzavaros hangegyvelegét bámulatos plasztikával jelenítette meg a hangjáték. A Szent Család fárasztó vándorútjában már csak az istállóban kap helyet. Chignell zenéje kíséri bámulatos hangharmóniával a tehénbőgés, csacsi-lázás közepette a holtrafáradt Szent Anyát a jászolig. Fülünk szinte „optikus" realitással kíséri végig a tarka, meleg élettől lüktető képet egészen a „születésig", midőn Chignell zenéjén felcsendült az Égi Kar! — A hangjátéknak rendkívül sikere volt Londonban.

SZINHÁZI FRISS HÍREK

Az *új esztendő* első hete mozgalmas lesz színházi eseményekben. Az *Operában* a „Bűvös vadász" felújítása, szerdán, először vezényel *Berg* Ottó. — A *Nemzeti Színházban* a hét műsorát a „Zenélő óra", *Harsányi* Zsolt ízes vígjátéka és az „Ordasok" tölti ki. — Nagy bemutatóra készül a *Magyar Színház*, ahol csütörtökön este lesz a premierje *Huszka* Jenő és *Szilágyi* László „Erzsébet" című zenés történeti színművének. A címszereplő *Lázár* Mária a jelek szerint színpadi pályafutása legszebb és legkimagaslóbb alakítását hozza s kellemes meglepetésnek ígérkezik az „új" *Fejes* Teri és a most induló, széphangú *Zimonyi* Márta. A férfi főszereplők: *Földényi* László (gróf *Andrássy* Gyula) *Szakáts* Zoltán (osztrák generális) és *Szilassy* László (magyar testőrtiszt). Az érdekes darabot *Loránth* Vilmos rendezi. — A többi színház a mult esztendő végéről áthozott, kivételes sikerű darabjait játssza az új év első hetében. — A zenés darab után a *Magyar Színház* vérbeli párizsi bohózatot mutat be, *Armont* és *Marchand* „Bridzskirály" című vígjátékát, amelyen másfél színházi évadon keresztül kacagott Párizs közönsége s Bécsben is nagy siker volt. — A „Kávé habbal" című *Eisemann-Barabás*-operettet lekötötték Berlinben, a budapesti rádióközvetítés alapján. Az örömhírt a zeneszerzőnek *Barabás* Pál sürgönyözte meg Berlinből, ahol a „Pénz, pénz" című darabjának filmfelvételein vesz részt.

—

Alexander's Ragtime Band

Ünnepélyes külsőségek között, egészen amerikai stílusban zajlott le a nagy zenei cavalcade-nak, az *Alexander's Ragtime Band*-nek a bemutatója. A meghívott előkelő közönséget mozifelvevő gépek várták és külön kis Fox-híradót készítettek a díszbemutatóról.

Ennek a nagy zenei parádénak a varázsa magával ragadta Budapest közönségét, voltak, akik felismerték még a jó bébevilágbeli ragtime-ket, tangókat, később pedig időben, ahogyan közeledett hozzánk a cselekmény menete, ismertek fel egyre több és több Irving *Berlin*-zeneszámot. Alice *Faye*, a jazz-csalogány talán még egyik filmjében sem volt ilyen elbűvölő, a hangja simogató bársony s haja könnyű aranygloriája a legérdekesebb, a legkifejezőbb női arcot keretezi be. Neki és a romantikus hősnek, Tyrone *Power*-nek nagy személyes sikere is van.

Külön érdekessége a filmnek a háború előtti és a háború alatti divatok színrehozatala: stilizálás nélkül találkozunk a ma még százszor kedvesebb békeidők redős, puffos ujjas, kedves divatjával.

—

Hangversenynaptár:

Jan. 5: Basilides II. dalestje, Z. 8.
„ **6:** Budapesti Polgári Dalkör. Z. ½6.
Backhaus I. Beethoven-estje, Z. ½9.
„ **8:** Zugligeti Dalkör, Z. ½6.
Jeronutti-Rocchi hárfaestje, Z. ½9.

—

A nyolcórás moziműsor

Szilassy László, a fiatal hősszerelmes színész édesapja nyugalmazott tanító vidéken s átlag félévenként szokott ellátogatni Budapestre, hogy fia sorsáról érdeklődjék. Az idén Szilveszterre érkezett meg az öregúr, megrakodva mindenféle hazaival, mert úgy tudta, hogy a fia katona és a fiatal katonáknak tudvalevően óriási az étvágya. Budapesten azonban az a meglepetés érte az idős urat, hogy fia már leszerelt és javában dolgozik a színpadon és a filmen. Az idősebbik Szilassy sohasem látta még filmen a fiát, első dolga volt tehát, hogy mindjárt az esztendő utolsó napjának délutánján moziba siessen. Igen ám, de három film is futott a mozgóképszínházakban, amelyekben a fiatal Szilassy László jelentős szerepeket játszott: *A nincsenek véletlenek*, az *Uz Bence* és a *Szegény gazdagok*. Az öregúr tehát délután 6 órától éjfél után 2-ig szakadatlanul mozgóképszínházakban ült, taxin vágtatott egyik színházból a másikba, hogy le ne késse az előadást. Végül holtfáradtan, de csillogó, boldog szemekkel jegyezte meg:

— Pszilander! Te vagy az új Pszilander, fiam!

—

A Magy. Kir. Operaház vendégei klubja

az Operaház és a Városi Színház épületében

Müller Mária, **Cigna** Gina, **Capsir** Mercedes, **Nicolaidi** Elena, **Kiepura, Mazaroff, Pertile, Svanholm, Galeffi, Filippeschi, Giulio,** stb. *Bérletek* válthatók holnap, jan. 2-től 10-éig a *Magy. Kir. Operaház első ruhatári helyiségében* d. e. 11—1-ig és d. u. 4—6-ig. Tájékoztató-füzetek az Operaházban díjmentesen kaphatók.

—

Sevillai borbély 6-án d. u.

¼4-kor a Városi Színházban Fr. *Ginroddal* (d. u. bérl. VI.). Az énekleckе-jelenetben betét hangverseny. Vezényel: *Endre* Béla. Jegyek a színháznál és **Transcontinentnél** (Dorottya-utca 7. Tel.: 383-133).

E. de Franceschi

a Milánói Scala világhírű művészének felléptével jan. 13-án „Tosca" a Városi Színházban, a címszerepben *Zsögön* Lenke. (Esti bérl. IV. B. bérl. I.) Jegyek a színháznál és **Transcontinentnél** (Dorottya-u. 7. Tel.: 383-133, 383-158.)

—

* **„Játék a halállal"**, fősz. Maurice Chewallier, fényes kísérő műsorral hétfőtől a Glória-filmszínházban, Thököly-út 56. Telefon: 144-800.

A Dunáról készít új filmet Bolváry Géza

Látogatás a filmrendező-házaspár otthonában

Fiatal vadász nyit ajtót. Szürke ruhában van, zöld sujtásokkal. Az előszobában fegyverek, elegáns, de viseltes bőrtokban, s ugyanilyen böröndök halomba rakva... Szóval a vadászruhás már nemcsak dísz Bolváryéknál.

Kiderül, hogy a háziak még nincsenek otthon, minden pillanatban várják őket. A Dunára nyíló, hatalmas úriszobában várakoznak. Csupa régi bútor, mind pompás darab és ugyanazt a levegőt leheli. Kicsit kopottak, a kortól meg a használattól. Ebben a szobában ugyanis élnek... Az ablakok az esti szürkületbe burkolódzó Dunára néznek. A Gellérthegyet a túloldalon éppen csak, hogy sejteni lehet... Csend van, nyugalom. Egyetlen zaj a nagy cserépkályha pattogása. Egyetlen mozgás a lángok játéka, ami a vasrácson át kivetítődik a szőnyegre.

Olyan az egész, mint egy régi emlék. Gyerekkorunkból, vidékről, egy talán azóta már elsüllyedt régi kedves magyar világból.

Pedig Pesten van, egy filmrendező otthonában. De ez a filmrendező *Bolváry* Géza.

*

— Bocsánatot kérek, hogy késtünk — hangzik egyszerre a szívélyes ízű magyar szó —, de holnap utazunk és még annyi dolgom volt itt. A „Hunnia"-filmgyárban voltunk kint a feleségemmel. Most „vágják" össze a nyáron készült kétverziós filmem magyar változatát. A német verzió, amelynek a címe: *„Zwischen Strom und Steppe"*, január közepetáján kerül bemutatásra Berlinben, talán a Capitolban. A magyar változat, a „Tiszavirág" bemutatója a hónap végén lesz Budapesten.

— A karácsony hogyan telt?...

— Szép volt. Lent voltunk a birtokon, Abán vadászni.

— És most hová?

— Berlinbe megyünk a feleségemmel, az új filmem ügyében. Ez is Paula *Wessely*-film lesz. Egy regény, az *„Ilona Beck"* alapján készül. Csak németnyelvű a tervek szerint, bár sok benne a magyar vonatkozás. A „Frau zwischen den Fronten — mert ez a címe — a szabadságharc idején, 1848—49-ben játszódik le. Bécs és Budapest között. Több ismert magyar történeti alak szerepel benne: *Görgey*, *Kossuth*, azután *Schwartzenberg*, *Windischgrätz*... Azt szeretném, ha a magyar alakokat magyar színészekkel, németül jól beszélő magyar színészekkel, játszathatnám el. Az osztrákokat úgyis osztrákok játsszák. A kiejtéskülönbség érdekesen aláhúzná csak a két nép között fennálló különbséget... Hát ez a tavaszi munkám... Meg ami Abán, a gazdaságban adódik.

— És nyáron?...

— Ki tudja, mi lesz nyáron?... Egyelőre csak terveim vannak. Azt, hogy mi lesz belőle., sejteni se lehet. Hiszen tudja, hogyan van ez ennél a foglalkozásnál. Hát igen, szeretnék egy filmet készíteni a — Dunáról. A nyáron a Tiszáról csináltam, most meg a Dunáról. A folyó lenne a főszereplője... Passaunál kezdenénk a felléptetését és végig, egészen a Fekete-tengerig szerepelne benne. Meséje még nincsen. Persze két ember sorsa lenne, összeforrva a folyammal. Úgy szeretném, ha mind két változatban, mert kétnyelvűnek tervezném, Paul *Hörbiger* és *Jávor* Pál játszanák a főszerepeit...

*

Ezeket mondotta a *Bolváry* Géza, a huszártisztből lett világhírű magyar, igazán magyar filmrendező. Felesége, aki nemcsak élettársa, de munkatársa, sőt most már vetélytársa, *Mattyasovszky* Ilona mosolyogva hallgatta: Engedte, hogy szabadon érvényesüljön az ura. Ő majd egyszer máskor, a legközelebb mesél nekünk terveiről. Szeme villanásából látni lehetett, hogy — érdekes mondanivalója van.

—

Megszűnt az aradi színészsztrájk

Az aradi magyar színház igazgatója és a színészek között megegyezés jött létre, amelynek értelmében az igazgató semmiféle kiadást nem eszközölhet a színészek megbizottjának hozzájárulása nélkül s minden jövedelmet a színészek hátrálékos fizetésének rendezésére kell fordítani. Ezzel a színházi sztrájk megszűnt.

—

Képzőművészkamarát kérnek a magyar festők és szobrászok

A Magyar Képzőművészek Egyesülete most tartotta közgyűlését a Mérnökegyesület székházában s ezen az egyesület e célra kiküldött szerkesztőbizottsága nevében *Gaál* Ferenc festőművész beterjesztette a *képzőművészkamara* jogszabályainak tervezetét.

A tervezet elsősorban a *festő- és szobrászművészi cím* használatát és a *művészek gyakorlatát* szabályozza. Pontosan körvonalazza a mű- és régiségkereskedők működését, erélyes kézzel nyul bele a kontárkérdésbe és a *képhamisítások megakadályozására szigorú intézkedéseket tervez.* Gondoskodni kíván a tervezet arról, hogy jövőben az állami képvásárlások a művészek szociális helyzetének figyelembevételével arányosan történjenek. A tervezetet, melyet a képzőművészek a napokban fognak vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnökhöz és gróf *Teleki* Pál vallás- és közoktatásügyi miniszterhez eljuttatni, a közgyűlés egyhangúan elfogadta.

—

* **Az Operaház heti eseményei.** Vasárnap, január 1-én délután 3 órakor olcsó helyárakkal *Sylvia, Pozsonyi majális*, este *Pataky* Kálmán fellépésével *Rigoletto*. Népművelődési előadás, jegyek nem válthatók (bsz., ½8). Hétfőn *nincs előadás*. Kedden a *Bolygó hollandi*. Senta — *Báthy* Anna, először (A, ½8). Szerdán a *Bűvös vadász*. Először vezényli *Berg* Ottó (E, ½8) Csütörtökön *Turandot* (B, ½8). Pénteken *Bánk bán* (C, ½8). Szombaton *Fidelio* (D, ½8). Vasárnap, január 8-án, délután 3 órakor olcsó helyárakkal *János vitéz*, este *Tosca*. Munkaelőadás, jegyek nem válthatók (bsz., ½8). Hétfőn, január 9-én *Pataky* Kálmán fellépésével *Bohémélet*. Népművelési előadás, jegyek nem válthatók (bsz., ½8). Kedden, január 10-én *Tannhäuser* (A, ½8). Szerdán, január 11-én *Iphigenia Aulisban* (E, ½8).

Öreg és fiatal

Írta: Bohuniczky Szefi

Otti nyolcvanéves, tíz élő gyermeke van, unokája sok, már vannak dédunokái, mégis mindenkinek Ottika. Ő a család feje, a gyerekeiről elismerő rajongással beszél, de az unokáival elégedetlen: a leányok késnek férjhez menni, a fiúk elsietik: innen a sok válás!

— A mi időnkben — szokta mondani —, amikor a leányok még megelégedtek az élet iskolájával, szebb volt az élet.

Vidéki házában mindig akadt vendég: gyereke, unokája, dédunokája. Most Ágnes van nála: dr. Kardos Ágnes, pesti tanárnő. Sápadt szőke leány, oly karcsú, senki sem gondolná, hogy elmúlt huszonötéves.

Ottika az ablak előtt kötöget, ha gurul a gombolyag, utánahajol, a háta meghajlásában is egyenes, büszke és parancsoló. Amit az ember fiatalságában megszokott, az öregség is megtartja. Az unokáját nézi, aki a meleg nyári délutánban kendőt dobott a hátára s míg a könyv fölé hajol, összehorpad, ahogy régente a mellbetegek.

— Nagyon érdekes? — szól Otti és hangja nevet és csíp egyszerre

— Érdekes: menetrend!

— Azzal kár rontani a szemeidet!

Ágnes zavarba jön: el akar utazni Párisba. Egy évig gyüjtögette a pénzt, most mégis belerekedt a szó, mint bíró előtt a gyávába.

— Mégha valami szép útleírást olvasnál: érteném! Regényért se szólnék, már a versekről van véleményem! Bár régen akadt közöttük sok szép. Nagyapád: Pistám, ha kicsit ittas volt, gyönyörűen szavalt. Egyszer a „Merengőhöz"-t úgy átérezte, hogy majd elbujtam a föld alá! Már négy gyerek lógott a szoknyámon, hogy lett volna kedvem merengeni! De hát a férfi akkor is olyan volt: elkapta a hevület, feledte a valóságot.

Ágnes közelebb jött, leült szemben. Valamit meg kellett mondani:

— Egy tanárkollégám meglátogat délután. Együtt végeztük az egyetemet; tegnap összetalálkoztunk, itt nyaral ő is.

— Hány éves?

— Egykorúak vagyunk, együtt lettünk doktorok.

— Úgy? ... A mi korunkban nem nézték szívesen a fiatal udvarlót, ritkán hozott békés házasságot. Legkevesebb kilenc év legyen köztük — mondták —, még akkor is nehéz megőrizni a férfit. Ezért lettem inkább szegény Pistám felesége, ki tizenöt évvel volt idősebb, mint Szalay Péteré, aki csak négy évvel előzött meg. A régiek elve szerint a fiatalember akkor házasodjon, ha már kimulatta magát; rendes apa, hű férj, aki nem viszi idegenbe a pénzt, ilyen emberből lehet.

— És Ottika melyiket szerette?

— Mi tagadás: a Szalay Péternek kellemesebb beszéde volt, én meg liba voltam. Aztán Péter tömött vállú, szép szőke jogász volt, Pista meg apró ember, a haja kezdett mákosodni. A hangja rekedtes volt. Ha húzta a cigány, nem mert kiállni. Nem csodálható, hogy mikor komoly beszédre fogott anyám, sírtam egy nótát. Mintha nem is hallaná, tovább mondta, fontold meg: derék, megnyugodott, becsületes ember és biztos nyugdíj! S mert tovább nyafogtam, elvesztette türelmét: tulajdonképpen mi a kifogásod? Szepegtem: nincs vonzódásom. Ekkor bevezetett az életbe: nem jó a nő vonzódása, a férfi nem becsüli, a szerelmes asszony elkapatottá teszi; de ha az asszony éppen csak tűri, hű kutya holtáig.

Ágnes felkacagott: igazság lehet a dologban, de mit ér az olyan igazság, mely se testünknek, se lelkünknek nem kell? Mondd, Ottikám, hogy lehettél Pista nagypapa felesége?

— Lelkem, megvallom, bizony egy darabig sírtam is, azt mondogattam: vén, hiányosfogú. Édesanyám nem is küzdött tovább, csak megsápadt, hogy ijedten faggattam: mi baja?

— A te butaságod — mondta —, mert hogy egy tiszteletreméltó emberről így beszélsz, látszik, nem tudod magadról, milyen vagy! Nézz csak a tükörbe, lányom, nézd meg a nagy szádat, a lapos orrodat, a libaszemeidet, a fánkarcodat, remélem: megjön az eszed. Így történt, addig forgattam a tükröt, míg megjött.

Ágnes szemei előtt megjelent a családi fényképalbum Otti szőke hajfonataival, kis szájával, fitos orrával, ábrándos szemeivel: tökéletes biedermeier-szépség volt.

— Tégedet így be lehetett csapni?

— Az idősebbek szava szent volt!

— Később sem jöttél rá?

— Rájöttem, lelkem! Mindig akadtak gonosz emberek, akik szüretelni szerettek az igazságból! Mi tagadás? Akkoriban megint forgattam a tükrömet. Szerencse, hogy idejében észbekaptam: ha magamat nézegetem, nem lesz semmi a gyerekeimből. Sutba hát a tükörrel!

Ágnes elérkezettnek érezte szóbahozni Párizst:

— A napokban elutazom.

— Úgy! Tudtommal szeptemberig tart a vakációd!

— Igen. De végre megvalósíthatom régi álmomat, egy évig gyüjtöttem rá a pénzt: Párizsba megyek!

— És kire hagyja anyád a gyerekeket?

— Egyedül megyek.

— Ne tedd!

— Már megvan a jegyem.

— Anyád nem akart lebeszélni?

— Féltett, de belenyugodott.

— Szóval, nem engedelmeskedtél! De mások vagytok, mint mi régiek! Egyszer leánykoromban térzenére készültünk, már köpenyben, kalapban álltunk az ajtóban, akkor vadászatról megérkezett édesapám és sürgetett: hamar forralt bort! Nyomban levetköztünk és szívvel őt szolgáltuk.

— El is rontottátok alaposan őket!

— Amit ti javítottatok, szégyelhetitek!

— Hogy érted?

— A nagy szabadságtokat!

Kopogtak, belépett a tanár. Otti nézte, milyen közvetlenek, pajtások. Belül keserű volt, kívül mézes. És sóhajtott: bocsásd meg nekik, Isten!

Postatakarékpénztári csekkszám: 53.072

Kacsalábon forog az élet

REGÉNY

IRTA: ORBÁN DEZSŐ

1

I.

Pontosan 542 esztendő választ el bennünket egymástól. Tekintélyes folyam — évek, emberöltők és évszázadok cseppjeiből összetöltögetve —, mely elzúgott közöttünk. Az innenső parton állunk mi, akik a jelenben írunk és olvasunk, a túlsó parton — a régmúltban — derengenek azok az emberkollégáink, akikről komoly és bolondos történeteket szándékozunk írni és olvasni.

A két partról nézünk egymásra — magyarok itt is és magyarok ott is — s bár egész valónkban érezzük az atyafiságot: a nagy távolság miatt, amelybe elvetődtünk, mégis csak helyén volna egy kis bemutatkozó összemelegedés.

Mi, házigazdák vagyunk a jelenkorban s úri kötelességünk, hogy átengedjük az első szót messze multból érkező vendégeinknek. Újságírónyelven ezt úgy is mondhatjuk, hogy meginterjúvoljuk közülük a legokosabbat, akinek gondolkodása és fogalomvilága legjobban megközelíti jelenkorunk utólérhetetlenül magas szellemi színvonalát.

Megállunk az 542 esztendős multból érkező magyarral a Berlini-téren, körülmutatunk és várjuk a hatást.

Közben gyorsírással jegyezzük az eredeti felfogású megnyilatkozásokat:

— . . Budapest káprázatos!... Gyönyörű világváros! . . . Ahogy a középkorból származó és már kissé gyengült szemeimmel látom, gyüjtőhelye és letéteményese minden kényelemnek és fényűzésnek, amit csak ez a lankadtan tevékeny huszadik szazad egy helyre ki tudott gondolni és összezsúfolni. Hogy ez a kultúra hanyatlóban van-e vagy emelkedik, erről nem mondhatok véleményt. A házak mindenesetre emelkedettek s ebből következtetem, hogy velük együtt emelkedett, a bennük dőzsölők életigénye is.

Ahogy látom, a tengernyi ember a tükörsímára egyengetett aszfalton hihetetlen könnyüséggel gyalogol — vélt vagy szükséges tennivalói után — s valójában születése óta nem ismeri az igazi fáradtságot, lemondást, nélkülözést és életveszélyt. Már azt is megfigyeltem, hogy aki vigyáz a rendőr intésére — mi előtt útkereszteződéseknél átmegy egyik oldalról a másikra —, azt nem büntetik meg két pengőre, nem üti el az autó és nyugalmas öregkort igérhet magának.

Az öregkor, úgy látom, szép ebben a világban, mely minden erejével a békesség és nyugalom teljességére törekszik.

Megdöbbentő számomra, hogy az élelmiszeres boltok roskadásig zsúfolva vannak s végtelen sorban következnek egymás nyomában. Felesleges figyelmeztetni engem arra, hogy e boltokban még a hulladékok is kincseket érnek s valósággal érthetetlen, hogy aki ilyen helyekre befordul, csak a javából szeret válogatni!

Ahogy megfigyeltem, az emberek között a legtöbb nyugdíjas

Láttam közöttük olyant, aki egész életén át egy íróasztal mögött nyugszik és pehelykönnyű tollnyél fadarabbal aprólékos mozdulatokat végez, vékony cérnaszál tintavonalakból néhány arasznyit kuszál össze, bizonytalan sorokban — s utána fáradtan leengedi kezét, mert befejezte élete munkáját. Láttam másikat, aki izgatott helyváltoztatásokban merült ki s amikor negyedszer is megfordult a tengelye körül, már kereste a széket, hogy leüljön. Tudom, hogy ezek azok, akik el vannak halmozva tennivalókkal s a sorsuk lenézett azok szemében, akik még ennyi nyugtalanságot se engednek be az életükbe. Azok viszont irígylik őket, akik még nem indulhattak ki a mozdulatlanságból.

Váltig csodálkozom, hogy mégis — e hangyák módjára elsokasodott embervilágban —, titokzatos utak és módok gondoskodnak arról, hogy mindenki nyugodni tudjon. Mulatságosan hat, hogy itt az élet mindennap ajándékokat osztogat. Egyik nap vaskályhát, annak, aki melegedni kíván, másik nap derekasan megépített négyszegletes szobát, ahonnét — ha befúj a szél az ablakrésen —, panaszra lehet menni a házmesterhez. Harmadnap tejet és sajtot, esetleg egy félkiló kelkáposztát.

A mi korunkban a mennyország sem volt kényelmesebb.

És a fiatalság?

Úgy látom, ez a legnagyobb érték, amit mindenki elismer. Rövid tapasztalatom után mondhatom, hogy az ifjúságot dúsan táplálják. Nemcsak ennivalót adnak nekik, hanem valósággal etetik. Hogy zavartalanul nőjjenek és erősödjenek és még jobb dolguk legyen, mint amilyen az elődeiknek volt. Hiszem, hogy el fogják érni azt az ábrándot, hogy mindenki végképp leszokjon a mozgásról s az embereket szórakozott elpihenésben szállítsák a gépek egyik helyről a másikra, földszintről az emeletre s bárki végigjárhassa az Északi sarkot és az Egyenlítőt.

Belátom, hogy aki most még mozogni akar, az kimehet a Városligetbe, ahol nagy platánfák sorakoznak. Bár tudtommal, ezekre a fákra ma már nem szabad felmászni — de kinek is jutna eszébe hasonló botorság? Amikor ott van a porondos sétány és a sok pihenőpad!

Gyönyörű ez a főváros, a Városligettől a Fürdő-utcáig . . . Végig a Podmaniczky-utcán; elkanyarodva a világ csodája, a nyugati pályaudvar előtt; keresztültörve a Berlini-tér káprázatos forgalmán, s befordulva a Vilmos császár-útra.

A villanyosok selyem-puhán suhannak pályájukon, mint a sebesen úszó hattyú! Üdén csengetnek és odaállnak mindenki orra elé. Türelmesen megvárják — szinte hivogatják az utasokat! Az emberek — bár sok helyen zsúfolva tolonganak — szelid ártatlansággal kerülik ki egymást, mert ebben a világban már senkinek sincs ártó szándéka a másik ellen . . .

Az éjszaka és az esti kivilágítás leírhatatlanul szép. Tündérek játszanak színes tüzekkel a háztetőkön, hogy aki rájuk néz és rabul ejti a varázslat, elfelejti a föld minden gondját. És minden vasrúdon egy-egy nap süt, hogy még a szálló szúnyog is meglátható benne. A békesség és szépség tengerébe merül, aki elvegyül a járókelők közé, és amiket lát, nem is ébrenlét már, hanem álom . . .

*

El kell ismerni, hogy öreg magyarunk a középkorból, elég jó megfigyelő, és sokszor fején találta a szöget.

Most rajtunk a sor, hogy megfordítsuk a távcsövet és mi nézzünk a multba.

A hely ugyanaz.

A nyugati pályaudvar előtt a csodálatos Berlini-tér. Csak az idő változott. Ahogy a kancellisták egymás mellé körmölik az ákombákomot: „Az Úr 1396-ik esztendejében, április elsején, Zsigmond király uralkodásának napjaiban."

Ha netalán azt gondolnánk, hogy április elseje a bolondok napja — ebben az egyben, meglehet, hogy nem változott az idő.

II.

Tiz éve mult már, hogy a jég beszakította a rákosi vizesárok töltését, és azóta hínár alá került minden, amerre a szem köröskörül ellát. Néhol olyan mély az iszap, hogy egy lovast lándsástól elnyelne, de ahol a fűzfák megkapaszkodtak, ott már sejthetős valami keményebb; — ahol pedig száz béka ugrik egyszerre a sás közt, arra — ha előbb keresztet vetett — emberféle is ugorhatnék.

Nyugat felől a lehajló nap a budai Várhegy apró tornyai mögül süt idáig s a lejtősen omló sugarak, ahol vizet találnak, narancsszínben világítják meg. Ágbogas, tükrös vízerek villognak pántlikás tekervényekben, amerre körül látunk. A halmokon megbarnult az őszi fűtenger s ezen a legmagasabbik kupacon — melynek helyén majd valamikor a Berlini-tér középpontja, a Banán-sziget fog elsímulni — élénk zölden szökell magasra a frissen sarjadó nád. Amerre a nap süt, arra meleg van, míg a másik oldalon élénken csíp az alkonyati szél.

Senki földje ez, csendes, néma és néptelen.

A nagy magányosságban, ha ember jelenik meg a mocsaras buckák közt, az úgy vonja magára a meglepett tekintetet, mint a mágnes. Pláne két ember lóháton, ahogy küszködve errefelé igyekeznek.

Valahol a Podmaniczky-utca és a Nagykörút keresztezésénél járhatnak, ott, ahol a 46-os végállomása van. Hol eltűnnek, hol felkapaszkodnak.

Minthogy onnét idáig, legjobb számítással is jó félórába telik a kecmergés, van rá idő, hogy megismerkedjünk. Nagy messzeségben vagyunk, a mult kellős közepében, ismeretlen világban, helyénvaló a bemutatás.

Az egyik lovas kövér és zömök, a másik magas és szikár. A kövér közhivatalnok, a szikár újságíró.

Ehhez egy kis magyarázat szükséges.

A kövér közhivatalnokkal hamar végzünk, mert az csakugyan közhivatalnok. Névszerint Bertalan és nótárius a királyi kancelláriában. Nótárius annyit jelent, hogy tud írni és olvasni.

Hanem az újságíró ! . . .

Az ugyebár tudnivaló, hogy az égvilágon vannak többek közt írók is. Az írók nem tudnak megélni és hogy ez még tökéletesebben sikerüljön, be szoktak állni napilapokhoz munkatársnak. És akit a balszerencse még jobban meglátogatott, az humorista tesz a lapnál. Ennek az élete abból áll, hogy humort termel, mert az olvasók szeretnek bosszankodni.

(Folytatjuk.)

Gaál Ferenc MDK

Pesti utca
Nyári nap
Pihenő aratók
Pest

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc

MDK

Balaton
Vázlat I-II.
Pesti utca
Tükör előtt

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc MDK

Falu vége
Hazatérő kapás
Kikötő
Rabszolgavásár

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc MDK

Budai utca
Félakt
Körönd
Fürdő után

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc

MDK

Falu
Játéktéren
Jairus leánya
Oktogon

Ernst Muz.1923. szept.
XXV. csoportkiállitás.

Gaál Ferenc

UN. 930. III. 18.

• (Rövid művészi hírek.) A *Független Művészek Társasága*, klubhelyiségében tagjainak műveiből sorozatosan kollektiv kiállításokat rendez. *Gaál* Ferenc és *Viski* János festőművészek képeinek kiállításával kezdték el a sorozatot. A két kiállító művészt már a budapesti kiállításokról igen előnyösen ismeri a közönség. A kiállítás belépő díj nélkül tekinthető meg egész nap a Független Művészek Társasága, Erzsébet-körut 41., I. emeleten lévő kiállítási helyiségeiben.

UN. 930. III. 18.

Gadl Ferenc

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Gaál Ferenc

Alkotása, a Független Művészek Társaságának kiáll.-án.

P.H.930.X.2.

Gaál Ferenc

Munkácsy-céh II. kiállításán
az Ernst Múzeumban szerepelt.

EK. 929. X. 20

Gaál Ferenc

Munkácsy-cék kiállításának záróünnepélyén sorsolásra megvettek

PH. 929.XI.5.

Gaal Ferenc

Munkácsy-céh kiállításai az Ernst Múzeumban sorsolásra kijelölték festményét.

PH. 929. X. 27.

Gál Ferenc

Munkácsy-céh II. kiállításain az Ernst Múzeumban szerepelt.

M 929. X. 20.

Gaál Ferenc

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

NM.929.X.20.

Gaál Ferenc.

Független Művészek Társaságának kiállításán díjat nyert.

EK. 929. X. 20

Gadál Ferenc.

Független Művészek Társaságának őszi tárlatán a Nemzeti Szalonban festészeti jutalomdíjat nyert.

M. 929. X. 19.

Gaál Ferenc

festőművész

Karácsonyi kiállítás a Független Kritikának rendezésében - a Lipótvárosi Társaskörben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935. XII. 22.

Gádl Ferenc

Független Kritika képzőművészeti kiállitása - a Lipótvárosi Társaskörben - munkájával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.VII.20.

Gaál Ferenc

Független Művészek Társaságának
őszi tárlatán festészeti jutalom-
díjat nyert.

NU. 929. X. 20.

Gaál Ferenc

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst-Múzeumban "Parasztok" és "Napsütéses falusi udvar" c. magyar témával szerepelt.

PH. 929. X. 20.

Kiadás után

— Pallas nyomda, Budapest.

Gaál Ferenc

Alkotásával szerepelt a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-én.

8.O.U.930.X.5.

Gaál Ferenc

Alkotása a Független Művészek Társ.-nak
őszi tárlatán a Nemzeti Szalónban.

M.930.X.2.

Gaál Ferenc

Alkotása, a Független Művészek Társaságán k
ézi tárlatán.

H.U.930.X.2.

Gaál Ferenc

"Leányfej" c. művével

szerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.M.930.I.5.

Gaál Ferenc

Művével szerepel a Mincsaskor
téli tárlatán.

S. K. 929. XII. 24.

Gál Ferenc

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban Studiuma szerepel.

MH. 929. X. 20.

MDK

Gaál Ferenc

Balaton, repr.

Rónay K.:A Balatonfüredi Művésztelep kiáll. a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. 21 sz.

MDK

Gaál Ferenc

Kukoricatörés, of.

Alkotás Müvészház első csop. kiáll. Bp.1942.nov.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Levétel a keresztröl.
Csutka-kazlak.
Kukoricatörés.

KMTárs.-Szent István kiáll. 1938. Kat. 9.1.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Gyerekek a ligetben.

Játszótér.

Anikó leányom.

Falusi gyerekek.

Műcs.-OMKT. "A gyermek a művészetben"kiáll. 1940.II.-III.
Kat. 11.1.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Falusi utca.
Leányarckép. Olf.
Falusi udvar.

Festészeti dijat nyert./1929./

Nemz.Szalon.- A Független Müvészek Társ. III.kiáll.
1930.okt. Kat.

MDK

Gaál Ferenc, festö

Cigányasszony rajkókkal. Olf.v. Jelz.l.j.
"Gaál F.1927."

Nemz.Szn.Müv.Egy.-Székfv.Képt. és Tört.Múz. uj szerzemények 1937/38. 1939.máj.-jun. Kat.

MDK

Gaál Ferenc

Csopaki szüretelők, of.

Balaton szeles időben, of.

XC.Csoport kiáll.kat.N.Szal.1939.máj.

MDK

Gaál Ferenc

Mólóépitès Balatonfüreden, of.

Fürdő lányok a Balatonon, of.

Balaton, of.

XC.Csoport kiáll.kat.N.Szal.1939.máj.

MDK

Gaál Ferenc

Balatoni festők a N.Szalonban. Pesti Hirlap. 1939. máj. 9.

Gaál Ferenc MDK

Ligeti részlet, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Pálffy tér télen, olf.
Ráday utca télen, olf.
Városligeti részlet, olf.
Heverő akt, olf.

Nemzeti Szalon 1922. május tavaszi tárlat

Gaál Ferenc

MDK

Interieur a Mátyástemplomból, olf.

Egyház és művészet
Nemzeti Szalon 1919.

Gaál Ferenc

MDK

Gitana, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

Gaál Ferenc MDK

Dunaparti vásár, olf.

Mücsarnok 1919-2o. téli tárlat

Gaál Ferenc MDK

Dunai kikötő, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Gaál Ferenc

MDK

Kukoricatörés

Műcsarnok 1939. Téli tárlat

Gaál Ferenc MDK

Cigányok

Mücsarnok 1939. téli tárlat

Gaál Ferenc

EDK

Városligeti részlet

Műcsarnok 1939. téli tárlat

GAÁL FERENC

Külföldi aukción:
Ferenc Gaal: Feldarbeit.
Öl auf Karton, 35x50 cm. Sign.

Wien, Dorotheum
642. Kunstauktion, Nov. 1983.
Katalogus 24.old. 357.sz. Taf.183.

Gaál Ferenc

MDK

Városligeti részlet

Műcsarnok 1926. Őszi kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Erdélyi táj

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falu vége télen, olf.
Somogyi Falu ,olf.
Készül a babaruha, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Parasztleánykák, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Őszi hangulat

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Fürdő nők

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 34. l.

MDK

Gaál Ferenc

Krisztus levétele a keresztről, of.

Tav. kiáll. Műcs. 1925. máj. 19. 1.

MDK

Gaál Ferenc

Siesta, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 19. 1.

MDK

Gaál Ferenc

Nyitrai leány, of.

Tav. kiáll. Műcs. 1925. máj. 18. l.

MDK

Gaál Ferenc

Őszi napsugár, of.

18. 1.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj.

Gaál Ferenc MDK

Anikó, repr.

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricatöréskor

Műcsarnok 1944 márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Gaál Ferenc

Keresztrakó aratók

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc

MDK

Betlehemben

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc MDK

Anikó

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Gaál Ferenc

Heverő Akt, of.

N.Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Gaál Ferenc

Pálffy tér rélen, of.

Ráday utca télen. "

Városligeti részlet, "

N.Szal. tav. tárk. 1922. máj.

MDK

Gaál Ferenc

a Céh müvésztagja, festő

Munkácsy Céh 8.repr.kiáll. N.Szal. 1935. márc. 3.1.

MDK

Gaál Ferenc

Fürdő nők, of.

Akt kiáll. ONKT. Mics. 1925. dec. 24. 1.

MDK

Gaál Ferenc

Erdőrészéet, of.

Árv.Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 19 l.

MDK

Gaál Ferenc, festő

KMTárs őszi kiáll. 1938. nov. Műcs.

34 l.

Gaál Ferenc

MDK

Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének Közgyülése. Esti Kurir 1940. jun. 11.

MD K

Gaál Ferenc, festö

Cigányok.

A V. all. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O.M.Szépm. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kąt. 14.1.

MDK

Gaál Ferenc festőm.

Hétfő Reggel, 1939. febr. 27. Ellenzéki lista győzött a Fészekben.

MDK

Gaál Ferenc, festö

sárguló gesztenyefája együttesen él és csilog, bár majd minden levele ki van rajzolva.

R. Szürédi Ilona: "A magyar művészetért" Kiáll. Műcsarnok Új Magyarság, 1943 máj. 16. 13.1.

Gaál Ferenc, festöm.

MDK

1911-töl 1914-ig tartott évnyarankéni tanfolyam /Szolnoki Müvésztelep/ növendéke azóta elismert jeles festö.

Szolnok a müvészetben.c. Emlékkönyv/ifj.Gonda Béla szerk./ a 25 éves jub. alkalmából. 1927.szept. 3o.l.

Gaál Ferenc MDK

Mulatozók

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Cigányok a putri előtt

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Cigányok a putri előtt, repr.

Műcsarnok 1943.nov-dec.
Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

A müvész leánya

Műcsarnok 1936. okt.nov.
A nő a művészetben kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Fiatal matyó leány

Mücsarnok 1936. okt.nov.
A nő a müvészetben kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Pihenő modell

Műcsarnok 1936. okt-nov.
A nő a művészetben kiáll.

MDK

Gaál Ferenc festőm.

Chroniqueur cikke. Képzőművészet, II.évf.6.sz.19.l.

MDK

Gaál Ferenc

Anikó leányom, of.
Velencei részlet,"
Cigányok, "
Virágcsendélet, "

Munkácsy Céh 8.repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Gaál Ferenc festőm. aranyéremmel kitüntetve

Dijosztás a Mücsarnokban. Magyar Nemzeti Müvészet, 1939. 1.sz. 7.l.

MDK

Gaál Ferenc festőművész

Városligeti részlet c. festm. az aranyérmet kapta

Kiadták a Magy. Képzőművészek Egyesületének dijait.
Pesti Hirlap, 1939. febr. 14.

MDK

Gaál Ferenc festőm.

Városligeti részéet c. festményével az arany-
érmet nyerte

Kiadták a Magy.Képzőművészek Egyesületének
dijait. Pesti Napló, 1939. febr. 14.

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészet, 1932. VI. 48. sz. 68. l.

Gaál Ferenc MDK

Ősz a kukoricaföldön

Miccarnok 1943. nov.dec.
Téli kiállitás

Gaál Ferenc, festö

Parkban.	Olajf.
Ösz a Margitszigeten.	"
Kukoricatöréskor.	"
Szénagyüjtés.	"

Műcsarnok. IV.Képzőműv.Kiáll. "A Magyar Művészetért."
1943.máj.10-30. Kat. 5,6.1.

Gaál Ferenc

MDK

Cigányok a putri előtt

Műcsarnok 1937 Téli Kiállitás

Qaël Berrc

Cigányok a puszi alatt

Gaál Ferenc

MDE

Vén cigány

Virágcsendélet

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Qaéj Poreno

Vén cigdmy

Vixégcaenoéjef

Gaál Ferenc MDK

Levétel a keresztről

Csutka-kazlak

Kukoricatörés

Mücsarnok 1938 Szent István Kiállitás

MNK

Gaál Ferenc

Levéltári s keresztrőli

Gusika-kastak

Kukoricatörés

Mócsarnok 1938 Szent István Királlyás

Gaal Ferenc MDK

Városligeti részlet

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Cigánycsalád

Cigányok

Virágok

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Gaál Ferenc

Pihenő modell

Miccarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Gaál Ferenc MDK

A müvész leánya

Fiatal matyó leány

Mücsarnok 1936 Nő a müvészetben c. kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Mezei virágok, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Nyitrai leány, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Falusi utca, olf.

Műcsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Őszi napsütés, olf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falusi udvar, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Vándorcigányok, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Falusi zsáner, repr.

Képzőművészet 1928. febr. 7. sz. 55.l.

Gaál Ferenc

Kálmán

NÜ. 1942. III. 22.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Györ
Megrendelés esetén az összeg MNB 149.
ciós Központ számlaszámára utalandó. F
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mü

Gaál Ferenc

Kiállít

Új M. 1942. III. 24.

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

ózőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

adványai közül kapható

1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

1956-58."

a Művészettörténeti Dokumentációs

gy út 41.) készpénzfizetés ellenében

Gaal Ferenc

Kiállít

MN. 1942. XI. 26.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mü

Gaál Ferenc

Kiállít

M. Gy. 1942. IV. ip.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Müvészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Gaál Ferenc MIK

Cigányleány, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Cigánycsalád, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Cigánygyerekek, olf.

Aratás, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Gail Borden

Clarksville, Ore.

Arena, Calif.

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Falusi keresztelő, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Vándorcigányok

Heverő akt

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gaál Ferenc

MDK

Ősz a Városligetben, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falusi piac, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

MDK

M.D.K.

Gaál Ferenc

"Napozás a Balatonnál" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap Petrovics Elek: "Festők a Balatonnan" c. beszámolójának illusztrációjaként.

Szinházi Élet. Bp. 1938. nov. 19. XXVIII. évf. 48. sz. 16-19. lap

Gaál Ferenc MDK

Aratás, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gaál Ferenc.

A Mücsarnok téli kiállítására felhozták a szolnoki művésztelep jubileumi kiállítását, melyen művei szerepelnek.

Esti Kurir, 1927. dec. 18.

Gaal Ferenc.

Munkája szerepel a Műcsarnok téli tárlatán.

Pesti Napló, 1927. dec. 18.

Lucas Ferrer.

Umbrella [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].

Tenis Lujan, 1927. [illegible]

Gaál Ferenc

MDK

Betlehemben

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc

MDK

Keresztrakó aratók

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc

MDK

Kukoricatöréskor

Mücsarnok 1944 Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

a Férnek művészcsere-intézmény Hollandiába

küldi tanulmányútra.

Wh 1939. I. 13.

Gaál Ferenc MDK

Anikó, repr.

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc MDK

Levétel a keresztről, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gaál Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - Mücsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Gaál Ferenc

...TÁRSASÁG 930. III 15

* **Kiállitás a Független Müvészek Társasága helyiségében.** A *Társaság* tagjai müveiből sorozatosan kollektiv kiállitások rendezését *Gaál* Ferenc és *Viski* János festőművészek képeinek kiállitásával kezdte el. A két kiállitó müvészt már a budapesti kiállitásokról igen előnyösen ismeri a közönség. Dicséretes a müvésztársaságnak az a törekvése, hogy tagjainak müveit intim környezetben kisebb-nagyobb gyüjtemény módján állitja a müpártoló-közönség elé. A kiállitás megtekinthető egész nap a társaság Erzsébet-körut 41., I. em. kiállitási helyiségeiben.

M. 930. III. 15.

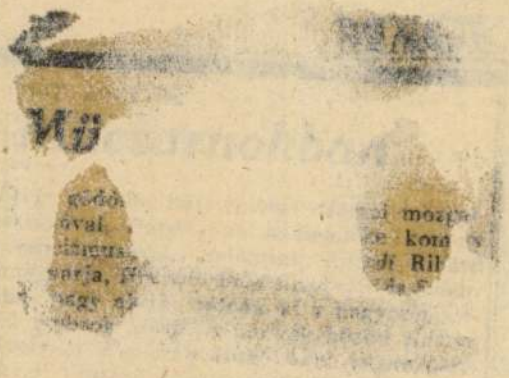

Gaál Ferenc

MDK

Leány ünneplőben, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Őszi munka, olf.

Műcsarnok 1944 A Székesfőv.Képtár Jub. Kiáll.

Gaál Ferenc

"Városligeti részlet" c. műve
a Magyar Képzőművészek Egyesülete jub.kiállitásán.

Pesti Hirlap, 934.XII.13.

Gaál Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Cigányleány.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Gaál Gizi

Über die Künstlerin konnte nichts Näheres in Erfahrung gebracht werden.

Önarckép plakett

Huhrmagyersm 228. l.

8504.

jes felszereléssel és bal vállára ve-
zolva. Felirata fölül:

s.

egt zu Wien in Oesterreich.

nach dem siebenjährigen
on Karl Alexander Her-
rb (+) 1780.- Graf v. Pelle-

ppppp.

4: 10 cm.

30-904
1-5.

Gaál Ferenc
festő

ívod

Catalogo della
XXIII. biennale.
Venezia, 1942 – XX.
291. l.

391. ábra. Kutassy János esztergomi érsek czímere. 15
tergomi székesegyház kincstárában.

gymás mellé rakva, szerves összefüggés
nek volnék hajlandó tulajdonítani, mert
llem nyilvánul meg, melyet annyi más
smerni. Keletkezésének korát, úgy hiszem,
s a kövek foglalásából ítélve. Utalok erre
ária-czelli s az aacheni Nagy Lajos-féle
okra, nemkülönben a zárai szent Siméon
ra. Feltevéseim bizonyítására szerettem
ni. Bojnicsics Iván úr szives volt ugyan
ának a XIV. századra vonatkozó részét
natkoztatható határozottsággal e süvegre.
jos 1346-tól 1382-ig kilenczszer látogatta
áz déli tornya a király czímerével ékes.
kezű fejedelem, vagy hitbuzgó hitvese
tes ajándék formájában örökítették meg
Lajos anyja például adott ajándékokat
ányok igazolják.
n nézetem, hogy a Gyulay-féle püspök-
rős támaszt nyer akkor, a mikor melléje
süveget (LIX. és LX. sz. táblák). Vala-
nemében. Gyöngyökkel, drágakövekkel s
nnyivel mások, mint amaz és mennyire
öttek létre az esztergomi kincstárhoz
laczára, általában kevésbbé érdekelnek

Gaál Ferenc

festő

l. kat Beograd

1931

8

9

Gaál Ferenc

64	Tabáni részlet	olajf.	600.—
65	Esküténi hajóállomás	„	800.—

Nemzeti Szalon
1918-máj
tav. kiáll.

Gaál Ferenc

1. Falusi utca.
2. Őszi napsütés.

1932 főv új szorzem.kiáll Mücsarnok

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEM
BUDAPEST. VIII. MÚZEUM - K

T.
Müemlékek Országos
Bizottsága

IX. Högyes End

Gaál Ferenc

Lajos

Nemzeti Szalon

II. Balatoni kiáll.

1924

nov-dec

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

PÉNZTÁROS:

LEHEL BÉLA

FŐTITKÁR:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

Gaál Ferenc

festő

M. Képzőm. Egyes. tagja

KMTÁRS művcsoptok
1931 fob márc kiáll.

III. 1, 2,

1931. tav. tárl. 263,
1931. ősz. tárl. XII. 296

1931/32. téli tárl. 53, 70, 221, 223

~~1932. febr.-márc. kiáll. 246~~

1932. tav. tárl. 25, 106, 287

1932/33. téli kiáll. 196, 340, 673, 675.

1933. nemz. képzm. kiáll. 178, 179.

A *-gal jelölt művek reprodukálva vannak.

a vásárló tulajdonát képezi és másoknak el nem adható. Az eladó művek nagy része havi részletfizetésre is megszerezhető, külön egyesség alapján, melyre nézve felvilágosítással a titkári hivatal szolgál.

A kiállított és megvásárolt művek biztosításáról azok tulajdonosai tartoznak gondoskodni. A megvásárolt műveket a Társulat a Műcsarnok helyiségeiben köteles átadni a kiállítás bezárása után, a befizetést igazoló nyugta és az aláírott átvételi elismervény ellenében. Elszállításukról a tulajdonosok tartoznak gondoskodni saját terhükre.

Az 1937. évi április hó 25-én túl visszahagyott művekért a Társulat semminemű felelősséget nem vállal.

Gaál Ferenc festő

Andrássy-út 83. Műcsarnok
1930. tav. kiáll. 39, 44.

1930/31 jub. kiáll. 20, 352, 354, 457

1934. tél. kiáll. - 83, 89, 232, 257, 293.
1934. nemz. képzőm. kiáll. 193, 194.

LK, H1

48. Ereklyemuz.

re van ábrázolva.
zembe néz), tojásdad medaillonban. Haja,
szbevegyült, szeme kék. Ingének gal-
ötötte, mellénye kivágott, kabátjának

zi emlékek muzeumából (107/95. No. 145).
iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

448

Gaál Ferenc

Nincsarnok
1925. tav. kiáll. 245, 254, 256, 264
1925-26. okt kiáll. 282
1926. őszi kiáll. 9, 46
1926. téli kiáll. 47, 72, 105, 130, 283, 289
1927. tav. kiáll. 18, 83, 531, 568, 571
1927. magyar táj. 610, 688, 690
1927/28. téli kiáll. 275, 276, 277.
1928. tav. kiáll. 44, 53.
Andrássy út 83
1928/29. téli kiáll. 231, 235, 257
1929. tav. kiáll. 83, 452, 460

Zenei népkönyvtár III. 53.

Gaál Ferenc

Műcsarnok

1918. tav. kiáll. 6, 147

1918–19. téli kiáll.

1919. hadviselt munk. kiáll.
64, 280, 281, 282, 289.
karakteren volt.

1919–20. téli kiáll. 216, 225, 330

1920–21. téli kiáll
238, 244, 320, 323

1921. tav. kiáll
129, 137, 226, 229.

1921 őszi kiáll. 252, 354, 363, 369.

1922. jub. kiáll. 311, 314 367

1922. őszi kiáll. 80

1924. tav. kiáll. 377, 492

1924. őszi kiáll. 87, 91, 92, 132

627/1905 sz. jul. 10.

Hivatalbil: Wosinszky mór hiv. felügyelői körútjáris szóló útiszámlája áttétetik a számvevőséghez. (VII. 11.)

Gaál Ferenc

Nyitrai leány c.
kopie repr.
Vas. Lip. 1918, 201.1

könnyű lovasok harczát
lobogóért folyik. A balra-

rtó zászlójának rúdját
ialatt ez rövid kardjával
egzi neki. A viaskodók
nak, csak hátul látszik
k füstgomolyok szállnak
elesett vitéz fekszik a
aripa mellett, elvágtató
s tollakkal és felemelt
dig leégett kastély falai
z ütközetnek egy másik
ól. Az égbolt felhőzött.

– Lelt. sz. 869. — Vétetett
élától 10 K-án (135–891). —
Elszámoltatott 1892 február
áhagyta az 1892 május 22-iki
16 sz. határozat (98–892).

Gaál Ferenc

Új Magyarság

1940. január 21.

* **Képzőművészeti kamarát sürgetnek a művészek.** A magyar képírók egyesülete a Pátria-klubban múb_rát-vacsorat* rendezett, amelyen a művésztársadalom számos ismert tagja vett részt. A vacsora keretében az egyesület állástfoglalt a képzőművészeti kamara felállítása tárgyában. Büky Béla, a képzőművészek egyesületének igazgatója mutatott rá beszédében a kamara felállításának fontosságára, majd Gaál Ferenc festőművész, a képzőművészek egyesületének alelnöke ismertette a művészek kamarai tervezetét, amely szerint a művészkataszter elkészítésén kívül az új kamarának hivatása lenne többek között a képzőművészek és műkereskedők közötti viszony szabályozása, továbbá a képzőművészek hivatásvédelmének szolgálata és a műalkotások hitelesítésének ellátása. A megjelent művészek egyhangú lelkesedéssel foglaltak állást a kamara létesítése mellett.

BUDAPEST
940 JAN 13 23
LK 4 LK

Gaál Ferenc fertő

Kukoricatörésekor

c. képe repr.

Uj Idők

1942. 25. 4

727 l.

magyarkanizsa

gyönge kis csacsi nem tud valami gyorsan haladni terhével a sziklák között.

A Jóisten a fejét vakargatta és bosszúsan mondta:

— Már pedig hiába! Most már mindent szétosztogattam, amim csak volt. Semmim se maradt. A síkságokat és szelíd folyókat pláne elkapkodták. De mivel látom, hogy nem a tenhibádból késtél el, adok neked romlatlan tiszta szívet, hogy a rideg sziklák és zuhogó hegyi patakok közt is boldog tudj lenni!

*

TIVI AZ IRÓ. Puszta véletlen esetből tudtam meg, hogy nálunk is megtörtént már az irodalom kettéhasadása. Az egyik irodalom írók és esztétikusok zárt világában különleges értékelések és célkitűzések talaján tenyészik. Vannak írói, akiket a hivatalos irodalomtörténészek és benfentesek nagyrabecsülnek, de akik a nagyközönséghez csak az itt kapott presztizs kisugárzásával tudnak eljutni. De emellett van egy másik irodalom is — és pedig jóval szaporább és szabályozottabb életű, — amelyről a benfentesek nem vesznek tudomást, az irodalom egy szóval sem említi meg, de a kiadók annál éberebben tartják számon és a nagyközönség a hivatalos kritika közvetítésének kikapcsolásával úgy vásárolja, mint a dinnyét a falusi szekerekről. Külföldön, ahol a »*lecture*« széles tömegeknek már régóta rendszeres napi fogyasztási cikke, már rég megesett az irodalom e bifurkációja. De mondom, csak most tudtam meg, hogy mi is eljutottunk már az irodalom eliparosodásának e fejlődési fokára.

Egy úr, aki entellektüelnek tartja magát és a társaságban irodalmi hajlandóságairól ismeretes, megszólított a napokban. Ragyogva mondta:

— Nagyszerű, hogy a mi regényíróink milyen pompásan bírják az iramot. Én egész sor új magyar regényt olvastam most végig és büszkén mondhatom, hogy kiállják a versenyt a legjobb külföldi regényekkel!

Kétkedve hümmögtem. Tagadhatatlan, hogy irodalmunkkal még mindig nincs baj, de véletlenül épp ami a regényt illeti... annak a kor divatja se kedvez. Kezdi kiszorítani a pozíciójából a memoár és a »*monologue intérieure*«. De ő makacsul erősködött tovább:

— Uram, én németül, franciául, angolul rengeteg regényt szoktam olvasni. Elhiheti hát, ha én mondom. Ezek az új magyar regények legalább is olyan jók, mint a legjobb külföldiek.

— Például kinek a regényét olvasta? — kérdeztem tőle kíváncsian.

— Hát például Zichy Tivadarét, Madarassy-Beck Zsuzsáét és Krúdy Ilonáét! Mondhatom, egyik jobb, mint a másik.

Nagyon elszégyeltem magam. Elvégre nekem az irodalom kenyéradó hivatásom és most kiderül, hogy olyan tájékozatlan vagyok benne, mint a kanász egy gyógyszertárban.

— És mondja, önnek melyik tetszett a legjobban? — kérdeztem.

Gondolkozás nélkül, erélyesen válaszolta:

— A Zichy Tivi. Igaz, hogy nekem vele szerencsém volt. Véletlenül nekem még sikerült az eredeti kiadásból kapnom, amelyből nem cenzurázták ki a szerelem pathologikus kilengéseiről szóló részeket... Roppant érdekes olvasmány volt!

Hm! Meghiszem azt!

Herceg Eszterházy Pál megvette Gaál Ferenc leány-portréját a »Műcsarnok« jubileumi tárlatán

VERSEK

ÚTKÖZBEN

Irta: Solt Pál

Csillagok alatt szalad a vonat,
Szép, nemes állat,
Vén királyszarvas idők köd-útján
Meredt szemekkel,
Fujtatva vágtat . . .

Már-már kidőlne, de én előre
Hajszolom egyre,
Valami vad vágy megállni nem hágy:
Új festéket rak
Régi színekre . . .

Csillagok, álmok, csepp állomások
Fogynak előlem,
Jaj, ha megállnék! halovány árnyék,
Rozzant sírhant
Ó-temetőben . . .

Zúgva az éjben, mint seprűnyélen
Árva boszorkány,
Szállok suhogva fel az újholdra,
S tovább száguldok
Márvány sugarán! . . .

Be' furcsán élek! kínok és fények
Között repülve —
Tűnnek az évek, búg-bong az ének
Halkan, mintha a
Sors hegedülne . . .

ODYSSEUS

Irta: Pásztor Béla

Alkonyi tenger ez a tenger
Arany-kék s merő rőt színekkel.
S márvány taréjú hab alatt
Félistenek és cethalak.

Nézem a párás távolt s látom
Bíborba játszó amforákon,
Mint elkanyargó szürke szál
Ifjúságomnak füstje száll.

Hajómon drágagyöngy és mirrha,
Mégis a szívem mintha, mintha
Árvább volna, mint akkoron
Sós vizes, izmos hajnalon.

Lelkem már istenekkel terhes,
De kalóz-szellő sohsem verdes
Hajóm vásznán és nem izen,
Hogy új kaland vár új vizen.

Zöld szemeivel száz sziget
Lóthossal élni nem hitet,
E hűvös alkonyég alatt
Nincs mámor már, csak gondolat.

Nem fáj a seb, hogy: nem lehet!
Nem űz a szomj, mely kergetett,
Nincs könnyem, — tudom: mind hiába —
Nem érek többé Itakába.

ESTE A FALUBAN

Irta: Sümegi Tóth Tivadar

Közeledik a napszállat,
hazahajlik ember, állat.
Csikordul a szénásszekér,
a nagykapun mikor betér.
»Hőhe« szól a béreslegény
s megáll ökör, tinó, tehén.
Kihúzza a járomszeget,
alomszalmát velem szedet.

S míg a kútnál csobog a víz,
a jászolba friss szénát visz.
Megetetünk, megitatunk,
csípős nótákon vígadunk.
Meggyujtjuk a »petromlámpát«,
köszöntjük a fejőlánykát.
Csinosan jött, tisztán, szépen,
zséter, fejőszék kezében.

Sikít a tej, habzik, lázad,
nyaldossa a zománcmázat,
később békül... egyet hördül,
s a kis cseléd máris pördül.
Aztán hívnak vacsorára
s vár mindenki a sorára,
ki tejet kap, ki meg répát,
a délebéd maradékát.

Barna fürtű leányt várja
kis kert végén a babája.
Sietne is, meg maradna,
de inkább már csókot adna.
. . . Hold bujkál a nyárfák alján,
leány a legénye karján,
csókolóznak nem beszélnek,
nem is e világon élnek.

Berlin

Rat me.

Gaál Ferenc

2.

Szépmüvészet
1944. 214 l.

A KOLOZSVÁRI ÉPÍTÉSZETI KIÁLLÍTÁS EGYIK TERME.

Ein Saal der architektonischen Ausstellung zu Kolozsvár. — Una delle sale dell'Esposizione di Kolozsvár.

Gaál Ferenc

GAÁL FERENC: KUKORICATÖRÉS.

Franz Gaál: Maisbrechen. — Francesco Gaál: Raccolta del granturco.

Szépművészet 1942. 6. sz.

Gaál Ferenc

l

Szépmüvészet

1942. 290. l.

Gaál Ferenc

lásd

Szépművészet

1942. 218 l.

219. l.

224. l.

Gaál Ferenc

festő

l.

Képművészet

1941. 180. l.

ilyen jelenet barátdás földet és ekébe fogott ökröt ábrázol (a „haló" nobában). Ez vagy a 12 hónap munkáinak egyik ábrázolása, vagy pedig az akkori felfogás szerinti négy elem (föld, víz, levegő, tűz) egyik megjelenítése. Más freskótöredékekből a középkori astrologia nimbolikus rendszere építhető fel (Horoskop). Ennek az elgon-

Gaál Ferenc

lásd

Képzőművészet

1971. 108. l.

Gaál Ferenc

Szefeltlex ~~193~~

152. l.

Elektr. ajz

u. o. 602. l.

Gaál Ferenc

szül. 1891. Debrecen

l.

Sörbevető 300. l

3.

4.

Gaál Ferenc

rajza a magyar honvédség
pótlási bevonulásá-
ról

Repr.
Rádióélet
1938. nov. 11.

A MAGYAR KIRÁLYI EGYETEM NYOMDA PECSÉTJE

SIGILLUM TYPOGRAPHIÆ UNIVERSITATIS REGIÆ

Gaál Ferenc

lásd életr. arch.

Z)

Pipics Szaz m. festő

110, III. l, 1942

Johnny Apollo (Johnny Apollo)

Tyrone Power és **Dorothy Lamour** egy filmben! Óriási kasszasiker az egész világon!

009 **Megértés** (Here I Am A Stranger)

Richard Greene, **Brenda Joyce**, **Roland Young** és **Richard Dix** ragyogó társadalmi szinműve.

940 **Cisco, a száguldó lovas** (The Return of Cisco Kid)

A vadnyugat gáláns hősének első kalandja. A főszerepben **Warner Baxter**, **Cesar Romero**.

012 **Cisco és a lady** (The Cisco Kid and the Lady)

A második Cisco filmnél már verekedni fog a közönség a jegyekért. Főszereplői **Cesar Romero**, **Virginia Field**, **Marjorie Weaver**.

013 **Ifjú titánok** (20000 Men a Year)

Az U. S. A. fiatal pilótajelöltjeinek izgalmas életéről szól ez a film. **Preston Foster**, **Randolph Scott** és **Margaret Lindsay** a főszereplői.

036 **Csalódott lányok** (Star Dust)

A hollywoodi kulisszák mögött összeomló álmok érzelmes, izgalmas filmje. A főszereplők; **Linda Darnell**, **John Payne**, **Roland Young**.

F[illegible]: Dr. Szemerjay Dénes — Klein Vilmos Filmnyomdája

Gaál Ferenc

Merengés c. képének
színes repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1934. jan. 14.

Gaál Ferenc

festő

źród

Z)

Nagyjmagy mtv.

76. l.

100 év
trebr. és
fest.
1941

Gaál Ferenc

Anikó c. képe
(Műcsarnok, téli tárl.)

Művész Kurír
1938. 3. 7. 29. l.

Gaál Ferenc
pesto

l.

Művész-Élet
1932. okt. sz.
12. l.

I. ÉV.

SZET

MI ÉS KRITIKAI LAP

FŐMUNKATÁRS

BENICZKYNÉ BAJZA LENKE

Orekt

(1)

1918 tav Nyitrai lány
dr Nékám eg. tan. arak. } of

1918-19 téli
Ugeti részlet. of

1919 márc Hadviselt
Siesta
Vagda hugad
Téli napsütés
Ünneplőben
Parasztlány } of

1919-20 téli Gitana
Dunaparti vásár
Dunai lakötő } of

1920 tav Falu vége télen
Somogyi falu
Kesül a bakaruha
Parasztlány hák

jegyzék

..... hó 1.-én kifizetendő illetményekről.

9		10		11		12		13	
v o n á s o k									
fizetési előleg		pénzintézeti központi kölcsön		letiltások		had-felszerelési adó		állami nyeremény kölcsön	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f

1920-21 téli
Krüpli türet
Hara térök
Pihenő
Hara felé
of

1921 tav
a játék téren
Erzsébet tér
Utcarészlet
Mosónők a patakban
of

1921 ősz
csutka kazlak
Arehép
a velencei tér mark tér
Ar Andr. út télen
of

1922 jub
a Körönd télen
Gbudai Nihőtő
Falusi utca
of

1922 ősz
Városligeti reszlet, of

1924 tav
Ősz hangulat
Fürdő nők
of

1924 ősz
Ősz hangulat
ligeti reszlet
Ily
a Baross tér télen

		28,18						
=	0	= 28,18	=	0	=	0	=	

állandó iktatószám alatt évenként elkülönitve

(3

1925 tav
Ősi napsugár
Nyitrai bíg
Sieste
Krisztus levétele a + ről
of

1925-26 Akt hiáll
Furdő nők, of

1926 téli
A Notre-Dame
Amsterdami hihető
Párisi utca eső után
Játék-téren
Posti utca télen
Déli pihenő
of

1926 ősi
Városligeti részlet
Erdélyi táj

1927 tav
Falusi udvar
Grég parasit
Falusi konyhe
Kukoricafosztás
" " törés
of

1927 jan.-febr. M. táj és életkép
Napsütéses udvar
Falusi utca
Falusi konyhe
of

6,	00								
2,	70			2,	70				
3,	50			2,	35				
6,	80								
÷ 45	90 ÷		0 ÷	5	05 ÷		0 ÷		0 ÷

sszaküldeni, hanem azt a fizetőhelynek kell egy úgynevezet

rizni.

postatakarékpénztári csekkszámlára kell visszafizetni

zegeket az igényjogosultak átvették

év Oktober hó 30 n

Salath Jenő

meghizott tisztviselő.

1928 tav Halászbárkák
Falusi keresztelő
of (4)

1928-29 téli
A velencei hit Márk tér
Hegipatak
Régi teglom
of

1929 tav Vivőcsedélet
Park ősszel
Falusi utca
of

1930 tav Asztali áldás
Virágok
of

1930-31 jub. Parkban
keresztelő (Halmos dy)
Falusi kapha
Kukoricatörés
of

1931 febr.-márc Falusi udvar
Falu vége
of

1931 tav Városligeti részlet
of

1931 ebri Virágok, pasztell

ról saját hatáskörében hitelesített másolatot kesz...

st emlitett másolatokat kérem jegyzékelve oly idében a

hónapi számfejtési munkálatok zavartalan megkezdhetése

ivatalhoz megérkezzenek.-

at és járadékosztályukat a nyilvántartó hatóságok által

ak igazolni.-

lmazott kap illetményeket, a Károly csapatkereszt és a

hitelesittetni.-

M. Kir. Központi Illetményhivatal.

(5

1931-32 Téli
A Marjitsugit ősszel
Félakt
Glasgorsy-i utca
Városligeti részlet
of

1932 febr-márc
Ősz a Városligetben, of

1932, Ivo
Nyitrai lány
Ősz a Vligetben
San Remo
of

1932 Fév vi herr.
Falusi utca
Ősz. napsütés

1932-33 Téli
Nyitrai lány
Mezei virágok
Vándorcigányok
Falusi udvar
of

1934 Téli
Falusi piac
Ősz a Vligetben
Vligeti részlet
cigány lány
cigány család
of

renddel és láncon függő mellkereszttel. Lent JAUNER.

H) EPISCOPATUS . A . XXV . 1882 . DIE . 29 · JUN · CUM · JUBILO · RECOLIT. Esztergomi káptalan tagjainak jelvénye. Ettől jobbra és balra * CAPITULUM * — METROPOLITANUM.

Arany, 44·5 mm. *Num. Közl.* X. 1911. 100. l., 61. sz. — *Gohl Ő.*, Budapest Újabb Emlékérmei 514. sz. — Lepold Katalógus 122. sz. — Heinrich Jauner bécsi éremművész műve 1882-ből.

*

11. CSERNOCH JÁNOS 1912—1927.

E) JOANNES · CARD · CSERNOCH · SEMISAECULO · SACERDOS · MCMXXIV. Mellkép balra. Jobbról REMÉNYI.

H) Címer.

Öntött bronzérem 72 mm. Huszár—Procopius: Die Medaillen- und Plakettenkunst in Ungarn 1933. 4312. sz. — Lepold Katalógus 132. sz. — Reményi József műve 1924-ből.

1934-35 téli

Gúbatétel
Vlizeti részl
Velencei részlet
} of

1935 téli

Vándorcigányok
Haratérők
Mátyó lány
Búzahordás
Vlizeti részlet
} of

1936 máj - jun jub

Nyitrai lány
Aratás
cigányok
} of

1937 téli

cigányok a pulzi előtt
Vén cigány
Virágcsendélet
} of

1938 téli

Őtri nyra
Kukoricafontás
Virágok
Mlzigeti részlet
Anikó
} of

---

ciummal, pallium archiepiscopale-val és mellkereszttel. Lent MD.

H) SACERDOS—ITERVM Talapzaton (olt tár) égő láng, körül kalászok és szőlőfürtök. Len- MDCCXXXVIII.

Arany 23 mm. Tabulae Num. etc. Inst. Nat. *Széchenyiani* Misc. 4. n. 25., *Num. Közl.* X. 1911. 88. l. — Lepold Katalógus 86. sz. — A monogramm szerint Mathias Donner (1704—1767) bécsi éremművész műve 1738-ból.

•

7. KÁROLY AMBRUS fhg. 1808—1809.

E) CAROLVS AMBROS · ARCH · AVST · REG · HVNG · ET BOH · PR · D · G · ARCHIEP · STRIG · REGN · HVNG · PRIMAS · Mellkép balra capuciummal, 2 rendjellel és mellkereszttel. Karszelvényben J · LANG · F · Lent NATVS. D · II · NOV · MDCCLXXXV · | OBIIT · D · II. SEP · MDCCCIX ·

H) Az érsek esztergomi síremlékének képe Balra lent J · LANG · F · Szelvényben ECCE EGO APERIAM TVMVLOS VESTROS | ET INDVCAM VOS IN TERRAM ISRAEL

(7)

1938 aug. til Sebi
levétel a + röl
Csutka-karlak
kukoricatörés

1938 ősi 33-35, 380
szénbányában
Ősz az alföldön
Csigaszszog szerekkel
Balaton

1939 téli kukoricatörés
Csigások
Vlijeti részlet

1939-40 Anikó
Ősi mindre

Ezüst, 54 mm. *Weszerle J.* Érmészeti Táblái G. VII. t. 1. sz. *Num. Közl.* X. 1911. 90. l. 17. sz. — — Lepold Katalógus 84. sz. — Josef Nicolaus Lang (1776—1835) bécsi éremművész műve 1809-ből.

8. RUDNAY SÁNDOR 1819—1831.

E) PRINC · PRIMAS ALEXANDER DE RUDNA ARCHI EPISC · STRIGONIENSIS Mellkép jobbra kapuciummal, csuklyás gallérral, rendjellel és mellkereszttel. Karszelvényben J · LANG · F · Lent XVI MAII MDCCCXX INAUGURATUS ·

H) D · O · M · AUSPICE · | AUGUSTA · REGIS · APOSTOLICI · FRANCISCI · I · PROVIDENTIA · | SEDE · PRIMATIALI · | CUM · CAPITULO · METROPOLITANO · | POST · TRIUM · PROPE · SECULORUM . | EXILIUM · | LOCO · NATALI · RESTITU- TIS · | PRINCIPI · ECCLESIAE · HUNGARI- CAE · | HONORIBUS · | MAGNAE · HUNGA- RORUM · DOMINAE · | DIVORUMQUE · | STEPH · PROTOREGIS · ET · ADALB · E · M · | PANNONIAE · APOSTOLORUM · | A FUN- DAMENTIS · EXCITANDAE · | PRIMUM · HUNC · LAPIDEM · | SOLEMNI · RITU · DEDICAVIT · | IX CALENDAS MAII | MDCCCXXII ·

Arany. 46 mm. *Weszerle J.*, Érmészeti Táblái . 30. t. 4. sz., *Num. Közl.* X., 1911. 98. l. 50. sz Lepold Katalógus 104. sz. — Josef, Nicolaus

(8

Gaál Ferenc

festő

8

KMTárs 1940 febr.-márc. a gyermek

Gyerekek a ligetben
Játszótér
Anikó leányom
Falusi gyerekek

1940 tav Anikó lányom
Ünneplőben
Cigány asszony

1941 febr.-ápr.-jub.
Kukoricamozgatás
Ősz a földeken

1941 nov. Archép
Leányarchép

1941-42 téli Aratás
Ebédelő aratók
Nagymosás a Balat-ban

terembe)

babákkal.

CZY KÁROLY (1862—1917): Fürdőző fiúk.

OSZKÁR (1872—): Birkózó fiúk.

LY GÉZA (1844—1887): Akarattyai partok.

Ó FÜLÖP (1869—1937): A kis Lidi.

CZY KÁROLY (1862—1917): Madárdal.

ÁCSY MIHÁLY (1844—1900): Vizsga a colkolában.

STVÁN (1865—): Keresztelő.

ÁCSY MIHÁLY (1844—1900): Párisi in-

UR GYULA (1844—1920): Nárcisz.

PÁL (1854—1928): „Engedjétek hozzám a ket."

PÁL (1854—1928): Olvasó leányka.

CZKY DÖME (1850—1921): „Könnyű más nevetni."

LÉNYI TIVADAR (1864—1917): Az új ked-

NMAYER SÁNDOR (1839—1898): Mária Tegy koldús asszony gyermekét táplálja.

ÓS JÓZSEF (1821—1883): Leányfej.

R HENRIK (1818—1860): Kisleány, karján ósárral.

CS MIHÁLY (1819—1892): Olasz nő.

KY KÁROLY (1807—1855): Anya és gyer-

1942 Tav. 2, 36, 52, 55
kukoricatöréskor
keresztelő falun
Őszi munka
Pihenő

1942-43 Téli Aratáskor
Őszi munka
Ősz a Vlejetben
Rajkók

8, 68, 77, 111.
1943 Tav Őszi napsütés
kukorica mozgsolás
Anikó
Bédelő aratók

1943 Téli Múlatozók
Ősz a kukorica földön
cigányok a pusztri előtt

1944 Tav Anikó
kukoricatöréskor
+ rakó aratók
Bétlehemben

Gaál Ferenc MDK

Tabáni részlet,olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Ebédelő aratók, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

te magát ezek között, akik hajnaltól késő estig dolgoztak s megkeresték az ő számára is a falatot.

Anyja takarítani járt, bejárónő volt egy kispolgári családnál, ahol így akarták megspórolni a cseléd bérét. Testvérei a csavargyárban dolgoztak.

Igen, a testvérei. Ha ezekre gondolt, újból elöntötte őt a keserűség. Ezek a kamasz lányok, akik minden elképzelésükkel és elhivatottságukkal ide voltak nőve, ebbe a szobakonyhás oduba, minduntalan felbosszantották. Kinevették az álmait, leröhögték a verseit, gúnyosan mosolyogták az öltözködését, a frizuráját és hosszúra nőtt körmeit.

— Ugy néz ki, mint egy strici! — mondta egyszer az idősebb, akit Mariskának hívtak.

Erzsi, a kisebbik, vihogott.

— Szép kis alak, mondhatom. Nőkkel tartatja el magát, ahelyett, hogy ő keresne reánk is.

Pétert az ilyen és hasonló megjegyzések halálosan elkeserítették. Ilyenkor mindig hatványozottan érezte, hogy ki kell menekülnie ebből a rettentő atmoszférából, ahol nem tud elég tiszta levegőt szorítani a tüdejébe.

De hová menjen? Ahhoz, hogy garszon életet éljen, külön albérleti szobát tartson — pénz kellett. Ezt a szükséges összeget nem tudta előteremteni. Ha itt-ott néha elhelyezte egyik-másik versét és pénzt is kapott értük, odaadta mind az anyjának. Szerény hozzájárulás volt ez a kosztpénzhez.

Csavarogni nem akart. Józaneszű, okosan szemlé-

Gaál Ferenc: „Nyitrai leány"
(A Műcsarnok téli tárlatáról.)

Gaál Ferenc
festő

Kamaszszemekben férfikönnyek

Irta: DÉCHY LIANE

Kamaszdiák voltam akkor. A szünidőt, mint mindig, Odesszában töltöttem. Hatalmas sarokszobám ablakai az egyik oldalon az uccára, a másikon egy szürke, sötétes udvarra nyíltak. Más években, ha otthon voltam, rendszerint az uccára nyíló ablakba könyököltem és néztem ennek a tipikus odesszai uccának színes, örökké változó képét, hol egymásba akaszkodó, pöfékelő, hangosszavú matrózok, csizmás oroszok és kíváncsi szemű, baedekeres idegenek nyüzsögtek, minden nap újak, minden nap mások. Hozták őket nehéz szagú, sok vihart látott hatalmas hajók és széles sínpárokon, zökkenés nélkül gördülő vonatok. Jöttek, végigjárták a várost, megcsodálták a nyilegyenesen épült szabályos uccákat, melyeknek bármelyik pontjáról végig lehetett látni az egész városon, lesétáltak a tengerparthoz vezető száz lépcsőn és elmentek újra, — vitte őket hajó, vonat, csak sűrű nehéz füst jelezte, hogy mennek — helyet adva újabb tömegeknek, melyek holnap majd elöntik az uccákat.

Azelőtt szerettem nézni a kavargó népséget. Az idén másképpen volt. Az uccára nyíló ablakot estefelé becsuktam s az udvari ablakba könyököltem.

Az udvart szemközt magas otromba házfal zárta be. A fal szürke volt, kormos, kopott, a felülete érdes, örökké nyitott ablakaiból szegénységet lehelt. Csak a földszinten volt két ablak, melyek virágokat tartottak széles párkányukon. Olyanok voltak a körülöttük terpeszkedő nagy szürkeségben, mint morcos képű emberek közt két üde, kacagó száj.

Ezeket az ablakokat figyeltem már napok óta. Ilyenkor estefelé rendesen megjelent egy fehérruhás lányalak, kezében az oroszok elválaszthatatlan hangszerével: a balalajkával. Fölkuporodott az ablakdeszkára és behízelgő, puha kis hangján édes-bús orosz dalokat énekelt.

Imádtam ezeket a csupa-szív, csupa-vágy [illegible]

a virágokat láttam és az ablakban — a szoba sötét hátteréből plasztikusan kiemelkedve — a fehérruhás lányt, amint hirtelen hátracsapta szemébe hulló szőke haját és balalajkáját pengetve, belefogott valami bús orosz nótába.

Nappal sohse láttam, de estefelé, mikor a búcsúzó nap vérvörösen bukott alá a fekete-tengerbe, megfestette a vizet és néhány kósza piros sugár, mint tapogató láng-ujj, benyúlt a sötét udvarba is — ilyenkor pontosan megjelent az ablakban és énekelni kezdett.

Nevelőm az esti órákban rendesen apámmal dolgozott a könyvtárban. Egyedül maradtam. Kikönyököltem az ablakba. Néztem a lányt. Milyen szép lehet — gondoltam; csak egy kicsit világosabb lenne az udvarban, hogy jobban láthatnám az arcát! De a falak közt terpeszkedő félhomály eltakart mindent. Csak fehér ruhája és dús szőke haja világított az ablakkeretben.

Néztem a lányt. Hallgattam az éneket. És csodákat álmodtam a húrokat pengető keskeny kezekről, a kissé oldalt hajtott finom fejről, az ablaknak támaszkodó karcsú alakról.

Igy énekelt minden este. Nagyon sok dalt tudott. Utolsónak mindig azt az egyet énekelte:

„Ne hívj, ne kérdezz —
rég volt nagyon:
álmokat szőttem
egy víg orosz estén
s a kertek mentén
sütött a nap.

Ne hívj, ne kérdezz —
rég volt nagyon:
széttört az álmom

te magát ezek között, akik hajnaltól késő estig dolgoztak s megkeresték az ő számára is a falatot.

Anyja takarítani járt, bejárónő volt egy kispolgári családnál, ahol így akarták megspórolni a cseléd bérét. Testvérei a csavargyárban dolgoztak.

Igen, a testvérei. Ha ezekre gondolt, újból elöntötte őt a keserűség. Ezek a kamasz lányok, akik minden elképzelésükkel és elhivatottságukkal ide voltak nőve, ebbe a szobakonyhás oduba, minduntalan felbosszantották. Kinevették az álmait, leröhögték a verseit, gúnyosan mosolyogták az öltözködését, a frizuráját és hosszúra nőtt körmeit.

— Ugy néz ki, mint egy strici! — mondta egyszer az idősebb, akit Mariskának hívtak.

Erzsi, a kisebbik, vihogott.

— Szép kis alak, mondhatom. Nőkkel tartatja el magát, ahelyett, hogy ő keresne reánk is.

Pétert az ilyen és hasonló megjegyzések halálosan elkeserítették. Ilyenkor mindig hatványozottan érezte, hogy ki kell menekülnie ebből a rettentő atmoszférából, ahol nem tud elég tiszta levegőt szorítani a tüdejébe.

De hová menjen? Ahhoz, hogy garszon életet éljen, külön albérleti szobát tartson — pénz kellett. Ezt a szükséges összeget nem tudta előteremteni. Ha itt-ott néha elhelyezte egyik-másik versét és pénzt is kapott értük, odaadta mind az anyjának. Szerény hozzájárulás volt ez a kosztpénzhez.

Csavarogni nem akart. Józaneszű, okosan szemlélődő és tapasztalatokat gyűjtő egyéniség volt, aki nem

Gaál Ferenc: „Nyitrai leány"
(A Műcsarnok téli tárlatáról.)

Gaál Ferenc

Kamaszszemekben férfikönnyek

Irta: DÉCHY LIANE

Kamaszdiák voltam akkor. A szünidőt, mint mindig, Odesszában töltöttem. Hatalmas sarokszobám ablakai az egyik oldalon az uccára, a másikon egy szürke, sötétes udvarra nyíltak. Más években, ha otthon voltam, rendszerint az uccára nyíló ablakba könyököltem és néztem ennek a tipikus odesszai uccának színes, örökké változó képét, hol egymásba akaszkodó, pöfékelő, hangosszavú matrózok, csizmás oroszok és kíváncsi szemű, baedeke res idegenek nyüzsögtek, minden nap újak, minden nap mások. Hozták őket nehéz szagú, sok vihart látott hatalmas hajók és széles sínpárokon, zökkenés nélkül gördülő vonatok. Jöttek, végigjárták a várost, megcsodálták a nyilegyenesen épült szabályos uccákat, melyeknek bármelyik pontjáról végig lehetett látni az egész városon, lesétáltak a tengerparthoz vezető száz lépcsőn és elmentek újra, — vitte őket hajó, vonat, csak sűrű nehéz füst jelezte, hogy mennek — helyet adva újabb tömegeknek, melyek holnap majd elöntik az uccákat.

Azelőtt szerettem nézni a kavargó népséget. Az idén másképpen volt. Az uccára nyíló ablakot estefelé becsuktam s az udvari ablakba könyököltem.

Az udvart szemközt magas otromba házfal zárta be. A fal szürke volt, kormos, kopott, a felülete érdes, örökké nyitott ablakaiból szegénységet lehelt. Csak a földszinten volt két ablak, melyek virágokat tartottak széles párkányukon. Olyanok voltak a körülöttük terpeszkedő nagy szürkeségben, mint morcos képű emberek közt két üde, kacagó száj.

Ezeket az ablakokat figyeltem már napok óta. Ilyenkor estefelé rendesen megjelent egy fehérruhás lányalak, kezében az oroszok elválaszthatatlan hangszerével: a balalajkával. Fölkupo-redott az ablakdeszkára és behízelgő, puha kis hangján édes-bús orosz dalokat énekelt.

Imádtam ezeket a csupa-szív, csupa-vágy melódiákat. Ilyenkor a virágokat láttam és az ablakban — a szoba sötét hátteréből plasztikusan kiemelkedve — a fehérruhás lányt, amint hirtelen hátracsapta szemébe hulló szőke haját és balalajkáját pengetve, belefogott valami bús orosz nótába.

Nappal sohse láttam, de estefelé, mikor a búcsúzó nap vérvörösen bukott alá a fekete-tengerbe, megfestette a vizet és néhány kósza piros sugár, mint tapogató láng-ujj, benyúlt a sötét udvarba is — ilyenkor pontosan megjelent az ablakban és énekelni kezdett.

Nevelőm az esti órákban rendesen apámmal dolgozott a könyvtárban. Egyedül maradtam. Kikönyököltem az ablakba. Néztem a lányt. Milyen szép lehet — gondoltam; csak egy kicsit világosabb lenne az udvarban, hogy jobban láthatnám az arcát! De a falak közt terpeszkedő félhomály eltakart mindent. Csak fehér ruhája és dús szőke haja világított az ablakkeretben.

Néztem a lányt. Hallgattam az éneket. És csodákat álmodtam a húrokat pengető keskeny kezekről, a kissé oldalt hajtott finom fejről, az ablaknak támaszkodó karcsú alakról.

Igy énekelt minden este. Nagyon sok dalt tudott. Utolsónak mindig azt az egyet énekelte:

„Ne hívj, ne kérdezz —
rég volt nagyon:
álmokat szőttem
egy víg orosz estén
s a kertek mentén
sütött a nap.

Ne hívj, ne kérdezz —
rég volt nagyon:
széttört az álmom

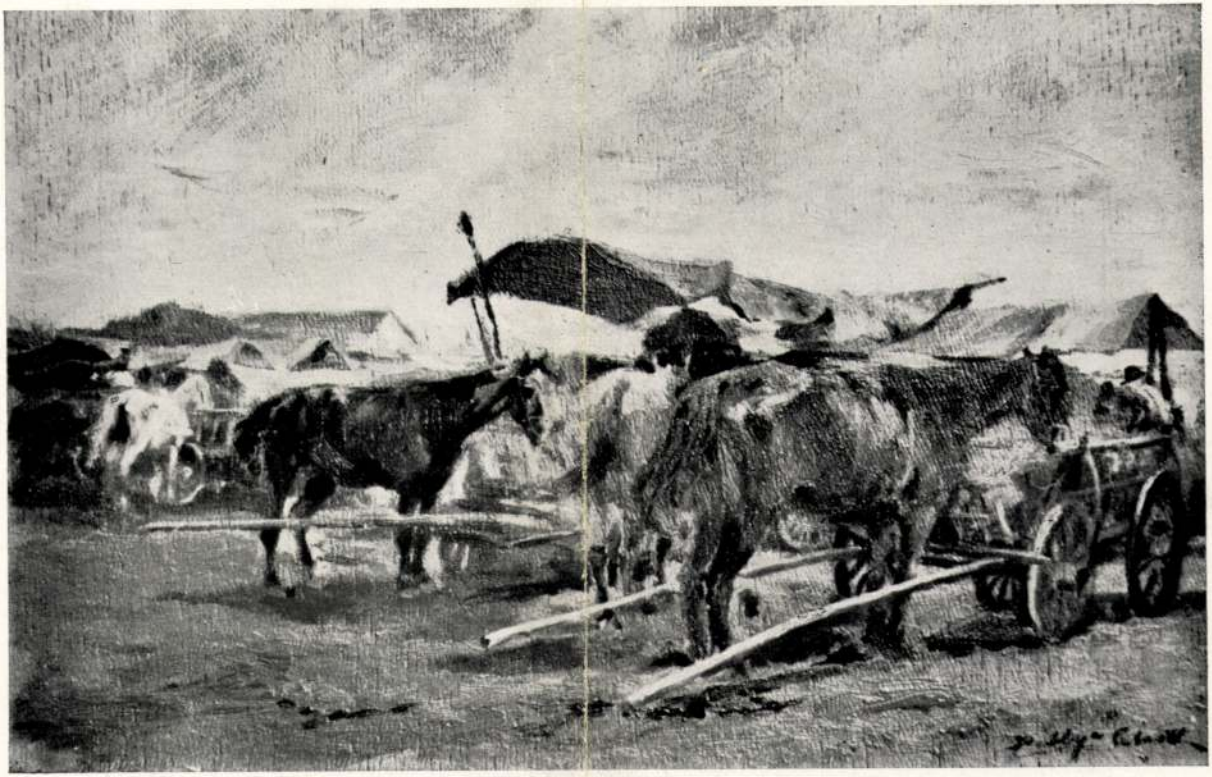

PÁLLYA CELESZTIN: HORTOBÁGYI VÁSÁRRÉSZLET.

GAÁL FERENC: KUKORICAFOSZTÁS.

V. Nemzeti Képzőm. kiáll.
1939. Kassa.

Gaál Ferenc

Rokfort sajt és halak

San Remo

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 19 1.

tára. AÉ. 1880. 290—291. l. — Sz. S.: Könyvism. Századok XIV. 1880. 838. l. — Egyházművészeti Lap. 1880. 373. l. — Dankó József: Történelmi, műirodalmi és okmánytári részletek az esztergomi főegyház kincstárából. Esztergom. 1880. 109—110. l. LII., LIII. tábla. — Martinev: Le trésor de Gran. Revue de l'art chrétien XV. köt. 1881. 162., 352. l. — Könyvkiáll. Eml. 1882. 51. l. 175. sz. — Fraknói V.: Erdődi Bakócz Tamás élete. 1889. 188., 219—220. l. — Czobor Béla: Erdődi Bakócz Tamás kárpitja AÉ, IX., 1889. 121. l. — Dankó József: Hymnarium 1893. 105. l. — Czobor Béla—Szalay Imre: Magyarország Történeti Emlékei 1896. 224. l. — Tört. főcsoport. II. füzet 24. l. 2278. sz. — Ex-Libris 5. l. 19. sz., 29. l.

Gaál Ferenc

~~1921. sept.~~

kiáll. Nemzeti Szalonban

~~5 db velencei~~ veneziai tájkép.

1920 dec
Útcarészlet
Földrubáz nő
Andr. út télen
Bőri hangulat az Andr. úton
Ligeti részlet
Csűtka kazlak
} of

1921 jun
Parkban
Földben
Patak partján
Erzsébet tér
} of

1921 szept
Rio d'Angelo Velencében
A Rio di Pieta " "
Chioggiai részlet
A Rio Bouvechiati " "
A Rio di Greci " "
} of

Zsidó egyházi gyűjtemény XVIII. sz.

X. 197.

Gadál Ferenc

1915. dec. kiáll. N. Halom
Virágcsendélet, olaj. 200.–
Zagyvaparti halászviskók,
olaj. 250.–
Zagyvaparti utcarészlet, olaj.
250.–

1918. maj. kiáll. N. Halom
Tabáni részlet, olaj. 600.–
Esztergi hajóállomás, 800.–

1919. okt. kiáll. u.o.
Falusi utca, olaj. 1500.–
Tabáni részlet, olaj. 1000.–
Andrássy úti impresszió, olaj
600.–
Krumpli szüret, olaj. 1000.–

1919. szeptember. kiáll. u.o.
Interieur a Mátyás templomból,
olaj. 3000.–

~~Továbbmaradt kiáll.~~

Versecz X. 54.

Gaál Ferenc

1920 jan. febr.

kiáll. Nemzeti szalonban

Falu részlet, olaff. 2000.—

Falusi utca, olaff. 2000.—

Hajó állomás, olaff. 2000.—

1920. máj.

kiáll. Nemzeti szalonban

Falusi utca, olaff. 2500.—

Tükör előtt, olaff. 6000.—

Bikaborjuk, olaff. 4500.—

Falusi utca alkonyatkor
olaff. 5000.—

Marika, olaff. 7000.—

állandó kiállító

1920. ~~Szept~~ ~~[illegible]~~ ~~6 kép~~ akt Tükör előtt
Vihar a Balat-on
Vedéki piac
mosónők
Falusi utca
Fürdő [illegible]

of

Vay Ádám V. 1.

Gaál Ferenc

Szül. Debrecenben 1891. szept.
12. ág. ev. Gimn. érettségi
1910/11. I. első osztályban rendes
műveszmövendék a képz. fő-
Tanárai Balló E, Bosznay J.
1910/11. II. első osztály s
Balló Ede, Bosznay J.

Csongrád h. n. II. 193

Gaál Ferenc

Falusi utca.

olaszt.

Fm. Bp. 1932.

3963. Willian

Sz. Londonban 1697 deczember
október

Lady Thornhill arczkép

Térden alólig, kissé jobb
ülve van ábrázolva. Jobb kezét
lette lévő kerek asztalon ny

és szeme barna. Öltözete: fo
kötővel, vállkendő és bő selyer
tal és bő ujjain széles fehér fo
része aranyozott.

Vászon, méretei 126·4 : 101
Vétetett az 1910 november 29-iki
Artaria et Cº czégtől 7200 K-án
1911 január 11-én (2190–910).
az 1912 április 15-iki 21611–911

III

vét. 1910

Gyadl Ferenc

Őszi napsütés.

olaj.

Ism Bp. 1932.

	Előkelő hölgy	festm.	fa
	Férfi képe	festm.	fa
	Vértes férfi	festm.	réz
5	*Olasz művész:*		
	A szent család	domb.	ezüst
6	*Piombo (Seb. del–):*		
	Pauolo Giordano képe	domb.	viasz
	Principessa Matilde képe	domb.	viasz
7	*Ziegler (Johann):*		
	Brunszwick József gr.	festm.	réz
	Előkelő úr	festm.	réz
	Esterházy József gr.	festm.	réz
	Jankovich arczképe	festm.	réz
	Josef Fellner b.	festm.	réz
	Josef Lattermann b.	festm.	réz
	Windischgrätz gr.	festm.	réz
	Összesen . . .		

GAÁL FERENC :

88. Őszi munka. - Olajf., v. 75 x 99 cm.
Jelz.b.o.: "Gaál F. 937".

Székesfőv. Képt. jób. kiáll.
1944

Gaál Ferenc

34. Alkonyat. - Olajf., v. 100 x 60 cm.Jelz. l.j.: "Breznay József 1943".

BURGHARDT REZSÖ :

35. Hangulat a Dunán. - Olajf., v. 51 x 37 cm. Jelz.a.j.s.: "Burghardt R."

BUZI BARNA :

36. Szent István. - Szobor,alum. és v.réz ötv. Mag.: 52 cm. Jelz.a talapz.:"Buzi Barna 1940".

Gaál Ferenc

Kopp 1939/40. tárlat ~~XI~~ II

GAÁL FERENC :

62. Anikó. - Olajf., v. 75 x 100 cm. Jelz. l. j."Gaál F."

548. 543. 546.

544.

festőszakoszt ala

Gaál Ferenc

M. képr. Ez. alelu: Szövetség tagja

Független Művészek Társa-
ságának festészeti díja
1929

1936: Eslek Pál Gyűjtemény kiszpatri

837-40 Balat. [illegible]

1939 Képr. Ez. arcyérem

1941 Esterh.-díj

194

Méltóságos
Nagyságos
Főtisztelendő
Nagytiszteletű

1.00
31.93
3.22
36.45
IV.
36.57

Szőnyi Otto

úr, ~~úrnő~~

Budapest.

VI. Állatkerti-út 1.

Műemlékek. Orsz. b.

A KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA
BUDAPEST VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 6

ARSÁG NÉPRAJZA

MDK

Gaál Ferenc

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest, 1943.
nov. 20.

Gaál Ferenc
Bárkák

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov. 18 1.

Gaál Ferenc
Vitorlások , repr.

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.

Gaál Ferenc
Ligeti részlet, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 22 l.

MDK

Gaál Ferenc
Kukoricamorzsolás

looo pengős dij

Esterházy Pál hg. műv. dijainak nyertesei. . .
Uj Magyarság, 1941, márc. 22.

MDK

Gaál Ferenc
Városliget

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 9 l.

MDK

Gaál Ferenc

Cigányok

Ernst Múz. 138. kiáll. Munkácsy Céh kiáll. V.
1933. márc. 8

MDK

Gaál Ferenc

Alkony a Szamoson

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 7 l.

MDK

Gaal Ferenc

Virágcsendélet

Ernst Múz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 6 l.

Gaál Ferenc

Buzahordás, olaj
Ősz az Alföldön, olaj

Keresztény iparosok orsz. Szöv. kiáll. 1942. márc.
4 l.

M. D. K

GAÁL Ferenc festő

„Falusi keresztelő" (munkácsy-hatás)

bégvári 1958. 262. l.

MDK

Gaál Ferenc

Fer.József koronázási jub.díj. Képzőművészet, 1928, II.évf. 12.sz. 172 l.

MDK

Gaál Ferenc

100.000 pengőt forditott művészsegélyezésre a M.Képzm. Orsz.Szövetsége. Pest, 1940.jun.11. 9 l.

Gaál Ferenc

Krisztus levétele a keresztről, olaj

O.M.K.T. május, 1925. 19 1.

Gaál Ferenc

Dunaparti vásár, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 14 l.

nevezett müszaki tanácsost

jék.

Budapest, 1

A kiadvány hiteléül:

Fairányi

min.iroda s.tiszt

A Müemlékek Orsz. Bizottsá

Gaál Ferenc
Gitana, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok. 1919-2o. 13 1.

aránylag csekély, hiszen 995-ben
udvarban hirdetve az igét és a
Istvánt. Téritő jelentősége inkább
hatásában és tanitványainak - Rad-
ágban rejlik. A magyar történet
garorum azonban sokkal jelentősebb
ság megtérítésében sőt szerinte ő
ábrázolása még ezen is tulmegy, Szt
mellé, mint a magyar nemzet legfőbb
gy magyarázhatjuk, ha feltesszük, hogy
tiszteletére szentelt templom állott,
gságával alakult ki, mely a helyi kul-
krónikák, legendák keretein.
szédek drámai erejéből itt is liturá
ni, annál inkább, mert a középkori
rgikus szinjátéknak döntő szerepe volt.
n Szent Adalbert templomában litur-
felajánlásának témája esetleg ugyan-
l, mint azt a porta speciosa timpa-

Gaál Ferenc
Ősz a Városligetben

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,
9 l.

A Szentháromság diadala
Oltárkép-terv. Papír, tusrajz.
Gerevich PA, 256. l.

SCHNORR VON CAROLSFELD, JULIUS (német festő, 1794—1872)
A Hiszekegy ágazatai
12 drb. Papír, ceruza.
Gerevich PA, 256. l. — Lepold—Lippay 59. l.

SETTEGAST, JOSEPH (német festő, 1813—1890)
Az Oltáriszentség
12 drb. jelenet szentek életéből. Papír, vízfestmény.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 45. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 34—35. l. —

METS

A 40 tokban s részben a falakon elhelyezett metszetgyüjtemény többezer lapot számlál. A *fametszetek* sorában található Wolgemut 47 lapja a Nürnbergi krónikához, Dürer 128 lapja, köztük az Apokalipszis, Szűz Mária élete, Kis Passio, Sáhäuffelein, Burgkmair, ifj. Hans Holbein (60 drb.), Cranach, Virgil Solis és Jost Amman

Gaál Ferenc
Nyitrai leány

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok. 1932. április, 6 l.

A kosztümök gondos részletezéséből kiviláglik, hogy a képet oly művész festette, ki Rákóczi kíséretében résztvett.

Ipolyi Arnold: Századok, IV., 1870., 572. l. — Új Magyar Sion, II., 1871., 375. l. — Ipolyi, Biharvármegye, 274. és 275. sz. — Gerevich PA, 220. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 105. és 107. szám. — Gerevich IPGY, 94. l.

MAGYAR FESTŐ, 1758-ból
Mária Terézia
Vászon, olaj, 140×110 cm.
Ipolyi Arnold gyüjteményéből.
Ipolyi, Biharvármegye, 318. szám.

MAGYAR FESTŐ, 1780 körül
Életkép kártyázókkal

Életkép (58. kép)
Fa, olaj, egyenként 30×45 cm.
Ipolyi Arnold gyüjteményéből.

Gaál Ferenc
Dunai kikötő, olaj

[illegible] téli tárlat. [illegible], 1919-2e. 17 l.

30. kép. *Telkibányai festő, 1480*

GAÁL FERENC

40 Virágok olajf. 400.—

Nemzeti Szalon

Csendélet kiáll. 1932 febr-márc

Kurdi bronzeöbrök IV. 132

zy Endre gróf
ncz

án gróf
,

id. Luczenbacher Pál
Marton Alajos
Nádler Róbert
Radisics Jenő
Rauscher Lajos
Ruprich Károly
Szmrecsányi Miklós dr.
Thék Endre

nyi tagok.

titkár.

1926

Tavaszi Szalon

Nemzeti Szalon

lom minden rétegének pártfogására.

Ezért teljes bizalommal fordulunk min
magyar művészi iparnak, mint a nemzeti g
két, hogy törekvésünket támogassák az á

A Magyar Iparművészeti Társulat alap
legalább 100 frtot adományoz, rendes ta
díj fizetésére kötelezi.

Viszonzásúl az alapító és rendes tagok
kiadványait; részt vesznek a társulat ál
vészeti tárgyak kisorsolásában; az ily tár
közreműködésével rendezendő mindenn

Ezeket az előnyöket fokozni fogja az a
viszonyban álló Országos M. Iparművész
vonúl, hol terjedelmes helyiségek vanna
tartására szánva.

A folyó évre nézve társulatunk, a vallás- é
ügyi miniszter urak nemeslelkű támogatá
hogy az ujonnan belépő tagoknak rendes é
évről már kiadott, gazdagon díszített évkö

Gyaál Ferenc

Fürdés után, olaj
Fél akt, olaj.
Akt, olaj
Az Erzsébetkert télen,
olaj

Nemzeti Szalon

Téli tárl. 1922. jan.

1922 máj

Pálffy Tér Tilen
Ráday-u. "
Városligeti részlet
Hevérő alt

N. tral

of

é s.

37.számában megjelent 1943.évi 2.100/M.E.sz. rendelet
többi adó levonását megszüntette és 1943.évi junius hó

. és III.jár.oszt.hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiár-
sztesek, adókedvezményben részesülnek.-
hogy azok akik a fenti kedvezményre igényt tartanak,

am felsoroltak közül a hadirokkantaktól stb.tól a leg-
i, a tüzharcosoknál a Károly csapatkereszt viselését iga-

Gaál Ferenc

festő szül. Debrecenben 1891 szept 12. A debreceni ref. koll. gimn. érettségit tett, azután 1910 — 14. a bpesti képrőművészeti főiskolán Balló Ede vezetése alatt tanult, közben nyáron a szolnoki művész telepen Fenyes, Zombory és Szlaincy vezetése alatt tanult. 1914 — 18 ig részt vett a világháborban Doberdon hat ütközetben vett részt, ~~azonkívül~~ megsebesülése után Karintiába került és a 10-ik hadseregparancsnokságnál (hadifestő volt. 1918 — 11 hónapig) ban hazajött Budapestre és azóta itt működik. (Hadvi- 1919. a) zeltek kiállításán a Lipótvárosi Kaszinó díját nyerte, az első balatoni kiállításon a Nemzeti fordits

Balonban a Halmos Izor-
féle díjat. Egy tájképe
(olajf.) a Képművészeti
Múzeum tulajdona.
Balatoni alkony c.
képét a Békesfőváros
vette meg. 1923-ban
az Ernst Múzeumban
kollektív kiállítása
volt. Főleg tájke-
peket és kisebb
kompozíciókat fest.
Becsülétes naturá-
lista.

Saját közlése.

1925. ban –

E. Gáll Ferenc: A hóhér árvája

Gaál Ferenc: Kukoricamorzsolás

Gaál Ferenc

Kiáll-
Nemzeti Szalon
1939. máj.

~~Fő. képt.~~

Molóépítés Bfüredon
Fürdő lányok a Balat-ban
Balaton
csopaki szüretelők
Balaton szeles időben

of

Gaál Ferenc MDK

Nyitrai leány, olf.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Váncorcigányok, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Gádl Ferenc

Szerepelt a varsói magyar kiállításon.

VM 1939. V. 2.

Gaál Ferenc

MDK

Anikó

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc.

A 25. éves szolnoki művésztelep ünnepi kiállításán művei szerepelnek.

Esti Kurir, 1927. szept. 18.

Gaál Ferenc.

Szolnoki motivumú műre szerepel a szolnoki művésztelep 25. éves fennállásának ünnepi kiállításán, a Műcsarnok téli tárlatán.
(említve)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 18.

GAÁL FERENC

18.	Balaton, olajf.	700.—
19.	Balatoni halászok, olajf.	700.—
20.	Fürdőző nők, olajf.	650.—
21.	Az akali földeken, olajf.	350.—
22.	Arácsi faluvége, olajf.	300.—

Nemzeti Szalon
1940. ápr. – máj.
92. csop. kiáll.

5 képével mint 1939. évi
balatoni ösztöndíjas
festette.

A 93. CSOPORTKIÁLLITÁS

KATALOGUSA

RÉSZTVEVŐK:

Cserepes István
Egry József
Erdős Géza
Mágori Vargha Béla
Medveczky Jenő
Miklós József

MDK

Gaál Ferenc, festőm.

Parasztleánykák. Olf.

Budai Vigadó.-Képzőm.kiáll. 1921.okt. Kat. 6.l.

Gaál Ferenc

MÉK

Aratás

Műcsarnok 1936. máj. jun. Jub. kiáll.

Gaál Ferenc

Cigányok

Micsarnok 1936. máj. jun. Jub. kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Buzahordás, olf.

Műcsarnok 1935.téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Gaál Ferenc festő

Kerepel a hűsarnok tavaszi
távlatán

Az Est 1925 V. 16.

Gaál Ferenc
festő

Kiállít a Téli Tárlaton

N.U. 1939. I. 28.

Gaál Ferenc

A képzőművészek idei aranyérmét Gaál Ferenc nyerte, a bronzérmet Gyertyáni Németh Gyula, Horváth József és Kocsis András, a 100 pengős díjat pedig Muzsinszki Nagy Endre festőművész.

N.U. 1939. II. 14.

Gaál Ferenc

festőművész

Munkácsy- céh kiállitása - az Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.XI.9.

Gaál Ferenc

festőművész

Munkácsy-céh kiállítása - Ernst Múzeumban - képével szerepel. Kukoricatörés

Magyarság
1930.VI.9.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

P H 1927. IV. 2.

Gaál Ferenc

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Keresztelő c.élénk genrekép.

Pesti Hirlap
1930.VII.21.

Gaál Ferenc

festőművész

Munkácsy-cén kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1930.XI.9.

Gaál Ferenc M DK

Aratás

Cigányok

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Képzőművészet. 1935. 11.o. kép

MDK

Gaal Ferenc, festö

Krumpliszüret. 100x75	Olf.
Hazatérök. 80x60	"
Játéktéren. 80x60	"
Balatonparti piac. 50x35	"
Zöldségpiac Velencében. 50x35	"
Chioggia i részlet. 50x35	"

All. Arv.Csarnok.-M.Képzőm.Egy.kiáll.1922 dec.15-17.

Kat. G.1.

Gaál Ferenc (1891-)

Balatoni alkonyat.
Olj f. 35x40 karton. Ltsz: 968. Sign. 921.

Krumpliszedés.
Olj f. 60x50 vászon. Ltsz: 5789. Sign.

Bethlehemben.
Olj f. 60x50.5 vászon. Ltsz: 7368. Sign.

Falusi utca.
Olj f. 48x31 vászon. Ltsz: 2076.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Budapest 1952.

Gaál Ferenc

Szerepelt a művészcsoportok műsorainak összeállításán.

Est 1931. II. 22.

a
Gál Ferenc MDK

Szénagyüjtés, repr.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

8 órai Újság 1931. II. 22.

Gaál Ferenc

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

M.H. 1931. II. 22.

Gaál Ferenc

Ebédelő aratók

Miskarnok 1941 Téli kiállítás

Gaál Ferenc

Kerepel a bűcsarnok
téli tárlatán

Az Est 1926 II. 28

Gaál Ferenc
Festőművész

Tavaszi Tárlat – Műcsarnokban – képével szerepel.

Pesti napló
1929 III. 3

Gaál Ferenc
festőművész

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – képével szerepel –

Sz. Est.

1929 III. 3

Gaál Ferenc
Festőművész

A Képzőművészek Egyesülete a kiscsarnok
tavassi tárlatának zsűrijébe választotta

Pesti Hírlap
1929 II. 16

Gaál Ferenc

„Kerentlevétel" c. műve
nerejtel a Kéj. mův. Társula-
tana szi Tárlatán a Műcsarnok-
ban (emlitve)

Nagyarság 1925 V.16

E. Gaál Ferenc

Kiutasitottak.
Oljf. Ltsz:5419.

A Fővárosi Építők háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Gaál Ferenc

Cigányok a putri előtt

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Ősz a kukoricaföldön

Miccarnok 1943 Téli kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Mulatozók

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Gaál Ferenc
festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel. Tájkép.

Magyarság
1930.XII.21.

Gaál Ferenc

neve említésre méltó a kiállítások körül.

— ö.: Nemzeti Szalon. - Független M. Társ.
P. N. 931. XI. 15.

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet, olf.

Mücsarnok 1940/41 A magyar müvészetért c.kiáll

Gaál Ferenc MDK

Kukoricatöréskor

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Keresztelő falun

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Őszi munka

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

Pihenő

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Gaál Ferenc

Kukoricatöréskor, repr.

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Gaál Ferne MDK

Kukoricatöréskor, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Ünneplőben, olf.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricamorzsolás, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Ősz a földeken

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc

Cigányasszony

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Gaël Perenc

Olgaperenc

Gaál Ferenc

MDK

Anikó leányom

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc MDK

Unneplőben

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Gaál Ferenc.

A Ferenc József jubileumi ösztöndíj pályázaton művével szerepel, a Műcsarnokban.

Pesti Napló, 1928. jún. 14.

MDK

Gaál Ferenc

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

MDK

Gaál Ferenc

Leány ünneplőben, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun.
Mücs.

MDK

Gaál Ferenc

Aratás, of.

7. nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

MDK

Gaál Ferenc

Levétel a keresztről, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun.
Mücs.

Gaál Ferenc

MDK

Napsütéses udvar

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz.

Műcs. 1927. jan.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi konyha, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-20. sz. Műcs. 1927. jan.

MDK

Gaál Ferenc

Falusi utca, of.

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Műcs.
1927. jan.

MDK

Gaál Ferenc

Fürdő nők, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricamorzsolás

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDX

Gaál Ferenc MDK

Őszi munka, olf.

Mücsarnok 1940/41 A magyar művészetért c.kiáll

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet, repr.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Balatoni halászok, olf.

Műcsarnok 1940/41 A magyar művészetért c.kiáll

M.D.K.

Gaál Ferenc

"A fiatal Párizst járt..": müvész is itt dolgozik Munkácsy szellemében,-mint a lap közli: "Nagybánya: Az ujjáéledt festőváros" c. beszámolójában.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. aug. 7-13.
V. évf. 32. sz.

Gaál Ferenc

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Gaál Ferenc

Művei, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Gaál Ferenc

Jól benépesített vázlatai a Városligetből s az Erzsébet-téri parkból szerepelnek a tárlaton. (Nemz. Sz.)

(- -ó): Független Művészek Társasága.

P. H. 931. XI. 15.

Gaál Ferenc

Szénagyüjtés, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricatöréskor, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c. kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Ősz a Margitszigeten, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc MDK

Parkban, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Gaál Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -
"Margitsziget ősszel"

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Gaál Ferenc

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítása Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir 1931.VII.19.

Gaál Ferenc

MDK

Matyóleány, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Gaál Ferenc MDK

Hazatérők, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

MDK

Gaál Ferenc

Városligeti részlet.

KMTárs, 1935. téli kiáll. 25.1.

GAÁL FERENC

Tabáni részlet. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
21.oldal

MDK

Gaál Ferenc,

30.1.

Genda B.: Szalnok a művészetben. Bp.1927.

MDK

Gaál Ferenc
Csigányok, festm. repr.

Müvész-Élet 1933. 5-6.sz. 11. 1.kép

MDK

Gaál Ferenc,festöm.

Krisztus levétele a keresztről.
Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 34.l.

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

IK., HI.: Lipótvárosi Kaszinó-dij.
Halmos Izor-dij.

Kitüntetések, dijak.
Műcs.-OMKT 1931-32 évi téli kiáll. Kat. 28.l.

Gaál Ferenc MDK

Siesta, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Nyitrai leány, olf.

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Őszi napsugár, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Krisztus levétele a keresztről, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Ligeti részlet

Ily.

Mücsarnok 1924 őszi tárlat

Gaál Ferenc

MDK

Amsterdami részlet, olf.

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Gaál Ferenc MDK

A Boulevard de St. Denis

Mücsarnok 1926. Angol-magyar kiállitás

Gadi Perens MKK

A Boulevard de St. Denis

Műcsarnok 1926. Angol-magyar kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Őszi hangulat

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

MDK

Gaál Ferenc

Őszi munka, festm.repr.

Müvész Kurir 1938. 1-2.sz. 7. l.

kép

MDK

Gaál Ferenc

Paraszt család c. képével festészeti jutalomdijat nyert

Képzőművészet 1929. 24. sz. 224.l.

MDK

Gaál Ferenc

Művével szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

Gaál Ferenc MDK

Fürdő nők

Mücsarnok 1925-26 Aktkiállitás

MDK

Gaál Ferenc

Művével szerepelt a Zichy Mihály Társaság kiállitásán a Nemzeti Szalonban.

Cikk: A Zichy Mihály Társ.kiáll.

Képzőművészet, 1930. 32.sz. 170.lap

MDK

Gaál Ferenc

-rp-:"A magyar művészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

Gaál Ferenc MDK

Falusi utca, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Krumpli szüret, olf.

Mücsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Hazatérők, olf.

Műcs rnok 1920-21. Téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Velencei részlet

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Városligeti részlet

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Vasárnap délután, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Erdélyi táj, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Déli pihenő, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falusi keresztelő, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Halászbárkák, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Pesti utca télen, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Kukoricatörés, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

Fürdő nők.

Műcsarnok, 1925/26. Akt kiáll. 24.1.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricafosztás, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Falusi konyha, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállítás

Gaál Ferenc MDK

Falusi udvar, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Pihenő, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállítás

Gaál Ferenc

MDK

Hazafelé, olf.

MMűcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

MDK

Gaál Ferenc, festöm.

Erzsébettér. Olf.
Zöldben. "

Budai Vigadó.- Képzöm.kiáll. 1921. okt. Kat. 7.1.

Gaál Ferenc MDK

Asztali áldás, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc

MDK

Virágok, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

M.D.K.

Gaál Ferenc

Müvei szerepelnek a kassai Máv palota ötven t
termében rendezett nagyméretü kiállitáson.

/k./:Nemzeti Képzőmüvészeti Kiállitás Kassán
Szinházi Magazin, Bp. 1939. nov. 11. II. évf.
46. sz. 4o. lap.

Gaál Ferenc MDK

Kukoricahordás, olf.

Öreg paraszt, olf.

Ebédelők, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Gaál Ferenc MDK

Parkban, olf.
Zöldben, olf.
Patak partján, olf
Erzsébettér, olf.

Tavaszi Tárlat
Nemzeti Szalon 1921. junius

Gaál Ferenc MDK

Alkonyat a Szamoson, repr.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Gaál Ferenc

MTK

Alkotmányt a Szabadságért, rendet.

Választmányok 1929/30. évi működése

M.D.K.

Gaál Ferenc

"Tavaszi Tárlat" cimmel, /kozma/ sign.-val megjelent beszámoló amliti meg a kiállitáson szereplő müvész nevét.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. márc. 31-ápr.6.
VI. évf. 15. sz. 2. lap

Gaál Ferenc.

A Munkácsy Céh első kiállításán szereplő festményét megvásárolta a székesfőváros.

Magyarság, 1928. Nov. 11.

Gaál Ferenc MDK

Falusi udvar, olf.

Faluvége, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Cher Pierre

Salut cher, oil.

Salvège, oil.

Mission 1951 Mévégo-Sporton Maillées

Gaál Ferenc

MDK

Városligeti részlet, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Gaál Ferenc.

a Műcsarnok téli tárlatán templom-
interieurje szerepel. (emlékül.)

Magyarság. 1928. dec. 16.

Gaál Ferenc.

a Műcsarnok téli tárlatán „Alapi patak" c. és velencei részleteket ábrázoló képei szerepelnek. (említve.)

Pesti Hírlap, 1928. dec. 19.

Gaál Ferenc.

Müve szerepel a Műcsarnok téli kiállításán.

Pest, 1928. dec. 16.

Nach Terne .

Gaál Ferenc.

A Műcsarnok téli kiállításán templom belsejét ábrázoló képe szerepel. (emlékül).

Képzava, 1924. dec. 21.

Gaál Ferenc

MDK

Balaton

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Gadi Peron

Balaton

Gaál Ferenc

MDK

Szénbányában

Ősz az Alföldön

Cigányasszony gyerekkel

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Gaál Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PH 1933. XII. 20.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Munkácsy-cél nepedi ki-állításán.

PH. 1930. X. 21.

Gaál Ferenc

Szerepelt a Munkácsy-céh negyedi kiállításán.

M. N. 1930 X. 21.

Gaál Ferenc

hűve nezepel a munkány
Céh tárgyszorszjátékán

Nyság 1937 VI. 4.

Gaál Ferenc

szerepelt a Munkácsy-céh negyedi kiállításán.

PK 1930 X 19.

Gaál Ferenc

Műcsarnok téli tárlatain "Alkony a Szamoson" c. képe szerepelt.

PH. 929. XII. 24.

Gaál Ferenc

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti szalonban portréja szerepelt..

MH. 929. X. 13.

Gaál Ferenc

Független Művészek Társaságának kiállításán jutalomdíjat kapott "Parasztcsalád" c. festménye.

PH.929.X.19.

Gaál Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Vándorcigányok, Matyóleány.

Pesti Hirlap
1935.XI.16.

Gaál Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Új Magyarság
1938. 1.17.

Gaál Ferenc

kiállít a Független Művészek Társaságának klubhelyiségében rendezett Karácsonyi Képvásáron.

Erzsébet Kt. 41.

P. H. 929. XII. 22.

M.D.K.

Gaál Franciska

Rajz "Gaál Franciska karikaturája Molnár Ferencről" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1930. márc. 2-8. XX. évf. 1o. sz. 49. lap.

Gaál Franz MDK

Herbst

Wien, Kunstlerhaus 1924 Mai-Juni

Gaál Franciska

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága kiállitásán

N.U.93e.X.21.

MDK

Gál Franciska, festöm.

kitüntetö elismerésben részesült.

Dijkiosztás a Nemzeti Szalon Müvészeti Egyesületben.
Magyarság. 1938. jun. 26. 19.1.

M.D.K.

Gaál Franciska

"Gaál Franci levélpárbaja kétszeri rajzváltással" c. rajzos riporthoz készitett tréfás illusztrációkat Bercsényi Tibor diszlettervező és Bánhidy László részére válaszként.

Szinházi Elet. Bp. 1932. jan. 17-23. XXII. évf. 4. sz. 22-23. lap

M.D.K.

Gaál Franciska

Emőd Tamás: "Gaál Franci"karikaturái" cimmel számol be a művésznő karikaturáiról és hozza a művészekről készült rajzokat: "Menyasszonyi ruha és cipő a "Fizessen nagyságád"-hoz", Molnár Ferenc, Honthy Hanna, Rózsahegyi, Titkos Ilona, Békeffi László, Biller Irén, Jób Dániel és végül önmagáról készült karikaturája.
Kilenc rajz.

Szinházi Élet, Bp. 1938. febr. 13-19. XXVIII évf. 8. sz. 13-15. lap

Gaál Franciska

"A tehetség nem jár egyedül" cimmel a lapban közölt beszámoló felsorolja azokat a művészeket, akik a főfoglalkozásuk mellett más művészi tevékenységet is folytatnak: Kürthy György, Gellért Lajos, Abonyi Tivadar, Rónai Géza, Páris Ila, Gaál Franciska.

Gaál Franciska "pompás karikaturista". Torzképeit szinészekről, irókról készíti.

Délibáb, Bp. 1932. okt. 22. VI. évf. 43. sz. 8-9. lap.

Gaál Gábor [. ?]

L.: Simon Béla

Tüskés T.: Képzőművészek ... 55-62.

JELENKOR, Pécs, 1976. január XIX/1.

MDK.

Gaál Gabriella

Riport

Textilélet 1966 dec.12.

GAÁL GERTRUD

Batik tervező

Fiatal képzőművészek és iparművészek kiáll 1955

Kovács Margit

Kakasos Kossó

Husvéti rojás festő

Öreg halász 1956

Dörös Rébék 1961

Nitéze enék 1961

Kovács Margit kiáll 1962

Katalógus: Oelmacher Anna

GAÁL GIZI, éremmüvész

Gáty-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy.szobrász-éremmüvésztől megrendelte charcképüket 100+100 mm.plaketten.-A gyüjt.a MNM.-ban van. 116.drb.
A sorozathoz tartozó charcképplakettek:
GAÁL GIZI, felirat:GAÁL GISI 1921.-MNM.-100+100 mm.
Leirás: HP. 2381. 30.old

GOSZTONYI JANOS: Magyar szobrászok és éremmüvészek charcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1975-1. Bp. 1975

Grafika, akvarell, XIX sz.e.f.

Gusztáv
Gál Ix művei a pesti müegyesület
1840-es tárlatán

Századok 1874. 26-44 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészet

Kiállitások,
Pesti müegyesület 1840-es tárlatán:
Gál Gusztáv akvarelljei

Századok 1874. 26-44 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészet

Gál Gusztáv

festő, akvarellista

a pesti müegyesület 184o-es tárlatán

Századok 1874. 26-44 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészei

Pesti müegyesület
1840-es tárlatán:
Gál Gusztáv akvarelljei

Századok 1874. 26-44 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészete

A Balaton
a képzőművészetben

A Csók István Galériában nyitották meg A Balaton a képzőművészetben című kiállítás. Ez a csodálatos kékszínű tó 1842-ben Gál Gusztáv ecsetje nyomán jelentkezett először képzőművészeti kiállításon. Azóta mint a mágnes, úgy vonzza magához és ihleti alkotásra a képzőművészeket. A XX. század elejétől ezeket az alkotásokat rendszeresen bemutatták Budapesten vagy Tihanyban. A felszabadulás után, 1948 elején gyűjtötték egybe utoljára a művészek alkotásait.

A mostani kiállításon Mészöly Gézának, a Balaton első nagy festőjének képei mellett Egry József, Csók István, Iványi Grünwald Béla, Bernáth Aurél, Borsos Miklós, Vass Elemér, Szentiványi Lajos, Bartha László és mások művei szerepelnek. Olaj-, akvarell- és pasztellképek sora, bronz- és terrakotta-szobrok ábrázolják hazánk e természeti szépségét.

Mezőgazdaságunk elmarad a követelményektől

A továbbiakban Fehér L elvtárs részletesen beszélt mezőgazdaságunk szocialista átalakításának a szükségességéről. Adatokat említett a magyar mezőgazdaság szétszórtságára vonatkozóan. Majd megállapította, hogy éppen ezért mezőgazdaságunk elmarad a követelményektől.

Senki sem mondhatja — folytatta — hogy pártunk lebecsüli a dolgozó parasztság igyekezetét. *Gazdálkodásuk feltételei ma jobbak, mint régebben.* Mégis a tények alapján ki kell jelentenünk, hogy

az olyan, főként emberi és állati erőre felépített gazdaság, mint a mi kis- és középparaszti gazdaságaink zöme, elmaradt gazdasági forma, eljárt fölötte az idő.

Pártunk agrártézisei felhívják a figyelmet, hogy meglevő mezőgazdasági nagyüzemeinket (beleértve a termelőszövetkezete-

igénybe, még ha oly kedves roko-

Gál Gusztáv MDK

Fraknó vára

Kismarton

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Gál Gusztáv

Fraknó vára, festm.

Kismarton, "

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.

18 l.

Gaal Gusztáv

art hiszem aronos a
bécsi Gaul Gusz-
távval,
utaina nézni!

?

~~Kordos Emil, ev. tanító~~ V. 62.

Gaál Gusztáv

Bécsben.

1841 pesti kiáll.

1. Hattyú-tó Hohenschwangau
   Környékén Bajorországban,
   aquarell

2. Sümeg látképe, aquarell
   (és nem Somogy tájéka, ami
   hülyeség.)

3. Erdős tájék, aquarell

4 Fával beültetett vidék, aquarell

5. Gardatavi részlet, aquarell

L 1841.

Szabó Mihály dr., kegyesrendi
gimn. tanár V. 193.

nem Szabó!

Gaal Gusztáv

a katalogus szerint nem magyar

1840. Kiáll.

1. Téli tájkép
2. Szigliget
3. Kert
4. Esterházy féle kastélyok
5. Beczkó vára
6. Ilona völgye
7. Tengeri tájkép
8. Barlang napnyugtánál
9. Havas, valamyi akvarell

L. 1840

~~Nyirség III. 26.~~

Gaál Gusztáv

festő

l. 7)

Rapaics Rigeti Aurel

46. l. 1938

Gaál Gusztáv

Művészet 1914. 380

Idolnan agyagból VIII. 196.

4313

Ambrus, kf. XV. Buda.

Ambrus, f. 1495-1518. Kassa.

Ambrus, é. 1505-1520. Kassa.

Ambrus, é. 1600. Kassa.

Ameling l. Amling.

~~Amerling Frigyes, f. 1803-1887.~~

Aminger Janos, f. 1840

Amling Károly, rm. 1651-1702.

Amman Jobst, f. 1539-1591.

Amman Pál, é, 1496-1526.

Ammanatini, intarsiator, XV.

Amon József, f. 1751.

Amon l. Ámon

Amstelodamis H. bf. 1468.

Andahári Kasnya Béla, f.

Andorkó Gyula, f.

András, é. 1394-1402. Kassa.

András, ö. 1442. Körmöczbánya.

Gaál Gusztáv

festő

l. Szépművészet

1941. 168. l.

Gaal Gusztáv, festő. Életrajzi adataiból csupán annyi ismeretes, hogy 1840—1844-ig Bécsben élt. Ez idő alatt a pesti műegylet kiállításain következő vízfestményeivel szerepelt:

1840. évi kiáll.: Téli tájkép. — Szigliget. — Egy kerti vidék. — Két Esterházy kastély. — Beczkó vára; kisorsolás czéljából megvette a műegylet. — Ilona-völgye Baden mellett. — Tengeri vidék, megvette a műegylet. — Barlang napnyugotnál. — Havas.

1841. évi kiáll.: Hattyú-tó Hohenschwangau mellett. — Sümeg vár. Mindakettőt kisorsolás czéljából megvette a műegylet.

1842. évi kiáll.: Erdőtájék Steierhonban. — Folyam melletti tájék, megvette a műegylet. — Thorstein Ausztriában. — Bérczi tó Steierhonban.

1843. évi kiáll.: Bérczi tájkép. — A meghitt nő. — Csúcsíves torony.

1844. évi kiáll.: Eszményi tájkép.

Athenaeum. 1840. I. 638. l. — II. 16. l. — *Évkönyve,* A pesti műegylet —. 1853-ra. Pest, 1854. 12, 16, 22. l. — *Honművész.* 1840. 430, 509, 525. l. — *Kiáll. lajstromok.* — *Művészet.* 1909. 405. l. — *Nagy Iván:* Magyarországi képzőművészek. *Századok.* 1874. 43. l. — *Pesther Tageblatt.* 1840. 188. sz. — *Szana Tamás:* Száz év a magyar művészet történetéből. Budapest, 1901. 46. l.

Gaál Gusztav festö.

Atheneum. 1840. II. 15/16. 31/32.

Festészet.

Somogy vidéke, fest. Gaál.

Pesti Hirlap. 1841. 53. sz. 448-49. l.

Gaál Gusztáv festö.

Athenaeum. 1840. I. 637-40.

Festészet, táblakép
Tájkép, Gaal Gusztáv

Honderü, 1844. II. 195.
Heti Szemle

MDK

Gaal Gusztáv

Tengeri vidék

Barlang napnyugattal

Havas

Az első magyar müvészkiállitást a Pesti müegylet 184o-ben rendezte. Müvészet 19o9. 4o5.l.

Gaál Gusztáv MDK

festő

Séta a kiállitáson.
Nemzeti Ujság 1939. jul.9.

MDK

Gaál Gusztáv

A Balaton tájfestészetünkben. Szépmüvészet 1941. 168.l.

MDK

Gaal Gusztáv

Két eszterházy-kastély

Beczkó vára

Ilona völgye Baden mellett

Az első magyar művészkiállitást a Pesti műegylet 1840-ben rendezte. Művészet 1909. 405.l.

MDK

Gaal Gusztáv

Egy réli tájkép

Szigliget

Egy kerti vidék

Az első magyar művészkiállitást a Pesti műegylet 1840-ben rendezte. Művészet 1909. 405.l.

MDK

Gaál Gusztáv

A Pesti Műegylet 1841-ben a redoute-épületében rendezett kiállitásan szerepelt.

Ujházy Ferenc: Föv.művészeti állapotai a mult század közepén.

Nyugat,1922.márc.16. 377.l.

Gaál Gusztáv

9117.

Kis-Marton látképe.

A középtért a város foglalja el, jobbról a herczegi kastélylyal és a közelben lévő templommal. Az előtérben egy vadász beszélget a feléje fordult asszonynyal. A háttérben pedig a környékbeli hegyek hullámzanak. Jelzése alól balra: Gaál 18..

Aquarell, méretei 13.7:19.3 cm.
Készitette Gaál.

Szn. 14-910
510-910-2
Át. lelt. 1554.

9116.

Fraknó látképe.

A jobbról emelkedő hegyen látjuk a várat az őrtoronnyal, a melyen innen Mária oszlop köti le figyelmünket és a melyhez kanyarodó út vezet két botra támaszkodó katonai alakkal. A háttér dombos vidék. Az égbolt felhőzött.

Aquarell, méretei 13.4:19.2 cm.
Készitette Gaál.

Szn. 13-910
510-910-1.
Át. lelt. 1553.

Gaál Gyöngyvér

Magyar Iparművész.

2003/3.

13. old.

1483

Gaál Gyöngyvér

Magyar Iparművészet az
ezredforduló 2003
143. l.

Table 1.2: Chemical structure of GYK

GYKI-24742
GYKI-24743

BAAL GYÖNGYVÉR

Magyar Ipaműv.

2003/2.

10. old.

Gaál György

az alábbi pályázaton 1o.ooo forintos megvételben részesült 14.sz. pályamü egyik szerzője.

Román András: Lébény községközpont tervpályázata, 197o. - Magyar Epitőmüvészet, 197o.6.sz. 2-6. l.

Gaal György

festő?

képtári inspektor

Pottendorfban

Az Esterházy képtár

l. igazgatója

Rothmüller utan

Mel Estképt

LII. l. LIII. l.

LXI. LXVII. l

LXVIII. l

62 és kv. ll.

50 evig szolgálta

az Esterházy azat.

+ 1855 nov. 6.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Gaál György, építész munkatárs

Vidéotan Oktatási Központ, Székesfehérvár, Építészi: Reimholz Péter (Sportcsarnok).

Építész munkatárs: Ambrus Mária, Gaál György, Kovácsi Rózsa, Szabó László.

Magyar Építőművészet, 1986. 6., 15-old.

MDK

özv. Gaál Györgyné, iparmüv.

Három teritö. Kunsági hímzés.

Nagy Balogh János Egy. és a Tesz ált. rend. 1937. évi karácsonyi Képzömüv. Kiáll. Kat.
Kispest. Városháza.

jut el a nyolcadik osztályba, a többiek anyagi okokból elbliccelik a kötelező nyolcosztályos oktatást.

Az oktatási minisztérium nyomasztó szociális je-

97,3 százaléka iskolába járt addig az 1994/95-ös tanévben a tankötelés korú nebulóknak csak 90,6 százaléka koptatta az elemi iskola padját.

A közelgő karácsonyünnep hangulatát, jellegzetes témáit bemutató festmények is láthatók azon a kiállításon, melyet Nyíregyházán, a jósavárosi új templomban tekinthetnek meg az érdeklődők. Gaál Gyula, nyugdíjas lelkész, amatőr festő tárlata január 10-ig látogatható

Amatőr felvétel

dik az Aum szekta felszámolása az egyházi törvény

sének szükségszerűségét. (MTI)

A közelgő karácsonyünnep hangulatát, jellegzetes témáit bemutató festmények is láthatók azon a kiállításon, melyet Nyiregyházán, a jósavárosi új templomban tekinthetnek meg az érdeklődők. Gaál Gyula, nyugdíjas lelkész, amatőr festő tárlata január 10-ig látogatható

Amatőr felvétel

Gaál Gyula - festő

1995. dec. 21 (szit.)

Kilit - Magyarország

mobiltelefon kapható ilyen hihetetlen árkedvezménnyel.
CSAK nettó 39.900 forintért.
A WESTEL 900,
a Westel Rádiotelefon Kft.,
a kijelölt OFOTÉRT,
FOTEX , és a KERAVILL
üzletekben, valamint
az üzletkötőknél.
*Új WESTEL 900 előfizetés esetén.

CSAK amíg a készlet tart.

WESTEL 900 mintabolt:
Nyíregyháza, Rákóczi út 60.
tel: 42/314-432
Új cím: Szarvas u. 2-4.
WESTEL 900 üzletkötő:
Baráth Zsolt
tel: 30/303-875

Gaál Gyula

A. Abusch: Egy nemzet tévítja. Kötéstesz.

emlékre.

A szép magyar könyv.
1963 24. l.

Gaál Gyula

edényfestő

MDK

A Zsolnay-gyárból más beosztásba került érdemes dolgozó

Herendi Porc. gyár váll. vez. lett.

79.o. 51.jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Ferenczy Gaál Hermin
zobrazi
F. T. arcmása
Repr.
Művészet
1942 - 43. sz. 8. l.

Gaál Hermin

Ferenczy Ödönné

szobrai

OMKT.

1942. tav. tárl.

Éva, gipsz

1942. dec – 1943. jan.

Csongor, gipsz

1944. márc. – ápr.

Imre, gipsz.

Lakott Verpeléti utca 20.

Gaál Hermin

Kiúkit

NÚ. 1942. IV. 18.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

F. Gaál Hermin MDK

F.T. arcmása, gipsz

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Gaálné Holzmann Frida MDK

Virágcsendélet, olf.

Tavaszi Tárlat
Nemzeti Szalon 1921. junius

Gaal Ignác
építész
szül. 1807-ben Kisszebenben.

G

Gaal Ignác, építész, szül 1807-ben Kisszebenben (Szepes m.), 1828 nov. 4-én iratkozott be és 1832 végéig az építészeti szakosztály növendéke volt.

lásd Fleischer Béla 44. l.

véres háborúknak végetvessen. A keresztényekre nézve legelőnyösebb békét ajánlott fel a császárnak és mikor a bécsi udvar ezt visszautasította, a lengyel királyhoz, majd a velencei köztársasághoz fordult, hogy őket titkos kiegyezésre bírja. El akarta választani a lengyeleket és a velenceieket a szent ligától, amelyet a Szentatya, XI. Ince oly ügyesen irányított az egyház költségén, Jézus Krisztus és az egyetemes igaz hit javára. A továbbiak folyamán ismerteti Buda 1684. évi ostromát, amely 10.000 keresztény vérébe, oly nagy erkölcsi és anyagi áldozatokba került és nem egy kincstárt ürített ki. A császári udvar azonban nem vonakodott egy újabb kísérlettől, tudva azt, hogy Buda főváros elfoglalásától függ egész Magyarország és a szomszédos országrészek sorsa.

A fölszabadító hadjárat második és harmadik esztendejének kevés eredménye keltette csüggedést azonban csakhamar a bizalom váltja fel. Már 1685-ben az »Europa wirstu denn des Krieges nicht müde?«[220]) c. politikai mű nagy optimizmussal tárgyalja, hogy mit végeznek a nyáron a császáriak, megostromolják-e ismét Budát, mit cselekszik majd a török és végül mi lesz az utóbbiak sorsa. Áttekintve a legutóbbi évszázadot,

MDK

Gaál Ignác, 19.sz.

Szőlő és őszibarack

Almásy-Tel. 3.auk. 1940. ápr. 6 l.

MDK

N.Szal. 88.csop.kiáll. 1938. máj.

Gaal Ignác (1810-1880)

„Tópartí táj" o. v. 38,5 x 53 cm

J. l. j. Gaal 1846.

Kikiáltási ár: 10000 Ft

BÁV 39. Képaukció katalógus Bp. 1976 május

MDK

Gál Ignác

Virág-csendélet, festm.

M. Biedermeier Kiáll. Műcs. 1937. nov.

4o l.

ęretü falakkal, XV. század.

MDK

Gál Ignác

Virág-csendélet

M.Biedermeier kiáll. Képes tárgymutató,1937.nov.
4o l.
Mücs.

EA.....ltsz. Gyűjtés h

GAAL Ignácz

Le Bouquet de fleurs (Virágcsokor) 1844 .c.

festménye található a colmari Szendeffy gyüjteményben. ld.

MOENCH, Esther: Aladár Szendeffy en Alsace ou la petite histoire d'une collection hongroise. = Müvészettörténeti Értesitő, XXXVII.évf. 1/2.sz. 1988 48 - 49.p. ill.

O Antoni! Ó, Antonius! — *Et tu, mi fili, Brute!* ? Te is, fiam, Brutus!? Az *-ius* végű köznevek vocativusa *-e* végződésű marad, pl. *O nuntie!* Ó, hírnök!

A II. declinatio egyéb *(-er, -ir, -ur; -um)* végződésű névszóinak a vocativusa — akárcsak a többi declinatióban — azonos a nominativus esetével.

Helyhatározó eset (locativus) 28.

A régi latin nyelvből maradt fenn a hol? kérdésre felelő külön helyhatározó eset, a *locativus*. Eredeti ragja *-i* volt; ez az I. declinatio főneveinek *ā* tövével *ae*-vé, a II. declinatio főneveinek *ō* tövével *ī*-vé olvadt össze, s ekként egybeesett a sing. genitivus esetével. Főként városok és kisebb szigetek egyes számú neve került locativusba, pl. *Rōmae* = Rómában, *Rhodī* = Rhodus szigetén. A locativus általános helymegjelölésekre is szolgált, így: *domī* otthon[1], *humī* a földön, *animī* a lelkében.

[1] Innen e kifejezések: *domī bellique* v. *domī mīlitiaeque* békében és háborúban. — A locativus eset birtokos névmással is kiegészíthető: *domī meae* az én házamban, *domī aliēnae* másnak a házában.

Gál Ignác MDK

Virágcsendélet

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Gaal Ignác
festő
Szatmárról, 1833-ban
Gundel-díjat nyert
Bécsben.

Gaal Ignác, festő, Szatmárról, 1832—34 az antik rajz, a történeti- és virágfestészet hallgatója volt. 1833-ban a Gundel-díjat nyerte.

lásd Fllischer Bées 44 l.

101

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Gaál Ignác

MDK

Állat csendélet, vizf.
Állat és gyümölcs csendélet, vizf.

Műcsarnok 1880. máj.1.

Gaál Ignác, Szatmár

MDK

1833. 2. dij

Gundel-dij.

Bécsi képzőm. akad. magyar ösztönd. névsora.
Fleischer Bécs, lol. 1.

S z o b o r, XV

Szt. Flórián . .

Egykor Badiny Zol

Irodalom: A kispl
Gyüjtő I /1912/ 147. -
aukciójának katalógusa

Á l l ó s z o b

Szt. György . .

MDK

Gaál Ignácz, festö
1810-1880 körül

Gyümölcscsendélet. Olf.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt. 4. rk. sz.
30. l.

Gaál Ignác

"Gyümölcs" c. képén "az őszi barackok és a fehér szöllők természethiven festvék",-irja Vahot Imre: "A Pesti Mükiállitás 1847-ben" cimmel, s ismerteti a tárlaton szereplő müveket.

Pest Divatlap, Bp. 1847. juli. 1.
27. sz. 923-927. lap

Gaál Ignác

49. Kismarton, 1838

akv. 139 x 192 mm

Ltsz. 1937-3189

XIX. sz. városlépet és utirajzok MNG 1976

Gaál Ignác (1810-1880)

48. Fraknó vára
akv. 135 x 192 mm
Ltsz. 1937-3188

XIX. sz. városképek és utirajzok MNG 1976

Gaál Ignác (1810-1880)

„Ítélet" Gouache 75x53 cm

J. l. j.: Ig. Gaál (Oxidált) Védett

Kikiáltási ár: 5000 Ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Gaál Ignác

festő

1810 — 1880

Gyümölcsesendélet

1847. 80×65.5.

Turóczi Sándor

tulajd

Ár Csiru

1936 uso

80.a.

Iml.

1833 Gundel dij

-- 1905. átv. jegyzék 560.-- Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2187 és a leltárban 3127.-- A Jankovich gyüjteményből 7.

Át. Képt 13.
Dep r. 59.
ny. 11.
Ugl. 546.

Jankovics gyűjt. 7.

528

Gaal Ignácz

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1880. tavaszi kiáll. II. sor.: Állat csendélet, vízf., 600 ft. — Állat és gyümölcs csendélet, vízf., 600 ft.

szül. 1810 körül Szatmár
megh. 1880-as években Pesten?

Gaál Ignác

XXII. aukció

A Gyűjtő 1915. 112. l.

207. GAÁL IGNÁC, 1851: Gyümölcscsendélet 80

IKA

Várrom

Képe VV 1871, 1811

Gaál

G. 3. *Ignác, festő,* * Szatmár 1810 körül, † az 1880-as években. Bécsben tanult, azután szülővárosában, 1845-től Pesten dolgozott Csendéletképeket festett.

K. G. I. 360 l.

Réty h.n. V. 186.

[illegible] ; [illegible]
Ultrasound
Pius.

Gaál Ignác

l.

Lykanomzromantika
210. l.

Gaal Ignácz, szatmári születésű festő. Az 1830-as években a bécsi képzőművészeti akadémián nyerte kiképeztetését, s azután Szatmárt telpedett le, hol 1845-ig működött. Ekkor Pestre költözött, későbbi sorsáról azonban nincsenek adtaink. Alighanem az 1880-as években húnyt el. Leginkább csendéletképeket festett. A pesti műegylet kiállításain következő műveivel vett részt:

1844. évi kiáll.: Virágok, olajf. — Ezüst fáczán gyümölcscsel, olajf. — Gyümölcs, olajf. — Szárnyasok, olajf.

1847. évi kiáll.: Gyümölcs, olajf. — Gyümölcs, olajf. — Virágok, gouache.

Képzőművészeti Szemle. 1880. 89. l. — *Kiáll. lajstromok.* — *Pesti Divatlap.* 1844. 254. h. (Pesti műkiállítás.) — 1847. 924. l.

Gaál Ignác

wied

Thieme - Becker

XIII. 1. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Gál Ignác

Biederm. kiáll. 1937

XXI. terem

Virágcsendélet, olaff.

1847

l. Gaál I.

Gaál Ignác
festő

• • M.D.K.

Csendélet.

Biraukció 1958. Budapest

12 l.

GAÁL Hedikó Teraminkus

Kiáll. Bp. Gaál Hanne Galéria, 1994
ism. Kárpáti Kamill – MN 1994.
márc. 7-8

A kiállítás létrejöttét támogatta / Sponsored by:

COLGATE-PALMOLIVE
MAGYARORSZÁG KFT.

A TAN KAPUJA
BUDDHISTA FŐISKOLA BUDAPEST

HUNGEXPO

GAÁL Hdikó üvegtevő

MEGHÍVÓ

Fiatal kerámikusok és üvegesek szeretettel
meghívják Önt „ TUCAT " című kiállításukra.
Megnyitó : 1991. november 11 - én 18 órakor.
Megtekinthető : 1991. november 11 - 21 -ig
Árkád Galéria, Bp. VII.ker. Rákóczi út 30.

A tucat:

Andor István
Beiczer Judit
Bráda Enikő
Csehi Edit
Csontos Katalin
Gaál Ildikó
Horváth Gabriella
Karsai Zsófia
Molnár Gabriella
Petrik Rita
Polyák János
Szili Borbála

Gaál István, szobrász; szül. 1883-ban. Festőnek készült s Balló Ede vezetése alatt Budapesten kezdte meg tanulmányait. Azután Münchenbe ment, hol előbb Hollósy, majd Ažbe iskolájában s végül Párisban a Julien akadémiában Laurensnél tanult. 1900-ban a »Művészvilág« cz. folyóirat részére készített illusztrációkat, majd a »Vasárnapi Ujság« és a »Művészet« közöltek tőle rajzokat. Már ebben az időben foglalkozott szobrászati tanulmányokkal is és 1903-ban az Iparművészeti Társulat Trefort-emlékérem pályázatán elnyerte az első díjat. A Nemzeti Szalonban 1903-ban, a Képzőművészeti Társulat tárlatain 1905-ben (Tanulmány, relief szobormű) állított ki először. Utóbb ismét kiment Münchenbe, ahol mint szobrász évekig dolgozott.

Plakettjei közül jelentékenyebbek: Carolus Herramhof arczképe, öntvény, 1906. — Anyám, öntvény, 1906. — Havas Miksa arczképe, öntvény, 1906. — Nemes József arczképe, öntvény, 1906. — Húgom, öntvény, 1907. — Forró Erzsike és Magda arczképe, öntvény, 1908. — Liszt arczképe, öntvény, 1909. — Zene, öntvény, 1909. — Munka, öntvény, 1909. — Kurth Nyl arczképe, öntvény, 1909. — Seibold Max arczképe, öntvény, 1909. — Delagrange hegedűművész arczképe, öntvény, 1909. — Kislány-arczkép, öntvény. — Dante, öntvény, 1909.

Magyar Iparművészet. 1903. 292. l. — *Művészet.* 1903. 335. l. (képpel). — 1909. 131. l. (képpel). — 1910. 228. l. (képpel). — *Nemzeti Szalon Almanach.* Budapest, 1912. 167. l. — *Siklóssy László dr.:* A modern magyar éremművészet és művelői. (1817—1910.) *Numizmatikai Közlöny.* 1910. 63, 69. l.

GÁL IMRE

24 ÓRA, 1998. ÁPR. 28. 3.o.

Gál különleges színei fotókon

Eddig még nem jelentkezett önálló kiállítással *Gál Imre* tatabányai fotográfus, bár már több mint két évtizede a fotózás az élethivatása. Németországban tanulta a szakmát – talán ennek tudható be nagyfokú precizitása, kiváló technikai tudása, gazdag színhasználata. Egy ideig Bábolnán fotóriporterkedett, most Tatabányán van műterme. Nagyon sok érdekes arccal találkozik itt, nem véletlen hát, hogy a tatabányai József Attila Művelődési Házban nyílt kiállításán is elsősorban portrékkal jelentkezik.

Ami már az első pillanatban a legszembetűnőbb: a különleges, szinte archaikus világítás és színkezelés. Mintha elmúlt századok portréfestőinek munkái elevenednének meg a fotókon.

Gál Imre nem arra halad, amerre a mai portréfotográfia – vagyis a nyers valóságábrázolás felé. Portréin inkább a színek harmóniáját, a szépség jelenlétét keresi. Régi-új utat talált magának.

ugyok D=be

özünk...

oort kiállítása
Zsuzsi / Taspádi József
ndrás / Pászthy Erika

víz és a ka-
csupán mo-
szolt kő ten-
p alá, s a hul-
elképezi. Azt
tós láthatóan
n különböző
kat, ahol azon-
n a tudósításba
gek, hanem a
etessége, köz-

zött is megőr-
sorban, az élet

nem, de a ki-
is megfordult
szített, ott volt
1989 március
Lőrinczy útja
otográfia és a
lmosása felé
ta fotográfia
ti. A szó leg-
krónikása, a
utatja fel, a
lkotó törek-
válnak hite-
ghatárokon,
ek meg újra

NAPLÓ

MÉXICO, dia de muertos – Halottak napi oltár címmel kiállítás nyílik meg ma délután négy órakor a Néprajzi Múzeumban (Budapest V., Kossuth Lajos tér 12.).

A GLASGOW-I THEATRE CRYPTIC két alkalommal lép színpadra Budapesten, a Skót ősz '95 fesztivál keretében. Az 1991-ben alakult „nemzetközi összetételű" együttes Child lover című előadását mutatja be ma és holnap az Új Színház kamaratermében éjjel fél tizenegytől. Skócia egyik legismertebb társulatának produkciója Michéle Roberts Daughter of the house című regénye alapján készült. A skót, angol és francia színészek angol és francia nyelven játsszák a darabot Budapesten, a Paulay Ede utcában. Az előadás rendezője Cathie Boyd.

GÁL IMRE fotóművész kiállítása november 19-ig, hétfőn és csütörtökön délután fél öt és fél nyolc között látogatható a Magyar Fotográfiai Egyesület székházában (Budapest V., Bem rkp. 17.).

AZ EURÓPAI SZÍNHÁZI UNIÓ Bukarestben zajló fesztiváljának keretében a házigazda Bulandra színház Tompa Gábor rendezésében mutatta be Georg Büchner Woyzeck című darabját. A bemutató zenéjét Lászlóffy Zsolt szerezte. A bukaresti Magyar Kulturális Központ azzal támogatta a bemutatót, hogy vendégül látta a rendezőt a színreállítás heteiben.

TÍMÁR JÓZSEFNEK, a magyar színházművészet jeles személyiségének a Farkasréti temetőben lévő sírjánál november 1-jén, délután három órakor koszorúzási ünnepséget tartanak. Ekkor avatják fel a Nemzeti Színház 1960 októberében elhunyt Kossuth-díjas kiváló művészének síremlékét. Kampfl József szobrászművész bronzból készült alkotása Tí-

Gál IMRE fotóművész

Pénztelen bűnülc

A rendőrség a működőképességének
Míg korábban csak a fluktuációra panasz
tők, addig ma már az elvándorlás jelenti
lémát. Több évtizedes rendőri tapasztal
mögött voltak kénytelen feladni bűnüld
amiért eddig éltek, s ha kellett, haltak.

A hivatás szeretete nem elegendő a n
Amikor az „Év rendőre" hirtelen távozik,
terpol Magyar Nemzeti Iroda vezetőjét a k
pénzintézet biztonsági vezetőjeként láthatju
ORFK életvédelmi osztályvezetője és meg
nyok és helyetteseik fontolgatják távozás
már baj van. Nincs szolgálati lakás, nincs épí
eközben napról napra fokozottabb elváráso
fel a rendőrökkel szemben, s egyetlen dolog
zik: a bér. Egy-egy rendőri fizetés lassan szoc
nek is kevés, és ahol a munkanélküliség mia
egyedül tartja el négyfős családját, ott az önk
vetés, a törvény tisztelete és a becsületesség n
legmeggyőzőbb fogalom, érv az esti vacsorán.

Nagy baj van, s ha rövid időn belül nem t
tozás, félő, havi húszezerért nem maradnak o
rek, akik éjjel-nappal harcolnak a bűn ellen.

A diákok még rajongan

Nehéz becsületesen

Lázba hozták a győri gyerekeket az autócsodákon száguldozó szuperzsarukról szóló filmek. A *Bercsényi* szakközépiskolában, ahol négy éve van közbiztonsági szak, többszörös a túljelentkezés. A fiúk természetesen nyomozók akarnak lenni. Néhányuknak bizonyára sikerül, a többségük viszont „kisrendőr" lesz (ha az érettségi után elvégez még egy kétéves rendőriskolát). Az illúziói hamar szertefoszlanak, hiszen közrendőrként hazavihet havonta vagy húszezer forintot, amiből a családdal vagy meg tud élni, vagy nem.

A pályaelhagyás Győr megyében is jellemző. A nyugati országrészben 1989 után vált pokollá a rendőrség élete, miután megindult a nagy középeurópai népvándorlás. Özönlöttek a menekülők, egészen a nyugati határig, ahonnan rend-

taluk menekül
nem a rendőrsé
tárőrség foglalk
ennek ellenére
rendőr. Egy re
azt ajánlotta az
toknak: vegyen
közrendőr „m
egy-másfél mil
tál. Győr meg
csot. A város
vasszal nyolc
mogatást szav
őrségnek túló
közvásárlásra
ban látni re
zsebtolvajokt
városában, r
ják meg a vá
sokat, több r
meccsekre.

A közre
keresete 20
mondja *Tuk*
megyei ren
lyettese. Ha